

Raport końcowy z badania sektora kultury Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju

Warszawa, grudzień 2015 roku

Zamawiający:

Urząd Miasta Krakowa
Pl. Wszystkich Świętych 3/4
31-004 Kraków
fax: 12 616-12-36
www.krakow.pl

Wykonawca:

Agrotec Polska Sp. z o.o.
ul. Dzika 19/23 lok. 55
00-172 Warszawa
tel.: 22 403-80-26
fax: 22 403-80-25
www.agrotec.pl

Zespół badawczy:

Agnieszka Rudolf
Michał Marciniak
Wojciech Pieniążek
Jarosław Chojecki
Paweł Penszko
Agnieszka Jońca

Spis treści

WYKAZ SKRÓTÓW	5
STRESZCZENIE	6
ZASTOSOWANA METODYKA BADANIA	10
WYNIKI BADANIA	17
I. Markowe produkty krakowskiej kultury	17
I.1. Wstęp: kultura krakowska, kultura w Krakowie, kultura dla Krakowa?	17
I.2. Metodyka badania.....	18
I.3. Ilościowa analiza rozpoznawalności produktów kultury krakowskiej.....	19
I.4. Komunikowanie marki krakowskiej kultury	26
I.5. Nosiciele energii, czyli grupy nie tylko docelowe	28
I.6. Krakowskie węzły energii, albo gdzie szukać potencjału marki.....	35
I.7. Podsumowanie.....	48
II. Oferta wydarzeń kulturalnych w Krakowie	50
II. 1. Wstęp	50
II.2. Metodyka badania.....	53
II.3. Profil uczestników wydarzeń kulturalnych	55
II.4. Odbiór wydarzeń kulturalnych przez uczestników	64
II.5. Potrzeby w dziedzinie kultury	66
II.6. Opinie na temat finansowania kultury w Krakowie i inwestycji w infrastrukturę	71
II.7. Podsumowanie	74
III. Działalność miejskich instytucji kultury	76
III.1. Wstęp	76
III.2. Metodyka.....	76
III.3. Kondycja / sytuacja finansowa instytucji kultury	76
III.4. Infrastruktura instytucji kultury	86
III.5. Jakość usług i oferty / popyt na usługi.....	89
III.6. Identyfikacja najważniejszych/sztandarowych wydarzeń kulturalnych.....	92
III.7. Współpraca instytucji kultury i partnerstwa	96
III.8. Identyfikacja grup odbiorców	100
III.9. Działalność promocyjna i marketingowa	104
III.10. Podsumowanie.....	111
IV. Inkubator krakowskiej kultury	113
IV.1. Wstęp.....	113
IV.2. Metodyka badania.....	113

IV.3. Zajęcia edukacyjne – kontekst badawczy.....	115
IV.4. Inwentaryzacja oferty edukacyjnej	119
IV.5. Odbiór i ocena oferty zajęć edukacyjnych	130
IV.6. Podsumowanie.....	138
PODSUMOWANIE.....	140
SPIS WYKORZYSTYWANYCH ŹRÓDEŁ	143
Aneks do Raportu.....	146
Załącznik 1: Karty inwentaryzacyjne oferty edukacyjnej instytucji kultury.....	146
Załącznik 2: Karty inwentaryzacyjne wydarzeń kulturalnych.....	295

WYKAZ SKRÓTÓW

SKRÓT	WYTLUMACZENIE
BIP	Biuletyn Informacji Publicznej
CAWI	Ankieta internetowa (ang. Computer-Assisted Web Interview)
ICT	Teleinformatyka (ang. information and communication technologies)
IDI	Indywidualny wywiad pogłębiony (ang. Individual In-Depth Interview)
KBF	Krakowskie Biuro Festiwalowe
MHMK	Muzeum Historyczne Miasta Krakowa
MOCAK	Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie
NCK	Nowohuckie Centrum Kultury
NGO	Organizacja pozarządowa (ang. non-government organization)
PAPI	Bezpośredni indywidualny wywiad kwestionariuszowy (ang. Paper & Pen Personal Interview)
PPP	Partnerstwo Publiczno-Prywatne
SIWZ	Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia
UMK	Urząd Miasta Krakowa
GMK	Gmina Miejska Kraków

STRESZCZENIE

Przedmiotem badania pt. „*Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju*” było przeprowadzenie badań sektora kultury w wyodrębnionych przez Urząd Miasta Krakowa obszarach badawczych: markowych produktów kultury krakowskiej, oferty wydarzeń kulturalnych w Krakowie, działalności miejskich instytucji kultury oraz oceny ich aktywności edukacyjnej. Raport, oparty na rozpoznaniu tych obszarów badawczych, służyć ma określeniu strategicznych kierunków rozwoju kultury w Krakowie.

Zarówno sformułowanie zamówienia, jak i kierunki zmian w projekcie aktualizacji *Strategii Rozwoju Krakowa do roku 2030* wymagało uzupełniającego pytania o rolę kultury w zarządzaniu miastem. Cel strategiczny III projektu aktualizacji Strategii – odnoszący się do kultury - brzmi: „*Pełne wykorzystanie potencjału kulturowego dla budowy nowoczesnej metropolii*”. Zamówienie wskazywało raczej na przyjęcie definicji kultury widzianej jako pewien zespół wytworów i praktyk, jednak już kierunek wskazywany przez projekt aktualizacji Strategii sugerował podejście holistyczne, wskazujące na różnorodność funkcji kultury i szeroki kontekst społeczny jej funkcjonowania. W prezentowanym Raporcie, nie zaniedbując wymagań wynikających z zamówienia, staraliśmy się przedstawić stan i perspektywy rozwoju kultury krakowskiej w tym szerszym kontekście. Z naszego badania wynika kilka wniosków, odnoszących się do dotychczasowej praktyki zarządzania kulturą.

- Po pierwsze, w praktyce tej **nadmiernie była eksponowana marketingowa funkcja kultury**. Postrzeganie kultury przede wszystkim jako instrumentu marketingu miasta, jako instrumentu budowania jego konkurencyjności. Jest to formuła ograniczająca w jakiejś mierze pozostałe kwestie: funkcję budowania jakości życia, tworzenia miejskiej tożsamości, funkcję kultury jako organizatora miejskiej przestrzeni. Dzięki nim kultura w mieście staje się nie tylko domeną wytwarzania wartości kulturowych, dziedziną autoteliczną, ale sprzyja też budowaniu kapitału społecznego i ekonomicznego.
- Po drugie, w dotychczasowej praktyce zwracano uwagę przede wszystkim na korzyści wizerunkowe rozwoju kultury i wytwarzanego w mieście kapitału kulturowego. Były to korzyści wynikające z komunikacji tego wizerunku na zewnątrz, przede wszystkim w celu przyciągnięcia większej liczby turystów i budowaniu pozycji konkurencyjnej, pozycji miasta wobec innych metropolii tak polskich, jak i europejskich. Cel ten został osiągnięty, jednak **kosztem pewnej frustracji mieszkańców i przedstawicieli krakowskich instytucji kultury, którzy ówczesną strategię miasta mogli odbierać jako niedostateczne korzystanie z lokalnych potencjałów i budowania oferty, również dla mieszkańców**.
- Po trzecie wreszcie, przyjęta formuła zarządzania kulturą oznaczała uruchomienie **procesów eventyzacji kultury, czyli sprowadzenia uczestnictwa w kulturze do uczestnictwa w wydarzeniach**. Co ustąpiło ciągłemu procesowi edukacji kulturalnej i związanego z tym uczestnictwem rozwoju osobistego. Kultura staje się w ten sposób czymś odświętnym i w gruncie rzeczy niekoniecznym,

obojętnym znacznej części społeczeństwa. Skutkiem tego jest **ograniczenie roli kultury jako czynnika budowania kapitału społecznego**.

Z uwagi na wagę kultury dla wizerunku Krakowa pierwszym obszarem eksploracji była dla nas kwestia jej potencjału tworzenia marki miasta. Wywiady pogłębione z przedstawicielami krakowskich instytucji kultury oraz ekspercka analiza obszarów, które tworzą potencjał marki krakowskiej kultury – doprowadziły do jednego kluczowego dla dalszych analiz wniosku: **obecna formuła zarządzania marką, formuła kreacji marki oparta przede wszystkim na funkcji marketingowej kultury stopniowo się wyczerpuje**. Wyraźnie daje się zauważyć potrzeba „udomowienia” marki krakowskiej kultury, wyeksponowania tych jej elementów, które są „marką dla mieszkańców”. Wymagałoby to, przeorientowania promocji kultury na zasoby lokalne i lokalnego odbiorcę, na wzmocnienie poczucia „społecznego autorstwa kultury”. Zadaniem kreatora marki w tych okolicznościach byłoby nie tyle wypracowanie skutecznych narzędzi perswazji, ile raczej skutecznych narzędzi partycypacji społecznej.

Koncepcją, która może służyć takiej reorientacji rozumienia marki w kulturze jest koncepcja miasta kreatywnego i klasy kreatywnej, stworzona przez Richarda Floridę, a później rozwijana i poddawana krytycznemu namysłowi przez kolejnych badaczy i teoretyków kultury. Nawiązaniem do tej koncepcji jest program Sieci Miast Kreatywnych UNESCO, utworzony w 2004 roku, aby promować rozwój ekonomiczny, społeczny i kulturalny miast oparty właśnie na zasadach trwałego i zrównoważonego rozwoju. UNESCO wyróżnia miasta kreatywne w dziedzinach: muzyki, literatury, filmu, rzemiosła artystycznego i sztuki ludowej, wzornictwa, sztuki mediów i gastronomii. Od 2013 roku w Sieci Miast Kreatywnych znalazł się Kraków – Miasto Literatury jako siódme miasto na świecie, noszące ten prestiżowy tytuł. Wywiady z przedstawicielami krakowskiej kultury oraz zebrane w ramach tego badania opinie ekspertów wskazują, że właśnie **koncepcja miasta kreatywnego** pozwala optymalnie i wielorako wykorzystać dotychczas zgromadzony potencjał doświadczenia, potencjał instytucjonalny, potencjał talentów i wreszcie, społeczną energię uczestników kultury.

W wyniku analizy materiału z badań terenowych, jak i źródeł zastanych, przeprowadzonej metodą *quasi-delficką* (metodą wielokrotnej konsultacji ekspertów) – sformułowano ocenę różnych potencjałów kreacji marki na bazie kultury. Najwyższą ocenę wszystkich trzech potencjałów – wizerunkowego, budowania tożsamości, kreatywności – otrzymał **potencjał Krakowa jako miasta literatury**. Jako szczególnie istotne dla nowej funkcji marki kultury w Krakowie wskazano dokonywane przez przedstawicieli klasy kreatywnej mapowanie miasta i samoistne wyłanianie się stref kreatywności poza ścisłym centrum miasta, które wymaga z kolei pewnego rozrzedzenia w zakresie oferty kulturalnej. W wyniku badania stwierdzono potrzebę **deglomeracji krakowskiej oferty kulturalnej** i wzmocnienie kulturotwórczego potencjału takich dzielnic, jak Nowa Huta czy „kreatywny pas” Zabłocia i Podgórze. Nowa Huta jako dzielnica o szczególnym charakterze wymaga z kolei programu interpretacji turystycznej i szerszej promocji, nie tylko wizerunkowej, ale i wzmocnienia tożsamości. Warto rozważyć dofinansowanie serialu telewizyjnego, w którym Nowa Huta byłaby tłem akcji i zarazem tematem. Jest to obecnie jedna ze skuteczniejszych form marketingu miejsc – konkurs na pomysł i scenariusz takiego serialu mógłby zostać ogłoszony przez Regionalny Fundusz Filmowy Małopolski.

W odniesieniu do miast takich jak Wrocław czy Gdańsk podstawową przewagą konkurencyjną w zakresie marki jest przede wszystkim wyprzedzenie – zwłaszcza w przypadku Wrocławia – w zakresie tworzenia **sprawnych struktur zarządzania kulturą**. Przewagą Wrocławia jest to, że przez najbliższe lata to właśnie na nim skupiać się będzie uwaga międzynarodowej i krajowej publiczności zainteresowanej wydarzeniami najwyższej rangi. Z kolei przewaga konkurencyjna Gdańska – ośrodka kultury o mniejszej intensywności życia kulturalnego – polegać może na wypracowaniu oddolnych, partycypacyjnych narzędzi uczestnictwa w kulturze.

Niezależnie od stwierdzonego w badaniu niekorzystnego procesu eventyzacji, sama oferta kulturalna Krakowa **jawi się w świetle wyników badania jako różnorodna i dobrze zaspokajająca potrzeby osób z niej**

korzystających (zarówno mieszkańców Krakowa, jak i przyjezdnych). W badaniach ankietowych pojawiło się niewiele głosów wyrażających niezadowolenie lub opinii o niedoborze lub nadmiarze określonego rodzaju wydarzeń kulturalnych. Jeżeli już odczuwano jakieś braki, to najczęściej mówiono o niedostatecznej ofercie w dziedzinie muzyki, tańca, teatru, musicalu, wodewilu, burleski oraz filmu – jednak w żadnym z tych przypadków odsetek krytykujących nie przekraczał 25%. Nieco bardziej krytyczne były osoby młode, zwłaszcza studenci. Taki wynik badania może być skutkiem tego, iż zamówienie skupiało się przede wszystkim na zbadaniu oficjalnych obiegów kultury, a w mniejszym stopniu obiegów alternatywnych, w których częściej uczestniczy ta kategoria respondentów.

Marka Krakowa jako miasta festiwalu jest nadal nośna, ale wymaga zarówno większej koordynacji w zarządzaniu zarówno jej promocją, jak i większego wkładu pracy w organizowaniu samych festiwali. Wzorem, do którego należy dążyć byłoby tu przede wszystkim rozwiązanie przyjęte w Edynburgu. W badaniach jakościowych pojawił się postulat zmniejszenia liczby festiwali w Krakowie przez ich połączenie – czyli podzielenie oferty festiwalowej na obszary tematyczne i wspólne, kolegialne zarządzanie całym obszarem np. festiwali muzyki współczesnej, muzyki dawnej, piosenki studenckiej, festiwali teatralnych, filmowych itd. Zarządzanie nimi powinno być w miarę możliwości **zarządzaniem zbiorczą marką**, a nie poszczególnymi, nie zawsze markowymi festiwalami. Działania miasta w kierunku połączenia oferty wydarzeń powinny być jednak poprzedzone analizą sytuacji w przypadku konkretnych wydarzeń oraz prowadzone w porozumieniu ze środowiskami organizującymi wydarzenia. Dzięki temu można by uniknąć wywoływania konfliktów i budzenia negatywnych nastawień wobec prowadzonej polityki kulturalnej. Warto zastanowić się, czy płaszczyzną dla takiej koordynacji nie mogłoby być cykliczne święto kultury miasta, którego wykreowanie stanowi jedno z działań proponowanych w ramach aktualizacji Strategii Miasta Krakowa.

Konieczne jest podjęcie prac nad strukturą skojarzeniową marki kultury krakowskiej. Z badania wynika, że zaproponowane przez Zamawiającego marki nie zyskują zbyt wysokich ocen mieszkańców, choć są dobrze oceniane przez mieszkańców innych miast i przez turystów zagranicznych. Oznacza to, że marki te mogą być w miarę mocnymi składnikami zewnętrznego wizerunku, nie będą jednak stanowić wystarczająco mocnej podstawy dla „marki wewnętrznej”, adresowanej do mieszkańców, służącej wzmacnianiu ich tożsamości.

Jeśli chodzi o kwestie finansowania kultury, to wśród uczestników wydarzeń kulturalnych **powszechna jest aprobatą dla przeznaczania środków z budżetu miasta na różne przedsięwzięcia kulturalne, realizujące różnorodne wartości, czy nawet modele polityki kulturalnej:** spektakularne wydarzenia przyciągające turystów, pielęgnowanie miejscowych tradycji, oddolne inicjatywy mieszkańców, zwiększanie dostępności kultury przez dofinansowanie wydarzeń komercyjnych, wspieranie kultury wysokiej i niszowej. Skłania to do postrzegania formowania polityki kulturalnej nie tyle jako ustalania priorytetów i głównych obszarów, na których należy skoncentrować uwagę, lecz jako **próby znalezienia równowagi i pogodzenia różnych oczekiwań.**

W zakresie funkcjonowania krakowskich instytucji kultury zebrane wyniki wskazują na dobrą współpracę pomiędzy instytucjami kultury a miastem, ale równocześnie można skonstatować na ich podstawie **istnienie dwóch światów/języków** – świata instytucji oraz świata kultury. Pierwszy związany jest z funkcjonowaniem w ramach wyznaczonych przez konieczność rozliczania działań z perspektywy określonych w cyklu rocznym wskaźników. Drugi związany jest z działaniami mającymi na celu wyróżniałość oferty kulturalnej i dostosowanie do potrzeb potencjalnych klientów. Pomysłem na połączenie tych dwóch światów jest możliwość **włączenia przedstawicieli instytucji kultury w długoterminowe planowanie wizji oczekiwań jakim powinny sprostać krakowskie instytucje kultury.** Pozwoli to na przenikanie się i lepsze rozumienie tych dwóch światów.

Oceniając kondycję finansową instytucji należy zwrócić uwagę na dwa główne wymiary – zaspokojenie bieżącej działalności oraz możliwość rozwoju. O ile ten pierwszy wymiar oceniany jest najczęściej jako zadowolający (w dużej mierze dzięki dotacjom GMK), o ile ten drugi ze względu na warunki lokalowe oceniany jest bardzo różnie. Budżety instytucji kultury przeznaczone są w dużej mierze na pokrycie bieżącej działalności

w tym kosztów osobowych i nie pozwalają na znaczące inwestycje. Pomimo tego, że z perspektywy klientów instytucji kultury sytuacja dotycząca nowoczesności, ilości i jakości posiadanego wyposażenia nie wygląda źle, to konieczna jest **szczegółowa inwentaryzacja potrzeb inwestycyjnych badanych podmiotów**, w celu dokładnego określenia potrzeb z jednej strony oraz znalezienia i ew. pozyskanie potencjalnych źródeł finansowania niezbędnych inwestycji i zakupów.

Większość badanych instytucji posiada co prawda plany rozwoju, dostępne są także potencjalne pomysły na działania innowacyjne, jednakże najczęściej nie są one skonkretyzowane w postaci strategii działania. **Należy wesprzeć instytucje w wypracowaniu przynajmniej elementów planowania strategicznego, wyznaczeniu długoterminowych i realizowanych celów opartych na akceptowanych i wykonalnych wskaźnikach.** Sztandarowe wydarzenia realizowane przez instytucje kultury pokrywają się w dużej mierze z zakresem markowych produktów Krakowa. Znaczna część placówek jest zaangażowana w organizację i/lub realizację najważniejszych wydarzeń o skali krajowej lub międzynarodowej. Na udział w imprezach wpływu nie ma profil danej placówki, ponieważ w równym stopniu zaangażowane były muzea, co domy kultury lub teatry, warto jednak zauważyć, że z realizacji w zasadzie wyłączone były biblioteki. Sam udział w tak różnorodnych przedsięwzięciach może świadczyć o znacznym potencjale analizowanych instytucji kultury, które posiadają wystarczające zasoby, aby wziąć udział w prestiżowych wydarzeniach. Potencjał ten powinien zostać wykorzystany w kształtowaniu rozwoju poszczególnych instytucji, jak i polityki kulturalnej na poziomie Miasta. Udział najważniejszych dla miasta eventach warto, aby placówki uwzględniły w swoich planach rozwoju, a także traktowały z taką samą powagą jak eventy, które postrzegają jako sztandarowe na poziomie swojej instytucji. Może to bowiem pozytywnie wpłynąć zarówno na podnoszenie jakości usług, jak i promocję instytucji kultury.

Z perspektywy odbiorców instytucji kultury jakość proponowanej przez nie oferty została oceniona wysoko. Są one postrzegane jako wyjątkowe na tle krakowskich instytucji kultury zarządzanych przez inne podmioty niż miasto oraz dobrze oceniane pod względem wyjątkowości w województwie i Polsce. Jest to niezmiernie ważne w przypadku tego typu instytucji, ponieważ w swoisty sposób budują one swoją markę. **A wyróżnialność i spełnienie obietnicy (w tym wypadku mierzone oceną jakości) są kluczowymi wymiarami przyciągającymi do siebie potencjalnych uczestników.**

Poddane ocenie oraz inwentaryzacji instytucje kultury stanowią **inkubatory mające wpływ na tworzenie kapitału kulturowego.** Działania animacyjne kształtują wiedzę i umiejętności z zakresu wartości kulturowych. Należy jednak zauważyć, że oferta edukacyjna odwzorowuje istniejące zróżnicowania i podziały społeczne. Bowiem najwięcej projektów edukacyjnych skierowanych jest do osób, których sposoby życia i szanse życiowe są uznawane za najbardziej powszechne i traktowane jako „normalne”. Z oferty edukacyjnej instytucji zdecydowanie częściej korzystają osoby o wysokim poziomie kapitału kulturowego, co może prowadzić do utrwalenia istniejących nierówności społecznych. Wyjątkami wśród instytucji poddanych analizie były Teatr „Łaźnia Nowa” współpracujący ze Stowarzyszeniem Ocalić Szansę, czy też Teatr Ludowy prowadzący Studio terapii przez sztukę. Jako metody animacji, mogące wpływać korzystnie na zmniejszanie różnic w zakresie kapitału kulturowego wskazać można przede wszystkim tworzone w instytucjach kultury miejsca spotkań oraz zajęcia integrujące różne grupy społeczne – warsztaty dla seniorów, matek z dziećmi, rodziców itd. **Zaleca się dalsze inwestycje w kształtowanie wartości kulturowych mając na uwadze szerokie korzyści jakie inwestycja ta może przynieść – pogłębienie wiedzy, a zatem wzrost innowacyjności i konkurencyjności, budowę tożsamości narodowej oraz relacji społecznych, polepszenie jakości życia i bezpieczeństwa społecznego.**

Analizowana w ramach badania oferta zajęć edukacyjnych instytucji ma bezpośredni wpływ na tworzenie wymienionego potencjału kulturowego miasta i kapitału kulturowego jednostek. Potencjał kulturowy determinuje sposoby podejmowania decyzji, umożliwia atmosferę otwartości i wzajemnego zaufania, zatem inwestycja w jego kształtowanie jest bezcenna. Wysokiej jakości oferta zajęć edukacyjnych świadczonych przez publiczne instytucje kultury jest o tyle istotna, że Kraków, jako pierwszy z polskich miast został wybrany Europejską Stolicą Kultury. Oferta ta zatem stanowi nie tylko element budowy tożsamości Miasta, ale również jego marki.

ZASTOSOWANA METODYKA BADANIA

W niniejszym rozdziale przedstawiono kompleksowy opis metod i technik badawczych/analytycznych, które przyczyniły się do pełnej realizacji celów badania oraz uzyskania w sposób wyczerpujący i wiarygodny odpowiedzi na postawione pytania badawcze. Przedstawiono również podstawowe założenia badania.

Zakres badania

Zakres przedmiotowy: Badanie dotyczyło oceny stanu i perspektywy rozwoju sektora kultury w Krakowie ze szczególnym uwzględnieniem instytucji kultury, wydarzeń kulturalnych w mieście, oferty zajęć edukacyjnych instytucji kultury oraz markowych produktów krakowskiej kultury znanych w kraju i zagranicą, a także potencjalnych markowych produktów.

Zakres podmiotowy: Badaniu podlegali przedstawiciele instytucji kultury w mieście: domów, ośrodków i centrów kultury, muzeów, teatrów, galerii, bibliotek, orkiestr, krakowskiego biura festiwalowego.

Zakres czasowy: Badanie objęło swoim zakresem obecny rok 2015. Dla tego roku analizowana była oferta kulturalna miasta (zajęcia kulturalne, wydarzenia kulturalne).

Zakres terytorialny: Kraków

Cele badania

Badanie skupiło się na określeniu obecnego stanu kultury w mieście oraz określeniu perspektyw jej rozwoju na najbliższe lata. Cele badania wskazanie przez Zamawiającego to:

- 1) Charakterystyka sektora kultury w obszarach, na które ma/ może mieć wpływ samorząd miejski w Krakowie.
- 2) Ranking markowych produktów z obszaru kultury w Krakowie (na bazie oceny rozpoznawalności produktów); w tym wskazanie niewykorzystanych potencjałów Krakowa - marki, które miasto powinno wypromować.
- 3) Ocena potrzeb/popytu na usługi w sferze kultury.
- 4) Ocena poziomu zaspokojenia potrzeb oraz poziomu satysfakcji odbiorców/ uczestników kultury, w tym zarówno w kontekście oferty Krakowa (bez podziału na podmioty świadczące usługi w zakresie kultury), jak i oceny poziomu satysfakcji odbiorców oferty miejskich instytucji kultury w Krakowie (z uwzględnieniem różnych typów instytucji oraz rodzajów oferty (oferta kulturalna, oferta z zakresu edukacji kulturalnej i artystycznej, w tym świadczona przez instytucje artystyczne, nie tylko specjalizujące się w upowszechnianiu kultury).
- 5) Ocena kondycji miejskich instytucji kultury (w tym: finanse, infrastruktura, potencjał a działalność merytoryczna).

- 6) Inwentaryzacja oferty edukacyjnej publicznych instytucji kultury (w tym we współpracy z innymi podmiotami – np. organizacjami pozarządowymi, bądź sektorem prywatnym).
- 7) Ocena poziomu satysfakcji uczestników oferty edukacyjnej miejskich instytucji kultury. Analiza profilu odbiorców oferty edukacyjnej.
- 8) Rozpoznanie trendów zmian zachodzących w kulturze w Polsce i Europie oraz pozycji Krakowa na tym tle.
- 9) Określenie katalogu dobrych praktyk z zakresu zarządzania kulturą w dużych miastach (kontekst polski).

Podejście metodyczne do ewaluacji – ewaluacja oparta o kryterium użyteczności i partycypacyjny model ewaluacji

Ze względu na specyfikę badania przyjęto odpowiednie **założenia teoretyczne względem prowadzonej ewaluacji**, aby była ona w jak największym stopniu adekwatna do założonych celów i odpowiedziała na zdiagnozowane problemy oraz wyzwania. Przyjęto zatem, jako podstawową zasadę realizacji niniejszego badania ewaluacyjnego **podejście partycypacyjne** w ewaluacji, opartego zarówno na podstawach naukowych, jak i popartych teorią i praktyką badawczą. Powyższa koncepcja pełnił rolę swoistego **paradygmatu**, wyznaczającego ramy realizowanego badania. Partycypacyjny model ewaluacji określa sposób realizacji badania na poziomie operacyjnym. **Przyjęcie partycypacyjnego modelu ewaluacji¹ było dla badania generalną wytyczną operacyjną, wynikającą w dużej mierze z zapisów Szczegółowego Opisu Badania dotyczących sposobu i zakresu współpracy przez Wykonawcę z Zamawiającym.** Ewaluacja prowadzona w oparciu o partycypacyjny model powinna spełniać dwa kryteria jakości badania:

- ➔ rzetelności i poprawności metod gromadzenia danych;
- ➔ odpowiedniego wkomponowania procesu ewaluacji w praktykę działania instytucji zaangażowanych w ten proces (w tym możliwość odniesienia się do wniosków i rekomendacji badania).

Partycypacyjny model ewaluacji oznacza włączenie w proces badawczy wszystkich istotnych interesariuszy, których badanie w ten lub w inny sposób dotyczyło. Kooperacja – w trakcie projektowania, realizacji badania i prowadzenia analiz – z jak najszerszym *spectrum* zainteresowanych sprzyjała budowaniu szerokiego wsparcia dla działań, jakie w wyniku ewaluacji zostały podjęte. W tak rozumianej ewaluacji w postępowaniu ewaluatora obowiązywała generalna *zasada dialogu*: jednym z naczelnych jej zadań było doprowadzenie do tego, aby każda grupa, wyróżniona ze względu na swe roszczenia (wymagania), troski (oczekiwania), dążenia lub zasoby, mogła je wyrazić oraz skonfrontować z tym, jak swoje problemy postrzegają inne grupy. Realizacji takiego podejścia służyło zastosowanie **odpowiedniego zestawu narzędzi**, zawierającego metody i techniki pozwalające na konfrontację różnych opinii/stanowisk oraz na wypracowywanie **konsensusu wokół konkluzji** badania jeszcze **przed ostatecznym sformułowaniem raportu końcowego**. Partycypacyjne podejście do ewaluacji było w badaniu realizowane poprzez:

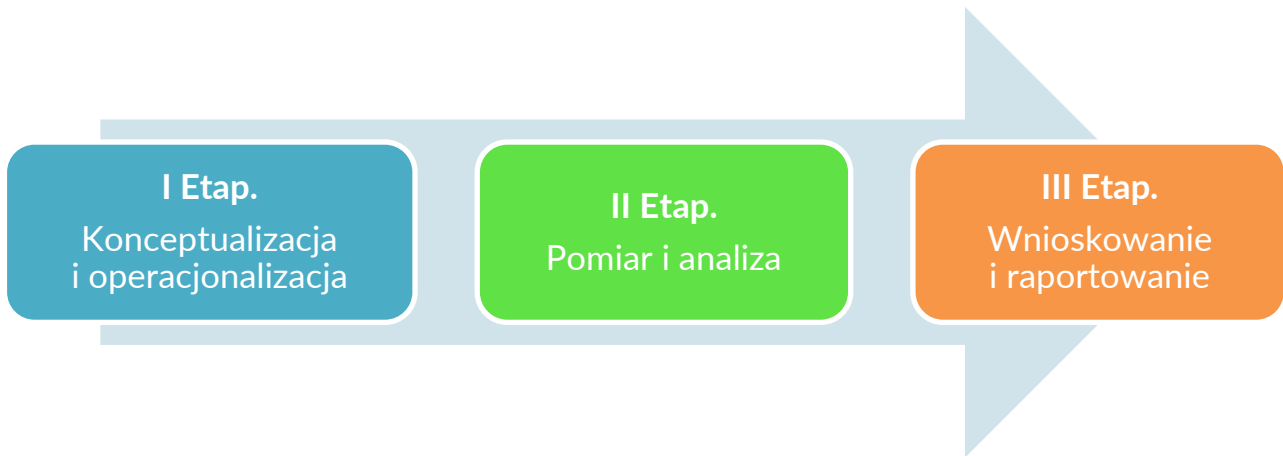
- ➔ **Partnerską współpracę** Zamawiającego i Wykonawcy;
- ➔ **Systematyczne informowanie** Zamawiającego o przebiegu fazy terenowej badania i reagowaniu na pojawiające się trudności przez Wykonawcę;
- ➔ Zastosowanie technik badawczych pozwalających różnym interesariuszom na **sformułowanie nie tylko opinii, ale także przedstawienie i przedyskutowanie propozycji rozwiązań i rekomendacji**;
- ➔ **Uczestnictwo interesariuszy w procesie formułowania rekomendacji**;
- ➔ **Triangulację źródeł informacji** – czyli zaangażowanie w proces badawczy wszystkich interesariuszy, którymi są m.in. przedstawiciele UM, przedstawiciele instytucji kultury, odbiorcy działań związanych z kulturą w mieście).

1 Cousins J.B., Whitmore E. 1998. Framing participatory evaluation. *New Direction for Evaluation*. Nr 80, 5-23; King J.A. 2005. Participatory evaluation, w: S. Mathison (red) *Encyclopedia of Evaluation*, Thousand Oaks, Ca- London: Sage, 291-294; Stake R. 2000. A Modest commitment to the promotion of democracy. *New Direction fir Evaluation*. Nr 85,97-107; Alkin M. C. 2004: *Evaluation roots: tracing theorist' views and influences*. Thousand Oaks, Ca- London: Sage

Logika badania

Badanie składało się z **trzech następujących po sobie i powiązanych ze sobą etapów**. Każdy z etapów składał się z szeregu działań, które związane były z powstaniem określonych produktów będących swoistymi kamieniami milowymi w realizacji badania. Etapy badania prezentuje poniższy schemat – były to: (I) konceptualizacja, (II) pomiar (badania terenowe) i analiza (techniki analityczne) oraz (III) wnioskowanie i raportowanie (proces opracowania i konsultacji raportu końcowego i rekomendacji).

Rysunek 1. Logika badania sektora kultury: Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Źródło: opracowanie własne

Zakres tematyczny

Zakres tematyczny badania objął cztery obszary badawcze sformułowane przez Zamawiającego w dokumentacji przetargowej:

Na potrzeby badania dokonano segregacji i zmiany numeracji obszarów badawczych wskazując ich logiczną kolejność i w takiej właśnie formie Wykonawca dokonał ich prezentacji w niniejszym raporcie końcowym.

W ramach każdego z zakresów tematycznych zrealizowano liczne metody, techniki lub/i narzędzia badawcze oraz opisano źródła danych wraz z uzasadnieniem zastosowania.

Szczegółowy opis metod, technik lub/i narzędzi badawczych w poszczególnych obszarach badania

I. MARKOWE PRODUKTY KRAKOWSKIEJ KULTURY

Kraków jako ważny ośrodek kulturalny w kraju i zagranicą posiada swoje markowe produkty kulturalne, do których należą między innymi: Muzeum Narodowe w Krakowie, Obraz Dama z Łasiczką, Podziemny Rynek itp. Silnie oddziałują one na percepcję kulturalną miasta, dlatego zostały szczegółowo przeanalizowane w ramach badania. Analizy objęły przede wszystkim diagnozę Markowych Produktów Krakowskiej Kultury, obejmujących:

- ➔ dobra materialne i niematerialne (obiekty, zabytki, tradycje, idee itp.),
- ➔ wydarzenia kulturalne,
- ➔ instytucje,
- ➔ przestrzeń (krajobraz kulturowy),
- ➔ osoby (ambasadorzy krakowskiej kultury),
- ➔ oraz inne produkty związane z kulturą miasta.

W ramach badania dokonana została również ocena rozpoznawalności m. in. następujących produktów:

- 1) Festiwal Kultury Żydowskiej;
- 2) Festiwal Muzyki Filmowej;
- 3) Miesiąc Fotografii w Krakowie;
- 4) Off Camera;
- 5) Sacrum Profanum
- 6) Misteria Paschalia
- 7) Unsound Festiwal;
- 8) Krakowskie Noce
- 9) Boska Komedia
- 10) Muzeum Inżynierii Miejskiej - Ogród Doświadczeń;
- 11) Muzeum Narodowe w Krakowie;
- 12) Pałac biskupa Erazma Ciołka (Oddział Muzeum Narodowego w Krakowie)
- 13) Podziemny Rynek Oddział Muzeum Historycznego Miasta Krakowa;
- 14) Fabryka O. Schindlera (Oddział MHMK);
- 15) KBF;
- 16) Teatr Łażnia Nowa;
- 17) Dama z Łasiczką;
- 18) Parada Smoków;
- 19) Kraków - Miasto Literatury UNESCO
- 20) Festiwal Miłosa;
- 21) Festiwal Conrada;
- 22) ArtBoom;
- 23) Opera Rara;
- 24) ICE Kraków.

W celu lepszej diagnozy potencjału miasta dokonana została również analiza **porównawcza ofert kulturalnej dwóch miast-konkurentów Krakowa: Wrocławia i Gdańska.**

Diagnoza pozwoliła na zestawienie istniejących markowych produktów krakowskiej kultury, z uwzględnieniem różnych form kultury/sztuki, w wymiarze materialnym i niematerialnym. Pozwoliła również na wskazanie

nowych produktów markowych wraz z warunkami umożliwiającymi ich zbudowanie i wprowadzenie na rynek, w tym z uwzględnieniem potencjalnych marek: „Kraków Miasto Piosenki”, „Kraków alchemików - Fausta i Twardowskiego”/ albo: „Doktor Faustus i Mistrz Jan Twardowski – dwaj alchemicy z Krakowa (Muzeum Farmacji UJ), „Skarby Krakowa”, „Kraków – Narodowa Pamiątka”.

Zrealizowane metody badawcze pozwalające na opis obszaru I obejmowały analizę dokumentów, analizę porównawczą, metodę mix PAPI z turystami obcokrajowcami, CATI z mieszkańcami Krakowa, CATI z mieszkańcami innych miast: Gdańsk, Wrocław i Kraków.

II. OFERTA WYDARZEŃ KULTURALNYCH W KRAKOWIE

Kraków słynie z mnogości wydarzeń kulturalnych – festiwali, przedstawień teatralnych, przeglądów artystycznych itp. W ramach badania została zatem przeanalizowana również oferta wydarzeń kulturalnych miasta, ze szczególnym uwzględnieniem 12 wydarzeń (odbywających się w okresie sierpień-listopad 2015 r.), obejmujących różne formy kultury i o istotnym znaczeniu dla miasta. Znalazły się wśród nich:

- 1) Noc Poezji;
- 2) Festiwal Conrada;
- 3) Międzynarodowe Triennale Grafiki;
- 4) Czasowa wystawa Ottomania. Osmański Orient w sztuce renesansu w Muzeum Narodowym;
- 5) Festiwal Sacrum Profanum;
- 6) Unsound Festival;
- 7) Koncert dla Piotra S.;
- 8) Koncert zespołu Foo Fighters na Tauron Arenie Kraków;
- 9) Reminiscencje Teatralne;
- 10) Musical Skrzypek na dachu w Centrum Kongresowym ICE;
- 11) Seanse filmowe w Kinie Pod Baranami;
- 12) Musical Metro na Tauron Arenie Kraków.

Analiza wydarzeń objęta:

- ➔ zgłaszane potrzeby z zakresu kultury oraz stopień ich zaspokojenia ze strony uczestników wydarzeń;
- ➔ odbiór wydarzeń, z uwzględnieniem oddziaływania na zmysły (ocena emocjonalna);
- ➔ profil uczestników wydarzeń;
- ➔ uczestnictwo w innych formach kultury;
- ➔ zainteresowanie potencjalnymi wydarzeniami kulturalnymi Krakowa;
- ➔ Sondaż opinii na temat potrzeb w zakresie infrastruktury kultury: sala koncertowa (dla orkiestr: Sinfonietta Cracovia, Capella Cracoviensis), Forum Literatury (m. in. centrum zarządzania miejskimi bibliotekami oraz nowoczesna mediateka i czytelnia) oraz nowa siedziba dla Muzeum Historii Fotografii.

Zrealizowane metody badawcze pozwalające na opis obszaru II obejmowały analizę dokumentów, analizę netnograficzną, sondaż internetowy CAWI oraz metodę mix oraz PAPI oraz CAWI z uczestnikami wydarzeń kulturalnych.

III. DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKICH INSTYTUCJI KULTURY

Badaniu poddane zostały wszystkie gminne instytucje kultury. Były to instytucje takie jak:

- ➔ Domy, centra i ośrodki kultury
- ➔ Muzea
- ➔ Galerie
- ➔ Teatry
- ➔ Biblioteki
- ➔ Orkiestry

- ➔ Krakowskie Biuro Festiwalowe
- ➔ Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie

Łącznie w Krakowie funkcjonuje 31 instytucji kultury finansowanych przez Miasto są to:

- 1) Nowohuckie Centrum Kultury
- 2) Centrum Kultury "Dworek Białostrzemiński"
- 3) Dom Kultury "Podgórze" Śródmiejski Ośrodek Kultury
- 4) Ośrodek Kultury – Kraków-Nowa Huta
- 5) Ośrodek Kultury – Zespół Pieśni i Tańca "Krakowiacy"
- 6) Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida
- 7) Ośrodek Kultury - Biblioteka Polskiej Piosenki
- 8) Śródmiejski Ośrodek Kultury
- 9) Muzeum Armii Krajowej im. gen Emila Fieldorfa "Nila"
- 10) Muzeum Historyczne Miasta Krakowa
- 11) Muzeum Inżynierii Miejskiej
- 12) Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie
- 13) Muzeum PRL-u
- 14) Muzeum Historii Fotografii im. Walerego Rzewuskiego w Krakowie
- 15) Galeria Sztuki Współczesnej "Bunkier Sztuki"
- 16) Teatr Ludowy
- 17) Krakowski Teatr - Scena Stu
- 18) Teatr Groteska
- 19) Teatr Bagatela im. T. Boya - Żeleńskiego
- 20) Teatr „Łaźnia Nowa”
- 21) Teatr KTO
- 22) Balet Dworski "Cracovia Danza"
- 23) Krakowski Teatr VARIETE
- 24) Krowoderska Biblioteka Publiczna
- 25) Nowohucka Biblioteka Publiczna
- 26) Podgórska Biblioteka Publiczna
- 27) Śródmiejska Biblioteka Publiczna
- 28) Orkiestra Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa "Sinfonietta Cracovia"
- 29) Capella Cracoviensis
- 30) Krakowskie Biuro Festiwalowe
- 31) Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie

W ramach badania rozpatrywana była działalność instytucji pod wszelkimi możliwymi aspektami, obejmując zarówno ich codzienną działalność jak i organizowane wydarzenia. Zakres badań i analiz przeprowadzonych w ramach tego obszaru tematycznego obejmował m. in.:

- ➔ identyfikację grup odbiorców oraz innych interesariuszy (w tym sponsorzy, mecenas)
- ➔ kondycję/ sytuację finansową
- ➔ jakość usług i oferty
- ➔ identyfikację najważniejszych/sztandarowych wydarzeń kulturalnych
- ➔ prowadzoną działalność promocyjną i marketingową
- ➔ wykorzystanie w działalności nowoczesnych mediów/ technik przekazu
- ➔ współpracę, partnerstwa, w tym partnerstwo publiczno-prywatne
- ➔ zarządzanie strategiczne
- ➔ pozyskiwanie zewnętrznego finansowania poza środkami i dotacjami Miasta (dotacje UE, programy MKiDN itp.)

- ➔ plany i możliwości rozwoju na przyszłość
- ➔ stan infrastruktury
- ➔ ocenę potrzeb/popytu na usługi

Zrealizowane metody badawcze pozwalające na opis obszaru III obejmowały analizę dokumentów, wywiady IDI z przedstawicielami badanych instytucji kultury, badanie w formie „Tajemniczego klienta” w każdej z badanych instytucji kultury, metoda mix: PAPI oraz CAWI z osobami uczestniczącymi w zajęciach / wydarzeniach oferowanych przez instytucje kultury oraz osoby zainteresowane (odwiedzające strony danych instytucji).

IV. INKUBATORY KRAKOWSKIEJ KULTURY

Instytucje kultury w ramach swojej działalności prowadzą zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych obejmujące różne formy zajęć oraz szeroką tematykę. Badanie będzie obejmowało swoim zakresem aktualną ofertę zajęć edukacyjnych badanych instytucji.

Aby dokładnie poznać sytuację dotyczącą oferty zajęć edukacyjnych zostało wykonane zestawienie zajęć edukacyjnych z uwzględnieniem różnych typów instytucji je prowadzących. Oprócz zestawienia wykonawca na bazie przeprowadzonych badań dokonał oceny wybranych zajęć edukacyjnych oraz przedstawił profil uczestników zajęć. Zaproponowane metody pozwoliły również na ocenę zainteresowania mieszkańców Krakowa potencjalnymi zajęciami edukacyjnymi oraz zapotrzebowania na poszczególne rodzaje zajęć. Badanie uwzględniło interdyscyplinarny charakter kultury.

Zrealizowane metody badawcze pozwalające na opis obszaru IV obejmowały analizę dokumentów, analizę netnograficzną wywiady IDI w każdej z instytucji kultury, badanie w formie „Tajemniczego klienta”, sondaż internetowy CAWI oraz metodę mix PAPI i CAWI wśród uczestników zajęć (w trakcie oraz bezpośrednio po nich).

WYNIKI BADANIA

I. Markowe produkty krakowskiej kultury

Niniejszy rozdział odpowiada na następujące cele badania:

2) Ranking markowych produktów z obszaru kultury w Krakowie (na bazie oceny rozpoznawalności produktów); w tym wskazanie niewykorzystanych potencjałów Krakowa - marki, które miasto powinno wypromować

8) Rozpoznanie trendów zmian zachodzących w kulturze w Polsce i Europie oraz pozycji Krakowa na tym tle

9) Określenie katalogu dobrych praktyk z zakresu zarządzania kulturą w dużych miastach (kontekst polski)

I.1. Wstęp: kultura krakowska, kultura w Krakowie, kultura dla Krakowa?

Oczekiwaniem Zamawiającego było, iż prezentowane w niniejszym Raporcie badanie skupi się na określeniu obecnego stanu kultury w mieście oraz określeniu perspektyw jego rozwoju na najbliższe lata. Kraków posiada międzynarodową rangę jako ośrodek kultury. Kultura stanowi jeden z kluczowych elementów jego wizerunku, co zostało dostrzeżone w analizie SWOT do projektu *Strategii Rozwoju Krakowa 2030*, gdzie wskazuje się, iż Kraków jest najbardziej rozpoznawalnym miastem polskim na świecie, właśnie dzięki bogatym tradycjom historycznym i kulturowym. Innymi słowy, kultura i dziedzictwo historyczne stanowią kluczowe składniki marki Krakowa. Pojęcia: „ośrodek kultury” czy sama „kultura”, rozumiane intuicyjnie, wydają się oczywistościami co do zakresu w kontekście zamówienia. Zamawiający wskazuje wyraźnie, że widzi Kraków jako miasto o bogatych tradycjach teatralnych i koncertowych, dużej liczbie galerii i bogatej ofercie muzeów, miasto często wybierane przez artystów jako miejsce życia i twórczości. Wypada przyjąć, iż wizja kryjąca się pod sformułowaniem „miasto jako ośrodek kultury” jest zatem wizją kultury jako środowiska dość **wyspecjalizowanej aktywności**, której skutkiem są określone **produkty**. A skoro ośrodek ten posiada „międzynarodową rangę”, jest poprzez kulturę rozpoznawalny, czyli kultura stanowi ważny element jego zewnętrznego wizerunku - to prowadzi do wniosku, iż funkcja kultury, która ma zostać zbadana, jest przede wszystkim **funkcją promocyjną**. Byłaby to zatem kultura rozumiana jako swego rodzaju **narzędzie, służące do osiągnięcia celów marketingowych**. Założenie to potwierdza również to, iż wynikiem tej części badania miała być diagnoza Markowych Produktów Krakowskiej Kultury. Jak wynika z analizy zamówienia, produkty te miałyby mieścić się w następujących kategoriach:

- ➔ dobra materialne i niematerialne (obiekty, zabytki, tradycje, idee itp.),
- ➔ wydarzenia kulturalne,
- ➔ instytucje,
- ➔ przestrzeń (krajobraz kulturowy),
- ➔ osoby (ambasadorzy krakowskiej kultury),
- ➔ oraz inne produkty związane z kulturą miasta.

Zamawiający wyraził oczekiwanie by w tej części badania przedstawiony został ranking markowych produktów z obszaru kultury w Krakowie na bazie oceny rozpoznawalności produktów, a dalej diagnoza, na ile funkcjonują one lub mogą w przyszłości funkcjonować jako produkty markowe. Celem badania miało być także wskazanie niewykorzystanych potencjałów marki kulturalnej Krakowa, które miasto powinno wypromować. Kultura jednak ma szereg innych społecznych funkcji, które tworzą kontekst, warunkujący sukces takiego operacyjnego wykorzystania kultury dla osiągnięcia marketingowych celów. Ta różnorodność funkcjonalna kultury została dostrzeżona przez zespół tworzący aktualizację strategii rozwoju dla Krakowa, gdzie cel strategiczny związany z kulturą (Cel strategiczny III) został sformułowany następująco: „Pełne wykorzystanie potencjału kulturowego dla budowy nowoczesnej metropolii” i podzielony na trzy cele operacyjne: I. Sprawny system zarządzania kulturą; II. Wysokie kompetencje kulturalne mieszkańców; III. Różnorodna oferta kulturalna². Kultura jest bowiem – między innymi – **połem krystalizacji tożsamości**, tak grup, jak i jednostek. Tak rozumiana kultura jest również **połem różnicowania się i wyróżniania**. Kultura jest także czymś, w czym uczestniczy się zbiorowo – jest zatem **relacjogenna**, służy budowaniu więzi. Kultura jest też **platformą komunikacji** – tylko dzieląc pewne kulturowe powszechniki możemy skutecznie komunikować się z innymi. Kultura jest zarazem czymś, co cechuje nas wszystkich jako ludzi. Dlatego możemy mówić o dialogu kultur, nieraz skrajnie odmiennych. Jest wreszcie kultura **kapitałem**, tak, jak to rozumie to Pierre Bourdieu³, czyli pewnym zasobem dóbr, tworzących trwałe dyspozycje jednostki, czyli jej kompetencje kulturowe.

Przyjęcie perspektywy marketingowej może rodzić pokusę, by patrzeć na nią wyłącznie w kontekście trzeciego z przedstawionych wyżej celów operacyjnych (czyli oferty kulturalnej), ale każda z tych perspektyw jest istotna, jeżeli spojrzemy na rolę kultury w zarządzaniu miastem. W związku z tym myślenie o kreowaniu produktów markowych kultury krakowskiej – czyli myślenie o kulturze w kategoriach marketingowych, wymaga również namysłu nad specyfiką kulturową Krakowa. W prezentowanych poniżej wynikach staraliśmy się przedstawić wyniki terenowych badań ilościowych z uwzględnieniem tego szerszego kontekstu, poszukując przede wszystkim ich weryfikacji w opiniach ekspertów i w innych danych jakościowych. Było to również o tyle konieczne, że niektóre dane dotyczące rozpoznawalności produktów kultury wymagały pogłębionej interpretacji, nie zawsze pozostając w zgodzie z krajową czy międzynarodową rangą niektórych wydarzeń czy instytucji, znaną z innych, zastanych źródeł.

1.2. Metodyka badania

W ramach badania analizie poddane zostały pod kątem rozpoznawalności 24 produkty szczegółowo przedstawione w rozdziale pn. Zastosowana metodyka badania.

Badanie zostało przeprowadzone przy zastosowaniu triangulacji danych w oparciu o następujące metody:

- Mix metod ilościowych, w tym przypadku PAPI z turystami oraz CATI z mieszkańcami Krakowa i potencjalnymi turystami, a także z osobami, które odwiedzały Kraków w przeszłości (mieszkańcy Gdańska, Wrocławia i Warszawy). W ramach tego badania pytano o rozpoznawalność wskazanych wyżej produktów oraz o akceptacje takich potencjalnych marek, jak: „Kraków Miasto Piosenki”, „Kraków alchemików - Fausta i Twardowskiego”/ albo: „Doktor Faustus i Mistrz Jan Twardowski – dwaj alchemicy z Krakowa (Muzeum Farmacji UJ), „Skarby Krakowa”, „Kraków – Narodowa Pamiątka”.
- Indywidualne wywiady pogłębione, które przeprowadzono z przedstawicielami krakowskich instytucji kultury, będących bardzo często również liderami różnych środowisk (teatralnego, animatorów i menedżerów kultury, muzycznego, sztuk wizualnych, muzeów, galerii sztuki itp.), którzy dobierani byli w ten sposób, że każdy z nich mógł praktycznie pełnić rolę eksperta bądź w zakresie własnego

² Strategia Rozwoju Krakowa 2030 (projekt)

³ Ch. Chauvire, O. Fontaine, *Le Vocabulaire de Bourdieu*, Ellipses, Paris 2003

obszaru działania, bądź, często, całokształtu kultury krakowskiej. Niezależnie od tego przeprowadzono osobno trzy wywiady eksperckie.

- Kolejnym ważnym źródłem była analiza wcześniejszych badań⁴, tekstów promocyjnych i tekstów recenzji oraz innych form krytycznych, dostępnych w mediach (klasycznych i tzw. nowych), dalej eksploracja netnograficzna dyskusji prowadzonych w internecie.

Ilościowa analiza rozpoznawalności produktów kultury mogła posłużyć za wstępne rozpoznanie, na ile pewna zamknięta lista produktów kultury obecna jest w świadomości grupy użytkowników i potencjalnych użytkowników krakowskiej oferty kulturalnej, jednak analiza taka musiała być dokonana ze świadomością, że uzyskany tym sposobem obraz stanu wiedzy społecznej będzie zawsze fragmentaryczny (ograniczony do oddania sytuacji w danym momencie) i niewystarczający operacyjnie. Obraz uzyskany tą drogą, niezwykle cenny jako punkt wyjścia dalszej refleksji, przedstawia bowiem statyczny wizerunek takiego, a nie innego stanu wiedzy. Nie wskazuje ani na przyczyny, które do niego doprowadziły, ani też nie daje informacji o jego prawdopodobnych zmianach. Analiza ilościowa nie pozwala uchwycić niuansów opinii społecznych, gdyż nie pozwala uwzględnić poglądów często pojedynczych, ale mogących mieć walor opiniotwórczy, co bywa istotne zwłaszcza w sferze kultury, gdzie pojedyncze opinie wypowiedane przez osoby dysponujące autorytetem bywają decydujące. Badanie ankietowe nie uwzględni również społecznego i kulturowego kontekstu udzielanych odpowiedzi, na który może składać się zarówno kapitał kulturowy respondenta, jak i stan kultury, zarówno aktualny, jak i postrzegany w kategoriach „długiego trwania”. W przypadku części elementów oferty pojawił się też – jak wskazano już wyżej – problem rozbieżności danych dotyczących ich rozpoznawalności i uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych z ich międzynarodową czy ogólnokrajową renomą i wysokimi ocenami ekspertów i krytyków. Trafne sformułowanie operacyjnych rekomendacji dla kształtowania marki kultury krakowskiej i marki poszczególnych jej produktów markowych wymagało w tych okolicznościach szczególnie uważnej triangulacji źródeł i metod badawczych.

Problemem, przed którym stanął Wykonawca wobec takiego sformułowania zakresu badania, było to, iż kreowanie marki w kulturze jest zagadnieniem niezwykle złożonym i wymaga uwzględnienia wielu czynników, związanych ze środowiskiem kultury, w jakim marka jest implementowana. Konieczne było określenie pola proponowanej interwencji: czy dotyczyć ma ona pewnego zbioru produktów, czy procesów kulturotwórczych. Oznaczało to konieczność odpowiedniego sformułowania modelu marki w kulturze, do czego punktem wyjścia musiało być odpowiednie **zdefiniowanie samego pojęcia kultury oraz jej funkcji w kontekście zarządzania strategicznego rozwojem miasta**. Pozwala to na wskazanie kryteriów, wedle których może być oceniana siła obecnie funkcjonujących produktów kultury, jak i produktów potencjalnych. W ramach badania kryteria takie zostały wyprowadzone z opisanych dalej założeń teoretycznych i wykorzystane do finalnej weryfikacji listy produktów proponowanych jako produkty markowe. Podobne kryteria przyjęto do weryfikacji marek potencjalnych. Ostateczna weryfikacja produktów funkcjonujących i potencjalnych została dokonana za pomocą metody quasi-delfickiej, w której rolę ekspertów odegrali sami członkowie zespołu badawczego, jak i eksperci zewnętrzni. Eksperci do każdego z kryteriów cechy przypisywali punkty od 1 do 5, gdzie 1 oznaczało bardzo małą istotność, a 5 bardzo dużą istotność. W ocenie zapewniona została niezależność opinii ekspertów oraz anonimowość sformułowanej oceny.

1.3. Ilościowa analiza rozpoznawalności produktów kultury krakowskiej

W ramach badania ilościowego podzielono krakowską ofertę kulturalną na trzy obszary, o które osobno pytano respondentów:

⁴ Jako ważne źródła wskazać tu należy przede wszystkim takie publikacje jak: Wojciech Burszta, Mirosław Duchowski, Barbara Fatyga, Jacek Nowiński, Mirosław Pęczak, Elżbieta Anna Sekuła, Tomasz Szlendak, *Raport o stanie i różnicowaniach kultury miejskiej w Polsce*, Warszawa 2009; Anna Nacher [red.], *Spacerowicze, nomadzi i sieciowi tawcy okazji*, Małopolski Instytut Kultury, Kraków 2012; *Miejskie polityki kulturalne*, Res Publica Nowa, Warszawa 2013; Krzyżowski Ł., Noworól Z., Kowalik W., Knaś P., *Sceny kulturowe a polityki kultury w Małopolsce. Raport z badań eksploracyjnych*, Kraków 2010; Barbara Fatyga [red.], *Kultura pod pochmurnym niebem. Dynamiczna diagnoza stanu kultury województwa warmińsko-mazurskiego*, Olsztyn-Warszawa 2012;

- wydarzenia kulturalne,
- instytucje,
- dobra materialne i niematerialne (obiekty, zabytki, tradycje, idee itp.).

Dla każdego z tych obszarów zbadano kolejno spontaniczną i wspomaganą rozpoznawalność produktów. Dla ogółu respondentów z Krakowa najbardziej rozpoznawalnym wydarzeniem był **Festiwal Kultury Żydowskiej**, wskazywany przez 72% użytkowników oferty kulturalnej i 59% potencjalnych użytkowników, przy czym podobne wskazania mają wydarzenia z kategorii „inne krakowskie noce” (Noc Muzeów, Noc Teatrów, Noc Jazzu, Noc Muzyki, Noc Poezji). W tym wypadku jest to jednak kilka zdarzeń, ujętych w jeden koncept marketingowy, co czyni je nie do końca porównywalnymi z Festiwalem Kultury Żydowskiej. Do zdarzeń o wysokiej rozpoznawalności (łącznie spontaniczna i wspomaganą) należy zaliczyć także, zgodnie z tabelą poniżej **Paradę Smoków, Festiwal Miłosza i Festiwal Muzyki Filmowej**. Festiwal Kultury Żydowskiej uzyskał też zdecydowanie najwyższą rozpoznawalność w grupie turystów zagranicznych (11%). W tej grupie wydarzeniem o porównywalnej rozpoznawalności (8%) był jedynie festiwal Off Camera. Do najmniej rozpoznawalnych wśród ogółu respondentów krakowskich należą z kolei festiwal ArtBoom, Unsound Festival i Opera Rara.

Tabela 1 Rozpoznawalność wydarzeń z krakowskiej oferty kulturalnej (mieszkańcy Krakowa)

Kraków	Użytkownik		Potencjalny użytkownik	
	Spontaniczna	Wspomagana	Spontaniczna	Wspomagana
Boska Komedia (Międzynarodowy Festiwal Teatralny)	18%	44%	27%	41%
Misteria Paschalia	23%	47%	20%	37%
Off Camera	24%	50%	20%	42%
Opera Rara	10%	19%	10%	25%
Parada Smoków	28%	62%	21%	47%
Sacrum Profanum	17%	42%	20%	40%
Unsound Festival	11%	20%	20%	31%
Festiwal Kultury Żydowskiej	49%	72%	43%	59%
Festiwal Conrada	16%	37%	19%	34%
Festiwal Miłosza	25%	60%	25%	45%
Festiwal Muzyki Filmowej	29%	55%	23%	41%
Grolsch ArtBoom Festival	11%	17%	17%	26%
Noc Cracovia Sacra	8%	26%	17%	30%
Inne Krakowskie Noce (Noc Muzeów, Noc Teatrów, Noc Jazzu, Noc Muzyki, Noc Poezji)	49%	72%	32%	60%
Miesiąc Fotografii w Krakowie	16%	44%	17%	35%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI, N=403

W przypadku respondentów z innych miast pierwsze trzy najbardziej rozpoznawalne produkty to również Festiwal Kultury Żydowskiej, Krakowskie Noce i Festiwal Muzyki Filmowej. Podobnie przedstawia się grupa wydarzeń rozpoznawalnych najmniej, przy czym w odróżnieniu od respondentów z Krakowa, respondenci z innych miast stosunkowo rzadko rozpoznają też Noc Cracovia Sacra.

Tabela 2 Rozpoznawalność wydarzeń z krakowskiej oferty kulturalnej (pozostałe miasta)

Pozostałe miasta	Użytkownik		Potencjalny użytkownik	
	Spontaniczna	Wspomagana	Spontaniczna	Wspomagana
Boska Komedia (Międzynarodowy Festiwal Teatralny)	15%	31%	11%	23%
Misteria Paschalia	6%	13%	2%	18%
Off Camera	12%	31%	11%	38%
Opera Rara	5%	8%	2%	8%
Parada Smoków	20%	45%	14%	43%
Sacrum Profanum	1%	9%	1%	13%
Unsound Festiwal	3%	6%	2%	10%
Festiwal Kultury Żydowskiej	21%	49%	16%	49%
Festiwal Conrada	6%	12%	3%	11%
Festiwal Miłosza	9%	25%	8%	33%
Festiwal Muzyki Filmowej	16%	44%	14%	45%
Grolsch ArtBoom Festival	2%	5%	3%	9%
Noc Cracovia Sacra	2%	7%	2%	11%
Inne Krakowskie Noce (Noc Muzeów, Noc Teatrów, Noc Jazzu, Noc Muzyki, Noc Poezji)	23%	48%	15%	48%
Miesiąc Fotografii w Krakowie	9%	23%	4%	22%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI, N=400

Ten rozkład rozpoznawalności może mieć szereg przyczyn, które będziemy starali się szczegółowo zidentyfikować i opisać w dalszej części wywodu, ale w tym miejscu można już kilka cech wspólnych, którymi charakteryzują się wydarzenia o wyższej rozpoznawalności.

Niewątpliwie wydarzenia takie wyróżnia grupa odbiorców, do której adresowane jest wydarzenie – im mniej ekskluzywna grupa odbiorców, tym szersza jest rozpoznawalność. Byłaby to zapewne podstawowa przyczyna wysokiej rozpoznawalności zarówno widowiska plenerowego, jakim jest Parada Smoków, jak i takich imprez, jak Festiwal Kultury Żydowskiej czy Festiwal Muzyki Filmowej. Dlatego też rozpoznawalność wydarzeń adresowanych do odbiorców o bardziej wyspecjalizowanych zainteresowaniach – np. z obszaru teatru czy literatury – nie będzie wprost porównywalna do rozpoznawalności produktów o szerszej i zróżnicowanej grupie odbiorców. W tym kontekście należy zwrócić uwagę na relatywnie wysoką rozpoznawalność festiwali literackich oraz festiwalu teatralnego „Boska Komedia”, co może stanowić wskazówkę co do kształtowania generalnej marki kultury krakowskiej. Zastanawiająca może być większa popularność Festiwalu Miłosza niż Festiwalu Conrada, mimo iż to drugie wydarzenie jest wydarzeniem o szerszym zasięgu, połączone jest z Targami Książki, a także miało więcej edycji (siedem wobec czterech, przy czym w drugim przypadku edycje mają miejsce co dwa lata). Pewną hipotezą może być tutaj to, iż Miłosz jako noblista i, co więcej, mieszkaniec Krakowa, względnie niedawno pochowany na Skałce, co stanowiło wydarzenie odbijające się w społecznej świadomości i nadal pamiętane – stanowi silniejsze „logo” niż Conrad. Dzisiejsza recepcja Conrada jest dość ograniczona, a wiedza o związkach z Krakowem ma zasięg ograniczony przede wszystkim do środowiska literaturoznawców. O znaczeniu festiwali literackich świadczyć może także to, iż 56% respondentów z Krakowa i 28% mieszkańców innych miast odpowiedziało „tak” i „raczej tak” na pytanie, czy wiedzą o tym, że Kraków otrzymał tytuł Miasta Literatury UNESCO.

Do wydarzeń o wyższej rozpoznawalności zaliczają się te, które w jakiś sposób podobne są do wydarzeń organizowanych w innych miastach, oparte na podobnym pomycie i o podobnej strukturze. Będą to przede wszystkim wydarzenia typu „Noc...” - Muzeów, Poezji, Jazzu itp. Wydarzenia tego typu dość często prezentowane są zbiorczo w mediach (jako powszechnie stosowana formuła promocji uczestnictwa w kulturze), a mieszkańcom innych miast mogą kojarzyć się z podobnymi imprezami u nich. Kolejnym ważnym elementem oferty kulturalnej, którą przebadano pod kątem rozpoznawalności były krakowskie instytucje kulturalne. Rozkład wyników dla respondentów pochodzących z Krakowa przedstawiony został w tabeli poniżej.

Tabela 3 Rozpoznawalność krakowskich instytucji kultury (bez muzeów) - mieszkańcy Krakowa

Kraków	Użytkownik		Potencjalny użytkownik	
	Spontaniczna	Wspomagana	Spontaniczna	Wspomagana
Capella Cracoviensis	28%	59%	29%	49%
Cracovia Danza	6%	16%	10%	27%
ICE Kraków (Centrum Kongresowe)	13%	33%	13%	34%
Krakowskie Biuro Festiwalowe	16%	38%	18%	35%
Sinfonietta Cracovia	11%	19%	16%	28%
Teatr Bagatela	36%	82%	29%	67%
Teatr Groteska	22%	70%	17%	55%
Teatr Ludowy	36%	87%	28%	65%
Teatr Łażnia Nowa	10%	34%	15%	38%
Krakowski Teatr - Scena Stu	43%	93%	38%	77%
Teatr Variété	15%	37%	20%	39%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI, N=403

W tym przypadku, jak widać, do najbardziej rozpoznawalnych instytucji należą instytucje z jednej kategorii – teatry, które zdecydowanie dominują, szczególnie w przypadku znajomości wspomaganej. Można zauważyć szczególnie duży wzrost wskazań w porównaniu do rozpoznawalności spontanicznej, co może oznaczać, że w świadomości społecznej krakowian właśnie teatry są postrzegane jako swego rodzaju „typ idealny” instytucji kultury, dobrze utrwalony w świadomości społecznej. Szczególnie wysoką rozpoznawalność mają cztery teatry Scena Stu, Ludowy, Bagatela i Groteska. Zastanawiać tu może stosunkowo niska rozpoznawalność Teatru Łażnia Nowa przy stosunkowo wysokiej rozpoznawalności Festiwalu „Boska Komedia”, którego pomysłodawcą i menedżerem jest dyrektor tego teatru. Festiwal ten i teatr to najwyraźniej w świadomości mieszkańców Krakowa zjawiska osobne.

W przypadku mieszkańców innych miast ten rozkład rozpoznawalności jest podobny, choć procentowe wartości wskazań są odpowiednio mniejsze. Charakterystyczna jest jednak zdecydowanie wyższa niż w przypadku pozostałych teatrów rozpoznawalność Krakowskiego Teatru – Scena Stu, co mogłoby wskazywać, że w tej kategorii może on być wskazywany jako krakowski teatr flagowy, zwłaszcza, że jest on najlepiej znanym teatrem także w grupie respondentów z Krakowa (93% użytkowników i 77% potencjalnych użytkowników).

Tabela 4 Rozpoznawalność krakowskich instytucji kultury (bez muzeów) - mieszkańcy

Pozostałe miasta	Użytkownik		Potencjalny użytkownik	
	Spontaniczna	Wspomagana	Spontaniczna	Wspomagana
Capella Cracoviensis	8%	21%	2%	15%

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Cracovia Danza	3%	5%	0%	4%
ICE Kraków (Centrum Kongresowe)	3%	5%	2%	11%
Krakowskie Biuro Festiwalowe	10%	16%	5%	22%
Sinfonietta Cracovia	1%	3%	2%	4%
Teatr Bagatela	9%	27%	5%	19%
Teatr Groteska	10%	33%	9%	40%
Teatr Ludowy	13%	32%	8%	29%
Teatr Łażnia Nowa	1%	6%	4%	10%
Krakowski Teatr - Scena Stu	19%	55%	14%	47%
Teatr Variété	6%	18%	6%	24%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI, N=403

Ze względu na to, że ważnym składnikiem tak turystycznej, jak i kulturalnej oferty Krakowa, a także kluczowym elementem jego wizerunku jest dziedzictwo historyczne i kulturowe, wśród krakowskich instytucji kultury w badaniu ankietowym wyróżnione zostały muzea.

Tabela 5 Rozpoznawalność muzeów krakowskich (mieszkańcy Krakowa)

Kraków	Użytkownik		Potencjalny użytkownik	
	Spontaniczna	Wspomagana	Spontaniczna	Wspomagana
Apteka Pod Orłem	10%	29%	16%	31%
Arsenał Miejski	15%	39%	19%	38%
Barbakan i Mury Obronne	30%	75%	38%	76%
Celestat	14%	21%	11%	22%
Dom Matejki	26%	77%	36%	71%
Dom Mehoffera	12%	24%	14%	28%
Dom Pod Krzyżem	11%	27%	16%	31%
Dom Zwierzyniecki	9%	22%	14%	27%
Europeum (Ośrodek Kultury Europejskiej)	0%	14%	20%	39%
Fabryka Schindlera	10%	55%	31%	61%
Galeria Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach	21%	70%	40%	80%
Kamienica Hipolitów	36%	49%	11%	21%
Kamienica Szotańskich im. Feliksa Jasieńskiego	11%	28%	11%	22%
Muzeum Armii Krajowej	7%	43%	30%	59%
Muzeum im. Emeryka Hutten-Czapskiego	24%	46%	17%	34%
Muzeum Historii Fotografii	10%	36%	21%	42%
Muzeum Historyczne Miasta Krakowa	27%	74%	39%	78%
Muzeum Inżynierii Miejskiej	3%	16%	16%	31%
Muzeum Książąt Czartoryskich	20%	65%	35%	70%
Muzeum Narodowe w Krakowie	43%	93%	43%	85%

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Muzeum PRL-u	9%	35%	25%	49%
Dzieje Nowej Huty	11%	26%	15%	30%
Ogród Doświadczeń	4%	17%	13%	25%
Pałac biskupa Erazma Ciołka	4%	20%	13%	25%
Pałac Krzysztofora	3%	33%	22%	43%
Podziemny Rynek	26%	78%	44%	87%
Stara Synagoga	9%	62%	32%	63%
Ulica Pomorska	5%	32%	22%	44%
Wieża Ratuszowa	19%	72%	37%	74%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI, N=403

W tej kategorii instytucji do najbardziej rozpoznawalnych należą te, które stanowią obiekty najczęściej odwiedzane przez turystów (Podziemny Rynek, Muzeum Narodowe), a także obiekty w jakiś sposób dla Krakowa emblematyczne: Barbakan i Mury Obronne, Wieża Ratuszowa, również Podziemny Rynek, Dom Matejki, Sukiennice). W przypadku mieszkańców innych miast rozkład rozpoznawalności jest podobny, choć pewnym ewenementem wydaje się wysoka rozpoznawalność Muzeum Książąt Czartoryskich (najwyższy procent wskazań wśród użytkowników, 79%, rozpoznawalność łącznie spontaniczna i wspomagana). Powodem jest tu niewątpliwie jeden z elementów kolekcji tego Muzeum, czyli „Dama z gronostajem” Leonarda da Vinci, najcenniejsze dzieło w polskich muzealnych kolekcjach malarstwa. Obraz ten jako „Dama z łasiczką” został wskazany przez 72% ogółu respondentów, a jako „Dama z gronostajem” przez 25% respondentów w odpowiedzi na pytanie o znane dzieło znajdujące się w krakowskich muzeach.

Tabela 6 Rozpoznawalność muzeów krakowskich (mieszkańcy innych miast)

Pozostałe miasta	Użytkownik		Potencjalny użytkownik	
	Spontaniczna	Wspomagana	Spontaniczna	Wspomagana
Apteka Pod Orłem	2%	8%	0%	17%
Arsenał Miejski	3%	16%	2%	24%
Barbakan i Mury Obronne	31%	76%	16%	74%
Celestat	1%	4%	2%	9%
Dom Matejki	13%	45%	15%	53%
Dom Mehoffera	1%	5%	1%	7%
Dom Pod Krzyżem	4%	14%	3%	17%
Dom Zwierzyniecki	3%	6%	2%	13%
Europeum (Ośrodek Kultury Europejskiej)	1%	4%	3%	20%
Fabryka Schindlera	4%	25%	10%	41%
Galeria Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach	8%	45%	2%	46%
Kamienica Hipolitów	24%	35%	17%	24%
Kamienica Szołayskich im. Feliksa Jasieńskiego	2%	4%	1%	5%
Muzeum Armii Krajowej	1%	27%	2%	32%
Muzeum im. Emeryka Hutten-Czapskiego	8%	12%	8%	17%
Muzeum Historii Fotografii	0%	22%	3%	17%
Muzeum Historyczne Miasta	14%	47%	8%	41%

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Krakowa				
Muzeum Inżynierii Miejskiej	3%	12%	2%	15%
Muzeum Książąt Czartoryskich	30%	79%	10%	59%
Muzeum Narodowe w Krakowie	30%	75%	12%	59%
Muzeum PRL-u	8%	30%	4%	31%
Dzieje Nowej Huty	6%	12%	2%	15%
Ogród Doświadczeń	1%	4%	1%	9%
Pałac biskupa Erazma Ciołka	1%	5%	0%	7%
Pałac Krzysztofora	2%	9%	1%	10%
Podziemny Rynek	12%	55%	5%	38%
Stara Synagoga	4%	29%	2%	26%
Ulica Pomorska	4%	16%	1%	15%
Wieża Ratuszowa	19%	65%	14%	64%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI, N=400

Badaniem ankietowym pod kątem ich akceptacji objęto także kilka potencjalnych marek, które promowane mogą być, w ocenie Zamawiającego, jako marki krakowskie. Respondentów poproszono o ocenę następujących marek: potencjalnych marek: „Kraków Miasto Piosenki”, „Kraków alchemików - Fausta i Twardowskiego”/„Doktor Faustus i Mistrz Jan Twardowski – dwaj alchemicy z Krakowa (Muzeum Farmacji UJ)”, „Skarby Krakowa”, „Kraków – Narodowa Pamiątka”. Oceny tych marek respondenci dokonali w skali 10-stopniowej, gdzie 10 oznaczało najwyższy stopień akceptacji, a 1 najniższy. Wyniki tego badania prezentujemy poniżej w tabeli.

Tabela 7 Ocena potencjalnych krakowskich marek

Marka	Typ respondenta		
	Kraków	Pozostałe miasta	Turyści zagraniczni
	Średnia	Średnia	
Kraków Miasto Piosenki	5,25	5,39	7,88
Kraków alchemików - Fausta i Twardowskiego	5,12	6,12	7,35
Doktor Faustus i Mistrz Jan Twardowski – dwaj alchemicy z Krakowa	5,85	6,08	7,54
Skarby Krakowa	6,04	7,85	7,83
Kraków – Narodowa Pamiątka	6,81	7,87	8,03

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI, N=403 (Kraków), N=400 (inne miasta) i PAPI (turyści zagraniczni), N=498.

Jak widać, zdecydowanie wyższe oceny uzyskały dwie marki odwołujące się wprost do skojarzeń z dziedzictwem historycznym. Wszystkie cztery propozycje zostały wyraźnie niżej ocenione przez mieszkańców Krakowa niż przez mieszkańców pozostałych miast, a także przez turystów zagranicznych, którzy tym markom wystawiają najwyższe oceny. W grupie turystów zagranicznych względnie wysoko została oceniona również marka „Kraków miasto piosenki”. Z kolei różnice w ocenach wartości marek opartych na dziedzictwie

historycznym opartej widać szczególnie wyraźnie w przypadku marki „Skarby Krakowa” gdzie różnica średnich ocen między mieszkańcami Krakowa a mieszkańcami innych miast i turystami zagranicznymi sięga blisko 2 punktów. Można na tej podstawie wnioskować, że są to propozycje lepiej zakorzenione w strukturze skojarzeniowej osób spoza Krakowa i jako „marki wewnętrzne”, mogące stanowić podstawę wzmacniania lokalnej tożsamości - nie będą zbyt nośne. W jakimś sensie niepokojące może być to, iż pomimo tego, że charakterystycznym zjawiskiem krakowskim są publiczne „lekcje śpiewania” organizowane przez Bibliotekę Polskiej Piosenki – marka odwołująca się do skojarzenia z nimi zyskała względnie niską rangę akurat wśród mieszkańców Krakowa, a jedynymi, którzy ją ocenili, są turyści zagraniczni, którzy mają najmniej okazji, by zetknąć się z tym produktem, dość szeroko promowanym w mediach krajowych.

Podsumowując, w oparciu o dane ankietowe wskazać można kilka obszarów istotnych dla komunikowania marki krakowskiej kultury:

- Wydarzeniem flagowym o dużej popularności jest **Festiwal Kultury Żydowskiej**.
- Duży potencjał dla wizerunku krakowskiej kultury mają **zjawiska z obszaru literatury oraz teatru** – mogą one stanowić jądro marki krakowskiej kultury.
- Instytucjami krakowskiej kultury o najwyższej rozpoznawalności, w związku z tym mogącymi stanowić instytucjonalny fundament budowania marki są – obok muzeów – **krakowskie teatry**, przy czym wyraźną pozycję lidera, zwłaszcza na zewnątrz, ma Krakowski Teatr - Scena Stu.
- Wyraźnie lepiej oceniane są propozycje marek, nawiązujące ogólnie do **historycznego dziedzictwa Krakowa i do jego związków z dziedzictwem narodowym** („Kraków – narodowa pamiątka”).

1.4. Komunikowanie marki krakowskiej kultury

Powyższe dane ilościowe mogą stanowić pierwszą wskazówkę co do kierunków promowania marki krakowskiej kultury. Dopiero jednak poznanie szerokiego ich kontekstu, przede wszystkim triangulacja z opiniami liderów środowisk kultury krakowskiej i ekspertów pozwolić może na odpowiedzialne, operacyjne rekomendacje w tym zakresie. Odwołanie się do pojęcia „rozpoznawalności produktu” kieruje naszą uwagę ku dość **zawężonemu rozumieniu kultury, które umownie można nazwać „menedżerskim”**. Kultura byłaby w tym przypadku **zbiorem wytworów i związanych z nimi praktyk, którymi się zarządza i według określonych reguł dystrybuje** (zwykle są to reguły rynkowe). Z tym podejściem łączy się zwykle pojęcie polityki kulturalnej i oferty kulturalnej. Najczęściej też z takim rozumieniem wiązane jest pojęcie marki, markowego produktu kultury.

Komunikowanie marki zachodzi jednak zawsze w pewnym środowisku, które opisane może być lepiej przy zastosowaniu bardziej holistycznego rozumienia, odwołującego się do konstrukcji teoretycznych, **wytworzonych na gruncie antropologii czy socjologii kultury**. W tym przypadku **mówimy o kulturze jako o swoistej rzeczywistości mentalnej, na którą składają się wiedza, wartości i kody poznawcze**. –Na gruncie tak rozumianej kultury powstaje to, co nazywamy gustem, wzorcem „człowieka kulturalnego”, kapitałem kulturowym.

Mogłoby wydawać się oczywiste, iż jedynie w przypadku podejścia „menedżerskiego” możemy mówić o możliwości potraktowania kultury w klasycznych kategoriach marketingu marki. Jedynie w tym przypadku można mówić o produkcie kultury, którego kształtowanie można rozpatrywać z punktu widzenia grupy docelowej, konkurencji, ceny, promocji, lokalizacji itp. **Jednak to, w jaki sposób ów produkt kształtować i który ma, a który nie ma szans na stanie się produktem markowym – decyduje kultura rozumiana w ten drugi sposób**. Warto przy tym zwrócić uwagę, że produktem markowym kultury nie muszą być jedynie jej wytwory rozumiane klasycznie: wydarzenia, festiwale, instytucje, dzieła itp. Jeżeli przyjmujemy, iż miasto – każde miasto, a więc i Kraków – jest terytorialnym organizmem o szczególnym charakterze i o wyróżniających go cechach, i jeżeli posłużyć się kategoriami marketingu miejsc, to wypada przyjąć, że podstawowym produktem, fundamentem dla markowych produktów kultury jest właśnie ów charakter miasta. Ten charakter,

kulturowa specyfika miasta odgrywa w komunikacji marki rolę o tyle, o ile przekłada się na jego wizerunek, opowieść o mieście, komunikat kierowany różnymi kanałami do różnych grup docelowych. I stosownie do potrzeb i percepcji każdej z tych grup modyfikowany, gdyż za każdym razem będzie miał inną funkcję. Można wskazać dwie główne funkcje takiej marketingowej opowieści:

- Gdy służyć ma integracji mieszkańców, będzie to komunikat akcentujący przede wszystkim więź, jaka ich łączy lub łączyć powinna, wspólnotę interesów, wspólnotę kulturową, a także – co nie najmniej ważne – „prawo własności”, „społeczne autorstwo” tego, czym miasto, zgodnie z taką opowieścią, jest. Czyli również prawo własności i społeczne autorstwo kultury, zarówno tej rozumianej jako zespół wytworów, jak i tej pojmowanej jako fundament tożsamości.
- Gdy będzie z kolei komunikatem kierowanym na zewnątrz: do mieszkańców innych miast, turystów, inwestorów, administracji rządowej, instytucji europejskich, wyspecjalizowanych środowisk (np. artystów) itp. – główny akcent marketingowej opowieści paść powinien na te czynniki, które decydują o atrakcyjności miasta z punktu widzenia danej grupy docelowej.

Kwestią wyboru – czyli przyjętej strategii marketingowej – jest to, do których grup docelowych kierujemy komunikaty: czy wybieramy raczej pierwszą formułę „opowieści o mieście”, drugą, czy – co wydaje się najbardziej oczywistym rozwiązaniem – jakąś formułę balansu między nimi. Kwestią strategicznego wyboru jest także, które z fragmentów łańcucha „miejskiego DNA” – jakie cechy lokalnej tożsamości, które obszary kultury, wreszcie poszczególne elementy oferty kulturalnej – uznamy za wartościowe i zakomunikowania jako markowe. Markowy produkt kultury rodzi się zatem w trzech obszarach decyzyjnych:

- decyzji co do samej treści marketingowej „opowieści o mieście”: jakie jego cechy i komu chcemy zakomunikować;
- wyboru tych obszarów kultury, które uznamy za kluczowe ze względu na treść tej opowieści, które będą z niej wynikać (może to być na przykład „Kraków – miasto festiwalowe”, „Kraków – miasto literatury”, Kraków teatralny, Kraków filmowy itp.);
- wyboru konkretnych produktów: zdarzeń bądź instytucji, również dłuższych i bardziej rozbudowanych procesów kulturotwórczych, które uznamy za wartościowe.

Należy przy tym pamiętać, że wybory co do kształtowania marki nie są wyborami dowolnymi. **Kluczowym czynnikiem sukcesu naszej strategii jest „sprawdzalność” opowieści budującej markę**, to, czy odwołuje się do obecnych w świadomości społecznej przekonań i skojarzeń, czy wpisuje się w sieć zachowań społecznych związanych z uczestnictwem w kulturze, czyli jak proponują, odwołując się do terminologii Manuela Castelsa⁵, autorzy raportu „Spacerowicze, nomadzi i sieciowi łowcy okazji”⁶: miejskich „przepływów” i „węzłów”. Nie bez racji w tym miejscu pojawia się właśnie ten termin – uczestnictwo – w miejsce bardziej związanych z klasycznym rozumieniem marki pojęć „konsumpcja” i „konsument”. W przypadku kultury – jak wskazaliśmy już we wprowadzeniu – bardziej użytecznym jest pojęcie prosumenta. Termin ten, wprowadzony przez Alvina Tofflera⁷, związany jest przejściem od kultury hierarchicznej do kultury uczestnictwa, co wiązane jest z rewolucją komunikacyjną związaną z pojawieniem się tzw. „nowych mediów” i paradygmatem sieci, która ma być nowym, kształtującym się modelem relacji społecznych (Castells), zastępującym relacje hierarchiczne. Prosument bowiem nie jest w kulturze jedynie współ-twórcą produktu, tym, który aktywnie wybiera i chce mieć wpływ na jego kształt, nie tylko wprowadza w publiczny obieg informacji swoje opinie i recenzje, ale często jest też wytwórcą produktów własnych. Opowieść nasza pojawia się w środowisku, w którym krąży wiele innych opowieści, jest wielu nadawców i odbiorców, a granice między tymi dwiema rolami zwykle się zacierają, są nieustannie przesuwane i trudno definiowalne. Anna Nacher⁸ wskazuje, że proces komunikacji związanej z uczestnictwem w kulturze jest bardzo bogaty. „Jego ważnymi cechami są wielokanałowość i

⁵ Manuel Castels, *Społeczeństwo sieci*, PWN, Warszawa 2010.

⁶ Anna Nacher [red.], *Spacerowicze, nomadzi i sieciowi łowcy okazji*, Kraków 2012.

⁷ Alvin Toffler, *Trzecia Fala*, PIW, Warszawa 1997,

⁸ Anna Nacher [red.], tamże

wielokierunkowość (...), jest w istocie bardzo złożony i wymaga od organizatorów, producentów i kreatorów dużej otwartości i zmiany w komunikacji z otoczeniem, gdyż taka komunikacja buduje relacje zupełnie innego rodzaju. Pełne uwzględnienie faktu, że mamy do czynienia z aktywnymi, gotowymi do współuczestnictwa odbiorcami, jest przede wszystkim ryzykowne, gdyż oznacza, że nie da się w pełni kontrolować całego procesu komunikacji⁹. Kreacja marki jest więc nie tyle aktem perswazji, opartym na rozpoznaniu potrzeb odbiorcy – jak w klasycznym podejściu do tej kwestii - już prędzej aktem interwencji socjologicznej, bliskim rozumieniu Alaina Touraine'a¹⁰, choć dokonywanym innymi metodami. Kluczowe dla tego aktu jest rozpoznanie aktorów kolektywnych oraz czynników kształtujących dany ruch społeczny, a następnie próba wykorzystania tej wiedzy dla wzmocnienia energii tego ruchu, nie zaś ukierunkowania go – znów jak w klasycznym, „perswazyjnym” podejściu – zgodnie z założeniami nadawcy-kreatora. Jak pisze Anna Nacher, „dzisiaj ‘marka’ w kulturze (miejsce, instytucja, wydarzenie) staje się raczej takim węzłem, który skupia pewien znaczący zasób energii odbiorców, a aktywność ze strony wytwórcy znaczeń często polega na ‘zbieraniu’ tej energii i zarządzaniu całym skomplikowanym procesem krążenia znaczeń na bardzo wielu poziomach”. Anna Nacher odwołuje się w tym miejscu też do Adama Arvidssona, który twierdzi, iż to „znaczeniotwórcza aktywność konsumentów stanowi o podstawach wartości marki. (...)„Ludzka zdolność do tworzenia etycznej wartości dodatkowej – relacji społecznej, wspólnych znaczeń, zaangażowania emocjonalnego, których wcześniej nie było – wokół marki może być rozumiana jako bezpośrednia podstawa jej wartości”¹¹. Zadaniem kreatora marki w kulturze będzie zatem skonstruowanie nie tyle najskuteczniejszych narzędzi perswazji, ile możliwie najskuteczniejszych narzędzi partycypacji.

W tym rozdziale spróbujemy odpowiedzieć na następujące pytania, zadając je zgodnie ze sformułowanym wyżej założeniem, iż **podstawą rozwoju marki w kulturze, jej sensem i zarazem czynnikiem powołującym do istnienia jest społeczna partycypacja:**

- Jakie grupy można uznać za docelowe dla produktów markowych? Pojęcie „docelowości” wydaje się tu pojęciem nieco ryzykownym, właśnie z uwagi na wspomnianą wyżej wielokanałowość i wielokierunkowość komunikacji związanej z kulturą, byłoby to więc także pytanie o formułę tworzenia marki krakowskiej kultury. Pytanie: dla kogo marka, na jakich grupach powinno szczególnie menedżerowi krakowskiej kultury zależeć – przede wszystkim – jak w przypadku każdej z nich może przebiegać „interwencja socjologiczna”, czyli włączanie ich w proces tworzenia marki/marek krakowskiej kultury. Również więc o trafność dotychczasowych wyborów strategicznych w zarządzaniu kulturą oraz – przede wszystkim – o to, czy dotąd realizowane koncepcje wymagają, bądź nie wymagają zmian.
- Jaki jest potencjał krakowskiej kultury w zakresie tworzenia produktów markowych – potencjał instytucji, środowisk, twórców? Kto, w jaki sposób, w jakich warunkach może tworzyć produkty markowe i jakiego ewentualnie wymaga to wsparcia? Kto, w jakiej formie tego wsparcia udziela i może udzielać?
- Które z produktów kultury, należących obecnie do oferty kulturalnej w Krakowie, są lub mogą być produktami markowymi? Jakich produktów brak, a miałyby potencjał rozwoju?
- W jaki sposób kultura krakowska przyczynić się może do stworzenia „opowieści o Krakowie”. W jaki sposób i w jakim zakresie kultura jest i może być składnikiem dobrze zakomunikowanej marki miejskiej?

I.5. Nosiciele energii, czyli grupy nie tylko docelowe

Skoro, jak ustaliliśmy, w zarządzaniu kulturą bardziej chodzi o uczestnictwo, a nie o konsumpcję, jeżeli przyjmujemy partycypacyjną definicję marki - należy postawić przede wszystkim pytanie gdzie obecnie znajdują

⁹ Tamże

¹⁰ Alain Touraine [red.], *Solidarność. Analiza ruchu społecznego 1980-1981*, Warszawa 1989.

¹¹ A. Arvidsson, *Brands. A Critical Perspective*, „journal of consumer culture” 2005, nr 5

się owe „węzły” w obiegach energii społecznej, w których, jak wskazuje Anna Nacher - skupia się energia odbiorców. Wymaga to wprawdzie odpowiedzi na pytanie o głównych aktorów tego procesu. Czyli nosiciele „markotwórczej” energii. Analiza wywiadów wskazuje, że większość przedstawicieli instytucji kultury identyfikuje dwie podstawowe kategorie odbiorców/konsumentów kultury: **mieszkańców oraz przyjezdnych**, zwykle przeciwstawiając je sobie, co, w świetle wyników badań ilościowych nie musi bynajmniej być prawdą. Również eksperci wskazują raczej, że ten podział na „publiczność krakowską” i „publiczność przyjezdnych” jest podziałem wtórnym wobec ogólnego zróżnicowania uczestników kultury w Polsce. Niemniej, podział ten jest w jakiś sposób formułowany też w ogólnych założeniach krakowskiej polityki kulturalnej, czego wyrazem może być choćby program „6 zmysłów”, który jest co prawda prezentowany jako „strategia nieszablonowej promocji Krakowa poprzez wydarzenia kulturalne, skierowana do turystów i mieszkańców”, ale skupienie się na dużych wydarzeniach, które z założenia muszą mieć wymiar ogólnokrajowy, a nawet międzynarodowy wskazuje raczej na ukierunkowanie oferty na rynek zewnętrzny, przynajmniej w sensie promocyjnym. Nawet, gdy uczestnicy zdarzeń kreowanych w ramach tego programu są mieszkańcami Krakowa, to komunikat, jaki jest za ich pośrednictwem formułowany, adresowany jest do odbiorcy krajowego czy nawet globalnego. W opinii Magdaleny Sroki¹² „Kraków, jak każde liczące się europejskie miasto, nie może dzisiaj pozwolić sobie na zaniedbanie promocji poprzez kulturę”. Różne funkcje polityki kulturalnej miasta - promocyjna, integrująca i aktywizująca mieszkańców, budowania jakości ich życia, tożsamości twórczej - nie muszą się wcale wykluczać, powinny wręcz ze sobą harmonizować, ale w społecznym odbiorze, na tyle, na ile wskazuje funkcję integrującą. Podział ten, dostrzegany w opiniach przedstawicieli krakowskich instytucji kultury, nacechowany jest z kolei pewną frustracją: praktycznie w każdym z wywiadów pojawia się diagnoza, że polityka kulturalna miasta jest przede wszystkim kierowana do przyjezdnych, natomiast ta część oferty, która ma być ofertą specyficzną krakowską, jest w tej polityce zaniedbywana.

Mieszkańcy postrzegani są przede wszystkim jako odbiorcy tej części oferty kultury, którą można nazwać „stałą” lub „ciąglą”: repertuarów kin czy teatrów oraz jako korzystający z oferty domów kultury. Już w mniejszym stopniu w ocenach respondentów wywiadów pogłębionych dotyczy to stałej oferty muzeów, która ma być raczej elementem oferty kierowanej do przyjezdnych. Przyjezdni z kolei mają być najczęściej uczestnikami największych wydarzeń, przede wszystkim festiwali, które często przedstawiane były w wywiadach (choć zwykle rozmówcy starali się tę ocenę relatywizować) jako konkurencja dla „stałej oferty dla mieszkańców”. Pojawiała się przede wszystkim sugestia, że **owa „stała oferta” oraz „publiczność krakowska” stanowi pewien społeczny fundament, na którym zbudować można mocną ofertę dla przyjezdnych**. Kraków atrakcyjny dla nich jest przede wszystkim ze względu na aspekt występowania „kulturalnych krakowian”, którzy decydują o atmosferze miasta i w pewnym sensie dyktują - a przynajmniej powinni dyktować - co jest wartościowe w jego ofercie. W obecnej polityce kulturalnej miasta natomiast elementy te są - w ocenie respondentów - może nie całkiem zaniedbywane, ale na pewno traktowane z niewystarczającą uwagą.

W tym kontekście najbardziej wyrazistym przykładem mogą być opinie przedstawicieli środowiska teatralnego. Z wywiadów z przedstawicielami środowiska teatralnego wynika, że oferta festiwalowa (przede wszystkim festiwal „Boska Komedia”) nie ma związku ze wsparciem dla teatrów krakowskich i miejską polityką tak personalną (zatrudnianie dyrektorów), jak i repertuarową (budowanie różnorodnej i wartościowej oferty spektakli), a także wsparciem dla innych inicjatyw festiwalowych, w większym stopniu angażujących teatry krakowskie. „Boska Komedia” i teatry krakowskie to w myśl tej tezy niemal odrębne rzeczywistości, nieskładające się zarówno na jeden wizerunek, jak i stanowiące konkurencję w dostępie do środków budżetowych, które, w ocenie większości rozmówców, powinny priorytetowo być kierowane na budowanie oferty „stałej”. Z niedostateczną uwagą miasta jako menedżera kultury spotykać ma się także kwestia edukacji teatralnej (z istoty swojej kierowanej do mieszkańców). W niedostatecznym stopniu ma być wykorzystywana jako element marki krakowskiej kultury teatralna tradycja Krakowa - miasta Stanisława Wyspiańskiego i Heleny Modrzejewskiej, miasta największych sukcesów takich reżyserów jak Konrad Swinarski czy Jerzy Grzegorzewski, miasta takiej „marki teatralnej”, jak Teatr Stary (który obecnie może być postrzegany jako

¹² Dwutygodnik, wydanie 01/2012, <http://www.dwutygodnik.com/artykul/3098-miec-wizje-na-miare-marzen.html>.

„marka w fazie schyłkowej”), wreszcie miasta Tadeusza Kantora. Elementy te nie łączą się w ocenie respondentów w jedną spójną markę teatralnego Krakowa, opartą na potencjale i kompetencjach krakowskiej publiczności, czyli, odwołując się do wprowadzonej wcześniej terminologii, krakowskich prosumentów¹³.

Podział na mieszkańców miasta i przyjezdnych, który ma być odzwierciedlony w krakowskiej ofercie kulturalnej, jest podziałem tylko w pewnej mierze realnym. Nawet w przypadku zdarzeń, które – wg badania za pomocą mixu technik ilościowych, którego wyniki prezentujemy w kolejnym rozdziale niniejszego raportu – przyciągnęły największą liczbę uczestników spoza Krakowa. Mieszkańcy Krakowa wśród publiczności przeważają i nie ma w zasadzie wydarzeń, które byłyby wydarzeniami obsługującymi przede wszystkim publiczność *stricte* zewnętrzną. Wyraźnie podział ten jednak **funkcjonuje w percepcji przedstawicieli różnych środowisk kultury krakowskiej** (udzielających wywiadu przedstawicieli krakowskich instytucji kultury) – co należy w tej sytuacji uznać za **fakt społeczny wymagający uwzględnienia w dalszych wyborach strategicznych**.

Zidentyfikowana w badaniu ilościowym struktura uczestnictwa w kulturze wskazywałaby, że w zasadzie w każdym z jej obiegów będą obecni uczestnicy przyjezdni i zamieszkujący Kraków, między którymi będzie więcej podobieństw, wynikających z wnoszonego do tego obiegu kapitału kulturowego, niż różnic wynikających z lokalnej specyfiki. Przedstawiciele instytucji kultury, udzielający wywiadów, a także eksperci – wskazywali pewne różnice, którymi ma charakteryzować się grupa lokalnych uczestników kultury i uczestników przyjezdnych, ale warto zwrócić uwagę, że są to raczej różnice wynikające z sytuacji, w jakiej się w obiegu kultury uczestniczy. Turysta – co warto podkreślić – może być jako korzystający z oferty kultury albo uczestnikiem przypadkowym, albo, odwrotnie, jeżeli celem przyjazdu jest właśnie uczestnictwo w danym wydarzeniu – odbiorcą ponadprzeciętnie świadomym i kompetentnym kulturowo w porównaniu do odbiorcy lokalnego. Uczestników krakowskiej kultury warto zatem poddać analizie przede wszystkim pod kątem tych właściwości kapitału kulturowego, które cechują wszystkie wielkomięskie społeczności, odnotowując zarazem te odmienności, które mogą się wiązać ze stałym zamieszkiwaniem w mieście i z przebywaniem w nim okazjonalnie. Użyteczna może być w tym celu typologia Tomasza Szlendaka, sformułowana w „Raporcie o stanie i zróżnicowaniach kultury miejskiej w Polsce”. Typologię tę potraktowaliśmy jako inspirację do analizy populacji korzystających z krakowskiej oferty kulturalnej, nakładając na nią dane i opinie, pozyskane zarówno w wyniku wywiadów z przedstawicielami instytucji kultury, jak i opinie i kategoryzacje ekspertów. Skutkiem naszego podejścia było przemodelowanie jej poprzez wprowadzenie nowych typów i rezygnację z niektórych proponowanych przez jej autora. W naszej próbie opisanego aktorów kultury krakowskiej pomocne były także – choć w zasadzie ograniczone do dwóch grup wiekowych (osoby 20–30-letnie oraz osoby w wieku 55+) – wyniki etnograficznych badań praktyk uczestnictwa w kulturze, przeprowadzonych przez Zespół pod kierownictwem dr Anny Nacher w ramach projektu *Kultura miejska – węzły i przepływy*, zawarte w raporcie „Spacerowicze, nomadzi i sieciowi łowcy okazji”¹⁴. Każdą z kategorii spróbowaliśmy zdefiniować poprzez **wartość podstawową, stanowiącą motywację uczestnictwa w kulturze oraz poprzez powiązane z nią wartości wtórne**. Kategorie te nie są w pełni rozłączne, gdyż zostały sformułowane tak, by dla każdej z nich podjąć próbę wskazania, jaką funkcję i w jakim zakresie pełnią przy tworzeniu najważniejszych skupień społecznej energii („węzłów sieci”), mogących być podstawą tworzenia marki na gruncie krakowskiej kultury. Każda z tych grup została opisana także od strony specyfiki kapitału kulturowego, jakim dysponuje i z jakim łączy się w obieg uczestnictwa w kulturze. Podjęliśmy również próbę wskazania, jakie kategorie oferty krakowskiej kultury mogą być dla danej kategorii interesujące. Analiza ta doprowadziła do wskazania typów najważniejszych z uwagi na budowanie marki krakowskiej kultury oraz wskazała na powiązania między nimi.

PARAKULTURALNI. Grupa, w której wartością, podstawową motywacją uczestnictwa jest prestiż: towarzyski lub środowiskowy. Motywacja ta łączy się z niskim kapitałem kulturowym: ograniczoną wiedzą o sensie i kontekście zdarzenia/zjawiska, w którym uczestniczą. To ci, którzy wiedzą, gdzie, z uwagi na ich grupowe

¹³ Pisze o tym również Joanna Szulborska-Lukaszewicz, Czy Kraków ma szansę stać się prężnym europejskim ośrodkiem teatralnym, Zarządzanie w Kulturze, vol. 11, Kraków, 2010

¹⁴ Anna Nacher [red.], op. cit.

standardy uznania „wypada być”. Będzie to zatem grupa, której przedstawiciele znajdziemy wśród uczestników prawdopodobnie wszystkich obiegów kultury, ale nie będzie to, po pierwsze – grupa opiniotwórcza, aktywnie recenzująca; po drugie – raczej niezainteresowana współtworzeniem treści i wchodzeniem w „silne” relacje związane z uczestnictwem: tworzenie kręgów dyskusyjnych/wymiany informacji, czynne wspieranie instytucji kultury. Z uwagi na to, iż w każdym społeczeństwie funkcjonuje wiele osobnych hierarchii prestiżu, przedstawiciele tej grupy będą stanowić *massa tabulettae* praktycznie każdego obiegu kultury, łącznie z tymi, gdzie uczestnictwo wydaje się wymagać wysokiego poziomu i specjalizacji kapitału. Ze względu na komunikowanie marki trudno ich wyodrębnić, opisać, a przede wszystkim skomunikować się z nimi, ale od ich liczby (choć nie aktywności) może zależeć waga zdarzenia. W komunikacji z nimi istotne jest zidentyfikowanie liderów opinii i uzyskanie wpływu na ich postawy. Grupa istotna przede wszystkim jako część publiczności festiwalowej, z uwagi na to, iż festiwale dysponują większym potencjałem „wytwarzania prestiżu” niż oferta stała. Stanowią jednak też istotną liczebnie część odbiorców oferty klubowej i zdarzeń promujących się jako alternatywne.

MIESZCZANIE POST-ETOSOWI. Tomasz Szlendak identyfikuje tylko jedną kategorię związaną ze stylem życia, który oferuje wielkie miasto, rozumiane przede wszystkim jako struktura zamieszkiwania o łatwej dostępności do szerokiej oferty dóbr, usług i pracy, dużego jej zagęszczenia, czym odróżnia się od obszaru wiejskiego czy miasta małego. Społeczność wielkiego miasta to jednak też pewna tkanka społeczna, kształtująca się w procesach historycznych, warto więc jeszcze kilka kategorii uczestników kultury wyróżnić określeniem „mieszczanin”. **MIESZCZANIE POST-ETOSOWI** to właśnie kategoria, której zachowania w znacznej mierze determinowane są historycznie. Są to osoby utożsamiające się z etosem i stylem życia dawnej inteligencji. Przedstawiciele tej grupy cechuje wysoki poziom kapitału kulturowego we wszystkich trzech formach, zgodnie z definicją Pierre’a Bourdieu: ucieleśnionego, zinstytucjonalizowanego i materialnego. Elementem „etosu inteligenckiego” jest wysokie wykształcenie (formalne bądź nie), znajomość świata i otwartość światopoglądowa¹⁵. Kapitał kulturowy przedstawiciele tej grupy decyduje o częstszym niż przeciętnie uczestnictwie **w obiegach kultury wysokiej.** Jest to grupa, w której mogą występować różne poglądy estetyczne, polityczne i postawy obyczajowe, od konserwatywnych po liberalne, ale wartością dominującą będzie tolerancja i gotowość dyskusji. Raczej starsi niż młodszy, nadreprezentowani przede wszystkim w pokoleniu 45+, w którym ów „etos inteligencki” mógł się wykształcić w procesie socjalizacji, ale w mieście takim, jak Kraków, gdzie pewną normą jest zamieszkiwanie od pokoleń, takie nastawienie może obejmować również osoby młodsze, na zasadzie dziedziczenia kapitału kulturowego. **W Krakowie będzie to grupa liczniejsza niż w miastach, w których tkankę społeczną przekształciła wojna, a także związane z transformacją ustrojową po 1989 r. Raczej publiczność teatralna niż kinowa i raczej uczestnicy obiegów oficjalnych niż alternatywnych.** Jako mieszkańcy Krakowa będą bardzo silnie akcentować potrzebę „krakowskości” oferty, oparcia jej na lokalnym potencjale i tradycji, podkreślający wyjątkowość i „kulturalną stołeczność” Krakowa. Będą to raczej mieszkańcy dzielnic „dawnego Krakowa” niż Nowej Huty. Jako przyjezdni będą zdecydowanie częściej niż inni świadomymi „turystami kulturalnym”, odwiedzającymi Kraków ze względu na określone wydarzenia, uczestnictwo w kulturze zdecydowanie częściej będzie dominować w ich przypadku jako cel wizyty. **W związku z tym są jednymi z ważniejszych grup adresatów przekazu promocyjnego, kierowanego do mieszkańców innych miast.** „Silne” relacje w związku z uczestnictwem w kulturze, częściowo mogą pokrywać się z kategorią **ASPIRUJĄCY NA ETACIE.**

NOWI MIESZCZANIE Z AMBICJAMI. Grupa, której wyróżnikiem jest wysoki profesjonalizm i osiągnięte dzięki temu ponadprzeciętne dochody. Z reguły, ze względu na to, iż do kategorii tej zaliczają się osoby o wysokim dziedzicznym kapitale kulturowym, będą charakteryzować się ambicjami uczestnictwa w kulturze i dobrym przygotowaniem do rozumienia sensu i kontekstu zdarzeń, w których uczestniczą. Nierzadko są to dzieci mieszczan post-etosowych, choć nie musi to być regułą; między tymi dwiema kategoriami może zachodzić pewna osmoza wartości. Ze względu na poziom dochodów są **nadreprezentowani w przypadku zdarzeń o**

¹⁵ Zobacz więcej: Ch. Chauvire, O. Fontaine, *Le Vocabulaire de Bourdieu*, Ellipses, Paris 2003

wysokich cenach biletów, zwłaszcza w przypadku, gdy będą to zdarzenia o wysokim prestiżu, interpretowane szeroko jako zdarzenia wysokiej rangi. W równej mierze jest to publiczność festiwalowa, jak i korzystający z „oferty stałej”, otwarci na propozycje awangardowe, uczestniczą zarówno w obiegu oficjalnym jak i w alternatywnym. **Część z nich można zaliczyć do klasy kreatywnej w rozumieniu Richarda Floridy.** Jako przyjezdni – często są „świadomymi turystami kulturowymi” z zagranicy. Gdy przynależą do klasy kreatywnej, tworzą własne środowiska i instytucje.

MIESZCZANIE Z WYRZUTAMI SUMIENIA. Według Tomasza Szlendaka „w średnim wieku, z wykształceniem co najmniej średnim, obciążeni rodzinami, dziećmi, pracą od rana do późnego popołudnia”. Klienci multipleksów kinowych zlokalizowanych w galeriach handlowych. Ekstremalnie trudni do ‘zaciągnięcia’ do innych przybytków kultury, w których nie można zrobić zakupów i pooglądać sklepowych wystaw”. Kategoria o niższym kapitale kulturowym niż dwie poprzednie, równocześnie, w odróżnieniu od PARAKULTURALNYCH, nie uczestniczą w kulturze ze względów prestiżowych, traktują ją w kategoriach rozrywki. Uczestniczą przede wszystkim w obiegu kultury popularnej, uczestnicy masowych imprez o charakterze festynu. W kontekście krakowskim – istotny składnik takich imprez, jak Lekcje Śpiewania, organizowane przez Bibliotekę Piosenki, widowiska plenerowe w rodzaju Parady Smoków. Jako przyjezdni występują najczęściej jako przedstawiciele kategorii ZBŁĄKANI.

PRZYLEPIENI są „przylepieni” - wg Tomasza Szlendaka - „do określonego typu wrażeń, które jest im w stanie „zafundować” jedynie ukochana instytucja, zazwyczaj prowadzona przez człowieka z heretycką wizją kultury”. To ludzie poruszający się, metaforycznie i dosłownie, z identyfikatorem jakiejś instytucji kultury na szyi albo jej emblematem na t-shirtcie” – zwykle uczestnicy obiegów alternatywnych. Środowiska PRZYLEPIONYCH mogą tworzyć się wokół bardzo zróżnicowanych instytucji. Lojalne środowisko mogą tworzyć niektóre kluby, w historycznej specyfice Krakowa można wskazać zjawiska takie, jak **Piwnica pod Baranami** czy **cabaret Loch Camelot**. „Przylepieni” mogą pojawiać się również w przypadku niektórych domów kultury (np. NCK), bowiem w zajęciach uczestniczą kolejne pokolenia odbiorców. W konsekwencji wchodzenia w „silne” relacje z instytucjami – ważne środowisko wspierające je promocyjnie, choć niekoniecznie o najsilniejszym oddziaływaniu opiniotwórczym (negatywnie może tu oddziaływać etykieta „fana”). Jako podkategoria mogą tu występować FANI, GROUPIES, czyli osoby wędrujące za określonym artystą w miejsca, gdzie występuje. Stanowią istotną część publiczności festiwalowej i występów gwiazd, w największym stopniu kategoria ta reprezentowana jest w przypadku zdarzeń z obszaru kultury popularnej.

POSZUKIWACZE NOWOŚCI I SELEKCJONERZY. W typologii Tomasza Szlendaka: „Wszystko widzieli i wszystko słyszeli (a przynajmniej tak twierdzą i zgodnie z tym twierdzeniem się zachowują). Pragną nowości, ale nie w postaci sztucznych udiwnień. Mają agresywny stosunek do popkultury w wersji ludowej. To oni najczęściej nie mają w domach telewizorów”. Osoby o wysokim kapitale kulturowym, kierujący się z jednej strony motywacją prestiżu (co zbliża ich nieco do PARAKULTURALNYCH), z drugiej motywacją poszukiwania wyrafinowanych i nowych emocji. Opiniotwórczy, choć nie tworzą „silnych” relacji w związku z uczestnictwem w kulturze. **Aktywni i świadomi „turyści kulturowi”.**

ASPIRUJĄCY NA ETACIE. Uczestnicy rozmaitego rodzaju kursów i warsztatów związanych z różnymi rodzajami sztuki czy rzemiosła, np. kursów czy szkół scenopisarstwa, kreatywnego pisania, tańca, muzyki, zajęć plastycznych. Przeważają w tej grupie trzy kategorie wiekowe: dzieci i młodzieży, dla których jest to forma dodatkowych zajęć pozaszkolnych, uczestniczący w nich zarówno z uwagi na własne zainteresowania jak i ambicje rodziców w zakresie kształtowania ich kapitału kulturowego. Kolejną grupą są młodzi aspirujący, czyli osoby w wieku od kilkunastu do trzydziestu kilku lat, wiążący z tego rodzaju zajęciami swoje aspiracje w zakresie bycia artystą (często uczestnicy takich imprez, jak Noc Poezji, turnieje slamowe, Turnieje Jednego Wiersza, inne konkursy artystyczne). Ostatnią kategorią są seniorzy – uczestnicy Uniwersytetów Trzeciego Wieku – krakowskim przykładem może być aktywność seniorów w ramach oferty Domu Kultury „Pogórze” czy Stowarzyszenia „Willa Decjusza”. **Częściej niż inni są uczestnikami imprez literackich, wernisaży, przedstawień lub koncertów amatorskich czy offowych.** W obiegach oficjalnych uczestniczą w stopniu ograniczonym ze względu na barierę finansową – np. jeśli chodzi o teatr, seniorzy najczęściej korzystają z

„wyjść zorganizowanych”, młodzi bywają w teatrach oficjalnych w przypadku, gdy dostępne są wejściówki. Tworzą „silne” więzi środowiskowe i w ramach środowisk opiniotwórczych, wspierają też zwykle jedną lub kilka instytucji, z których oferty korzystają. **Osoby o zróżnicowanym kapitale kulturowym z tendencją do jego rozwoju.**

GRONA TOWARZYSKIE. W tym przypadku motywacją uczestnictwa w kulturze jest chęć wspólnego spędzania wolnego czasu. Najczęściej ludzie młodzi, uczestnicy imprez klubowych, imprez nieformalnych (np. rave’ów), klientela klubokawiarni, również korzystający z oferty domów kultury, ale bez aspiracji podnoszenia swojego kapitału kulturowego. W niewielkim stopniu zainteresowani ofertą, z której korzysta się indywidualnie: teatralną, kinową, muzeami czy wystawami. Kategoria pokrywa się częściowo z kategorią STUDENCI.

DZIECI Z AUTOBUSU. Młodzież przywożona do instytucji kultury na przedstawienia, pokazy i zajęcia edukacyjne, jeden z najwierniejszych i najliczniejszych widzów i klientów instytucji kultury, takich jak niektóre teatry („Teatr Ludowy”) i niektóre muzea (uczestnicy wycieczek szkolnych, lekcji muzealnych). Jest to ważna kategoria ze względu na liczebność. Przekaz promocyjny kierowany powinien być przede wszystkim do szkół, ale dbać również należy o atrakcyjność samej oferty, gdyż jest to potencjalny uczestnik innych obiegów kultury w przyszłości.

KOBIETY ze względu na wynik badań ilościowych (zarówno mix metod ilościowych w ramach niniejszego badania, jak i ze względu na inne dane ilościowe¹⁶) kobiety generalnie stanowią ważną kategorię dla budowania marki ponieważ, w populacji uczestników kultury wyraźnie przeważają (np. wśród ankietowanych uczestników zdarzeń objętych naszym badaniem było 67% kobiet).

ZABŁĄKANI. Wg Tomasza Szlendaka są to osoby uczestniczące w kulturze przypadkiem – turyści odwiedzający galerie czy muzea pod wpływem impulsu, w trakcie zwiedzania miasta lub będący widzami spektaklu ulicznego, koncertu na rynku itp. Są to również nieuczestniczący zwykle w kulturze miejscowi, gdy znajdują się w sytuacji jakiegoś zdarzenia dostępnego publicznie, zwykle niebiletowanego. Osoby raczej o niskim kapitale kulturowym, bez nawyku uczestnictwa w kulturze. **W miejscowościach turystycznych – czyli również w Krakowie – istotna część uczestników imprez o charakterze festynów, niektórych koncertów, ulicznych spektakli. Praktycznie nieistotni z uwagi na komunikację marki.**

STUDENCI JAKO MASA. W miastach akademickich – jak Kraków – stwarzają wrażenie liczego uczestnictwa, lecz jest to grupa o podobnej motywacji jak GRONA TOWARZYSKIE. O zróżnicowanym kapitale kulturowym, ale jako grupa stanowią przede wszystkim klientelę klubów, nastawieni na uczestnictwo w popkulturowych imprezach publicznych. Jako publiczność festiwalowa będą pojawiać się raczej na wydarzeniach niebiletowanych. Warto jednak pamiętać, że z tej grupy wywodzą się częściowo przedstawiciele takich istotnych dla kreacji markowych produktów kultury grup, jak ASPIRUJĄCY NA ETACIE, PRZYLEPIENI czy POSZUKIWACZE NOWOŚCI I SELEKCJONERZY.

DOJRZALI ODBIORCY AKADEMICKI. Są to studenci, doktoranci, pracownicy wyższych uczelni, przede wszystkim kierunków humanistycznych, społecznych i związanych ze sztuką, którzy z uwagi na wykonywaną pracę i ambicje naukowe charakteryzują się podobnymi motywacjami, jak MIESZCZANIE POST-ETOSOWI i NOWI MIESZCZANIE Z AMBICJAMI, a często **disponują kapitałem kulturowym najwyższej próby**. Są to uczestnicy wydarzeń związanych z ich specjalizacją (na których bywają niejako zawodowo), ale i innych, gdzie pojawiają się właśnie ze względu na poziom i charakter ich kapitału. **W Krakowie jest to relatywnie liczna grupa, o dużym potencjale opiniotwórczym, tworząca „silne” relacje środowiskowe, przy czym wielu jej przedstawicieli związanych jest zawodowo z instytucjami kultury, wielu z nich występuje nie tylko w rolach twórców opinii, ale i teoretyków i badaczy kultury, a także twórców treści (artystów). Współtworzą klasę kreatywną w rozumieniu Richarda Floridy.**

¹⁶ Wg raportu GUS *Uczestnictwo ludności w kulturze w 2009 r.*, GUS 2012 r., kobiety wyraźnie przeważają w kategoriach uczęszczających do instytucji kultury i w zakresie czytelnictwa.

GETTO OBEZNANYCH. Grupa, w której uczestnictwo w kulturze jest motywowane środowiskowym obowiązkiem i swoistą środowiskową frustracją. Tomasz Szlendak opisuje ich następująco: „Elita uczestników kultury złożona z pracowników lokalnych instytucji kultury. Towarzystwo wzajemnej (nie)adoracji. Są wszędzie, bywają wszędzie, głównie w miejscach, które przypominają im ich własne działalności i profil, na przykład muzealnicy chodzą do muzeów, żeby podpatrzeć, co i jak robią inni w ich zawodzie”. Grupa została wyróżniona właśnie ze względu na tę środowiskową frustrację, która w warunkach publicznego (a więc tu przede wszystkim miejskiego mecenatu kultury) może decydować o warunkach kreacji produktów markowych. **W ocenie ekspertów duża ilość wydarzeń kulturalnych i konkurujących o budżet mecenasów instytucji i twórców powoduje, że dla niektórych osób i środowisk działanie w obszarze kultury staje się grą o sumie zerowej.** W tych okolicznościach, w tej grupie często **przestają działać względnie obiektywne kryteria jakości, a coraz większą rolę zaczynają odgrywać kryteria specyficzne, środowiskowe,** polegające na wspieraniu „swoich” w walce z „nie-swoimi” o dostęp do środków. W szczególnie niesprzyjających okolicznościach (dziedzin sztuki o ograniczonym rynku, niszowych, wymagających wysokich kompetencji dla ich odbioru) może prowadzić to do wykluczania zjawisk i propozycji szczególnie wartościowych, lecz nieposiadających odpowiedniej „grupy wsparcia”.

KREATYWNI. Przedstawiciele przemysłów kreatywnych i przemysłów kultury, m.in. w takich branżach usługowych, jak design, reklama, architektura, film, video i fotografia, zajmujący się technologiami ICT, pracownicy mediów, wydawnictw, artyści. **Stanowią klasę kreatywną w rozumieniu Richarda Floridy. Tworzą kulturę i żeby kulturę tworzyć, potrzebują kultury.** Mapują miasto pod kątem obszarów szczególnie dla nich atrakcyjnych i mają skłonność do skupiania się w tych obszarach, co nadaje im szczególny charakter. Obecność tego rodzaju ludzi, lokalizacja ich aktywności nadaje wybranym przez nich obszarom miasta charakter, który sam w sobie może być nosicielem marki kultury.

Rysunek 2 Kategorie uczestników oferty kulturalnej Krakowa

Źródło: opracowanie własne

Podsumowując, należy stwierdzić, że podział uczestników kultury na odbiorców zewnętrznych i miejscowych jest wprawdzie oparty na częściowo fałszywej diagnozie rzeczywistości, ale stanowi fakt społeczny, którego oddziaływanie należy brać pod uwagę w projektowaniu komunikacji marki kultury. W związku z tym narracje

związane z promocją marki i produktów markowych powinny zawierać odwołania do przekonań o „stołeczności kulturalnej Krakowa”, a także elementy dowartościowujące kompetencje kulturowe mieszkańców Krakowa. Grupami, które są szczególnie istotne z uwagi na komunikację marki kultury w Krakowie, będą przede wszystkim środowiska określone jako „mieszczanie post-etosowi”, „nowi mieszczanie”, „dojrzały odbiorcy akademicki” i przedstawiciele szeroko pojętej klasy kreatywnej. Grupy te – jak zostało to przedstawione na schemacie powyżej – stanowią opiniotwórcze jądro uczestników kultury i zarazem, jako twórcy lub częściej, kreatorzy opinii, raczej prosumenci niż konsumenci, często również twórcy różnych obiegów (od amatorskiego przez alternatywne, na oficjalnym kończąc) – decydują o charakterze kultury miasta. Ich gust, upodobania i sposoby uczestniczenia w kulturze, miejsca i formy skupienia ich uwagi, ich społecznej energii, to, gdzie „bywają” i co dostrzegają, a także czego nie zauważają i co krytykują – powinny być analizowane w pierwszym rzędzie w przypadku projektowania działań na rzecz budowania czy przebudowy marki kultury krakowskiej.

1.6. Krakowskie węzły energii, albo gdzie szukać potencjału marki

Moment, w którym kultura zaczęła w Krakowie odgrywać rolę ważnego składnika tożsamości i zarazem wizerunku miasta można datować różnie, sięgając nawet do bardzo odległej historii, np. początków Uniwersytetu Jagiellońskiego, ewentualnie bliżej, okresu zaborów, kiedy Kraków w cieszącej się autonomią w Austro-Węgrzech Galicji stał się kulturalną stolicą Polski podzielonej między trzy mocarstwa. Nawiązywanie do tak odległych tradycji ma jednak ograniczone znaczenie dla analizy obecnego potencjału marki krakowskiej kultury, choć jest istotne jako jeden z wątków „marketingowej opowieści o Krakowie”. Natomiast ważnym kamieniem milowym w kształtowaniu obecnego ładu kultury krakowskiej – co wynika z opinii ekspertów, analizy źródeł zastanych, jak i z wywiadów z przedstawicielami krakowskich instytucji kultury – było z pewnością powstanie Stowarzyszenia Europejskich Miast Kultury 2000 (AECC) i ogłoszenie Krakowa jedną z dziewięciu Europejskich Stolic Kultury. Kraków uhonorowany został tym tytułem jako miasto, które łączy tradycje historyczne miasta-zabytku, tradycje miejsca, w którym spotyka się kultura Wschodu i Zachodu, i zarazem jako metropolia o ogromnym potencjale twórczym, miasto artystów, uczonych i studentów. Dla koordynacji kilkuset wydarzeń związanych z tym jubileuszem powołane zostało Biuro Festiwalowe Kraków 2000 jako gminna instytucja kultury, później przekształcone w Krakowskie Biuro Festiwalowe. Po niewątpliwym sukcesie, jakim był rok 2000 nastąpił czas poszukiwania nowej, trwałej formuły promocji miasta poprzez kulturę. Wobec zapaści na rynku turystycznym w roku 2003 pojawia się oczekiwanie, żeby to właśnie kultura – oferta kulturalna – stała się głównym czynnikiem turystycznej atrakcyjności miasta. Jest to okres poszukiwania formuły zrównoważonego zarządzania kulturą przez miasto, którego uwieńczeniem było wdrożenie od 2008 roku, z inicjatywy Urzędu Miasta Krakowa projekt pod wspólną marką „6 zmysłów” – strategii promocji Krakowa poprzez wydarzenia kulturalne, skierowanej do turystów i mieszkańców. Program 6 zmysłów ma gromadzić unikalne imprezy kulturalne realizowane w Krakowie – nowsze produkcje oraz festiwale, które od lat mają swoje miejsce na kulturalnej mapie Polski. Przedsięwzięcie obejmuje pełen wachlarz artystycznych wydarzeń z różnych dziedzin sztuki – od muzyki poważnej, poprzez literaturę i teatr, po kino niezależne czy muzykę elektroniczną. W związku z tą strategią pojawia się koncepcja marki Krakowa jako miasta festiwalowego. Marka ta miałaby być oparta o pewną liczbę renomowanych festiwali flagowych, które miałyby komunikować Kraków, jako miasto wielkich wydarzeń, ale przede wszystkim wartościowych wydarzeń z różnych obiegów kultury, festiwali nawiązujących do najmocniejszych stron kulturalnego potencjału miasta. Kultura w tej koncepcji jest postrzegana jednak przede wszystkim jako instrument marketingu miasta, jako instrument budowania jego konkurencyjności, wobec czego w ostatnich latach pojawia się refleksja, że jest to **formuła eksponująca zbyt mocno tylko jedną funkcję kultury w życiu miasta**, zapoznająca w jakiejś mierze pozostałe: funkcję budowania jakości życia, tworzenia miejskiej tożsamości, funkcję kultury jako organizatora i czynnika takiego „zagęszczania” miejskiej przestrzeni, by stawała się przestrzenią wytwarzania wartości. Takie rozumienia kultury wiąże się z koncepcją miasta kreatywnego i klasy kreatywnej, stworzonej przez Richarda Floridę, a później rozwijanej i poddawanej krytycznemu namysłowi przez kolejnych badaczy i teoretyków kultury. Klasa kreatywna wg R. Floridy stanowi „pewną grupę

pracowników, której zadaniem jest tworzenie nowych, znaczących form wytworów”¹⁷. Koncepcja Floridy, wskazująca istotne znaczenie tzw. „trzech T”: **talentu, tolerancji i technologii**, dla rozwoju miast i regionów, zyskała dużą popularność i rozpoczęła dyskusję na temat wspierania sektora kreatywnego, jako jednego z najbardziej przyszłościowych sektorów gospodarki. Według Floridy, obszary, które łączą z powodzeniem 3T są miastami lub regionami kreatywnymi. Stanowią miejsca, w których twórcze osoby mają możliwość współpracy i wymiany idei, a otwarte, tolerancyjne i różnorodne środowiska sprzyjają ich pracy i pobudzają ich kreatywność i innowacyjność. Kultura – ta rozumiana jako zdefiniowany wyżej „algorytm czynienia wszystkiego” staje się w tym rozumieniu pewnym środowiskiem, w którym organizuje się i toczy ogół ludzkich aktywności, stając się tym samym podstawowym środowiskiem, a zarazem uwarunkowaniem zrównoważonego rozwoju. Kraków w tym rozumieniu jest miastem twórczego fermentu, które **nieustannie wytwarza i reprodukuje własną klasę kreatywną**.

Nawiązaniem do tej koncepcji jest program Sieci Miast Kreatywnych UNESCO, utworzony w 2004 roku, aby promować rozwój ekonomiczny, społeczny i kulturalny miast oparty właśnie na zasadach trwałego i zrównoważonego rozwoju. UNESCO wyróżnia miasta kreatywne w dziedzinach: muzyki, literatury, filmu, rzemiosła artystycznego i sztuki ludowej, wzornictwa, sztuki mediów i gastronomii. Międzynarodowa sieć liczy obecnie 69 miast z 32 krajów, które dzielą się swymi doświadczeniami oraz najlepszymi praktykami w dziedzinie kreatywności i rozwoju kultury. Od 2013 roku w Sieci Miast Kreatywnych znajduje się Kraków – Miasto Literatury jako siódme miasto na świecie, noszące ten prestiżowy tytuł.

Wywiady z przedstawicielami krakowskiej kultury oraz zebrane w ramach tego badania opinie ekspertów wskazują, że właśnie **koncepcja miasta kreatywnego** pozwala optymalnie i wielorako wykorzystać dotychczas zgromadzony potencjał doświadczenia, potencjał instytucjonalny, potencjał talentów i wreszcie oraz społeczną energię uczestników kultury – prosumentów, jaka wytworzyła się w ostatnich latach. Z tym wnioskiem współbrzmia również konkluzje innych ostatnio prowadzonych badań nad krakowską kulturą, przede wszystkim badania *Kultura miejska – węzły i przepływy*: „Ten sukces [rozwój największych festiwali, boom muzealny, wykorzystanie dziedzictwa kulturowego w promocji marki miasta, profesjonalizm zarządzania przedsięwzięciami artystycznymi] przesłonił braki związane z prowadzeniem polityk w innych zakresach obszaru kultury, a także to, że obecnie perty te [wspomniane wyżej osiągnięcia] powinny być efektywne w nowych obszarach, takich jak edukacja artystyczna, budowanie pozycji Krakowa nie jako miejsca przyjazdów zewnętrznych sław, ale żywego centrum artystycznego funkcjonującego na podstawie własnych zasobów”¹⁸.

W naszym badaniu dokonaliśmy próby „zmapowania” tych potencjałów, które miało dwa aspekty:

- **przestrzenny**, co miałyby polegać na wskazaniu **obszarów, stref, po prostu dzielnic miasta**, których charakter i typowe dla nich ludzkie aktywności decydują o ich możliwym wkładzie w kreację marki krakowskiej kultury (choć, notabene, należałoby mówić raczej o samoczynnym i autotelicznym procesie wytwarzania wartości, który przez kreatora marki może być w jakiejś mierze jedynie ukierunkowywany);
- **kategorialny**, co z kolei miałyby polegać na wskazaniu tych obszarów kultury krakowskiej, które są istotne z uwagi na ich **potencjał budowania marki ogólnej** miasta, same mogą stanowić markę, a ponadto w ich skład wchodzi poszczególne produkty, które można za markowe uznać.

Triangulacja danych ilościowych, wywiadów pogłębionych i opinii ekspertów pozwoliła wskazać kilka obszarów kultury krakowskiej, które będą najistotniejsze dla budowania jej marki. Ocenę naszą oparliśmy o kryteria wynikające z koncepcji wielofunkcyjności kultury.

Pierwszym z kryteriów byłby **potencjał wizerunkowy** analizowanego obszaru, czyli te jego walory, które mogą przełożyć się na atrakcyjność miasta i jego kultury dla potencjalnego gościa, inwestora, przedstawiciela

¹⁷ R. Florida, *The Rise of the Creative Class: And How it's transforming work, leisure, community and everyday life*, Perseus Book Group, New York 2002

¹⁸ Piotr Knaś, *Miejskie polityki kultury. Kraków uczestników, aktywistów i grup nieformalnych*, w Anna Nacher [red.], op. cit.

administracji rządowej, instytucji europejskiej. Potencjał wizerunkowy jest też pewnego rodzaju kryterium decydującym o pozycji miasta w różnego rodzaju sieciach i obiegach: kapitału, wiedzy i informacji, idei (w tym przede wszystkim idei z obszaru kultury), sieci współpracy gospodarczej.

Kryterium drugie to **potencjał wytwarzania tożsamości**, czyli odpowiedź na pytania, na ile dla społeczności Krakowa dany obszar może być polem tworzenia relacji społecznych, budowania więzi z miejscem, również polem uświadamiania sobie wspólnoty interesów jako zamieszkujących dany obszar (miasto, ale i niekiedy dzielnicę, ulicę...), wspólnotę kulturową. Warto przy tej okazji zwrócić uwagę - i takie podejście zaleciliśmy też dokonującym ocen ekspertów - że tożsamość, choć zwykle wydaje się ugruntowana na jakiejś formie zapamiętanej i reprodukowanej przeszłości, dziedzictwa, choć prezentuje się jako „korzenie”, jest dzisiaj, w „płynnej nowoczesności”¹⁹ czymś, co tworzy się tu i teraz, w znacznej mierze na zasadzie swobodnego wyboru jednostki. Wojciech Burszta²⁰ mówi w tym przypadku o „tożsamości typu insert”; Paul Rabinow²¹ mówi w tych okolicznościach o potrzebie „antropologii emergencji”: „Stało się jasne, że istnieją dziś inne zjawiska – tak, jak niewątpliwie istniały w innych czasach i innych miejscach – które są emergentne, czyli zjawiska, które tylko częściowo mogą być wyjaśnione przez wcześniejsze tryby analizy lub istniejące praktyki”.

Trzecie kryterium jest stosunkowo trudno zdefiniować. Określiliśmy je jako **potencjał kreatywności**, co oznaczało dla nas pytanie, na ile w analizowanym obszarze mogą powstawać nowe z punktu widzenia danej dziedziny kultury idee oraz dzieła czy przedsięwzięcia, o których możemy powiedzieć, że są wyjątkowe, niepowtarzalne czy choćby specyficzne.

W badaniu naszym zidentyfikowaliśmy **trzy „przestrzenie wytwarzania marki”** – strefy miasta (gdyż pojęcie dzielnicy byłoby tu zbyt wąskie), które ze względu na swoją specyfikę są istotne dla budowania marki krakowskiej kultury: Stare Miasto z Kazimierzem, pas od Zabłocia, przez nadwiślańską strefę Podgórze do Mangghi, Hotelu Forum i ICE. Dalej wskazaliśmy kategorie kultury, które w naszej ocenie mają największy potencjał „wytwarzania marki”: Kraków Miasto Festiwalowe, Dziedzictwo Historyczne Krakowa, Kraków Literacki, Kraków Teatralny, Kraków Filmowy, Kraków Muzyczny, Krakowskie Zagłębia Kreatywne.

W oparciu o te kryteria dokonaliśmy oceny potencjałów tych obszarów, pracując metodą quasi-delficką w oparciu o oceny ekspertów wewnętrznych oraz zewnętrznym, których zadaniem była punktacja w ramach każdego kryterium oraz komentarz. Zbiorczy komentarz do oceny punktowej załączony został do każdej z kategorii i strefy przestrzennej. Dla każdej z kategorii kultury dokonano również porównania z podobnymi kategoriami miast konkurentów, czyli Wrocławia i Gdańska. Wyniki analizy prezentowane są w tabeli poniżej.

¹⁹ Zygmunt Bauman: *Liquid Modernity*. Cambridge: Polity Press, 2000

²⁰ Wojciech Burszta, *Tożsamość kulturowa, [w:]Raport o stanie i zróżnicowaniu kultury miejskiej w Polsce*, Warszawa 2009

²¹ Paul Rabinow, *Design for an Anthropology of the Contemporary*, Durhan and London: Duke University Press, 2008

Tabela 8. Ocena potencjału kreacji marki krakowskiej kultury

Marka	Potencjał wizerunkowy	Potencjał budowania tożsamości	Potencjał kreatywności	Komentarz	Porównanie do Gdańska i Wrocławia
Stare Miasto i Kazimierz	4,6	2,8	3,2	Potencjał Starego Miasta i Kazimierza, choć są to obszary największego zainteresowania turystów i zarazem miejsce lokalizacji wielu flagowych wydarzeń (np. najlepiej rozpoznawalny na podstawie danych ilościowych Festiwal Kultury Żydowskiej) i wielu instytucji kultury – powoli się wyczerpuje. W ocenie ekspertów raczej nie powinno się tu lokować nowych wydarzeń czy instytucji i zasadnym byłoby wyprowadzenie części zorientowanego na kulturę ruchu turystycznego do innych stref miasta.	Miasta w pełni porównywalne pod względem wartości zabytkowej substancji miejskiej, zlokalizowanej w Śródmieściu.
Nowa Huta	3,2	4,6	3,8	Nowa Huta jest nie tyle dzielnicą Krakowa, co na swój sposób osobnym miastem, z osobną tożsamością. Jej potencjał wizerunkowy można postrzegać jako potencjał osobny – wtedy jego waga byłaby zdecydowanie wyższa, niż w punktacji ekspertów, która uwzględnia negatywne nastawienia mieszkańców „Krakowa właściwego”. Wśród publiczności krakowskiej nie wytworzył się obyczaj korzystania z oferty nowohuckiej, mimo jej wysokiej wartości. Jest to miasto o odrębnej i bardzo specyficznej historii, która może być w różnoraki sposób interpretowana, zmieniana w produkt turystyczny, w ofertę kulturową, wreszcie w	Brak porównywalnych stref. Nowa Huta w Krakowie może pełnić podobną rolę i mieć podobną markę, jak berliński Kreuzburg.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Marka	Potencjał wizerunkowy	Potencjał budowania tożsamości	Potencjał kreatywności	Komentarz	Porównanie do Gdańska i Wrocławia
				<p>obszar kreowania wartości kultury nowoczesnej. Marketingowym <i>point of difference</i> może tu być fakt, iż jest to miasto powstałe jako realizacja modernistycznej koncepcji miasta-ogrodu. W Nowej Hucie działają co najmniej dwie instytucje o dużym potencjale kreowania marki w kulturze: Nowohuckie Centrum Kultury, będące z jednej strony bardzo silnym ośrodkiem edukacji kulturalnej i uczestnictwa w kulturze o charakterze prosumenckim, a po drugie ośrodkiem o dużym potencjale technicznym i merytorycznym dla uprawiania sztuki profesjonalnej i organizacji wydarzeń o wysokiej randze z obszaru sztuki nowoczesnej, tańca i muzyki. Pożądane byłoby szersze wypromowanie marki NCK, np. poprzez przeniesienia do niego którejs z „bezdomych” krakowskich instytucji (np. Cracovia Danza). Wielki potencjał budowania Marki NCK będzie miało udostępnienie tam jednej z większych zwartych kolekcji obrazów Zdzisława Beksińskiego (z kolekcji Anny i Piotra Dmochowskich).</p> <p>Drugą ważną, markową instytucją jest Teatr Łażnia Nowa, znajdujący się w wyremontowanych halach warsztatów szkolnych, posiadający dwie sceny, mogące pomieścić kilkuset widzów. Podczas dziesięciu lat istnienia, Łażnia Nowa wypracowała sobie</p>	

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Marka	Potencjał wizerunkowy	Potencjał budowania tożsamości	Potencjał kreatywności	Komentarz	Porównanie do Gdańska i Wrocławia
Strefa Zabłocie-Podgórze-Forum	4,4	4	5	<p>solidną markę na polskim rynku teatralnym, wykreowała m.in.: Festiwal Teatralny Genius Loci, Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Boska Komedia” i Festiwal Mrożkowski.</p> <p>Zabłocie i Podgórze, choć położone w Śródmieściu, to praktycznie dzielnice do niedawna robotnicze, lumpenproletariackie, w związku z tym tańsze, posiadające liczne pustostany po likwidowanych zakładach pracy, stały się mekką dla nowych przedsięwzięć (lokale, galerie, pracownie, warsztaty), studentów (tanie mieszkania) i artystów. Strefa ta rozciąga się od MOCAKU i Zabłocia do Hotelu Forum, w którym ma obecnie siedzibę szereg firm, pracowni, sklepów, kojarzonych z kulturą alternatywną i z sektorem kreatywnym lokali i galerii. W strefie tej położona jest także Cricoteka oraz Skład Solny, budynek planowany jako Forum Literatury, ew. Centrum Mowy i Języka.</p> <p>Przemysłowe obiekty wokół MOCAKU zostały jakiś czas temu – między innymi dzięki lokalizacji tego Muzeum w tym miejscu – „skolonizowane” przez „kreatywną bohemę”, ale rozbiórka i sprzedaż terenów fabryki Miraculum spowodowała, że kolonia ta ulega powoli likwidacji. Pożądane jest wspieranie takich zjawisk – naturalnych procesów tworzenia się zagłębi kreatywności (można tu</p>	Brak porównywalnych danych empirycznych.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Marka	Potencjał wizerunkowy	Potencjał budowania tożsamości	Potencjał kreatywności	Komentarz	Porównanie do Gdańska i Wrocławia
Kraków literacki	5	5	5	<p>posłużyć się także pojęciem klastra) - przez plany miejscowe, powstrzymujące ich gentryfikację i zabudowę apartamentową w wyniku podniesienia atrakcyjności terenu, wynikającej z obecności różnych form alternatywnej kultury i przedsięwzięć kreatywnych.</p> <p>Podstawą tej marki jest przyznanie Krakowowi tytułu Miasta Literatury UNESCO. W Krakowie żywa jest tradycja zamieszkujących go, niedawno zmarłych poetów-noblistów: Czesława Miłosza i Wisławy Szymborskiej. Ważnymi ambasadorami marki mogą być żyjący, zamieszkujący Kraków poeci „nowej fali”: Adam Zagajewski, Ryszard Krynicki, Julian Kornhauser. Jako ambasadora marki wskazać można również Bronisława Maja, założyciela i redaktora naczelnym niezależnego "żywego" pisma literackiego "NaGłos" (1983-1989), które należy uznać za oryginalny, krakowski pomysł oporu wobec restrykcji, jakim kultura została poddana w stanie wojennym i w latach 80-ch. Ambasadorem marki może być także Jerzy Illg, szef Wydawnictwa „Znak” i długoletni lider i pomysłodawca Festiwalu Miłosza. Ważna w Krakowie jest także tradycja pokolenia „brulionu” z Marcinem Świetlickim jako najbardziej spektakularną i znana postacią. O randze Krakowa Literackiego świadczą dwa bardzo dobrze rozpoznawalne festiwale</p>	<p>Podstawową marką literacką Wrocławia są dwie nagrody: Nagroda Literacka Europy Środkowej, w momencie jej kreowania pozycjonowana w pewnej mierze jako swoista konkurencja Nagrody NIKE, porównywalna z nią finansowo; oraz Wrocławska Nagroda Poetycka „Silesius” – polska nagroda literacka, przyznawana w dziedzinie poezji podczas festiwalu Port Literacki Wrocław. W budowaniu marki literackiej we Wrocławiu wykorzystywana jest jego tradycja multikulturalizmu, pograniczności. Specjalizacją Wrocławia jest też kryminał – Nagroda Kaliber 44. Pewną słabością Wrocławia może być brak żyjących, mocnych ambasadorów marki – nie żyją od niedawna dwaj kluczowi wrocławscy poeci, czy Tadeusz Różewicz i Tymoteusz Karpowicz. Instytucją literacką o dużej renomie jest Biuro Literackie.</p> <p>Gdańsk posiada własne specyficzne środowisko literackie, którego dwiema</p>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Marka	Potencjał wizerunkowy	Potencjał budowania tożsamości	Potencjał kreatywności	Komentarz	Porównanie do Gdańska i Wrocławia
Kraków Miasto Festiwalowe				literackie: Miłozza i Conrada, a także Nagroda Poetycka im. Wisławy Szymborskiej. Z uwagi na te tradycje, mimo Festiwalu Conrada, może być nazywany przede wszystkim Stolicą Poezji.	kluczowymi postaciami są Stefan Chwin i Paweł Huelle. Brak mu ważnej nagrody literackiej, choć w skali Trójmiasta już taką nagrodą jest powołana w 2006 r. przez Prezydenta Gdyni Nagroda Literacka Gdynia.
	5	4	3,6	<p>Institucją flagową dla tej marki jest KBF. Do tej pory podstawą strategiczną jego działania był projekt „6 zmysłów” - ma gromadzić unikalne imprezy kulturalne realizowane w Krakowie.</p> <p>KBF jest instytucją o bardzo wysokim potencjale technicznym, organizacyjnym i kompetencyjnym w zakresie organizowania festiwali i dużych wydarzeń.</p> <p>Koncepcja Miasta Festiwalowego jednak w pewnym stopniu się wyczerpuje, przede wszystkim podnoszony jest brak jednolitego, kolegialnego zarządzania festiwalami i dużymi wydarzeniami Krakowa. Pożądane jest stworzenie Rady Dyrektorów kluczowych festiwali krakowskich.</p> <p>Wzorem mogłoby tu być zarządzanie marką festiwalową w Edynburgu.</p>	<p>Wrocław w roku 2016 został Europejską Stolicą Kultury, co może budować jego markę miasta festiwalowego, porównywalną z uzyskaną przez Kraków w roku 2000. Ważnym obiektem o charakterze markowym, sprzyjającym organizacji dużych festiwali może być zmodernizowana Hala Ludowa.</p> <p>Festiwalami o wysokiej randze we Wrocławiu są: Międzynarodowy Festiwal Teatralny Dialog-Wrocław i Przegląd Piosenki Aktorskiej.</p>
Krakowskie Dziedzictwo Historyczne	5	4,6	3,6	Z badania ilościowego wynika, że dziedzictwo historyczne jest ważnym obszarem zewnętrznej identyfikacji wizerunkowej. Stanowi też ważny obszar krystalizacji krakowskiej tożsamości, choć w mniejszym stopniu objawia się w przywiązaniu do obiektów emblematycznych,	Każde z miast – porównywalne pod względem jakości dziedzictwa materialnego - ma do „zagospodarowania” inny rodzaj tradycji. Dziedzictwo Krakowa praktycznie w każdym aspekcie można uznać za polskie, wręcz arcy-polskie, ze względu na długotrwałą

Raport końcowy badania sektora kultury
 „Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Marka	Potencjał wizerunkowy	Potencjał budowania tożsamości	Potencjał kreatywności	Komentarz	Porównanie do Gdańska i Wrocławia
				<p>czyli Wawelu czy zabytków Starego Miasta i Kazimierza, które krakowianie uważają za nieco „zawłaszczony” przez turystów. W przypadku mieszkańców Krakowa ważniejsze może być w tej chwili pielęgnowanie dziedzictwa historycznego dzielnic i tożsamości dzielnicowych. Szczególną okazję po temu stwarza niewykorzystany potencjał dziedzictwa Nowej Huty.</p>	<p>tradycję stołeczności państwowej i długo utrzymującą się (dziś nadal obecną, choć raczej w sferze aspiracji, ambicji) tradycję „stołeczności kulturalnej”. Gdańsk, którego wiekowe związki z Polską są nie do zanegowania, ma zarazem ważną tradycję kulturowego dziedzictwa niemieckiego, tradycję hanzeatycką i tradycję autonomicznego obywatelstwa gdańskiego.</p> <p>Ważnym składnikiem dziedzictwa gdańskiego jest tradycja Solidarności. Instytucją o dużym potencjale kreowania marki jest Europejskie Centrum Solidarności.</p> <p>Wrocław z kolei to tradycja długoletnich związków z należąca do Świętego Cesarstwa Narodu Niemieckiego, Pragą i Czechami, tradycją Śląską, wreszcie tradycją „pruskiego Krakowa”, czyli kulturalnego i naukowego konkurenta stołecznego Berlina. Ostatnią, nie najmniej ważną tradycją jest tradycja lwowska i kresowa.</p> <p>Kraków jest „miastem ludzi osiadłych”, Gdańsk obok licznego pierwiastka autochtonicznego, zamieszkały jest też w dużej mierze przez przybyszów, którzy wnoszą do jego tradycji swój wkład kulturowy. Wrocław natomiast to miasto zasiedlone całkowicie przez nowych, pochodzących głównie z południowo-</p>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Marka	Potencjał wizerunkowy	Potencjał budowania tożsamości	Potencjał kreatywności	Komentarz	Porównanie do Gdańska i Wrocławia
Kraków teatralny	3,2	4,6	4	<p>Kraków teatralny to dwie, w sporej mierze osobne formuły działania.</p> <p>Pierwsza to formuła teatrów repertuarowych, gdzie trudno jednoznacznie wskazać lidera pod względem renomy artystycznej. Krakowskie teatry to jednak pewna tradycja, którą przekuć można w marketingową narrację. Mogą być przedstawione jako kontynuujące linię rozpoczynającą się od Heleny Modrzejewskiej i Wyspiańskiego, także Ludwika Solskiego, poprzez dokonania takich niezwykłych twórców teatru jak Konrad Swinarski czy Jerzy Grzegorzewski i zjawisko osobnej klasy, jakim był Tadeusz Kantor - zmierzająca do dnia dzisiejszego. W recepcji krytycznej jest to jednak linia schyłkowa, dla której brak obecnie kontynuatorów – czego wyrazem są niskie oceny ekspertów w zakresie potencjału wizerunkowego i kreatywności.</p> <p>Formuła druga to szereg ważnych festiwali teatralnych, których pomysłodawcą i koordynatorem jest dyrektor artystyczny Teatru Łaźnia Nowa Bartosz Szydłowski, a także Festiwal Krakowskie Reminiscencje</p>	<p>wschodnich kresów dawnej Rzeczypospolitej przybyszów, dla których tradycja i dziedzictwo miasta, postrzegane jako „niemieckie” - dopiero teraz jest przyswajane i oswajane.</p> <p>Teatr Wrocławski to przede wszystkim tradycja Jerzego Grotowskiego i Teatru Laboratorium. Festiwalem o randze porównywalnej do „Boskiej Komedii” byłby przede wszystkim międzynarodowy Festiwal Teatralny Dialog.</p> <p>Zdarzeniem wyróżniającym Wrocław jest także Festiwal Piosenki Aktorskiej.</p> <p>Teatrem markowym Gdańska jest przede wszystkim Teatr Szekspirowski.</p> <p>Przewagą konkurencyjną obu miast są aktywne ośrodki studiów teatralnych, łączące działalność badawczą, szkoleniową i z zakresu upowszechniania wiedzy o teatrze. We Wrocławiu są to dwie instytucje, wywodzące się z tradycji działalności Jerzego Grotowskiego: Instytut im. Jerzego Grotowskiego, Ośrodek Badań Twórczości Jerzego Grotowskiego i Poszukiwań Teatralno-Kulturowych. W Gdańsku działa z kolei Fundacja Theatrum Gedanense. W Krakowie rolę taką może pełnić Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora „Cricoteca”, ale ogranicza się on do</p>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Marka	Potencjał wizerunkowy	Potencjał budowania tożsamości	Potencjał kreatywności	Komentarz	Porównanie do Gdańska i Wrocławia
				<p>Teatralne, jeden z najstarszych polskich festiwali, uznawany za jeden z ważniejszych polskich festiwali teatralnych w Europie. Przez wiele lat funkcjonował jako festiwal teatrów alternatywnych. Począwszy od 2003 roku poszerzono jego formułę, rezygnując z przymiotnika "alternatywny" w nazwie. Corocznie dopełnienie festiwalu stanowią warsztaty teatralne, projekcje filmowe, koncerty i dyskusje. W jakiejś mierze wypełnia lukę braku stałego ośrodka badań teatralnych.</p> <p>Innym ważnym elementem marki Krakowa Teatralnego jest krakowski kabaret, zarówno jako tradycja (od Zielonego Balonika), jak i szczególna formuła, stworzona przez Piotra Skrzyneckiego i Piwnicę Pod Baranami.</p>	<p>prezentacji wprowadzie wybitnej i związanej z Krakowem postaci, nie wychodząc poza ten zakres.</p> <p>Przewagą – niewykorzystaną – Krakowa jest jego wieloraka i długoletnia tradycja teatralna²².</p>
Kraków filmowy	4,4	2,8	5	Kraków filmowy to przede wszystkim potencjał przemysłów audiowizualnych, współpraca produkcyjna podejmowana z twórcami o światowej renomie oraz opieka nad debiutującymi filmowcami, sprawowana między innymi poprzez Regionalny Fundusz Filmowy.	Brak danych porównawczych.
Kraków muzyczny	4	3,2	3,6	O renomie Krakowa Muzycznego decyduje kilka wysokiej rangi festiwali: festiwal muzyki dawnej, Misteria Paschalia, opery dawnej, Opery Rara, a szczególnie Unsound Festiwal i drugi o podobnej randze - Sacrum Profanum.	Wrocław rywalizować może z Krakowem przede wszystkim na gruncie muzyki dawnej (Vratislavia Cantans) oraz Jazzu (Jazz Nad Odrą).

²² Por. Joanna Szulborska-Łukaszewicz, op. cit.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Marka	Potencjał wizerunkowy	Potencjał budowania tożsamości	Potencjał kreatywności	Komentarz	Porównanie do Gdańska i Wrocławia
				<p>Imprezą festiwalową o wysokiej randze artystycznej, a zarazem o bardzo dużym znaczeniu jako produkt turystyczny jest Festiwal Muzyki Żydowskiej. Innym festiwalem o wysokiej rozpoznawalności i o dużym znaczeniu dla popularyzacji marki Krakowa Muzycznego jest Festiwal Muzyki Filmowej.</p> <p>Ważną i popularną imprezą ze sfery muzyki popularnej są Krakowskie Shanty.</p> <p>Kraków ma także długoletnie tradycje jazzowe, których wyrazem jest tradycja Zadaszek Jazzowych, marka istotna dla starszego pokolenia słuchających Jazzu. Wskazać też należy, Jazz Juniors i Letni Festiwal Jazzowy w Piwnicy Pod Baranami.</p> <p>Jako pewną słabość marki Krakowa Muzycznego można wskazać jednak to, że jest ona przede wszystkim marką festiwalową, a w niedostatecznym stopniu repertuarową.</p>	<p>Gdańsk jako markę muzyczną postrzegać należy w kontekście całego Trójmiasta. Byłaby to wtedy szeroka i konkurencyjna oferta z obszaru muzyki poważnej i dawnej, gdzie szczególne znaczenie ma muzyka organowa - Gdański Festiwal Muzyczny, Muzyczne Lato (w tym między innymi: Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej w Oliwie, Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej Chóralnej i Kameralnej), Solidarity of Arts, Wrzeszczańskie Dni Muzyki Organowej; także oferta z obszaru muzyki popularnej, przede wszystkim Opener Festival. Dawne marki typu Festiwal Piosenki w Sopocie można uważać dzisiaj za mało konkurencyjne. Emblematyczną i rozpoznawalną instytucją muzyczną Gdańska jest Opera Bałtycka.</p>
Krakowskie Zagłębia Kreatywności	4,6	3,6	5	<p>Tematyka zagłębi kreatywności omówiona została przy okazji oceny „pasa kreatywnego” Zabłocia i Podgórze. Potencjałem in spe w tym zakresie dysponuje Nowa Huta. Zagłębia takie powstają jednak zwykle spontanicznie i nie można ich powstania w żaden sposób „zadekretować”, a nawet stymulować. Warto natomiast wspierać powstające. Zwraca uwagę przede wszystkim maksymalna ocena</p>	<p>Brak porównywalnych danych empirycznych.</p>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Marka	Potencjał wizerunkowy	Potencjał budowania tożsamości	Potencjał kreatywności	Komentarz	Porównanie do Gdańska i Wrocławia
				potencjału kreatywności w tym zakresie, a także wysoka ocena potencjału wizerunkowego.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie indywidualnych wywiadów pogłębionych, wywiadów eksperckich, analizy netnograficznej i kwerendy innych źródeł zastanych

I.7. Podsumowanie

Marka krakowskiej kultury, jak wynika z niniejszego badania, wymaga nowej, dopasowanej do oczekiwań mieszkańców miasta formuły. Obecna formuła, oparta o program 6 zmysłów, po części się wyczerpała. Dorobek z nią związany, zarówno w postaci dokonań artystycznych, jak i potencjału produkcyjnego i marki samego KBF jest jednak ogromny i daje sporą przewagę konkurencyjną nad dwoma miastami, do których krakowską ofertę kulturalną porównano: Gdańskiem i Wrocławiem. W tym drugim przypadku przewaga jest mniejsza i więcej jest podobieństw zarówno co do renomy, jakości oferty, jak i osiągniętych rezultatów. Marka Krakowa jako miasta festiwalu jest nadal nośna, ale wymaga zarówno większej koordynacji w zarządzaniu zarówno jej promocją, jak i większej koordynacji w organizowaniu samych festiwali. Wzorem, do którego należy dążyć byłoby tu przede wszystkim rozwiązanie przyjęte w Edynburgu.

Fakt społeczny, jakim jest przekonanie przedstawicieli krakowskich instytucji kultury o dominacji oferty nastawionej na przyjezdnych wymaga **zmian w komunikacji marki krakowskiej kultury poprzez poświęcenie większej uwagi przekazowi kierowanemu do mieszkańców**. Byłoby to swoiste „udomowienie marki”. Właściwym kierunkiem poszukiwań nowej formuły marki **wydać się koncepcja miasta kreatywnego**, w którą marka Krakowa Miasta Festiwalu może być wkomponowana jako jeden z jej istotniejszych elementów. Oznaczałoby to odejście od krytykowanej (zarówno w wywiadach przeprowadzonych w ramach badania, jak i w innych opracowaniach analitycznych) formuły „eventyzacji kultury”²³. Koncepcję miasta kreatywnego rozwijać można zarówno w oparciu o **potencjał Krakowa jako Miasta Literatury (maksymalna ocena rozwojowego potencjału marki w analizie eksperckiej)**, jak i ogólny **potencjał krakowskiej klasy kreatywnej**, działającej w wielu dziedzinach. Na uwagę zasługują w tym kontekście te obszary miasta, które spontanicznie są odkrywane i „kolonizowane” przez przedstawicieli różnych dziedzin związanych z szeroko pojętym sektorem kreatywnym. Strefy takie mogą być wspomagane poprzez odpowiednie zapisy w planach miejscowych, politykę czynszową i podatkową miasta.

Konieczne jest podjęcie prac nad strukturą skojarzeniową marki kultury krakowskiej. Z badania wynika, że zaproponowane przez Zamawiającego marki nie zyskują zbyt wysokich ocen mieszkańców, choć są dobrze oceniane przez mieszkańców innych miast i przez turystów zagranicznych. Oznacza to, że marki te mogą być w miarę mocnymi składnikami zewnętrznego wizerunku, nie będą jednak stanowić wystarczająco mocnej podstawy dla „marki wewnętrznej”, adresowanej do mieszkańców, służącej wzmocnieniu ich tożsamości.

Klasę kreatywną – rozumianą szeroko, jako przedstawiciele zawodów związanych z tzw. sektorem kreatywnym, ale też i jako środowiska akademickie i generalnie przedstawiciele wykształconego mieszczaństwa (zdefiniowani w Raporcie jako „mieszczanie post-etosowi” oraz „nowi mieszczaństwo z ambicjami”) – **należy uważać za kluczową grupę docelową**, do której powinna być kierowana komunikacja marki krakowskiej kultury. Grupy te powinny być wyróżniane zarówno w komunikatach kierowanych do mieszkańców Krakowa, jak i mieszkańców innych miast.

Mapowanie miasta przez przedstawicieli klasy kreatywnej i samoistne wyłanianie się stref kreatywności poza ścisłym centrum miasta sprzyja ponadto pewnemu rozrzedzeniu w zakresie oferty kulturalnej, która obecnie skupia się przede wszystkim w strefie Starego Miasta i Kazimierza. Konieczna w chwili obecnej jest **deglomeracja krakowskiej oferty kulturalnej** i wzmocnienie kulturotwórczego potencjału takich dzielnic, jak Nowa Huta czy „kreatywny pas” Zabłocia i Podgórze. Nowa Huta jako dzielnica o szczególnym charakterze wymaga programu interpretacji turystycznej i szerszej promocji, nie tylko wizerunkowej, ale i wzmocnienia tożsamości. Warto rozważyć dofinansowanie serialu telewizyjnego, w którym Nowa Huta byłaby tłem akcji i zarazem tematem. Jest to obecnie jedna ze skuteczniejszych form marketingu miejsc – konkurs na pomysł i scenariusz takiego serialu mógłby zostać ogłoszony przez Regionalny Fundusz Filmowy Małopolski.

²³ Por. Tomasz Szlendak w: *Poszerzenie pola kultury. Diagnoza potencjału kultury w Gdańsku*, Instytut Kultury Miejskiej, Gdańsk 2012.

W badaniu Zamawiający wskazał jako potencjalne produkty markowe przede wszystkim zdarzenia, zjawiska i instytucje z obiegu oficjalnego. Środowiska i wydarzenia obiegu alternatywnych wydają się mniej doceniane jako ważny węzeł społecznej, kulturotwórczej energii.

II. Oferta wydarzeń kulturalnych w Krakowie

Niniejszy rozdział odpowiada na następujące cele badania:

- 1) Charakterystyka sektora kultury w obszarach, na które ma/ może mieć wpływ samorząd miejski w Krakowie.
- 3) Ocena potrzeb/popytu na usługi w sferze kultury
- 4) Ocena poziomu zaspokojenia potrzeb oraz poziomu satysfakcji odbiorców/ uczestników kultury, w tym zarówno w kontekście oferty Krakowa (bez podziału na podmioty świadczące usługi w zakresie kultury), jak i oceny poziomu satysfakcji odbiorców oferty miejskich instytucji kultury w Krakowie (z uwzględnieniem różnych typów instytucji oraz rodzajów oferty (oferta kulturalna, oferta z zakresu edukacji kulturalnej i artystycznej, w tym świadczona przez instytucje artystyczne, nie tylko specjalizujące się w upowszechnianiu kultury)

II. 1. Wstęp

W niniejszym rozdziale spojrzymy na sektor kultury w Krakowie przez pryzmat odbywających się w nim wydarzeń. To podejście pozwoli nam zbadać ofertę kulturalną Krakowa. Przedstawione w tym rozdziale wyniki badań są więc istotne przede wszystkim z punktu widzenia programowania i realizacji Celu operacyjnego „Różnorodna oferta kulturowa” uwzględnionego w projekcie aktualizacji Strategii Miasta Krakowa²⁴, choć nie wszystkie działania przyporządkowane temu celowi mieszczą się w zakresie niniejszego rozdziału (działanie „Rozwój i promocja markowych produktów kulturowych” dotyczy problematyki poruszanej w rozdziale I. Markowe produkty krakowskiej kultury). W pierwszym rozdziale komentujemy też generalny cel strategiczny, związany z kulturą: „Pełne wykorzystanie potencjału kulturowego dla budowy nowoczesnej metropolii”.

Wprowadzając w tym miejscu pojęcie „oferty kulturalnej”, należy od razu poczynić dwa zastrzeżenia. Po pierwsze, oferta kulturalna jest pojęciem szerszym niż wydarzenia kulturalne, obejmując chociażby ofertę o charakterze stałym (na przykład zbiory bibliotek). Kiedy więc w dalszej części tego rozdziału będziemy mówić o ofercie kulturalnej, trzeba mieć na uwadze, że badanie było skoncentrowane na jednej z części składowych tej oferty. Inna sprawa, że empirycznie rzecz biorąc owa składowa staje się coraz bardziej dominująca. Jak stwierdzono w opublikowanym w 2009 roku raporcie, „uczestnictwem w kulturze sterują wydarzenia, osoby z odpowiednim kapitałem kulturowym »bywają« niemal tylko na wydarzeniach (pozbawieni kapitału i tak o nich nie wiedzą)”²⁵. Coraz bardziej uprawnione staje się zatem utożsamienie uczestników wydarzeń z uczestnikami kultury, co, notabene, zostało poddane w poprzednim rozdziale krytyce jako zjawisko wymagające nowego podejścia. Takie rozumienie uczestnictwa w kulturze oddaje coraz częstsze stosowanie w badaniach nad nią kategorii podaży i popytu, np.: „Ostatnie lata przyniosły niezwykle dynamiczny wzrost popularności wydarzeń w Polsce”²⁶. O zjawisku eventyzacji²⁷ kultury świadczy to, iż badacze odnotowują lawinowy przyrost liczby

24 Dokument pobrany ze strony <https://www.bip.krakow.pl/zalaczniki/dokumenty/n/119810/karta>, stan na 10 grudnia 2015.

25 Wojciech Burszta i in., *Raport o stanie i różnicowaniach kultury miejskiej w Polsce*, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Warszawa 2009, s. 41

26 *Kultura i turystyka. W kręgu wydarzeń*, red. nauk. Beata Krakowiak, Andrzej Stasiak, Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Łódzkiego, Łódź 2014, s. 5

festiwali²⁸. Niestety trudno jednoznacznie potwierdzić te relacje za pomocą danych ze statystyki publicznej, ponieważ porównywalna w dłuższej perspektywie czasowej jest w niej jedynie liczba wydarzeń organizowanych przez domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice²⁹. Ta zaś od 2007 roku nie przejawia systematycznej tendencji wzrostowej. W 2009 roku była na przykład większa niż w roku 2014, zarówno w Polsce (180 049 wobec 174 439), jak i w Krakowie (8608 wobec 6898). Dane te dotyczą jednak tylko jednej, dość specyficznej kategorii organizatorów. Ponadto dla okresu więcej niż pięciu lat dostępne są informacje dotyczące trzech rodzajów wydarzeń. Pierwszym z nich jest liczba seansów filmowych, która systematycznie rosła i zwiększyła się niemal pięciokrotnie w latach 1995-2014 (w Krakowie z okresem regresji w latach 2012-2013, niemniej zwiększyła się niemal ośmiokrotnie). Drugim jest liczba wystaw w obiektach działalności wystawienniczej, która od 1999 roku przejawiała delikatną tendencję wzrostową w całej Polsce, ale nie w Krakowie. Trzecim jest liczba przedstawień teatralnych, która zarówno w Polsce, jak i w samym Krakowie rosła od 2009 roku³⁰.

Drugie zastrzeżenie dotyczy tego, że wyrażenie „oferta kulturalna” może sugerować klarowny podział na wytwórców czy też producentów kultury oraz na jej odbiorców, czyli konsumentów. Tymczasem, jak wskazywaliśmy w rozdziale I. Markowe produkty krakowskiej kultury, w obszarze kultury często mamy do czynienia z prosumentami, niewpisującymi się w taką rozłączną klasyfikację. Nie zapominamy o tym w dalszej części niniejszego rozdziału. Posługując się roboczo pojęciem oferty, pomimo sformułowanych wcześniej zastrzeżeń co do charakteru uczestnictwa w kulturze, nie możemy jednak uniknąć posługiwania się także – i również roboczo – kategoriami podaży i popytu.

Analiza oferty nie oznacza, że ograniczamy się do podażowej strony sektora kultury. Wręcz przeciwnie, charakteryzujemy zarówno wydarzenia, jak i ich uczestników. Przedmiotem naszego szczególnego zainteresowania jest zestawienie podaży z popytem, czyli oferty kulturalnej (a właściwie oferty wydarzeń kulturalnych) z potrzebami w dziedzinie kultury osób z niej korzystających. Bierzymy przy tym pod uwagę zarówno mieszkańców Krakowa, jak i przyjezdnych odbiorców. Staramy się zbadać wzajemne dopasowanie obu stron i zidentyfikować ewentualne obszary niezaspokojonych potrzeb, które mogłyby być istotne z punktu widzenia polityki kulturalnej miasta.

Innym ważnym dla nas zagadnieniem jest to, jakimi wytycznymi i wartościami powinny - zdaniem uczestników kultury, w tym zwłaszcza mieszkańców Krakowa - kierować się władze miejskie w finansowaniu wydarzeń kulturalnych. Bez wątplenia mamy bowiem w tym obszarze kilka konkurencyjnych opcji, co może generować napięcia i spory.

Najczęściej wskazywaną rolą kultury w polityce miast jest promocja³¹. Za najlepszy środek do osiągnięcia tego celu uważane są spektakularne wydarzenia, takie jak festiwale. Jednym z ich podstawowych zadań jest skłonienie do przyjazdu osób spoza miasta. To z kolei ma przełożyć się na wzrost ruchu turystycznego i wynikające stąd większe przychody miejscowych przedsiębiorstw i mieszkańców, choć wiadomo, że publiczność festiwali korzysta z usług turystycznych w niewielkim zakresie, poszukując z reguły jedynie taniego noclegu i wyżywienia (wyjątkiem są wydarzenia należące do tzw. kultury wysokiej, skupiające inny typ publiczności)³². W przeszłości władze Krakowa prowadziły działania oparte na założeniu dominacji funkcji

---

²⁷ Tomasz Szlendak, op. cit.

²⁸ Joanna Szulborska-Lukaszewicz, *Festiwale jako forma upowszechniania kultury w kontekście odpowiedzialności biznesu za kulturę*, s. 109-110 [w:] *Kultura i rynek. Interdyscyplinarne szkice humanistyczne*, red. Ewa A. Jagiełło, Paweł Schmidt, E-naukowiec, Lublin 2013, s. 107-124

²⁹ Por. Barbara Fatyga, Magdalena Dudkiewicz, Paweł Tomanek, *Kultura pod pochmurnym niebem. Dynamiczna analiza stanu kultury województwa warmińsko-mazurskiego*, Olsztyn-Warszawa 2012, s. 73

³⁰ Dane pochodzą z Banku Danych Lokalnych, http://stat.gov.pl/bdl/app/strona.html?p_name=indeks, stan na 10 grudnia 2015. Wyłączono konkursy, dyskoteki, imprezy turystyczne i sportowo-rekreacyjne.

³¹ *Miejskie polityki kulturalne*. Raport z badań, Res Publica, Warszawa 2013, s. 16

³² Zygmunta Kruczek, *Festiwal Kultury Żydowskiej – megawydarzenia i flagowa atrakcja Krakowa: ocena wydarzenia z wykorzystaniem metody etnografii wirtualnej*, s. 110-111 [w:] *Kultura i turystyka. W kręgu wydarzeń*, red. nauk. Beata Krakowiak, Andrzej Stasiak, Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Łódzkiego, Łódź 2014, s. 105-120

promocyjnej kultury w zarządzaniu miastem, czego przejawem był projekt „Sześć zmysłów”. W związku z nim pojawiły się wspomniane już w rozdziale I. Markowe produkty krakowskiej kultury zarzuty mówiące o tym, że oferta kulturalna miasta jest skierowana w większym stopniu do przyjezdnych niż do miejscowych. Oparte są one na innym założeniu aksjologicznym, zgodnie z którym wydarzenia kulturalne powinny raczej służyć mieszkańcom. Jedną z możliwych koncepcji stojących za takim założeniem może być przekonanie, że władze miejskie powinny przede wszystkim finansować lokalne inicjatywy w dziedzinie kultury i w ten sposób stymulować aktywność mieszkańców, pobudzać kreatywność, sprzyjać wytwarzaniu kultury, przyczyniać się do wzrostu kapitału społecznego i wzmacniać wspólnotowe więzi (co w dłuższej perspektywie również może przetożyć się na korzyści ekonomiczne). Przy takim podejściu właściwe wydaje się wspieranie wydarzeń o niekoniecznie dużej skali, ale za to tworzonych przy udziale zaangażowanych grup mieszkańców, na przykład miejscowych organizacji pozarządowych. Często mogą być to wydarzenia będące wyrazem kultywowania miejscowych tradycji i zwyczajów albo odwołujące się do historii miasta.

Jeszcze innym założeniem, które może stać za krytyką położenia zbyt wielkiego nacisku na spektakularne wydarzenia promujące miasto, jest przekonanie, że władze powinny wspierać środowiska twórcze z zakresu kultury wysokiej lub awangardowej, których dzieła i wydarzenia nie mają dużej wartości komercyjnej i przez to trudno im funkcjonować w warunkach rynkowych. W połączeniu z poprzednio opisanym podejściem może to prowadzić do postulatów finansowania przez miasto w pierwszej kolejności działalności artystów miejscowych. Takie założenie aksjologiczne przekłada się na oczekiwania dotyczące wydarzeń niszowych.

Można wymienić wiele innych wartości, które mogą być przywoływane jako te, które powinny wyznaczać priorytety polityki miasta, na przykład kształtowanie kompetencji kulturalnych, zwłaszcza wśród młodzieży, wzmacnianie postaw patriotycznych albo tolerancji i znajomości innych kultur. To wyliczenie uświadamia, jak zróżnicowane mogą być (i faktycznie są) oczekiwania mieszkańców oraz jak wiele względów powinny mieć na uwadze instytucje samorządowe. Nic zatem dziwnego, że w praktyce miasta prowadzą wielotorowe działania, wspierając wydarzenia o różnym charakterze, angażujących różnych interesariuszy i skierowane do różnych grup odbiorców, aby w miarę możliwości zaspokoić różne potrzeby.

Jest to być może łatwiejsze w tak wielkim i dysponującym tak bogatą ofertą kulturalną mieście, jak Kraków. Jak pokazuje Tabela 9, w roku 2014 odbyło się w nim blisko siedemdziesiąt imprez uznanych przez GUS za masowe i niemal siedem tysięcy wydarzeń kulturalnych organizowanych przez domy i ośrodki kultury, świetlice oraz kluby. Stanowiło to około 31% imprez masowych i 35% takich wydarzeń w całym województwie małopolskim. Jeszcze wyraźniej rola Krakowa jako centrum kultury ujawnia się w przypadku seansów filmowych (około 135 tys. w 2014 roku), przedstawień teatralnych (łącznie przeszło 3,3 tys.) oraz wystaw w obiektach działalności wystawienniczej (przeszło 400), których więcej odbyło się w stolicy województwa małopolskiego niż na pozostałym jego obszarze. Pod względem liczby tych trzech rodzajów wydarzeń Kraków zdecydowanie górował nad Wrocławiem i Gdańskiem, ustępując jedynie Warszawie. Przewyższała ją natomiast liczbą wydarzeń organizowanych przez domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby, ale tylko dzięki ogromnej liczbie prelekcji, spotkań oraz wykładów. Jeśli chodzi o liczbę odnotowanych przez GUS imprez masowych, Kraków wyprzedziła nie tylko Warszawa, ale również Wrocław, choć nie dotyczyło to liczby tego rodzaju koncertów.

Oczywiście niemożliwe było dokładne przebadanie tysięcy odbywających się w Krakowie wydarzeń. Dlatego badanie zawężono do niewielkiej, ale starannie dobranej ich próby. Przejdziemy teraz do opisu doboru tej próby oraz zastosowanych technik badawczych.

Tabela 9 Liczba wydarzeń kulturalnych w roku 2014

Typ wydarzeń		Polska	woj. ma- łopolskie	Kraków	Wrocław	Gdańsk	Warszawa
domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	ogółem*	174439	19701	6898	863	1275	5173
	seanse filmowe	14796	605	58	75	41	240
	wystawy	15646	1502	416	135	123	455
	występy zespołów amatorskich	35324	3719	627	56	150	688
	występy artystów i zespołów zawodowych	21427	1886	716	150	246	961
	prelekcje, spotkania, wykłady	42747	7033	3902	102	272	1408
	inne	44499	4956	1179	345	443	1421
kina	seanse ogółem	1756954	183098	134862	86599	50182	237061
widowiska w stałych salach teatralnych - przedstawienia	teatr dramatyczny	19197	3246	2654	755	327	5500
	teatr muzyczny rozrywkowy, operetka - teatru tańca, baletu, musicalu	2935	0	0	201	0	1525
	teatr operowy	1467	165	165	182	81	264
	teatr lalkowy	7489	671	518	348	201	861
wystawy w obiektach działalności wystawienniczej	polskie w kraju	3810	706	435	138	114	496
	polskie za granicą	94	11	8	14	3	21
	zagraniczne w Polsce	263	29	19	12	20	47
	międzynarodowe w Polsce	200	28	6	14	13	18
imprezy masowe	ogółem**	2835	218	67	99	14	178
	koncerty	1286	123	47	33	8	52
	przedstawienia i spektakle	122	9	8	12	0	22
	pokazy / seanse filmowe	16	1	0	0	0	1
	festiwale	192	10	0	7	2	25
	kabarety	90	2	0	3	2	5
	widowiska cyrkowe	42	0	0	6	0	28
	imprezy łączone	184	13	0	1	0	16
	inne imprezy artystyczno - rozrywkowe	752	56	12	19	2	29
	interdyscyplinarne	151	4	0	18	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

* bez konkursów, dyskotek, imprez turystycznych u sportowo-rekreacyjnych ** bez sportowych

II.2. Metodyka badania

Podstawowym źródłem danych w ramach tego obszaru tematycznego były wywiady ankietarskie wśród uczestników wybranych wydarzeń kulturalnych, odbywających się jesienią 2015 roku w Krakowie. Uczestnicy mogli również odpowiadać na te same pytania w ankiecie on-line, do której odnośnik został umieszczony na

stronach internetowych części organizatorów i placówek, w których odbywały się wydarzenia³³. Jednak zdecydowaną większość informacji pozyskano w osobistym kontakcie z ankierem: spośród 1865 wypełnionych kwestionariuszy tylko 66 pochodziło z badania internetowego.

Planowano objęcie badaniem 12 wybranych wydarzeń. Jednak z powodu późnego uruchomienia realizacji badania na dwóch pierwszych wydarzeniach (Koncercie dla Piotra S. i Festiwalu Sacrum Profanum) nie przeprowadzono wywiadów osobistych. Uczestnicy mogli się wypowiadać na ich temat jedynie w ankiecie online. Ze względu na zbyt małą liczbę wypełnionych kwestionariuszy internetowych w niniejszym rozdziale nie są prezentowane oddzielne wyniki dla tych dwóch wydarzeń (choć ich uczestnicy są włączeni do próby).

Wydarzenia zostały wybrane przez zespół badawczy w porozumieniu ze zlecającym badanie. Dobrano je tak, aby reprezentowały możliwie szerokie spektrum dziedzin kultury. Znajdują się więc wśród nich wystawy, spotkania poświęcone literaturze, spektakle teatralne, koncerty i pokazy filmów. Zadbano ponadto o zróżnicowanie pod względem skali (zarówno imprezy masowe, jak i niszowe), formy organizacyjnej (festiwale, wystawy, koncerty, kameralne spotkania), a także cykliczności (cykliczne i jednorazowe). Dzięki temu można oczekiwać, że w badaniu uwzględnione zostało istniejące zróżnicowanie grona odbiorców kultury. Niemniej należy poczynić zastrzeżenie, że z metodologicznego punktu widzenia badaną grupę trudno uznać za reprezentatywną próbę osób korzystających z krakowskiej oferty kulturalnej. Struktura tej grupy jest bowiem silnie zależna od doboru konkretnych wydarzeń objętych ankietowaniem (a w ramach wydarzeń złożonych, takich jak festiwale, konkretnych wydarzeń składowych – nie przeprowadzono jednak wywiadów na wszystkich wydarzeniach festiwalowych). Warto też wspomnieć, że niektóre kategorie odbiorców kultury nie zostały objęte badaniem. Dotyczy to choćby większości obcokrajowców w związku z tym, że kwestionariusz został opracowany w języku polskim, a także osób nieobecnych bezpośrednio na wydarzeniach kulturalnych, lecz korzystających z oferty kulturalnej za pośrednictwem Internetu³⁴. Badaną grupę należy więc traktować raczej jako próbę polskojęzycznych uczestników konkretnego zestawu wydarzeń kulturalnych, która może posłużyć do sformułowania ogólnych wniosków o osobach korzystających z oferty kulturalnej w Krakowie, ale przy wzięciu pod uwagę specyfiki tych wydarzeń. Informacje dotyczące odbioru poszczególnych wydarzeń zbierano również w ramach analizy netnograficznej. Źródłem były w tym przypadku wypowiedzi umieszczane na forach dyskusyjnych, blogach, komentarze po notatkach prasowych itp. Uzupełniającym źródłem informacji była sonda internetowa, do której odnośnik został umieszczony na oficjalnej stronie internetowej Krakowa (www.krakow.pl) w listopadzie 2015 roku. Pytania dotyczyły zamiaru uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych, priorytetów w finansowaniu kultury oraz proponowanych inwestycji w infrastrukturę kulturalną Krakowa. W sondzie wzięły udział 82 osoby. Cennych i komplementarnych wyników jakościowych dostarczyły wywiady z przedstawicielami instytucji kultury, które były realizowane w ramach obszaru „Działalność miejskich instytucji kultury”. Pojawiły się w nich informacje i postulaty istotne z punktu widzenia analizy wydarzeń kulturalnych w Krakowie. Przeprowadzono również analizę danych zastanych, takich jak dokumenty strategiczne, informacje zamieszczane na stronach internetowych, literatura przedmiotu czy dane statystyczne. Triangulacja wyników pozyskanych różnymi metodami pozwoliła przede wszystkim na spojrzenie na wydarzenia kulturalne odbywające się w Krakowie z perspektywy ich uczestników, przedstawienie ich profilu demograficznego, potrzeb i stopnia ich zaspokojenia, a także zakresu korzystania z oferty kulturalnej Krakowa, sposobu odbioru wybranych wydarzeń, całej oferty kulturalnej Krakowa oraz priorytetów w finansowaniu kultury przez miasto. W ten sposób uzyskano informację zwrotną, która może być przydatna w planowaniu i prowadzeniu miejskiej polityki kulturalnej.

³³ Zespół badawczy korzystając z okazji chciałby w tym miejscu podziękować instytucjom, które umieściły odnośniki na swojej stronie internetowej, umożliwiając realizację ankiety internetowej.

³⁴ Kwestionariusz w języku angielskim został opracowany w celu przeprowadzenia wywiadów z turystami zagranicznymi na potrzeby badania potencjału produktów kulturalnych Krakowa (którego wyniki omówiono w rozdziale X). Nie przeprowadzono natomiast angielskojęzycznych wywiadów z uczestnikami wydarzeń kulturalnych.

II.3. Profil uczestników wydarzeń kulturalnych

Odnosząc się do badanej grupy 1865 uczestników wybranych 12 wydarzeń, należy zauważyć, że przeważają w niej **kobiety**, co jest zgodne z danymi GUS na temat uczestnictwa w kulturze, gdzie kobiety przeważają w statystykach frekwencji na wydarzeniach organizowanych przez instytucje kultury oraz w statystykach czytelnictwa. Potwierdzają to także wnioski z innych badań - bardzo podobny udział kobiet (około dwóch trzecich) odnotowano na przykład w analizie dotyczącej publiczności Festiwalu Kultury Żydowskiej w Krakowie³⁵. Jest to nie bez znaczenia dla tematyki uczestnictwa w kulturze, czego przejawem jest wyróżnienie kobiet jako odrębnego typu uczestników kultury w typologii Tomasza Szlendaka, zaadaptowanej na potrzeby niniejszego raportu i przedstawionej w rozdziale I. Markowe produkty krakowskiej kultury. Ponadto większość uczestników stanowią osoby w wieku od 25 do 44 lat. Szczególnie młodą publicznością charakteryzował się koncert zespołu Foo Fighters (81% badanych uczestników miała mniej niż 35 lat) i, co mniej intuicyjne, Festiwal Conrada (65% poniżej 35 lat). To pierwsze wydarzenie wyróżniało się również tym, że było jedynym, na którym liczebnie dominowali mężczyźni, a ponadto więcej niż jedna trzecia publiczności miała status studenta. Z kolei seniorzy na wszystkich badanych wydarzeniach stanowili niewielką część uczestników. Jedynie na festiwalu Reminiscencje Teatralne udział osób w wieku powyżej 64 lat przekraczał 10%, a udział osób w wieku powyżej 54 lat – 30%.

Osoby z wykształceniem niższym niż średnie stanowiły niespełna 5% respondentów. Porównawszy tę liczbę z odsetkiem mieszkańców Krakowa posiadających takie wykształcenie (26%³⁶) można stwierdzić, że osoby takie bardzo rzadko korzystają z rodzajów oferty kulturalnej, które zostały objęte badaniem. Wyraźnie nadreprezentowane było natomiast wykształcenie wyższe, które posiadała połowa respondentów. Odsetek ten wahał się od 31% w przypadku koncertu Foo Fighters do 71% w przypadku Nocy Poezji. Przedstawione dane nie są zaskakujące, ponieważ wyższe wykształcenie wiąże się zazwyczaj z większymi kompetencjami kulturowymi i większym uczestnictwem w kulturze. Taką sytuację wyjaśnia teoria Pierre’a Bourdieua, pokazująca, jak możliwość konwersji między różnymi rodzajami kapitału sprzyja łączeniu w swym ręku przez te same osoby i grupy społeczne kapitału ekonomicznego, społecznego i kulturowego. Interesujące są natomiast różnice między poszczególnymi wydarzeniami, wskazujące na różnice między ich grupami docelowymi.

Przeszło trzy czwarte badanych uczestników mieszkało w Krakowie. Wydarzeniem, które przyciągnęło rzesze publiczności spoza miasta, był Unsound Festival oraz, w nieco mniejszym stopniu, Festiwal Conrada i koncert Foo Fighters. Jednak nawet w tych przypadkach większość stanowili mieszkańcy Krakowa. Należy pamiętać o ryzyku niedoreprezentowania w próbie cudzoziemców, ale z drugiej strony warto wspomnieć, że podobny wynik osiągnięto w badaniach publiczności festiwalu prowadzonych przez Krakowskie Biuro Festiwalowe. Stanowi to argument przeciw podnoszonemu zarzutowi, że oferta kulturalna Krakowa jest w większej mierze skierowana do przyjezdnych niż do mieszkańców (o czym była mowa w rozdziale I. Markowe produkty krakowskiej kultury). Należy jednak zaznaczyć, że **argument ten dotyczy tego, kto faktycznie korzysta z oferty, a nie intencji twórców oferty**, na co również zwracamy uwagę w poprzednim rozdziale.

Tabela 10 oprócz omówionych wcześniej danych demograficznych prezentuje również informacje o udziale respondentów w innych wydarzeniach kulturalnych niż to, w związku z którym przeprowadzany był wywiad. Jak się okazało, co siódmego respondenta można określić jako intensywnego odbiorcę oferty wydarzeń kulturalnych tego samego rodzaju – uczestniczącego w nich co najmniej raz w miesiącu. Odsetek ten był najwyższy w przypadku Międzynarodowego Triennale Grafiki, co sugeruje, że wydarzenie to trafia między innymi do niszowego grona osób bardzo zainteresowanych sztukami plastycznymi.

³⁵ A. Orla-Bukowska, K. Tomanek, *Who is Doing Jewishness in Poland*, „New Eastern Europe”, 2013, za: Zygmunt Kruczek, *Festiwal Kultury Żydowskiej – megawydarzenia i flagowa atrakcja Krakowa: ocena wydarzenia z wykorzystaniem metody etnografii wirtualnej*, s. 111 [w:] *Kultura i turystyka. W kręgu wydarzeń*, red. nauk. Beata Krakowiak, Andrzej Stasiak, Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Łódzkiego, Łódź 2014, s. 105-120

³⁶ Odsetek mieszkańców Krakowa w wieku 13 lat lub więcej, na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku.

Z kolei Reminiscencje Teatralne przyciągnęły wyjątkowo dużą grupę okazjonalnych odbiorców kultury, to znaczy takich, którzy uczestniczą w podobnych spektaklach nie częściej niż raz na pół roku. W 38% przypadków były to osoby w wieku powyżej 54 lat. Dotarcie do takich grup można uznać za swego rodzaju sukces festiwalu.

Zebrane dane pozwalają na sprawdzenie, na ile grupy odbiorców poszczególnych dziedzin kultury przenikają się, a na ile są odrębne, czy uczestnicy specjalizują się w danym rodzaju wydarzeń, czy też wszechstronnie korzystają z dostępnej oferty kulturalnej. W celu przeprowadzenia takich analiz zespół badawczy wyróżnił 7 głównych rodzajów wydarzeń, odpowiadających szeroko określonym dziedzinom twórczości i aktywności kulturalnej:

- 1) Filmowe;
- 2) Literackie (w tym festiwale, targi książki, wieczory literackie, prezentacje książek);
- 3) Teatralne (w tym również przedstawienia kabaretowe, operowe i baletowe);
- 4) Muzyczne i taneczne (w tym festiwale, koncerty, widowiska plenerowe);
- 5) Parady, pochody, publiczne plenerowe inscenizacje;
- 6) Publiczne spotkania dyskusyjne;
- 7) Wystawy sztuki.

Tabela 11 przedstawia dane mówiące o tym, na ile te same osoby uczestniczą w różnych wydarzeniach kulturalnych. Zestawienie to należy czytać w następujący sposób: liczba 64% znajdująca się na przecięciu kolumny „teatralne” i wiersza „muzyczne / taneczne” oznacza, że 64% osób, które brały w ciągu ostatniego roku udział w wydarzeniu teatralnym, brała również w tym okresie udział w wydarzeniu muzycznym i tanecznym.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Tabela 10 Profil uczestników wydarzeń kulturalnych

		Wystawa „Ottomania. Osmański Orient w sztuce renesansu” w Muzeum Narodowym	Noc Poezji	Musical „Skrzypek na dachu” w Centrum Kongresowym	Unsound Festival	Reminiscence Teatralne	Musical „Metro”	Festiwal Conrada	Międzynarodowe Triennale Grafiki	Seanse w Kinie Pod Baranami	Koncert Foo Fighters	WSZYSTKIE WYDARZENIA ŁĄCZNIE
Data wydarzenia		26.06-27.09	2-3.10	8.10	11-18.10	12-17.10	17.10	19-25.10	19.09-25.10	3, 5.11	9.11	26.06-9.11
Data ankietowania		27.09	2-3.10	8.10	13-15.10	15, 17.10	17.10	19, 22, 23.10	21-23.10	3, 5.11	9.11	27.09-9.11
Płeć	% kobiet	71%	76%	61%	67%	72%	71%	69%	72%	68%	37%	67%
Wiek	Do 24 lat	5%	6%	12%	1%	7%	14%	32%	19%	7%	37%	17%
	25-34 lat	25%	24%	22%	53%	26%	31%	33%	20%	39%	44%	31%
	35-44 lat	26%	34%	21%	30%	21%	27%	21%	25%	36%	18%	25%
	45-54 lat	18%	21%	19%	16%	15%	21%	7%	22%	11%	1%	15%
	55-64 lat	18%	11%	18%	0%	18%	7%	2%	11%	6%	0%	8%
	65+ lat	9%	6%	8%	0%	13%	0%	5%	3%	1%	0%	4%
Wykształcenie	Średnie lub niższe	41%	26%	31%	26%	51%	24%	57%	39%	46%	31%	38%
	W trakcie studiów	3%	3%	15%	4%	5%	16%	5%	14%	11%	38%	12%
	Wyższe	56%	71%	55%	69%	44%	60%	38%	47%	42%	31%	50%
Miejsce zamieszkania	Kraków	86%	86%	76%	58%	77%	81%	66%	83%	88%	69%	77%
	Poza Krakowem	14%	14%	24%	42%	23%	19%	34%	17%	12%	31%	23%

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

	Wystawa „Ottomania. Osmański Orient w sztuce renesansu” w Muzeum Narodowym	Noc Poezji	Musical „Skrzypek na dachu” w Centrum Kongresowym	Unsound Festival	Reminiscencje Teatralne	Musical „Metro”	Festiwal Conrada	Międzynarodowe Triennale Grafiki	Seanse w Kinie Pod Baranami	Koncert Foo Fighters	WSZYSTKIE WYDARZENIA ŁĄCZNIE	
Częstotliwość uczestnictwa w podobnych wydarzeniach	Częściej niż raz w msc.	10%	16%	10%	8%	7%	21%	8%	24%	3%	19%	14%
	Kilka razy w roku	53%	44%	45%	50%	28%	47%	60%	51%	52%	49%	50%
	2 razy w roku / rzadziej	37%	40%	45%	42%	64%	31%	32%	25%	45%	32%	36%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania PAPI/CAWI, N=1865

Tabela 11 Części wspólne zbiorów uczestników różnego rodzaju wydarzeń

		Uczestnicy tych wydarzeń						
		filmowe	literackie	teatralne	muzyczne /taneczne	parady itp.	dyskusje	wystawy
Uczestniczyli w ciągu ostatniego roku również w tych wydarzeniach	filmowe	100%	80%	82%	81%	86%	88%	84%
	literackie	59%	100%	58%	56%	66%	73%	59%
	teatralne	70%	67%	100%	74%	74%	76%	66%
	muzyczne /taneczne	60%	55%	64%	100%	72%	71%	58%
	parady itp.	35%	36%	35%	40%	100%	57%	35%
	dyskusje	27%	30%	27%	29%	42%	100%	34%
	wystawy	49%	46%	45%	45%	50%	66%	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania PAPI/CAWI, N=1865

Wyniki sugerują, że osoby korzystające z krakowskiej oferty kulturalnej raczej nie specjalizują się w jednym typie wydarzeń. Przykładowo, spośród widzów uczęszczających na spektakle teatralne większość chodzi również na pokazy filmowe, spotkania literackie, koncerty muzyczne lub widowiska taneczne, a prawie połowa odwiedza wystawy. Szczególnie obficie z innych rodzajów oferty korzystają osoby, które biorą udział w publicznych spotkaniach dyskusyjnych. Te wyniki sugerują, że są to z reguły osoby bardzo aktywne i intensywnie uczestniczące w kulturze.

Kolejne analizy mają za zadanie pokazać, czy istnieje tendencja do łączenia lub niełączenia przez jedną osobę zainteresowań różnymi rodzajami oferty kulturalnej. Na przykład czy osoby uczestniczące w wydarzeniach filmowych mają większą, mniejszą czy podobną skłonność do uczestniczenia w wydarzeniach teatralnych jak osoby korzystające z innego rodzaju oferty kulturalnej niż filmowa.

Miarą statystyczną, która charakteryzuje tak rozumianą tendencję do współwystępowania, jest współczynnik korelacji Pearsona³⁷. Może on osiągać wartości od -1 do 1, przy czym -1 oznacza pełną rozłączność, 1 pełne współwystępowanie, a 0 brak zależności. Dodatkowo dla określonej wartości współczynnika można oszacować jego istotność, ustalić czy można uznać, że ta różna od zera wartość świadczy o występowaniu jakiegoś rzeczywistego związku między dwoma badanymi cechami w badanej populacji, czy też może ona wynikać z przypadkowego doboru próby³⁸. Macierz korelacji, zawierająca omówione współczynniki, została przedstawiona w tabeli poniżej. Wartości istotne zostały wyróżnione za pomocą czerwonego lub niebieskiego tła.

³⁷ Więcej o współczynniku korelacji Pearsona: Mieczysław Sobczyk, Statystyka, Wydawnictwo Naukowe PWN, wyd. 5, Warszawa 2007, s. 237 i następne. W tym przypadku obliczamy wartość współczynnika dla dwóch zmiennych binarnych. Przy interpretacji wyników należy mieć na uwadze, że analizy dotyczą osób, które były obecne na jednym z badanych wydarzeń, a więc próby osób korzystających z krakowskiej oferty kulturalnej, a nie populacji mieszkańców Krakowa czy też ich reprezentatywnej próby.

³⁸ Testy istotności są oparte na założeniu o losowości doboru próby, którego słuszność może budzić wątpliwości w przypadku badania wśród uczestników wydarzeń ze względu na specyficzny sposób doboru próby. Dlatego podane wyniki dotyczące istotności należy traktować jako orientacyjne, nie ścisłe.

Tabela 12 Korelacje między uczestnictwem w różnego rodzaju wydarzeniach

		Wydarzenia						
		filmowe	literackie	teatralne	muzyczne /taneczne	parady itp.	dyskusje	wystawy
Wydarzenia	filmowe	1,00	0,00	0,10	0,03	0,11	0,12	0,10
	literackie	0,00	1,00	-0,04	-0,08	0,09	0,16	0,00
	teatralne	0,10	-0,04	1,00	0,16	0,09	0,09	-0,04
	muzyczne /taneczne	0,03	-0,08	0,16	1,00	0,19	0,14	-0,03
	parady itp.	0,11	0,09	0,09	0,19	1,00	0,30	0,05
	dyskusje	0,12	0,16	0,09	0,14	0,30	1,00	0,22
	wystawy	0,10	0,00	-0,04	-0,03	0,05	0,22	1,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania PAPI/CAWI, N=1865

Na wstępie można zauważyć, że zaobserwowana została tylko jedna istotna korelacja ujemna – między uczestnictwem w wydarzeniach literackich a uczestnictwem w wydarzeniach muzycznych i tanecznych. Oznacza to, że osoby biorące udział w jednym z tych rodzajów wydarzeń mają tendencję do omijania drugiego (w porównaniu do innych osób korzystających z oferty kulturalnej). Zdecydowana większość współczynników korelacji jest dodatnia, co oznacza, że jeśli dana osoba uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych jakiejś kategorii, to istnieje większe prawdopodobieństwo, że uczestniczy też w innych. Przy czym wartości współczynników korelacji nie są wysokie, w związku z czym trudno wskazać takie pary kategorii, które współwystępują szczególnie często. Najsilniejszy związek zaobserwowano w przypadku osób biorących udział w publicznych spotkaniach dyskusyjnych, które przejawiają również wyraźną skłonność do uczestnictwa w paradach, pochodach i publicznych inscenizacjach, a także do zwiedzania wystaw. Jak już wspomniano wcześniej, pokazuje to, że są to osoby ogólnie bardzo aktywne na polu kultury, a być może również zaangażowane społecznie w szerszym zakresie. Zastanawiający może być brak korelacji między uczestnictwem w wydarzeniach literackich i teatralnych, ponieważ należą one do tych obszarów „kultury wysokiej”, które zwykle się potocznie postrzegają jako pokrewne. Pewnym wytłumaczeniem może być to, iż, jak wynika z wywiadów pogłębionych, uczestnikami wydarzeń literackich są stosunkowo często ci, których określiliśmy w poprzednim rozdziale jako „aspirujący na etacie”, czyli ci, którzy, po pierwsze, tworzą nieco osobny obieg kultury, a po drugie często uczestnictwo w wydarzeniach teatralnych jest dla nich niemożliwe ze względu na cenę biletów. Należy również pamiętać o interpretacji wartości wskaźnika – brak korelacji nie oznacza, że uczestnicy wydarzeń literackich nie uczęszczają do teatru, oznacza tylko, że nie różnią się pod względem prawdopodobieństwa udziału w przedstawieniu teatralnym od innych osób korzystających z oferty kulturalnej Krakowa.

Kolejną przeanalizowaną kwestią było to, w jaki sposób doszło do uczestnictwa w badanym wydarzeniu kulturalnym, a konkretnie skąd uczestnicy czerpali informacje o wydarzeniu oraz co zdecydowało o ich udziale.

Jeśli chodzi o źródła informacji, to okazało się, że dominuje pozyskiwanie wiedzy od znajomych i członków rodziny. Było ono najczęściej wymienianym źródłem dla wszystkich badanych wydarzeń z wyjątkiem Reminiscencji Teatralnych, które charakteryzowała niezwykle wysoki wskaźnik korzystania z broszur i ulotek. Na drugim miejscu znajduje się Internet, głównie strony WWW oraz media społecznościowe, w dużo mniejszym stopniu takie środki komunikacji jak poczta elektroniczna.

Niewątpliwie więc budowa zintegrowanego systemu informacji o wydarzeniach kulturalnych, co jest proponowane w ramach aktualizacji Strategii Miasta Krakowa³⁹, powinno być oparte na tych dwóch kanałach komunikacji. Niektóre wydarzenia zdradzały jednak pod tym względem wyraźną specyfikę, polegającą na wyjątkowo dużym znaczeniu innych kanałów. Tradycyjny sposób dystrybucji informacji, jakim jest rozwieszanie plakatów czy korzystanie z billboardów, był na przykład wyjątkowo często wskazywany przez osoby odwiedzające wystawę „Ottomania” w Muzeum Narodowym, choć również przy innych wydarzeniach odgrywał znaczną rolę. Z kolei media elektroniczne (telewizja, radio) bardzo rzadko były źródłem informacji dla uczestników, ale z dwoma wyjątkami: koncertu zespołu Foo Fighters oraz festiwalu Reminiscencje Teatralne. To ostatnie wydarzenie wyróżniało się pod jeszcze jednym względem: jego uczestnicy mieli tendencję do wskazywania bardzo wielu źródeł informacji. Może to świadczyć z jednej strony o skutecznej wielokanałowej strategii komunikacji marketingowej, ale z drugiej o pokrywaniu się zasięgów oddziaływania poszczególnych kanałów i mediów. Pewną rolę zdaje się też odgrywać specyfika badanych uczestników, ponieważ również w kolejnym pytaniu, które zostanie teraz omówione, szczególnie często wskazywali oni wiele różnorodnych odpowiedzi. **Brak przewidywalności co do źródeł i kanałów informacji w zakresie kultury wskazuje na dużą wagę etnograficznych badań uczestnictwa w kulturze**, takich, jak w przypadku projektu *Kultura miejska. Węzły i przepływy*.

Jeśli chodzi o powody, które zadecydowały o udziale respondentów w badanym wydarzeniu, to można zidentyfikować dwa główne: chęć spędzenia czasu wspólnie ze znajomymi oraz własne zainteresowania. Pokazuje to, jak mocno konsumpcja kultury jest wpleciona w życie społeczne, co przypomina **o jej potencjalnej roli w budowie kapitału społecznego i wspólnoty**, a jednocześnie służy samorealizacji jednostki. Proporcje między tymi dwiema funkcjami kultury zdają się różne w przypadku poszczególnych wydarzeń. Niektóre z nich wydają się z założenia takimi, na które idzie się w towarzystwie, zaś inne w większym stopniu służą realizacji własnych pasji czy upodobań. Po raz kolejny uwidacznia się specyfika koncertu zespołu Foo Fighters, na który większość uczestników sprowadziła chęć zobaczenia na żywo tej konkretnej grupy muzyków.

Dość często o udziale respondentów w wydarzeniu decydował zwykły przypadek (co odpowiada kategorii „zbitakanych” w przyjętej typologii uczestników kultury). Był to najczęściej wskazywany powód uczestnictwa w Nocy Poezji. Trzeba tu wyjaśnić, że ankietowanie w ramach tego wydarzenia odbywało się na niewielkich spotkaniach, na przykład w bibliotekach publicznych, które zapewne były w dużym stopniu przejawem lokalnego życia społecznego. Uczestników mogła zatem przyciągnąć nie konkretna oferta kulturalna, lecz chęć wzięcia udziału w życiu miejscowej społeczności. Instytucje tego typu skupiają też pewną grupę „aspirujących na etacie”, którzy uczęszczają nie tyle na określone wydarzenie, co na wydarzenie organizowane w ramach zajęć lub oferowane przy okazji danych zajęć. Specyficzną motywację przejawiała również około jedna czwarta zwiedzających wystawę „Ottomania”. Osoby te przyznały, że do przyścia zachęcił je emitowany w Telewizji Polskiej turecki serial „Wspaniałe stulecie”.

³⁹ Dokument pobrany ze strony <https://www.bip.krakow.pl/zalaczniki/dokumenty/n/119810/karta>, stan na 10 grudnia 2015.

Tabela 13 Źródła informacji o wydarzeniu

		Wystawa „Ottomania. Osmański Orient w sztuce renesansu” w Muzeum Narodowym	Noc Poezji	Musical „Skrzypek na dachu” w Centrum Kongresowym	Unsound Festival	Reminiscence Teatralne	Musical „Metro”	Festiwal Conrada	Międzynarodowe Triennale Grafiki	Seanse w Kinie Pod Baranami	Koncert Foo Fighters	WSZYSTKIE WYDARZENIA ŁĄCZNIE
Źródło informacji	Znajomi / rodzina	46%	35%	40%	50%	27%	53%	74%	56%	54%	47%	52%
	Strona internetowa	5%	20%	33%	47%	47%	41%	21%	27%	20%	43%	29%
	Media społecznościowe	11%	11%	23%	19%	45%	23%	24%	19%	37%	35%	24%
	Plakaty, billboardy	43%	7%	10%	1%	40%	19%	21%	19%	28%	38%	21%
	Osoba zaangażowana w realizację	3%	23%	9%	6%	31%	12%	29%	20%	13%	10%	17%
	Reklamy w środkach komunikacji itp.	20%	11%	13%	0%	29%	1%	15%	6%	25%	16%	12%
	E-mail itp..	0%	11%	11%	4%	36%	3%	13%	10%	13%	9%	10%
	Broszury, ulotki	3%	4%	15%	0%	48%	2%	7%	5%	15%	10%	9%
	Telewizja / radio	3%	4%	3%	0%	25%	0%	3%	1%	11%	33%	6%
	Prasa	4%	2%	2%	0%	6%	0%	1%	2%	5%	10%	3%
	Szkoła / praca	0%	7%	3%	4%	0%	0%	3%	0%	0%	0%	2%
	Inne	1%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
	Nie pamiętam	15%	11%	1%	13%	0%	3%	3%	10%	7%	3%	6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania PAPI/CAWI, N=1865. Odpowiedzi nie sumują się do 100%, ponieważ respondent mógł wskazać więcej niż jedną odpowiedź

Tabela 14 Czynniki decydujące o udziale w wydarzeniu

		Wystawa „Ottomania. Osmański Orient w sztuce renesansu” w Muzeum Narodowym	Noc Poezji	Musical „Skrzypek na dachu” w Centrum Kongresowym	Unsound Festival	Reminiscencje Teatralne	Musical „Metro”	Festiwal Conrada	Międzynarodowe Triennale Grafiki	Seanse w Kinie Pod Baranami	Koncert Foo Fighters	WSZYSTKIE WYDARZENIA ŁĄCZNIE	
Motywacja	Spędzenie czasu ze znajomymi	23%	29%	39%	30%	50%	38%	54%	52%	56%	32%	43%	
	Zainteresowania	39%	25%	54%	67%	42%	52%	41%	42%	24%	32%	42%	
	Konkretni artyści	14%	22%	17%	10%	45%	29%	29%	28%	28%	63%	28%	
	Przypadek	20%	33%	17%	41%	45%	16%	23%	12%	26%	7%	22%	
	Związek z pracą / nauką	1%	6%	11%	1%	43%	8%	26%	18%	30%	5%	16%	
	Otrzymanie zaproszenia	2%	19%	8%	3%	33%	8%	16%	18%	23%	11%	14%	
	Zaangażowanie znajomego w realizację	2%	9%	2%	0%	13%	3%	2%	2%	7%	0%	3%	
	Inne	23%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	0%	1%
	Trudno powiedzieć	0%	1%	0%	3%	0%	1%	2%	1%	2%	0%	0%	1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania PAPI/CAWI, N=1865. Odpowiedzi nie sumują się do 100%, ponieważ respondent mógł wskazać więcej niż jedną odpowiedź

II.4. Odbiór wydarzeń kulturalnych przez uczestników

Na podstawie badań ankietowych wśród uczestników wybranych i zróżnicowanych wydarzeń kulturalnych, które odbyły się jesienią 2015 roku, można sformułować pewne ogólne wnioski.

Po pierwsze znaczna część uczestników przejawiała poczucie pewnej specyfiki kultury Krakowa, która nadaje szczególne piętno odbywającym się w nim wydarzeniom. Do takiego wniosku skłania fakt, że 27% badanych zadeklarowało, że wydarzenie, którego byli świadkami, mogło się odbyć jedynie w Krakowie. Zdaje się to być wyrazem przekonania o unikalności Krakowa i ekskluzywności wydarzenia. Co ciekawe, do wypowiedzania takich opinii tak samo skłonni byli mieszkańcy Krakowa, jak i uczestnicy pochodzący z innych miejscowości. Jest to nieoczekiwany wynik, ponieważ w przypadku tych pierwszych można by domniemywać, że poczucie wyjątkowości Krakowa może być wzmacniane przez osobisty związek z tym miastem i dążenie do zbudowania własnej pozytywnej tożsamości, łączącej się z „dumą z miasta”. Najwyraźniej jednak również wśród osób pochodzących z innych miejscowości stolica Małopolski ma bardzo wyraźnie rysujące się indywidualne oblicze. Takiego rodzaju postrzeganie odpowiada kategorii wydarzeń lokalnych według typologii zaproponowanej w raporcie Barbary Fatygi, Magdaleny Dudkiewicz, Pawła Tomanka i Ryszarda Michalskiego. Przy czym typologia ta bierze pod uwagę nie tyle percepcję uczestników, co „sposób istnienia, ogólną formę i oddziaływanie”⁴⁰. Jak się wydaje, niektóre wydarzenia postrzegane przez znaczną grupę uczestników jako lokalne w tym rozumieniu (mówimy tu o związku z konkretnym miejscem, a nie o randze wydarzenia) należałoby zgodnie z tą typologią uznać za faktycznie globalne. Co prawda 27% to niewiele ponad jedna czwarta, co oznacza, że niemal trzy czwarte respondentów nie wybrało omówionej wcześniej skrajnej odpowiedzi. Wziąwszy jednak pod uwagę, że, podobnego rodzaju wydarzenia odbywają się w wielu innych miejscach w kraju i za granicą, a tylko 15% respondentów wybrało położoną na drugim krańcu skali odpowiedź „mogło się odbyć w dowolnym mieście” (odpowiadającą wydarzeniom globalnym w przywołanej typologii), odsetek ten należy uznać za znaczący. Należy przy tym zauważyć, że między poszczególnymi wydarzeniami występowały bardzo duże różnice, jeśli chodzi o postrzeganą „krakowskość”. Jako najbardziej uniwersalne wydarzenia odczuwalne były: spektakl musicalowy „Metro” oraz koncert Foo Fighters. W ich przypadku odsetek osób twierdzących, że mogły się one odbyć wyłącznie w Krakowie, nie przekraczał 10% (warto dodać, że faktycznie organizowane były one wcześniej w innych miejscach). Znacznie większy udział takich odpowiedzi charakteryzował wydarzenia organizowane w ramach Nocy Poezji, ale z drugiej strony cechowała się ona zdecydowanie największą proporcją ocen wskazujących na możliwość zaistnienia w dowolnym mieście – uwidacznia to szczególnie duże zróżnicowanie opinii. Jako **najbardziej specyficznym krakowskim postrzegane były festiwale Unsound i Reminiscencje Teatralne**. Cechowała je najwyższa średnia wydawanej przez respondentów oceny „krakowskości” przy niemal zupełnym braku wygłaszanych opinii, że mogłyby się odbyć w dowolnym mieście. Uczestnicy mieli również tendencję do określania rangi badanych wydarzeń jako „krajowej”. Uczyniła tak blisko połowa z nich. To ogólne stwierdzenie maskuje ogromne zróżnicowanie między poszczególnymi wydarzeniami. Na jednym krańcu spektrum plasuje się Unsound Festival, któremu niemal wszyscy uczestnicy przyznali rangę światową. Na drugim zaś znajduje się Noc Poezji, przez zdecydowaną większość badanych określona jako wydarzenie lokalne. Trzeba tu jednak nadmienić, że ankietowanie w ramach Nocy Poezji przeprowadzono nie na głównym widowisku plenerowym, lecz na mniejszych spotkaniach, odbywających się np. w dzielnicowej bibliotece publicznej lub księgarni, których rangę faktycznie trudno uznać za większą niż lokalną.

---

40 Barbara Fatyga, Magdalena Dudkiewicz, Paweł Tomanek, *Kultura pod pochmurnym niebem. Dynamiczna analiza stanu kultury województwa warmińsko-mazurskiego*, Olsztyn-Warszawa 2012

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Tabela 15 Odbiór wydarzeń przez uczestników

		Wystawa „Ottomania. Osmanski Orient w sztuce renesansu” w Muzeum Narodowym	Noc Poezji	Musical „Skrzypek na dachu” w Centrum Kultury	Unsound Festival	Reminiscence Teatralne	Musical „Metro”	Festiwal Conrada	Międzynarodowe Triennale Grafiki	Seanse w Kinie Pod Baranami	Koncert Foo Fighters	WSZYSTKIE WYDARZENIA ŁĄCZNIE
Data wydarzenia		26.06-27.09	2-3.10	8.10	11-18.10	12-17.10	17.10	19-25.10	19.09-25.10	3, 5.11	9.11	26.06-9.11
Data ankietowania		27.09	2-3.10	8.10	13-15.10	15, 17.10	17.10	19, 22, 23.10	21-23.10	3, 5.11	9.11	27.09-9.11
Zadowolenie z udziału (na skali od 1 do 5)	średnia	4,6	4,7	4,5	4,6	4,5	4,2	4,7	4,5	4,6	4,6	4,6
Ranga wydarzenia	światowa	9%	2%	4%	96%	2%	16%	12%	25%	27%	78%	26%
	krajowa	86%	15%	56%	4%	63%	50%	62%	50%	54%	21%	47%
	lokalna	5%	83%	41%	0%	34%	35%	26%	25%	19%	1%	28%
„Krakowskość” (oceniata na skali od 1 do 5)	średnia	3,6	2,6	3,1	4,2	4,2	2,3	3,9	3,4	3,8	2,5	3,3
	„wyłącznie w Krakowie”	37%	22%	22%	46%	38%	9%	37%	24%	41%	4%	27%
	„w mieście” dowolnym	11%	43%	18%	1%	2%	30%	7%	9%	9%	23%	15%
Postrzegana rola miasta	kluczowa	9%	14%	13%	22%	9%	5%	21%	16%	9%	0%	13%
	ważna	48%	55%	49%	66%	50%	30%	66%	54%	60%	9%	50%
Ceny biletów (tylko dla wydarzeń płatnych)	zbyt niskie	3%	-	1%	2%	0%	1%	5%	11%	0%	0%	3%
	adekwatne	83%	-	61%	97%	77%	44%	64%	57%	86%	22%	64%
	zbyt wysokie	14%	-	38%	2%	23%	55%	31%	32%	14%	78%	33%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania PAPI/CAWI, N=1865

Połowa respondentów dostrzegła ważną rolę władz Krakowa w organizacji badanych wydarzeń, choć nieliczni z nich byli gotowi uznać ją za rolę kluczową. Zdecydowanie najmniej widoczny był udział miasta w przypadku koncertu Foo Fighters, mimo że odbywał się on na obiekcie zarządzanym przez spółkę miejską (Agencję Rozwoju Miasta S.A.). Najwyraźniej dostrzegana jest rola władz Krakowa w Festiwalu Unsound i Festiwalu Conrada, choć są to wydarzenia współorganizowane przez miasto we współpracy z innymi podmiotami, a w przypadku pierwszego z nich tego typu zewnętrzny podmiot ma nawet rolę wiodącą. Zaskakuje mniejszy odsetek osób dostrzegających zaangażowanie władz w Noc Poezji, czyli jedyne z badanych wydarzeń, które było organizowane bezpośrednio przez Urząd Miasta Krakowa. Być może główną rolę sprawczą respondenci przypisywali instytucjom, w których odbywały się spotkania, nie zaś władzom miejskim.

Ankietowani praktycznie jednogłośnie wyrażali zadowolenie z udziału w wydarzeniach. Nieco gorsze opinie od pozostałych zebrał Musical „Metro”, przy czym ocena ta nie odbiegała w dużym stopniu od innych, 39% uczestników uważało się za „bardzo zadowolonych”, a 12% nie wyraziło zadowolenia. Można więc także w tym przypadku uznać, że uczestnicy pozytywnie ocenili udział w tym wydarzeniu. Badani mieli również okazję wypowiedzieć się na temat poniesionych kosztów zakupu biletów. Prezentowane wyniki dotyczą jedynie wydarzeń płatnych. Stąd na przykład uczestnicy Festiwalu Conrada, którzy byli ankietowani na bezpłatnych spotkaniach, nie zostali w nich uwzględnieni, w przeciwieństwie do tych uczestników, którzy opłacili bilet wstępu. Jak można było tego oczekiwać, bardzo niewielu respondentów stwierdziło, że ceny są zbyt niskie, czyli, w domyśle, należy je podwyższyć. Natomiast ważnym pozytywnym wynikiem jest to, że blisko dwie trzecie badanych uczestników uznało opłaty **za ustanowione na właściwym poziomie**. Tylko w przypadku dwóch wydarzeń większość uczestników narzekała na zbyt wysokie ceny – dotyczy to koncertu Foo Fighters i Musicalu „Metro”. Więcej informacji na temat poszczególnych objętych badaniem wydarzeń znajduje się w Załączniku nr 2 Karty inwentaryzacyjne wydarzeń kulturalnych.

II.5. Potrzeby w dziedzinie kultury

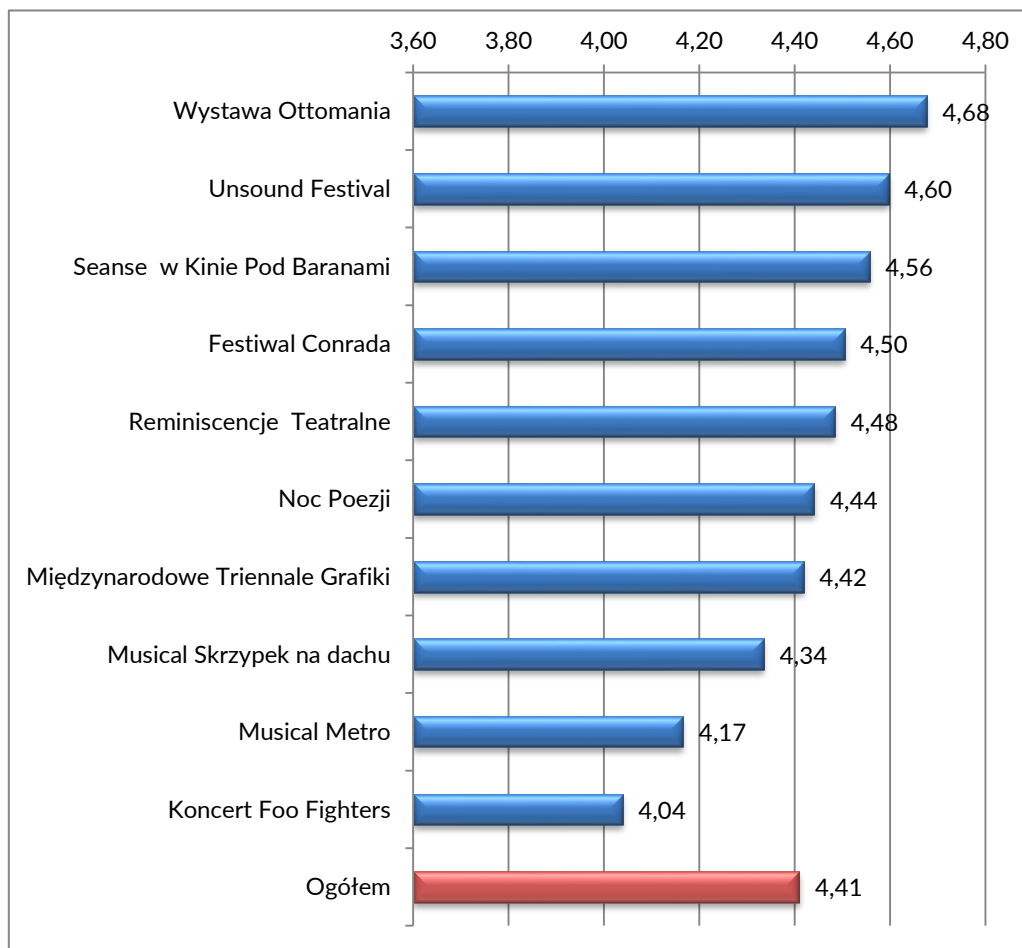
W badaniu przeprowadzonym wśród uczestników wybranych wydarzeń poproszono o ocenę aktualnej oferty kulturalnej Krakowa oraz opinie na temat finansowania kultury z budżetu miasta.

Bardzo syntetycznym i ogólnym wskaźnikiem są odpowiedzi na pytanie, na ile oferta kulturalna Krakowa odpowiada potrzebom respondenta. W kwestionariuszu posłużono się przy tym skalą od 1 do 5, gdzie 1 oznaczało „zupełnie nie odpowiada”, a 5 oznaczało „doskonale odpowiada”. Wystawiane przez badanych oceny generalnie były pozytywne – bardzo niewielu z nich (mniej niż 9% całej próby) przyznawało ocenę spoza górnej części skali, czyli niższą od 4. Istotnie niższe niż w przypadku pozostałych wydarzeń były oceny wystawiane przez publiczność koncertu zespołu Foo Fighters i Musicalu „Metro”. Można przypuszczać, że wynika to ze specyfiki tych dwóch publiczności. Przypomnijmy, że niższe oceny zebrał również sam musical. Związek ten można interpretować na dwa sposoby – albo (relatywnie) mniej pozytywne wrażenia z musicalu przełożyły się na mniej pozytywną ogólną oceną oferty kulturalnej Krakowa, albo osoby oglądające musical miały generalnie bardziej krytyczne nastawienie, w związku z czym średnio nieco mniej pozytywnie oceniły i musical, i całą ofertę kulturalną Krakowa. W przypadku publiczności koncertu gorsze oceny oferty Krakowa częściowo można natomiast wyjaśnić podstawowymi cechami demograficznymi badanych. Jak pokazuje Wykres 2, bardziej negatywnie ofertę Krakowa oceniali mężczyźni, studenci, osoby w wieku poniżej 24 lat. Są to akurat te grupy, które były szczególnie licznie reprezentowane na koncercie Foo Fighters.

Prowadzi to jednocześnie do wniosku, że **oferta kulturalna Krakowa w nieco mniejszym stopniu zaspokaja potrzeby młodych osób, zwłaszcza studentów**. Wynikać to może albo z cech oferty kulturalnej Krakowa, albo z postaw tych osób, na przykład ich większych oczekiwań, aspiracji czy też postaw kontestacyjnych. Warto przy tym podkreślić, że badanie przeprowadzono przede wszystkim na wydarzeniach należących do tzw. oficjalnego obiegu kultury, a zabrakło wśród respondentów uczestników różnych obiegów alternatywnych.

Może tłumaczyć to niższy poziom zainteresowania w najniższych kategoriach wiekowych. Nie ma natomiast istotnych statystycznie różnic w ocenach między mieszkańcami Krakowa a mieszkańcami innych miejscowości.

Wykres 1 Ocena dopasowania oferty kulturalnej Krakowa do potrzeb (w zależności od wydarzenia)

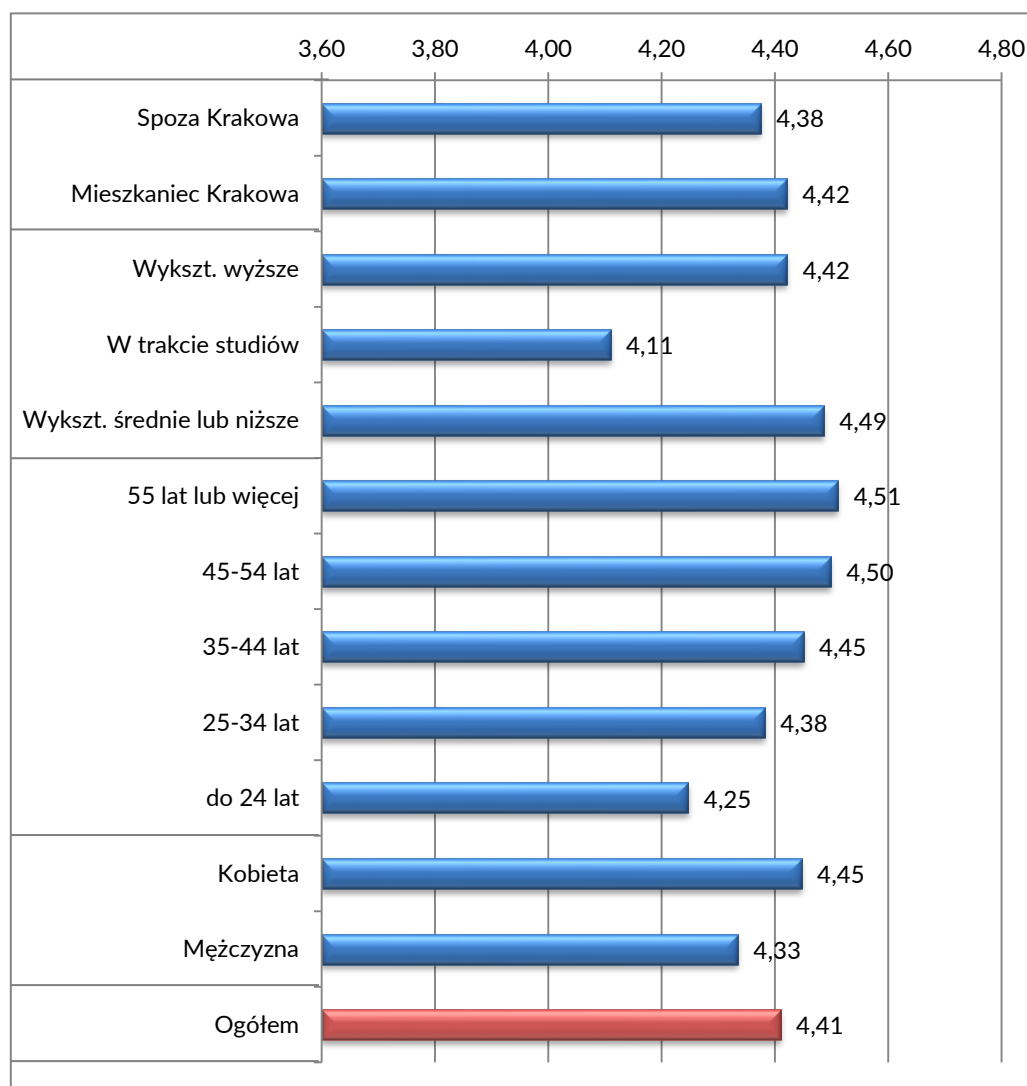

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania PAPI/CAWI, N=1865

Dokładniejszych informacji na temat oferty kulturalnej Krakowa dostarczają odpowiedzi na pytania, jakiego rodzaju wydarzeń kulturalnych w Krakowie jest zbyt dużo, a jakiego zbyt mało. Wyniki przedstawia Tabela 16. Zgodnie z oczekiwaniami, rzadko wyrażano opinie, że jakichś wydarzeń jest zbyt dużo. Taka opinia najczęściej dotyczyła publicznych spotkań dyskusyjnych i wystaw sztuki. Warto przypomnieć, że według danych GUS Kraków w 2014 roku faktycznie wyróżniał się na tle innych dużych miast wyjątkowo dużą liczbą spotkań, prelekcji i wykładów, a liczba wystaw w obiektach działalności wystawienniczej była znacząca i przekraczała 10% całkowitej liczby takich wystaw w Polsce (zob. Tabela 9), co tłumaczyłoby poczucie przesytu. Jednak opinię taką wyraziło zaledwie 4% całej próby. Tak więc pytanie kwestionariuszowe dotyczące nadmiaru jakiegoś typu aktywności kulturalnej spełniło swoją rolę, gwarantując respondentom prawo do wyrażenia w pełni swojej opinii, natomiast nie jest ono obfitym źródłem rekomendacji co do przyszłego kształtowania polityki kulturalnej. Do tego celu lepiej nadaje się pytanie, czego w ofercie Krakowa respondentowi brakuje. Opinie były tu podzielone, lecz za najczęściej wskazywane można uznać **wydarzenia muzyczne i taneczne, o których niedoborze mówiła prawie jedna czwarta (23%) ogółu respondentów**. Zajęły one pierwsze miejsce wśród uczestników 5 z 10 badanych wydarzeń, w tym obu wydarzeń typowo muzycznych (koncert Foo Fighters, Unsound Festival). Stosunkowo często badani narzekali również na **niedostateczną ofertę wydarzeń teatralnych i filmowych** (odpowiednio 17% i 15% ogółu). Rzadziej wymieniali parady, pochody i publiczne inscenizacje (12 % ogółu). Nieliczni badani czuli niedosyt jeśli chodzi o spotkania dotyczące literatury,

publiczne spotkania dyskusyjne czy wystawy sztuki. Badanym przedstawiono również bardziej szczegółową klasyfikację spektakli. Okazało się, że najczęściej odczuwano niedobór musicali, wodewilu lub burleski (19% ogółu) oraz tańca współczesnego (17% ogółu). W związku z tym, **aby dopasować proporcje poszczególnych dziedzin sztuki i kultury w ofercie kulturalnej Krakowa do preferencji uczestników organizowanych wydarzeń, należy jeszcze więcej nacisku położyć na wydarzenia muzyczne, taneczne, teatralne (zwłaszcza z kategorii musicalu, wodewilu lub burleski) oraz filmowe, niższy priorytet przyznając spotkaniom dyskusyjnym i wystawom sztuki. Przy czym rozbieżności między ofertą a preferencjami jest niewielka, o czym świadczy generalnie wysoka ocena oferty kulturalnej Krakowa oraz fakt, że osoby zauważające niedobór lub nadmiar danego rodzaju wydarzeń należały do zdecydowanej mniejszości.**

Wykres 2 Ocena dopasowania oferty kulturalnej Krakowa do potrzeb (w zależności od cech demograficznych)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania PAPI/CAWI, N=1865

Poszerzanie oferty w zakresie danej dziedziny kultury warto oprzeć na danych o tym, kim są osoby odczuwające niedosyt w tej sferze. Strukturę grup osób wyrażających takie odczucia dla czterech najczęściej wskazywanych rodzajów wydarzeń (muzyczne i taneczne, filmowe, teatralne, parady itp.) przedstawia Tabela 17.

Tabela 16 Opinie na temat niedoboru i nadmiaru określonego rodzaju wydarzeń kulturalnych w Krakowie

		Wystawa „Ottomania. Osmański Orient w sztuce renesansu” w Muzeum Narodowym	Noc Poezji	Musical „Skrzypek na dachu” w Centrum Kongresowym	Unsound Festival	Reminiscencje Teatralne	Musical „Metro”	Festiwal Conrada	Międzynarodowe Triennale Grafiki	Seanse w Kinie Pod Baranami	Koncert Foo Fighters	WSZYSTKIE WYDARZENIA ŁĄCZNIE
filmowe	zbyt mało	4%	10%	7%	5%	41%	12%	34%	6%	26%	1%	15%
	zbyt dużo	2%	2%	3%	0%	4%	3%	6%	2%	1%	0%	3%
literackie	zbyt mało	1%	13%	10%	4%	28%	7%	7%	6%	3%	1%	7%
	zbyt dużo	3%	1%	4%	0%	6%	4%	4%	6%	0%	1%	3%
teatralne	zbyt mało	2%	7%	22%	1%	47%	35%	14%	15%	19%	4%	17%
	zbyt dużo	2%	1%	2%	0%	4%	0%	3%	1%	2%	2%	2%
muzyczne /taneczne	zbyt mało	2%	18%	34%	0%	66%	34%	22%	13%	36%	14%	23%
	zbyt dużo	2%	1%	2%	0%	4%	1%	4%	1%	1%	1%	2%
parady itp.	zbyt mało	0%	12%	11%	1%	31%	6%	21%	5%	30%	4%	12%
	zbyt dużo	0%	1%	4%	0%	4%	9%	4%	4%	1%	0%	3%
dyskusje	zbyt mało	1%	4%	8%	0%	33%	4%	10%	2%	21%	1%	7%
	zbyt dużo	0%	1%	2%	0%	6%	10%	6%	4%	1%	4%	4%
wystawy	zbyt mało	2%	4%	10%	1%	24%	4%	4%	2%	5%	1%	5%
	zbyt dużo	4%	1%	1%	1%	1%	2%	10%	6%	0%	1%	4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania PAPI/CAWI, N=1865

Tabela 17 Struktura grup respondentów, dostrzegających niedobór określonego rodzaju wydarzeń kulturalnych

		brakujące wydarzenia			
		filmowe	teatralne	muzyczne /taneczne	parady itp.
Płeć	mężczyzna	33%	26%	28%	32%
	kobieta	67%	74%	72%	68%
Wiek	do 24 lat	19%	14%	17%	16%
	25-34 lat	31%	31%	31%	29%
	35-44 lat	26%	21%	22%	24%
	45-54 lat	13%	15%	14%	13%
	55 lub więcej lat	12%	19%	16%	18%
Wykształcenie	średnie lub niższe	48%	36%	40%	45%
	w trakcie studiów	9%	13%	15%	12%
	wyższe	43%	51%	46%	43%
Miejsce zamieszkania	Kraków	70%	80%	79%	76%
	poza Krakowem	30%	20%	21%	24%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania PAPI/CAWI, N=1865

Grupy osób czujących niedobór tych czterech kategorii wydarzeń nie wyróżniały się specyficzną strukturą demograficzną na tle ogółu badanych uczestników wydarzeń. Niemniej zidentyfikowano pewne statystycznie istotne różnice:

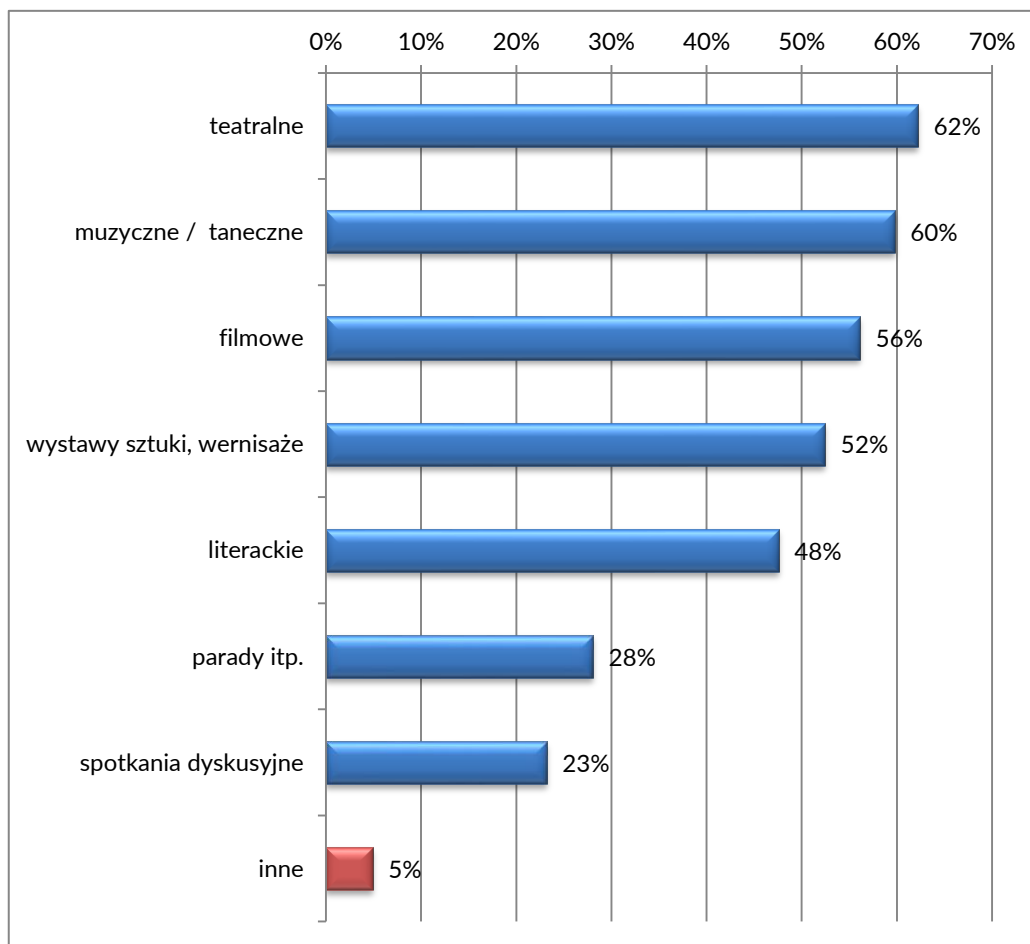
- Osoby o niezaspokojonych potrzebach w zakresie wydarzeń filmowych stosunkowo często miały wykształcenie średnie lub niższe (w niemal połowie przypadków) i pochodziły spoza Krakowa (w 30% przypadków).
- Wśród osób mówiących o niedoborze spektakli teatralnych dominowały kobiety, a ponadto nadreprezentowane były osoby starsze, których udział nie przekraczał jednak jednej piątej. Podobne zależności, choć słabsze, zaobserwowano w przypadku wydarzeń muzycznych i tanecznych.
- Osoby starsze (w wieku 55 lat lub więcej) i gorzej wykształcone były nieco nadreprezentowane wśród zwolenników parad, pochodów i publicznych inscenizacji, nie stanowiąc jednak ich większości.

Warto przyjrzeć się dodatkowo kategorii osób młodych (do 24 lat) i/lub odbywających studia oraz niewystawiających pozytywne oceny ofercie kulturalnej Krakowa – w poprzednich analizach zidentyfikowano tę grupę, której potrzeby wydawały się słabiej zaspokojone. W badanej próbie zidentyfikowano 64 takie osoby (ponad połowa z nich uczestniczyła w koncercie Foo Fighters lub Festiwalu Conrada). Pytane o to, jakich wydarzeń brakuje w Krakowie, najczęściej wskazywały one musical, wodewil lub burleskę (31%), wydarzenia muzyczne lub taneczne (30%), taniec współczesny (23%), pantomimę (22%), kabaret (20%), operę lub operetkę (19%) i balet (17%). Można więc sądzić, że w grupie tej znajdują się zarówno osoby o popularnych, jak i wyrafinowanych gustach, ale odczuwany przez nie niedosyt dotyczy przede wszystkim wydarzeń i spektakli, w których występuje element muzyki.

W sondzie internetowej zapytano respondentów, na jakiego rodzaju wydarzenia chcieliby się wybrać w ciągu następnego roku. Poza rzadko wymienianymi przez respondentów paradami, pochodami i publicznymi inscenizacjami oraz publicznymi spotkaniami dyskusyjnymi, pozostałe rodzaje wydarzeń wskazywane były podobnie często. Około połowa lub nieco ponad połowa respondentów zadeklarowała chęć udziału w

wydarzeniach teatralnych (łącznie z kabaretowymi, operowymi lub baletowymi), muzycznych lub tanecznych, filmowych, literackich, wernisażach lub wystawach. Potwierdza to dotychczas sformułowane wnioski.

Wykres 3 Opinie na temat działań, które powinny być przede wszystkim finansowane przez miasto

Źródło: opracowanie własne na podstawie sondy internetowej, N=82. Odpowiedzi nie sumują się do 100%, ponieważ respondent mógł wskazać więcej niż jedną odpowiedź

II.6. Opinie na temat finansowania kultury w Krakowie i inwestycji w infrastrukturę

W badaniach kwestionariuszowych zbierano opinie na temat kierunków finansowania kultury przez Urząd Miasta Krakowa. Pytania o to zadawano uczestnikom wydarzeń kulturalnych, ale również internautom biorącym udział w sondzie, do której odnośnik zamieszczono na stronie www.krakow.pl.

Tym pierwszym przedstawiono średnie wydatki na kulturę z budżetu miejskiego w przeliczeniu na mieszkańca w trzech miastach: Krakowie, Wrocławiu (gdzie są one wyższe) oraz w Gdańsku (gdzie są one niższe). Następnie proszono o opinię, czy w stolicy Małopolski powinny one ulec zwiększeniu, zmniejszeniu, czy też powinny być pozostawione na dotychczasowym poziomie. **Najwięcej osób opowiedziało się za zwiększeniem wydatków na kulturę** (47% ogółu, a wśród mieszkańców Krakowa 50%). Bardzo rzadko pojawiały się głosy o potrzebie ich zmniejszenia (7% ogółu, 6% mieszkańców Krakowa). Za utrzymaniem dotychczasowego poziomu finansowania opowiedział się prawie co trzeci badany (29% ogółu i 29% mieszkańców Krakowa). Pozostali badani zadeklarowali, że nie mają zdania w tej kwestii, przy czym wśród mieszkańców Krakowa zdarzało się to prawie dwukrotnie rzadziej niż wśród przyjezdnych.

Uczestnikom wydarzeń przedstawiono również trzy kategorie wydarzeń pytając, czy zgadzają się ze stwierdzeniem, że powinny być finansowane z budżetu miasta: odbywające się w Krakowie festiwale i spektakularne wydarzenia, a także inicjowane przez mieszkańców wydarzenia w dziedzinie kultury oraz

wydarzenia artystyczne, które interesują niszowe grupy znawców kultury lub sztuki. Wszystkie trzy kategorie wydatków były powszechnie akceptowane. Co więcej, trudno tu mówić o jakiejś hierarchii czy też preferencjach badanych. W każdym z trzech przypadków około połowa z nich wyraziła swoją całkowitą akceptację dla przyznania miastu roli mecenasa, a odsetek ten przekroczył 80%, jeśli wliczyć osoby, które były nieco bardziej wstrzemięźliwe w wyrażeniu swojego poparcia (przyznając ocenę 4 na pięciostopniowej skali). Prawidłowość ta jest zachowana także wtedy, gdy weźmiemy pod uwagę tylko wypowiedzi mieszkańców Krakowa – choć nieco częściej od pozostałych badanych wyrażali oni pełną aprobatę dla finansowania inicjatyw mieszkańców (co wydaje się naturalne). **Głos uczestników wydarzeń przemawia zatem za zachowaniem równowagi między finansowaniem przez miasto szeregu działań kulturalnych – zarówno prestiżowych festiwali i wydarzeń, przyciągających uwagę turystów, jak i aktywności grup mieszkańców oraz niszowych wydarzeń zaliczanych do kultury wysokiej.**

Tabela 18 Odsetek uczestników wydarzeń kulturalnych, akceptujących finansowanie

Kategoria wydarzeń	Zgoda	Całkowita zgoda
odbywające się w Krakowie festiwale oraz spektakularne wydarzenia	87%	50%
inicjowane przez mieszkańców wydarzenia w dziedzinie kultury	86%	46%
wydarzenia artystyczne, które interesują niszowe grupy znawców kultury lub sztuki	81%	50%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania PAPI/CAWI, N=1865

Bardziej szczegółowe pytanie o priorytety w finansowaniu kultury zadano respondentom w sondzie internetowej, pozwalając przy tym na wskazanie nie więcej niż trzech przedstawionych odpowiedzi, a przez to wymuszając określenie pewnej hierarchii⁴¹. Jak się okazało, postawieni przed takim wyborem **internauci dawali pierwszeństwo wspieraniu wydarzeń specyficznym krakowskich i kultywacji miejscowych tradycji**. Ponad połowa badanych wskazała je jako jedno z trzech najważniejszych działań, na które powinny być wydawane pieniądze z budżetu miasta. Szerokim poparciem cieszyło się również dofinansowanie wydarzeń komercyjnych w celu obniżenia cen biletów. Kolejne pod względem liczby wskazań były działania wiążące się z dwoma z trzech poprzednio omówionych kategorii wydarzeń: wspieranie niekomercyjnej kultury wysokiej oraz organizacja wydarzeń rangi światowej, a także promujących Kraków i przyciągających turystów. Potwierdza to wniosek, że **podobną aprobatą cieszy się finansowanie niszowej kultury wysokiej oraz organizacja spektakularnych wydarzeń przyciągających osoby spoza Krakowa**, co przemawia za poszukiwaniem równowagi między tymi dwoma obszarami przy wytyczaniu polityki kulturalnej miasta. Co interesujące, nieco rzadziej za ważną uznawana była rola miasta jako podmiotu inwestującego w infrastrukturę. Najmniej zrozumienia budziła potrzeba promocji artystów, w tym miejscowych, oraz zakupu przez miasto dzieł sztuki.

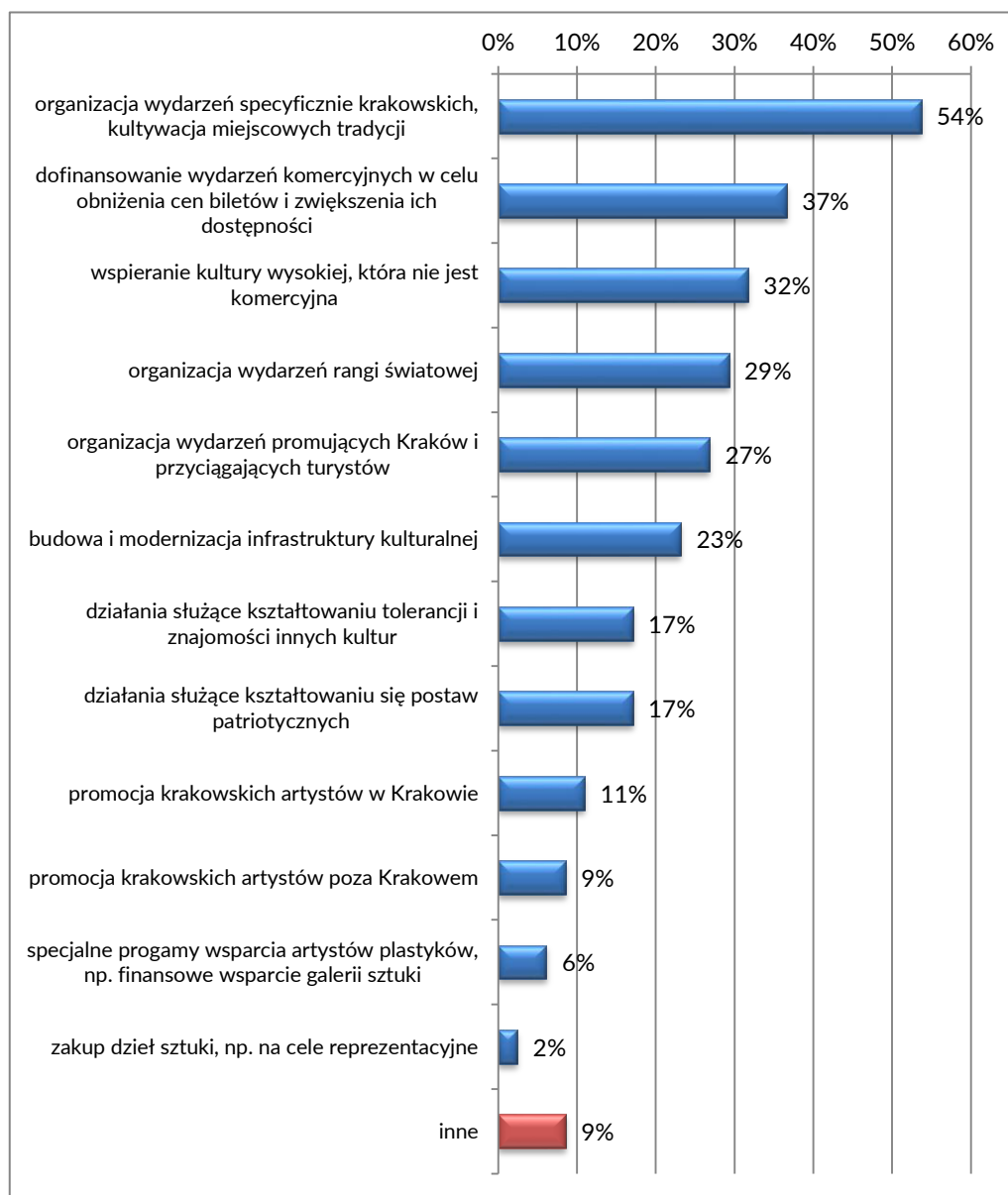
Internautom przedstawiono również trzy konkretne propozycje rozbudowy miejskiej infrastruktury kulturalnej – stworzenie sali koncertowej (dla orkiestr: Sinfonietta Cracovia, Capella Cracoviensis), Forum Literatury (m. in. centrum zarządzania miejskimi bibliotekami oraz nowoczesnej mediateki i czytelnia) oraz nowej siedziby dla Muzeum Historii Fotografii – prosząc o ich uszeregowanie od najważniejszej do najmniej ważnej. Respondenci na pierwszym miejscu wymienili poparcie rozbudowy sali koncertowej (48%), przed Forum Literatury (29%) i siedzibą Muzeum Historii Fotografii (23%). Warto jednak podkreślić, że metoda wyboru opcji, na którą padła największa liczba pierwszych wskazań, choć tak powszechnie stosowana w życiu społecznym i politycznym, ma poważne wady z punktu widzenia dopasowania do preferencji głosujących. Nie tylko nie zapewnia ona wyboru tzw. zwycięzcy Condorceta, czyli opcji, która wygrałaby w głosowaniu przy porównaniu parami z każdą inną opcją, ale może doprowadzić do wyboru tzw. przegranego Condorceta, czyli opcji, która

⁴¹ Wyniki oparte są w tym przypadku na znacznie mniej licznej próbie (82 osób)

przebrałyby w takim głosowaniu z każdą inną opcją⁴². Dlatego przed sformułowaniem ostatecznego wniosku wykorzystano całość zebranych informacji o preferencjach i zbadano, jakie byłyby wyniki sondy, gdyby przedstawione trzy propozycje porównane zostałyby parami. Analiza ta potwierdziła konkluzję, że **najbardziej preferowana przez respondentów była inwestycja w salę koncertową**, która przeważa zarówno nad Forum Literatury (w stosunku 58:42), jak i nad Muzeum Historii Fotografii (w stosunku 62:38). Spośród pozostałych dwóch opcji, większość badanych wybrałaby budowę Forum Literatury (57:43).

Wykres 4 Opinie na temat działań, które powinny być przede wszystkim finansowane przez miasto

Źródło: opracowanie własne na podstawie sondy internetowej, N=82. Odpowiedzi nie sumują się do 100%, ponieważ respondent mógł wskazać więcej niż jedną odpowiedź

W tym miejscu warto wspomnieć, że jeden z przedstawicieli krakowskich instytucji kultury, z którym przeprowadzono indywidualny wywiad pogłębiony, zaproponował ulokowanie orkiestr Capella Cracoviensis i Sinfonietta Cracovia w pomieszczeniach Nowohuckiego Centrum Kultury. Jako argumenty podał z jednej strony dostępność odpowiedniej wielkości sal o bardzo dobrej akustyce, które można na ten cel zaadaptować, a z drugiej strony korzyści w postaci podwyższenia rangi i rozpoznawalności Nowej Huty jako centrum

⁴² Hannu Nurmi, Voting Procedures: A Summary Analysis, „British Journal of Political Science”, Vol. 13, No. 2 (Apr., 1983), pp. 181-208.

kultury, a przez to również decentralizacji miasta, zdaniem rozmówcy (i wielu innych) zbyt scentralizowanego. Propozycja ta zdaje się wpisywać w zawarte w propozycji aktualizacji Strategii Miasta Krakowa działanie „Kreowanie i animowanie publicznych przestrzeni kulturowych (Nowa Huta, Podgórze, Zabłocie, Twierdza Kraków, Kampus UJ)”⁴³. Niewątpliwie jednak jej realizacja powinna opierać się na akceptacji takiego rozwiązania przez same orkiestry, a jak wynika z innych wywiadów oraz dyskusji na warsztacie heurystycznym z przedstawicielami Zamawiającego akceptację taką byłoby trudno uzyskać.

II.7. Podsumowanie

W świetle wyników przeprowadzonego badania można wskazać, że oferta kulturalna Krakowa jawi się jako różnorodna i dobrze zaspokajająca potrzeby osób z niej korzystających (zarówno mieszkańców Krakowa, jak i przyjezdnych). W badaniach ankietowych pojawiło się niewiele głosów wyrażających niezadowolenie lub opinii o niedoborze lub nadmiarze określonego rodzaju wydarzeń kulturalnych. Jeżeli odczuwano jakieś braki to najczęściej mówiono o niedostatecznej ofercie w dziedzinie muzyki, tańca, teatru, musicalu, wodewilu, burleski oraz filmu – jednak w żadnym z tych przypadków odsetek krytykujących nie przekraczał 25%. Jako najbardziej krytyczne w tej kwestii były osoby młode, zwłaszcza studenci. Jeżeli zatem szukać pola do rozszerzania oferty kulturalnej Krakowa w celu jak najlepszego zaspokojenia oczekiwań odbiorców, to można je znaleźć przyglądając się tej kategorii społecznej. Jej niezadowoleni przedstawiciele najczęściej narzekali na niedobór podobnych wydarzeń, a mianowicie różnorodnych widowisk i spektakli muzycznych (np. koncertów, musicalu, wodewilu, burleski czy pokazów tańca współczesnego). W badaniach jakościowych pojawił się postulat zmniejszenia liczby festiwali w Krakowie przez ich gromadzenie – czyli podzielenie oferty festiwalowej na obszary tematyczne i wspólne, kolegialne zarządzanie całym obszarem np. festiwali muzyki współczesnej, muzyki dawnej, piosenki studenckiej, festiwali teatralnych, filmowych itd. Zdaniem badanych przeciwdziałałoby to nadmiernej fragmentaryzacji oferty kulturalnej i mogłoby wywołać efekt „połączenia sił”. W poprzednim rozdziale zwracaliśmy uwagę, że festiwale jako całość stanowią pewną markę, budują renomę Krakowa jako miasta festiwali. Zarządzanie nimi powinno być więc w miarę możliwości zarządzaniem marką, a nie poszczególnymi festiwalami. Argumentacja ta jest stosunkowo przekonująca, jednak jakiegokolwiek działania miasta w kierunku połączenia wydarzeń powinny być poprzedzone analizą sytuacji w przypadku konkretnych wydarzeń (sprawdzenia czy rzeczywiście w danym przypadku połączenie wydarzeń będzie korzystne – nie jest to bowiem bezwyjątkowa reguła) oraz prowadzone w porozumieniu ze środowiskami organizującymi wydarzenia, tak aby uniknąć wywoływania konfliktów i budzenia negatywnych nastawień wobec prowadzonej polityki kulturalnej. Warto zastanowić się, czy płaszczyzną dla takiej koordynacji nie mogłoby być cykliczne święto kultury miasta, którego wykreowanie stanowi jedno z działań proponowanych w ramach aktualizacji Strategii Miasta Krakowa⁴⁴.

Jeśli chodzi o kwestie finansowania kultury, to wśród uczestników wydarzeń kulturalnych powszechna jest aprobata dla przeznaczania środków z budżetu miasta na przedsięwzięcia kulturalne, realizujące różnorodne wartości, czy nawet modele polityki kulturalnej: spektakularne wydarzenia przyciągające turystów, pielęgnowanie miejscowych tradycji, oddolne inicjatywy mieszkańców, zwiększanie dostępności kultury przez dofinansowanie wydarzeń komercyjnych, wspieranie kultury wysokiej i niszowej. Skłania to do postrzegania formowania polityki kulturalnej nie jako ustalania priorytetów i głównych obszarów, na których należy skoncentrować uwagę, lecz jako próby znalezienia równowagi i pogodzenia różnych oczekiwań, a przez to zaspokojenia zróżnicowanych potrzeb społeczności w dziedzinie kultury⁴⁵. Ponadto wśród badanych uczestników wydarzeń kulturalnych przeważa opinia, że wydatki miasta na kulturę powinny zostać zwiększone. Koresponduje z tym opinia przedstawicieli instytucji kultury, którzy w większości są przekonani, że budżet jest obecnie dystrybuowany przede wszystkim na rzecz największych, prestiżowych wydarzeń, przez co panuje subiektywne wrażenie, że mimo bardzo zróżnicowanej, obfitej i wysokiej jakości oferty

⁴³ Dokument pobrany ze strony <https://www.bip.krakow.pl/zalaczniki/dokumenty/n/119810/karta>, stan na 10 grudnia 2015.

⁴⁴ Dokument pobrany ze strony <https://www.bip.krakow.pl/zalaczniki/dokumenty/n/119810/karta>, stan na 10 grudnia 2015.

⁴⁵ Por. Joanna Szulborska-Lukaszewicz, *Czy Kraków ma szansę stać się prężnym europejskim ośrodkiem teatralnym*, s. 69-71 [w:] „Zarządzanie w Kulturze”, vol 11, s. 53-79, Uniwersytet Jagielloński, Kraków 2010

kulturalnej, środki przeznaczane przez miasto na kulturę są zbyt szczupłe. Problem z wydatkowaniem przez miasto środków budżetowych na kulturę jest zatem w podobnym stopniu problemem z obszaru gospodarki finansowej, co problemem strategicznych wyborów i wreszcie – problemem odpowiedniego komunikowania decyzji finansowych wszystkim interesariuszom.

III. Działalność miejskich instytucji kultury

Niniejszy rozdział odpowiada na następujące cele badania:

3) Ocena potrzeb/popytu na usługi w sferze kultury

4) Ocena poziomu zaspokojenia potrzeb oraz poziomu satysfakcji odbiorców/ uczestników kultury, w tym zarówno w kontekście oferty Krakowa (bez podziału na podmioty świadczące usługi w zakresie kultury), jak i oceny poziomu satysfakcji odbiorców oferty miejskich instytucji kultury w Krakowie (z uwzględnieniem różnych typów instytucji oraz rodzajów oferty (oferta kulturalna, oferta z zakresu edukacji kulturalnej i artystycznej, w tym świadczona przez instytucje artystyczne, nie tylko specjalizujące się w upowszechnianiu kultury)

5) Ocena kondycji miejskich instytucji kultury (w tym: finanse, infrastruktura, potencjał a działalność merytoryczna)

III.1. Wstęp

Niniejszy rozdział dotyczy analizy funkcjonowania instytucji kultury, których współorganizatorem jest GMK. Ze względu na przystępność analiz, ale przede wszystkim na podobieństwo instytucji, zostały one pogrupowane w 4 kategorie: ośrodki kultury (do których zaliczmy domy i centra kultury), muzea/galerie, teatr/orkiestra/balet oraz biblioteki. Dzięki takiemu podziałowi analizy stały się czytelniejsze i bardziej zrozumiałe. Wyjątek od tego stanowi analiza danych finansowych instytucji, którą przeprowadzono na poziomie poszczególnych jednostek. Rozdział prezentuje ponadto kwestie dotyczące wyposażenia instytucji kultury, ocenę jakości prowadzonych działań (z perspektywy uczestników), dostarcza także informacji dotyczących rodzaju uczestników oraz promocji i kanałów komunikacji instytucji kultury.

III.2. Metodyka

Wnioski w niniejszym rozdziale oparte zostały na wynikach kilku metod. Co więcej niniejszy rozdział jest dobrym przykładem na zastosowanie triangulacji metod i technik badawczych. Jest on efektem zestawienia danych o charakterze ilościowych opartych głównie na kwestionariuszach przeprowadzonych wśród klientów instytucji kultury oraz sprawozdań zawierających informacje finansowe. Z drugiej strony wykorzystane zostały dane o charakterze jakościowym w tym szczególnie wywiady indywidualne z przedstawicielami instytucji kultury oraz informacja pozyskane w trakcie badania tajemniczy klient. Ponadto korzystano z szerokiego zakresu dokumentów zastanych takich jak: dokumenty planistyczne i sprawozdania, bieżące materiały, opracowania itp. dotyczących poszczególnych instytucji. Zestawienie i wzajemne uzupełnianie się tych danych pozwoliło na wypracowanie analiz i wniosków przedstawionych w poniższym rozdziale.

III.3. Kondycja / sytuacja finansowa instytucji kultury

Pierwszym obszarem analizy w niniejszym rozdziale będzie przedstawienie informacji finansowych dotyczących badanych instytucji.

Skala dotacji na kulturę

W badanym okresie od 2010 do 2015 roku miasto przeznaczyło na dotację **od 122 mln zł (2010) do prawie 140 mln zł (2015)**. Zmiana ta oznacza **prawie 15% wzrost nakładów miasta**. Wzrost ten dostrzegali przedstawiciele badanych podmiotów i wskazywali, że w znacznym stopniu przyczynia się do osiągnięcia stabilizacji finansowej polegającej na zabezpieczeniu środków na utrzymanie etatów i siedziby instytucji oraz dostarczają części środków na działalność bieżącą.

„Jesteśmy instytucją miejską co daje pewność że dotacje zawsze będą na poziomie mniejszym lub większym, pozwalając na komfort działania.”⁴⁶

Stabilizacja ta ma też dalsze konsekwencje - umożliwia im skoncentrowanie się na planowaniu przyszłych działań, a nie poszukiwaniu środków na zabezpieczenie bieżącej działalności. We wcześniejszych latach, kiedy dotacje były mniejsze, znaczna część aktywności instytucji koncentrowała się na pozyskaniu środków na utrzymanie instytucji.

„Minionych kilka lat było trudnych pod względem finansowym. Dotacja z GMK nie zapewniła finansowania placówki. Konieczne było zarabianie na różnych projektach, nieustanna troska o dochód (...) najgorsze lata minęły, placówka powoli wychodzi na prostą. Komfort finansowy pozwoli myśleć o perspektywach rozwoju, planowaniu jeszcze ambitniejszych przedsięwzięć.”⁴⁷

Podkreślić należy, że kwoty przyznawane poszczególnym instytucjom, zarówno w wymiarze wartościowym, jak i procentowym (udział dotacji w budżecie instytucji) były zróżnicowane. W każdym z badanych okresów zdecydowanie najwyższe dotacje otrzymywało **Krakowskie Biuro Festiwalowe**, na drugim miejscu znajdowało się **Muzeum Historyczne Miasta Krakowa**. Instytucje te należą do największych w Krakowie i odpowiadają za znaczną część sztandarowych wydarzeń w mieście. Środki przekazywane tym dwóm instytucjom stanowiły one od 34% do prawie 40% wszystkich przekazywanych przez Miasto dotacji (na badane instytucje). Pozostałe instytucje otrzymywały średnio ok. 2,7 mln zł rocznie, warto zwrócić jednak uwagę, że dotacje te wahały się w przedziałach: od ok. 300 tys. zł do ok. 6 mln zł. Szczegóły dotyczące dotacji w poszczególnych latach znajdują się w tabeli 19.

Niezależnie od wysokości przekazywanych środków badani przedstawiciele instytucji zwracali też uwagę na pewne niedogodności. **Stosowany (roczny) cykl rozliczeń utrudnia planowanie strategiczne oraz utrudnia swobodę działania instytucji**, dlatego tak ważne dla badanych są dodatkowe wpływy z innych źródeł niż dotacje. Dzięki uzależnieniu się od środków budżetowych pozwalają one na bardziej swobodne działania poszczególnych instytucji.

„GMK w sprawach finansowania działa jednak z za małym wyprzedzeniem. Sprawia to, kłopoty z planowaniem strategicznym na przyszłość (...) [ważne jest też] postawienie na maksymalizację wpływów z biletów, by mieć większą swobodę działania, nie być zdany na dotację z GMK”⁴⁸

Analizując bardziej szczegółowo wydatki poszczególnych instytucji⁴⁹ (przychody inne niż GMK analizowane są w kolejnym rozdziale) wyraźnie widać, że **głównym kosztem są wynagrodzenia osobowe, honoraria i umowy cywilnoprawne**. Potwierdza to tezę, że badane instytucje kultury korzystając z dotacji GMK oraz innych środków są w stanie zapewnić finansowanie głównie działalności bieżącej i niewielkie remonty. **Bez dodatkowych środków zewnętrznych badane instytucje nie są w stanie planować remontów, rozbudowy oraz poważnych zakupów sprzętu**, co najczęściej jest wskazywane jako czynnik utrudniający rozwój. W badaniach terenowych o **ocenę skali dofinansowania instytucji kultury** zostali poproszeni jej użytkownicy. Okazało się, że zdaniem znacznej części z nich (średnio prawie połowy) środki przeznaczane na kulturę

⁴⁶ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

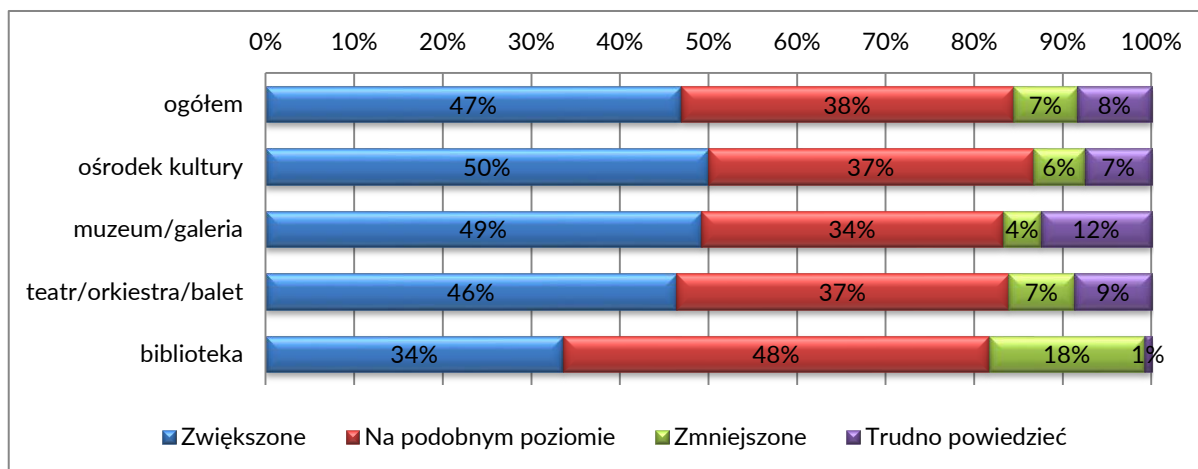
⁴⁷ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

⁴⁸ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

⁴⁹ Analizy dokonano na podstawie sprawozdań z wykonania planów finansowych jednostek ..., z lat 2013 i 2014

powinny zostać zwiększone. Zdaniem prawie 1/3 badanych budżety, jakimi dysponują instytucje kultury są wystarczające, natomiast co 14 badany twierdzi, że przeznaczone środki są za duże.

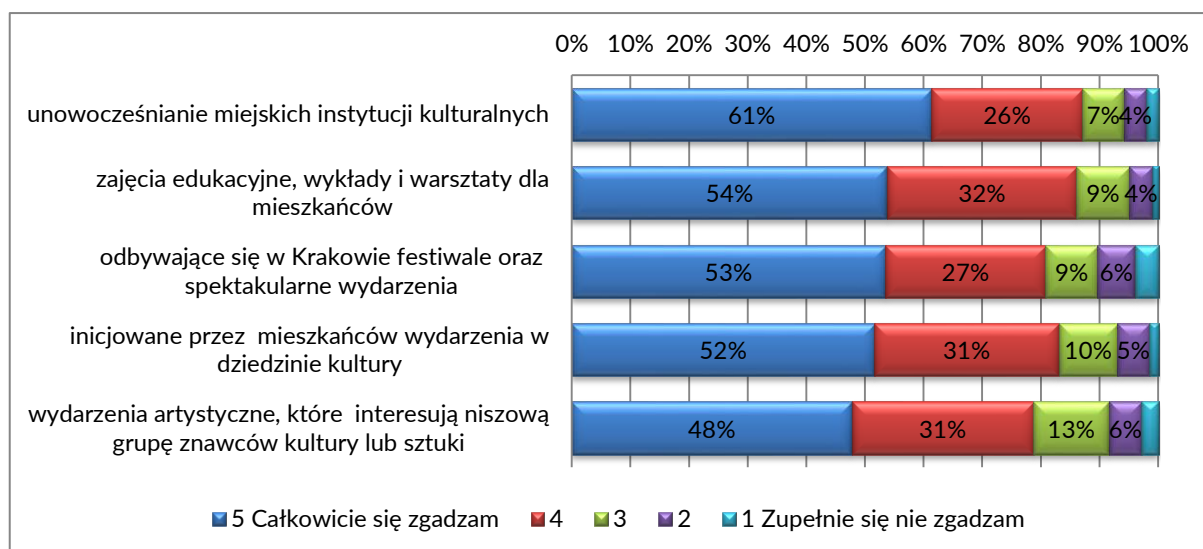
Wykres 5. Udział miasta w finansowaniu instytucji kultury. (Według przyjętego budżetu miasto Kraków w roku 2015 wyda na kulturę około 240 zł na 1 mieszkańca, Gdańsk około 160 zł, a Wrocław około 510 zł. Czy uważa Pan/Pani, że w przyszłym roku wydatki Krakowa na kulturę powinny być zwiększone?)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań klientów poszczególnych instytucji, PAPI/CAWI, N=3233

Zapytani o to, na co **przede wszystkim** powinny być przeznaczone środki najczęściej mówili o **unowocześnieniu instytucji**. W dalszej kolejności wskazywali na prowadzenie zajęć edukacyjnych dla mieszkańców, festiwale i działania inicjowane przez mieszkańców, zaś na ostatnim miejscu znalazły się niszowe wydarzenia artystyczne.

Wykres 6. Przeznaczenie środków finansowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań klientów poszczególnych instytucji, PAPI/CAWI, N=3233

A jak to wygląda z perspektywy przedstawicieli instytucji kultury? Z wywiadów wynika, że **w Krakowie ścierają się dwie wizje polityki kulturalnej**. Pierwszą można określić mianem urzędowo-miejskiej czy marketingowo-promocyjnej – jest ona nastawiona na użycie kultury do promocji turystycznej miasta. Drugą wizję cechuje podejście charakterystyczne dla sektora NGO – w tym podejściu silny nacisk kładzie się na rynek wewnętrzny i wzmacnianie tożsamości. Taka wizja popierana jest przez większość przedstawicieli instytucji kultury (przy czym w przypadku KBF dostrzega się równoległe oba aspekty, ale z uwagi na funkcję instytucji skupia się ona na tym pierwszym).

Zatem zdaniem przedstawicieli instytucji kultury głównym celem GMK jest szeroko rozumiana promocja miasta. Pozytywnie oceniane jest też podejście do współpracy z instytucjami kultury miejskich urzędników. Jednakże otrzymanie dotacji z budżetu Krakowa wiąże się z koniecznością realizacji wytycznych określonych przez miasto, co ukierunkowuje działania prowadzone przez dane podmioty. Koncertuje to bowiem ich działalność na rocznych cyklach związanych z rozliczeniem pieniędzy. Dlatego respondenci wskazywali na potrzebę prowadzenia długofalowej i stabilnej polityki współpracy z instytucjami kultury. Badani postulowali potrzebę włączenia w dyskusję dotyczącą polityki miejskiej w obszarze kultury kluczowych przedstawicieli instytucji kultury. Wpłynęłoby to zarówno na trwałość prowadzonych działań, ale także na ich spójność. Obecnie instytucje skupiają się bieżących wynikach i wskaźnikach.

„To zbyt długofalowy cel, żeby jednostka reprezentująca urząd mogła w to uwierzyć, bo to są już zbyt duże subtelności. Bo czym innym jest promocja wpływająca bezpośrednio na wyniki pracy, bo to przecież można wszystko policzyć, a czym innym idee⁵⁰”.

Podsumowując należy podkreślić, że pomimo przekazywania na instytucje kultury znacznych środków połowa badanych klientów tych instytucji twierdziła, że nakłady powinny być wyższe oraz powinny zostać skierowane głównie na działania adresowane do mieszkańców miasta. Z kolei **przedstawiciele instytucji kultury zwracali uwagę na konieczność spojrzenia na dofinansowanie z dłuższej perspektywy, a nie tylko rocznych cykli rozliczeniowych**. Podkreślali także, że dofinansowanie udzielane przez miasto nie powinno być związane jedynie z działaniami promocyjnymi, ale także z aktywnością społeczno-animacyjną.

Oceniając kondycję finansową należy zwrócić uwagę na dwa główne wymiary – zaspokojenie bieżących potrzeb oraz możliwość rozwoju (inwestycje). O ile ten pierwszy wymiar oceniany jest najczęściej jako zadowolający, o ile tyle drugi (najczęściej ze względu na warunki lokalowe) oceniany jest bardzo różnie. Niemniej jednak sytuacja instytucji kultury w Krakowie jest postrzegana najczęściej jako zadowolająca i posiadająca bazę do dalszego rozwoju. Bardzo ważne jest jednak utrzymanie dotacji na poziomie z ostatnich lat.

Finansowanie poza samorządowe, mecenat, sponsorzy

Kolejnym etapem badania jest analiza finansowania poza samorządowego. Co prawda większość instytucji pozyskuje środki także z innych źródeł niż GMK, ale robią to w bardzo zróżnicowanym stopniu i w oparciu o różne źródła. Wskazać można dwa dominujące. Pierwsze to różnego rodzaju przychody związane z prowadzoną działalnością (bilety, opłaty za zajęcia, w przypadku części instytucji dochodzi też wynajem sal⁵¹) oraz dotacje i granty głównie z MKiDN oraz Urzędu Marszałkowskiego. Drugie to udział sponsorów i mecenasów, który jest marginalny.

„brak strategicznego sponsora (...) Placówka nie ma sponsorów, mecenasów. (...) Sponsorzy pozyskiwani są na realizację konkretnego projektu. Na ogół są to niewielkie, lokalne firmy chcące wspomóc jakieś wydarzenie”⁵²

Instytucje dysponują zróżnicowanymi możliwościami pozyskiwania dodatkowych dochodów zależnych głównie od rodzaju prowadzonej działalności i posiadanych zasobów lokalowych. Dotacje GMK stanowią największy odsetek całego budżetu w przypadku bibliotek oraz MOCAM dotacje te Muzeum Sztuki Współczesnej – jest to przynajmniej 87% ogółu środków, jakimi dysponuje instytucja. Najmniejszy udział w budżecie instytucji dotyczy: Teatru Bagatela – poniżej 40% i Muzeum PRL-u (w tym przypadku istotne źródło przychodów stanowi dotacja MKiDN). Zdecydowanie najczęściej instytucje otrzymują od 60% do 80% budżetu instytucji.

⁵⁰ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

⁵¹ Wynajem sal dotyczy między innymi: KBF, NKC, Dworek Białostrądzki.

⁵² Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

Pomimo istnienia innych źródeł pozyskiwania środków poza dotacjami GMK, najczęściej większość zasobów finansowych pochodzi właśnie z wkładu miasta. **W tym momencie warto zwrócić uwagę, na sposób przygotowania sprawozdań przez instytucje kultury. Bardziej szczegółowa analiza przychodów jest zdecydowanie utrudniona z uwagi na pojawianie się nieporównywalnych i ogólnych kategorii, takich jak pozostała sprzedaż, sprzedaż usług kulturalnych. Na ich podstawie nie jest możliwe dokładne określenie, czy są to wpływy od sponsorów, czy może właśnie sprzedaż produktów kultury ofertowanych przez dane instytucje.**

Warto jeszcze chwilę zatrzymać się przy zróżnicowanym udziale dotacji GMK w budżetach poszczególnych typów jednostek. Wynika ono w dużej mierze z możliwości zarobkowych instytucji, jak dobitnie wskazał na to jeden z przedstawicieli bibliotek: „Brak sponsorów, nie opłaca się sponsorować bibliotek”. Inne instytucje zasilające budżet sprzedają usług, radzą sobie zdecydowanie lepiej:

„Duża w tym zasługa dochodów własnych – wpływy z biletów oraz dochody z realizacji koncertów. Dobre rezultaty przynosi sprzedaż internetowa biletów, m. in. współpraca z ticket.pro. eventim.pl, Gruponem, sprzedaż własna.”

Generowanie dodatkowego przychodu przez instytucje kultury uwarunkowane jest głównie typem prowadzonej działalności (umożliwiającej sprzedaż produktów) oraz lokalizacją i zasobami lokalowymi. Dotacje z innych źródeł niż GMK stanowią najczęściej niewielką część budżetu większości badanych instytucji. Zaznaczyć należy, że część instytucji jak Muzeum PRL-u, czy Teatr Bagatela otrzymują też dotacje z innych źródeł i w przypadku tych instytucji stanowią ona znaczny udział w ich budżetach.

Analizy zrealizowane w ramach badania pozwoliły na wskazanie również dobrych przykładów wykorzystania środków wsparcia zewnętrznego przez miejskie instytucje kultury. Dobrym przykładem wykorzystania środków zewnętrznych może być zrealizowany w latach 2009-2011 projekt *Śladem europejskiej tożsamości Krakowa - szlak turystyczny po podziemiach Rynku Głównego*. Beneficjentem projektu było Miasto Kraków (Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie) w ramach działania 6.4 „Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym” w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013. Projekt ten może aspirować do miana atrakcji flagowych (*flagship*) mających zdolność do generowania pożądanych efektów ekonomicznego rozwoju poprzez przyciągnięcie znaczącej liczby osób odwiedzających⁵³. Wartość projektu wyniosła 38,5 mln zł, natomiast wartość dofinansowania ze środków unijnych 13,5 mln zł. Projekt dotyczył zagospodarowania podziemi pod nawierzchnią krakowskiego Rynku na cele unikalnej trasy turystycznej, która obejmie rezerwat archeologiczno – architektoniczny, wystawy muzealne i szereg pokazów filmowych i prezentacji multimedialnych. Utworzony w ramach projektu profesjonalny szlak turystyczny spełnia funkcje ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego, edukacyjną, naukową, kulturotwórczą, informacyjno - promocyjną oraz rekreacyjną. Badania prowadzone na zlecenie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju pokazały, że oddana do użytku krakowska inwestycja turystyczna zrealizowane w ramach działania 6.4 PO IG cieszy się ogromnym zainteresowaniem turystów i mieszkańców miasta. Podziemia rynku stanowią oddział Muzeum Historycznego Miasta Krakowa. Kolejka oczekujących przy wejściu do podziemnej trasy turystycznej to stały element na krakowskim rynku. W 2014 roku podziemia odwiedziło ponad 322 tys. turystów. Krakowski projekt wskazywany był w badaniach ewaluacyjnych, jako dobra praktyka wykorzystania infrastruktury turystycznej finansowanej ze środków unijnych⁵⁴.

Kolory przedstawione w poniższej tabeli obrazują natężenie cech. Im bardziej intensywny jest kolor tym cecha ma większe natężenie – oznacza to, że dana instytucja otrzymała większą dotację lub dotacja stanowi większą część jej budżetu.

---

⁵³ Por. dr hab. prof. UE Katowice Zygmunt Kruczek. Frekwencja w atrakcjach turystycznych. Opracowanie na zlecenie POT, Kraków – Warszawa 2014

⁵⁴ Zob. Raport Ocena efektów realizacji projektów turystycznych w ramach PO IG, Raport na zlecenie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, Agrotec Polska, Warszawa 2015, str. 105

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Tabela 19. Dotacje miasta i ich udział w budżetach poszczególnych instytucji

Instytucje ogółem:		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2010 - 2015	
		Wykona nie dotacji (w PLN)	% udział dotacji w stosunku do przychod ów	Wykona nie dotacji (w PLN)	% udział dotacji w stosunku do przychod ów	Wykona nie dotacji (w PLN)	% udział dotacji w stosunku do przychod ów	Wykona nie dotacji (w PLN)	% udział dotacji w stosunku do przychod ów	Wykona nie dotacji (w PLN)	% udział dotacji w stosunku do przychod ów	Plan dotacji na 1.01. (w PLN)	% udział dotacji w stosunku do przychod ów	Zmiana wysokości dofinansowyw ania. Rok 2010 = 100%	Średnia % dofinansow ania z budżetu miasta
1	Teatr Ludowy	4 237 000	65%	4 496 000	66%	4 436 000	64%	4 486 000	60%	4 692 200	60%	5 270 000	65%	124%	63%
2	Teatr Bagatela	4 245 000	43%	4 500 000	39%	4 330 500	39%	4 485 000	36%	5 154 500	40%	5 680 000	39%	134%	39%
3	Teatr "Grotteska"	4 516 458	57%	4 475 350	54%	4 629 000	54%	4 664 000	60%	5 064 000	66%	5 150 000	58%	114%	58%
4	Teatr "Łażnia Nowa"	3 519 105	63%	2 142 000	53%	3 703 000	60%	4 051 000	60%	4 461 000	63%	4 170 000	57%	118%	59%
5	Teatr KTO	1 200 000	53%	1 411 000	44%	1 451 000	57%	901 000	38%	1 913 000	69%	2 000 000	72%	167%	55%
6	Balet Dworski Cracovia Danza	840 000	72%	820 000	83%	759 000	86%	790 782	69%	964 000	71%	950 000	69%	113%	75%
7	Krakowski Teatr Variete	-	-	-	-	-	-	-	-	1 999 753	100%	2 900 000	55%	145%	77%
8	Capella Cracoviensis	4 441 000	78%	4 318 000	68%	4 553 000	75%	3 570 000	65%	3 875 000	72%	3 960 000	73%	89%	72%
9	Sinfonietta Cracovia	1 570 000	76%	1 763 000	73%	1 276 000	65%	1 453 000	81%	2 000 500	75%	2 550 000	84%	162%	75%
10	Nowohuckie Centrum Kultury	6 216 600	72%	5 433 500	69%	4 446 890	63%	4 725 600	61%	5 293 583	56%	6 102 500	48%	98%	61%
11	C.K. Dworek Białoprądnicki	3 211 800	72%	3 284 750	73%	3 039 400	70%	2 727 100	64%	2 993 787	67%	3 095 000	55%	96%	67%
12	D.K. "Podgórze"	4 902 900	74%	5 373 400	74%	5 145 350	72%	5 119 040	68%	5 760 100	70%	6 350 000	82%	130%	73%

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Instytucje ogółem:	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2010 - 2015		
	Wykonia nie dotacji (w PLN)	% udział dotacji w stosunku do przychod ów	Wykonia nie dotacji (w PLN)	% udział dotacji w stosunku do przychod ów	Wykonia nie dotacji (w PLN)	% udział dotacji w stosunku do przychod ów	Wykonia nie dotacji (w PLN)	% udział dotacji w stosunku do przychod ów	Wykonia nie dotacji (w PLN)	% udział dotacji w stosunku do przychod ów	Plan dotacji na 1.01. (w PLN)	% udział dotacji w stosunku do przychod ów	Zmiana wysokości dofinansowyw ania. Rok 2010 = 100%	Średnia % dofinansow ania z budżetu miasta	
13	Śródmiejski Ośrodek Kultury	2 110 900	59%	2 062 900	57%	2 602 000	71%	2 461 900	72%	2 873 600	71%	2 700 000	81%	128%	69%
14	Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta	2 320 900	80%	2 397 650	79%	2 336 790	78%	2 420 350	76%	2 407 090	73%	2 470 000	77%	106%	77%
15	Ośrodek Kultury - Zespół Pieśni i Tańca "Krakowiacy"	538 000	74%	619 400	77%	521 900	81%	545 150	81%	576 533	80%	630 000	79%	117%	79%
16	Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida	2 824 200	79%	2 998 000	79%	2 734 500	76%	2 654 350	69%	2 969 326	67%	2 825 000	76%	100%	74%
17	Ośrodek Kultury Biblioteka Polskiej Piosenki	465 400	80%	544 000	80%	489 000	87%	528 000	88%	603 000	99%	700 000	87%	150%	87%
18	Galeria Współczesnej Sztuki "Bunkier Sztuki"	1 735 000	66%	1 701 000	69%	1 521 000	62%	1 565 700	69%	1 598 000	64%	2 250 000	71%	130%	67%
19	Krowoderska Biblioteka Publiczna	2 790 000	96%	2 892 000	95%	2 846 000	95%	2 972 000	93%	3 204 200	94%	3 760 000	97%	135%	95%
20	Nowohucka Biblioteka Publiczna	3 275 000	96%	3 522 000	93%	3 294 000	94%	3 347 800	95%	3 575 419	95%	4 150 000	97%	127%	95%
21	Podgórska Biblioteka Publiczna	3 857 700	97%	4 302 100	97%	3 815 000	97%	3 879 600	95%	4 231 100	92%	4 750 000	97%	123%	96%
22	Śródmiejska Biblioteka Publiczna	2 759 000	94%	2 889 500	93%	2 798 500	92%	2 835 550	90%	3 068 400	92%	3 630 000	96%	132%	93%
23	Muzeum Historyczne Miasta Krakowa	18 119 190	64%	19 501 616	58%	16 357 335	46%	18 561 121	52%	25 443 015	62%	18 622 200	58%	103%	56%
24	Muzeum Historii	1 731	90%	2 107	95%	1 997	84%	2 040	77%	2 224	86%	2 380	92%	137%	87%

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Instytucje ogółem:	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2010 - 2015		
	Wykonanie dotacji (w PLN)	% udział dotacji w stosunku do przychodów	Wykonanie dotacji (w PLN)	% udział dotacji w stosunku do przychodów	Wykonanie dotacji (w PLN)	% udział dotacji w stosunku do przychodów	Wykonanie dotacji (w PLN)	% udział dotacji w stosunku do przychodów	Wykonanie dotacji (w PLN)	% udział dotacji w stosunku do przychodów	Plan dotacji na 1.01. (w PLN)	% udział dotacji w stosunku do przychodów	Zmiana wysokości dofinansowywania. Rok 2010 = 100%	Średnia % dofinansowania z budżetu miasta	
	Fotografii	000		000		000		500		000		000			
25	Muzeum Inżynierii Miejskiej	3 427 600	78%	2 502 000	63%	2 107 871	53%	2 460 685	42%	2 149 600	50%	2 500 000	50%	73%	56%
26	Muzeum Armii Krajowej	2 703 000	74%	3 649 000	61%	825 000	42%	1 178 000	45%	1 633 100	51%	1 380 000	36%	51%	52%
27	Muzeum Sztuki Współczesnej MOCAK	2 570 000	96%	6 900 000	88%	6 266 000	87%	6 046 000	83%	6 111 000	83%	6 090 000	82%	237%	86%
28	Muzeum PRL-u	-	-	-	-	-	-	200 000	37%	200 000	16%	500 000	33%	250%	29%
29	Krakowski Teatr - Scena STU	1 131 332	40%	794 000	47%	780 000	46%	841 000	44%	911 000	49%	800 000	40%	71%	44%
30	Instytut Dialogu Międzykulturowego im. JP II	1 000 000	45%	1 150 000	39%	1 000 000	40%	1 000 000	41%	1 000 000	41%	1 000 000	41%	100%	41%
31	Krakowskie Biuro Festiwalowe	30 140 000	70%	31 989 000	73%	23 180 796	65%	21424000	66%	31 194 000	68%	29 120 000	68%	68%	104%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonaniu dotacji w instytucjach kultury przekazanych przez UM Kraków

Zarządzanie strategiczne i plany na przyszłość

Na potrzeby oceny zarządzania instytucjami kultury w Krakowie dokonano inwentaryzacji w kontekście posiadania planu rozwoju przez daną placówkę. Inwentaryzacja dokonana została poprzez informacje z wywiadów IDI oraz analizy danych zastanych, głównie źródeł internetowych. Warto na początku wspomnieć czym jest planowanie rozwoju i jakie przynosi korzyści. Zgodnie z literaturą przedmiotu w zakresie planowania strategicznego⁵⁵ strategia rozwoju to proces analityczny wyboru długofalowych celów i ustalanie programów do realizacji zadań. Cele te mają charakter strategiczny i pozwalają utrzymać stały kierunek podejmowanych działań i realizować długofalową wizję rozwoju danej jednostki. Odróżnić je należy od celów operacyjnych, które dotyczą zapewnienia podstawowych potrzeb. Ich realizacja prowadzi do płynnej kontynuacji codziennych działań. Elementem koniecznym dla zapewnienia skuteczności wdrażania strategii rozwoju jest przełożenie celów strategicznych na odpowiednie plany operacyjne oraz programy i budżety. W tym kontekście warto podkreślić istotność opracowana dokumentacji wdrażania strategii, określającą wszystkie podmioty zaangażowane w jej realizację i precyzyjnie pokazującą zadania, za które odpowiedzialne są poszczególne podmioty. Natomiast system wdrażania strategii rozwoju obejmować powinien: budżet, harmonogram oraz strukturę dokumentów niższego szczebla niż strategia rozwoju⁵⁶. Planowanie strategiczne w instytucjach kultury pozwoliłoby na efektywne zaplanowanie działań, a co za tym idzie w większym stopniu osiągnięcie celów statutowych placówki.

Ważnym elementem planowania strategicznego powinno być określenie słabych i mocnych stron instytucji oraz rozpoznanie otoczenia w jakim funkcjonuje, w tym możliwie dokładne określenie grup potencjalnych klientów. Przedstawiciele instytucji kultury zdają sobie sprawę z wyzwań obecnych na rynku, na którym funkcjonują, ale nie łączą tego w jedną spójną strategię.

„na pewno będzie popyt na duże, spektakularne imprezy impresaryjne, a coraz gorzej mogą się sprzedawać imprezy edukacyjne. Powodem jest coraz większa konkurencja w tym zakresie, oraz duże możliwości samokształcenia jakie daje internet.”⁵⁷

Strategia taka powinna też zawierać realne i realizowane plany spełniania postawionych celów, a nie być jedynie listą życzeń i oczekiwań. W przeciwnym wypadku dostaniemy informację, że przeszkodą są pieniądze, jak wskazał na to jeden z rozmówców.

„Plany rozwoju uzależnione są od możliwości finansowych i poprawy stanu infrastruktury. W strategii zapisano, że należy poszerzyć ofertę, poprawić infrastrukturę, wzmocnić pozytywny wizerunek Ośrodka, podnosić kwalifikacje pracowników i poprawić samofinansowanie.”⁵⁸

Badania prowadzone wśród instytucji kultury pokazały, że co prawda większość deklarowała posiadanie planów związanych z rozwojem instytucji, prezentowane były też wizje i kierunki planowanych zmian i ulepszeń, rzadkością są wśród badanych instytucji takie, które posiadałyby kilkuletnią, spisaną strategię rozwoju. Jeśli są przygotowane to najczęściej stanowią swojego rodzaju punkt docelowy, a nie realną wizję realizacji konkretnych zamierzeń i rozwoju instytucji. Analiza ilościowa pokazała, że mniej niż jedna trzecia instytucji posiada plany rozwoju, jest to bowiem niecałe 30%. Prowadzenie placówki zgodnie ze strategią można wskazać w następujących instytucjach: Ośrodek Kultury – Kraków-Nowa Huta, Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida, Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie, Muzeum

⁵⁵ Dymon M. Strategia jako narzędzie zarządzania miastem [w.] Studia i Materiały. Wydział Zarządzania i Administracji. Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach. R. 17, nr 2 (2013), s. 319-327

⁵⁶ Por. Damecki W, Żukowski P., Budowa strategii jako narzędzia innowacyjnego zarządzania organizacją, Prace Komisji Geografii i Przemysłu, Nr 15, Warszawa-Kraków 2010

⁵⁷ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

⁵⁸ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

PRL-u, Galeria Sztuki Współczesnej "Bunkier Sztuki", Krakowski Teatr - Scena Stu, Teatr Bagatela im. T. Boya - Żeleńskiego, Krakowskie Biuro Festiwalowe. Jeden z respondentów badania IDI wskazuje:

„Stworzyliśmy dokument strategiczny, aby zdefiniować cele. Przypisujemy sobie rolę lidera. Wiemy, iż musimy oglądać muzeum z 4 stron: organizatora, publiczności, oglądanie z zewnętrznej strony, czy jesteśmy sprawni oraz z perspektywy własnej – kwestia oceny samych siebie. Chcemy być sprawni”⁵⁹.

Badane instytucje deklarowały też posiadanie pomysłów na działania innowacyjne, jednakże najczęściej nie były one skonkretyzowane w postaci strategii. Brak jest ich powiązania z długofalowymi celami instytucji i sposobami dojścia do nich. Należy wesprzeć instytucje w wypracowaniu przynajmniej elementów planowania strategicznego, wyznaczeniu długoterminowych i realizowanych celów opartych na akceptowanych i wykonalnych wskaźnikach. Konkretnie plany przygotowywane są najczęściej z rocznym, czasem nieco dłuższym wyprzedzeniem. Zdarza się jednak, że poszczególne wydarzenia przygotowywane są wcześniej, ale nie są najczęściej związane z planami strategicznymi instytucji jako całości, a jedynie z realizacją konkretnego projektu. Zdarzały się również pozytywne przykłady planowania w dłuższej perspektywie czasowej, ale dotyczyły one wybranych aspektów działania instytucji.

„Pracujemy nad wzbogaceniem repertuaru tak, aby spektakli i premier było coraz więcej. Chcemy w jednym roku produkować od 4 do 5 nowych tytułów. Pracujemy nad kolejną premierą, do końca 2016 roku pojawią się trzy nowe tytuły plus cykl koncertów”⁶⁰.

Ograniczeniem w planowaniu rozwoju instytucji wskazywanym przez kilka instytucji były kłopoty lokalowe.

„Placówka nie nastawia się na zdecydowane działania marketingowe z racji kłopotów lokalowych – co mi z tego, że ściągnę wielu widzów, skoro organizując warsztaty, muszę zamknąć jedną salę wystawienniczą. Goście są wówczas niezadowoleni, że nie mogą zobaczyć całej ekspozycji”⁶¹.

W przypadku instytucji większych lub posiadających oddziały ważne jest też przygotowanie do odpowiedniego zarządzania informacją.

„Lawinowo wzrosła ilość informacji. Zarządzanie informacją jest istotne. Ważne jest, aby przekierować odpowiednie zdywersyfikowane informacje do odpowiednich ludzi. Istotne jest bycie sprawnym w komunikacji”⁶².

Ważne jest też, aby w plany strategiczne wpisana była wizja rozwoju instytucji – jak wskazywał jeden z respondentów – instytucje artystyczne mają skłonność do popadania w rutynę, szczególnie w perspektywie zadowalającej sytuacji finansowej oraz zapewnieniu środków na funkcjonowanie, czyli podstawowych potrzeby instytucji kultury (ze względu na zwiększenie w ostatnich latach finansowania z GMK).

„Instytucje artystyczne mają skłonność do popadania w rutynę. Dbamy, aby był powiew świeżości i zmian, jak najlepsze rezultaty artystyczne, koncerty, wyjazdy, strategia wprost. To plany na przyszłość.”⁶³

Niektóre⁶⁴ z badanych instytucji posiadały realnie opracowane strategie rozwoju, ułatwia to planowanie oraz wyznacza kierunki do działania na przyszłość. Każde także spojrzeć na instytucję z różnych perspektyw dzięki czemu możliwe jest dostrzeżenia słabych i mocnych stron, szans i zagrożeń.

⁵⁹ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

⁶⁰ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

⁶¹ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

⁶² Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

⁶³ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

⁶⁴ Informacje o posiadaniu strategii analizowane były na podstawie wywiadów indywidualnych. W których większość instytucji pytana o strategię negowała ich posiadanie. Z drugiej strony samo posiadanie dokumentu nie przesądza o jego wdrażaniu. Zatem nie jest możliwe podanie dokładnej ilości instytucji, które posiadają lub nie posiadają strategii rozwoju, możliwe jest określenie jedynie, że w związku z tym, że pojedyncze instytucje deklarowałyby posiadania takich dokumentów, określenie, że większość ich nie posiada (inne instytucje mówiły raczej o krótkoterminowych planach).

„Stworzyliśmy dokument strategiczny, aby zdefiniować cele. Przypisujemy sobie rolę lidera. Wiemy, iż musimy oglądać muzeum z 4 stron: organizatora, publiczności, oglądanie z zewnętrznej strony, czy jesteśmy sprawni oraz z perspektywy własnej – kwestia oceny samych siebie. Chcemy być sprawni”⁶⁵.

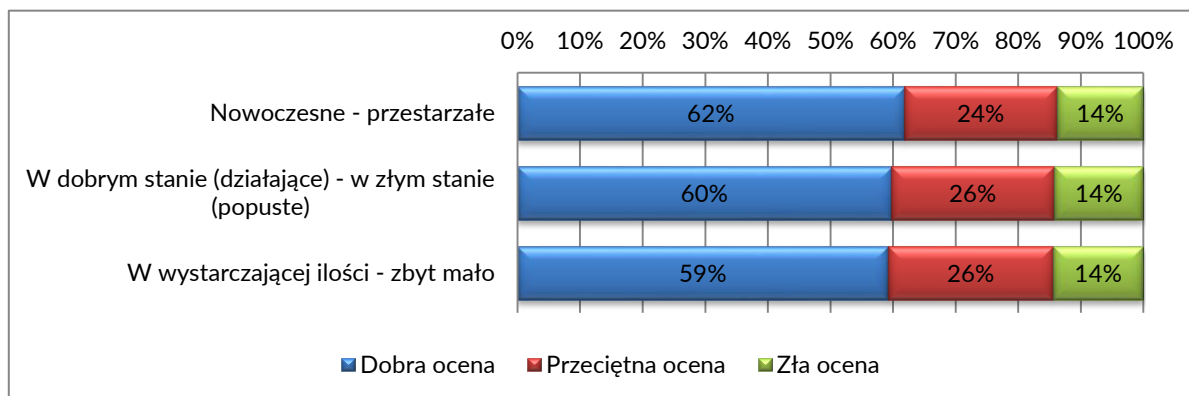
Większość badanych instytucji posiada co prawda plany rozwoju, deklarowały też posiadanie pomysłów na działania innowacyjne, jednakże najczęściej nie są one skonkretyzowane w postaci strategii. Brak jest ich powiązania z długofalowymi celami instytucji i sposobami dojścia do nich. Należy wesprzeć instytucje w wypracowaniu przynajmniej elementów planowania strategicznego, wyznaczeniu długoterminowych i realizowanych celów opartych na akceptowanych i wykonalnych wskaźnikach.

Kraków posiada strategię rozwoju kultury będącą elementem szerszej strategii rozwoju Krakowa⁶⁶ – wskazując na znaczny potencjał i zasoby miasta (w obszarze kultury) wielość działań kulturalnych i artystycznych, wskazuje też na problemy, które pojawiły się w prowadzonym obecnie badaniu. Na szczególną uwagę zasługuje ten dotyczący braku jasno określonych i stabilnych priorytetów dla kultury w Krakowie, z badań przeprowadzonych wynika, że nawet jeśli są to nie są uświadamiane przez poszczególne instytucje kultury.

III.4. Infrastruktura instytucji kultury

Z czym na co dzień spotykają się mieszkańcy Krakowa, którzy chcą odwiedzić instytucje kultury? Jakim wyposażeniem dysponują krakowskie instytucje? Odpowiedzi na postawione pytania udzielano w kontekście trzech wymiarów funkcjonowania instytucji – wzięto pod uwagę: nowoczesność, stan oraz ilość posiadanego sprzętu. Generalnie respondenci ocenili stan infrastruktury w instytucjach kultury jako względnie zadowolający – 60% z nich twierdzi, że są one pod tym względem dobrze przygotowane – odpowiedzi były zbliżone na wszystkich badanych wymiarach. Warto jednak zwrócić uwagę, że ok. 40% respondentów nie oceniło wyposażenia już tak dobrze. Co więcej, co 8 badany twierdzi, że stan wyposażenia jest zły.

Wykres 7. Ocena stanu wyposażenia instytucji kultury

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań klientów poszczególnych instytucji, PAPI/CAWI, N=3233

Wykorzystanie nowoczesnej infrastruktury

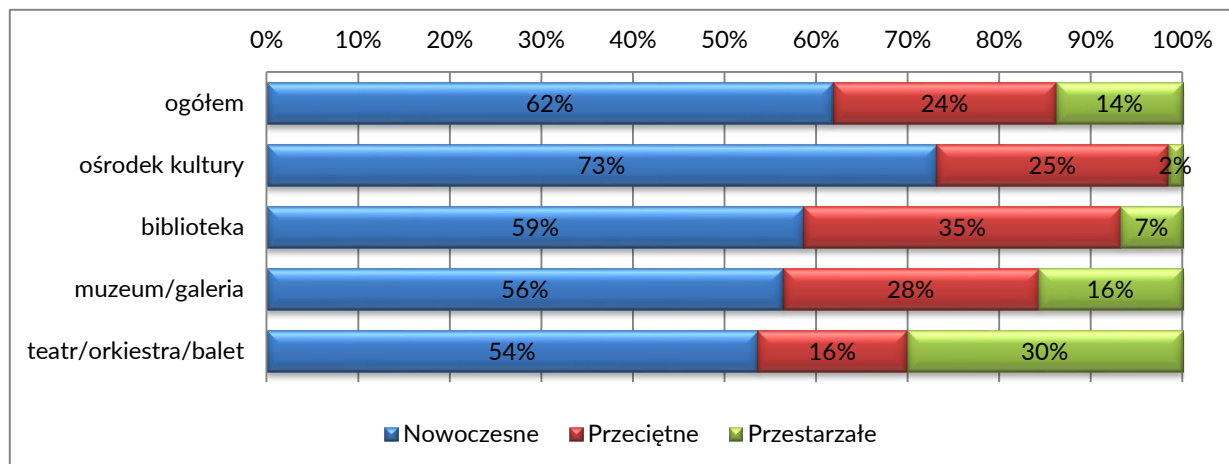
Postarajmy się nieco dokładniej przyjrzeć poszczególnym wymiarom. Zaczniemy od nowoczesności sprzętu. Najlepiej pod tym względem wypadają ośrodki kultury. Zdaniem badanych prawie 3/4 z nich jest wyposażonych w nowoczesny sprzęt. Pozostałe typy instytucji ocenione zostały słabiej. Przy czym warto zwrócić uwagę na różnice pomiędzy odsetkami osób, które wskazywały na przeciętny oraz zły poziom wyposażenia. Najsłabiej pod tym względem wypadły podmioty z kategorii teatr/orkiestra/balet – prawie 30% badanych oceniło infrastrukturę jako przestarzałą. Stosunkowo dobrze oceniono ośrodki kultury. Szczególna

⁶⁵ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

⁶⁶ https://www.bip.krakow.pl/inc/rada/uchwaly/show_pdf.php?id=54829; dostęp 18.12.2016

uwagę należy zwrócić na orkiestry – w tym przypadku przestarzała infrastruktura odnosi się do miejsc, w których odbywają się koncerty, szczególnie w sytuacji kiedy powrastają nowe, coraz bardziej atrakcyjne budynki filharmonii.

Wykres 8. Ocena nowoczesności sprzętu w instytucjach kultury

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań klientów poszczególnych instytucji, PAPI/CAWI, N=3233

Przedstawiciele badanych instytucji zostali zapytani o wykorzystywanie nowoczesnej infrastruktury. Okazało się, że większość deklaruje gotowość do korzystania z nowoczesnej infrastruktury i włączenia jej do bieżącej działalności. Spowodowane jest to konkurencją ze strony innych instytucji kultury chcących przyciągnąć tych samych klientów i konieczność podążania za trendami, dlatego wykorzystanie nowoczesnej infrastruktury uzależnione jest głównie o jej posiadania. Warto jednak zwrócić uwagę, że barierą odbioru mogą być sami mieszkańcy Krakowa. Bowiernie w oczach większości badanych przedstawicieli instytucji mieszkańcy Krakowa określani zostali mianem „raczej konserwatywnych”, jak to określił jeden z badanych:

„Jesteśmy nowoczesną [instytucją] w mieście Kraków. To rodzi pewne ograniczenia. Kraków ciężko przyjmuje nowoczesność. Największym oporem przed nowoczesnością są krakowianie⁶⁷”.

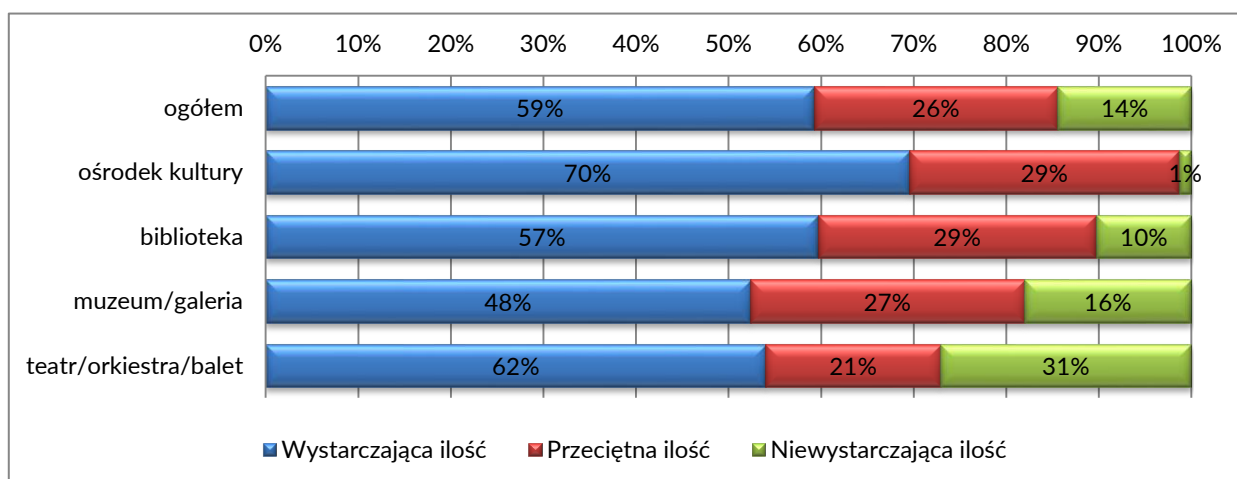
Odnosząc się do konserwatywności mieszkańców Krakowa należy podkreślić, że z jednej strony powinien on być brany pod uwagę, przy kształtowaniu oferty, ponieważ zapewni to większy napływ klientów, z drugiej jednak strony może w znacznym stopniu ograniczyć działania twórcze, które związane są rozwojem kultury. Zaleca się zatem zachowanie sówitego balansu

Stan infrastruktury, ocena potrzeb

Ocena posiadanej infrastruktury przez przedstawicieli instytucji kultury związana była głównie z dwoma wymiarami – wielkością i ilością posiadanych pomieszczeń oraz czasem jaki minął od ostatniego remontu. Większość oceniała jednak stan posiadania jako zadowalających, wskazując na konieczność pozyskania środków na odnowienie wyposażenia w najbliższych latach. Również klienci zostali poproszeni o ocenę ilości i stanu wyposażenia posiadanego przez instytucje kultury. Ich zdaniem najlepiej pod tym względem wypadają ośrodki kultury oraz biblioteki, natomiast zdecydowanie słabiej muzea oraz teatry.

⁶⁷ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

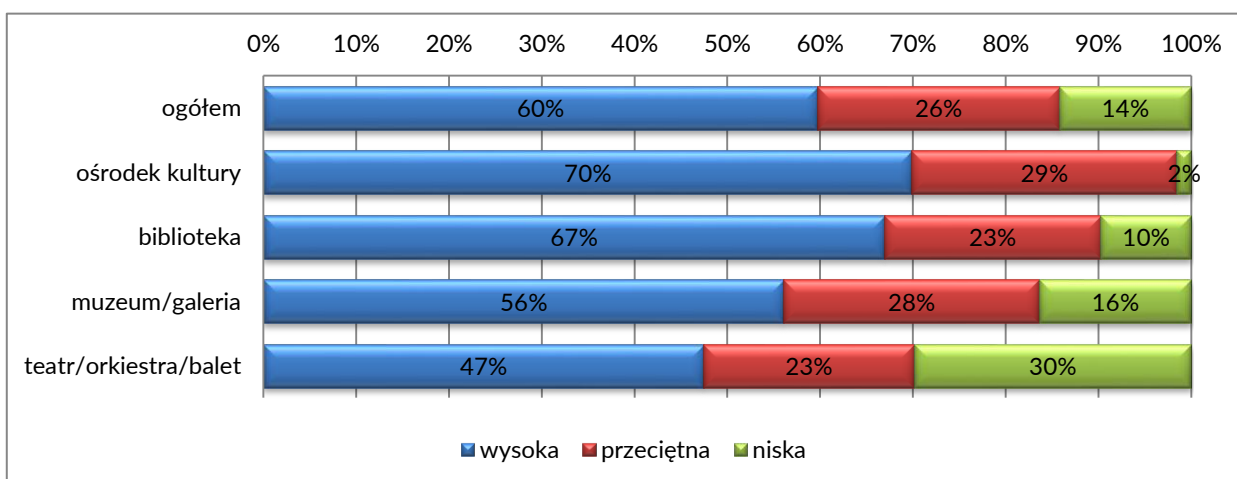
Wykres 9. Ocena ilości posiadanego sprzętu

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań klientów poszczególnych instytucji, PAPI/CAWI, N=3233

Kolejne pytanie dotyczyło stanu posiadanej infrastruktury, w tym przypadku również najlepiej zostały ocenione ośrodki kultury i biblioteki, a zdecydowanie słabiej placówki należące do grup teatrów i muzeów.

Wykres 10. Ocena stanu wyposażenia

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań klientów poszczególnych instytucji, PAPI/CAWI, N=3233

Podsumowując należy podkreślić, że co prawda wyposażenie zostało ocenione w miarę pozytywnie, to badanie wykazało znaczne potrzeby w tym zakresie, szczególnie w przypadku teatrów, orkiestr i baletu.

Sami przedstawiciele badanych instytucji zwracali uwagę, że ich klienci są coraz bardziej świadomi możliwości nowoczesnego wyposażenia, a co za tym idzie ich oczekiwania stają się coraz większe. Ocena stanu infrastruktury uzależniona jest od odległości czasowej od ostatniego remontu / inwestycji oraz dostępu środków lokalowych. Wśród wypowiedzi pojawił się też wątek związany z wpływem smogu.

„Wiele obiektów wymaga poważnych remontów. Dotyczy to zwłaszcza terenów peryferyjnych, gdzie budynki powstawały przed laty w ramach czynów społecznych. Konieczna jest termomodernizacja, odwodnienie, izolacja itp.” (...) Poważnym wyzwaniem przed jakim stanie Ośrodek w chwili uchwalenia zakazu palenia węglem będzie zmiana systemu ogrzewania na ekologiczny (obecnie używany jest piec węglowy – nowoczesny i mało trujący, ale zawsze coś truje)”⁶⁸.

⁶⁸ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

Przedstawiciele niektórych instytucji wskazywali też na braki lokalowe, kiedy w przypadku innych instytucji ważnym źródłem dochodu jest wynajem pomieszczeń. Jest to o tyle ważne, że ogranicza rozwój instytucji i możliwość rozszerzenia oferty.

„Brakuje sal do prowadzenia warsztatów i innych działań edukacyjnych, nie ma możliwości urządzania projekcji, organizowania dużych wystaw i wydarzeń. (...) Coraz ciasniej w magazynach, coraz trudniej eksponować dostępne zbiory. (...) Bariery w zwiększeniu liczby gości są bariery architektoniczne”⁶⁹.

Z drugiej strony wskazywano, że:

„Infrastruktura adekwatna do potrzeb. Budynek jest po dokładnej modernizacji. Nie wszystkie prace założone udało się zrealizować. Sprzęt jest w większości wypadków zadowalający”⁷⁰.

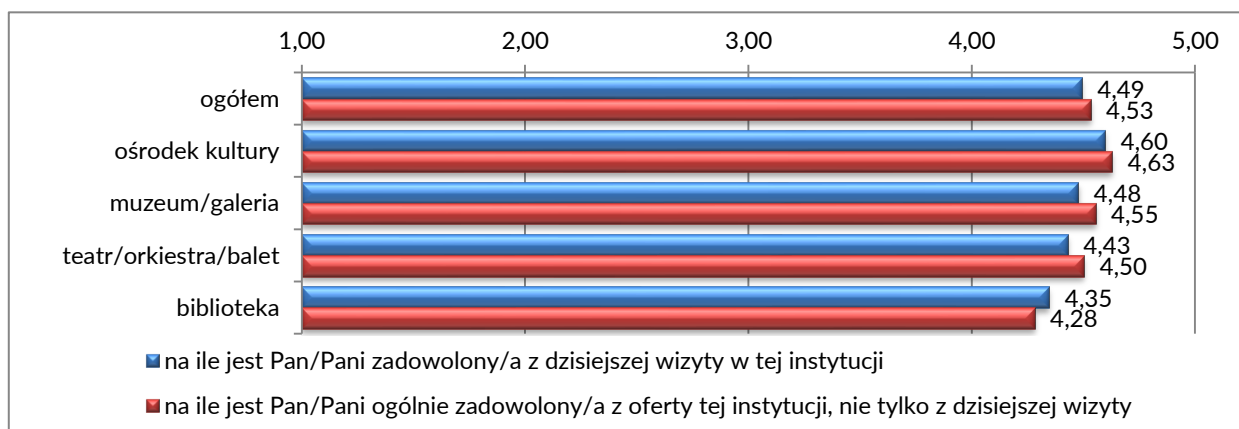
Warto podkreślić, że w przypadku dużej części budynków, które nie przeszły modernizacji pojawiła się kwestia dostosowania ich do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Podsumowując, należy stwierdzić, iż pomimo tego, że z perspektywy klientów instytucji kultury sytuacja dotycząca nowoczesności, ilości i jakości posiadanego wyposażenia, nie wygląda źle, to konieczna jest szczegółowa inwentaryzacja potrzeb inwestycyjnych badanych podmiotów. Umożliwi to z jednej strony dokładne określenie potrzeb oraz znalezienie i ew. pozyskanie potencjalnych źródeł finansowania niezbędnych inwestycji i zakupów.

III.5. Jakość usług i oferty / popyt na usługi

Ważnym elementem postrzegania instytucji kultury jest ocena jakości ich działania. Użytkownicy poproszeni zostali o wyrażenie swojej opinii na skali, gdzie 1 oznaczało najniższą ocenę, a 5 – najwyższą. Okazało się, że oceniając zarówno ostatnią wizytę, jak i ogólne funkcjonowanie instytucji, badani przyznawali dobre oceny (od 90% do 96% respondentów wskazało na wartości 4 i 5). Jak pokazały badania jakościowe i analiza dokumentów, na taką oceną wpływać mogą: różnorodność propozycji oraz dostosowanie do potrzeb klienta. Nie dziwi zatem, że relatywnie naj słabiej wypadły pod tym względem biblioteki, które mają stosunkowo najmniejsze możliwości generowania nowych propozycji, zaś najlepiej – ośrodki kultury, które mają możliwość w najbardziej elastyczny sposób odpowiadać na potrzeby swoich klientów.

Wykres 11. Ocena jakości wizyty / instytucji

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań klientów poszczególnych instytucji, PAPI/CAWI, N=3233

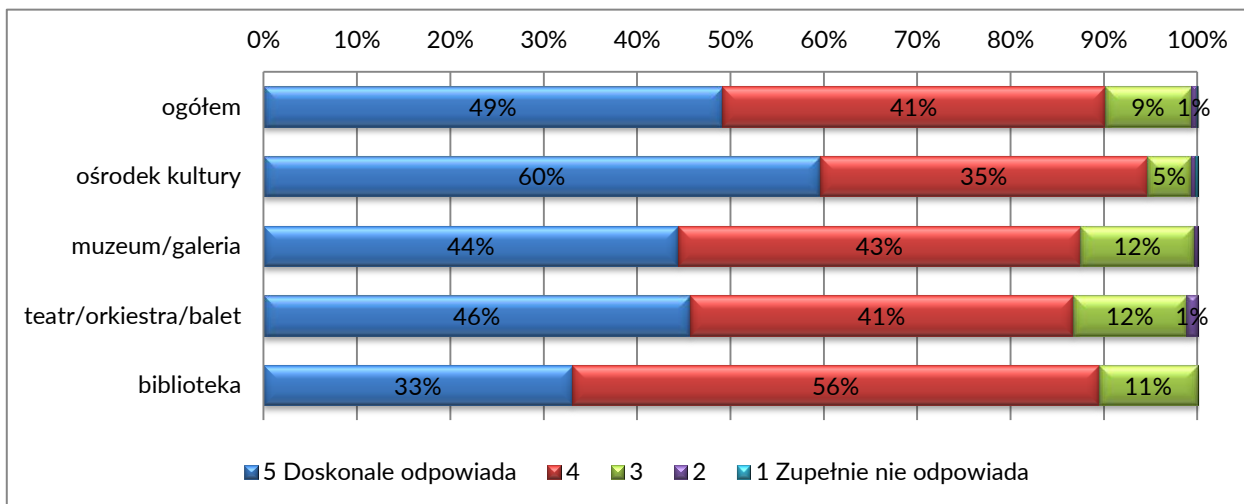
Pisaliśmy wcześniej, że odbiorcy są generalnie zadowoleni ze stanu funkcjonowania instytucji kultury, ale czy oferta odpowiada ich potrzebom? Ze względu na charakter badania potrzeby nie były dodatkowo

⁶⁹ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

⁷⁰ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

definiowane, oznacza to, że odnosiliśmy się do samooceny subiektywnie definiowanych potrzeb. Udzielona odpowiedź jest zatem swoistym kompromisem pomiędzy subiektywnymi oczekiwaniami, a oceną ich realizacji przez oceniane instytucje. Okazało się, że w zdecydowanej większości tak, co więcej, znaczny odsetek klientów wyrażał duże zadowolenie z oferty, w której uczestniczył.

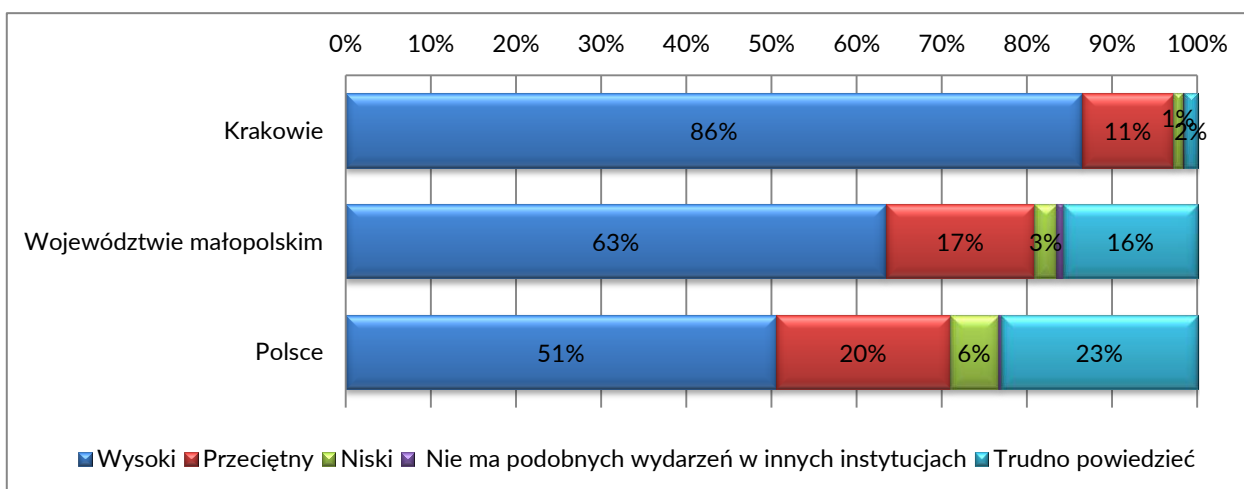
Wykres 12. Oferta, a potrzeby (Proszę ocenić (na skali 1 do 5), na ile oferta kulturalna Krakowa odpowiada Pana/Pani potrzebom)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań klientów poszczególnych instytucji, PAPI/CAWI, N=3233

Ponadto respondenci badania zostali zapytani o to czy ich zdaniem to, co otrzymują w instytucjach kultury jest wyjątkowe na miarę Krakowa, województwa i całego kraju. Okazało się, że zdecydowana większość jest przekonana o wyjątkowości propozycji poszczególnych instytucji na poziomie miasta. Przekonanie to spada wraz ze zwiększaniem się perspektywy, ale nie spada poniżej 50% (w przypadku porównania do wydarzeń w skali ogólnopolskiej). Warto jednak zaznaczyć, że największy wpływ na taki rozkład odpowiedzi ma zwiększanie się odsetka respondentów niepotrafiących dokonać takiej oceny. Może to pokazywać, że część z nich po prostu przyznaje się do tego, że nie ma podobnych doświadczeń poza Krakowem.

Wykres 13. Wyjątkowość i jakość proponowanych wydarzeń

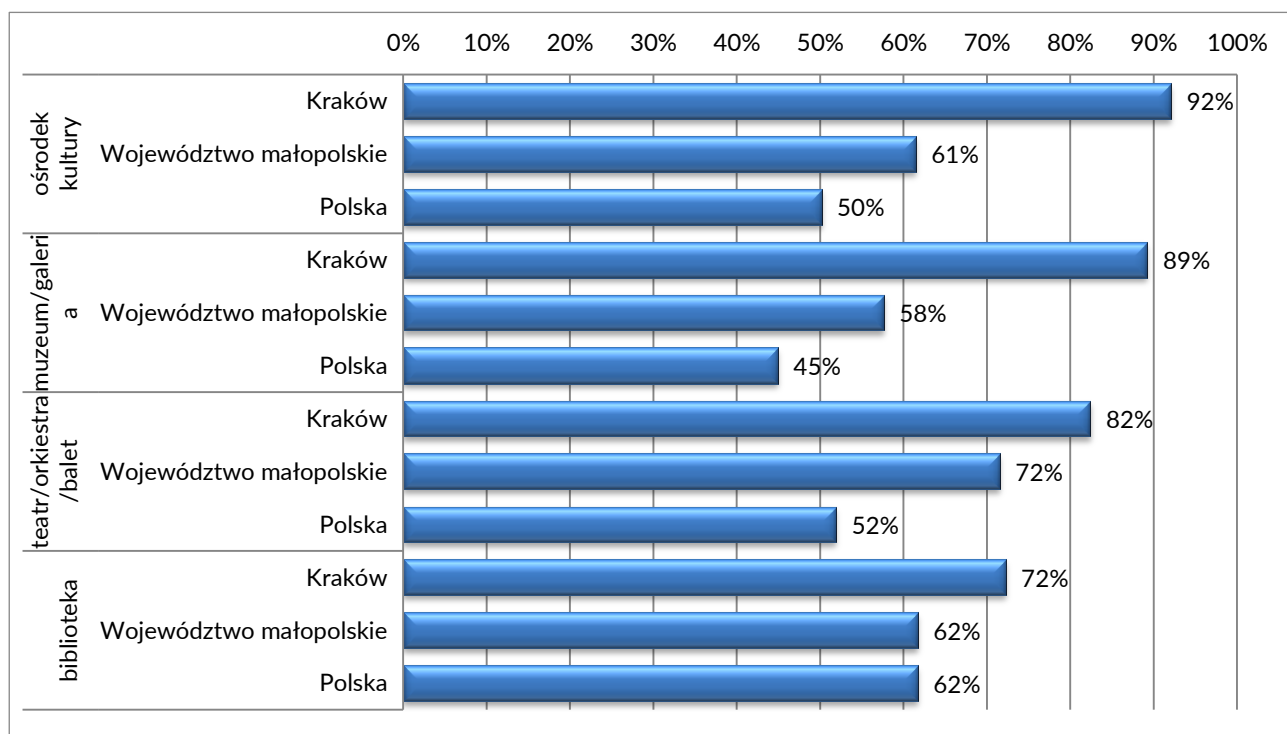

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań klientów poszczególnych instytucji, PAPI/CAWI, N=3233

Przyglądając się bliżej poszczególnym typom instytucji można zauważyć, że zależność ta jest bardzo podobna we wszystkich typach placówek, ale jednocześnie pojawiają się pewne różnice. Najlepiej oceniane są ośrodki kultury – zdaniem badanych to one wyróżniają się najbardziej (szczególnie na terenie Krakowa). Relatywnie

najstabilniej ocenione zostały biblioteki. Jednak trzeba podkreślić, jak wskazywano w wywiadach, mają one najbardziej ograniczone pole działania.

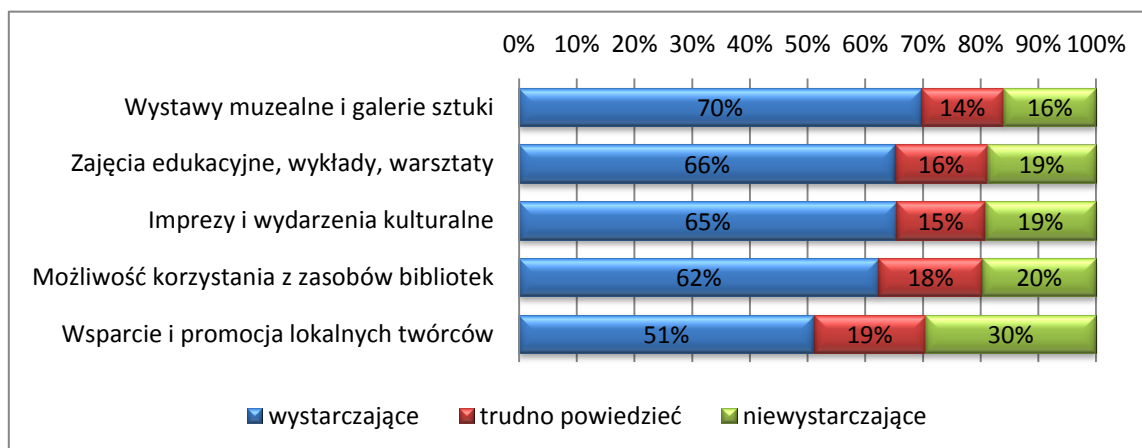
Wykres 14. Wyjątkowość i jakość proponowanych wydarzeń – podział na instytucje

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań klientów poszczególnych instytucji, PAPI/CAWI, N=3233

Z perspektywy odbiorców instytucji kultury jakość poszczególnych wydarzeń, jak i proponowanej przez nich oferty została oceniona wysoko. Są one postrzegane jako wyjątkowe na tle innych krakowskich instytucji kultury oraz dobrze oceniane pod względem wyjątkowości w skali województwa i kraju. Jest to niezmiernie ważne w przypadku tego typu instytucji, ponieważ w swoisty sposób budują one swoją markę. A wyróżnialność i spełnienie obietnicy (w tym wypadku mierzone oceną jakości) są kluczowymi wymiarami przyciągającymi do siebie potencjalnych uczestników.

Wykres 15. Czy oferta kulturalna Krakowa, biorąc pod uwagę następujące aspekty, jest Pana/Pani zdaniem wystarczająca czy niewystarczająca?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań klientów poszczególnych instytucji, PAPI/CAWI, N=3233

Biorąc pod uwagę opinie i oceny przedstawicieli badanych instytucji kultury popyt na swoje usługi oceniali dość wysoko. Zapytaliśmy jednak o to samych zainteresowanych, czyli osoby korzystające z instytucji. Okazało się, że większość wskazywała, że oferta kulturalna Krakowa jest wystarczająca. Największe braki pojawiły się w przypadku bibliotek. Zwrócono też uwagę na konieczność wsparcia lokalnych twórców. Jak określił to jeden z badanych:

„Widzowie czekają w kolejkach, by dostać bilety.”⁷¹

Podsumowując należy podkreślić, że zainteresowanie uczestnictwem w wydarzeniach kulturalnych jest duże, dobrze adresowane i przygotowane produkty kulturalne nie mają problemu z popytem.

III.6. Identyfikacja najważniejszych/sztandarowych wydarzeń kulturalnych

W celu szczegółowej charakterystyki działalności miejskich instytucji kultury warto odnieść się do najważniejszych/sztandarowych wydarzeń kulturalnych organizowanych przez te jednostki. Wydarzenia kulturalne stanowią rodzaj niematerialnej usługi, są to zatem przede wszystkim koncerty, ekspozycje, spektakle oraz eventy. Charakteryzują się one czterema ważnymi cechami: niematerialnością, nierozdzielnością, niepowtarzalnością oraz nietrwałością⁷². Często uczestnictwo w danym wydarzeniu spowodowane jest tym, że znamy daną instytucję i wiemy, co ma do zaoferowania. Dlatego istotne jest aby produkt w postaci wydarzenia był dobrze przygotowany. Uczestnik wydarzenia kulturalnego biorąc w nim udział, nie ma z tego tytułu żadnych korzyści materialnych. Istotne jest natomiast to, by konsument czuł się wyróżniony, wybierając właśnie daną usługę. W odbiorze wydarzenia kulturalnego niezwykle istotne jest miejsce w którym się ono odbywa. Wydarzeniem kulturalnym (eventem) można określić przedsięwzięcia podejmowane w ramach tzw. kultury wysokiej, jak i te w ramach kultury popularnej, wpisujące się w kanony kultury ogólnosiwiatowej lub alternatywnej „offowej”⁷³. W literaturze wyróżnia się różne kategorie eventów kulturalno-rozrywkowych⁷⁴. Jako kontekst przeprowadzonej analizy warto wspomnieć, że zgodnie z opracowaniem pt. „Zróżnicowanie poziomu rozwoju sektora kultury w miastach wojewódzkich w Polsce” stolica Małopolski osiągnęła najlepsze wyniki w aż trzech kategoriach: dochodów uzyskiwanych z kultury na 1 mieszkańca, wydatków na kulturę na 1 mieszkańca oraz liczby zwiedzających/uczestniczących w wydarzeniach artystycznych, jakie odbywają się w muzeach, teatrach, kinach, operze i filharmonii na 1 mieszkańca⁷⁵. W kontekście przeprowadzonej analizy warto podkreślić, iż znaczne zróżnicowanie działalności

⁷¹ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

⁷² Smoleń Monika, 2003, Przemysły kultur. Wpływ na rozwój miast, Kraków WUJ, 162 s.

⁷³ Buczkowska Karolina, 2008. Turystyka kulturowa. Przewodnik metodyczny, Poznań, AWF, 100 s.

⁷⁴ Można wyróżnić różne kategorie eventów kulturalno-rozrywkowych.

- uroczystości kulturalne: festiwale i fiesty, karnawały, uroczystości religijne, parady, imprezy;
- sztuka i rozrywka: koncerty, przedstawienia, wystawy, ceremonie.

W oparciu o różnorodne kryteria wyróżnić można następujące kategorie wydarzeń:

- kryterium miejsca: wenty przywiązane (jednoznacznie kojarzące się z miejscem), objazdowe lub stacjonarne;
- kryterium czasu: jednodniowe, wielodniowe lub etapowe;
- kryterium powtarzalności: jednorazowe, kilkurazowe lub cykliczne;
- kryterium odbiorców: wewnętrzne (np. pracownicy firmy) lub zewnętrzne;
- kryterium dostępności: zamknięte (biletowane) lub otwarte;
- kryterium zasięgu: kameralne, grupowe, masowe lub globalne;
- kryterium celów: wizerunkowe (marka), pro-sprzedażowe lub non profit;
- Kryterium obszaru działania: online lub offline;
- kryterium interakcji z performerami i innymi uczestnikami: aktywne lub pasywne;
- kryterium przywiązania klienta do imprezy: stałe lub przypadkowe;
- kryterium rozgłosu: medialne lub nastawione tylko na bezpośrednich uczestników;
- kryterium zaangażowania formy: sponsoringu lub własne;
- kryterium głównych korzyści lub uczestników: obecność gwiazd, gratis, konkursy, rywalizacja, doznania artystyczne, rozrywkowe, pokaz, biesiada;
- kryterium branż/ typów/ form: imprezy muzyczne, sportowe, rekreacyjne, piknikowe, widowiskowe, ekstremalne, wizualne, multimedialne, instalacje, performing, widowiska światła i dźwięk, pokazy pirotechniczne, dla dzieci, targowe, festiwalowe, gale, tematyczne, jubileuszowe, gry, happeningi.

⁷⁵ Zróżnicowanie poziomu rozwoju sektora kultury w miastach wojewódzkich w Polsce, Beata Namysłak, Prace Geograficzne, zeszyt 134 Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ Kraków 2013

i charakteru poszczególnych placówek objętych badaniem powoduje, że nie wszystkie z nich będą posiadały imprezy, które można uznać za sztandarowe w skali Miasta. Wynika to z różnych funkcji wybranych do analizy 31 instytucji kultury. Część z nich – biblioteki i domy kultury są instytucjami o zasięgu lokalnym, które nastawione są na konkretną grupę odbiorców. Dlatego jedne instytucje organizując wydarzenia w obszarze swojej działalności, tak jak np. biblioteki mogą nie wyróżniać się w skali Miasta oraz kraju, a jedynie w skali lokalnej. Przeprowadzona na potrzeby realizacji badania identyfikacja imprez sztandarowych jest silnie powiązana ze zidentyfikowanymi w obszarze I produktami markowymi. Badanie w tym obszarze skupia się przede wszystkim na wskazaniu, które z 31 wybranych instytucji biorą udział w organizacji oraz realizacji wydarzeń kulturalnych uznawanych w badaniu za produkty markowe. Objęte analizą instytucje kultury zaangażowane są w organizację i realizację 11 wydarzeń będących produktami markowymi spośród 15 eventów zdiagnozowanych w ramach I obszaru badawczego. W poniższym zestawieniu znajdują się wszystkie wydarzenia sztandarowe organizowane w Krakowie, natomiast kolorem niebieskim wyróżniono te w które zaangażowane są objęte analizą instytucje kultury:

- 1) Festiwal Kultury Żydowskiej;
- 2) **Festiwal Muzyki Filmowej;**
- 3) **Miesiąc Fotografii w Krakowie;**
- 4) **Off Camera;**
- 5) Sacrum Profanum;
- 6) Misteria Paschalia;
- 7) **Unsound Festiwal;**
- 8) **Krakowskie Noce;**
- 9) **Boska Komedia;**
- 10) **Parada Smoków;**
- 11) Festiwal Miłosza;
- 12) Festiwal Conrada;
- 13) **ArtBoom;**
- 14) **Opera Rara;**
- 15) **Noc Poezji.**

Poniżej przedstawione zestawienie obrazuje skale zaangażowania instytucji kultury w tworzenie sztandarowych wydarzeń kulturalnych. Spośród 31 instytucji kultury 18 uczestniczy w realizacji eventów będących markowymi produktami Miasta. Za najbardziej aktywne placówki należy uznać Krakowskie Biuro Festiwalowe oraz Bunkier Sztuki. Jeżeli chodzi o KBF realizacja eventów jest jednym z jego podstawowych zadań, zatem należy uznać wynik analizy w tym obszarze za normalny. Natomiast szczególnie należy docenić działalność Bunkra Sztuki, który zaangażowany był w realizację 3 wydarzeń sztandarowych. Ciekawym wnioskiem, który należy wyciągnąć z poniższej tabeli jest fakt, iż liczba wydarzeń w które zaangażowane są placówki nie jest zależna od ich charakteru. Bowiem zarówno teatr, dom kultury, jak i muzeum zaangażowane były w 2 eventy sztandarowe. Należy zatem przypuszczać iż brak jest barier w udziale poszczególnych instytucji, jeżeli chodzi o realizację najważniejszych imprez odbywających się w mieście. Większe znaczenie zyskuje natomiast indywidualne zaangażowanie i potencjał placówek. Wśród realizatorów najważniejszych imprez znalazły się placówki reprezentujące każdą z kategorii instytucji – teatry, muzea, domy kultury, orkiestry.

Tabela 20 Zestawienie instytucji zaangażowanych w realizację sztandarowych wydarzeń kulturowych

Lp.	Instytucja zaangażowana w realizację wydarzenia kulturalnego	Nazwa sztandarowego wydarzenia kulturalnego	Liczba sztandarowych wydarzeń w które zaangażowana jest instytucja
1	Krakowskie Biuro Festiwalowe	<ul style="list-style-type: none"> ➡ Festiwal Muzyki Filmowej ➡ ArtBoom ➡ Opera Rara 	3
2	Galeria Sztuki Współczesnej Bunkier Sztuki	<ul style="list-style-type: none"> ➡ Miesiąc Fotografii w Krakowie ➡ Boska Komedia ➡ ArtBoom 	3
3	MOCAK Muzeum Sztuki Współczesnej Kraków	<ul style="list-style-type: none"> ➡ Miesiąc Fotografii w Krakowie ➡ Off Camera 	2
4	Nowohuckie Centrum Kultury	<ul style="list-style-type: none"> ➡ Unsound Festiwal ➡ Krakowskie Noce 	2
5	Noce Teatr Bagatela	<ul style="list-style-type: none"> ➡ Krakowskie Noce ➡ Boska Komedia 	2
6	Teatr Groteska	<ul style="list-style-type: none"> ➡ Krakowskie Noce ➡ Parada Smoków 	2
7	Teatr Ludowy	<ul style="list-style-type: none"> ➡ Krakowskie Noce ➡ Boska Komedia 	2
8	Teatr Łażnia Nowa	<ul style="list-style-type: none"> ➡ Krakowskie Noce ➡ Boska Komedia 	2
9	Śródmiejski Ośrodek Kultury	<ul style="list-style-type: none"> ➡ Krakowskie Noce ➡ Noc Poezji 	2
10	Muzeum Historii Fotografii	<ul style="list-style-type: none"> ➡ Noc Muzeów ➡ Miesiąc Fotografii w Krakowie 	2
11	Muzeum Inżynierii Miejskiej	<ul style="list-style-type: none"> ➡ Unsound Festiwal 	1
12	Capella Cracoviensis	<ul style="list-style-type: none"> ➡ Opera Rara 	1
13	Teatr Groteska	<ul style="list-style-type: none"> ➡ Krakowskie Noce 	1
14	Teatr KTO	<ul style="list-style-type: none"> ➡ Krakowskie Noce 	1
15	Balet Dworski Cracovia Danza	<ul style="list-style-type: none"> ➡ Krakowskie Noce 	1
17	Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida	<ul style="list-style-type: none"> ➡ Krakowskie Noce 	1
18	Śródmiejska Biblioteka Publiczna	<ul style="list-style-type: none"> ➡ Noc Poezji 	1
19	Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana	<ul style="list-style-type: none"> ➡ Krakowskie Noce 	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zastanych

Badanie jakościowe IDI pozwoliło na zidentyfikowanie przykładowych sztandarowych wydarzeń kulturalnych w skali poszczególnych instytucji. Dane zostały uzupełnione o analizę netnograficzną. Respondenci

wywiadów IDI wymieniali imprezy, które wg. nich stanowią wizytówkę placówki. Wydarzenia te nie zostały jednak uznane za najważniejsze w skali całego Miasta, bowiem mają rangę lokalną. W celu szczegółowej diagnozy potencjału placówek warto przytoczyć informacje o przykładowych, najważniejszych eventach w poszczególnych instytucjach. Wydarzenia wybrane do poniższej listy zostały wskazane na podstawie opinii przedstawicieli danych placówek oraz zweryfikowane o ocenę ekspercką. Charakter wymienionych wydarzeń jest bardzo zróżnicowany, są to zarówno wydarzenia organizowane od wielu lat, jak i imprezy nowe, mające znaczenie w skali kraju i Miasta, jak i te wyróżniające się w skali lokalnej.

1. Nowohuckie Centrum Kultury – Festiwal Rozmaitości w Nowej Hucie.
2. Centrum Kultury Dworek Białooprądnicki – Salon Artystyczny Beaty Anny Symoń (SABAS)
3. Dom Kultury Podgórze – Podgórska Jesień Kulturalna.
4. Ośrodek Kultury Kraków - Nowa Huta – Nowa Huta. Dlaczego Nie?!, Muzyczne Spotkania na Wzgórzach Krzesławickich, program Na skrzydłach historii w Klubie 303, dożynki dzielnicowe.
5. Ośrodek Kultury Zespół Pieśni i Tańca „Krakowiacy” – Targi Sztuki Ludowej (przy współudziale Cepelii), Miodobranie (wraz ze Stowarzyszeniem Pszczelarzy Krakowskich) oraz cykl zajęć warsztatowych „Wokół Chopina” (z Filharmonią Krakowską).⁷⁶
6. Ośrodek Kultury. im. C.K.Norwida – Kreatywna Nowa Huta, Tydzień Bliskości w ARTzona, Dni Ziemi, Dni Nowej Huty, Nowohucka Wiosna Muzyczna, Nowohuckie Kroniki Filmowe, Święto Cykliczne w Nowej Hucie.
7. Ośrodek Kultury – Biblioteka Polskiej Piosenki - Lekcja Śpiewania w Krakowie.
8. Śródmiejski Ośrodek Kultury – koncert „Ogrody” w ramach święta ogrodów, realizacja nagrody Krakowska Książka Miesiąca, Ogólnopolski Konkurs Poetycki „Dać świadectwo”, cykl przedstawień Miniatury Teatralne.
9. Muzeum Armii Krajowej im gen Emila Fieldorfa Nila – Święta Patriotyczne, 11 listopada, 3 Maja, Święto 27 września, Dzień Powołania Polskiego Państwa Podziemnego, uroczystości w dzień urodzin i śmierci patrona muzeum.
10. Muzeum Historyczne Miasta Krakowa – Noc Muzeów, pochód Lajkonika, Pamiętaj z nami i Bieg Pamięci (trasa pamięci), Zajrzyj do Huty (dla Nowej Huty), Drążenie miasta – święto Podziemi Rynku, Muzeomania, Muzeum Rozproszone, coroczna uroczystość przyznania medali św. Krzysztofa, Konkurs Szopek Krakowskich i Pokonkursowe Wystawy Szopek Krakowskich.
11. Muzeum Inżynierii Miejskiej – Classic Moto Show, Noc Odkrywców.
12. Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOCAK – trudno wskazać jedno najważniejsze wydarzenie, jednak dużym echem odbijają się wystawy/wydarzenia związane z okupacją, sukces odniosła także wystawa poświęcona poza poetyckiej działalności Wisławy Szymborskiej.⁷⁷
13. Muzeum PRL – Noc Muzeum, Dzień Dziecka w Muzeum, odczyty Wokół Dziedzictwa „Solidarności”, dyskusje dot. architektury Nowej Huty.
14. Muzeum Historii Fotografii – włącza się w akcje Nocy Muzeów i Drzwi Otwartych Muzeów Krakowskich oraz uczestniczy w Miesiącu Fotografii.
15. Galeria Sztuki Współczesnej "Bunkier Sztuki" - Audio Art. Festiwal, Mały Klub Bunkra Sztuki, Sztuka 24h.
16. Teatr Ludowy – Festiwal Radości i Uśmiechu LAJKONIK.
17. Krakowski Teatr - Scena Stu – organizacja benefisów dla TVP i TVP Polonia.
18. Teatr Grotoska – Festiwal Materia Prima, Parada Smoków, Małopolski konkurs wiedzy o teatrze, udział w Krakowskiej Nocy Teatralnej.
19. Teatr Bagatela – Letni Festiwal Komedii, EuroDramaFest, Festiwal Teatru „Bagatela” oraz Lato w Teatrze.

⁷⁶ Wywiad z przedstawicielem Ośrodka Kultury Zespół Pieśni i Tańca „Krakowiacy”

⁷⁷ Wywiad z przedstawicielem Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOCAK

20. Teatr KTO – Międzynarodowy Festiwal Teatrów Ulicznych w Krakowie.
21. Teatr Łażnia Nowa – Międzynarodowy Festiwal Teatralny Boska Komedia.
22. Balet dworski Cracovia Danza – Dzień Tańca z Cracovia Danza, Festiwal Tańców Dworskich, audycje muzyczne w filharmoniach, lekcje muzyczne dla szkół.
23. Krakowski Teatr Variete – instytucja dopiero rozpoczęła działalność dlatego nie zidentyfikowano dla niej wydarzenia sztandarowego.
24. Krowoderska Biblioteka Publiczna – Tydzień Bibliotek.
25. Nowohucka Biblioteka Publiczna – Nowohucki Dzień Głośnego Czytania.
26. Podgórska Biblioteka Publiczna – edukacyjna oferta bibliotek dla szkół i przedszkoli (lekcje biblioteczne, spotkania edukacyjne – tematyczne).
27. Śródmiejska Biblioteka Publiczna – Patroni naszych ulic (konkurs plastyczny organizowany we współpracy z Radami Dzielnic), Noc w Bibliotece.
28. Orkiestra Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa "Sinfonietta Cracovia" – Koncert Noworoczny Sinfonietty Cracovii.
29. Capella Cracoviensis – cykl matinée: koncerty edukacyjne dla juniorów i seniorów, Teatr Muzyki.
30. Krakowskie Biuro Festiwalowe - festiwal muzyki dawnej Misteria Paschalia, Festiwal Muzyki Filmowej w Krakowie, Festiwal Miłosza, Finały Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.
31. Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie – Kolędowanie z Janem Pawłem II.

Podsumowując, należy podkreślić, że **może się wydawać, że sztandarowe wydarzenia realizowane przez instytucje kultury pokrywają się w dużej mierze z zakresem markowych produktów Krakowa**. Znaczna część placówek jest zaangażowana w organizację i/lub realizację najważniejszych wydarzeń o skali krajowej lub międzynarodowej. Generalnie na udział w sztandarowych wydarzeniach nie ma wpływu profil danej placówki, ponieważ w równym stopniu zaangażowane były muzea, co domy kultury lub teatry (z wyjątkiem bibliotek, które w zasadzie były wyłączone). **W rozdziale dotyczącym współpracy wskazywano, że współpraca pomiędzy instytucjami kultury dotyczy najczęściej pojedynczych wydarzeń. Takimi są właśnie omawiania wydarzenia sztandarowe.** Niestety w większości przypadków nie oznaczają one trwałej i systematycznej współpracy.

Należy zwrócić uwagę, na różnice postrzegania sztandarowych wydarzeń z perspektywy miasta i sztandarowymi wydarzeniami z perspektywy badanych instytucji. Pokrywają się one jedynie częściowo. Może to wskazywać na brak spójności celów miasta oraz poszczególnych instytucji. Wzmocnia to jednocześnie wnioski o konieczności poprawy współpracy na linii GMK instytucje kultury oraz instytucji kultury między sobą.

Można postawić tezę, że już sam udział w tak różnorodnych sztandarowych przedsięwzięciach świadczy o znacznym potencjale analizowanych instytucji kultury i posiadaniu wystarczających zasobów, aby wziąć udział w prestiżowych wydarzeniach. **Potencjał ten powinien zostać wykorzystany w kształtowaniu rozwoju poszczególnych instytucji, jak i spójnej polityki kulturalnej na poziomie Miasta.** Warto, aby udział w najważniejszych dla miasta eventach był uwzględniany w planach rozwoju placówek, a także był traktowany z taką samą powagą jak eventy, które postrzegane są jako sztandarowe na poziomie swojej instytucji. Może to bowiem pozytywnie wpłynąć zarówno na podnoszenie jakości usług, jak i promocję instytucji kultury.

III.7. Współpraca instytucji kultury i partnerstwa

Pisząc o współpracy będziemy starali się skoncentrować na jej trzech wymiarach, takich jak: **różnorodność podmiotów i skalą współpracy, systematyczność współpracy oraz korzyści (jedno / dwustronne)**. Autorzy przyjmują założenie, że perspektywy instytucji kultury pożądanym byłoby istnienie względnie stałej sieci współpracy z różnorodnymi podmiotami opartej na obustronnych korzyściach. *Współpraca to proces, który jednoczy ze sobą indywidualne podmioty, bądź też całe grupy podmiotów, zainteresowane konkretnym rozwiązaniem wspólnie postrzeganej kwestii dotyczącej rozwoju. W przypadku działalności kulturalnej, ma ona na*

celu uwzględnienie potrzeb i spełnienie oczekiwań zróżnicowanej grupy odbiorców, poprzez stworzenie zróżnicowanej, atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty kulturalnej.⁷⁸ Współpraca ta powinna być uzupełniona kooperacją w ramach realizacji konkretnych projektów czy wydarzeń. Poniższy rozdział stara się pokazać jak z tej perspektywy wypadają badane instytucje.

Współpraca instytucji kultury

Różnorodność podmiotów

Instytucje współpracujące z jednostkami kultury można podzielić na kilka typów: organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, media oraz podmioty sektora publicznego. Należy podkreślić, że pomiędzy badanymi podmiotami wystąpiły duże różnice w przypadku pod względem ilości jak i zróżnicowania współpracujących instytucji.

Wśród liderów, wskazujących najwięcej podmiotów, z którymi współpracują znalazły się ośrodki kultury – warto podkreślić, że współpraca ta jest różnorodna i dotyczy wszystkich wymienionych typów instytucji. Warto podać kilka przykładów takiej współpracy: Nowohuckie Centrum Kultury Centrum Lokalnej Kultury Kulinarnej - Marchewka Bistro powstałe w ramach realizacji przez Fundację projektu Produkt Lokalny Małopolska innym ciekawym przykładem jest "Śniadanie Biznesowe" prowadzone przez Centrum Kultury "Dworek Białoprądnicki" – są to spotkania przedstawicieli biznesu i organizacji pozarządowych. Ośrodek Kultury – Kraków-Nowa Huta prowadzi Nowohucka Akademię Seniora - wspólną inicjatywę Stowarzyszenia Przyjaciół Nowej Huty oraz Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta.

W przypadku teatrów oraz, co ciekawe, muzeów duży odsetek współpracujących podmiotów stanowią media. Przykładowo Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa "Nila" może pochwalić się współpracą z Dziennikiem Polskim, który jest partnerem medialnym, ponadto muzeum współpracuje z TVP Historia; TVP Kraków Podobnie sytuacja wygląda w przypadku Teatru STU, ten teatr współpracuje z tymi samymi podmiotami.

O relatywnie najmniejszej współpracy możemy mówić w przypadku bibliotek. Te instytucje współpracują z najmniejszą liczbą i najmniej różnorodnych podmiotów. Okazało się, jednak, że pojawiły się istotne wyjątki od tej prawidłowości, bo pośród bibliotek (wskazywanych na mały zakres współpracy), znalazły się takie, które współpracują żywo i z wieloma instytucjami, w tym spółdzielniami mieszkaniowymi i szkołami.

Można postawić hipotezę, że **zakres współpracy zależy od wizji rozwoju i zaangażowania kierownictwa i pracowników danej instytucji, a nie tylko od jej typu.** Zatem zakładając, że współpraca przynosi więcej korzyści niż kosztów, **należy rozważyć zachęcanie i ułatwianie budowania sieci współpracy z instytucjami kultury w Krakowie.** Niezależnie od tego warto zwrócić uwagę na ważną prawidłowość. **Współpraca instytucji kultury, jest najczęściej ograniczona głównie do podmiotów branżowych – tj. teatry współpracują najczęściej z teatrami, muzea z muzeami itd.** Współpraca taka jest zrozumiała i oczywista, warto jednak zastanowić się, czy wyjście poza „branżę” nie mogłoby zaowocować ciekawymi pomysłami i rozwiązaniami, czy nie należy promować budowania platformy współpracy pomiędzy instytucjami różnego typu. **Trzeba podkreślić, że dla większości z nich współpraca z innymi instytucjami jest źródłem nowych pomysłów, wyzwań, a czasem wspólnych projektów.**

Systematyczność współpracy

Współpraca większości instytucji kultury z wyróżnionymi wcześniej typami podmiotów opiera się przede wszystkim na realizacji określonego projektu/wydarzenia, jest więc krótkoterminowa. Wraz z zakończeniem przedsięwzięcia instytucje kończą współpracę. Co prawda w trakcie badania udało się zidentyfikować kilka wyjątków, np. Nowohuckie Centrum Kultury, które może pochwalić się wieloletnią (od 1987 r.) ożywioną

⁷⁸ http://zneiz.pb.edu.pl/data/magazine/article/124/en/2.2_borkowska.pdf, dostęp 18.12.2015

współpracą z Domem Kultury Langwasser w Norymberdze. **Ogromną wartością tej współpracy nie są jedynie wymiany zespołów artystycznych, instruktorów i artystów z obu placówek, ani warsztaty artystyczne albo wystawy tematyczne, uwagę należy zwrócić na wieloletnie więzi osobiste pomiędzy członkami tych placówek.** Nowohuckie Centrum Kultury wyróżnia się także pod innym względem: we współpracy z Fundacją Partnerstwa dla Środowiska zrealizowali przedsięwzięcie Centrum Lokalnej Kultury Kulinarnej – Marchewka Bistro, które pozwala na realizację misji oby tych placówek, a więc jednocześnie propagowanie kultury i ekologicznego stylu życia. Przykład ten pokazuje, że pomimo różnych obszarów działalności współpraca jest możliwa, a co ważniejsze pozwala na realizację własnych celów. Warto również zwrócić uwagę na długoterminową współpracę pomiędzy organizacją pozarządową Stowarzyszenie Przyjaciół Nowej Huty oraz Ośrodkiem Kultury Kraków – Nowa Huta. Ich wspólną inicjatywą jest Nowohucka Akademia Seniora, która rozpoczęła swoją działalność w lutym 2010 roku. Działalność Akademii ukierunkowana jest na środowisko seniorów, a więc zajmują się organizacją szeregu wydarzeń/zajęć z których mogą korzystać nie tylko osoby starsze z Nowej Huty, ale także z Krakowa i pobliskich gmin.

Podobnie wygląda sytuacja w przypadku współpracy pomiędzy instytucjami kultury. W większości przypadków również są to krótkoterminowe działania związane z konkretnym wydarzeniem, rzadziej są to wydarzenia cykliczne. Jednak i tym razem możemy wskazać na przykład - dobrą praktykę współpracy długoterminowej. Chodzi o relacje Domu Kultury „Podgórze”, Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki” i Ośrodka Kultury Kraków – Nowa Huta, w nich prowadzone są Kluby Rodziców. Podkreślić należy, że inicjatorem tego działania jest GKM. Kluby te są zarówno spotkaniami medycznymi, zajęciami ogólnorozwojowymi dla dzieci, ale także kursem samoobrony Bezpieczna Mama, jak również zajęciami z pilatesu dla kobiet w ciąży. W przypadku niektórych instytucji współpraca długoterminowa związana jest np. z regularnym udostępnianiem lokali celem umożliwienia przeprowadzania prób (Teatr KTO i Ośrodek Kultury – Zespół Pieśni i Tańca "Krakowiacy"), organizowanie wystaw (Stowarzyszeniem Plastyków Nieprofesjonalnych "ZIEMI KRAKOWSKIEJ" - obecnie Stowarzyszenie Plastyków Ziemi Krakowskiej i Ośrodek Kultury – Zespół Pieśni i Tańca "Krakowiacy").

Unikatowym wydarzeniem na tle instytucji kultury jest coroczna uroczystość w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa podczas której wręczane są Medale św. Krzysztofa celem uhonorowania, wyróżnienia osób, instytucji lub firm wspierających Muzeum finansowo, organizacyjnie, merytorycznie czy naukowo.

Szczególnym przykładem instytucji, która swoją działalność w dużej mierze opiera na współpracy jest **Krakowskie Biuro Festiwalowe**. KBF współpracuje z szerokim wachlarzem instytucji innymi jednostkami kultury, organizacjami pozarządowymi oraz firmami (w tym biznesowymi i działającymi w polu kultury, np. księgarnie, wydawnictwa, impresariaty, agencje artystyczne) i instytucjami państwowymi i samorządowym. Co ciekawe współpraca ta przybiera różne formy, tak jak w przypadku wcześniej opisywanych instytucji mecenatu, czy patronatu, ale także realizowane są umowy o charakterze barterowym.

Pomimo pojedynczych przykładów, jak podkreślano wcześniej, placówki co prawda deklarowały współpracę z różnego rodzaju instytucjami, ale **jest to najczęściej współpraca incydentalna związana z realizacją określonych wydarzeń, przedsięwzięć.** Nie jest też praktykowane podpisywanie porozumień będących pomostem do dalszej współpracy.

„Placówka nie ma sformalizowanych umów o współpracy z konkretnymi podmiotami. Współpracuje z różnymi stowarzyszeniami twórczymi, redakcjami (...) „ czy inna instytucja „nie ma podpisanych żadnych umów o partnerstwie. Współpracuje z różnymi instytucjami/jednostkami organizacyjnymi realizującymi podobne do niej cele statutowe”⁷⁹.

⁷⁹ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

Rozwiązanie takie jest z jednej strony zrozumiałe, zakłada ono podejście do wykonywanych zadań jako do pojedynczych projektów, ale **może też wynikać ze słabości planowania strategicznego, znacznej części instytucji kultury opisanego w rozdziale dotyczącym planowania strategicznego.**

Jednym z elementów konstytuujących długotrwałą i systematyczną współpracę są obopólne korzyści jakie są czerpane przez instytucje współpracujące. Tu jednak pojawia się znaczna niesymetryczność, z jednej strony są sponsorzy i mecenasi zainteresowani najczęściej realizacją konkretnych prestiżowych przedsięwzięć, dla których instytucje kultury są najczęściej beneficjentami. Z drugiej strony mamy do czynienia, z początkującymi artystami, stowarzyszeniami, które chciałby skorzystać z doświadczenia partnerów. Ten problem najczęściej nie pojawia się kiedy mamy do czynienia z instytucjami o podobnym statusie, wtedy jednak pojawia się problem konkurencji i rywalizacji o klienta oraz zasoby instytucji publicznych.

Systematyczna współpraca różnorodnych instytucji kultury uwzględniająca różne interesy mogłaby przyczynić się do rozwoju kompleksowego produktu / produktów kulturalno-turystycznych Krakowa. Co z jednej strony przyczyniłoby się do podniesienia w tym wymiarze atrakcyjności miasta, z drugiej mógłby wpłynąć na zwiększenie liczby klientów zainteresowanych działaniami poszczególnych instytucji kultury.

Partnerstwa publiczno-prywatne

Partnerstwa publiczno prywatne jako typ współpracy wskazywany był przez badane podmioty stosunkowo rzadko. Wynika to z dwóch przyczyn – przede wszystkim z tego, że **formuła partnerstw publiczno-prywatnych jest w Polsce stosunkowo nowa** oraz (a może przede wszystkim) **stosowana jest do działań o charakterze biznesowym, nastawionych na wypracowywanie przychodu.** W przypadku instytucji kultury jest to niezwykle trudne. Chociaż **można wśród badanych instytucji wskazać przykłady dobrych praktyk oraz doświadczeń** wynikających z podjętych działań w tym obszarze.

Sztandarowym przykładem funkcjonowania PPP może być **Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida – przez 3 lata finansowanie działalności Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida odbywało się solidarnie: po połowie pomiędzy miastem i Hutą im. T. Sendzimira,** co było precedensowym rozwiązaniem w skali kraju (tzw. partnerstwo publiczno-prywatne). Przykład ten pokazuje, że na polu kultury rozwiązanie takie jest tak naprawdę rodzajem mecenatu.

Na jeszcze inny sposób współpracy zdecydowało się Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki”, w ramach działania Kultura i Biznes. Związek kreatywny stara się wspólnie z biznesem proponować zajęcia będące na styku kultury i rynku pracy – dotyczące ważnego elementu budowania kapitału społecznego, jakim jest budowanie i pielęgnowanie sieci współpracy. **Model ten jest atrakcyjny dla obu stron: Centrum może zaproponować nowe interesujące zajęcia, a firma dzięki temu promuje się.**

Na trudności polegające na sprzeczności interesów wskazują doświadczenia Muzeum Historii Fotografii. Jeden z projektów realizowanych przez Muzeum polegał na współpracy z firmami prywatnymi udostępniającymi zdjęcia. Wydawać by się mogło, że jest to zgodne z ideą PPP polegającego na tym, że wszystkie zaangażowane strony korzystają na współpracy – Muzeum poszerza znacznie dostępny repertuar zbiorów, a firmy uzyskują z tego tytułu dodatkową promocję. Sprzeczność interesów polegała na tym, że firmy te na takich zdjęciach zarabiają, zatem nie jest w ich interesie udostępnianie ich w dużych rozdzielczościach bez specjalnych zabezpieczeń, czy znaków wodnych wskazujących na właściciela zdjęcia.

Przedstawione powyżej przykłady PPP pokazują, że na polu kultury trudne jest budowanie partnerstw. Warto zwrócić uwagę, że partnerstwo może często odgrywać rolę mecenatu, jak miało to miejsce w przypadku Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida – wtedy zależne jest od zasobności i woli mecenasa. Z drugiej strony może być też budowane w oparciu o wspólne korzyści, jak miało to miejsce w przypadku Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki”. Ostatni z przytoczonych przykładów – Muzeum Historii Fotografii pokazuje, że interesy podmiotów w ramach PPP mogą być równocześnie zbieżne i sprzeczne.

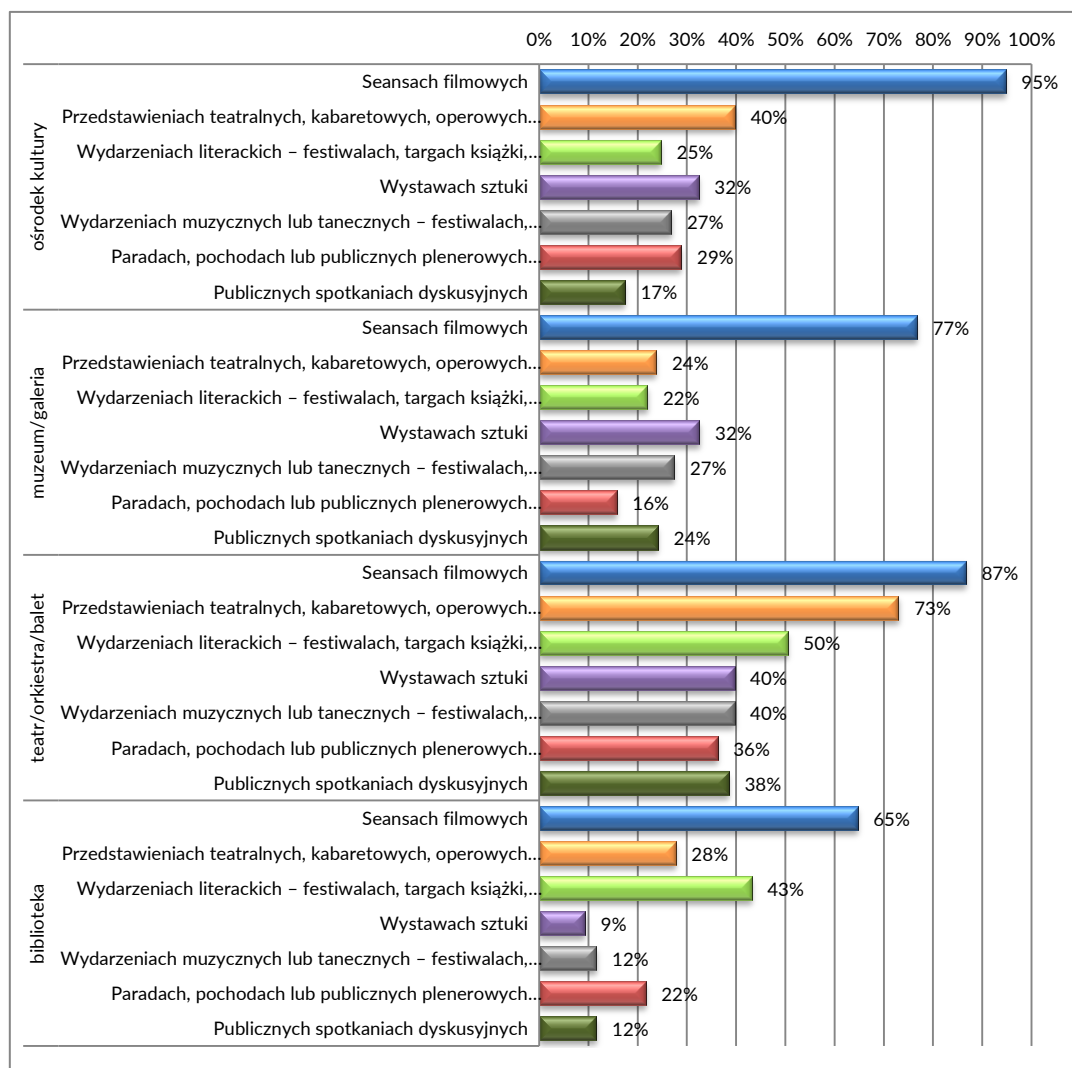
III.8. Identyfikacja grup odbiorców

Starając się określić odbiorców poszczególnych typów instytucji kultury, nałożyliśmy na siebie dwa wymiary: częstotliwość korzystania z instytucji kultury oraz różnorodność. W pierwszej kolejności postaramy się omówić różnorodność, a później – częstotliwość, następnie pokażemy, że analiza pozwoliła na wyodrębnienie różnych typów uczestników.

Różnorodność wydarzeń

Zatem przyjrzyjmy się uczestnikom pod względem różnorodności wydarzeń, w których uczestniczą. **Na tym tle wyróżniają się osoby, które badane były przy okazji wizyty w teatrze/orkiestrze/balecie** – charakteryzują się one udziałem w wydarzeniach o największej różnorodności. Średnio deklarowali udział w prawie 4 typach wydarzeń. Podobną strukturę reprezentują beneficjenci badani w ośrodkach kultury oraz muzeach/galeriach. Wśród nich dominuje wyraźnie jeden typ aktywności – deklarowali oni udział w średnio niecałych 3 typach wydarzeń. **Najmniejszą różnorodnością charakteryzują się respondenci badani w bibliotekach.** Deklarowali oni udział przeciętnie w 2 rodzajach aktywności. Przy czym warto zwrócić uwagę, że w ich przypadku wysoką pozycję zajmowały wydarzenia o charakterze literackim – potwierdzając tym samy specyfikę tej grupy. Analiza ta pokazuje, że klienci poszczególnych typów instytucji różnią się między sobą pod względem różnorodności korzystania z wydarzeń kulturalnych.

Wykres 16. Różnorodność korzystania z różny wydarzeń kulturalnych

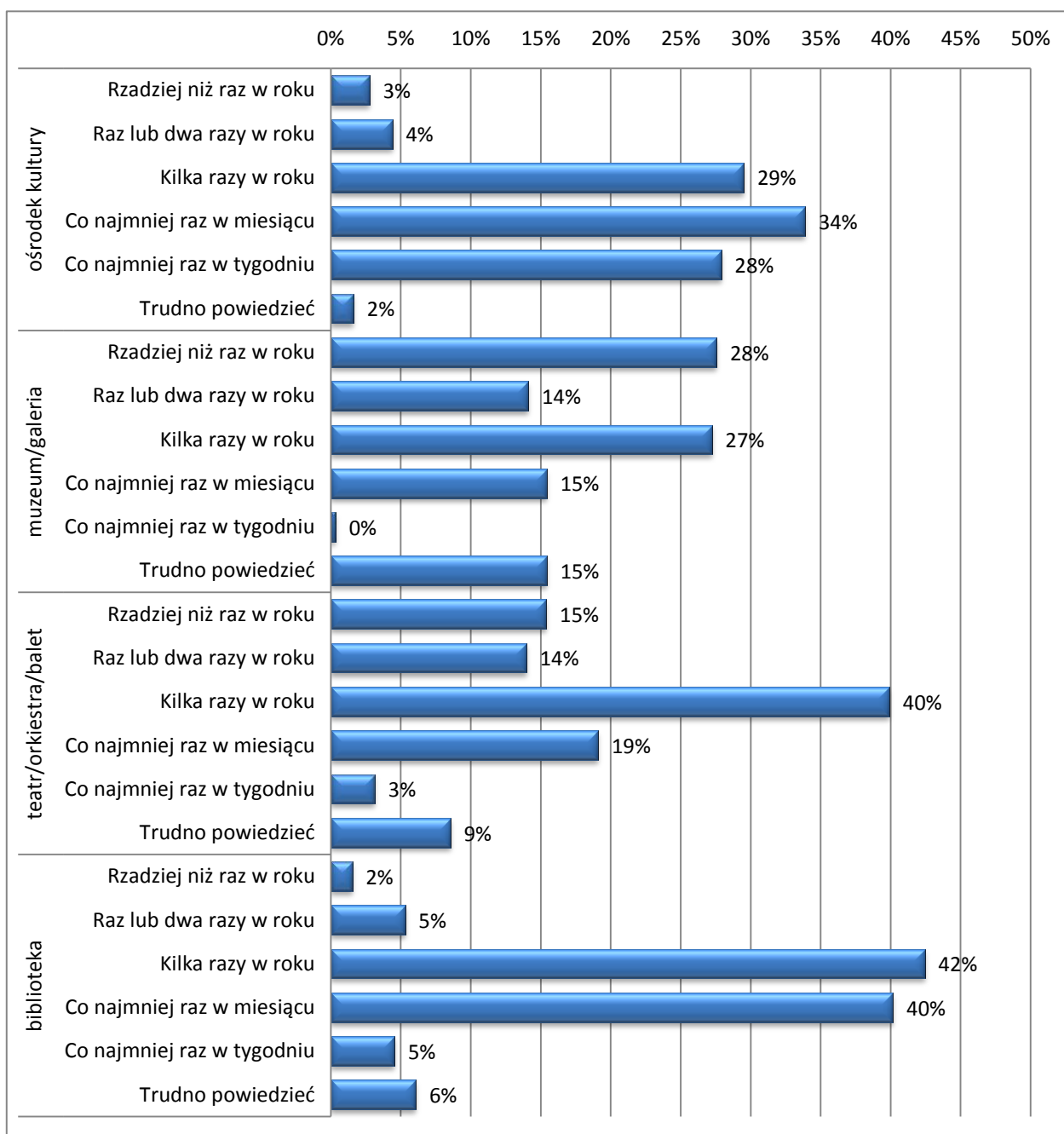

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań klientów poszczególnych instytucji, PAPI/CAWI, N=3233

Częstotliwość korzystania z instytucji kultury

Respondenci zostali także zapytani o to, jak często korzystają z danych instytucji kultury. Okazało się, że najczęściej korzystano z oferty ośrodków kultury, następnie bibliotek, później teatrów, a na końcu – muzeów. Taki rozkład odpowiedzi nie jest zaskakujący – dobrze oddaje specyfikę poszczególnych instytucji. Ośrodki kultury charakteryzują się wysokim odsetkiem klientów, którzy korzystają z oferty stosunkowo często - przynajmniej raz w miesiącu – ponad 60% badanych. Nieco rzadziej korzystają z instytucji kultury klienci bibliotek. W kategorii, do której należą teatry respondenci deklarują korzystanie z nich najczęściej raz lub kilka razy w roku, a w przypadku muzeów 28% badanych twierdzi, że rzadziej niż raz w roku. Tego typu instytucje są odwiedzane zdecydowanie rzadziej niż biblioteki i ośrodki kultury.

Wykres 17. Częstotliwość korzystania z poszczególnych instytucji kultury

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań klientów poszczególnych instytucji, PAPI/CAWI, N=3233

Podsumowując, należy zauważyć, że odbiorcy poszczególnych typów instytucji kultury różnią się między sobą. Można ich podzielić na cztery kategorie wykorzystując omawiane wcześniej wymiary: różnorodność i częstotliwość z korzystania. Warto podkreślić, że typologia ta może być wykorzystana przy planowaniu działań informacyjno-promocyjnych, poszczególnych typów instytucji.

Tabela 21 Typy uczestników kultury ze względu na częstotliwość i różnorodność korzystania z instytucji kultury

	Częściej	Rzadziej
Różnorodnie	Ośrodki kultury	Teatr / orkiestra / balet
Jednostajnie	Biblioteki (częściej usługi instytucji kultury)	Galerie / muzea (częściej wydarzenia)

Źródło: opracowanie własne

Za główną oś podziału instytucji kultury należy uznać częstotliwość korzystania z instytucji kultury. I w związku z tym mamy dwa typy instytucji: te, które odwiedzane są relatywnie częściej i systematycznie – są one w związku z tym bliżej klienta oraz te, które odwiedzane są rzadziej i bardziej okazjonalnie. Dla pierwszego typu kontakt z kulturą w badanych instytucjach jest elementem (w większym lub mniejszym stopniu ich codziennego funkcjonowania) natomiast w przypadku drugiego typu mamy tu do czynienia z wydarzeniami o charakterze wyjątkowym, mniej systematycznym i jednostkowym. Analizy prowadzone w dalszej części raportu będą starały się pokazać dokładniejszą charakterystykę tych grup. **Podkreślić należy, że ich dobre poznanie i określenie pozwoli na lepsze dostosowanie proponowanej oferty oraz precyzyjniejsze dobranie kanałów komunikacji.**

Odbiorcy oczami instytucji kultury

Pytając o grupy odbiorców do których adresowany jest przekaz poszczególnych instytucji kultury, większość wypowiedziała się ogólnie, twierdząc, że każdy widz / odbiorca jest mile widziany. Czasami co prawda wymieniane były grupy odbiorców, ale określone one były na tyle szeroko, że mieściły się kategorii – „każdy jest mile widziany”. Takie podejście do tematu może być spowodowane ograniczoną wiedzą dotyczącą kategorii potencjalnie zainteresowanych i owocować nie trafionymi propozycjami.

„Grupy odbiorców to dzieci, przedszkola, szkoły, młodzież, seniorzy, osoby dorosłe, rodzice i dzieci, osoby niepełnosprawne”⁸⁰.

Dlatego w oparciu o prowadzone badania postaramy się wstępnie określić grupy odbiorców. **Podkreślić należy, że w celu dokładnego określenia tych grup powinno zostać przeprowadzone oddzielne badanie poświęcone głównie temu zagadnieniu i mające na celu opisanie klientów poszczególnych instytucji, a nie tylko typów.** W związku z tym poniższą tabelę należy potraktować jako przybliżenie omawianego zagadnienia.

Tabela 22. Klienci instytucji kultury w podziale na typy

Ośrodki kultury	Odbiorcami są najczęściej uczniowie, studenci i osoby starsze - nastawienie głównie na mieszkańców Krakowa.
Muzea/galerie	Brak określonej specyfiki odbiorców, doprecyzowuję ją nieco specjalizacja określonego muzeum / galerii – nastawienia na turystów.
Teatry, orkiestry i balet	Nastawienie przeważnie na mieszkańców Krakowa, ale także na turystów – występy poza Krakowem.

⁸⁰ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

Biblioteki	Klienci podobni jak w przypadku ośrodków kultury - najczęściej są to uczniowie, studenci i osoby starsze - nastawienie głównie na mieszkańców Krakowa.
-------------------	--

Źródło: Opracowanie własne

Szczególnym rodzajem instytucji nieujętych w powyższym zestawieniu jest KBF – ze względu na specyfikę działania proponowane przez nią wydarzenia adresowane są do różnych grup odbiorców. W przypadku tej instytucji każde wydarzenie można w zasadzie rozpatrywać oddzielnie.

Wspomniano wcześniej, że w badanych instytucjach jedynie w sporadycznych przypadkach można mówić o usystematyzowanym podejściu do klientów. Taki sposób postępowania pozwala badanym instytucjom na sprofilowanie działań i dostosowania do potrzeb poszczególnych grup odbiorców. Dobrą ilustracją jest poniższy przykład muzeum, w którym wyraźnie widać sprofilowanie i dostosowanie oferty do odbiorcy.

„Seniorzy, dzieci, studenci. To wszystko zależy od oddziałów, np. w Aptece Pod Orłem jest młodzież żydowska. W Fabryce emalia to turysta amerykański i emeryt niemiecki, w Rynku podziemnym to młodzież polska, w Szopce Krakowskiej to krakowianie, w Muzeomanii to różne grupy docelowe, Akademia 67 to seniorzy, akademia Małego Odkrywcy to dzieci. Organizujemy warsztaty mające na celu precyzowanie grup docelowych”⁸¹.

Przykład teatru, który posiada grupę docelową i w sposób świadomy może kształtować swój repertuar, podkreślić należy, że poniżej przeprowadzona segmentacja oparta jest na badaniach. Prowadzenie badań poszczególnych instytucji kultury wydaje się dobrym rozwiązaniem. Mógłby być one prowadzone przy współpracy z uczelniami krakowskimi w ramach zajęć o charakterze badawczym prowadzonych dla studentów.

„Teatr chce docierać do widza w wieku do lat 32 i powyżej 45 lat. Wynika to z faktu, iż wg przeprowadzonych badań właśnie w tym wieku ludzie chodzą do teatru. W środkowych latach skupiają się na wychowaniu dzieci. Kolejne kryterium doboru odbiorców to odległość od Teatru – 1 godz. jazdy lub 100 km.”⁸²

Przykład z domu kultury, w którym profilowanie nie jest precyzyjne, ale wyznacza podstawę do podejmowania decyzji dotyczącej proponowanej oferty.

„Placówka kieruje swoją ofertę do różnych grup wiekowych i osób z różnych okolic. Szczególny nacisk kładziony jest jednak na młodzież (edukacja) i osoby starsze (dyskusje konfrontujące doświadczenia odbiorców z odczuciami innych osób; wspomnienia). Terytorialnie szczególnie ważni są mieszkańcy Nowej Huty. Chodzi o pokazanie im historii tej dzielnicy, kreowanie aktywności w rozwoju dzielnicy.”⁸³

W przypadku domu kultury pojawił się też ciekawy wątek sytuujący tę instytucję na pograniczu kultury i życia społecznego.

„(...) placówka będzie dobrze funkcjonowała jeśli będzie miała oparcie w lokalnej społeczności, będzie działała na jej rzecz. (...), Muzeum może być motorem zmian Nowej Huty.”⁸⁴

Pomimo powyższych pozytywnych przykładów większość instytucji kultury w Krakowie nie ma najczęściej precyzyjnie określonych grup docelowych działań kulturowych - brak jest targetowania grup odbiorców w ośrodkach kultury. W tym miejscu należy wskazać jednak na działania KBF, który dzięki realizacji zaplanowanych działań promocyjnych skutecznie trafia ze swoimi działaniami do odbiorców festiwalu i innych

⁸¹ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

⁸² Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

⁸³ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

⁸⁴ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

organizowanych wydarzeń kulturalnych. Jest to zrozumiałe z uwagi na statutowe zadania KBF jakim jest prowadzenie działalności związanej z promocją wizerunkową Krakowa, w szczególności poprzez promocje dziedzictwa i dorobku kulturalnego Miasta. Formuła pracy KBF jest tego rodzaju, że integruje różne podmioty, tworzące krakowską kulturę. W ramach analiz prowadzonych w ramach badań terenowych wskazano, że KBF współpracuje z organizacjami pozarządowymi, z ponad 300 z różnych dziedzin od filmu, przez charytatywne instytucje, kończąc na dużych organach, jak IAM czy Instytut Książki. KBF organizuje ponad 600 wydarzeń rocznie, co powoduje, że w ocenie badanych przedstawicieli miejskich instytucji kultury, cokolwiek dzieje się w kulturze i przestrzeni miasta Krakowa, najczęściej jest kojarzone z marką KBF-u⁸⁵.

Jednak pojawiają się ciekawe i inspirujące przypadki, pokazujące że takie podejście może znacznie ułatwić pracę, dlatego warto rozważyć wsparcie pozostałych instytucji kultury w określeniu (o ile jest to możliwe) grup docelowych w celu lepszego dostosowania prowadzonych aktywności. Nie oznacza to oczywiście, że działania poszczególnych instytucji powinny ograniczać się do grup najbardziej zainteresowanych korzystaniem z oferty instytucji kultury. Instytucje te powinny starać się zachęcić i zaangażować mniej uczestniczących mieszkańców Krakowa. Jasne określenie i opisanie segmentu odbiorców powinno jednak stanowić bazę, na której budowane są inne propozycje.

III.9. Działalność promocyjna i marketingowa

Dwa wymiary działalności promocyjnej i marketingowej

Działalność promocyjna i marketingowa w obszarze kultury koncentrować powinna się na dwóch obszarach. Każdy z nich posiada odrębne cele jednakże oba przenikają się i dopiero jako całość mogą stworzyć kompleksowy system działań promocyjno-marketingowych zachęcających do uczestniczenia w kulturze.

Pierwszy dotyczy dostarczenie informacji – tu kluczowa jest szybkość i kompletności przekazywanych informacji. Jest ona warunkiem koniecznym do zaistnienia **drugiego wymiaru, jakim jest ocena danego przedsięwzięcia** – to ona wpływa ostatecznie na decyzję i działania związane z udziałem w danym wydarzeniu kulturalnym. Patrząc na kwestię decyzji o udziale w wydarzeniu kulturalnym z perspektywy teorii postaw, następuje bardzo szybkie wypracowanie swoistej postawy wobec danego wydarzenia. Obejmuje ona element poznawczy związany z dostarczeniem odpowiedniej wiedzy o danym wydarzeniu, element emocjonalno-oceniający pozwalający na wyrobienia nastawiania wobec danego przedsięwzięcia oraz element behawioralny związany z wykonaniem konkretnych działań (udziału lub braku udziału w wydarzeniu). Co prawda zebrane wyniki nie pozwalają na prowadzenie pogłębionych analiz dotyczących postaw, ale umożliwiają wskazanie dwóch elementów, które powinny być brane pod uwagę podczas komunikacji z potencjalnymi klientami. Pierwszy związany z dostarczeniem wiedzy, a drugi – z oceną i decyzją o udziale.

Rysunek 3. Obszary działalności promocyjnej i marketingowej

⁸⁵ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

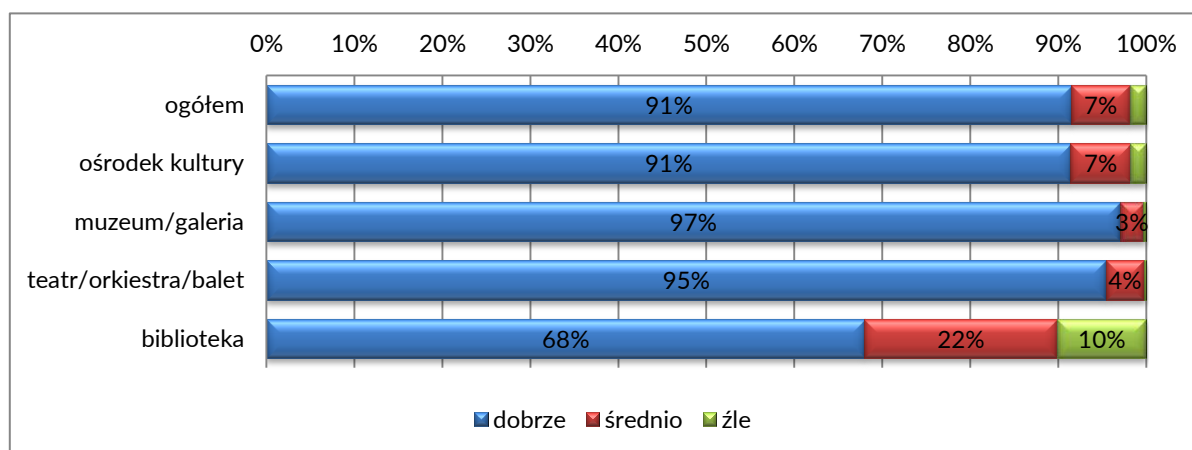

Źródło: opracowanie własne

Kanały promocji

Punktem wyjścia oceny obecnie prowadzonych działań promocyjnych i marketingowych jest dostępność informacji o wydarzeniach kulturalnych w Krakowie – a dokładniej o ofercie badanych instytucji kultury. Okazało się, że pod tym względem prowadzone działania należy ocenić bardzo pozytywnie. Zdecydowana większość badanych klientów poszczególnych instytucji deklaruowała, że nie mają problemów z dotarciem do informacji. Oznacza, to, że należy kontynuować prowadzone działania promocyjne. Na pewną uwagę zasługują jedynie biblioteki – jak pokazały badania jakościowe ocena taka może wynikać z funkcjonowania stron internetowych oraz położeniem większego nacisku na informowanie w samych placówkach, zostanie to szerzej omówione poniżej w części dotyczącej specyfiki grup odbiorców.

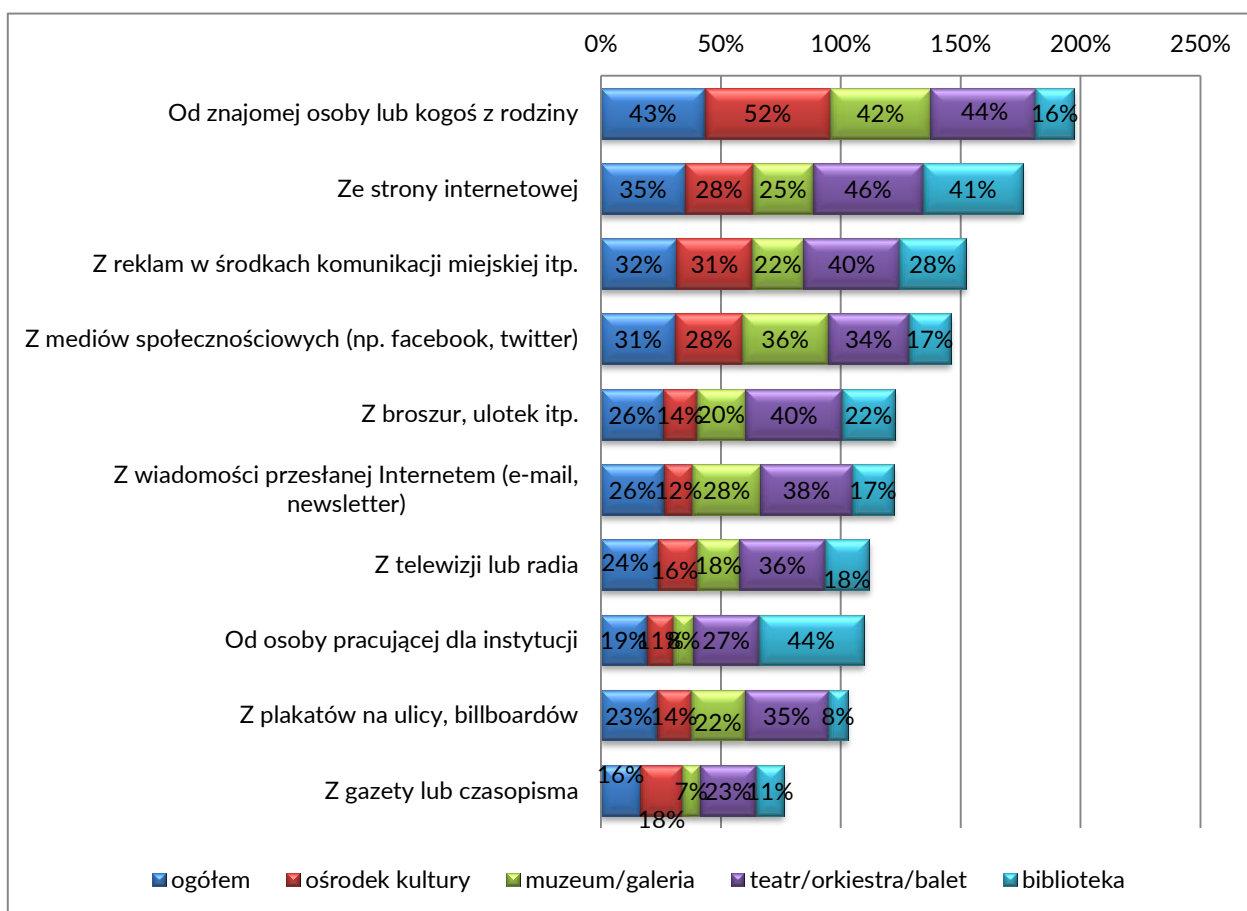
Wykres 18. Ocena dostępności do informacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań klientów poszczególnych instytucji, PAPI/CAWI, N=3233

Funkcję dostarczania informacji o działalności badanych instytucji kultury oparte są na dwóch filarach: znanych oraz stronach internetowych, dodatkowo jeszcze ważnym źródłem informacji są reklamy w środkach komunikacji miejskiej (warto tu jednak dodać jeszcze lokalną darmową prasę, która często wskazywana jest na równi z reklamami w komunikacji miejskiej). W tym kontekście należy zwrócić uwagę na jeszcze jedno źródło informacji – newslettery. Warto jednak wskazać, że powinny one być dostosowane do potrzeb konkretnego odbiorcy, dostarczając mu możliwości wyboru zakresu informacji, którym jest zainteresowany. Funkcja oceniająca, czyli wpływająca na decyzję o udziale w danym wydarzeniu, budowana jest w oparciu o elementy związane z „marketingiem szeptanym” zarówno w klasycznym wydaniu (rozmowy – znajomi i rodzina), jak i bardziej nowoczesnym (media społecznościowe). Należy jednak zwrócić uwagę, na stosunkowo wysokie wskazania innych kanałów komunikacji – można postawić hipotezę, że deklarowany wysoki poziom poinformowania badanych o działalności instytucji kultury, wynika w dużej mierze z różnorodności stosowanych kanałów dotarcia. Ponadto zwraca uwagę, fakt, że w ramach działań promocyjnych należy korzystać zarówno z nowoczesnych jak i bardziej klasycznych źródeł przekazu. Ograniczenie się lub dominacja tylko jednego z nich mogłaby doprowadzić do pominięcia ważnych z perspektywy instytucji grup odbiorców lub potencjalnych odbiorców.

Wykres 19. Źródła informacji o instytucjach kultury

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań klientów poszczególnych instytucji, PAPI/CAWI, N=3233

Przyglądając się dokładniej źródłom informacji w podziale na poszczególne instytucje zobaczymy istotne i ważne z perspektywy prowadzonych działań promocyjnych i marketingowych różnice. W poniższym zestawieniu nie uwzględniono KBF z uwagi na specyfikę tej miejskiej instytucji kultury, której podstawowym zadaniem jest promocja wizerunkowa Miasta realizowana przez różnego rodzaju aktywności tj. realizacje kampanii promocyjnych Krakowa, tworzenie, prowadzenie i zarządzanie siecią informacji miejskiej, produkcję lub koprodukcję materiałów programowych, działalność medialną i wydawniczą oraz wiele innych działań promocyjnych. Działania KBF dotyczyły głównie realizacji dużych wydarzeń kulturalnych, ocenie których poświęcony został oddzielny obszar badawczy (Rozdział II. Oferta wydarzeń kulturalnych w Krakowie).

Ośrodki kultury	Dominują cztery kanały komunikacji z jednym wyraźnym liderem – informacjami od znajomych, poza tym wymieniano jeszcze: stronę internetową, media społecznościowe ogłoszenia w komunikacji miejskiej.
Muzea/galerie	Dominują dwa źródła informacji – znajomi i media społecznościowe.
Teatry, orkiestry i balet	Korzystanie z różnorodnych źródeł informacji.
Biblioteki	Dwa główne źródła informacji - głównym źródłem informacji są pracownicy, a uzupełniającym storna internetowa.

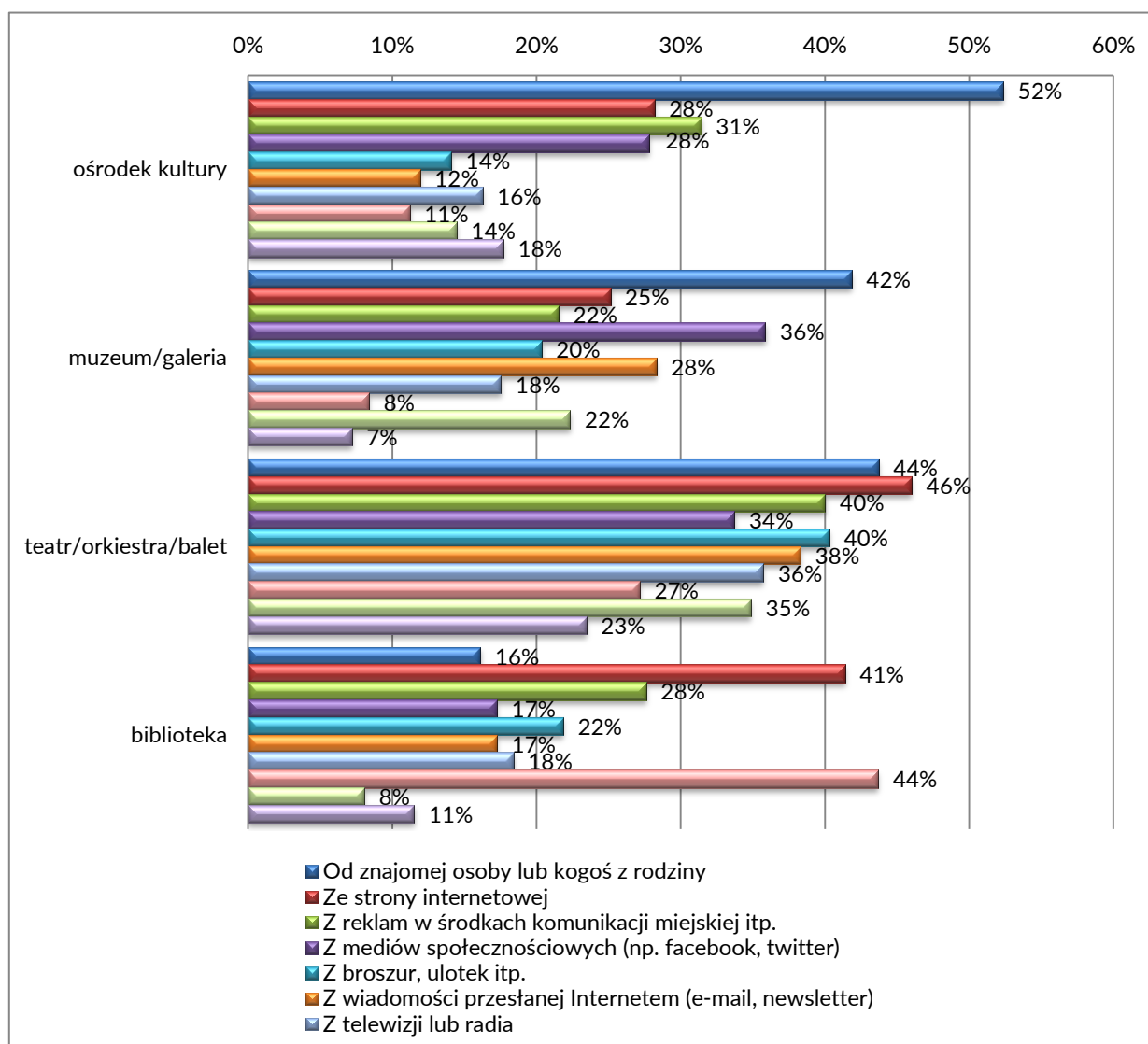
Jak pokazuje powyższa analiza, każdy z wymienionych typów instytucji posiada swoją specyfikę i w związku z tym dla każdego z nich inaczej zaplanowane powinny być działania promocyjne. Powinny one bazować na

głównych źródłach i kanałach informacji wymienionych powyżej, nie oznacza to, że należy zaprzestać innych działań promocyjnych, należy jedynie zmniejszyć nakłady na nie.

Ośrodki kultury	Informacja o zakresie proponowanych działań powinna być przekazywana na dobrze opracowanych stronach internetowych, umożliwiających zapoznanie się z ofertą domów kultury. Ponadto przed rozpoczęciem zajęć, wydarzeń należy prowadzić akcje informacyjne w komunikacji miejskiej oraz prasie lokalnej. Niezależnie od tego permanentnie powinna być prowadzone działania w mediach społecznościowych, ponadto należy rozważyć wprowadzenie akcji typu „podoba Ci się – podaj dalej”, „zarekomenduj nas a dostaniesz...” wspomagające działania marketingu szeptanego.
Muzea/galerie	W przypadku galerii i muzeów kluczowe z dostarczeniem informacji jest równoczesne przekazanie pozytywnej oceny zachęcającej do odwiedzenia tego typu instytucji kultury – dlatego samo przekazanie informacji o instytucji / wydarzeniu – nie wystarczy, szczególną rolę odgrywa tu marketing szeptany oparty przede wszystkim na portalach społecznościowych oraz ustnym przekazywaniu relacji.
Teatry, orkiestry i balet	Klienci tej kategorii korzystają z różnorodnych źródeł informacji, dlatego nie jest możliwe wskazanie dominujących kanałów (tj. strona internetowa, znajomi lub osoby polecające, reklamy w środkach komunikacji miejskiej, broszury czy ulotki) ⁸⁶ .
Biblioteki	W przypadku bibliotek szczególną rolę w informowaniu pełni obsługa instytucji, dlatego w tym przypadku bardzo ważna jest ich inicjatywa i posiadanie pełnych i aktualnych informacji. Ponadto bardzo ważnym źródłem jest strona internetowa, maksymalnie ułatwiająca korzystanie z biblioteki (z dostępem do pełnego katalogu, z informacjami o statusie danej pozycji, możliwością rezerwacji, przedłużenia itd.).

⁸⁶ Zobacz Wykres 19. Źródła informacji o instytucjach kultury

Wykres 20. Źródła informacji o instytucjach kultury – porównanie instytucji

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań klientów poszczególnych instytucji, PAPI/CAWI, N=3233

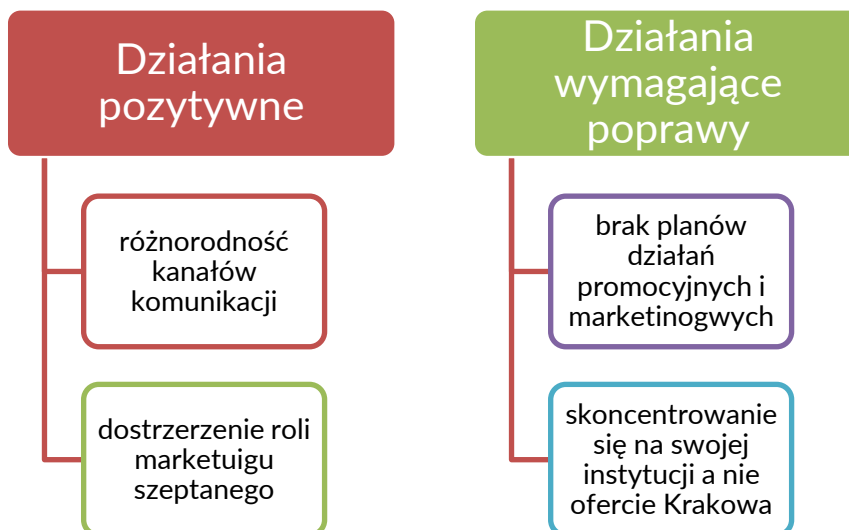
Działania marketingowe

Analizując działania marketingowe prowadzone przez badane instytucje kultury należy zwrócić uwagę na rzucające się zarówno pozytywne jak i negatywne aspekty. Jako pozytywy należy, po pierwsze wskazać docenienie roli promocji oraz różnorodność prowadzonych działań z wykorzystaniem zarówno tradycyjnych jak i nowoczesnych kanałów komunikacji oraz po drugie uwzględnienie w prowadzonych działaniach specyfiki instytucji kultury, a co za tym idzie szczególnej roli marketingu szeptanego. Natomiast do wymagających uwagi należy zaliczyć generalnie brak posiadania przez instytucje planów działań promocyjnych i marketingowych (większość instytucji prowadzi działania *ad hoc*) oraz skoncentrowanie działań na swojej instytucji i marginalne informowanie o działalność innych instytucji kultury.

W tym kontekście należy rozróżnić doraźnie prowadzone działania promocyjne dotyczące poszczególnych wydarzeń (tj. przykładowo wystawienie nowego spektaklu lub związane z danym festiwałem), które określić można jako element szerszego programu artystycznego od kompleksowych i zaplanowanych działań promocyjnych sformułowanych w postaci Strategii promocyjnej lub marketingowej. Na tym tle wyróżnić natomiast należy KBF, który dysponuje sformułowaną strategią oraz prężnie ją realizuje. Dobrym przykładem jest *Program 6 Zmysłów* - strategia nieszablonowej promocji Krakowa poprzez wydarzenia kulturalne,

skierowana do turystów i mieszkańców realizowany przez KBF. KBF jest również instytucją która oprócz posiadania i realizowania sformalizowanej strategii działania prowadzi systematyczne badania odbiorów kultury i uczestnictwa w kulturze.

Rysunek 4 Mocne i słabe strony działań promocyjno-marketingowych

Źródło: opracowanie własne

Respondenci opisując działania swoich instytucji zwrócili uwagę na szereg różnorodnych działań promocyjnych. Zdecydowana większość deklaruwała położenie nacisku na **strony internetowe i media społecznościowe**, w dużej mierze ze względu na znacznie **marketingu szeptanego**, który omówiony zostanie w dalszej części raportu. Bardzo często wymieniano też **plakaty i ulotki**, jak wspomniano o tym wcześniej jest to szczególnie ważne źródło informacji w przypadku teatrów. Pojedyncze instytucje wspominały o **współpracy z mediami oraz filmach, które umieszczały na YouTube**. Ponadto wskazywano też na wykorzystywanie **mailingów** oraz zamieszczaniu informacji w **gazetach dzielnicowych**. Pewną ciekawostką było dostrzeżenie przez badanych przedstawicieli instytucji potencjału promocyjnego **Krakowskiej Karty Rodziny (KKR)**, wskazywali oni, że częściowo stymuluje potencjalnych zainteresowanych do zapoznania się z ofertą ich instytucji. W pojedynczych przypadkach wskazywano też na prowadzenie badań, pod kątem działań promocyjnych. Zwrócono też uwagę na działanie o charakterze promocyjnym, które jest ryzykowane, ale ma zastosowanie wśród instytucji kultury określane jako „**skandalizowanie**”. Podkreślić należy, że tego typu działanie może być wykorzystane jedynie przez niektóre instytucje należące do kategorii teatrów / galerii.

„To, co dzieje się w teatrze do mnie dociera za pomocą nagłówków, skandalizujących historii, które chętnie gazety nagłaśniają, bo to też jedyna wytyczna teraz, prawda? Jako osoba organizująca wydarzenia kulturalne mogę liczyć na uwagę widzów, jedynie kiedy jedno z wydarzeń, które organizuję stanie się skandalizujące”.⁸⁷

Podsumowując, podkreślić należy, że mocną stroną prowadzonych przez instytucje działań promocyjnych jest ich różnorodność. Zdecydowana większość badanych instytucji dostrzega i docenia wagę marketingu szeptanego. Przybiera on wiele form. Zaczynając od bardziej tradycyjnego marketingu bezpośredniego polegającego na kontaktach ze źródłem potencjalnych klientów, czyli najczęściej instytucjami oświatowymi, przedszkolami i szkołami. Prowadzone są też blogi o kulturze, moderowane są dyskusje na forach i profilach internetowych. Badani doceniają skuteczność tego podejścia:

⁸⁷ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

„Dobre efekty przyniosła kampania zachęcająca do marketingu szeptanego, polecenia instytucji znajomym, prowadzona w mediach społecznościowych”⁸⁸.

Przedstawiciele niektórych instytucji wskazywali też na potrzebę kreowania i budowania kulturotwórczej roli ich podmiotów w budowaniu dyskursu opartego o kulturę. Przybierało to różną formę w zależności od typów instytucji, np. w przypadku teatru wspomniano o budowaniu swoistej „mody” wśród „towarzystwa”, natomiast w przypadku domów kultury zwracano uwagę na streetworking i oddolne działania związane z tworzeniem kultury.

„Zwracano uwagę na to, że „kultura winna być sprawą codzienną i stąd stara się reklamować instytucję nie na stronach kulturalnych, nie w audycjach w części „informacyjnej”, by w ten sposób dotrzeć do przeciętnych ludzi”⁸⁹.

Podsumowując, należy podkreślić, że przedstawiciele badanych instytucji niezależnie od jej typu dostrzegali marketing szeptany i doceniali jego skuteczność.

Doceniając opisane wcześniej działania prowadzone przez wybrane do analizy instytucje kultury w Krakowie należy podkreślić, że nie były one najczęściej prowadzone w oparciu o wcześniej przygotowany plan, diagnozę - generalnie brak jest systemowego i uporządkowanego podejścia do działań promocyjno marketingowych. Plany takie wpłynęłyby na skuteczność prowadzonych działań i przełożyły się na większe zainteresowanie potencjalnych odbiorców. Co prawda wśród badanych instytucji zdarzały się takie, które posiadały plany. Przekładało się to na strategię promocyjno marketingowe – pozytywnym przykładem jest działanie jednego z teatrów, które pokazuje wykorzystanie dobrze przygotowanych działań marketingowych.

„Teatr prowadzi regularne badania publiczności i stara się przygotowywać premiery adresowane do różnych odbiorców. Taktyka marketingowa ustalana jest pod kątem kobiet, gdyż – wg badań, w 80 proc. przypadków, to kobiety podejmują w domu decyzje o wyjściu do teatru”⁹⁰.

Posiadanie strategii promocyjno-marketingowej związane jest z koniecznością spojrzenia na prowadzoną instytucję jako na swego rodzaju markę, ze wszystkimi jest słabymi i mocnymi stronami oraz przede wszystkim próba świadomego jej kreowania i wpływania na jej postrzeganie. Takie myślenie nie jest niestety wśród badanych instytucji zbyt częste. Należy podkreślić, że nie chodzi o to, żeby postrzegać instytucje kultury jedynie z perspektywy ich marki, ale uświadomić sobie jej istnienie i podejmować na jej potrzeby odpowiednia działania. Pojawia się tu pytanie, czy przedstawiciele instytucji kultury są do takich działań gotowi? Jak pokazuje jedna z wypowiedzi badanych w większości nie:

„Ogólnej strategii nie ma, ale nie jest to odbierane za słabość. Nie zdecydowaliśmy się na to bo nie jesteśmy do zasadności przekonani.”⁹¹

Dlatego warto byłby instytucjom kultury zaoferować pomoc wskazując, w jaki sposób kreowanie marki mogłoby wspomóc realizację zadań w obszarze kultury, a jak mogłoby wpłynąć na zwiększenie przychodów. Wsparcie takie powinno występować zarówno w postaci know-how jak i dodatkowych środków na przygotowanie strategii marketingowo-promocyjnych instytucji.

Drugim elementem wymagającym uwagi jest indywidualizacja działań promocyjnych i marketingowych. Z jednej strony należy traktować to jako pozytywne działania zmierzające do wypromowania konkretnej instytucji, jej marki, pozyskania i przekonania do siebie klientów. Z drugiej strony powoduje to istnienie na mapie Krakowa instytucji kultury, które najczęściej niezależnie od siebie, nie uwzględniając celów innych niż swoje własne prowadzą działania promocyjne, nie dostrzegając, że wspierając swoje działania mogłyby uzyskać większe zainteresowanie potencjalnych klientów. Pozytywnym przykładem jest działanie jednej z

⁸⁸ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

⁸⁹ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

⁹⁰ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

⁹¹ Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

instytucji, która wykorzystuje różnego rodzaju wydarzenia kulturalne w Krakowie, żeby dotrzeć do grupy potencjalnie zainteresowanych klientów (sama jednak określa to jako działania „niestandardowe”).

„Instytucja stara się prowadzić działania niestandardowe, być obecna na różnych wydarzeniach artystycznych (np. muzycznych) odbywających się w Krakowie, by docierać do różnego rodzaju publiczności, inspirować do odwiedzenia swojej siedziby.”⁹²

Instytucje kultury nie dostrzegają zalet jakie przyniosłoby im wzajemne wsparcie w działaniach promocyjnych. Poza korzyściami dla poszczególnych instytucji wpłynęłoby to też na budowanie obrazu kompleksowego podejścia do życia kulturalnego w Krakowie. Mogłoby się to też wpisywać w szersze działania promocyjne Krakowa w obszarze kultury. Warto zatem rozważyć włączenie w działania promocyjne takich rozwiązań, które prowadziłyby do wzajemnego informowania się i wsparcia w obszarze marketingu przez instytucje kultury.

III.10. Podsumowanie

Kondycja finansowa

Oceniając kondycję finansową instytucji kultury należy zwrócić uwagę na dwa główne wymiary – zaspokojenie bieżącej działalności oraz możliwość rozwoju. O ile ten pierwszy wymiar oceniany jest najczęściej jako zadowalający (w dużej mierze dzięki dotacjom GMK), o tyle ten drugi oceniany jest bardzo różnie (wpływ na to miały głównie ocena warunków lokalowych oraz czas jaki minął od ostatniego dużego remontu). **Budżety instytucji kultury przeznaczone są w dużej mierze na pokrycie bieżącej działalności, w tym kosztów osobowych i nie pozwalają na znaczące inwestycje.** Inwestycje prowadzone mogą być jedynie z dodatkowych specjalnych środków. Generowanie dodatkowego przychodu przez instytucje kultury uwarunkowane jest głównie typem prowadzonej działalności (umożliwiającej sprzedaż produktów) oraz lokalizacją i zasobami lokalowymi. Dotacje z innych źródeł niż GMK stanowią najczęściej niewielką część budżetu większości badanych instytucji (poza instytucjami otrzymującymi dotację z innych źródeł jak np. Muzeum PRL-u.

Stan infrastruktury

Pomimo tego, że z perspektyw klientów instytucji kultury sytuacja dotycząca nowoczesności, ilości i jakości posiadanego wyposażenia, oceniana jest raczej pozytywnie, to **konieczna jest szczegółowa inwentaryzacja potrzeb inwestycyjnych badanych podmiotów.** Pozwoli to na dokładne określenie oczekiwań oraz znalezienie i ew. pozyskanie potencjalnych źródeł finansowania niezbędnych inwestycji i zakupów. Każda z posiadanych instytucji powinna posiadać, w ramach planu strategicznego, także plany inwestycyjne.

Współpraca

Wyniki badania wskazują co prawda na dobrą współpracę pomiędzy instytucjami kultury a GMK (nazywanym niekiedy głównym mecenasem), wskazują jednak równocześnie na istnienie dwóch światów / języków – świata instytucji oraz świata kultury. Pierwszy związany jest z funkcjonowaniem w ramach wyznaczonych przez konieczność rozliczania działań rocznym w cyklu. Drugi związany jest działaniami mającymi na celu wyróżnialność oferty kulturalnej i dostosowanie do potrzeb potencjalnych klientów. Pomysłem na połączenie tych dwóch światów jest możliwość włączenia przedstawicieli instytucji kultury w długoterminowe planowanie wizji oczekiwań jakim powinny sprostać krakowskie instytucje kultury. Pozwoli to na przenikanie się i lepsze rozumienie tych dwóch światów.

Badanie instytucje kultury jeśli współpracują z innymi podmiotami, to jest to współpraca polegająca na realizacji pojedynczych konkretnych przedsięwzięć. Systematyczną współpracą pochwalić może się jedynie niewielka część badanych instytucji. **Systematyczna współpraca** różnorodnych instytucji kultury

⁹² Wywiad z przedstawicielem instytucji kultury

uwzględniająca różne interesy **mogłaby przyczynić się do rozwoju kompleksowego produktu / produktów kulturalno-turystycznych Krakowa**. Co z jednej strony pozwoliłoby na podniesienie w tym wymiarze atrakcyjności miasta, z drugiej mógłby wpłynąć na zwiększenie liczby klientów zainteresowanych działaniami poszczególnych instytucji kultury.

Jedynie sporadycznie spotykanym rodzajem współpracy, w przypadku instytucji kultury były **partnerstwa publiczno prywatne (PPP)**. Ten typ współpracy podejmowany był przez badane podmioty stosunkowo rzadko. Wynika to z dwóch przyczyn – przede wszystkim z tego, że **formuła partnerstw publiczno-prywatnych jest w Polsce stosunkowo nowa** oraz (a może przede wszystkim) **stosowana jest do działań o charakterze biznesowym, nastawionych na wypracowywanie przychodu**. W przypadku instytucji kultury jest to niezwykle trudne. W badanych przypadkach przybierała ona raczej formułę swoistego mecenatu, a nie działania przynoszącego obu stronom korzyści.

Planowanie strategiczne

Większość badanych instytucji posiada co prawda plany rozwoju, dostępne są także potencjalne pomysły na działania innowacyjne, jednakże najczęściej nie są one skonkretyzowane w strategii działania. Należy wesprzeć instytucje w wypracowaniu przynajmniej elementów planowania strategicznego, wyznaczeniu długoterminowych i realizowanych celów opartych na akceptowanych i wykonalnych wskaźnikach.

Klienci instytucji

Kolejną kwestią poruszaną w rozdziale, a wymagającą podsumowania jest sprawa odbiorców, którzy z oferty instytucji korzystają. Można pokusić się o ich rozróżnienie na dwa typy – użytkowników i uczestników. Ci pierwsi to głównie osoby nastawione na wydarzenia kulturalne jako jeden ze sposobów spędzania wolnego czasu, ci drudzy natomiast to tzw. prosumenci – osoby, które świadomie chcą uczestniczyć w wydarzeniach kulturalnych. Nakłada się na to opisany w rozdziale podział dokonany ze względu na częstotliwość udziału w wydarzeniach oferowanych przez instytucje kultury i różnorodność wybieranych propozycji.

W podsumowaniu należy też odpowiedzieć na pytanie które stawia motto rozdziału, o kierunki działań „czy kultura krakowska czy kultura w Krakowie”, odpowiedź należy, że jest to fałszywa alternatywa. Co prawda wydaje się, że badani skłaniają się bardziej do wzmacniania tej pierwszej opcji, ale są także świadomi wyjątkowości propozycji oferowanych przez Kraków, w obszarze kultury. Dlatego odpowiedź może być tylko jedna – należy wzmacniać oba nurty, ponieważ one wspólnie budują wartość krakowskiej oferty kulturalnej.

Z perspektywy klientów instytucji kultury jakość poszczególnych wydarzeń, jak i proponowanej przez nich oferty została oceniona wysoko. Są one postrzegane jako wyjątkowe na tle innych krakowskich instytucji kultury oraz dobrze oceniane pod względem wyjątkowości w województwie i Polsce. Jest to niezmiernie ważne w przypadku tego typu instytucji, ponieważ w swoisty sposób budują one swoją markę. A wyróżnialność i spełnienie obietnicy (w tym wypadku mierzone oceną jakości) są kluczowymi wymiarami przyciągającymi do siebie potencjalnych uczestników. W związku z tym badani przedstawiciele instytucji kultury nie obawiają się zmniejszenia frekwencji i zainteresowania klientów ich instytucjami.

Działania marketingowe i promocyjne

Analizując działania marketingowe prowadzone przez badane instytucje kultury należy zwrócić uwagę zarówno na rzucającą się zarówno pozytywne jak i negatywne aspekty. Jako pozytywne należy po pierwsze wskazać docenienie roli promocji oraz różnorodność prowadzonych działań z wykorzystaniem zarówno tradycyjnych jak i nowoczesnych kanałów komunikacji oraz po drugie uwzględnienie w prowadzonych działaniach specyfiki instytucji kultury, a co za tym idzie szczególnej roli marketingu szeptanego. Natomiast do wymagających uwagi należy zaliczyć brak posiadania przez instytucje planów działań promocyjnych i marketingowych (większość instytucji prowadzi działania ad hoc) oraz skoncentrowanie działań na swojej instytucji i marginalne informowanie o działalności innych instytucji kultury.

IV. Inkubator krakowskiej kultury

Niniejszy rozdział odpowiada na następujące cele badania:

- 3) Ocena potrzeb/popytu na usługi w sferze kultury, w zakresie inkubatora kultury
- 6) Inwentaryzacja oferty edukacyjnej publicznych instytucji kultury (w tym we współpracy z innymi podmiotami – np. organizacjami pozarządowymi, bądź sektorem prywatnym)
- 7) Ocena poziomu satysfakcji uczestników oferty edukacyjnej miejskich instytucji kultury. Analiza profilu odbiorców oferty edukacyjnej.

IV.1. Wstęp

W niniejszym rozdziale przedmiotem analizy była oferta zajęć edukacyjnych realizowanych przez publiczne instytucje kultury. Zakres badań i analiz objął stworzenie aktualnego zestawienia zajęć edukacyjnych (stan na rok 2015) z wykorzystaniem narzędzia karty inwentaryzacyjnej. Zestawienie to znajduje się w Załączniku nr 1. W badaniu uwzględniono interdyscyplinarny charakter kultury oraz wzięto pod uwagę zróżnicowanie typów instytucji publicznych prowadzących zajęcia na terenie miasta. Należy bowiem podkreślić, że wśród instytucji oferujących usługi z zakresu edukacji kulturalnej znajdziemy takie, dla których jest to podstawowa misja (np. domy kultury), ale i takie, dla których będzie to mniej istotny fragment misji lub nawet działalność uboczna (np. teatry, orkiestry, kina itp.). W pewnym sensie można powiedzieć, że całość oferty kulturalnej Krakowa przyczynia się do budowania kapitału kulturowego jego mieszkańców, ale pod uwagę w naszej analizie były brane przede wszystkim te, w których działalności komponent edukacji kulturalnej można było jednoznacznie wyodrębnić.

Wynikiem badania była charakterystyka odbioru oraz ocena wybranych zajęć edukacyjnych, również znajdująca się w Załączniku nr 1. Raport pozwolił także na zdefiniowanie profili uczestników wybranych zajęć edukacyjnych (szczegółowa analiza w Załączniku nr 1). Dodatkowo przedstawiona została skala zainteresowania potencjalnymi kategoriami zajęć edukacyjnych w przyszłości oraz oceniono potrzeby i popyt mieszkańców na określony rodzaj oferty.

IV.2. Metodyka badania

W przypadku rozdziału IV szczególne znaczenie miało zastosowanie wielowymiarowej triangulacji. Dzięki temu możliwa była rzetelna analiza ilościowa, jakościowa oraz ekspercka oferty zajęć edukacyjnych Krakowa. W niniejszym rozdziale triangulację zastosowano na poziomie:

- metod – bogaty zestaw metod badawczych zaproponowany w niniejszym badaniu miał charakter kompleksowy i uzupełniający się wzajemnie, dzięki czemu pozyskane zostały informacje o charakterze ilościowym, jakościowym, jak i eksperckim. Różnorodność technik gromadzenia informacji i ich analizy pozwoliła lepiej poznać i zrozumieć przedmiot badania oraz stworzyła

możliwość dokonywania odniesień i porównań. Jednocześnie informacje zebrane na poszczególnych etapach badania pozwoliły na udoskonalanie i doprecyzowanie narzędzi badawczych.

- ➔ źródeł danych – ewaluacja uwzględnia wykorzystanie zarówno danych zastanych, jak też wywołanych na potrzeby projektowanej ewaluacji – w badaniu zostały wykorzystane dane zastane oraz dane z badań terenowych, co umożliwiło weryfikację i uzupełnianie gromadzonych danych.

Przedstawione w rozdziale wnioski oparte zostały na wynikach zrealizowanych metod badawczych, takich jak:

- ➔ Analiza dokumentów z wykorzystaniem karty inwentaryzacyjnej;
- ➔ Metoda mix - badanie PAPI/CAWI dla 20 wybranych instytucji kultury specjalizujących się w ofercie edukacyjnej;
- ➔ Sondaż internetowy – CAWI;
- ➔ Analiza opracowań, dokumentów, materiałów, raportów, źródeł internetowych, w szczególności dodatkowych źródeł danych zaproponowanych przez Wykonawcę, takich jak: Raport końcowy Animacja/Edukacja. Możliwości i ograniczenia edukacji i animacji kulturowej w Polsce. Małopolski Instytut Kultury, Kraków 2014, Gdański Program Edukacji Kulturalnej <http://www.gpek.pl>, Warszawski Program Edukacji Kulturalnej <http://www.wpek.pl> oraz Kadry dla kultury w edukacji i edukacji w kulturze, prof. zw. dr hab. Katarzyna Olbrycht, Regionalny Ośrodek Kultury w Katowicach, Katowice 2014;
- ➔ Analiza netnograficzna.

Zastosowane zostały następujące narzędzia badawcze:

- ➔ Karta inwentaryzacyjna dla 32 instytucji, z czego w 20 przeprowadzono pogłębioną analizę z opisem zajęć;
- ➔ Zestandaryzowany kwestionariusz na potrzeby metody mix;
- ➔ Fora dyskusyjne, portale społecznościowe, które wykorzystano przy analizie netnograficznej;
- ➔ Zestaw pytań do sondy internetowej.

Szczegółowa analiza oferty zajęć edukacyjnych przeprowadzona została tylko w wybranych **20** instytucjach, które głównie pełnią funkcję edukacyjną. Dla instytucji tych stworzona została rozszerzona wersja karty inwentaryzacyjnej zawierająca opis i ocenę od 1 do 3 zajęć edukacyjnych oferowanych przez placówki. Wybrane do rozszerzonej analizy jednostki zostały zaznaczone kolorem niebieskim na poniższej liście 32 instytucji znajdujących się w kartach inwentaryzacyjnych ogółem:

- 1) **Nowohuckie Centrum Kultury**
- 2) **Centrum Kultury "Dworek Białostrzemiński"**
- 3) **Dom Kultury "Podgórze" Śródmiejski Ośrodek Kultury**
- 4) **Ośrodek Kultury – Kraków-Nowa Huta**
- 5) **Ośrodek Kultury – Zespół Pieśni i Tańca "Krakowiacy"**
- 6) **Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida**
- 7) **Ośrodek Kultury - Biblioteka Polskiej Piosenki**
- 8) **Śródmiejski Ośrodek Kultury**
- 9) **Muzeum Armii Krajowej im. gen Emila Fieldorfa "Nila"**
- 10) **Muzeum Inżynierii Miejskiej**
- 11) **Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie**
- 12) **Muzeum Historyczne Krakowa**
- 13) **Muzeum PRL-u**
- 14) **Muzeum Historii Fotografii im. Walerego Rzewuskiego w Krakowie**
- 15) **Galeria Sztuki Współczesnej "Bunkier Sztuki"**
- 16) **Teatr Ludowy**

- 17) Krakowski Teatr - Scena STU
- 18) Teatr Groteska
- 19) Teatr Bagatela im. T. Boya - Żeleńskiego
- 20) Teatr „Łaźnia Nowa”
- 21) Teatr KTO
- 22) Balet Dworski "Cracovia Danza"
- 23) Krakowski Teatr VARIETE
- 24) Krowoderska Biblioteka Publiczna
- 25) Nowohucka Biblioteka Publiczna
- 26) Podgórska Biblioteka Publiczna
- 27) Śródmiejska Biblioteka Publiczna
- 28) Orkiestra Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa "Sinfonietta Cracovia"
- 29) Capella Cracoviensis
- 30) Krakowskie Biuro Festiwalowe
- 31) Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie
- 32) Centrum Młodzieży im. Dr H. Jordana w Krakowie (Centrum Edukacyjne)

Wyżej wymienione metody badawcze oraz analiza oferty zajęć edukacyjnych w kartach inwentaryzacyjnych pozwoliły na realizację założonych dwóch celów badania. Wyniki analizy pierwszego z celów: Inwentaryzacja oferty edukacyjnej publicznych instytucji kultury przedstawione zostały w formie karty inwentaryzacyjnej i stanowią Załącznik nr 1 do niniejszego Raportu. Analiza w kontekście celu: Ocena poziomu satysfakcji uczestników oferty edukacyjnej miejskich instytucji kultury oraz analiza profilu odbiorców oferty edukacyjnej stanowi treść niniejszego rozdziału.

IV.3. Zajęcia edukacyjne – kontekst badawczy

Podrozdział przedstawia charakterystykę pojęcia zajęć edukacyjnych. Poznanie tego kontekstu ma znaczenie dla dalszej analizy oraz uzasadnia przyjętą w badaniu metodologię. Tradycyjne definicje pojęcia edukacja kulturowa (lub kulturalna) koncentrują się zazwyczaj na biernym odbiorze kultury, rozumianej najczęściej na dwa sposoby: jako sztuka, którą można poddać interpretacji lub jako zbiór norm i zasad zewnętrznych wobec odbiorcy, które należy poznać i zgodnie z którymi powinno się postępować. W efekcie edukacja kulturowa nierzadko utożsamiana jest z upowszechnianiem kultury. W szerszym ujęciu edukacja kulturowa oznacza natomiast proces przygotowania do aktywnego i świadomego uczestnictwa w kulturze. Jej celem jest budowanie kompetencji społeczeństwa w zakresie interpretacji różnych wytworów i przekazów kulturowych, w tym również działań jednostek i grup w polu społeczno-kulturowych relacji. Rozwijanie takich umiejętności jest niezbędnym warunkiem umożliwiającym jednostkom czynny udział w praktyce kulturowej, w tym zarówno przeobrażanie już istniejących relacji społeczno-kulturowych, jak i tworzenie nowych. Ponadto przyczynia się także do świadomego kształtowania postaw i wyborów, a także do adekwatnego zrozumienia przez człowieka jego własnych ograniczeń i możliwości, co z kolei przekłada się na jego działania, czyli **tworzy kapitał kulturowy w postaci odpowiednich kompetencji**.

Takie ujęcie edukacji kulturalnej znacząco wykracza poza upowszechnianie kultury. W szerszym rozumieniu edukacja kulturowa jest ważnym elementem procesów uspołeczniania i demokratyzacji, który ma bezpośrednie przełożenie na obywatelskie zaangażowanie⁹³. Edukacja kulturalna stała się przedmiotem debat w latach 80. XX w., pojawiła się bowiem wtedy jako temat dyskusji podczas wydarzeń organizowanych pod auspicjami UNESCO, Rady Europy. W Polsce debata rozpoczęła się w 2006 r., kiedy to edukacja kulturalna pojawiła się wśród 8 europejskich kompetencji kluczowych określona jako „świadomość i ekspresja

⁹³ Edukacja kulturowa. Podręcznik. http://www.wpek.pl/pi/98258_1.pdf (s.173-177)

kulturowa”. W celu efektywnego zrozumienia sensu i zakresu edukacji kulturalnej warto przytoczyć jej najczęściej przyjmowane znaczenia:

- edukacja kulturalna jako przygotowanie do aktywnego, rozumiejącego uczestnictwa w kulturze, pojmowanej jako kultura symboliczna (głównie w zakresie sztuki i nauki);
- edukacja kulturalna jako przygotowanie do kompetentnego odbioru sztuki oraz twórczego działania (głównie środkami artystycznymi i paraartystycznymi);
- edukacja kulturalna jako wprowadzanie w dziedzictwo kulturowe własnego regionu;
- edukacja kulturalna jako przygotowanie do aktywnego, podmiotowego udziału w kulturze współczesnej, bez rozdzielania w jej ramach kultury wysokiej i kultury popularnej, z naciskiem na tę ostatnią;
- edukacja kulturalna jako przekaz wartości kulturowych, zmierzający do wspierania rozwoju jednostkowego i społecznego (szczegółowa treść tej interpretacji zależy od przyjmowanej koncepcji człowieka i jego społecznego funkcjonowania)⁹⁴.

Rozdział poświęcony jest opisowi zajęć edukacyjnych organizowanych przez instytucje kultury i ma na celu wskazanie elementów, które powinny zostać uwzględnione w procesie przygotowania odpowiedniej oferty edukacyjnej. Zajęcia o charakterze dydaktyczno-wychowawczym, w trakcie których uczestnicy poszerzają swoją wiedzę na określony temat, a także zdobywają i doskonalą umiejętności w danej dziedzinie stanowią jedną z podstawowych form edukacji kulturalnej. Mogą być one prowadzone przez różne podmioty, jednak w tym miejscu poświęcono uwagę zajęciom organizowanym przez instytucje kultury w rozumieniu Ustawy z 25 października 1991 o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, tj. przez jednostki publiczne (państwowe lub samorządowe) zajmujące się upowszechnianiem kultury, do których należą teatry, kina, instytucje filmowe, muzea, opery, operetki, filharmonie, orkiestry, biblioteki, domy kultury, galerie sztuki i ogniska artystyczne oraz ośrodki badań i dokumentacji w różnych dziedzinach kultury. Odrębnym podmiotem jest Centrum Młodzieży im. dr. Henryka Jordana, które jest jedną z 11 placówek wychowania pozaszkolnego/ jednym z 11 młodzieżowych domów kultury. Placówka ta funkcjonuje na podstawie Ustawy o systemie oświaty z dnia 07. września 1991 r. (Dz. U. Nr 258 z 2004 r., poz. 2572 z późniejszymi zmianami). Podmiot został wybrany do analizy w celu poszerzenia zakresu badawczego przedstawionego w SIWZ, na podstawie analizy desk research, która wykazała, że prowadzi najbardziej rozwiniętą działalność edukacyjną spośród młodzieżowych domów kultury. Dzięki czemu możliwe było porównanie oferty edukacyjnej placówek mających różną formę prawną.

W tym miejscu należy podkreślić, że nie istnieją wiążące przepisy regulujące tryb i sposób organizacji zajęć edukacyjnych przez instytucje kulturalne w Polsce. Jednocześnie jednak dotychczasowe doświadczenia w tym zakresie zawarte w dostępnych raportach oraz informacje dostarczane przez literaturę pozwalają sformułować ogólne wytyczne przydane w procesie tworzenia oferty edukacyjnej.

Kluczowym aspektem, na który należy zwrócić uwagę podczas opracowywania zestawu zajęć edukacyjnych jest szeroko rozumiana różnorodność. Jednym z jej elementów jest różnorodność tematyczna. Właściwie przygotowana oferta powinna obejmować zajęcia umożliwiające rozwój w możliwie wielu dziedzinach edukacji kulturalnej, takich jak edukacja teatralna, filmowa, muzyczna, taneczna, plastyczna, literacka, krajoznawczo-turystyczna, międzykulturowa, obywatelska i medialna⁹⁵. Oczywiście nie jest to katalog zamknięty, gdyż jak wspomniano we wprowadzeniu, szeroko rozumiana edukacja kulturalna może dotyczyć nie tylko kultury artystycznej, ale również funkcjonowania i budowania relacji w życiu codziennym⁹⁶. Niezależnie od zastosowanej klasyfikacji ważne jest, aby osoby chcące skorzystać z oferty zajęć

⁹⁴ Kadry dla kultury w edukacji i edukacji w kulturze, prof. zw. dr hab. Katarzyna Olbrycht, Regionalny Ośrodek Kultury w Katowicach, Katowice 2014

⁹⁵ E. Lewartowicz, *Pozalekcyjna edukacja kulturowa w teorii i praktyce*

http://www.wydawnictwo.umcs.eu/uploads/product_toc/Pozalekcyjna%20edukacja%20kulturalna.pdf

⁹⁶ *Edukacja kulturowa. Podręcznik*. http://www.wpek.pl/pi/98258_1.pdf (s.15)

prowadzonych przez instytucje kultury znajdujące się na obszarze ich miejsca zamieszkania miały dostateczny wybór. Punkt wyjścia dla opracowania odpowiedniego zestawu zajęć edukacyjnych powinna stanowić rzetelna diagnoza potrzeb społeczności lokalnej w tym zakresie. Tylko znajomość oczekiwań potencjalnych uczestników zajęć umożliwi stworzenie optymalnej oferty dopasowanej do ich potrzeb – oznacza to, że w momencie jej aktualizowania niezbędne jest zapoznanie się z ich opinią, np. poprzez przeprowadzenie ankiet lub konsultacji społecznych⁹⁷.

Inny wymiar różnorodności oferty edukacyjnej instytucji kultury wiąże się z różnorodnością jej odbiorców. Podstawowym kryterium różnicującym ofertę jest tu przynależność do odpowiednich kategorii wiekowych, co w znacznym stopniu determinuje potrzeby i oczekiwania wobec zajęć edukacyjnych, a także możliwość rozumienia przekazywanych im umiejętności i wiedzy⁹⁸. Organizatorzy powinni mieć to na uwadze, ponieważ w praktyce przekłada się to na konieczność stworzenia zajęć skierowanych do konkretnych grup wiekowych, z uwzględnieniem najmłodszych dzieci w wieku przedszkolnym, dzieci uczęszczających do szkoły podstawowej, młodzieży w wieku gimnazjalnym oraz uczniów szkół średnich, a także dorosłych i seniorów. Jednocześnie jednak utworzenie grupy bez ograniczeń wiekowych może być wskazane w sytuacji gdy uzasadnia to charakter i cel zajęć, jakim jest np. międzypokoleniowa integracja i transmisja wartości⁹⁹. Co istotne, całość oferty zajęciowej lokalnych instytucji kultury powinna uwzględniać wszystkie z wymienionych grup wiekowych. Niedopuszczalne jest marginalizowanie jakiegokolwiek z nich zwłaszcza, gdy edukacja kulturalna jest traktowana jako ogniwo w procesie uspołeczniania i demokratyzacji. Dodatkowo, w przypadku kształtowania umiejętności, których przyswajanie jest procesem długofalowym i wieloetapowym, warto rozważyć wprowadzenie grup zajęciowych zróżnicowanych ze względu na stopień zaawansowania uczestników, tak aby wszyscy z nich mogli w efektywny sposób korzystać z udziału w spotkaniach i dalej rozwijać swoje umiejętności.

Z powyższym spostrzeżeniem wiąże się kolejny aspekt właściwie przygotowanej edukacji kulturowej, a mianowicie jej dostępność. Podobnie jak różnorodność ma ona kilka wymiarów. Najbardziej oczywistym z nich wydaje się być bliskość przestrzenna miejsca organizacji zajęć, gdyż nie ulega wątpliwości, że (szczególnie w przypadku grup wiekowych takich jak dzieci i seniorzy) ma ona kluczowe znaczenie. Władze lokalne (zwłaszcza rozległych przestrzennie jednostek) powinny zatem zadbać o to, aby mieszkańcy z jej całego terytorium mieli dostęp do zajęć oferowanych przez instytucje kultury – wskazane jest zatem przemyślane rozmieszczenie tego typu obiektów lub ewentualne zapewnienie dogodnego skomunikowania z peryferyjnymi częściami miasta lub gminy. Równie ważnym elementem składowym dostępności jest dostępność czasowa, na którą składa się organizowanie zajęć w różnych dziedzinach i w różne dni tygodnia, tak aby potencjalni uczestnicy mogli wybrać dogodny termin w czasie wolnym od szkoły lub pracy. Oprócz tego dostępność warunkowana jest również przez cenę, która nierzadko determinuje możliwość udziału w zajęciach osób mniej zamożnych. Aby nie doprowadzić do ich wykluczenia z uczestnictwa w procesie edukacji kulturalnej warto dołożyć starań, aby opłaty za zajęcia ponoszone przez uczestników były możliwie niskie. Co więcej wskazane jest, aby w ofercie znalazły się również zajęcia całkowicie nieodpłatne. Inną możliwością jest wprowadzenie dofinansowania dla osób najuboższych, chcących podnosić swoje kwalifikacje poprzez uczęszczanie na określone zajęcia prowadzone przez lokalne instytucje kultury. Nieco odmienny charakter ma dostępność instytucji kultury dla osób niepełnosprawnych. Bariery architektoniczne mogą skutecznie utrudnić tej grupie odbiorców udział w zajęciach organizowanych przez instytucje kultury, co również należy mieć na uwadze wybierając miejsce, w którym będą się one odbywać¹⁰⁰.

⁹⁷ por. <http://www.poznan.pl/mim/rzecznic/news,1216/poznanska-mapa-kultury-czyli-co-wyberaja-mlodzi-poznaniacy,71039.html>, www.zmp.poznan.pl/portal/download/file_id/3380/pid/82.html

⁹⁸ por. nck.pl/media/study/edukacja_kulturalna_raport_copy2.pdf

⁹⁹ www.zmp.poznan.pl/portal/download/file_id/3380/pid/82.html

¹⁰⁰ Wnioski na podstawie raportów, z których wynika, że wg. respondentów odległość, cena, bariery architektoniczne mają znaczenie <http://www.poznan.pl/mim/rzecznic/news,1216/poznanska-mapa-kultury-czyli-co-wyberaja-mlodzi-poznaniacy,71039.html>, www.zmp.poznan.pl/portal/download/file_id/3380/pid/82.html

Ważnym aspektem oceny oferty zajęciowej instytucji kultury jest obok różnorodności i dostępności jakość prowadzonych zajęć. Jest ona kształtowana przez wiele czynników, takich jak np. kwalifikacje i zaangażowanie osób je prowadzących. Umiejętności prowadzących powinny odpowiadać profilowi i tematyce określonych zajęć, co więcej, wskazane jest ich systematyczne podnoszenie i adaptowanie do dynamicznie zmieniających się współcześnie realiów kulturowych. Dodatkowymi atutami mogą być wiedza prowadzących z zakresu psychologii i pedagogiki oraz cechy charakteru ułatwiające nawiązywanie kontaktu z uczestnikami zajęć w określonym wieku i budowanie z nimi relacji¹⁰¹. Przyjazna atmosfera sprzyjająca uczeniu się może być determinująca dla decyzji o dalszym udziale w zajęciach szczególnie w przypadku najbardziej wrażliwych uczestników, takich jak dzieci i młodzież. Oprócz postawy nauczyciela wpływa na nią także sama organizacja, w tym wielkość grup zajęciowych, która powinna być dostosowana zarówno do rodzaju zajęć, jak i rodzaju odbiorców. Oddziałuje ona nie tylko na wspomnianą atmosferę, ale także na efektywność procesu nauczania, a zatem na jakość edukacji kulturalnej. Niemożliwe jest co prawda odgórne ustalenie idealnej liczby uczestników, niewątpliwie jednak w zbyt dużych grupach przyswajanie wiedzy może być utrudnione, a prowadzący może mieć trudności z dotarciem do każdej z obecnych osób. Podobnie jest w przypadku określenia optymalnego czasu trwania i częstotliwości spotkań, które także mogą być bardzo zróżnicowane w zależności od ich charakteru – część zajęć może być skutecznie realizowana w formie warsztatów (jednokrotnych bądź cyklicznych), inne zaś wymagają zorganizowania kursu trwającego co najmniej kilka miesięcy i obejmującego regularne lekcje odbywające się kilka razy w tygodniu. Jest to kolejny element, który należy wziąć pod uwagę planując zajęcia edukacyjne. Co więcej warto zapewnić uczestnikom możliwość dalszego rozwoju ich umiejętności, w sytuacji gdy osiągnie on poziom zaawansowania wykraczający poza poziom zajęć prowadzonych przez daną instytucję kultury. Również gdy instytucja z jakichś przyczyn zrezygnuje z ich organizacji wskazane jest umożliwienie zainteresowanym osobom kontynuowania edukacji. Są to tylko dwa z wielu powodów, dla których pożądana jest współpraca lokalnych instytucji kultury – przynajmniej w zakresie wymiany informacji o prowadzonych przez nie zajęciach.

Współdziałanie instytucji kultury może jednak przyczynić się do poprawy jakości edukacji kulturalnej również w bardziej bezpośredni sposób, np. poprzez wymianę doświadczeń między prowadzącymi zajęcia, wzajemne uczenie się i przekazywanie dobrych praktyk, a także poprzez wspólne inwestycje, takie jak zakup potrzebnego wyposażenia. W przypadku niektórych dziedzin edukacji kulturowej duży wpływ na jakość tego procesu ma materialne wyposażenie instytucji kultury. Sytuacja taka ma miejsce, gdy zajęcia wymagają użycia specjalnych materiałów (np. w malarstwie) lub kosztownych sprzętów (np. instrumentów muzycznych, komputerów). Jeżeli instytucja nie dysponuje odpowiednim wyposażeniem, nauczanie podczas niektórych warsztatów może być mniej efektywne lub wręcz niemożliwe. Z kolei zobowiązanie uczestników do zapewnienia sobie niezbędnych narzędzi może przyczynić się do wykluczenia z zajęć osób najuboższych.

Oferta edukacyjna powinna być również promowana, a dostęp do informacji o niej powszechny, tak aby ograniczyć wykluczenie w dostępie potencjalnych odbiorców. Istotne jest także poddawanie regularnej ocenie oraz jeżeli to konieczne modyfikacji oferty edukacyjnej tak, żeby odpowiadała ona w największym stopniu na potrzeby mieszkańców. Na jakość oferty wpływa również współpraca z różnymi podmiotami, która może tworzyć unikatową i konkurencyjną ofertę w skali miasta.

Podsumowując powyższe rozważania, można sformułować następujące wnioski dotyczące modelowej **oferty zajęć edukacyjnych instytucji kultury**:

- zawiera zróżnicowane tematycznie zajęcia edukacyjne prowadzone na różnych poziomach zaawansowania,
- odpowiada potrzebom lokalnej społeczności,
- obejmuje zajęcia skierowane do poszczególnych grup wiekowych, przy czym nie marginalizuje żadnej z nich,

¹⁰¹ Na podstawie raportu *Kadry dla kultury w edukacji i edukacji w kulturze* www.wpek.pl/pi/85765_1.pdf

- jest dostępna (przestrzennie, czasowo, finansowo, również dla niepełnosprawnych),
- cechuje się wysoką jakością, warunkowaną w szczególności poprzez:
  - wykwalifikowaną kadrę, o odpowiednim podejściu do uczestników, stale podnoszącą swoje kompetencje,
  - odpowiednią organizację zajęć (w tym optymalną dla określonych zajęć długość trwania i częstotliwość oraz liczbę uczestników),
  - zajęcia skrojone na miarę poszczególnych grup odbiorców (w szczególności z uwzględnieniem ich wieku i poziomu zaawansowania),
  - atmosferę w czasie zajęć sprzyjającą procesowi uczenia się,
  - odpowiednie wyposażenie sal zajęciowych w potrzebne urządzenia i materiały,
- społeczność lokalna jest o niej skutecznie informowana (przy wykorzystaniu różnych kanałów, tak aby informacje docierały do wszystkich grup odbiorców),
- jest promowana,
- jest poddawana regularnej ocenie oraz modyfikacji (jeżeli ewaluacja wykaże taką potrzebę),
- obejmuje współpracę różnych podmiotów.

IV.4. Inwentaryzacja oferty edukacyjnej

Inwentaryzacja oferty edukacyjnej Krakowa ma na celu przedstawienie stanu faktycznego na 2015 r. działalności instytucji publicznych w tym zakresie. Niniejszy podrozdział zawiera szczegółowe dane charakteryzujące ofertę zajęć, jak również instytucje świadczące tego typu usługi.

Opis instytucji

Instytucje kultury w ramach swojej działalności prowadzą zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych obejmujące różne formy zajęć oraz szeroką tematykę. Badanie objęło swoim zakresem aktualną ofertę zajęć edukacyjnych w 32 instytucjach (31 instytucjach kultury oraz 1 centrum edukacyjnego). Instytucje te wspierane są z budżetu Miasta. Jeżeli chodzi o samą ofertę zajęć na terenie Krakowa działają również instytucje kultury, których organizatorem jest Województwo Małopolskie lub Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Instytucje zarządzane przez władze wojewódzkie to: Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie, Opera Krakowska w Krakowie, Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie, Małopolski Instytut Kultury w Krakowie, Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora "Cricoteka" w Krakowie, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie, Muzeum Archeologiczne w Krakowie, Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie, Muzeum, Lotnictwa Polskiego w Krakowie. Działają również instytucje współorganizowane przez Województwo Małopolskie i Miasto Kraków, takie jak: Krakowski Teatr Scena STU, Muzeum Armii Krajowej im. Gen. Emila Fieldorfa "Nila" w Krakowie, Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie oraz Muzeum PRL-u. Część z tych instytucji prowadzi także działalność edukacyjną:

- Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie – organizacja niedzielnych spotkań artystyczno-towarzystkich, których uczestnikami są osoby interesujące się poezją.
- Opera Krakowska w Krakowie – bogaty program edukacyjny w dwóch cyklach dla dzieci: „Spotkania w Operze. Poranki” i „Profesor Wiolinek”.
- Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie – prowadzi duże projekty edukacyjne, nawet o zasięgu międzynarodowym (Światowe Dni Młodzieży w 2016 roku), realizuje programy dla dzieci i młodzieży w postaci warsztatów edukacyjnych.
- Małopolski Instytut Kultury w Krakowie – zajmuje się przenoszeniem najbardziej efektywnych metod edukacji dla kultury na potrzeby lokalne województwa małopolskiego.
- Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora Cricoteka – instytucja prowadzi zajęcia edukacyjne, takie jak: zwiedzanie z preselekcją, warsztaty dla dzieci, Laboratorium Dźwięku (poszukiwanie

niezwykłych brzmień zwykłych przedmiotów), warsztaty dla studentów o twórczości Tadeusza Kantora.

- Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie – biblioteka prowadzi szereg działań edukacyjnych, kulturalnych oraz przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu.
- Muzeum Archeologiczne w Krakowie – instytucja prowadzi lekcje, warsztaty, spacer edukacyjny, zajęcia niedzielne, zajęcia edukacyjne w Oddziale w Nowej Hucie.
- Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie – instytucja prowadzi zajęcia edukacyjne dla grup zorganizowanych, dzieci, rodzin oraz dorosłych (warsztaty, oprowadzania kuratorskie, spotkania, dyskusje).
- Muzeum Armii Krajowej im. Gen. Emila Fieldorfa "Nila" w Krakowie – instytucja prowadzi działalność popularyzującą wiedzę o dziejach Polskiego Państwa Podziemnego ze szczególnym uwzględnieniem historii Armii Krajowej, w ofercie ma również lekcje, wykłady oraz spotkania.
- Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie – instytucja prowadzi zajęcia edukacyjne takie jak: warsztaty modelarskie, zajęcia z niepełnosprawnymi, zajęcia dla seniorów, pokazy filmów lotniczych, lekcje muzealne/tematyczne, lotnicze przedszkole.
- Muzeum PRL-u – ogólną rolą muzeum jest dokumentowanie historii i praca naukowa, jak również edukowanie społeczeństwa.

Instytucje pozostające w gestii Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego zlokalizowane w Krakowie to: Instytut Książki, Międzynarodowe Centrum Kultury Kraków, Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, Państwowe Zbiory Sztuki na Wawelu, Muzeum Narodowe w Krakowie oraz Centrum Sztuki i Techniki Japońskiej MANGGHA. Część z tych instytucji prowadzi również działalność edukacyjną:

- Instytut Książki – prowadzi program Edukacja kulturalna bibliotekarzy mający na celu poszerzenie kompetencji kulturowych bibliotekarzy.
- Międzynarodowe Centrum Kultury Kraków – prowadzi zajęcia edukacyjne takie jak: Akademia Dziedzictwa, cykle spotkań, międzynarodowe programy edukacyjne dla nauczycieli, dzieci i dorosłych.
- Państwowe Zbiory Sztuki na Wawelu – instytucja prowadzi zajęcia edukacyjne dla przedszkolaków oraz uczniów szkół podstawowych i gimnazjów.
- Muzeum Narodowe w Krakowie – prowadzi zajęcia edukacyjne dla nauczycieli, dorosłych, seniorów, studentów oraz uczelni.
- Centrum Sztuki i Techniki Japońskiej MANGGHA – instytucja oferuje zajęcia edukacyjne dla przedszkoli, szkół podstawowych, ponadpodstawowych i grup zorganizowanych.

Oferta edukacyjna ponadmiejskich instytucji stanowi spójne uzupełnienie lokalnych usług i podnosi rangę miasta w konkurencji z innymi ośrodkami.

Profil uczestników wybranych zajęć edukacyjnych

Na początku analizy oferty zajęć edukacyjnych warto scharakteryzować profil ich uczestników. Analiza na potrzeby karty inwentaryzacyjnej oraz wywiady IDI wykazały, że grupy odbiorców są bardzo zróżnicowane. Większość opisywanych instytucji organizuje zajęcia zarówno dla dzieci młodszych, młodzieży, dorosłych oraz seniorów. Bywają również instytucje stricte nastawione na daną grupę odbiorców, takie jak np. Teatr Groteska.

Profil osób przebywających w instytucjach kultury, można opisać za pomocą wyników badania PAPI/CAWI (N=2050). Badanie to bowiem obejmowało zarówno uczestników zajęć, jak też ich opiekunów, zatem wyniki należy interpretować szerzej. Większość spośród ankietowanych stanowiły kobiety (71%), które częściej przejmują funkcje opieki i kształtowania rozwoju podopiecznych. Najlicniejszą grupą osób uczestniczących w badaniu były osoby w wieku 25-34 lat 24,35% oraz 35-44 (20%). Zdecydowaną większością użytkowników

przestrzeni analizowanych placówek byli mieszkańcy Krakowa (96%). Jeżeli chodzi o wykształcenie, przeważały osoby z wykształceniem średnim (51%) oraz wyższym (39%). Większości ankietowanych na co dzień starcza pieniędzy, jednak nie stać ich na większe wydatki (43%). Osoby, które są w stanie odłożyć pieniądze stanowiły 37%. Powyższe dane wskazują, że potrzeby w zakresie usług edukacji kulturalnej mają przede wszystkim osoby z wyższym wykształceniem i zamożniejsze. Oznacza to, że ci, którzy posiadają już pewien kapitał kulturowy, akumulują go dalej, natomiast ci, którym go brakuje, nie dążą do wyrównania różnic. Potwierdza to tezę Pierre’a Bourdieu o tym, iż kapitał kulturowy jest czynnikiem utrwalania i pogłębiania nierówności społecznych. Dla menedżera kultury może to być teza o wydźwięku neutralnym, ale dla menedżera kultury odpowiadającego równocześnie za zarządzanie miastem – czyli, między innymi, za poziom kapitału społecznego jego mieszkańców - musi być czynnikiem negatywnym, któremu należy przeciwdziałać. W związku tym należy dążyć do tego, by mieszkańcy mieli dostęp do najwyższej jakości usług z zakresu edukacji kulturalnej, ale przede wszystkim należy wspierać wszelkie przedsięwzięcia z zakresu animacji kultury, angażujące tych, którzy nie mają nawyku korzystania z niej. Jako pozytywne przykłady takich działań wskazać można upowszechnianie wiedzy o sztuce współczesnej przez MOCAK wśród osób zagrożonych w różny sposób wykluczeniem, a także działania Teatru Ludowego (omawiane dalej).

Jednoznaczne określenie profilu uczestników zajęć edukacyjnych jest trudne. Bowiemy różne osoby tworzą grupę docelową poszczególnych instytucji oraz zajęć. Należy jednak stwierdzić, że każda z grup społecznych i wiekowych posiada dostęp do oferty zajęć edukacyjnych. Nie stwierdzono wykluczenia materialnego w analizowanym obszarze.

Motywy udziału w zajęciach edukacyjnych

Ważnym elementem inwentaryzacji oferty edukacyjnej będzie przytoczenie informacji dotyczących **motywów** uczestnictwa w zajęciach. Badanie PAPI/CAWI (N=2050) przeprowadzone na potrzeby inwentaryzacji wykazało, że inicjatywa udziału w zajęciach na ogół wychodzi od rodziców/opiekunów dzieci lub w przypadku dorosłych, od nich samych. Bowiemy blisko 62% respondentów wskazało, że inicjatywa wyszła od rodziców/opiekunów. Natomiast ostateczna decyzja, co do udziału należy już do potencjalnego uczestnika (68% respondentów wskazało tę odpowiedź). Elementem, który przesądził o podjęciu ostatecznej decyzji odnośnie udziału w przypadku 41% respondentów był interesujący temat zajęć, w 22% możliwość spędzenia czasu ze znajomymi, a w 15% przydatność w życiu. Podobnie kształtują się wyniki sondażu internetowego CAWI – 67% respondentów przy wyborze zajęć edukacyjnych kieruje się tematyką zajęć (95% respondentów, N=82), kompetencjami osób prowadzących zajęcia (89% respondentów, N=82) oraz kosztem zajęć (79% respondentów, N=82). **Informacje te warto wykorzystać w tworzeniu oferty zajęć edukacyjnych.** Należy ją zatem skierować przede wszystkim do rodziców, osób dorosłych, jednak równocześnie powinna być atrakcyjna dla dzieci (jeżeli są oni odbiorcami ostatecznymi). Zajęcia powinny się wyróżniać i być interesujące dla odbiorców, równocześnie na znaczeniu zyskuje aspekt nawiązywania bezpośrednich znajomości, co staje się obecnie coraz trudniejsze. Warto również zwrócić uwagę na aspekt praktyczny zajęć (przydatność w życiu), bowiemy możliwość kształtowania kompetencji zawodowych od najmłodszych lat jest aktualnie poszukiwana przez rodziców. Szczególnie, że przydatność w życiu dotychczasowej oferty edukacyjnej została oceniona przez respondentów badania PAPI/CAWI (N=2050) dość średnio. Bowiemy tylko 61,3% badanych oceniło zajęcia jako jednoznacznie przydatne (łącznie odpowiedzi 6 i 7, gdzie 7 to najwyższa ocena zadowolająca). Głównymi nośnikami informacji dotyczących zajęć edukacyjnych są znajomi lub osoby z rodziny (40% badanych wskazało tę odpowiedź). **Należy zatem dbać o pozytywną opinię wśród uczestników zajęć oraz ich opiekunów, bowiemy może to się bezpośrednio przełożyć na zainteresowanie zajęciami.** Na znaczeniu zyskuje również informacja przekazywana za pomocą strony internetowej, 17% respondentów twierdzi, że czerpie z tego źródła informacje. **Warto zatem zadbać o jakość strony internetowej, zakres oraz aktualność informacji znajdujących się na niej.**

Aktualne zestawienie zajęć edukacyjnych

Jednym z głównych celów inwentaryzacji było przedstawienie aktualnej oferty instytucji kultury. W tym celu, w badaniu wyróżniono 34 kategorie zajęć edukacyjnych. Kategorie te obejmują zróżnicowane formy działalności edukacyjnej, takie jak:

- ➔ Edukacja artystyczna;
- ➔ Zajęcia z fotografii;
- ➔ Galeria;
- ➔ Edukacja teatralna/grupy teatralne;
- ➔ Chóry/zespoły wokalne;
- ➔ Orkiestry/zespoły instrumentalne;
- ➔ Kursy nauki gry na instrumentach;
- ➔ Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny;
- ➔ Taniec towarzyski;
- ➔ Grupy tańca nowoczesnego;
- ➔ Grupy baletowe;
- ➔ Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa;
- ➔ Edukacja ekologiczna;
- ➔ Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat;
- ➔ Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych;
- ➔ Kursy języka angielskiego;
- ➔ Kursy języka niemieckiego;
- ➔ Kursy języka francuskiego;
- ➔ Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego;
- ➔ Organizacja konkursów/zawodów/turniejów;
- ➔ Lekcje muzealne/tematyczne;
- ➔ Zajęcia komputerowe;
- ➔ Zajęcia z dziennikarstwa i literatury;
- ➔ Turystyka młodzieży;
- ➔ Klub szachowy;
- ➔ Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.);
- ➔ Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.);
- ➔ Gry zespołowe;
- ➔ Pływanie;
- ➔ Tenis stołowy;
- ➔ Narciarstwo;
- ➔ Biblioteka;
- ➔ Międzynarodowa współpraca kulturalna;
- ➔ Klub seniora.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowo, które kategorie zajęć oferowane są przez poszczególne 32 instytucje objęte badaniem. Zajęcia organizowane w poszczególnych instytucjach przypisane zostały do wskazanych kategorii na podstawie oceny eksperckiej.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Tabela 23 Podsumowanie liczby zajęć edukacyjnych oferowanych przez poszczególne instytucje kulturalne

Poniższe zestawienie stanowi podsumowanie informacji o ofercie zajęć edukacyjnych oferowanych przez wskazane do analizy 32 instytucje kultury/edukacyjne. Liczba 1 oznacza, że dana instytucja organizuje kategorię zajęć, 0 natomiast, że nie ma ich w ofercie. Kolumna pn. „SUMA” wskazuje liczbę kategorii zajęć oferowanych ogółem przez dany podmiot. Wiersz pn. „SUMA” wskazuje ile instytucji łącznie oferuje zajęcia z danej kategorii.

L.p.	Rodzaj instytucji	Instytucja	Kategoria zajęć																																		SUMA	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34		
			Edukacja artystyczna	Zajęcia z fotografii	Galeria	Edukacja teatralna/grupy teatralne	Chór/zespoły wokalne	Orkiestry/zespoły instrumentalne	Kursy nauki gry na instrumentach	Zespoły folklorystyczne/taneczno-historeczne	Taniec towarzyski	Grupy tańca nowoczesnego	Grupy baletowe	Zajęcia z rękodzieła/moделarstwa	Edukacja ekologiczna	Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	Kursy zawodowe/przygotowanie do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	Kursy języka angielskiego	Kursy języka niemieckiego	Kursy języka francuskiego	Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	Organizacja konkursów/wz/w/w/w/tu/miejów	Lekcje muzealne/tematyczne	Zajęcia komputerowe	Zajęcia z dyktanda i literatury	Turyzm młodzieżowy	Klub sportowy	Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	Towarzystwo naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	Gry zespołowe	Pływanie	Tenis stołowy	Narciarstwo	Biblioteka	Międzynarodowa współpraca kulturalna	Klub seniora		
1	Teatr	Teatr Ludowy	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	6	
2	Teatr	Teatr Bagatela	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
3	Teatr	Teatr "Grotteska"	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	8
4	Teatr	Teatr "Łaźnia Nowa"	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	6
5	Teatr	Teatr KTO	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	4
6	Teatr	Balet Dworski Cracovia Danza	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	9
7	Teatr	Krakowski Teatr Variete	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
8	Filharmonie, orkiestry, chóry i kapele	Capella Cracoviensis	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	5

Inwentaryzacja oferty edukacyjnej instytucji pozostających w gestii UM dokonana została za pomocą kart inwentaryzacyjnych stanowiących Załącznik nr 1, jej wynik znajduje się w powyższej tabeli. Dla każdej z analizowanych instytucji zaznaczono zakres tematyczny oferowanych przez nią zajęć. Umożliwiło to ocenę zróżnicowania tematycznego oferty zajęć edukacyjnych Krakowa. Średnio każda z instytucji realizowała 12 typów zajęć, a każdy z kursów realizowany był średnio przez 11 podmiotów. **Instytucje kultury oferując tak liczne kategorie zajęć, o bardzo zróżnicowanej tematyce świadczą o interdyscyplinarnym charakterze kultury.** Tradycyjnie rozumiane role poszczególnych placówek, takich jak np. biblioteki straciły rację bytu, bowiem większość z analizowanych instytucji pełniła nowe, uzupełniające funkcje. W warunkach, gdy znaczna część popytu na wiedzę, informację czy rozrywkę zaspokajana jest przez Internet, biblioteka czy dom kultury zaczynają pełnić w znacznie większym stopniu niż dotychczas funkcję centrum życia społecznego, w związku z tymi wzrasta znaczenie takich elementów, jak dostosowany do potrzeb użytkowników program animacji czy program imprez. Ta nowa funkcja z uwagi na konkurencyjną ofertę usług i atrakcji kulturalnych, zarówno dostępną online, jak i poza siecią, musi być z jednej strony charakteryzować się ofertą w jakiejś mierze unikalną (specyficzną dla danej placówki, tylko tutaj dostępną), jak i wymaga wytworzenia wokół placówek prosumenckich grup wsparcia, czyli klientów zainteresowanych ich istnieniem i posiadających realny wpływ na ich działalność. To drugie istotne jest to zwłaszcza w przypadku placówek najmniejszych.

Aktualne zestawienie zajęć edukacyjnych można podsumować w następujący sposób – najwięcej instytucji oferowało zajęcia z edukacji artystycznej, ponieważ aż 31 (wszystkie poza Centrum Młodzieży im. Dr H. Jordana). Ponad 20 instytucji oferowało zajęcia z kategorii: edukacja teatralna/grupy teatralne, kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych, edukacja dorosłych, galeria, międzynarodowa współpraca kulturalna, organizacja konkursów/zawodów/turniejów. Należy zatem stwierdzić, że dominującym obszarem działalności instytucji kultury jest edukacja teatralna oraz działalność wystawiennicza (galerie). Jednocześnie instytucje podejmują równie chętnie praktyczny obszar edukacji skupiony na kursach zawodowych, co stanowi uzupełnienie oferty edukacyjnej miasta. Kategoria zajęć związanych z edukacją dzieci i młodzieży, zarówno pod kątem języków obcych jak i innych dziedzin, często technicznych jest również bardzo licznie reprezentowana. Instytucje prowadzą szeroko zakrojoną działalność promocyjną, co odzwierciedlone zostało organizacją konkursów/zawodów oraz współpracą międzynarodową. Najmniej licznymi kategoriami zajęć były zajęcia sportowe, takiej jak gry zespołowe, pływanie, narciarstwo oraz tenis stołowy. Wydaje się to być zrozumiałe, ponieważ funkcję tę pełnią ośrodki sportowe miasta. Jednak instytucje kultury pełnią również istotną rolę w promowaniu zdrowego stylu życia, organizując licznie zajęcia fizyczne, takie jak fitness, joga, taniec, łączące rozwój duchowy z fizycznym.

Najszerzą ofertę edukacyjną mają ośrodki Centrum Młodzieży im. Dr H. Jordana w Krakowie oraz Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta, które oferują 28 kategorii zajęć. Ponad 20 kategorii zajęć zinwentaryzowano w instytucjach: C.K. Dworek Białostrzemiński, D.K. "Podgórze", Śródmiejski Ośrodek Kultury, Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida, Nowohuckie Centrum Kultury. Warto zauważyć, że wymienione instytucje są przede wszystkim ośrodkami kultury (średnio po 21 kategorii zajęć na ośrodku kultury), poza centrum edukacyjnym, którego główną rolą jest edukacja. Kwota dotacji z UM dla ośrodków oferujących najbardziej zróżnicowane zajęcia jest bardzo odmienna, od ok. 2 mln zł do 6 mln zł, należy zatem stwierdzić, że nie jest to aspekt decydujący o ofercie. Zdecydowanie mniej bogatą ofertę zajęć edukacyjnych mają teatry, takie jak m. in. teatr Bagatela czy Krakowski Teatr Variete (po 1 kategorii). Średnio w teatrach wyróżniono 5 kategorii zajęć. Instytucje te edukują artystycznie, głównie poprzez prowadzenie swojej podstawowej działalności teatralnej. Działalność bibliotek oraz muzeów należy ocenić jako średnio zróżnicowaną, prowadzą one odpowiednio średnio 14 oraz 10 kategorii zajęć. **Należy zatem stwierdzić, że ośrodkami oferującymi najbardziej zróżnicowaną ofertę edukacyjną są ośrodki kultury oraz ośrodek edukacyjny.** To, że poszczególne rodzaje instytucji nie oferują niektórych kategorii zajęć należy uznać za normalne, bowiem należy pamiętać, że odbiorcy oferty zajęć edukacyjnych są prosumentami i to oni kształtują zapotrzebowanie na poszczególne rodzaje zajęć.

Instytucje kultury/edukacyjne nie powinny być zatem ocenione pod kątem tego ile kategorii zajęć oferują, natomiast pod względem tego jaka jest ich jakość oraz zainteresowanie uczestników. **W celu wypracowania rzetelnej metody oceny działalności instytucji przez UM zaleca się po pierwsze odniesienie do modelu idealnego zajęć przedstawionego w podrozdziale pn. Zajęcia edukacyjne – kontekst badawczy, po drugie szczegółowe scharakteryzowanie kategorii zajęć edukacyjnych.** Zaprezentowany w niniejszym raporcie model idealny powinien posłużyć opracowaniu karty oceny działalności placówek. W karcie tej znajdować się powinny szczegółowo wyjaśnione kategorie, które umożliwią dokładne przypisanie poszczególnych zajęć. Metoda oceny oraz definicje kategorii powinny zostać wypracowane podczas konsultacji społecznych, wspólnie z przedstawicielami instytucji kultury, władz miasta, uczestnikami zajęć oraz ekspertami.

Ocena potrzeb/popytu na określone rodzaje oferty

Kolejną istotną kwestią w badaniu jest określenie obszarów zainteresowania potencjalnymi zajęciami edukacyjnymi z zakresu kultury na terenie Krakowa. Badanie PAPI/CAWI (N=2050) wykazało, że respondenci najliczniej w ostatnich 3 latach uczestniczyli w zajęciach nauki języków obcych (19% badanych), warsztatach artystycznych (14% badanych) oraz zajęciach tanecznych (14%). Jeżeli chodzi o wymienione kategorie występują one w ofercie instytucji kultury, jednak nie są dominujące. Zatem w tych obszarach można upatrywać potencjału do dalszego rozwoju. Jednak przy planowaniu dalszej oferty zajęć edukacyjnych warto przede wszystkim sugerować się wynikami badania PAPI/CAWI (N=2050) dotyczącymi chęci uczestnictwa w zajęciach w przyszłości. Według respondentów największym zainteresowaniem będą się cieszyły nadal zajęcia z języków obcych (30% respondentów), kursy fotografii (18%) oraz zajęcia dotyczące rozwoju umysłowości (19%) (Wykres 21). Wyniki badania pozwalają na wskazanie, że preferowane zajęcia podzielić można na kilka kategorii.

Pierwszą będą zajęcia, które dostarczają praktycznej wiedzy i umiejętności, które mogą być wykorzystane przez uczestników tak na rynku pracy, jak i w życiu codziennym. Do tego typu oferty należą przede wszystkim kursy językowe, kursy komputerowe, kursy gotowania, z pewnymi zastrzeżeniami kursy fotografii. Jak widać z wykresu, zajęcia tego typu cieszą się największą popularnością.

Kategorią drugą są zajęcia, które też mogą mieć wagę na rynku, choć nie będzie to w pierwszej kolejności rynek pracy. Są to różnego rodzaju kursy i warsztaty artystyczne: literackie, dziennikarskie, pisanie scenariuszy filmowych, sztuk plastycznych, również fotografii, aktorskie. Ich podstawowym celem może być dostarczenie satysfakcji twórczej uczestnikom, ale znaczna ich część biorąc w nich udział może aspirować (i aspiruje) do świata kultury profesjonalnej. Warto zwrócić uwagę, że znaczna część uczestników takich zajęć z większymi lub mniejszymi sukcesami realizuje tego typu aspiracje. Więc zajęcia tego rodzaju można traktować jako zajęcia „inkubacyjne” dla różnego typu twórczości i uczestnictwa w kulturze. Oznacza to, iż są to zajęcia o szczególnie dużym znaczeniu dla budowania kapitału kulturowego. Biorąc pod uwagę dużą ich różnorodność, generalnie mogą być to zajęcia nawet popularniejsze niż te o charakterze praktycznym, a na pewno przyczyniają się do tworzenia silnych więzi uczestników z instytucją.

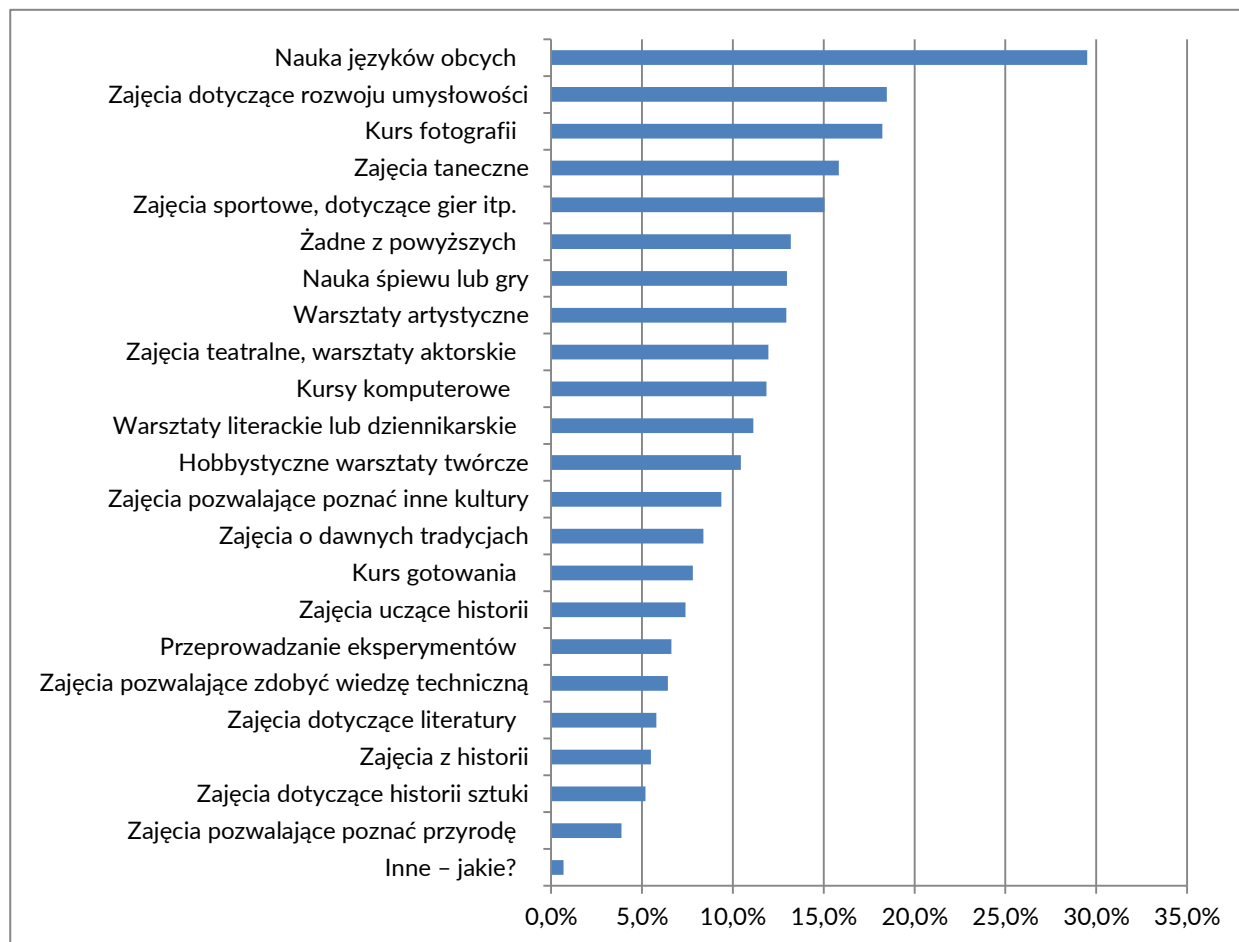
Kolejna kategoria to zajęcia dostarczające uczestnikom satysfakcji poznawczej: zajęcia pozwalające zdobywać wiedzę z różnych dziedzin nauki, uczące historii, historii sztuki, teorii muzyki itp. Należą one do mniej popularnych, ale z wywiadów pogłębionych wynika, że korzystają z nich silnie zintegrowane grupy uczestników, rozwijający swoje pasje wspólnie także poza instytucją: jako grupy rekonstrukcji historycznej, grupy organizujące wspólne wycieczki, czasem przygotowujące wspólne publikacje.

Kategoria czwarta to zajęcia o charakterze ruchowym: taneczne, szkoły sztuk walki, inne zajęcia sportowe. Zajęcia te nie należą do najpopularniejszych, ale warto zwrócić uwagę, że przyciągają do instytucji nieco inny rodzaj klienteli, zwykle osoby o niższym poziomie kapitału kulturowego. Dla części z nich może być to okazja do pierwszego kontaktu z placówką edukacji kulturalnej i do skorzystania z innych elementów oferty instytucji, z którą się w ten sposób stykają.

Zaleca się zatem ukierunkowanie rozwoju oferty edukacyjnej analizowanych instytucji zgodnie z tą kategoryzacją, z uwzględnieniem nie tylko najpopularniejszych elementów oferty, ale i tych „niszowych”, jeżeli może prowadzić to do poszerzenia spektrum korzystających o osoby o słabszym kapitale kulturowym.

Wykres 21 Zajęcia, w których respondenci najchętniej chcieliby uczestniczyć w przyszłości

Źródło: badanie PAPI/CAWI, N=2050

Podsumowując, inwentaryzacja oferty edukacyjnej wykazała, że instytucje oferują szeroki zakres kategorii zajęć. Nie jest on jednak w pełni dostosowany do oczekiwań oraz planów mieszkańców Miasta. Bowiem najczęściej pojawiającymi się obszarami zajęć są: edukacja teatralna/grupy teatralne, kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/edukacja dorosłych, galeria, międzynarodowa współpraca kulturalna, organizacja konkursów/zawodów/turniejów, podczas gdy krakowianie najchętniej w przyszłości planują uczestniczyć w zajęciach z języków obcych, fotografii oraz warsztatach artystycznych. Zajęcia z języków obcych oferowane są przez: 11 instytucji z języka angielskiego, 4 z języka niemieckiego, 5 z języka francuskiego, 5 z języka włoskiego i hiszpańskiego. Kursy fotografii organizuje 11 instytucji, a zajęcia z rozwoju umysłowości organizuje niewielki odsetek jednostek. **Warto zatem uwzględnić wyniki badania w planowaniu rozwoju oferty edukacyjnej instytucji, jednak należy mieć równocześnie na uwadze, że uczestnicy zajęć są prosumentami, więc indywidualnie kształtują ofertę danych placówek, dostosowując do swoich potrzeb.** Problem ten szerzej zostanie omówiony w dalszej części Raportu.

IV.5. Odbiór i ocena oferty zajęć edukacyjnych

Niniejszy podrozdział nastawiony jest przede wszystkim na ocenę kompleksową oferty zajęć edukacyjnych. Opisuje wyniki oceny z kart inwentaryzacyjnych skorygowanych o wyniki badań terenowych. Zrealizowana została również szersza ocena, odwołująca się do całkowitego obrazu oferty edukacyjnej Miasta.

Ocena szczegółowa oferty zajęć edukacyjnych

Oferta edukacyjna Krakowa została opisana za pomocą kart inwentaryzacyjnych sporządzonych dla każdej z 32 instytucji kultury/edukacyjnych znajdujących się w załączeniu. Informacje zawarte w karcie inwentaryzacyjnej bazują na elementach wyróżnionych w modelowej ofercie działań edukacyjnych instytucji kultury. Ocenie poddane zostało od 1 do 3 zajęć edukacyjnych oraz kompleksowy obraz instytucji. Umożliwiło to następnie ocenę każdej z instytucji pod kątem jej oferty edukacyjnej. Kompleksowa ocena oferty edukacyjnej dokonana została za pomocą matrycy. Dane na potrzeby uzupełnienia matrycy szczegółowo opisane zostały w kartach inwentaryzacyjnych znajdujących się w Załączniku nr 1. Ocena dokonana została na podstawie analizy desk resarch, analizy netnograficznej, badań terenowych (IDI, CAWI/PAPI). W matrycy oceny oferty edukacyjnej miasta Krakowa wyróżnione zostały następujące kategorie, bazujące na opisie wzorcowego działania edukacyjnego przedstawionego powyżej:

- Funkcjonowanie strony internetowej instytucji kultury oraz zakres informacji na niej zawartych – w ramach kategorii sprawdzono czy instytucja kultury posiada stronę internetową, oceniona została jej zawartość, pod kątem merytorycznym oraz estetycznym, oceniona została również sprawność działania oraz odnośnik do BIP.
- Dostępność czasowa oraz przestrzenna instytucji kultury – w kategorii sprawdzono długość funkcjonowania podmiotu w tygodniu pracy oraz jej umiejscowienie w przestrzeni miasta.
- Struktura organizacyjna instytucji kultury – w ramach kategorii oceniono rozbudowanie struktury organizacyjnej oraz jej dostosowanie do zakresu oferowanych usług.
- Promocja instytucji kultury oraz oferowanych zajęć – w kategorii sprawdzono, czy o instytucji pisze się w internecie oraz czy funkcjonuje na portalach społecznościowych.
- Współpraca z innymi podmiotami – w ramach kategorii sprawdzono czy podmiot nawiązuje współpracę z innymi organizacjami działającymi w przestrzeni miasta, województwa, a nawet kraju.
- Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej – w ramach kategorii ocenie podlegać będzie tematyka zajęć edukacyjnych, ich innowacyjność, zakres tematyczny oraz zróżnicowanie ze względu na temat i grupę docelową.
- Dostępność finansowa zajęć – w ramach kategorii sprawdzone zostaną koszty uczestnictwa w zajęciach oraz to czy oferowane są również nieodpłatne działania edukacyjne.
- Kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia – w ramach kategorii ocenione zostaną kompetencje kadry prowadzącej zajęcia (na wybranych przykładach).
- Ogólna ocena infrastruktury technicznej instytucji – w ramach kategorii dokonana została ocena wyposażenia w infrastrukturę techniczną. Ocenione zostanie to czy dana jednostka posiada niezbędny sprzęt do prowadzenia zajęć, czy uczestnicy sami muszą go dostarczać oraz wygląd podmiotu pod względem estetyki.

Ocena w matrycy dokonana została na podstawie analizy eksperckiej oraz wyników badania PAPI/CAWI poprzez przypisanie do każdej kategorii koloru z poniższej legendy:

 Wysoka ocena w danej kategorii

W przypadku dwóch kategorii ocenianych na podstawie badania PAPI/CAWI (N=2050), takich jak: Ocena zadowolenia z uczestnictwa w zajęciach oraz Prawdopodobieństwo ponownego uczestnictwa, wysoka ocena została przyznana, kiedy największa liczba respondentów wyraziła pozytywną opinię na ich temat. Skala, w jakiej odpowiadali respondenci była od 1 do 7, gdzie w przypadku pytania: Proszę określić, na ile są Państwo zadowoleni z uczestnictwa Pana/Pani podopiecznego w zajęciach, 1 oznaczała niezadowolony, a 7 zadowolony. W przypadku

pytania: Jak Pan/Pani sądzi, na ile jest prawdopodobne, że w przyszłości będzie Pan/Pani chciał/a uczestniczyć w innych zajęciach prowadzonych przez tę samą instytucję, która organizowała dzisiejsze zajęcia? Ocena 1 oznaczała niskie prawdopodobieństwo, a ocena 7 wysokie. Zatem kolor zielony w tych dwóch kategoriach przyznany został, gdy większość osób, czyli od 75% do 100% przyznała najwyższe oceny: 6 i 7.

Przeciętna ocena w danej kategorii

W przypadku dwóch kategorii ocenianych na podstawie badania PAPI/CAWI (N=2050), takich jak: Ocena zadowolenia z uczestnictwa w zajęciach oraz Prawdopodobieństwo ponownego uczestnictwa, przeciętna ocena została przyznana, kiedy średnia liczba respondentów wyraziła pozytywną opinię na ich temat. Skala, w jakiej odpowiadali respondenci była od 1 do 7, gdzie w przypadku pytania: Proszę określić, na ile są Państwo zadowoleni z uczestnictwa Pana/Pani podopiecznego w zajęciach, 1 oznaczała niezadowolony, a 7 zadowolony. W przypadku pytania: Jak Pan/Pani sądzi, na ile jest prawdopodobne, że w przyszłości będzie Pan/Pani chciał/a uczestniczyć w innych zajęciach prowadzonych przez tę samą instytucję, która organizowała dzisiejsze zajęcia? Ocena 1 oznaczała niskie prawdopodobieństwo, a ocena 7 wysokie. Zatem kolor pomarańczowy w tych dwóch kategoriach przyznany został, gdy średnia liczba osób, czyli od 50% do 75% przyznała najwyższe oceny: 6 i 7.

Niska ocena w danej kategorii

W przypadku dwóch kategorii ocenianych na podstawie badania PAPI/CAWI (N=2050), takich jak: Ocena zadowolenia z uczestnictwa w zajęciach oraz Prawdopodobieństwo ponownego uczestnictwa, negatywna ocena została przyznana, kiedy najmniejsza liczba respondentów wyraziła pozytywną opinię na ich temat. Skala, w jakiej odpowiadali respondenci była od 1 do 7, gdzie w przypadku pytania: Proszę określić, na ile są Państwo zadowoleni z uczestnictwa Pana/Pani podopiecznego w zajęciach, 1 oznaczała niezadowolony, a 7 zadowolony. W przypadku pytania: Jak Pan/Pani sądzi, na ile jest prawdopodobne, że w przyszłości będzie Pan/Pani chciał/a uczestniczyć w innych zajęciach prowadzonych przez tę samą instytucję, która organizowała dzisiejsze zajęcia? Ocena 1 oznaczała niskie prawdopodobieństwo, a ocena 7 wysokie. Zatem kolor czerwony w tych dwóch kategoriach przyznany został, gdy najmniej osób, czyli poniżej 50% przyznała najwyższe oceny: 6 i 7.

Brak informacji dla danej kategorii

Znajdująca się poniżej matryca pozwala na indywidualną ocenę każdej z 32 placówek. W badaniu wytypowane zostało 20 instytucji zajmujących się głównie edukacją, czyli przede wszystkim ośrodki kultury, które zostały poddane pogłębionej analizie i to na nich będzie skupiała się ocena. Spośród nich najbardziej pozytywnie wyróżniają się: Nowohuckie Centrum Kultury, Centrum Kultury "Dworek Białoprądnicki" oraz Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa "Nila". Instytucje te zostały ocenione pozytywnie w każdej z przyjętych kategorii (szczegółowy opis każdej z nich znajduje się w Załączniku nr 1). Instytucje te są otwarte na odbiorców, słuchają ich potrzeb oraz dostosowują swoją ofertę. Najgorzej przez respondentów badania PAPI/CAWI ocenione zostały: Ośrodek Kultury – Zespół Pieśni i Tańca "Krakowiacy", Muzeum Inżynierii Miejskiej oraz Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie. Badani mniej pozytywnie niż w przypadku pozostałych instytucji ocenili swoje zadowolenie z uczestnictwa w zajęciach. Również niewiele osób stwierdziło, że chętnie wzięliby udział w innych zajęciach oferowanych przez placówki w przyszłości.

Za najmocniejsze cechy krakowskich instytucji należy uznać współpracę z innymi podmiotami, zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej, kwalifikacje zawodowe prowadzących zajęcia oraz dostępność finansową. Szczegółowa analiza przeprowadzona w kartach inwentaryzacyjnych wykazała, że większość osób prowadzących zajęcia posiada stosowne wykształcenie oraz wieloletnie doświadczenie w danej dziedzinie. Opinię tę potwierdziły wyniki badania PAPI/CAWI (N= 2050), gdzie sposób prowadzenia zajęć pozytywnie oceniło 71% badanych (ocena 6 i 7 łącznie, gdzie 7 to najwyższa ocena), umiejętności i wiedza prowadzących zajęcia została pozytywnie oceniona przez 71% badanych (ocena 6 i 7 łącznie, gdzie 7 to najwyższa ocena). Zajęcia jako interesujące oceniło łącznie 70% badanych (ocena 6 i 7 łącznie, gdzie 7 to najwyższa ocena). Oferta edukacyjna jest również przystępna cenowo, bowiem 51% respondentów PAPI/CAWI (N=2050) wskazało, że opłata jest adekwatna, natomiast 21% uczestniczyło w zajęciach nieodpłatnych. Opinię tę potwierdza również sondaż internetowy CAWI (N=82), z którego wynika, że najwięcej osób ankietowanych uważa, że rocznie może przeznaczyć 1000 zł (dominanta) na opłacenie swojego udziału w zajęciach edukacyjnych. Średnia wartość jednak jest niższa, bowiem mediana wynosi 500 zł. Dominanta wskazana przez respondentów jest spójna z realnym kosztem zajęć.

Za najłabsze cechy krakowskich instytucji należy uznać funkcjonowanie strony internetowej oraz stan infrastruktury oraz wyposażenia pomieszczeń. Jak wskazano wcześniej strona internetowa oraz media społecznościowe pełnią istotną rolę w przepływie informacji o zajęciach edukacyjnych. Wśród grupy respondentów badania PAPI/CAWI 17% osób dowiedziało się o zajęciach właśnie za pośrednictwem strony www. Za największe wady stron internetowych instytucji należy wskazać: niską estetykę, nieczytelność oraz brak podstawowych oraz aktualnych danych. Uwagi co do funkcjonowania stron www wskazano w 17 kartach inwentaryzacyjnych. Zaleca się zatem poprawę funkcjonowania stron, zwłaszcza w przypadku wskazanych w kartach instytucji. Kolejnym poważnym problemem zidentyfikowanym głównie za pomocą metody tajemniczego klienta oraz w wywiadach IDI z przedstawicielami placówek jest zły stan infrastruktury technicznej. Przyczyną tego stanu rzeczy, jest to że wiele z budynków, w których zlokalizowane są badane instytucje powstało przed transformacją ustrojową, czyli nawet w latach 50-tych. Problem ten w zdecydowanie mniejszym stopniu dostrzegają respondenci badania PAPI/CAWI (N=2050). Bowiem 62% badanych oceniło jednoznacznie pozytywnie stan pomieszczeń lub przestrzeni, w których miały miejsce zajęcia (suma 6 i 7, gdzie 7 oznacza najwyższy poziom zadowolenia). Stosunkowo pozytywna ocena wśród uczestników może wynikać z ich mniejszych oczekiwań wobec stanu infrastruktury instytucji publicznych, niż względem szkół i ośrodków prywatnych. Problemy ze stanem infrastruktury odnotowano w przypadku 18 instytucji. Dotyczą one zarówno samego budynku, który często nie jest przygotowany do pełnienia roli instytucji edukacyjnej, jak też jego wyposażenia. Szczególne braki odnotowano, jeżeli chodzi o dostosowanie placówki do obsługi osób z niepełnosprawnościami. Przykładem wypowiedzi opisującej stan infrastruktury jest wywiad IDI z przedstawicielem Krakowskiego Biura Festiwalowego: „Sinfonietta Cracovia nie ma swojej siedziby, wynajmuje ją w Dworku Białoprądnickim i ćwiczy na poddaszu, gdzie latem, jak są 30-stopniowe upały, nikt tam nie jest w stanie wytrzymać. Nie mówiąc o dużych składach orkiestrowych, do których ta przestrzeń nie jest przystosowana, o walorach artystycznych. Trzecia rzecz, jak ma orkiestra budować swoją publiczność, jeśli nie ma z nimi kontaktu, programów edukacyjnych, rezydencji dla młodych kompozytorów, dyrygentów i tak dalej. Podobnie jest z Capellą Cracoviensis, która ma to szczęście, że wynajmuje salę Filharmonii Krakowskiej i dzięki temu w ogóle funkcjonuje w jakimś klastrze z Filharmonią...”. **W tym zakresie zaleca się zatem wdrożenie programu mającego na celu przeprowadzenie remontów oraz doposażenie instytucji kultury. Powinien również uwzględnić potrzeby osób o ograniczonych zdolnościach poruszania się. Jest to istotne ze względu na rosnącą konkurencję zajęć edukacyjnych realizowanych przez sektor prywatny, który niekiedy oferuje wyższy standard, jeżeli chodzi o wyposażenie i infrastrukturę.**

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Tabela 24 Matryca oceny oferty edukacyjnej instytucji kultury miasta Krakowa

Instytucja kultury	Funkcjonowanie strony internetowej	Dostępność czasowa instytucji kultury	Pomieszczenia, przestrzeń i wyposażenie	Struktura organizacyjna instytucji kultury	Promocja instytucji kultury oraz oferowanych zajęć	Współpraca z innymi podmiotami	Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej	Dostępność finansowa zajęć	Kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia	Ocena zadowolenia z uczestnictwa w zajęciach, na podstawie PAPI/CAWI (N=893)	Prawdopodobieństwo ponownego uczestnictwa, na podstawie PAPI/CAWI (N=893)
1. Nowohuckie Centrum Kultury											
2. Centrum Kultury "Dworek Białoprądnicki"											
3. Dom Kultury "Podgórze" Śródmiejski Ośrodek Kultury											
4. Ośrodek Kultury – Kraków-Nowa Huta											
5. Ośrodek Kultury – Zespół Pieśni i Tańca "Krakowiacy"											
6. Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida											
7. Ośrodek Kultury - Biblioteka Polskiej Piosenki											
8. Śródmiejski Ośrodek Kultury											
9. Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa "Nila"											
10. Muzeum Historyczne Miasta Krakowa											
11. Muzeum Inżynierii Miejskiej											
12. Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie											
13. Muzeum PRL-u										n.d.	n.d.
14. Muzeum Historii Fotografii im. Walerego Rzewuskiego w Krakowie											
15. Galeria Sztuki Współczesnej "Bunkier Sztuki"										n.d.	n.d.
16. Teatr Ludowy											
17. Krakowski Teatr - Scena Stu										n.d.	n.d.
18. Teatr Groteska										n.d.	n.d.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

19. Teatr Bagatela im. T. Boya - Żeleńskiego											n.d.	n.d.
20. Teatr „Łaźnia Nowa”											Brak danych ¹⁰³	Brak danych
21. Teatr KTO											n.d.	n.d.
22. Balet Dworski "Cracovia Danza"											n.d.	n.d.
23. Krakowski Teatr VARIETE											n.d.	n.d.
24. Krowoderska Biblioteka Publiczna												
25. Nowohucka Biblioteka Publiczna											n.d.	n.d.
26. Podgórska Biblioteka Publiczna												
27. Śródmiejska Biblioteka Publiczna												
28. Orkiestra Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa "Sinfonietta Cracovia"											n.d.	n.d.
29. Capella Cracoviensis											Brak danych ¹⁰⁴	Brak danych
30. Krakowskie Biuro Festiwalowe											n.d.	n.d.
31. Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie											n.d.	n.d.
¹⁰⁵ Centrum Młodzieży im. Dr H. Jordana w Krakowie (Centrum Edukacyjne)												

Źródło: opracowanie własne

¹⁰³ Instytucja odmówiła udziału w badaniu

¹⁰⁴ Instytucja w okresie badania nie prowadziła zajęć z zakresu edukacji kulturowej

¹⁰⁵ Instytucja posiada inną numerację, ponieważ nie jest instytucją kultury, a dodatkowo wybraną instytucją edukacyjną

Ocena ogólna oferty zajęć edukacyjnych

W celu oceny kompleksowej oferty zajęć edukacyjnych warto odnieść się do przykładu miast Gdańska i Warszawy. Miasta te bowiem posiadają programy edukacji kulturalnej, co jest istotne w kontekście niniejszego rozdziału. Programy edukacji kulturalnej zakładają wykorzystanie potencjału kulturotwórczego umożliwiającego upowszechnianie sztuki, animację kultury, który powinien zostać włączony w proces edukacji kulturalnej uczniów szkół oraz dorosłych przy współpracy i współdziałaniu szkół, placówek pozaszkolnych, instytucji kultury, organizacji pozarządowych i wyższych uczelni. Programy zawierają wskazanie zadań i ról instytucji, odbiorców i planowanych rezultatów. Program edukacji kulturalnej ma pozwolić na odpowiedni rozwój mieszkańców miasta.

W Gdańsku działa 18 instytucji kultury. W 2009 r. powołana została Rada Kultury Gdańskiej, która jest organem o charakterze doradczo-opiniotwórczym w zakresie efektywnego wspierania istotnych dla miasta przedsięwzięć promujących i integrujących działalność kulturalną, a także zapewnienia szybkiego przepływu informacji na ich temat. Rada Kultury Gdańskiej skupia przedstawicieli artystów, animatorów kultury, szeroko rozumianych środowisk twórczych i mediów, działających na terenie Miasta Gdańska, służąc rozwojowi kultury w Gdańsku i wspierając inicjatywy realizowane na terenie Metropolii. Rada powołana została w celu wprowadzania w życie Strategii Rozwoju Gdańska do 2015 r., a także jej działalność jest kontynuowana przy realizacji Strategii Rozwoju Miasta *Gdańsk 2030 plus*. Badanie pn. *Edukacja kulturalna i artystyczna na terenie Gdańskiego Obszaru Metropolitalnego* zrealizowane w 2014 r. wykazało, że dla większości organizacji edukacja kulturalno-artystyczna jest priorytetowym obszarem działalności. Instytucje kultury z terenu Trójmiasta prowadzą znaczną liczbę zróżnicowanych projektów, na co wpływ ma dostępność infrastruktury miasta, w tym kulturalnej i edukacyjnej, nakładów finansowych oraz wyspecjalizowanej kadry. Większość oferowanych usług edukacyjnych jest odpłatna, największa liczba nieodpłatnych zajęć oferowana jest przez szkoły. Raport podkreśla, że oferowane działania były zróżnicowane w Gdańsku. Wśród wymienianych form edukacyjnych były takie, które zakładają wysoką aktywność odbiorcy, jak: warsztaty, pikniki, festyny czy wykorzystanie plenerów. Były również dostępne zajęcia w formach pośrednich, jeśli chodzi o kryterium włączania uczestników do działań, np. przeglądy, festiwale czy konkursy, muzyczne lub recytatorskie. W tej kategorii organizowane są również debaty, wyjścia do instytucji kultury oraz spotkania z artystami. Bardziej bierne formy działań to organizacja prelekcji, wystaw lub wykładów. Działania edukacyjne realizowane w Trójmieście kierowane są głównie do dzieci i młodzieży, a w dalszej kolejności definiowane są szeroko – do osób zainteresowanych rozwojem swoich pasji i zainteresowań¹⁰⁶. Jeżeli chodzi o edukację kulturalną w Gdańsku jest ona prowadzona zgodnie z założeniami Gdańskiego Programu Edukacji Kulturalnej (GPEK). Gdański Program Edukacji Kulturalnej sprzyja rozwijaniu szkoły jako miejsca realizacji koncepcji wychowania przez sztukę, miejsca rozbudzania aktywności i indywidualnej ekspresji artystycznej. Odbiorcami programu są dzieci i młodzież od szóstego do osiemnastego roku życia, czyli dzieci klas „0” w przedszkolach i szkołach oraz uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Celami Programu są: upowszechnienie edukacji kulturalnej wśród młodych Gdańszczan, udział dzieci i młodzieży w życiu kulturalnym Gdańska, wykształcenie świadomego odbiorcy kultury i sztuki, stworzenie możliwości realizowania się uczniów na polu kultury oraz upowszechnianie dziedzictwa kulturowego Gdańska. Partnerami Programu są instytucje kultury¹⁰⁷.

W Warszawie działa bardzo wiele instytucji kultury prowadzących działalność edukacyjną. W 2009 r. stworzony został Warszawski Program Edukacji Kulturalnej. Warszawski Program Edukacji Kulturalnej (WPEK) jest programem operacyjnym Programu rozwoju kultury w Warszawie w latach 2009-2020. Podstawowym założeniem Programu jest zbudowanie zintegrowanego systemu współpracy instytucji kultury,

¹⁰⁶ Edukacja kulturalna i artystyczna na terenie Gdańskiego Obszaru Metropolitalnego, Raport z Badań, Gdańsk 2014 r., Fundacja ośrodek badań i analiz społecznych, <http://www.gpek.pl>,

¹⁰⁷ http://www.gdansk.pl/urzed/edukacja_nowy.1871.29516.html [dostęp 22.10.2015]

organizacji pozarządowych, placówek edukacji pozaszkolnej, wyższych uczelni oraz szkół w celu tworzenia i realizowania programu edukacji kulturalnej wszystkich grup wiekowych społeczności Warszawy. Celami programu jest: podnoszenie kompetencji kulturalnych mieszkańców Warszawy i rozszerzanie uczestnictwa mieszkańców Warszawy w kulturze, zwiększenie roli kultury w procesie edukacji i przygotowania dzieci oraz młodzieży do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym, podnoszenie jakości i upowszechnianie nowoczesnych metod edukacji kulturalnej, tworzenie warunków do rozwijania aktywności twórczej, wzmacnianie tożsamości warszawskiej mieszkańców miasta¹⁰⁸. **W kontekście niniejszego badania rekomenduje się stworzenie wspólnego programu kultury i edukacji dla Krakowa.** Narzędziem ułatwiającym wdrożenie takiego programu byłoby powołanie **organu doradczego, który uczestniczyłby w kształtowaniu polityki miejskiej** w obszarze kultury, m. in. przy tworzeniu i aktualizacji dokumentów strategicznych. Dzięki temu oferta mogłaby być sprawniej zarządzana, jej jakość mogłaby wzrosnąć oraz stałaby się bardziej dostosowana do potrzeb odbiorców. Większe byłoby również prawdopodobieństwo wdrożenia wyżej wymienionych rekomendacji. Warto skorzystać z dobrych przykładów opracowanych programów edukacji kulturalnej zidentyfikowanych w ramach niniejszego badania. Przy pracy nad takim programem można skorzystać z doświadczeń Warszawskiego Programu Edukacji Kulturalnej.

Poddane ocenie oraz inwentaryzacji instytucje kultury stanowią inkubatory mające wpływ na tworzenie kapitału kulturowego. Działania animacyjne kształtują wiedzę i umiejętności z zakresu wartości kulturowych. Należy jednak zauważyć, że oferta edukacyjna odwzorowuje istniejące różnicowania i podziały społeczne. Bowiem najwięcej projektów edukacyjnych skierowanych jest do osób, których sposoby życia i szanse życiowe są uznawane za najbardziej powszechne i traktowane jako „normalne”. Wyjątkami wśród instytucji poddanych analizie były Teatr „Łażnia Nowa” współpracujący ze Stowarzyszeniem Ocalić Szansę, czy też Teatr Ludowy prowadzący Studio terapii przez sztukę. O wpływie zajęć edukacyjnych na tworzenie kapitału kulturowego świadczą również wyniki badań jakościowych IDI. Przedstawiciel Teatru Ludowego zauważa, że „starają się angażować w rozmaite działania prospołeczne”. Wniosek potwierdza również wywiad z przedstawicielem Krakowskiego Biura Festiwalowego: „jesteśmy przekonani, że festiwale istotnie wpływają na poziom rozwoju, edukacji mieszkańców, edukacji kulturalnej, czyli ten kapitał kulturowy wzmacniają”. **Realizacja zróżnicowanego zakresu oferty zajęć oraz pełnienie nowych funkcji przez tradycyjnie postrzegane podmioty, takie jak biblioteki czy teatry świadczy o szerokim definiowaniu edukacji kulturowej.** Edukacja kulturowa zaczęła być traktowana jako element bezpośrednio wpływający na sferę życia. **Animacja zaczęła oddziaływać na deficyt kapitału społecznego oraz poprawiać charakter relacji międzyludzkich.** Wpływ na to mają przede wszystkim tworzone w instytucjach kultury miejsca spotkań oraz zajęcia integrujące różne grupy społeczne – warsztaty dla seniorów, matek z dziećmi, rodziców itd. **Zaleca się zatem dalsze inwestycje w kształtowanie wartości kulturowych mając na uwadze szerokie korzyści jakie inwestycja ta może przynieść – pogłębienie wiedzy, a zatem wzrost innowacyjności i konkurencyjności, budowę tożsamości narodowej oraz relacji społecznych, polepszenie jakości życia i bezpieczeństwa społecznego**¹⁰⁹.

Pozytywnie należy również ocenić coraz częstsze uwzględnianie potrzeb seniorów, którzy mogą aktywniej uczestniczyć w zajęciach. Wniosek ten potwierdzają zarówno karty inwentaryzacyjne, jak i wyniki badań terenowych, np. przedstawiciel Teatru Ludowego twierdzi: „Zresztą w całej Polsce ta polityka senioralna się rozwija, musi się rozwijać, bo społeczeństwo się starzeje. Jako prekursorzy jesteśmy w takim projekcie „Jeszcze żyję”, gdzie na próby generalne trzy ostatnie, które i tak się muszą odbyć, zapraszamy za darmo seniorów. I to są z różnych środowisk, ze ZEiR, pacjenci DPS-ów, którzy i tak by nigdy do teatru nie przyjechali”. **Natomiast pomimo skierowania uwagi na osoby niepełnosprawne oraz dostrzegania coraz liczniej ich potrzeb, dostosowanie placówek nadal jest niezadowolające.** Badania terenowe wykazały, że w

¹⁰⁸ Zobacz więcej w Warszawskim Programie Edukacji Kulturalnej, opracowanym przez Urząd m.st. Warszawy Biuro Edukacji, Biuro Kultury w 2009 roku, więcej na stronie internetowej <http://www.wpek.pl>

¹⁰⁹ Akumulacja kapitału społecznego a zjawisko patologii – kontekst teoretyczno-empiryczny, W. K. Jaruszewski, Studia Gdańskie. Wizje i rzeczywistość, t. X

Śródmiejskim Ośrodku Kultury „budynek jest nieprzystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, co sprawia, że zdarzają się przypadki wnoszenia widzów na krzesłach na II piętro”. Również problem ten podkreślał respondent z KBF – „zaszłości w zarządzaniu bibliotekami w mieście, to są 20 lat straconych w zakresie dopasowania do oferty dla osób niepełnosprawnych. Tylko trzy albo cztery mają dostosowanie komputeryzacji bibliotek. No to to jest koszmar, aż mi wstyd o tym mówić w Mieście Literatury UNESCO, natomiast, no nie pojawiła się żadna wizja do tej pory...”. **Rekomenduje się zatem dogłębną diagnozę potrzeb osób z niepełnosprawnościami w obszarze usług edukacji kulturalnej. Następnie włączenie tych potrzeb do Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych. Warto również brać pod uwagę potrzeby osób z niepełnosprawnościami przy bieżących inwestycjach realizowanych w placówkach.** Pomocnym elementem dla osób niepełnosprawnych byłby również dostęp do kompleksowej informacji, zawierającej zestawienie zajęć, osób prowadzących oraz budynków dostosowanych do ich potrzeb. Informacja ta mogłaby być dostępna przez stronę internetową oraz aplikację na urządzenia mobilne. Ponadto warto byłoby ją skoordynować z danymi o dostępie do publicznego transportu (wskazaniem pojazdów niskopodłogowych).

Badanie wykazało, że wśród oferty zajęć edukacyjnych pojawiają się innowacje. Dotyczą one zarówno tematyki zajęć zmieniającej się pod wpływem oczekiwań odbiorców, jak i sposobu prowadzenia animacji, gdzie często uczestnicy pełnią ważną rolę, nadając ton spotkaniom. Instytucje zaczęły sięgać po nowe media, nie tylko w celu promocji, ale również udostępniając swoją ofertę, tak jak w przypadku Bunkra Sztuki, który prowadzi portal Sztuka 24H. Opinię tę potwierdzają respondenci IDI, np. przedstawiciel KBF zauważa, że „zawsze nasze koncerty były o lata świetlne, jeżeli chodzi o skalę produkcji, innowacyjności, doświadczeń, doznań”. W ofercie edukacyjnej Miasta dominują warsztaty oraz wydarzenia o charakterze rywalizacyjnym (konkursy i festiwale) lub promocyjnym (akcje społeczne w przestrzeni publicznej), co należy ocenić pozytywnie, ponieważ również upowszechnia działalność kulturalną¹¹⁰. **Zaleca się zatem promowanie innowacyjnych rozwiązań wśród oferty zajęć edukacyjnych, ponieważ oddziałuje to na markę Miasta, jako ośrodka kultury.**

Niniejsze badanie potwierdziło, że w Krakowie odbiorca zajęć edukacyjnych jest prosumentem. Bowiem nie tylko korzysta z oferowanych usług, ale poprzez swoją frekwencję na zajęciach decyduje o jej zakresie. Wniosek ten potwierdza również Raport pn. „Spacerowicze, nomadzi i sieciowi łowcy okazji”. Opracowanie wykazało, że mieszkańcy Krakowa to przede wszystkim aktywni producenci. Tworzą oni ofertę edukacji kulturalnej poprzez bezpośrednie uczestnictwo, jak również wykorzystując nowo medialne kanały dystrybucji, uczestnicząc m. in. w dyskusji na forach internetowych¹¹¹. Wniosek ten potwierdzają badania terenowe, np. wywiad IDI z przedstawicielem Krakowskiego Teatru – Scena Stu – „tak pracować z publicznością żeby widza zachęcić to mało powiedziane, tak stworzyć sytuację, żeby on aspirował, chciał, wiedział, że przychodzi tam, bo spotka go coś niezwykłego”. **Rekomenduje się zatem stworzenie platformy internetowej umożliwiającej komunikowanie się prosumentów z instytucjami kultury oraz pomiędzy samymi prosumentami.** Wzmocni to przepływ informacji pomiędzy mieszkańcami oraz może oddziaływać na konkurencję pomiędzy poszczególnymi placówkami, które będą dążyć do poprawy jakości usług.

Podsumowując ofertę zajęć edukacyjnych Krakowa należy ocenić pozytywnie. Potwierdza to opinia uczestników przedstawiona w badaniu PAPI/CAWI. Łącznie 76% badanych zadeklarowało najwyższy poziom zadowolenia z uczestnictwa w zajęciach (ocena 6 i 7, przy skali od 1 do 7, gdzie 1 – niezadowolony, 7 – zadowolony). Jednocześnie 76% respondentów jednoznacznie wyraża chęć uczestnictwa w innych zajęciach prowadzonych przez tę samą instytucję w przyszłości (łącznie 6 i 7, przy skali od 1 do 7, gdzie 1 – niezadowolony, 7 – zadowolony). Mocnymi stronami krakowskiej oferty zajęć edukacyjnych są: współpraca z innymi podmiotami, zakres i zróżnicowanie oferty, wysokie kwalifikacje zawodowe prowadzących, innowacyjność, otwarcie na potrzeby seniorów, dostępność finansowa oraz uwzględnianie potrzeb

¹¹⁰ Raport końcowy Animacja/Edukacja. Możliwości i ograniczenia edukacji i animacji kulturowej w Polsce. Małopolski Instytut Kultury, Kraków 2014

¹¹¹ Spacerowicze, nomadzi i sieciowi łowcy okazji, pod red. A. Nacher, wyd. MIK, ISBN 978-83-61406-88-4

konsumentów. Natomiast słabymi cechami krakowskiej oferty są: niska jakość funkcjonowania stron internetowych instytucji, nienajlepszy stan infrastruktury technicznej, brak programu edukacji kulturalnej oraz niezaspokojenie potrzeb osób z niepełnosprawnościami. **Zaleca się zatem podjęcie działań ograniczających słabe strony zdiagnozowane w analizowanych placówkach oraz uwzględnienie edukacji kulturalnej w polityce miejskiej.**

IV.6. Podsumowanie

Według Strategii Rozwoju Krakowa przyjętej Uchwałą nr LXXV/742/05 Kraków jest: „miastem obywatelskim, zapewniającym wysoką jakość życia mieszkańców i zrównoważony rozwój - europejską metropolią, konkurencyjnym ośrodkiem nowoczesnej gospodarki opartej na potencjale naukowym i kulturowym”. Analizowana w niniejszym rozdziale oferta zajęć edukacyjnych ma bezpośredni wpływ na tworzenie wymienionego w wizji potencjału kulturowego. Potencjał kulturowy determinuje sposoby podejmowania decyzji, umożliwia atmosferę otwartości i wzajemnego zaufania, zatem inwestycja w jego kształtowanie jest bezcenna. Wysokiej jakości oferta zajęć edukacyjnych świadczonych przez publiczne instytucje kultury jest istotna, ponieważ stanowi nie tylko element budowy tożsamości Miasta, ale również jego marki. Przedstawione w powyższych podrozdziałach wnioski warto przełożyć na rekomendacje operacyjne oraz strategiczne, których wdrożenie nie tylko podniesie jakość oferty zajęć edukacyjnych, lecz również zadowolenie z usług mieszkańców oraz turystów.

Rekomendacje operacyjne są skierowane przede wszystkim bezpośrednio do instytucji kultury/edukacyjnych. Zakłada się, że ich wdrożenie będzie możliwe z wykorzystaniem zasobów poszczególnych placówek i nie wymaga znacznej interwencji władz Miasta. Główne rekomendacje operacyjne:

- Zaleca się kształtowanie oferty zajęć edukacyjnych z uwzględnieniem, że odbiorca jest prosumentem. Warto zwrócić uwagę na rodzaje zajęć, na które zdiagnozowano popyt w badaniu PAPI/CAWI, takie jak: zajęcia z języków obcych, kursy fotografii oraz warsztaty artystyczne.
- Tworząc strategię marketingową instytucja powinna wziąć pod uwagę, że czynnikiem decydującym o wyborze zajęć są ich tematyka oraz kompetencje prowadzących. Głównym źródłem informacji o zajęciach jest natomiast opinia innych uczestników.
- Rekomenduje się poprawę jakości strony internetowej instytucji, które w analizie dokonanej w powyższych rozdziałach nie otrzymały najwyższej oceny (Tabela 23). Powinny być czytelne, często aktualizowane i atrakcyjne wizualnie. Aktywność w internecie powinna zostać uzupełniona o obecność na portalach społecznościowych.
- Zaleca się również dalsze otwarcie na rozwój usług skierowanych do osób starszych oraz niepełnosprawnych, bowiem proces starzenia się społeczeństwa będzie się pogłębiał. Potrzeby tej grupy odbiorców powinny być brane pod uwagę podczas bieżących inwestycji realizowanych w placówkach.

Rekomendacje strategiczne są skierowane przede wszystkim bezpośrednio do wydziałów UM Krakowa, szczególnie Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego GMK. Zakłada się, że ich wdrożenie będzie możliwe dopiero w dłuższej perspektywie, wymagać będzie większych nakładów pracy oraz finansowych. Ich wdrażanie powinno być skoordynowane z nadrzędnymi dokumentami planistycznymi Miasta. Główne rekomendacje strategiczne:

- Rekomenduje się stworzenie programu edukacji kulturalnej dla Krakowa. Powinien zostać powołany także organ doradczy, który uczestniczyłby w kształtowaniu polityki miejskiej.
- Rekomenduje się dogłębną diagnozę potrzeb osób z niepełnosprawnościami w obszarze usług edukacji kulturalnej. Następnie włączenie tych potrzeb do Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych.
- Rekomenduje się stworzenie platformy internetowej umożliwiającej komunikowanie się prosumentów z instytucjami kultury oraz pomiędzy prosumentami.

- ➔ Zaleca się wdrożenie programu mającego na celu przeprowadzenie remontów oraz doposażenie instytucji kultury. Powinien on również uwzględniać potrzeby osób o ograniczonych zdolnościach poruszania się. Jest to istotne ze względu na rosnącą konkurencję zajęć edukacyjnych realizowanych przez sektor prywatny, który niekiedy oferuje wyższy standard wyposażenia i infrastruktury.
- ➔ Zaleca się premiowanie przy rozdzielaniu środków instytucji realizujących zajęcia o charakterze innowacyjnym.
- ➔ Elementy wyróżnione w niniejszym raporcie jako modelowe dla oferty zajęć edukacyjnych należy wykorzystać, tworząc standard oceny działalności instytucji kultury. Dzięki temu możliwa będzie rzetelna ocena ich działań.

PODSUMOWANIE

W Raporcie naszym podjęliśmy próbę spojrzenia na stan i perspektywy rozwoju kultury krakowskiej z czterech perspektyw, które są z jednej strony odzwierciedleniem pewnego ładu zarządzania kulturą, pewnej wizji polityki publicznej dla tego obszaru, a z drugiej odzwierciedleniem określonego sposobu rozumienia kultury, jej społecznych funkcji.

- Była to, po pierwsze, **perspektywa marketingowa**, zasadzająca się na pytaniu o rolę kultury w budowaniu wizerunku miasta, jego charakteru i jego konkurencyjności oraz atrakcyjności tak zewnętrznej, jak i dla mieszkańców.
- Po drugie, Raport był próbą odpowiedzi na pytanie, w jaki sposób przyjmowana jest **oferta kultury krakowskiej** przez tych, do których jest kierowana. Dotyczyło to zarówno poziomu zaspokojenia potrzeb oraz poziomu satysfakcji uczestników różnych wydarzeń kulturalnych, jak i poziomu satysfakcji użytkowników oferty miejskich instytucji kultury w Krakowie, w tym również usług edukacyjnych.
- Perspektywa trzecia to z kolei próba odpowiedzi na pytanie o **kondycję krakowskich instytucji kultury**, zarówno o ich potencjał finansowy i infrastrukturalny, jak i kompetencyjny.
- Perspektywa czwarta, ostatnia, to przede wszystkim pytanie o to, jaki jest potencjał kształtowania kapitału kulturowego mieszkańców Krakowa dzięki tej części usług z obszaru kultury, które mają charakter edukacyjny.

Pojęcie kapitału kulturowego, przywołane w charakterystyce ostatniej z perspektyw, odnosić można również do trzech pozostałych. W klasycznym rozumieniu, według Pierre’a Bourdieu¹¹², twórcy tego pojęcia, jest to przede wszystkim zasób jednostki, decydujący o jej pozycji konkurencyjnej w społeczeństwie. Przyjęliśmy jednak założenie, że kapitał kulturowy jest także dobrem zbiorowym i akumulowany jest przez instytucje, organizacje, państwa, a bez wątpienia jest kapitałem kluczowym struktur takich, jak miasta, w których relacje społeczne i ekonomiczne swoiście się „zagęszczają” i wizualizują w formie, która jest zawsze formą kulturową. Miasto, odkąd wyłoniło się w historii jako osobna struktura polityczna, jest podstawową przestrzenią rozwoju cywilizacyjnego i jest – jak uważa Benjamin Barber – organizacją przyszłości. Globalna konkurencja dzisiaj jest bardziej konkurencją miast i regionów niż konkurencją państw. Wobec tej tendencji, patrząc z perspektywy marketingowej, **działania podejmowane przez władze miasta w latach 2000-2015 posłużyły bez wątpienia do uzyskania przez Kraków silnej pozycji na polskim, europejskim, nawet globalnym rynku kultury, przekładającej się na wymierne korzyści ekonomiczne, np. wzrost ruchu turystycznego.**

Równocześnie jednak niewystarczającą uwagę – w zestawieniu z dynamiką zewnętrznych korzyści wizerunkowych – poświęcano takim funkcjom kultury, jak budowanie spójności społecznej i tożsamości

¹¹² Ch. Chauvire, O. Fontaine, Le Vocabulaire de Bourdieu, Ellipses, Paris 2003

miejskiej, organizowaniu działania mieszkańców – ale także myślenia – wokół pewnych wartości, które gotowe byłoby uznać za własne. Należy przy tym zwrócić uwagę, że miało to silniejsze odzwierciedlenie w świadomości społecznej niż w twardych danych finansowych. Prowadzi to do wniosku, że **w przyszłości strategia marketingowa miasta w zakresie kultury powinna skupić się nie tyle na budowaniu zewnętrznego wizerunku, ile raczej na wzmacnianiu tych potencjałów kulturowych miasta, które służą wzmocnieniu tożsamości mieszkańców i ich kreatywności**. Przede wszystkim jednak ta nowa strategia powinna być strategią dobrze zakomunikowaną mieszkańcom, strategią, która będzie powstawać przy udziale, poczuciu autorstwa i przy satysfakcjonującym zaspokojeniu potrzeb wszystkich istotnych grup interesariuszy.

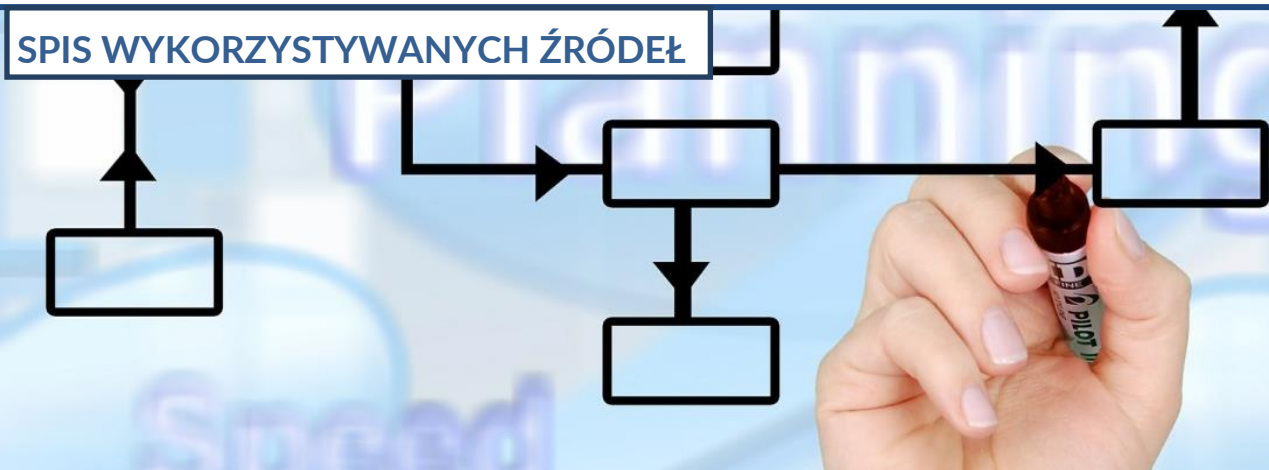
W tym kontekście zmieniać powinno się rozumienie odbiorcy oferty kulturalnej miasta. Odbiorca ten nie tyle jest konsumentem pewnej liczby gotowych produktów, ile prosumentem, czyli konsumentem aktywnie wpływającym na otaczające go środowisko kultury zarówno poprzez wyrażanie opinii, jak i, przede wszystkim, poprzez działania własne, własny wkład w to środowisko: twórczy bądź organizacyjny. Dlatego szczególnej uwagi władz miasta, jako aktora sceny kultury, wymagają takie grupy, które w największej mierze przejawiają tego rodzaju aktywność. **W Raporcie wskazujemy, że dotyczy to przede wszystkim tej części społeczeństwa, która określić można jako klasa kreatywna**. Ową klasę współtworzą zaś takie istotne na gruncie krakowskim grupy uczestników procesów kulturotwórczych, jak – wedle dokonanej w ramach badania typologii – „mieszczanie post-etosowi”, „nowi mieszczanie z ambicjami”, „dojrzały odbiorcy akademicki”. **To przede wszystkim ich kapitały kulturowe składają się na pewną całość, którą określić można jako „kapitał kulturowy miasta”**. Czyli, w dalszej kolejności, jego potencjał wytwarzania i reprodukcji kultury, dalej – potencjał budowania i wzmacniania więzi społecznych, a w konsekwencji – wyższej skuteczności w wytwarzaniu kapitału społecznego i ekonomicznego, które z kolei mogą przekładać się na dalszy wzrost potencjału wytwarzania kultury (np. poprzez wyższą jakość potencjału instytucjonalnego, jak i możliwości finansowe jednostek).

Podstawy instytucjonalne dla sugerowanej w Raporcie reorientacji polityki kulturalnej istnieją. Badanie wykazało, że większość badanych instytucji – ze wskazanymi w raporcie wyjątkami – znajduje się w dobrej kondycji i ma potencjał rozwojowy, a usługi w zakresie kultury, w tym usługi edukacyjne są oceniane jako wartościowe i zaspokajające potrzeby odbiorców. Podobnie jest też w przypadku oferty wydarzeń kulturalnych. Warto natomiast zwrócić uwagę, że w badaniu nie został rozpoznany potencjał instytucji, grup i środowisk działających poza oficjalnym obiegiem kultury (jeżeli w ten sposób rozumieć instytucje finansowane z budżetu miasta, regionu czy Państwa), a także na pograniczu obu obiegiów (np. organizacje pozarządowe). Badanie dostarczyło wiedzy przede wszystkim w zakresie oczekiwanym przez Zamawiającego, ale wydaje się, że z uwagi na konieczność wspomnianej reorientacji będzie to wiedza niewystarczająca. Badanie nasze stanowi diagnozę obecnego stanu kultury, ale diagnozę ograniczoną; stanowi raczej otwarcie, podstawę do przyszłej debaty o polityce kulturalnej, niż gotową receptę. Jako wnioski przedstawić jednak możemy wskazówki, co do kilku ważnych obszarów wymagających eksploracji.

Skoro polityka kulturalna miasta powinna być w przyszłości w większym stopniu zorientowana prosumentcko i generalnie z większym uwzględnieniem tak potrzeb, jak i przede wszystkim satysfakcji mieszkańców Krakowa - postulujemy tu zarówno **odejście od koncentracji na największych wydarzeniach** (czyli od krytykowanej przez wielu badaczy eventyzacji kultury), jak i **zmianę charakteru przekazu kierowanego do mieszkańców**, w taki sposób, by podkreślał, iż to właśnie oni (a nie np. turyści) są głównymi adresatami i przede wszystkim współtwórcami kultury krakowskiej. Warto zatem zwrócić większą uwagę niż dotychczas na kwestię „społecznego autorstwa kultury” i „udomowienia marki”.

Zmiana taka wymaga wiedzy przede wszystkim w zakresie **gustów i nawyków uczestnictwa w kulturze głównych grup potencjalnych prosumentów**, a także **rozpoznania środowisk opiniotwórczych**. Konieczne byłoby zatem **badanie struktury, potencjału, nawyków i opinii krakowskiej klasy kreatywnej**. Podobnie konieczne wydaje się poszerzenie etnograficznego rozpoznania zachowań i obyczajów związanych z uczestnictwem w kulturze różnych grup społecznych, na wzór dokonanego w projekcie „Kultura miejska –

węzły i przepływy”. Konieczne wydaje się także **poznanie liderów, autorytetów, pośredników między różnymi środowiskami i miastem, jako aktorem sceny kultury, ważne jest poznanie języków różnych środowisk i wartości, wokół których koncentruje się ich aktywność, poznanie mechanizmów wytwarzania i krążenia opinii**. Rekomendacje te wynikają z generalnego wniosku z badania, iż miasto jest tylko jednym z uczestników wielokierunkowego procesu komunikacji w kulturze, proces, w którym jest wielu nadawców i odbiorców, i który nie może być mechanicznie kształtowany w pełni w zgodzie z intencjami aktorów najsilniejszych, dysponujących kluczowymi zasobami finansowymi, instytucjonalnymi i organizacyjnymi. Miasto – jeżeli ma to być działanie w pełni skuteczne - powinno raczej **towarzyszyć procesom kulturotwórczym niż je kształtować, raczej powinno wspierać to, co wyłania się samo niż kreować, prędzej podążać za trendami i wykorzystywać społeczną energię, niż ograniczać się do własnej wizji rozwoju**.

1. Orla-Bukowska, K. Tomanek, Who is Doing Jewishness in Poland, „New Eastern Europe”, 2013, za: Zygmunt Kruczek, Festiwal Kultury Żydowskiej – megawydarzenia i flagowa atrakcja Krakowa: ocena wydarzenia z wykorzystaniem metody etnografii wirtualnej, s. 111 [w:] Kultura i turystyka. W kręgu wydarzeń, red. nauk. Beata Krakowiak, Andrzej Stasiak, Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Łódzkiego, Łódź 2014
2. Aktualizacja Strategii Rozwoju Krakowa - Strategia Rozwoju Krakowa 2030, Kraków 2014 oraz Strategia rozwoju kultury w Krakowie na lata 2010-2014, Kraków 2010
3. Akumulacja kapitału społecznego a zjawisko patologii – kontekst teoretyczno-empiryczny, W. K. Jaruszewski, Studia Gdańskie. Wizje i rzeczywistość, t. X
4. Barbara Fatyga, Magdalena Dudkiewicz, Paweł Tomanek, Kultura pod pochmurnym niebem. Dynamiczna analiza stanu kultury województwa warmińsko-mazurskiego, Olsztyn-Warszawa 2012
5. Cousins J.B., Whitmore E. 1998. Framing participatory evaluation. New Direction for Evaluation. Nr 80, 5-23; King J.A. 2005. Participatory evaluation, w: S. Mathison (red) Encyclopedia of Evaluation, Thousand Oaks, Ca- London: Sage, 291-294; Stake R. 2000. A Modest commitment to the promotion of democracy. New Direction fir Evaluation. Nr 85,97-107; Alkin M. C. 2004: Evaluation roots: tracing theorist' views and influences. Thousand Oaks, Ca- London: Sage.
6. Diagnoza stanu kultury w Województwie Małopolskim i analiza SWOT, Raport końcowy, Instytut Badań Strukturalnych, Warszawa 2012
7. Dwutygodnik, wydanie 01/2012, <http://www.dwutygodnik.com/artukul/3098-miec-wizje-na-miare-marzen.html>
8. E. Lewartowicz, Pozalekcyjna edukacja kulturowa w teorii i praktyce http://www.wydawnictwo.umcs.eu/uploads/product_toc/Pozalekcyjna%20edukacja%20kulturalna.pdf
9. Edukacja kulturalna i artystyczna na terenie Gdańskiego Obszaru Metropolitalnego, Raport z Badań, Gdańsk 2014 r., Fundacja ośrodek badań i analiz społecznych, <http://www.gpek.pl>
10. Edukacja kulturowa. Podręcznik. http://www.wpek.pl/pi/98258_1.pdf
11. Joanna Szulborska-Łukaszewicz, Festiwale jako forma upowszechniania kultury w kontekście odpowiedzialności biznesu za kulturę, s. 109-110 [w:] Kultura i rynek. Interdyscyplinarne szkice humanistyczne, red. Ewa A. Jagiełło, Paweł Schmidt, E-naukowiec, Lublin 2013
12. Kadry dla kultury w edukacji i edukacji w kulturze, prof. zw. dr hab. Katarzyna Olbrycht, Regionalny Ośrodek Kultury w Katowicach, Katowice 2014
13. Kultura i turystyka. W kręgu wydarzeń, Red. Beata Krakowiak, Andrzej Stasiak, ROT Województwa Łódzkiego, Łódź 2014
14. Miejskie polityki kulturalne. Raport z badań, Res Publica, Warszawa 2013
15. Raport Kadry dla kultury w edukacji i edukacji w kulturze www.wpek.pl/pi/85765_1.pdf

16. Hannu Nurmi, Voting Procedures: A Summary Analysis, British Journal of Political Science, Vol. 13, No. 2 (Apr., 1983), pp. 181-208
17. Oddziaływanie społeczno-ekonomicznego przedsięwzięcia kulturalnego na region. Raport końcowy przygotowany w ramach Obserwatorium Kultury NCK Fundacja Kultury, Warszawa 2010
18. Paul Rabinow, Design for an Anthropology of the Contemporary, Durhan and London: Duke University Press, 2008
19. Polityczna poprawność - nowy paradygmat czy zagrożenie dla archeologii?, Kruger M, Orylski M. Instytut Politologii UAM [w:] D. Minta-Tworzowska, Ł. Olędzki (red.) Komu potrzebna jest przeszłość? Poznań: Koło Naukowe Studentów Archeologii
20. Barbara Fatyga, Magdalena Dudkiewicz, Paweł Tomanek, Kultura pod pochmurnym niebem. Dynamiczna analiza stanu kultury województwa warmińsko-mazurskiego, Olsztyn-Warszawa 2012
21. Joanna Szulborska-Łukaszewicz, Czy Kraków ma szansę stać się prężnym europejskim ośrodkiem teatralnym, s. 69-71 [w:] „Zarządzanie w Kulturze”, vol 11, s. 53-79, Uniwersytet Jagielloński, Kraków 2010
22. Poszerzenie pola kultury. Diagnoza potencjału sektora kultury w Gdańsku, Instytut Kultury Miejskiej, Instytut Filozofii, Socjologii i Dziennikarstwa Uniwersytetu Gdańskiego oraz Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdańsk 2012
23. Program wieloletni „Europejska stolica kultury 2016” Wrocław 2016, załącznik do uchwały Rady Ministrów 2014 oraz Przestrzenie dla piękna na nowo rozważone. Aplikacja Wrocławia o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016
24. Przykładowe programy edukacji kulturalnej z wybranych metropolii: Gdański Program Edukacji Kulturalnej <http://www.gpek.pl>, Warszawski Program Edukacji Kulturalnej <http://www.wpek.pl>
25. Przyszłość miast. Miasta przyszłości. Strategie i wyzwania innowacyjne, społeczne i technologiczne, Raport ThinkTank, Warszawa, 2013 oraz Stawarz D., Sikora – Fernandes D., Turata M., Koncepcja smart city jako wyznacznik podejmowania decyzji związanych z funkcjonowaniem i rozwojem miasta, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, nr 721, 2012
26. Publikacje Ośrodka Statystyki Kultury m.in.: Małopolskie Instytucje Kultury 2012, Urząd Statystyczny w Krakowie, Ośrodek Statystyki Kultury, Kraków 2012, Działalność Instytucji Kultury w województwie małopolskim w 2014 r, Opracowanie Sygnalne, Urząd Statystyczny w Krakowie, Ośrodek Statystyki Kultury, Kraków 2015, Wydatki na kulturę w 2013 r, Urząd Statystyczny w Krakowie, Ośrodek Statystyki Kultury, Kraków 2014
27. R. Florida, The Rise of the Creative Class: And How it's transforming work, leisure, community and everyday life, Perseus Book Group, New York 2002
28. Raport „Znaczenie gospodarcze sektora kultury” przygotowany przez Instytut Badań Strukturalnych w ramach Obserwatorium Kultury NCK, Instytut Badań Społecznych, Warszawa 2010
29. Raport końcowy Animacja/Edukacja. Możliwości i ograniczenia edukacji i animacji kulturowej w Polsce. Małopolski Instytut Kultury, Kraków 2014
30. Raport z analizy potencjału turystyczno-kulturowego Miasta Wrocławia i powiatu ziemskiego Wrocławskiego, Mikos v. Rohrscheidt A., Ochmański A. Turystyka Kulturowa, www.turystykakulturowa.org, Nr 2/2012 (luty 2012)
31. Ruch turystyczny w Krakowie rok 2014 Monografia, Badanie zrealizowane przez Małopolską Organizację Turystyczną na zlecenie Urzędu Miasta Krakowa, Kraków, 2014
32. Samorządowe instytucje kultury: peryferia czy centra aktywność kulturalnej? Nowe formy uczestnictwa w kulturze na terenie gmin wiejskich i miejsko-wiejskich, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji, Kraków 2009
33. Spacerowicze, nomadzi i sieciowi łowcy okazji, pod red. A. Nacher, wyd. MIK, ISBN 978-83-61406-88-4

34. The power of knowledge: tourism and the production of heritage in Porto's old city. Santos P. Department of Political and Behavioural Sciences, Universidade Fernando Pessoa, Porto, Portugal International Journal of Heritage Studies, 2012
35. Warszawski Program Edukacji Kulturalnej, Urząd miasta stołecznego Warszawy Biuro Edukacji, Biuro Kultury, Warszawa, 2009 r., <http://www.wpek.pl>
36. Wojciech Burszta i in., Raport o stanie i zróżnicowaniach kultury miejskiej w Polsce, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Warszawa 2009
37. Wojciech Burszta, Tożsamość kulturowa, [w:] Raport o stanie i zróżnicowaniu kultury miejskiej w Polsce, Warszawa 2009
38. Zabytek Zadbany. Co to znaczy?, praca zbiorowa pod red. I. Liżewskiej, Narodowy Instytut Dziedzictwa, Warszawa 2015
39. Zygmunt Bauman: Liquid Modernity. Cambridge: Polity Press, 2000
40. Zygmunt Kruczek, Festiwal Kultury Żydowskiej – megawydarzenia i flagowa atrakcja Krakowa: ocena wydarzenia z wykorzystaniem metody etnografii wirtualnej, s. 110-111 [w:] Kultura i turystyka. W kręgu wydarzeń, red. nauk. Beata Krakowiak, Andrzej Stasiak, Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Łódzkiego, Łódź 2014

Aneks do Raportu

Załącznik 1: Karty inwentaryzacyjne oferty edukacyjnej instytucji kultury

Poniżej przedstawiona metoda badawcza karty inwentaryzacyjnej stanowi odpowiedź na cel badania nr 6: Inwentaryzacja oferty edukacyjnej publicznych instytucji kultury (w tym we współpracy z innymi podmiotami – np. organizacjami pozarządowymi, bądź sektorem prywatnym). W celu uzupełnienia kart wykorzystano wyniki wielu metod badawczych, takich jak IDI z przedstawicielami instytucji, analiza netnograficzna, metoda tajemniczego klienta, analiza danych zastanych, wyniki badania PAPI/CAWI. Karty zawierają aktualne zestawienie zajęć edukacyjnych, odbiór i ocenę wybranych zajęć edukacyjnych (od 1 do 3 dla 20 wybranych instytucji) oraz przedstawiają profil uczestników wybranych zajęć edukacyjnych.

Nazwa instytucji kultury:	1. Nowohuckie Centrum Kultury	
Data utworzenia:	1983 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Nowa Huta	
Adres strony internetowej:	http://www.nck.krakow.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę, 2. tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką, 3. tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, rękodzieła ludowego i artystycznego, 4. rozpoznawanie, rozbudzenie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych, 5. gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnienie dóbr kultury. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	+
	Galeria	+

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Edukacja teatralna/grupy teatralne	+
Chóry/zespoły wokalne	+
Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
Kursy nauki gry na instrumentach	+
Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	+
Taniec towarzyski	+
Grupy tańca nowoczesnego	+
Grupy baletowe	+
Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	+
Edukacja ekologiczna	-
Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	+
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	+
Kursy języka niemieckiego	+
Kursy języka francuskiego	+
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	+
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	-
Zajęcia komputerowe	+

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

	Zajęcia z dziennikarstwa i literatury			+
	Turystyka młodzieży			+
	Klub szachowy			+
	Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)			+
	Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)			+
	Gry zespołowe			-
	Pływanie			-
	Tenis stołowy			-
	Narciarstwo			-
	Biblioteka			+
	Międzynarodowa współpraca kulturalna			+
	Klub seniora			+
Nazwa działania edukacyjnego:	Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.) – Nowohucki Uniwersytet Dzieci	Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych – Kurs dla opiekunów osób starszych i niepełnosprawnych	Edukacja teatralna/grupy teatralne – Teatr Ab Intra	
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	Zajęcia wytypowane zostały do analizy ponieważ są skierowane do dzieci. Stanowią również przykład nowoczesnych zajęć edukacyjnych – naukowo-doświadczalnych ukierunkowanych na rozwój dzieci w kierunku przedmiotów ścisłych. Nowohucki Uniwersytet Dzieci jest wyprawą do świata nauki z wykładowcami najlepszych krakowskich uczelni wyższych w roli przewodników. Uczestnicy poznają zagadki świata przyrody, podane w atrakcyjnej formie, dostosowanej do dziecięcej percepcji, uczą się	Zajęcia wytypowane zostały do analizy, ponieważ są innowacyjne, odpowiadają na problem starzenia się społeczeństwa. Zajęcia edukacyjne skierowane są do osób dorosłych oraz młodzieży, mogą zarówno kształtować odbiorców zawodowo, jak i pomóc im w życiu osobistym. Kurs dla młodzieży i dorosłych obejmuje szerokie spektrum zagadnień związanych z procesem starzenia się. Uczestnicy kursu mogą zapoznać się zarówno z chorobami i problemami osób starszych, jak i organizacji i	Do analizy wybrane zostały działania edukacyjne podejmowane przez Teatr Ab Intra. Opis w sposób zintegrowany będzie poruszał obszar działalności Teatru, jest to wyjątkowy przypadek jeżeli chodzi o karty inwentaryzacyjne. Podmiot został wybrany do case study ze względu na swoje szerokie spektrum działalności, skierowane do różnych grup odbiorców: młodzieży, dorosłych oraz seniorów. Teatr Ab Intra został założony w 2011 r. Celem działalności teatru jest udostępnianie miłośnikom sztuki	

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

konstruowania i programowania samodzielnie zbudowanych robotów. Zajęcia prowadzone są metodami opartymi na doświadczeniach, przy jednoczesnym założeniu, że najlepszą metodą nauki jest zabawa. Nowohucki Uniwersytet Dzieci działa w strukturach Nowohuckiego Centrum Kultury i posiada dwa Wydziały: Przyrodniczy i Robotyki. Należy stwierdzić, że zajęcia są ciekawe i dostosowane do wymagań odbiorców.

Zajęcia odbywają się trzy razy w tygodniu, w tygodniu w godzinach popołudniowych, natomiast w soboty w godzinach przed- i popołudniowych. Zatem należy stwierdzić, że godziny zajęć dostosowane są do potrzeb uczestników.

Zajęcia oferowane w ramach Uniwersytetu są odpłatne: Wydział Przyrodniczy – 25 zł pojedyncze zajęcia, 300 zł karnet semestralny, Wydział Robotyki – 40 zł pojedyncze zajęcia, 480 zł karnet semestralny.

Na Wydziale Przyrodniczym zajęcia prowadzone są przez absolwentki Chemii UJ, AGH oraz Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. Na Wydziale Robotyki wykładają osoby z wykształceniem inżynierskim, o specjalizacjach automatyka i robotyka, biomedycyna, które ukończyły AGH i PK. Kadra jest młoda i kreatywna, posiadająca specjalistyczną wiedzę na potrzeby prowadzenia zajęć.

Analiza netnograficzna wykazała, że zajęcia posiadają osobną stronę internetową: <http://nowohuckiuniwersytetdzieci.pl/>. NCK organizuje również wydarzenia na Facebooku poświęcone laboratoriom organizowanym w ramach Uniwersytetu. Wydarzenia te jednak cieszą się małym zainteresowaniem na portalu społecznościowym (niewiele kliknięć potwierdzających uczestnictwo). Dyskusja dotycząca zajęć miała miejsce również na forum Qlturka.pl (<https://www.qlturka.pl/forum/viewtopic.php?f=13&t=1407>), ograniczyła się ona jednak tylko do jednej opinii: „Fajnie, że na Nowej Hucie tyle się dzieje dla dzieci :)”.

aktywizacji ich życia. Uczestnicy zajęć otrzymują materiały szkoleniowe oraz certyfikat ukończenia kursu.

Zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu w godzinach 17.00-18.00, zatem po godzinach pracy.

Opłata za kurs, trwający 32 godziny wynosi 350 zł, istnieje możliwość płatności w ratach. Cenę za kurs należy ocenić, jako standardową, nieodbiegającą od ceny innych zajęć organizowanych przez NCK.

Zajęcia prowadzone są przez wykwalifikowanych pracowników służby zdrowia.

Nowohuckie Centrum Kultury jest wpisane do Rejestru Instytucji Szkoleniowych (RIS) pod numerem 2.12/00021/2006, dlatego organizuje również tego typu kursy.

Analiza netnograficzna wykazała brak informacji na forach o kursie.

szerokiego i gruntownego pola do rozwoju artystycznego, twórczych poszukiwań i konfrontacji z widzem. Scenę teatru można podzielić w następujący sposób: Teatr Ab Intra (zespół od 16 r. ż), Teatr Empiryk (zespół od 13 do 15 r. ż), Teatr Ancymon (zespół od 6 do 12 r. ż), Teatr Jednego Aktora, grupa reżyserska, otwarta scena dla zespołów amatorskich, zajęcia teatralne dla seniorów oraz wolontariat. Należy zatem uznać, że teatr jest bardzo aktywny jeżeli chodzi o swoją działalność.

Harmonogram zajęć dostosowany jest do każdej z grup uczestników, najmłodszy uczestnicy zajęć przychodzą na wcześniejsze godziny od tych starszych. Każda z grup teatralnych spotka się dwa razy w tygodniu. Należy zatem uznać, że zarówno tematyka, sposób prowadzenia zajęć, jak i ich godzina są dostosowane do potrzeb odbiorców.

Zajęcia (poza wolontariatem) są płatne. Opłata jest zróżnicowana od 600 zł za semestr w Teatrze jednego aktora do 200 zł za semestr w przypadku zajęć dla seniorów. Istnieje również możliwość uczestnictwa w życiu teatru w formie wolontariatu, jest on skierowany do osób chcących zdobyć doświadczenie w zarządzaniu usługami artystycznymi.

Głównym instruktorem zajęć jest Marlena Topolska - aktorka, instruktor teatralny, filozof kultury, studentka psychologii klinicznej. W sztuce teatralnej aktywnie porusza się od 2005 roku. Praktykę aktorską i pedagogiczną nabyła między innymi w Teatrze Hothaus pod opieką Wojciecha Terechowicza, gdzie w latach 2008-2013 występowała na scenie i asystowała reżyserowi w 12 spektaklach pracując również w organizacji i administracji teatru. Należy zatem uznać, że kadra prowadząca zajęcia jest wysoce kompetentna.

Analiza netnograficzna wykazała, że każdy z teatrów posiada stronę na portalu Facebook (Ab Intra również na Twitterze). Profile teatrów są aktywne, jednak odbiorcy

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

			<p>nie prowadzą na nich dyskusji. Zatem należy stwierdzić, że analizowany podmiot jest aktywny w internecie, jednak nie można ocenić jakości oferowanych zajęć, ze względu na brak opinii zamieszczanych przez uczestników zajęć.</p> <p>Zajęcia odbywają się na Sali teatralnej, która posiada jedną z największych scen w Krakowie, mieści 585 miejsc.</p>																				
<p>Ocena zajęcia edukacyjnego:</p>	<p>Zajęcia edukacyjne prowadzone przez Nowohucki Uniwersytet Dzieci należy ocenić pozytywnie. Są one zróżnicowane, ciekawe, dostosowane do potrzeb odbiorców. Cena zajęć nie dobiega znacząco od ceny innych zajęć edukacyjnych. Wysoko należy ocenić również kadrę prowadzącą zajęcia.</p>	<p>Kurs należy ocenić pozytywnie, odpowiada na zmieniające się warunki społeczne i może pozytywnie wpłynąć na zatrudnienie oraz funkcjonowanie lokalnej społeczności. Kurs prowadzony jest przez wyszkoloną kadrę, a jego cena nie odbiega od innych zajęć oferowanych przez NCK.</p>	<p>Zajęcia edukacyjne prowadzone przez Teatr Ab Intra należy ocenić pozytywnie. Są one zróżnicowane i dostosowane do potrzeb odbiorców, prowadzone przez wyspecjalizowaną kadrę oraz doposażone w infrastrukturę.</p>																				
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocena</th> <th>Funkcj onowa nie strony interne towej</th> <th>Dostęp ność czasow a instytu cji kultury</th> <th>Pomies zczenia , przestr zeń i wypos ażenie</th> <th>Strukt ura organiz acyjna instytu cji kultury</th> <th>Promo cja instytu cji kultury oraz oferow anych zajęć</th> <th>Współ praca z innymi podmi otami oferty edukac yjnej</th> <th>Zakres i zróżnic owanie oferty edukac yjnej</th> <th>Dostęp ność finanso wa zajęć</th> <th>Kwalifi kacje kadry prowa dzącej zajęcia</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>				Ocena	Funkcj onowa nie strony interne towej	Dostęp ność czasow a instytu cji kultury	Pomies zczenia , przestr zeń i wypos ażenie	Strukt ura organiz acyjna instytu cji kultury	Promo cja instytu cji kultury oraz oferow anych zajęć	Współ praca z innymi podmi otami oferty edukac yjnej	Zakres i zróżnic owanie oferty edukac yjnej	Dostęp ność finanso wa zajęć	Kwalifi kacje kadry prowa dzącej zajęcia										
Ocena	Funkcj onowa nie strony interne towej	Dostęp ność czasow a instytu cji kultury	Pomies zczenia , przestr zeń i wypos ażenie	Strukt ura organiz acyjna instytu cji kultury	Promo cja instytu cji kultury oraz oferow anych zajęć	Współ praca z innymi podmi otami oferty edukac yjnej	Zakres i zróżnic owanie oferty edukac yjnej	Dostęp ność finanso wa zajęć	Kwalifi kacje kadry prowa dzącej zajęcia														
<p>1. Nowohuckie Centrum Kultury</p>																							
<p>Uzasadnienie oceny:</p>	<p>Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić pozytywnie, strona jest atrakcyjna i działa sprawnie. Zamieszczane na niej informacje są aktualizowane. Treści przedstawione na stronie są klarownie pokategoryzowane. Strona zawiera odniesienie do Facebooka, YouTube, Google+, Instagrama, Printera oraz Twittera. Badanie PAPI/CAWI (n=151) wykazało, że strona internetowa stanowiła źródło informacji o instytucji dla 12% respondentów. Dostępność czasowa instytucji kultury jest wysoka, NCK działa w godzinach 8.00-20.00, a biura czynne są od 8.00 do 16.00. Struktura organizacyjna instytucji jest podzielona, co może świadczyć o decentralizacji i większej swobodzie działania poszczególnych biur, co przy działalności kulturalnej ma duże znaczenie. Rozbudowany system organizacji świadczy również o szeroko zakrojonej działalności instytucji, w której do jej obsługi potrzebna jest rozbudowana struktura. Pozytywnie ocenione zostały działania promocyjne NCK, które obecne jest w internecie oraz mediach społecznościowych. O wydarzeniach mających miejsce w NCK zamieszczane są artykuły w prasie, co również stanowi element promocyjny. Analiza strony internetowej wykazała, że NCK współpracuje z wieloma podmiotami, takimi jak media, czy też władze Miasta. Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej jest bardzo silne, tematyka zajęć jest bardzo różnorodna, bowiem instytucja prowadzi nie tylko zajęcia związane z propagowaniem kultury, lecz również te związane ze szkoleniami zawodowymi i edukacją. Dostępność finansowa zajęć została oceniona pozytywnie, bowiem 83% respondentów badania PAPI/CAWI (n=148) uważa, że wysokość opłat jest adekwatna. Kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia należy ocenić wysoko, co udowodnione zostało w analizie case study. Metoda tajemniczy klient pozwoliła na ocenę stanu infrastruktury placówki, która oceniona została dobrze, bowiem sprzęt pomimo iż nie jest najnowszy działa poprawnie. Sale są dobrze dopasowane do zajęć odbywających się w nich. Można także skorzystać z biblioteki, która posiada ciekawy zbiór. Badanie</p>																						

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Badanie PAPI/CAWI (n=151) z uczestnikami zajęć wykazało, że poziom ich zadowolenia jest bardzo wysoki, bowiem w skali od 1 (niezadowolony) do 7 (zadowolony) średnia ocena w poszczególnych kategoriach była na poziomie ponad 6,2. Dokładnie kształtuje się to w następujący sposób: ciekawość zajęć – 6,30, sposób prowadzenia 6,28, umiejętność wiedzy prowadzących zajęcia – 6,26, pomieszczenia i ich wyposażenie – 6,19, wielkość grupy zajęciowej – 6,19, przydatność zajęć w życiu – 6,30. Pozytywną ocenę najlepiej oddaje opinia respondentów badania PAPI (n=149), którzy w 77% zakładają, że w przyszłości będą chcieli uczestniczyć w innych zajęciach prowadzonych przez omawianą instytucję. Jeżeli chodzi o zadowolenie z uczestnictwa w zajęciach, w badaniu PAPI/CAWI (n=151) 25% respondentów wskazało, że ocenia zajęcia na 6, 60% na 7 (1 oznacza nieprawdopodobne, 7 prawdopodobne).

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 61%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat spadał, w 2010 r. wynosił bowiem 72%, w 2015 r. natomiast zaledwie 48%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Imprezy: liczba – 894, uczestnicy – 178 632;
- Zespoły artystyczne: liczba – 25, członkowie – 317;
- Koła – kluby: liczba – 14, członkowie – 447;
- Kursy: liczba – 158, absolwenci 969.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	2. Centrum Kultury "Dworek Białoprądnicki"	
Data utworzenia:	1975 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Prądnik Biały	
Adres strony internetowej:	http://dworek.eu	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. organizacja wydarzeń kulturalnych dla dzieci i dorosłych, 2. realizacja projektów współpracy międzynarodowej, budowa partnerstw, 3. profesjonalne studio nagrań, 4. funkcjonowanie sześciu Klubów Kultury: KK Chełm, KK Mydlniki, KK Paleta, KK Przegorzały, KK Vademecum i KK Wola. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	+
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	+
	Chóry/zespoły wokalne	+
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	+
	Kursy nauki gry na instrumentach	+
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	+
	Grupy baletowe	+
	Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	+
	Edukacja ekologiczna	+

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	+
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	+
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	+
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	-
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	+
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	+
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	+
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	+
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-
Narciarstwo	-
Biblioteka	-

Międzynarodowa współpraca kulturalna

+

-

Nazwa działania edukacyjnego:	Klub seniora	Zajęcia z fotografii – Fotomama	Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych– Strefa Rodzica
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	<p>Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat – Ognisko Artystyczne Muminek</p> <p>Zajęcia wytypowane zostały do analizy ponieważ wyróżniają się spośród pozostałej oferty edukacyjnej częstotliwością oraz długością trwania. Bowiem są to zajęcia całodzienne o profilu artystycznym, zapewniające opiekę nad dziećmi w godzinach pracy rodziców.</p> <p>Klub realizuje podstawę programową wychowania przedszkolnego określoną w rozporządzeniu Ministerstwa Edukacji Narodowej. W programie zajęć są: rytmika, plastyka, orgiami, muzyka przy pianinie, zajęcia ceramiczne, język angielski, zabawy na świeżym powietrzu oraz zajęcia ogólnorozwojowe. Klub zapewnia również catering za dodatkową opłatą. Na stronie internetowej znajduje się informacja o planie dnia, a liczba dzieci została ograniczona do 16. Klub oferuje również zajęcia pn. majsterklepka, jednak na stronie www zastrzeżono, że są one przeznaczone tylko dla chłopców. Należy zatem ocenić pozytywnie ofertę edukacyjną Klubu, która jest zróżnicowana i ciekawa. Negatywnie natomiast należy ocenić selekcję uczestnictwa dzieci w zajęciach ze względu na płeć.</p> <p>Zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00-16.00 od września do czerwca.</p> <p>Miesięczne opłata w Ognisku Artystycznym „Muminek” wynosi 500 zł. (opłata za wszystkie zajęcia oraz materiały plastyczne), dodatkowo płatne</p>	<p>Zajęcia z fotografii – Fotomama</p> <p>Zajęcia wyróżniają się spośród pozostałych zajęć skierowanych do osób dorosłych, ponieważ nastawione są na grupę odbiorców, jaką są kobiety. Tego typu rodzaj zajęć może mieć pozytywny wpływ na poznanie się wzajemne uczestniczek (co później może owocować integracją dzieci), jak również na ich aktywizację na rynku pracy.</p> <p>Założeniem zajęć jest nauka fotografii rodzinnej, służącej fotografowaniu dzieci. Zajęcia odbywają się w dwóch grupach: podstawowej i zaawansowanej.</p> <p>Zajęcia grupy początkującej składają się z części teoretycznej oraz praktycznej (2x w miesiącu). Zajęcia grupy zaawansowanej to tematyczne zajęcia praktyczne (1x w miesiącu).</p> <p>Opłata w grupie podstawowej to 225 zł/semestr, a w grupie zaawansowanej 145 zł/semestr. Wysokość opłaty jest dostosowana do ilości oferowanych zajęć.</p> <p>Zajęcia prowadzone są przez fotografa posiadającego doświadczenie w temacie zajęć, dla którego fotografia rodzinna jest pasją. Należy on do Klubu Fotografów Dziecięcych, co jest gwarancją jakości wykonywanych przez niego zdjęć, posiada również umiejętność pracy z dziećmi.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o zajęciach znajdują się na stronie www oraz Facebooku analizowanej instytucji oraz osoby</p>	<p>Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych– Strefa Rodzica</p> <p>Strefa Rodzica jest to specyficzną formą edukacji i integracji społeczności lokalnej. Łączy w sobie przestrzeń do zabawy dzieci z edukacją i odpoczynkiem rodziców. Projekt został wybrany do analizy ze względu na charakter całej instytucji kultury, która skierowana jest zwłaszcza na dzieci oraz ich rodziców, w mniejszym stopniu na pozostałe grupy odbiorców.</p> <p>Projekt skierowany jest do rodzin z dziećmi oraz oczekujących potomstwa. Ma formułę warsztatową, prowadzoną przez wykwalifikowaną grupę specjalistów z różnych dziedzin. Rodzice mają okazję do spotkań m.in. z psychologiem, pedagogiem, położną, rehabilitantką, czy dietetykiem. Strefa ma charakter aktywnej i otwartej współpracy - jest miejscem wymiany informacji i doświadczeń. Oprócz konsultacji specjalistycznych odbywają się zajęcia angażujące całe rodziny, propagując wspólne spędzanie czasu, ucząc twórczego podejścia do zabawy i sprzyjając rozwojowi umiejętności interpersonalnych.</p> <p>Uczestnictwo w projekcie jest bezpłatne.</p> <p>Spotkania prowadzone są przez wyspecjalizowany personel, w zależności od tematyki spotkań.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że Strefa Rodzica jest pierwszym tego typu projektem w Krakowie.</p>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

	<p>są obiady – II danie – 6,50 zł./dzień. Wpisowe, które stanowi bezzwrotną opłatę wstępną to 200 zł. Opłata za zajęcia jest podobna jak w innych instytucjach prywatnych o funkcji przedszkolnej w Krakowie.</p> <p>Klub prowadzony jest przez dwójkę pedagogów, które realizują codziennie zajęcia ogólnorozwojowe. Ponadto zaangażowane są dwie kolejne osoby, jedna wyspecjalizowana w prowadzeniu zajęć przy pianinie, druga w prowadzeniu zajęć z języka angielskiego.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że Klub posiada osobną stronę internetową http://muminek.dworek.eu/, jest ona mało aktywna, znajdują się na niej jedynie podstawowe informacje. Brak jest informacji, ani dyskusji dotyczącej analizowanych zajęć edukacyjnych.</p>	<p>prowadzącej zajęcia. Uczestniczki zajęć komentują posty zamieszczone przez prowadzącą zajęcia na Facebooku, co świadczy o ich zaangażowaniu i zaciekawieniu zajęciami.</p>	<p>Informacja o projekcie pojawiła się na stronach internetowych¹¹³ oraz w audycji radia Eska. Nie wywiązała się natomiast dyskusja w internecie dotycząca analizowanego projektu.</p>
<p>Ocena zajęcia edukacyjnego:</p>	<p>Należy pozytywnie ocenić zakres i prowadzenie zajęć w Ognisku Artystycznym „Muminek” z zastrzeżeniem, że należy umożliwić dzieciom dostęp do wszystkich oferowanych zajęć, bez różnicowania na płeć.</p>	<p>Należy pozytywnie ocenić zajęcia Fotomama jako integrujące środowisko lokalnych mam. Zajęcia dobrze wpływają na samoocenę kobiet oraz rozwijają ich zdolności artystyczne.</p>	<p>Należy pozytywnie ocenić projekt realizowany przez Dworek Białoprądnicki, jako innowacyjny i integrujący lokalną społeczność.</p>
	<p>Ocena</p>	<p>Funkcjone strony internetowej</p>	<p>Dostępność czasowa instytucji kultury</p> <p>Pomieszczenia i wyposażenie</p> <p>Struktura organizacyjna instytucji kultury</p> <p>Promocja instytucji kultury oraz oferowanych zajęć</p> <p>Współpraca z innymi podmiotami</p> <p>Zakres i różnicowanie oferty edukacyjnej</p> <p>Dostępność finansowa zajęć</p> <p>Kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia</p>
<p>2. Centrum Kultury "Dworek Białoprądnicki"</p>			
<p>Uzasadnienie oceny:</p>	<p>Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić pozytywnie, strona jest atrakcyjna i działa sprawnie. Zamieszczane na niej informacje są aktualizowane. Treści przedstawione na stronie są klarownie pokategoryzowane. Strona zawiera odniesienie do Facebooka, YouTube oraz Twittera. Dostępność czasowa instytucji kultury jest wysoka, kasa w instytucji</p>		

¹¹³ http://kkr.krakow.pl/aktualnosci/194040,56,komunikat,kluby_rodzicow_zapraszaja_.html oraz <http://krakow.eska.pl/newsy/rusza-pierwszy-w-krakowie-klub-rodzica-audio/41207>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

czynna jest w godzinach 8.00-16.00/17.00. **Struktura organizacyjna instytucji** jest podzielona, co może świadczyć o decentralizacji i większej swobodzie działania poszczególnych działów, co przy działalności kulturalnej ma duże znaczenie. Rozbudowany system organizacji świadczy również o szeroko zakrojonej działalności instytucji, w której do jej obsługi potrzebna jest skomplikowana struktura. CK tworzy 6 klubów. Pozytywnie ocenione zostały działania promocyjne Dworku, który obecny jest w internecie oraz mediach społecznościowych. O wydarzeniach mających miejsce w Dworku zamieszczane są artykuły w prasie, co również stanowi element promocyjny. Analiza strony internetowej wykazała, że instytucja **współpracuje** z wieloma podmiotami i prowadzi współpracę międzynarodową. **Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej** jest bardzo szerokie i atrakcyjne. Ośrodek ma własne studio nagrań, organizuje także śluby i wesele oraz imprezy urodzinowe. **Dostępność finansowa** zajęć jest wysoka, instytucja oferuje również uczestnictwo w bezpłatnych spotkaniach, a opłata za podstawowe zajęcia nie odbiega od oferty rynkowej. Blisko 48% respondentów badania PAPI/CAWI (n=102) uczestniczyło w zajęciach bezpłatnych. **Kwalifikacje kadry** prowadzącej zajęcia należy ocenić wysoko, co udowodnione zostało w analizie case study. Metoda tajemniczy klient pozwoliła na ocenę **stanu infrastruktury** placówki, która jest poprawna. Sprzęt jest dobry i działa sprawnie, sale są przestronne oraz dopasowane do odbywających się zajęć. Pozytywną ocenę instytucji potwierdza badanie PAPI/CAWI (n=102), ponieważ 65% respondentów jest zadowolonych z udziału w zajęciach (oceny 6 i 7 w skali, gdzie 1 oznacza niezadowolony, a 7 zadowolony). Badanie PAPI/CAWI (n=102) z uczestnikami zajęć wykazało, że poziom ich zadowolenia jest średni, bowiem w skali od 1 (niezadowolony) do 7 (zadowolony) średnia ocena w poszczególnych kategoriach była na poziomie ponad 5,7. Dokładnie kształtuje się to w następujący sposób: ciekawość zajęć – 5,84, sposób prowadzenia 5,79, umiejętność wiedzy prowadzących zajęcia – 5,80, pomieszczenia i ich wyposażenie – 5,61, wielkość grupy zajęciowej – 5,67, przydatność zajęć w życiu – 5,48. Blisko 67% respondentów badania PAPI/CAWI zakłada, że prawdopodobnie będzie brało udział w innych zajęciach w przyszłości (odpowiedzi 6,7 w skali 1 – nieprawdopodobne, 7 – prawdopodobne).

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 67%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat spadał, w 2010 r. wynosił bowiem 72%, w 2015 r. natomiast zaledwie 55%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Imprezy: liczba – 1346, uczestnicy – 82 046;
- Zespoły artystyczne: liczba – 5, członkowie – 56;
- Koła – kluby: liczba – 125, członkowie – 1367;
- Kursy: liczba – 114, absolwenci 399.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	3. Dom Kultury "Podgórze" Śródmiejski Ośrodek Kultury	
Data utworzenia:	1984 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Podgórze	
Adres strony internetowej:	http://www.dkpodgorze.krakow.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. edukacja, 2. wychowanie przez sztukę, 3. udostępnianie i tworzenie dóbr kultury, 4. stworzenie optymalnych warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego, 5. rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań wiedzą i sztuką, 6. promocja talentów w różnych dziedzinach sztuki, 7. rozpoznawanie i zaspokajanie potrzeb i zainteresowań artystycznych osób w różnych grupach wiekowych odbiorców. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	+
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	+
	Chóry/zespoły wokalne	+
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	+
	Kursy nauki gry na instrumentach	+
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	+
	Grupy tańca nowoczesnego	+
	Grupy baletowe	+

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	+
Edukacja ekologiczna	-
Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	+
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	+
Kursy języka niemieckiego	+
Kursy języka francuskiego	+
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	+
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	-
Zajęcia komputerowe	+
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	-
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	+
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	+
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Narciarstwo		-					
Biblioteka		-					
Międzynarodowa współpraca kulturalna		+					
Klub seniora		+					
<p>Nazwa działania edukacyjnego:</p> <p>Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 33%; text-align: center;">Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.) – Warsztaty robotyki</th> <th style="width: 33%; text-align: center;">Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych – Cykl spotkań – rozmów z psychologiem</th> <th style="width: 33%; text-align: center;">Międzynarodowa współpraca kulturalna – Kurs tańca indyjskiego</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <p>Zajęcia zostały wybrane do analizy, ponieważ są innowacyjną formą edukacji dzieci, ukierunkowaną na kształtowanie umiejętności technicznych. Powodem wyboru zajęć był również dostęp do opisu, który w przypadku pozostałych zajęć jest ograniczony do tytułu zajęcia lub plakatu.</p> <p>Młody Robotyk – jest to kurs w postaci warsztatów dla dzieci, na których dzieci konstruują i programują prawdziwe roboty. Na zajęciach uczestnicy uczeni są: pracy w grupach, praktycznego zastosowania wiedzy, podbudzania wyobraźni i kreatywności, logicznego myślenia. Sposób prowadzenia zajęć znacznie odbiega od warunków szkolnych i przybiera formę nowoczesnych warsztatów, w których każdy uczestnik jest traktowany w indywidualny sposób. Każdy uczestnik bierze czynny udział i korzysta z pomocy dydaktycznych takich jak lego WeDo, laptop i wiele innych. Zajęcia odbywają się dla dzieci w wieku 5-7 lat oraz 8-16. Zatem tematykę zajęć należy ocenić jako atrakcyjną i konkurencyjną.</p> <p>Zajęcia odbywają się raz w tygodniu, w piątki, grupa młodszych dzieci przychodzi na wcześniejszą godzinę (zajęcia trwają 1 godz.), starsze dzieci przychodzą na późniejszą godzinę, a ich zajęcia trwają dłużej (2 godz.). Godziny zajęć dostosowane są do wieku</p> </td> <td style="vertical-align: top;"> <p>Zajęcia zostały wybrane do analizy, ponieważ są ciekawą, wyspecjalizowaną formą edukacji osób dorosłych.</p> <p>Cykl spotkań pn. Czas na wychowanie-wychowanie na czas poświęcony jest wsparciu wychowawczemu rodziców. Tematy spotkań to: mocne strony rodzicielstwa, uczucia w relacji rodzic-dziecko, warunki dobrej komunikacji. Istnieje możliwość konsultacji indywidualnych dla rodziców dzieci w różnym wieku oraz organizacji warsztatów integracyjnych i antystresowych dla uczniów.</p> <p>Spotkania prowadzone są przez dwójkę doświadczonych psychologów. Posiadają oni doświadczenie w prowadzeniu terapii indywidualnej dzieci i młodzieży, konsultacjach rodzinnych, psychoedukacji oraz doradztwie zawodowym.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała brak informacji o spotkaniach poza plakatem zamieszczonym na stronie www DK. Brak jest informacji o terminach oraz kosztach spotkań.</p> </td> <td style="vertical-align: top;"> <p>Kurs tańca indyjskiego wybrany został do analizy case study, aby opisać przykład międzynarodowej współpracy kulturalnej realizowanej przez DK Podgórze.</p> <p>Taniec Bharatanatjam jest to klasyczny taniec indyjski, istniejący od 3 tys. lat, charakteryzujący się dynamiką wykonania, statycznymi pozami i emocjonalnym zaangażowaniem wykonawcy. Zajęcia skierowane są do młodzieży, dorosłych i seniorów.</p> <p>Zajęcia odbywają się raz w tygodniu w soboty, w godz. 12.00-13.00.</p> <p>Kurs jest bezpłatny. Prowadzącą zajęcia jest indianistką, tancerką flamenco i tańców indyjskich. Pierwsze kroki taneczne stawiała w dzieciństwie, na lekcjach bharatanatyam w szkole i tańcząc z koleżankami do hitów bollywoodzkich na szkolnym podwórku w Bombaju. Jest członkinią zespołu Grupa Natyalaya.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że bezpłatny kurs tańca jest częścią projektu współpracy DK z Indyjsko-Polskim Stowarzyszeniem Na Rzecz Kultury. Współpraca ta zaowocowała również realizacją w DK rocznego kursu języka Hindii. Niestety niewiele informacji o kursie dostępne jest w internecie, brak</p> </td> </tr> </tbody> </table>	Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.) – Warsztaty robotyki	Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych – Cykl spotkań – rozmów z psychologiem	Międzynarodowa współpraca kulturalna – Kurs tańca indyjskiego	<p>Zajęcia zostały wybrane do analizy, ponieważ są innowacyjną formą edukacji dzieci, ukierunkowaną na kształtowanie umiejętności technicznych. Powodem wyboru zajęć był również dostęp do opisu, który w przypadku pozostałych zajęć jest ograniczony do tytułu zajęcia lub plakatu.</p> <p>Młody Robotyk – jest to kurs w postaci warsztatów dla dzieci, na których dzieci konstruują i programują prawdziwe roboty. Na zajęciach uczestnicy uczeni są: pracy w grupach, praktycznego zastosowania wiedzy, podbudzania wyobraźni i kreatywności, logicznego myślenia. Sposób prowadzenia zajęć znacznie odbiega od warunków szkolnych i przybiera formę nowoczesnych warsztatów, w których każdy uczestnik jest traktowany w indywidualny sposób. Każdy uczestnik bierze czynny udział i korzysta z pomocy dydaktycznych takich jak lego WeDo, laptop i wiele innych. Zajęcia odbywają się dla dzieci w wieku 5-7 lat oraz 8-16. Zatem tematykę zajęć należy ocenić jako atrakcyjną i konkurencyjną.</p> <p>Zajęcia odbywają się raz w tygodniu, w piątki, grupa młodszych dzieci przychodzi na wcześniejszą godzinę (zajęcia trwają 1 godz.), starsze dzieci przychodzą na późniejszą godzinę, a ich zajęcia trwają dłużej (2 godz.). Godziny zajęć dostosowane są do wieku</p>	<p>Zajęcia zostały wybrane do analizy, ponieważ są ciekawą, wyspecjalizowaną formą edukacji osób dorosłych.</p> <p>Cykl spotkań pn. Czas na wychowanie-wychowanie na czas poświęcony jest wsparciu wychowawczemu rodziców. Tematy spotkań to: mocne strony rodzicielstwa, uczucia w relacji rodzic-dziecko, warunki dobrej komunikacji. Istnieje możliwość konsultacji indywidualnych dla rodziców dzieci w różnym wieku oraz organizacji warsztatów integracyjnych i antystresowych dla uczniów.</p> <p>Spotkania prowadzone są przez dwójkę doświadczonych psychologów. Posiadają oni doświadczenie w prowadzeniu terapii indywidualnej dzieci i młodzieży, konsultacjach rodzinnych, psychoedukacji oraz doradztwie zawodowym.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała brak informacji o spotkaniach poza plakatem zamieszczonym na stronie www DK. Brak jest informacji o terminach oraz kosztach spotkań.</p>	<p>Kurs tańca indyjskiego wybrany został do analizy case study, aby opisać przykład międzynarodowej współpracy kulturalnej realizowanej przez DK Podgórze.</p> <p>Taniec Bharatanatjam jest to klasyczny taniec indyjski, istniejący od 3 tys. lat, charakteryzujący się dynamiką wykonania, statycznymi pozami i emocjonalnym zaangażowaniem wykonawcy. Zajęcia skierowane są do młodzieży, dorosłych i seniorów.</p> <p>Zajęcia odbywają się raz w tygodniu w soboty, w godz. 12.00-13.00.</p> <p>Kurs jest bezpłatny. Prowadzącą zajęcia jest indianistką, tancerką flamenco i tańców indyjskich. Pierwsze kroki taneczne stawiała w dzieciństwie, na lekcjach bharatanatyam w szkole i tańcząc z koleżankami do hitów bollywoodzkich na szkolnym podwórku w Bombaju. Jest członkinią zespołu Grupa Natyalaya.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że bezpłatny kurs tańca jest częścią projektu współpracy DK z Indyjsko-Polskim Stowarzyszeniem Na Rzecz Kultury. Współpraca ta zaowocowała również realizacją w DK rocznego kursu języka Hindii. Niestety niewiele informacji o kursie dostępne jest w internecie, brak</p>
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.) – Warsztaty robotyki	Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych – Cykl spotkań – rozmów z psychologiem	Międzynarodowa współpraca kulturalna – Kurs tańca indyjskiego					
<p>Zajęcia zostały wybrane do analizy, ponieważ są innowacyjną formą edukacji dzieci, ukierunkowaną na kształtowanie umiejętności technicznych. Powodem wyboru zajęć był również dostęp do opisu, który w przypadku pozostałych zajęć jest ograniczony do tytułu zajęcia lub plakatu.</p> <p>Młody Robotyk – jest to kurs w postaci warsztatów dla dzieci, na których dzieci konstruują i programują prawdziwe roboty. Na zajęciach uczestnicy uczeni są: pracy w grupach, praktycznego zastosowania wiedzy, podbudzania wyobraźni i kreatywności, logicznego myślenia. Sposób prowadzenia zajęć znacznie odbiega od warunków szkolnych i przybiera formę nowoczesnych warsztatów, w których każdy uczestnik jest traktowany w indywidualny sposób. Każdy uczestnik bierze czynny udział i korzysta z pomocy dydaktycznych takich jak lego WeDo, laptop i wiele innych. Zajęcia odbywają się dla dzieci w wieku 5-7 lat oraz 8-16. Zatem tematykę zajęć należy ocenić jako atrakcyjną i konkurencyjną.</p> <p>Zajęcia odbywają się raz w tygodniu, w piątki, grupa młodszych dzieci przychodzi na wcześniejszą godzinę (zajęcia trwają 1 godz.), starsze dzieci przychodzą na późniejszą godzinę, a ich zajęcia trwają dłużej (2 godz.). Godziny zajęć dostosowane są do wieku</p>	<p>Zajęcia zostały wybrane do analizy, ponieważ są ciekawą, wyspecjalizowaną formą edukacji osób dorosłych.</p> <p>Cykl spotkań pn. Czas na wychowanie-wychowanie na czas poświęcony jest wsparciu wychowawczemu rodziców. Tematy spotkań to: mocne strony rodzicielstwa, uczucia w relacji rodzic-dziecko, warunki dobrej komunikacji. Istnieje możliwość konsultacji indywidualnych dla rodziców dzieci w różnym wieku oraz organizacji warsztatów integracyjnych i antystresowych dla uczniów.</p> <p>Spotkania prowadzone są przez dwójkę doświadczonych psychologów. Posiadają oni doświadczenie w prowadzeniu terapii indywidualnej dzieci i młodzieży, konsultacjach rodzinnych, psychoedukacji oraz doradztwie zawodowym.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała brak informacji o spotkaniach poza plakatem zamieszczonym na stronie www DK. Brak jest informacji o terminach oraz kosztach spotkań.</p>	<p>Kurs tańca indyjskiego wybrany został do analizy case study, aby opisać przykład międzynarodowej współpracy kulturalnej realizowanej przez DK Podgórze.</p> <p>Taniec Bharatanatjam jest to klasyczny taniec indyjski, istniejący od 3 tys. lat, charakteryzujący się dynamiką wykonania, statycznymi pozami i emocjonalnym zaangażowaniem wykonawcy. Zajęcia skierowane są do młodzieży, dorosłych i seniorów.</p> <p>Zajęcia odbywają się raz w tygodniu w soboty, w godz. 12.00-13.00.</p> <p>Kurs jest bezpłatny. Prowadzącą zajęcia jest indianistką, tancerką flamenco i tańców indyjskich. Pierwsze kroki taneczne stawiała w dzieciństwie, na lekcjach bharatanatyam w szkole i tańcząc z koleżankami do hitów bollywoodzkich na szkolnym podwórku w Bombaju. Jest członkinią zespołu Grupa Natyalaya.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że bezpłatny kurs tańca jest częścią projektu współpracy DK z Indyjsko-Polskim Stowarzyszeniem Na Rzecz Kultury. Współpraca ta zaowocowała również realizacją w DK rocznego kursu języka Hindii. Niestety niewiele informacji o kursie dostępne jest w internecie, brak</p>					

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

<p>Ocena zajęcia edukacyjnego:</p>	<p>uczestników.</p> <p>Koszt zajęć, za 1 godz. 20 zł, za 2 godz. 40 zł. Zajęcia prowadzone są przez doświadczoną kadrę instruktorów robotyki, dzieci mają dostęp do nowoczesnego, mobilnego sprzętu dydaktycznego.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała ograniczony zasób informacji o zajęciach w internecie. Jediną informacją jest notatka na stronie www DK oraz zamieszczenie zajęć w harmonogramie. Zajęcia nie są wymieniane na Facebooku prowadzonym przez DK.</p> <p>Pozytywnie należy ocenić tematykę i sposób prowadzenia zajęć. Wpisuje się w najnowsze trendy kształcenia dzieci i młodzieży. Negatywnie należy ocenić natomiast ograniczoną promocję zajęć w internecie.</p>	<p>Pozytywnie należy ocenić pomysł i zakres organizacji tego typu zajęć. Negatywnie natomiast zakres informacji oraz sposób promocji wydarzenia.</p>	<p>jest strony na portalach społecznościowych. Jedinym źródłem informacji jest strona www DK, gdzie znajduje się plakat kursu oraz informacja o nim w harmonogramie zajęć.</p> <p>Należy pozytywnie ocenić podjętą przez DK współpracę na rzecz edukacji kulturalnej. Zajęcia związane z kulturą Indii wyróżniają instytucję spośród pozostałej oferty. Negatywnie należy ocenić natomiast ograniczony opis zajęć do plakatu oraz brak promocji kursu.</p>	
	<p>Ocena</p>	<p>Funkcj nowani e strony internet owej</p>	<p>Dostęp ność czasow a</p> <p>Pomies zczenia, przestrz eń i</p> <p>Struktu ra organiz acyjna</p> <p>Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć</p> <p>Współp raca z innymi podmio tami</p> <p>Zakres i zróznic owanie oferty edukac yjnej</p> <p>Dostęp ność finanso wa zajęć</p> <p>Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia</p>	
<p>3. Dom Kultury "Podgórze" Śródmiejski Ośrodek Kultury</p>				
<p>Uzasadnienie oceny:</p>	<p>Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić średnio, bowiem zamieszczone na niej informacje często się powtarzają. Strona nie zawiera podstawowych danych, takich jak charakterystyka zajęć, które realizuje. Brak jest informacji o przebiegu zajęć oraz kompetencjach prowadzących zajęcia. Strona zawiera odniesienie do Facebooka. Jako słaby element prowadzenia działalności marketingowej należy ocenić brak odpowiedzi na pytanie zadane poprzez stronę www z zastosowaniem metody tajemniczego klienta. Podkreślić należy, że strona internetowa odgrywa istotną rolę w komunikacji z uczestnikami zajęć, bowiem blisko 34% respondentów badania PAPI/CAWI (n=142) dowiedziało się o instytucji ze strony internetowej. Dostępność czasowa instytucji kultury jest wysoka, zajęcia odbywają się do późnych godzin, również w soboty. Brak jednak informacji o godzinach funkcjonowania dyrekcji oraz kasy. Struktura organizacyjna instytucji jest scentralizowana. Średnio należy ocenić działania promocyjne DK, strona na Facebooku ogranicza się często do zamieszczenia tego samego plakatu, co na stronie www, ciężko znaleźć wzmiankę o instytucji w prasie. Zainteresowanie stroną na Facebooku DK jest niewielkie (884 użytkowników lubi to, dla porównania Nowohuckie Centrum Kultury miało blisko 5,5 tys. polubień). Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej jest umiarkowane, zajęcia są mało zróżnicowane, jednak niektóre z nich należy uznać za oryginalne w skali miasta. Dostępność finansowa oceniona została pozytywnie, ponieważ instytucja oferuje również zajęcia bezpłatne. Blisko</p>			

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

74% respondentów badania PAPI/CAWI uważa, że cena za zajęcia jest adekwatna do jakości, a 6% uczestniczyło w zajęciach bezpłatnych. **Kwalifikacje kadry** prowadzącej zajęcia należy ocenić wysoko, co udowodnione zostało w analizie case study. Metoda tajemniczego klienta pozwoliła na ocenę **stanu infrastruktury** instytucji. Sprzęt będący na wyposażeniu instytucji działa poprawnie. Sale są dobrze dopasowane do odbywających się zajęć. Dom kultury oferuje także wynajem sal w samym centrum Krakowa. Sale są wyposażone w nowoczesny sprzęt audio/video. Badanie PAPI/CAWI (n=142) z uczestnikami zajęć wykazało, że poziom ich zadowolenia jest wysoki, ale niższy niż w dwóch przedstawionych wyżej instytucjach, bowiem w skali od 1 (niezadowolony) do 7 (zadowolony) średnia ocena w poszczególnych kategoriach była na poziomie ponad 6,3. Dokładnie kształtuje się to w następujący sposób: ciekawość zajęć – 6,39, sposób prowadzenia 6,42, umiejętność wiedzy prowadzących zajęcia – 6,43, pomieszczenia i ich wyposażenie – 6,11, wielkość grupy zajęciowej – 6,39, przydatność zajęć w życiu – 6,36. Podobnie nieco niższy jest ogólny poziom oceny, bowiem w skali 1 – niezadowolony, 7 – zadowolony, 4% respondentów odpowiedziało 2,1% - 5, 37,1% - 6, a tylko 55% dało najwyższą ocenę, czyli 7. W przyszłości w zajęciach jednoznacznie uczestniczyć chce 87% respondentów (oceny 6 i 7, w skali 1 – nieprawdopodobne, 7 – prawdopodobne).

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 73%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat wzrósł znacząco, w 2010 r. wynosił bowiem 74%, w 2015 r. natomiast 82%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Imprezy: liczba – 4 677, uczestnicy – 259 693;
- Zespoły artystyczne: liczba – 79, członkowie – 825;
- Koła – kluby: liczba – 120, członkowie – 1747;
- Kursy: liczba – 449, absolwenci 5 751.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	4. Ośrodek Kultury – Kraków – Nowa Huta	
Data utworzenia:	1980 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Bieńczyce	
Adres strony internetowej:	http://krakownh.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. działalność na rzecz mieszkańców, lokalnych społeczności, 2. działalność edukacyjna, 3. organizacja koncertów oraz imprez 4. prowadzenie Nowohuckiej Akademii Seniora. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	+
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	+
	Chóry/zespoły wokalne	+
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	+
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	+
	Taniec towarzyski	+
	Grupy tańca nowoczesnego	+
	Grupy baletowe	+
	Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	+
	Edukacja ekologiczna	+

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	+
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	+
Kursy języka niemieckiego	+
Kursy języka francuskiego	+
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	+
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	-
Zajęcia komputerowe	+
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	+
Turystyka młodzieży	+
Klub szachowy	+
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	+
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	+
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	+
Narciarstwo	-
Biblioteka	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Międzynarodowa współpraca kulturalna			
			+
	Klub seniora		+
Nazwa działania edukacyjnego:	Edukacja artystyczna – Grupa Cyrkowa - Klub 303	Turystyka młodzieży – Podróże małe i duże po kontynentach – różne kluby	Klub seniora – Klub Seniora – wszystkie kluby
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	<p>Zajęcia związane z edukacją cyrkową zostały wybrane do analizy case study ze względu na swoją oryginalność na tle pozostałej oferty instytucji kultury.</p> <p>Zajęcia nastawione na naukę żonglerki (chustami, piłkami, obręczami, maczugami), kręcenie talerzami, diabolo, flower stickiem, kijem, poi, ćwiczenia równowagi na rola bola, slackline, szcudłach i monocyklu. Na zajęciach od podstaw można nauczyć się żonglować, jeździć na monocyklu, chodzić na szcudłach. Działa również zerówka cyrkowa. Zespół bierze udział w Projekcie Polsko – Francusko – Niemieckiej Wymiany Młodzieży na temat cyrku w Weimarze w Niemczech i w Plobannaec Lescnil we Francji.</p> <p>Zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu w godz. 18.00-19.45, zajęcia są bezpłatne. Zatem zarówno dostępność czasową, jak i finansową należy ocenić pozytywnie.</p> <p>Instruktor posiada wytaczające kompetencje do prowadzenia zajęć cyrkowych, jest bowiem magistrem pedagogiki, instruktorem teatru i cyrku.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacja o występach grupy znajduje się w internecie (tworzone są wydarzenia na Facebooku), jednak brak jest wyróżniających się danych oraz dyskusji dotyczących zajęć.</p>	<p>Zajęcia zostały wybrane ponieważ są przykładem edukacji turystycznej, której jest niewiele w ofercie instytucji kultury.</p> <p>Podróże małe i duże po kontynentach to cykl spotkań, którego głównym celem jest przybliżanie dzieciom i młodzieży, poprzez różnorodne działania, ciekawej kultury poszczególnych kontynentów i krajów.</p> <p>Zajęcia odbywają się w piątki w godzinach popołudniowych, nie ma regularnych terminów zajęć. Wstęp na zajęcia jest bezpłatny.</p> <p>Spotkania prowadzone są przez podróżników, który odwiedzili dany kraj, zatem kompetencje kadry należy ocenić pozytywnie.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacja o zajęciach pojawiła się na stronach związanych z kulturą: http://www.krakow.zaprasza.net/, http://www.krakow.zaprasza.net/. Spotkania posiadają również wydarzenia na Facebook np. https://www.facebook.com/events/573446099371377/. Nie stwierdzono dyskusji związanej z zajęciem edukacyjnym.</p>	<p>Zajęcia wytypowane zostały do analizy ponieważ są wyróżniane przez instytucję jako istotny element ich działalności.</p> <p>W ramach działalności klubów organizowane są dyskusje, spotkania towarzyskie, imprezy okolicznościowe. Inne kluby organizują również próby śpiewu, gry na instrumentach. Instytucja kładzie sobie za cel odpowiedź na problem starzenia się społeczeństwa. Dąży się do integracji i partnerskiej współpracy z seniorami.</p> <p>Godziny zajęć różnią się w poszczególnych klubach, przeważnie godziny spotkań są popołudniowe lub wieczorne.</p> <p>Uczestnictwo w Klubie Seniora jest bezpłatne.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacja o klubach seniora znajduje się przede wszystkim na stronie instytucji oraz dostępna jest w zestawieniu na stronie: http://www.dlaseniora.krakow.pl/.</p>
Ocena zajęcia edukacyjnego:	Zajęcia należy ocenić pozytywnie, są one bowiem oryginalne, interesujące, prowadzone w sposób	Zajęcia należy ocenić pozytywnie, ponieważ wyróżniają się spośród pozostałej oferty edukacyjnej.	Zajęcia należy ocenić pozytywnie, ponieważ integrują lokalną społeczność i odpowiadają na problemy

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

profesjonalny. Plusem jest również współpraca międzynarodowa nawiązywana przez grupę. Zajęcia poruszają wyobraźnię, zwłaszcza, że globalne (starzenie się społeczeństwa). prowadzone są przez prawdziwych podróżników.

Ocena

Funkcj nowani e strony internet owej	Dostęp ność czasow a	Pomiesz czenia, prze strzeń i wyposa żenie	Struktur a organiz acyjna instytuc ji	Promocj a instytuc ji kultury oraz oferowa nych zajęć	Współp raca z innymi podmiot ami	Zakres i zróżnico wanie oferty edukacy jnej	Dostęp ność finanso wa zajęć	Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia
--	-------------------------------	---	--	---	--	--	--	---

4. Ośrodek Kultury – Kraków-Nowa Huta

Uzasadnienie
oceny:

Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić średnio. Strona jest mało atrakcyjna wizualnie, prezentacja danych z klubów podlegających ośrodkowi jest skomplikowana i mało klarowna. Strona posiada odniesienie do Facebooka. Strona internetowa stanowiła źródło informacji o zajęciach, dla 23% respondentów badania PAPI/CAWI (n=110). **Dostępność czasowa** instytucji dostosowana jest do rodzaju zajęć oferowanych przez poszczególne kluby, należy ocenić ją pozytywnie. **Struktura organizacyjna instytucji** jest zdecentralizowana na kluby, co należy ocenić pozytywnie, ponieważ mają większy kontakt ze społecznością lokalną. Instytucja tworzona jest przez 12 klubów. Zajęcia oferowane przez instytucje pojawiają się w artykułach krakowskiej prasy lokalnej. Instytucja jest również obecna na portalach społecznościowych. Współpracuje z innymi instytucjami kultury, jej funkcjonowanie uwarunkowane jest również współdziałaniem w obrębie klubów. Zajęcia oferowane przez instytucję są **zróżnicowane i ciekawe**, ich **dostępność finansowa** jest wysoka, ponieważ większość zajęć jest bezpłatna. Potwierdza to badanie PAPI/CAWI, w którym 79% respondentów wskazuje, że opłata jest adekwatna, a 11% badanych uczestniczyło w zajęciach bezpłatnych. **Kwalifikacje kadry** również są wysokie. Wywiad IDI pozwolił na ocenę **stanu infrastruktury** placówki. Respondent twierdzi, że w siedzibie głównej brakuje miejsca do pracy, dlatego część zadań pracownicy są zmuszeni wykonywać w domach, brakuje również pracowników do spraw technicznych, którzy zajmowałiby się sprawami technicznymi. Konieczna jest również termomodernizacja, odwodnienie i izolacja budynków peryferyjnych placówki. Metoda tajemniczego klienta pozwoliła na stwierdzenie, iż ośrodek posiada infrastrukturę adekwatną do prowadzonych adekwatności. Sprzęt jest zadbane, w dobrym stanie. Ośrodek jest miejscem miłym i komfortowym dla odbiorcy. Cała obsługa troszczy się o jakość oferowanych usług, a także stan infrastruktury. Ogólna ocena zadowolenia z uczestnictwa w zajęciach jest wysoka – 5% respondentów oceniło je na 5, 13% na 6, a 82% na 7 (skala 1 – niezadowolony, 7 – zadowolony). Badanie PAPI/CAWI (n=111) z uczestnikami zajęć wykazało, że poziom ich zadowolenia jest wysoki, bowiem w skali od 1 (niezadowolony) do 7 (zadowolony) średnia ocena w poszczególnych kategoriach była na poziomie ponad 6. Dokładnie kształtuje się to w następujący sposób: ciekawość zajęć – 6,73, sposób prowadzenia 6,75, umiejętność wiedzy prowadzących zajęcia – 6,73, pomieszczenia i ich wyposażenie – 5,43, wielkość grupy zajęciowej – 6,02, przydatność zajęć w życiu – 6,52. Badania wskazują, że 94% z nich chętnie będzie uczestniczyło w przyszłości z zajęć (odpowiedzi 6 i 7 w skali 1 – prawdopodobne, 7 - nieprawdopodobne).

Analiza netnograficzna wykazała niewielkie zainteresowanie internautów instytucją, jedynie kwestiami zatrudnienia co poruszone zostało na portalu: <http://www.gowork.pl/>¹¹⁴.

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 77%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat spadł, w 2010 r. wyniósł bowiem 80%, w 2015 r. natomiast zaledwie 77%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

¹¹⁴ http://www.gowork.pl/opinie_czytaj,864503

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

- Imprezy: liczba – 433, uczestnicy – 33 000;
- Zespoły artystyczne: liczba – 10, członkowie – 137;
- Koła – kluby: liczba – 103, członkowie – 2832;
- Kursy: liczba – 42, absolwenci 631.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	5. Ośrodek Kultury – Zespół Pieśni i Tańca "Krakowiacy"	
Data utworzenia:	1990 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Stare Miasto	
Adres strony internetowej:	http://www.krakowiacy.art.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. działalność artystyczna – balet, chór, orkiestra, 2. edukacja artystyczna. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	-
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	+
	Chóry/zespoły wokalne	+
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	+
	Kursy nauki gry na instrumentach	+
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	+
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	+
	Grupy baletowe	+
	Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	+
	Edukacja ekologiczna	-
	Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	-
Kursy języka angielskiego	+
Kursy języka niemieckiego	b.d. ¹¹⁵
Kursy języka francuskiego	b.d.
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	b.d.
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	-
Lekcje muzealne/tematyczne	-
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	-
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	+
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-
Narciarstwo	-
Biblioteka	-

¹¹⁵ Brak danych umożliwiających ocenę, jedyna informacja to: Zajęcia językowe i plastyka dla dzieci dane ze strony: <http://krakowiacy.art.pl/pl/osrodek-kultury-krakowiacy>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Międzynarodowa współpraca kulturalna

+

-

Nazwa działania edukacyjnego:	Klub seniora	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny – Mali „KRAKOWIACY”	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny – Zespół Pieśni i Tańca Krakowiacy	Inne – zajęcia edukacyjne Ośrodka Kultury Krakowiacy
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	<p>Zespół Mali „KRAKOWIACY” został wybrany do analizy case study jako przykład działań edukacyjnych charakterystycznych dla instytucji, skierowany do dzieci.</p> <p>Jest to grupa artystyczna działająca pod okiem pedagogów, choreografów i muzyków. Dzieci będąc w zespole poznają zabawy, które towarzyszyły wszystkim staropolskim obrzędom i zwyczajom. Zespół zajmuje się odtwarzaniem starych polskich zwyczajów. Dzieci spotykają się, ćwiczą, jeżdżą na obozy oraz koncertują.</p> <p>Brak jest informacji o opłatach za zajęcia oraz ich częstotliwości. Kadra prowadząca zajęcia jest odpowiednio wykwalifikowana.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacja o zespole zamieszczona jest na stronie http://krakowiacy.art.pl/mali/. Zespół nie działa na portalach społecznościowych. Występy zespołu dostępne są na portalu YouTube. Pod zamieszczonymi filmami nie rozwinęła się jednak dyskusja.</p>	<p>Zajęcia wytypowane zostały do analizy ponieważ stanowią przykład zajęcia będącego podstawową działalnością instytucji.</p> <p>„KRAKOWIACY” Zespół Pieśni i Tańca - powstał i działa nieprzerwanie od 1951 r. W swoim programie prezentuje w scenicznej oprawie folklor wielu regionów polski ze szczególnym uwzględnieniem regionu krakowskiego. „KRAKOWIACY” wielokrotnie reprezentowali Kraków i Polskę na międzynarodowych imprezach folklorystycznych w wielu krajach Europy, Afryki i Ameryki Poł.</p> <p>Brak jest informacji o opłatach za zajęcia oraz ich częstotliwości. Kadra prowadząca zajęcia jest odpowiednio wykwalifikowana.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o zespole zamieszczone są na stronie www. Zespół posiada również stronę na Facebooku (https://www.facebook.com/krakowiacy/info/) jednak jest ona całkowicie nieaktywna. Brak jest na niej aktualnych postów. Filmy z występami zespołu znajdują się na YouTube, jednak nie toczy się pod nimi dyskusja. Oglądalność filmów oscyluje wokół 1000 wyświetleń. Podczas gdy oglądalność Zespołu Mazowsze to ok. ponad 150 tys. wyświetleń. Na stronie http://www.e-krakow.com/miejsce/447-Zespól_Pieśni_i_Tańca_Krakowiacy znajdują się komentarze dotyczące Zespołu oraz ocena internautów. Jest ich niewiele oraz najnowszy wpis pochodzi sprzed roku. Świadczą one o dezinformacji na temat działalności Zespołu jaka krąży w internecie</p>	<p>Nie da się wytypować 3 rodzaju zajęcia edukacyjnego, ponieważ jedynym źródłem informacji o Ośrodku Kultury Krakowiacy jest strona http://krakowiacy.art.pl/pl/osrodek-kultury-krakowiacy. Na stronie znajduje się informacja, że ośrodek prowadzi następujące zajęcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zespół Pieśni i Tańca „KRAKOWIACY” - Dziecięcy Zespół Pieśni i Tańca Mali „KRAKOWIACY” - Grupy Rytmiczno-baletowe dla dzieci - Teatr „OKIENKO” - Teatr Otwartych Kreacji TOK - Formacja Taneczna ULASALSA - Zespół Muzyki Rytmicznej - Zespół Tańca Irlandzkiego ERIU - Zespół MOH LENA - taniec Bollywood - JOGA - Gimnastyka dla Pań - Grupa Terapeutyczna HAMLET - Zajęcia językowe i plastyka dla dzieci - Towarzystwo Przyjaciół Dzieci TPD Śródmieście - Stowarzyszenie Sztuki i Edukacji Artystycznej SSiEA - Stowarzyszenie Przewodników KRAĞ 	

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

	<p>Ocena zajęcia edukacyjnego:</p> <p>Zajęcie edukacyjne jest trudne do ocenienia ze względu na ograniczony zasób informacji. Zajęcia posiadają długą tradycję kształcenia dzieci i młodzieży, efekty zajęć w postaci występów zamieszczonych na YouTube należy ocenić pozytywnie.</p>	<p>- "Zespół bardzo dobry - tylko dlaczego adres jest nieaktualny?"</p> <p>Zespół posiada długą tradycję oraz wiele sukcesów na swoim koncie, jednak w ostatnim czasie jego aktywność zmalała. Zespół nie funkcjonuje w internecie oraz mediach społecznościowych, informacja o ostatnim programie artystycznym pochodzi z 2007 r. Należy zatem ocenić zajęcia edukacyjne jako średnie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Piwnica Artystyczna ArtPi - Zespół Tańca Współczesnego SATO DANCE - Fundacja AMENOUZUME - Stowarzyszenie Plastyków Nieprofesjonalnych "ZIEMI KRAKOWSKIEJ" - Teatr KTO - Euro Dance. <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o zajęciach prowadzonych przez ośrodek są nieaktualne, dlatego nie zostanie dokonana ocena 3 rodzaju zajęcia, a ośrodek zostanie oceniony poniżej.</p> <p>Brak oceny 3 rodzaju zajęcia edukacyjnego.</p>
	<p>Ocena</p>	<p>Funkcj nowani e strony internet owej</p>	<p>Dostęp ność czasow a instytuc ji kultury</p> <p>Pomies zczenia, przestrz eń i wyposa żenie</p> <p>Struktu ra organiz acyjna instytuc ji kultury</p> <p>Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć</p> <p>Współp raca z innymi podmio tami</p> <p>Zakres i zróżnic owanie oferty edukac yjnej</p> <p>Dostęp ność finanso wa zajęć</p> <p>Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia</p>
<p>5. Ośrodek Kultury – Zespół Pieśni i Tańca "Krakowiacy"</p>			
<p>Uzasadnienie oceny:</p>	<p>Ocena instytucji kultury jest trudna ze względu na ograniczony dostęp do informacji o niej. Informacje zamieszczane na stronie są znikome, nie poruszają strategicznych obszarów funkcjonowania instytucji kultury. Brak jest informacji o godzinach zajęć, o kompetencjach kadry, o koszcie zajęć, brak opisów zajęć. Negatywną ocenę strony internetowej potwierdza również badanie PAPI/CAWI, bowiem tylko 4% respondentów dowiedziało się z niej o zajęciach. Wymienione zajęcia oferowane przez ośrodek, często już zostały przeniesione do innej instytucji i współpraca została rozwiązana. Instytucja nie funkcjonuje w mediach społecznościowych, a o jej działalności krążą sprzeczne informacje. Może się to przełożyć na negatywny obraz zespołów, brak chętnych do uczestnictwa jak i oglądania występów. Poza Zespołem działa ośrodek kultury oferujący zajęcia z tańca irlandzkiego,</p>		

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

bollywood, gimnastyki dla kobiet, studio jogi. Zajęcia te są odpłatne, jednak 98% respondentów badania PAPI/CAWI (n=54) uważa, że wysokość opłat jest adekwatna do oferty. Wywiad IDI umożliwił pozyskanie dodatkowych danych. Respondent ocenił **wyposażenie instytucji** bardzo negatywnie, wskazując na brak wystarczającego miejsca do prowadzenia zajęć, brak wentylacji, konieczność zmiany systemu ogrzewania oraz problemy z sąsiadami. Metoda tajemniczego klienta pozwoliła stwierdzić, że sprzęt jest dobry i działa poprawnie. Sale są dobrze dopasowane do odbywających się zajęć. Respondent wymienił środki komunikacji medialnej, zaznaczył że instytucja działa na Facebooku, posiada również foldery oraz program promocji, jednak wszystkie te działania skierowane są na pozyskanie nowych członków. Natomiast promocję wydarzeń Zespół pozostawie w rękach organizatorów, ponieważ nie organizują samodzielnych występów. Ośrodek **współpracuje** z różnymi instytucjami kultury i szkołami realizując swoje cele statutowe. Są to głównie organizacje działające w sferze kultury ludowej i z dziećmi. Badanie PAPI/CAWI pozwoliło na ocenę kompetencji kadry, która oceniona została średnio na 5,02 (skala 1 – niezadowolony, 7 – zadowolony). Każda grupa ma swojego instruktora, są choreografowie, chórmistrzowie, pianiści. Pozytywnie należy ocenić również strukturę organizacyjną, która wg. respondenta IDI nie odbiega od struktury innych instytucji. Badanie PAPI/CAWI wykazuje, że zadowolenie z uczestnictwa z zajęć jest na średnim poziomie, bowiem najwyższą ocenę 6 lub 7 przyznało tylko 43% respondentów (skala 1 – niezadowolony, 7 – zadowolony). Badanie PAPI/CAWI (n=54) z uczestnikami zajęć wykazało, że poziom ich zadowolenia jest średni, bowiem w skali od 1 (niezadowolony) do 7 (zadowolony) średnia ocena w poszczególnych kategoriach była na poziomie ponad 5. Dokładnie kształtuje się to w następujący sposób: ciekawość zajęć – 5,44, sposób prowadzenia 5,44, umiejętność wiedzy prowadzących zajęcia – 5,48, pomieszczenia i ich wyposażenie – 4,80, wielkość grupy zajęciowej – 4,85, przydatność zajęć w życiu – 4,11. Niepokojące jest to, że tylko 28% respondentów badania PAPI/CAWI jednoznacznie zakłada, że weźmie udział w zajęciach w przyszłości (odpowiedź 6, w skali 1 – nieprawdopodobne, 7 – prawdopodobne).

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 79%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat wzrósł, w 2010 r. wynosił bowiem 74%, w 2015 r. natomiast 79%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Imprezy: liczba – 213, uczestnicy – 162 001;
- Zespoły artystyczne: liczba – 20, członkowie – 460.

Sytuacja finansowa placówki przez respondenta IDI oceniona została jako zadowalająca. Mogłaby być lepsza, co wpłynęłoby na poprawę jakości strojów oraz transportu. Placówka nie możliwości pozyskiwania grantów, dlatego podstawą utrzymania Ośrodka są dotacje z UMK.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	6. Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida	
Data utworzenia:	1952 r.	
Dzielnica Krakowa:	Bieńczyce	
Adres strony internetowej:	http://www.okn.edu.pl	
Zakres ogólny: zadań	<ol style="list-style-type: none"> 1. animacja i promocja kultury, 2. biblioteka, 3. kino studyjne Sfinks, 4. ARTzona – otwarta strefa dla działań społecznych i kulturalnych, 5. działalność Klubu Kuźnia, 6. biblioteka Klubu Kuźnia. 	
Kategoria zajęć		Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
Edukacja artystyczna		+
Zajęcia z fotografii		+
Galeria		+
Edukacja teatralna/grupy teatralne		+
Chóry/zespoły wokalne		+
Orkiestry/zespoły instrumentalne		-
Kursy nauki gry na instrumentach		+
Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny		+
Taniec towarzyski		+
Grupy tańca nowoczesnego		-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Grupy baletowe	+
Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	+
Edukacja ekologiczna	+
Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	+
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	+
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	+
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	-
Zajęcia komputerowe	+
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	+
Turystyka młodzieży	+
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	+
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	+
Gry zespołowe	-
Pływanie	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

	Tenis stołowy			-
	Narciarstwo			-
	Biblioteka			+
	Międzynarodowa współpraca kulturalna			+
	Klub seniora			+
Nazwa działania edukacyjnego:	Edukacja ekologiczna – Mała ARTzona. Kreatywny recykling	Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych – Jak szukać pracy? Doradzimy Ci	Klub seniora – Mistrzejowicki Komputerowy Klub Seniora	
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	<p>Zajęcia wytypowane zostały do analizy ponieważ są oryginalne, ciekawe i wpisują się w trend edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży. Zajęcia zgodne są również z ideą zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Artystyczno-ekologiczne zajęcia dla dzieci w wieku 6-12 lat, wykorzystujące kreatywne zabawy i upcykling, czyli wykorzystanie zużytych materiałów. Podczas zajęć najmłodszy dowiadują się jak można ponownie wykorzystać rzeczy uznawane przez większość jako śmieci i przekształcać je w przedmioty służące do codziennego użytku. Zajęcia obejmują: tworzenie zabawek, biżuterii.</p> <p>Zajęcia odbywają się raz w tygodniu w godz. 17.00-18.00.</p> <p>Wstęp na zajęcia jest wolny, brak informacji o prowadzącym zajęcia.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że o zajęciach można znaleźć wiele informacji w internecie – posiadają własną stronę na Facebooku, są promowane na stronie instytucji oraz http://www.artzona.okn.edu.pl. Występuje jednak pewna dezinformacja, ponieważ podobne zajęcia odbywają się w ARTzonie OKN, jak i w</p>	<p>Zajęcia wytypowane zostały ze względu na swoją odmienność od pozostałej oferty instytucji kultury. Odpowiadają na problem bezrobocia oraz oferują wsparcie dla osób poszukujących pracy.</p> <p>Zajęcia adresowane są do osób poszukujących pracy. Podczas spotkań oferowana jest pomoc wszystkim zainteresowanym, zwłaszcza w wieku 25-45 lat, w dotarciu do bieżących ofert pracy, zamieszczonych na stronach internetowych oraz ogłoszeń prasowych, dostępnych w Bibliotece. Udzielane są wskazówki jak napisać CV, a także sprawdzana jest poprawność dokumentów aplikacyjnych: CV i listu motywacyjnego.</p> <p>Zajęcia są bezpłatne, odbywają się w drugi i czwartki poniedziałek miesiąca w godz. 12.00-13.30.</p> <p>Informacja o zajęciach znajduje się na stronie instytucji oraz na stronie http://polsmka.zaprasza.net/wydarzenia/Wydarzenie.php?event_id=13458. Zajęcia nie funkcjonują w mediach społecznościowych.</p>	<p>Zajęcia wytypowane zostały do analizy ponieważ odpowiadają na problem wykluczenia cyfrowego osób starszych.</p> <p>Dwugodzinne otwarte spotkania w pracowni komputerowej dla początkujących seniorów chcących poszerzyć swoje kompetencje w zakresie obsługi komputera. Mistrzejowicki Komputerowy Klub Seniora to miejsce dla seniorów zainteresowanych poszerzeniem swoich kompetencji komputerowych. Program opracowywany jest we współpracy z uczestnikami zajęć i odpowiada na ich potrzeby. Seniorzy uczą się m.in. instalowania programów, korzystania z komunikatorów, poczty, poznają zasady bezpiecznych zakupów w internecie. Zwiedzają wirtualne muzea, korzystają z aplikacji programu Google. Poznają ciekawe i przydatne strony internetowe. Uczestnicy zajęć mogą korzystać z własnych laptopów czy tabletek. Zajęcia odbywają się trzy razy w tygodniu.</p> <p>Zajęcia są nieodpłatne, obowiązuje jednak wcześniejszy zapis. Brak jest informacji o osobie prowadzącej zajęcia.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacja o zajęciach znajduje się poza stroną instytucji na stronach: http://dlaseniora.krakow.pl/aktualnosci/193985,64,ko</p>	

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

	<p>Klubie Kuźnia. Informacje o zajęciach dostępne są na wielu stronach promujących edukację dzieci - http://www.kalendarznowahuta.pl/wydarzenie/mala-artzona-kreatywny-recykling-19/, http://www.karnet.krakow.pl/aktualnosci/spotkania-i-warsztaty/26/mala-artzona-kreatywny-recykling_21697.html, http://krakow.zaprasza.eu/wydarzenia/Wydarzenie.php?event_id=14791, http://www.ekorodzice.pl/mala-artzona-kreatywny-recykling-darmowe-warsztaty,408,28,2027.html.</p>		<p>munikat,mistrzejowicki komputerowy klub seniora.html, http://www.kuznia.edu.pl/program.html.</p>
<p>Ocena zajęcia edukacyjnego:</p>	<p>Zajęcia należy ocenić pozytywnie, jako ciekawe, wpisujące się we współczesny nurt kształcenia dzieci i młodzieży.</p>	<p>Zajęcia należy ocenić pozytywnie, zarówno ze względu na ich zakres, jak i tematykę. Odpowiadają one na problem bezrobocia.</p>	<p>Zajęcia należy ocenić pozytywnie, zarówno ze względu na ich zakres, jak i tematykę. Odpowiadają one na problem starzenia się społeczeństwa.</p>
	<p>Ocena</p>	<p>Funkcj onowa nie strony interne towej</p>	<p>Dostęp ność czasow a instytu cji kultury</p> <p>Pomies zczenia , przestr zeń i wyposa żenie</p> <p>Struktu ra organiz acyjna instytu cji kultury</p> <p>Promoc ja instytu cji kultury oraz oferow anych zajęć</p> <p>Współ praca z innymi podmio tami edukac yjnej</p> <p>Zakres i zróznic owanie oferty edukac yjnej</p> <p>Dostęp ność finanso wa zajęć</p> <p>Kwalifi kacje kadry prowad zące zajęcia</p>
<p>6. Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida</p>			
<p>Uzasadnienie oceny:</p>	<p>Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić jako średnie ze względu na brak informacji o prowadzących zajęcia oraz o dostępności czasowej instytucji. Sposób prezentacji informacji jest również mało czytelny. Dostępności czasowej instytucji nie da się ocenić ze względu na brak wystarczających danych. Podobnie brak jest informacji o podstawowych osobach tworzących instytucje kultury, co świadczy o niechęci do podejmowania odpowiedzialności. Dane kontaktowe podane są jedynie do instytucji ogółem. Instytucja działa aktywnie w mediach społecznościowych. Strona posiada odniesienia do YouTube, Facebooka, Twittera oraz Instagrama. Funkcjonuje również w lokalnej prasie poświęconej wydarzeniom i kulturze, dlatego pozytywnie należy ocenić działania promocyjne instytucji. Instytucja współpracuje z innymi instytucjami, aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym miasta, jak również potrafi pozyskać istotnych sponsorów dla celów prowadzenia zajęć. Zakres i zróżnicowanie zajęć należy ocenić pozytywnie, ponieważ oferowane zajęcia są wyspecjalizowane i odpowiadają na potrzeby rynku. Pozytywnie ocenić należy również dostępność finansową zajęć, ponieważ wstęp na część z nich jest bezpłatny. Blisko 75% respondentów badania PAPI/CAWI (n=122) uważa, że cena za zajęcia jest adekwatna, 16% zaś uczestniczy w zajęciach bezpłatnych. Kwalifikacje kadry zostały ocenione pozytywnie, ponieważ w badaniu PAPI/CAWI sposób prowadzenia zajęć został oceniony na 6,09, a wiedza prowadzących na 6,17 (skala 1 – niezadowolony, 7 – zadowolony). Stan infrastruktury oceniony został średnio, bowiem respondenci badania PAPI/CAWI ocenili go na 5,74 (1 – niezadowolony, 7 – zadowolony). Sprzęt jest dobry działa poprawnie. Sale są dobrze dopasowane do odbywających się zajęć. Sprzęt nie jest najnowszy, ale działa dobrze. Można także korzystać z biblioteki, która ma ciekawy zbiór. Ogólna ocena zajęć oferowanych przez instytucje została dokonana w badaniu PAPI/CAWI – łącznie 79% respondentów jest zadowolonych (odpowiedzi 6 i 7 w skali, gdzie 1 – niezadowolony, 7 – zadowolony).</p>		

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Badanie PAPI/CAWI (n=125) z uczestnikami zajęć wykazało, że poziom ich zadowolenia jest wysoki bowiem w skali od 1 (niezadowolony) do 7 (zadowolony) średnia ocena w poszczególnych kategoriach była w większości na poziomie ponad 6. Dokładnie kształtuje się to w następujący sposób: ciekawość zajęć – 6,09, sposób prowadzenia 6,17, umiejętność wiedzy prowadzących zajęcia – 6,10, pomieszczenia i ich wyposażenie – 5,74, wielkość grupy zajęciowej – 5,94, przydatność zajęć w życiu – 6,05. Łącznie 75% respondentów badania PAPI/CAWI deklaruje, że w przyszłości chętnie weźmie udział w zajęciach (odpowiedzi 6 i 7, w skali 1 – nieprawdopodobne, 7 – prawdopodobne).

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 74%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat spadł, w 2010 r. wynosił bowiem 79%, w 2015 r. natomiast 76%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Imprezy: liczba – 1465, uczestnicy – 151 772;
- Zespoły artystyczne: liczba – 9, członkowie – 136;
- Koła – kluby: liczba – 19, członkowie – 358;
- Kursy: liczba – 927, absolwenci 13825.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	7. Ośrodek Kultury - Biblioteka Polskiej Piosenki	
Data utworzenia:	2002 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Stare Miasto	
Adres strony internetowej:	http://www.bibliotekapiosenki.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. organizacja koncertów, 2. realizacja nagrań CD z pieśniami historycznymi, patriotycznymi, kolędami, a także z utworami o Krakowie, 3. działalność edukacyjna, 4. prowadzenie Cyfrowej Biblioteki Polskiej Piosenki, 6. prowadzenie akcji promocyjnych. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	-
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	-
	Chóry/zespoły wokalne	+
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-
	Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Edukacja ekologiczna	-
Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	-
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	+
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	-
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-
Narciarstwo	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Biblioteka		+		
Międzynarodowa współpraca kulturalna		+		
Klub seniora		-		
Nazwa działania edukacyjnego:	Edukacja artystyczna – Lekcja śpiewu	Edukacja artystyczna – Warsztaty muzyczne	Edukacja artystyczna – Towarzystwo Śpiewacze	
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	<p>Zajęcia wytypowane zostały do analizy ponieważ instytucja prowadzi tylko kilka kategorii zajęć edukacyjnych i zaprezentowana została każda z nich.</p> <p>Lekcja śpiewu to forma koncertu polegającego na tym, że publiczność jest głównym wykonawcą. Zrealizowanych zostało już 55 koncertów, podczas których publiczność uczyła się śpiewania polskich piosenek, pieśni i koled.</p> <p>Udział w zajęciach jest nieodpłatny, a prowadzone są przez krakowski kabaret Loch Camelot, który wspomaga w śpiewaniu podając odpowiednią tonację i linię melodyczną.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że pod artykułami opisującymi Lekcję toczy się dyskusja internautów. Wśród odbiorców krążą pozytywne opinie o wydarzeniu: „Byłem i była bardzo fajna atmosfera. Nie było żadnego przezywania, wyzywania, skandowania, po prostu miła lekcja muzyczna historii z hymnem Polski na koniec :)”¹¹⁶.</p>	<p>Zajęcia wytypowane zostały do analizy ponieważ instytucja prowadzi tylko kilka kategorii zajęć edukacyjnych i zaprezentowana została każda z nich.</p> <p>Rozśpiewana Szkoła to projekt edukacyjny, w ramach którego Biblioteka Polskiej Piosenki organizuje nieodpłatne warsztaty śpiewu dla uczniów małopolskich szkół oraz współrealizuje z nimi wydarzenia artystyczne.</p> <p>Półtoragodzinne, nieodpłatne zajęcia grupowe (60-80 osób) prowadzone są przez dyrektor artystyczną Kabaretu Loch Camelot.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że w internecie można znaleźć niewiele informacji o warsztatach, znajdują się jednak pojedyncze artykuły¹¹⁷.</p>	<p>Zajęcia wytypowane zostały do analizy ponieważ instytucja prowadzi tylko kilka kategorii zajęć edukacyjnych i zaprezentowana została każda z nich.</p> <p>Comiesięczne spotkania, w różnych miejscach w Krakowie, podczas których członkowie Towarzystwa śpiewają. Inicjatywa jest oddolna, nie ma struktury usystematyzowanej, ani osoby prowadzącej spotkania. Udział w niej jest bezpłatny. Jedyne spotkania wyjazdowe, pikniki i specyficzne wydarzenia podlegają niewielkiej opłacie.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała ograniczoną aktywność Towarzystwa (odwołany wyjazd z powodu braku chętnych). Brak jest poza stroną internetową instytucji danych o zajęciach.</p>	
Ocena zajęcia edukacyjnego:	Należy pozytywnie ocenić zajęcia edukacyjne, które jest odmienne od pozostałych prezentowanych w raporcie wydarzeń.	Należy pozytywnie ocenić zajęcia, jako potrzebne w kształceniu młodzieży.	Należy średnio ocenić zajęcia. Pomysł inicjatywy jest ciekawy i odmienny względem pozostałej oferty edukacyjnej. Jednak brak zainteresowania członków świadczy negatywnie o tych zajęciach.	

¹¹⁶ <http://www.gazetakrakowska.pl/artykul/1039695,krakow-wspolna-lekcja-spiewania-na-ryнку-glownym-zdjecia,id,t.html>

¹¹⁷ <http://www.dziennikpolski24.pl/artykul/3248802,biblioteka-polskiej-piosenki-otrzymala-dotacje-pyta-krakowian-na-co-ja-wydac,id,t.html>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Ocena	Funkcj nowani e strony internet owej	Dostęp ność czasow a	Pomies zczenia, przestrz eń i	Struktu ra organiz acyjna	Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć	Współp raca z innymi podmio tami	Zakres i zróżnic owanie oferty edukac yjnej	Dostęp ność finanso wa zajęć	Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia
7. Ośrodek Kultury - Biblioteka Polskiej Piosenki									
Uzasadnienie oceny:	<p>Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić średnio, bowiem jest ona nieczytelna i mało estetyczna. Widać jednak na niej działania marketingowe, na stronie widnieje katalog książek on-line. Dostępność czasowa instytucji jest trudna do oceny, ponieważ zajęcia edukacyjne przez nią organizowane są często wyjazdowe. Biblioteka, która jest głównym rodzajem działalności instytucji czynna jest w godz. 8.00-16.00, co należy ocenić średnio, ponieważ ogranicza dostęp osobom pracującym. Biblioteka jest inicjatywą oddolną, nie ma ustrukturyzowanej formy, co należy ocenić pozytywnie, w przypadku tego typu działalności. Instytucja działa na Facebooku, o wydarzeniach można dowiedzieć się z prasy związanej z kulturą. Promocję instytucji należy ocenić pozytywnie, Biblioteka posiada bardzo atrakcyjną i szeroką ofertę czytelniczą. Biblioteka posiada też „Cyfrową Bibliotekę Polskiej Piosenki” gdzie można zobaczyć publikowane treści w Internecie. Ośrodek nie ogranicza się tylko do działalności bibliotecznej. Ośrodek Kultury – Bibliotek Polskiej Piosenki realizuje dużo przeróżnych projektów edukacyjnych, kulturalnych oraz społecznych dalece wykraczających poza samą działalność biblioteki. Metoda tajemniczego klienta pozwoliła na ocenę stanu infrastruktury placówki. Znajdujący się w niej sprzęt nie jest najwyższej jakości, jednak działa poprawnie. Respondenci badania PAPI/CAWI (n=94) ocenili placówkę średnio, na 5,4 (skala 1 – niezadowolający, 7 – zadowolający). W Bibliotece brakuje wydzielonej przestrzeni do czytania. Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej należy ocenić pozytywnie, jak na dość nietypową instytucję kultury. Dostępność finansowa zajęć jest niska, bowiem 49% respondentów badania PAPI/CAWI (n=94) uważa, że opłaty za udział w zajęciach są zbyt wysokie, natomiast kwalifikacje kadry należy ocenić również średnio. Zadowolenie z uczestnictwa w zajęciach jest średnie, bowiem 65% respondentów badania PAPI/CAWI oceniła swoje zadowolenie na 6 i 7 w skali, gdzie 1 oznacza niezadowolony, a 7 zadowolony. Badanie PAPI/CAWI (n=94) z uczestnikami zajęć wykazało, że poziom ich zadowolenia jest wysoki bowiem w skali od 1 (niezadowolony) do 7 (zadowolony) średnia ocena w poszczególnych kategoriach była ponad 6. Dokładnie kształtuje się to w następujący sposób: ciekawość zajęć – 5,40, sposób prowadzenia 5,31, umiejętność wiedzy prowadzących zajęcia – 5,27, pomieszczenia i ich wyposażenie – 5,43, wielkość grupy zajęciowej – 5,54, przydatność zajęć w życiu – 5,29. Ponad 94% respondentów zakłada, że w przyszłości weźmie udział w zajęciach ponownie (łącznie odpowiedzi 6 i 7, gdzie 1 oznacza nieprawdopodobne, 7 prawdopodobne).</p> <p>Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 87%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat wzrósł, w 2010 r. wyniósł bowiem 80%, w 2015 r. natomiast 87%.</p> <p>Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imprezy: liczba – 6, uczestnicy – 24 100. 								

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	8. Śródmiejski Ośrodek Kultury	
Data utworzenia:	7 grudnia 1979 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Stare Miasto	
Adres strony internetowej:	http://lamelli.com.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja spotkań literackich, z aktorami, muzykami, dziennikarzami, podróżnikami, 2. Prowadzenie dwóch galerii – Lamelli i Mini Galerii - organizacja wystaw malarstwa i fotografii, 3. Organizacja Nagrody Krakowska Książka Miesiąca, 4. Przy Śródmiejskim Ośrodku Kultury działają chóry: Hejnał, kameralny Canticum Novum oraz muzyczny zespół kameralny Concerto Lamelli, 5. Organizacja Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego "Dać Świadectwo", 6. Wydawanie miesięcznego informatora Lamelli.com, miesięcznika społeczno-kulturalnego Kraków oraz kwartalnika Fragile. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	+
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	+
	Chóry/zespoły wokalne	+
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	+
	Kursy nauki gry na instrumentach	+
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	+
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-
	Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	+

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Edukacja ekologiczna	+
Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	+
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	+
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	+
Zajęcia komputerowe	+
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	+
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-
Narciarstwo	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Biblioteka					
Międzynarodowa współpraca kulturalna					-
Klub seniora					+
Nazwa działania edukacyjnego:	SZUKOLOTNIA – NAUKA ARTYSTYCZNEGO LATANIA: WARSZTATY EDUKACYJNO-ARTYSTYCZNE DLA GRUP ZORGANIZOWANYCH	SZTUKI OSWAJANIE – DLA SENIORÓW	PONIEDZIAŁKOWY AKTORSKI COACHING W ŚOK-U		
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	<p>Projekt został wybrany do analizy, ponieważ jest nietypowy i oryginalny, nie ma stałego scenariusza, jest on indywidualnie dobierany i ustalany, zajęcia mają na celu rozwinięcie kreatywności oraz odwagi artystycznej u dzieci.</p> <p>Są to warsztaty edukacyjno-artystyczne dla grup zorganizowanych z przedszkoli, szkół i innych placówek edukacyjnych. Warsztaty mają różne scenariusze, pozostają do wspólnego uzgodnienia, przebieg warsztatów jest dopasowywany do wieku uczestników. Szukolotnia – nauka artystycznego latania wprowadza dzieci w świat kultury i sztuki. Podczas zajęć uczestnicy poznają świat sztuki oraz techniki artystycznej, bawią się, uczą, tworzą i eksperymentują. Koncepcja merytoryczna projektu bazuje na połączeniu różnych dziedzin sztuki, m.in. sztuk wizualnych, teatru, muzyki, filmu. Uczestnicy badają i opisują artystycznie różne obszary kultury. Kluczem do pracy jest spontaniczność i współdziałanie, nawiązywanie relacji z innymi oraz wchodzenie w twórczą relację z otoczeniem i artystycznymi mediami. Uczestnicy w ramach spotkań poznają pojęcia związane ze sztuką współczesną i kulturą, mediami sztuki oraz techniki, jakimi operuje twórczość artystyczna. Warsztaty wspierają rozwój indywidualnych talentów i predyspozycji.</p>	<p>Projekt został wybrany do analizy, ponieważ kładzie nacisk na wspólne uczenie się i międzypokoleniowy dialog, ale bez hermetycznego języka nauki, eksponuje wartość wspólnego uczestnictwa w wydarzeniach świata sztuki.</p> <p>Sztuki osvajanie to cykl wydarzeń poświęconych kulturze współczesnej adresowany do seniorów. Program projektu składa się z wykładów tematycznie zorientowanych wokół zjawisk sztuki, obok refleksji teoretycznej uczestnicy zwiedzają wybrane wystawy w Krakowie razem z ich kuratorami. Program obejmuje również autorski cykl filmowy, analizujący istotne, ale mało popularne wątki światowego kina, a także spacerzy do krakowskich pracowni artystów, jak również warsztaty i seminaria, w ramach których odbywać się będą zajęcia dotyczące problematyki kolekcjonerstwa, kuratorstwa i krytyki artystycznej.</p> <p>Na zajęcia wstęp jest wolny, warsztaty odbywają się we wtorki, środy i czwartki o godzinie 16. Nie zidentyfikowano w związku z tym barier w dostępie do projektu.</p> <p>Kadrę organizującą zajęcia należy ocenić pozytywnie, są to kuratorzy sztuki, edukatorzy, artyści, krytycy i historycy sztuki, pracownicy uczelni wyższych w Krakowie, profesorowie i doktorzy.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że projekt posiada</p>	<p>Projekt został wybrany do analizy, ponieważ jest skierowany do szerokiego grona odbiorców, stanowi ciekawe połączenie zajęć teatralnych z samorozwojem i coachingiem interpersonalnym.</p> <p>Jest to coaching z wykorzystaniem narzędzi i działań aktorskich, które obejmują różnego rodzaju elementy – naukę aktorstwa, tańca, sztuki wizualizacji i improwizacji, a także zajęcia interpersonalne budujące samoświadomość, samoakceptację, pewność siebie, uczące ustalać konkretne cele w swoim życiu prywatnym i zawodowym, efektywniej wykorzystywać swoje zasoby wiedzy, umiejętności oraz zdolności. Warsztaty mają doprowadzić do pełniejszego wykorzystania potencjału i talentów uczestników. Zajęcia są przeznaczone dla pasjonatów aktorstwa, osób, których praca łączy się z wystąpieniami publicznymi, byciem w centrum uwagi, byciem liderem w zespole, instruktorów teatralnych, nauczycieli, performerów, improwizatorów, wszystkich, którzy pragną się rozwijać i zdobywać nowe umiejętności.</p> <p>Warsztaty odbywają się w poniedziałki w godzinach 18 00 – 21 00. Zajęcia kosztują 150 zł za miesiąc (450 zł za 12 spotkań x 3h). Czas odbywania się zajęć nie stanowi bariery, natomiast barierę może stanowić stosunkowo wysoka opłata.</p> <p>Warsztaty prowadzi Katarzyna Maria Zawadzka -</p>		

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

	<p>Koszt udziału w warsztacie wynosi 10 zł od dziecka. Warsztaty odbywają się w każdy poniedziałek, godziny są dopasowywane do każdej z grup. W związku z tym nie zidentyfikowano barier w dostępie do zajęć.</p> <p>Oprócz warsztatów w Muzeum, w ramach programu organizowane są inne zajęcia, spotkania na powietrzu, na wiele zajęć wstęp jest wolny.</p> <p>Warsztaty prowadzi Justyna Mazur - animatorka, litografka, absolwentka Wydziału Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, zawodowo zajmuje się edukacją artystyczną dzieci w Śródmiejskim Ośrodku Kultury, Muzeum Etnograficznym i w Cricotece oraz dorosłych na Wydziale Sztuki UP w Krakowie. Współpracuje z Uniwersytetem Dzieci w Krakowie jako koordynatorka programu „Tematy”. http://justynamazur.com.pl/. Kadre prowadzącą warsztaty należy więc ocenić pozytywnie.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że projekt posiada oddzielną zakładkę na stronie Muzeum, posiada własny blog i fanpage na Facebooku, wiele informacji o projekcie można znaleźć na stronach poświęconych wydarzeniom dla dzieci i portalach informacyjnych. W Internecie można przeczytać pozytywne opinie o projekcie, a na profilu Facebook obejrzeć szereg zdjęć z warsztatów, które pokazują, że bierze w nich udział wielu uczestników¹¹⁸.</p>	<p>oddzielną zakładkę na stronie ŚOK-u, posiada własny blog¹¹⁹, wiele informacji o projekcie można znaleźć na stronach poświęconych wydarzeniom kulturalnym w Krakowie i na portalach dla seniorów.</p> <p>aktorka i pedagog, absolwentka studium aktorskiego “Lart Studio” oraz studiów pedagogicznych na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, brała udział w wielu szkoleniach aktorskich w Polsce i za granicą. Obecnie współpracuje z Teatrem KTO w Krakowie. Kadre prowadzącą zajęcia należy więc ocenić pozytywnie.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o programie są dostępne na stronie ŚOK-u, posiadają oddzielną zakładkę, a także na portalu z wydarzeniami w Krakowie heyevent.com. Nie znaleziono jednak wielu informacji o warsztatach.</p>	
<p>Ocena zajęcia edukacyjnego:</p>	<p>Zajęcia należy ocenić pozytywnie, stanowią kreatywne i nietypowe spotkania dla dzieci, które są zorganizowane w profesjonalny sposób, pobudzają dzieci do twórczego myślenia i eksperymentów ze</p>	<p>Projekt należy ocenić pozytywnie, stanowi on kompleksowy program spotkań i warsztatów dla seniorów, który zapoznaje seniorów z różnymi rodzajami i formami sztuki. Nie zidentyfikowano</p>	<p>Projekt należy ocenić pozytywnie, jest ciekawy i skierowany do szerokiego grona odbiorców, chociaż opłata dla niektórych może stanowić barierę w uczestnictwie w zajęciach. Informacje o projekcie nie</p>

¹¹⁸ <https://www.facebook.com/Sztukolotnia-287573864605150/> [Dostęp 04.11.2015]

¹¹⁹ <http://www.sztukioswajanie.pl/> [Dostęp 04.11.2015]

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

sztuką. Nie zidentyfikowano barier w dostępie do zajęć. barier w dostępie do zajęć. są ponadto dobrze rozpowszechnione.

Ocena	Funkcjonalność strony internetowej	Dostępność czasowa	Pomieszczenia, przestrzeń i wyposażenie	Struktura organizacyjna instytucji kultury	Promocja instytucji kultury oraz oferowanych zajęć	Współpraca z innymi podmiotami	Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej	Dostępność finansowa zajęć	Kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia
-------	------------------------------------	--------------------	---	--	--	--------------------------------	---	----------------------------	--

8. Śródmiejski Ośrodek Kultury

Uzasadnienie oceny:

Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić pozytywnie, jest podzielona na wiele kategorii, jest czytelna i atrakcyjna wizualnie, zamieszczane na niej informacje są na bieżąco aktualizowane. Treści przedstawione na stronie są klarownie i wyczerpujące. **Dostępność czasową** ŚOK-u należy ocenić dobrze, w przypadkach case study zajęcia są dostosowane do możliwości uczestników, ŚOK działa od 8-20 w dni powszednie, w weekend jest zamknięty, co może stanowić barierę. **Struktura organizacyjna instytucji** jest podzielona, funkcjonują oddzielne działy zróżnicowane pod względem funkcjonalnym, ŚOK-owi podlegają również inne jednostki, które posiadają własną strukturę. Może to świadczyć o decentralizacji i swobodzie działania poszczególnych jednostek. ŚOK tworzony jest przez 5 klubów. **Promocję** należy ocenić pozytywnie, informacje o ŚOK-u są szeroko rozpowszechnione, są dostępne na stronie, fanpage na Facebooku, na blogach założonych dla programów, jak i stronach internetowych klubów, zespołów, galerii działających w ramach ŚOK-u oraz na innych portalach przede wszystkim poświęconych wydarzeniom w Krakowie, dla dzieci, dla seniorów itp. ŚOK **współpracuje** z innymi podmiotami, organizacjami państwowymi, innymi ośrodkami, współpraca nawiązywana jest często na poziomie danej jednostki podległej ŚOK-owi czy danego projektu. **Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej** jest szerokie, zajęcia są przeznaczone dla osób w różnym wieku, dotyczą one różnorodnych dziedzin – malarstwa, fotografii, literatury, tańca, muzyki, teatru, filmu, nauki języka, informatyki itp. **Dostępność finansowa** jest adekwatna, taką odpowiedź wskazało bowiem 72% respondentów badania PAPI/CAWI (n=100), część zajęć jest bezpłatna, ale na część obowiązują opłaty, są one bardzo zróżnicowane, dla seniorów i dzieci zajęcia nie są drogie, natomiast warsztaty niesprofilowane dla konkretnej grupy wiekowej są zazwyczaj droższe, wynoszą kilkaset złotych za cykl zajęć. **Kwalifikacje kadry** prowadzącej zajęcia należy ocenić pozytywnie, są to osoby zajmujące się daną tematyką, specjaliści i eksperci w danej dziedzinie, osoby wyedukowane profilowo. Wywiad IDI pozwolił na ocenę **wyposażenia instytucji**. Jeżeli chodzi o sprzęt jest on wysokiej jakości i nowoczesny. Niestety stan budynku i pomieszczeń jest bardzo zły, co wynika ze stanu prawnego kamienicy w której instytucja się mieści. Problemem jest przenoszenie dźwięku pomiędzy pomieszczeniami, co zakłóca prowadzenie zajęć. Budynek jest nieprzystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, co sprawia, że zdarzają się przypadki wnoszenia widzów na krzesłach na II piętro. Opinię tę potwierdza badanie PAPI/CAWI, bowiem infrastruktura oceniona została na 5,67 w skali od 1 (niezadowolająca) do 7 (zadowolająca). Ogólnie uczestnicy zajęć są dość zadowoleni, łącznie 74% respondentów oceniło swoje zadowolenie na 6 i 7 w skali 1 – niezadowolony, 7 – zadowolony. Badanie PAPI/CAWI (n=100) z uczestnikami zajęć wykazało, że poziom ich zadowolenia jest wysoki bowiem w skali od 1 (niezadowolony) do 7 (zadowolony) średnia ocena w poszczególnych kategoriach była w większości na poziomie 5. Dokładnie kształtuje się to w następujący sposób: ciekawość zajęć – 5,90, sposób prowadzenia 5,84, umiejętność wiedzy prowadzących zajęcia – 5,93, pomieszczenia i ich wyposażenie – 5,40, wielkość grupy zajęciowej – 5,46, przydatność zajęć w życiu – 5,46. Blisko 95% respondentów badania PAPI/CAWI deklaruje, że chętnie wezmą udział w zajęciach w przyszłości (odpowiedzi 6 i 7, gdzie 7 oznacza prawdopodobnie).

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 69%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat wzrósł znacząco, w 2010 r. wynosił bowiem zaledwie 59%, w 2015 r. natomiast aż 81%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

- Imprezy: liczba – 906, uczestnicy – 79 492;
- Zespoły artystyczne: liczba – 8, członkowie – 148;
- Koła – kluby: liczba – 18, członkowie – 829;
- Kursy: liczba – 28, absolwenci 576.

Wywiad IDI wskazuje, że odczuwalna jest konkurencja innych instytucji w Śródmieściu. Dla ŚOK istotne jest również to, że w tej dzielnicy brak jest mieszkańców, co jest ważne w przypadku działalności ośrodka kultury. Najbardziej sztandarowe wydarzenia instytucji to koncert „Ogrody” w ramach święta ogrodów, realizacja nagrody Krakowska Książka Miesiąca, Ogólnopolski Konkurs Poetycki „Dać świadectwo”, cykl przedstawień Miniatury Teatralne oraz wydawnictwa „Kraków” (miesięcznik) i „Fragile” (kwartalnik).

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	9. Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa "Nila" ¹²⁰	
Data utworzenia:	29.06.2000 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Stare Miasto	
Adres strony internetowej:	http://www.muzeum-ak.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie wystaw, 2. Organizowanie imprez, konferencji, wykładów, odczytów, prelekcji, lekcji muzealnych. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	-
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-
	Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	+

¹²⁰ Organizatorem Muzeum są Województwo Małopolskie oraz Gmina Miejska Kraków

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Edukacja ekologiczna	-
Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	-
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	+
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	+
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	+
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-
Narciarstwo	-

Biblioteka				+
Międzynarodowa współpraca kulturalna				+
Klub seniora				+
Nazwa działania edukacyjnego:	Poznajemy współczesnych rycerzy	Seminarium pt. "Gall Anonim na blogu - czyli o nowoczesnym uczeniu historii"	Gra miejska "Budzenie do niepodległości"	
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	<p>Zajęcia zostały wybrane ze względu na oryginalny scenariusz warsztatów oraz wyróżnienie programu w jako jedna z najbardziej rozwojowych inicjatyw dla dzieci do 14 lat - nagroda <i>Stoneczniki 2014</i>.</p> <p>Zajęcia z cyklu "Poznajemy współczesnych rycerzy" rozpoczynają się od wizyty na ekspozycji, podczas zwiedzania prezentowane są przedmioty poświęcone różnym aspektom żołnierskiego życia, m.in. elementy ekwipunku żołnierskiego, dokumenty, fotografie i rekonstrukcje czołgu oraz rakiety V2, po czym uczestnicy udają się do wojskowej "bazy"- sali edukacyjnej. Podczas warsztatów uczestnicy wstępują w szeregi polskiej armii i biorą udział w szkoleniu, w ramach którego mają możliwość bezpośredniego kontaktu z oryginalną bronią oraz elementami umundurowania i ekwipunku żołnierskiego. Kolejne zadania zależne są od wieku uczestników. Starsi (10-13 lat) przechodzą do wykonania zadań, wypełnianych kiedyś przez polskich konspiratorów m.in. pracują przy legalizacji dokumentów, poznają różne rodzaje szyfrów i sami zajmują się utajnieniem prostych rozkazów oraz wytwarzaniem ekwipunku żołnierskiego, następnie cofają się w czasie i wcielają w postać młodych żołnierzy - przy wykorzystaniu repliki broni przeciwpancernej wz. 35 "Ur" mają możliwość zmierzenia się z wirtualnymi czołgami - niemieckim i sowieckim. Młodszy uczestnicy (5-9 lat) po przebyciu szkolenia zajmują się natomiast pozyskiwaniem</p>	<p>Seminarium zostało wybrane do analizy, ponieważ jest działaniem rzadko spotykanym, jest skierowane do nauczycieli uczących historii, aby wskazać im nowe metody prowadzenia zajęć.</p> <p>Było to seminarium o charakterze szkoleniowym dla nauczycieli i miłośników historii pt. "Gall Anonim na blogu - czyli o nowoczesnym uczeniu historii". Było to spotkanie jednorazowe, odbyło się 27 lutego 2013 r. w Muzeum AK.</p> <p>Na spotkaniu dominowali nauczyciele historii szkół krakowskich różnych typów, przybyło na nie liczne grono entuzjastów historii i literatury, aby posłuchać o nowoczesnych metodach upowszechniania wiedzy o przeszłości.</p> <p>Po wystąpieniach historyków i literatów, przedstawiono przykłady możliwych do realizacji w warunkach szkolnych, nowoczesnych w formie, kształtujących w treści, a także atrakcyjnych dla uczniów zajęć edukacyjnych, jak i przykład pracy grupowej wykonanej metodą projektu przez młodzież licealną. Spotkanie zakończyło się wydaniem zaświadczeń o udziale w seminarium oraz rozlosowaniem wśród uczestników atrakcyjnych nagród książkowych i biletów na balonowe wloty widokowe nad Krakowem.</p> <p>Nie znaleziono informacji o koszcie udziału w wydarzeniu, ani o godzinie seminarium.</p>	<p>Zajęcia zostały wybrane do analizy, ponieważ podejmowały trudną tematykę niepodległościową i rozwijały idee upowszechniania oraz pogłębiania patriotyzmu wśród młodzieży w prosty, ale niekonwencjonalny sposób.</p> <p>Projekt był skierowany do młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej, polegał na grze miejska śladami Józefa Piłsudskiego i Legionów "Budzenie do Niepodległości". Organizatorem było Muzeum Armii Krajowej we współpracy z Hufcem Wędrowników Kraków I Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej.</p> <p>Uczestnicy gry, zgrupowani w trzyosobowych zespołach, rozpoczęli rywalizację od wysłuchania wykładu dyrektora Muzeum AK na temat działalności niepodległościowej Józefa Piłsudskiego. Wykład zawierał odpowiedzi na wiele pytań z jakimi musieli poradzić sobie uczestnicy gry w kolejnym etapie. Kolejny etap gry obejmował wykonywanie różnego rodzaju zadań, m.in. musztrę, targowanie się z kupcem o cenę prowiantu dla wojska, rozpoznawanie mundurów czy poszczególnych części broni. W związku z tym, że gra odbywała się w przededniu rocznicy śmierci Józefa Piłsudskiego, ostatnim zadaniem było złożenie kwiatów w krypcie na Wawelu, gdzie spoczywają doczesne szczątki Marszałka.</p> <p>Było to jednorazowe spotkanie, odbyło się 11.05.2014r. (sobota) o godzinie 10, czas i data zajęć</p>	

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

	<p>zaopatrzenia na potrzeby armii, przygotowują białoczerwone opaski, pracują przy produkcji sprzętu - wykonują z plasteliny: czołgi, samoloty oraz rakiety. Dodatkowo poznają historię wyjątkowego polskiego czworonożnego żołnierza - niedźwiedzia Wojtka.</p> <p>Zajęcia są organizowane dla grup zorganizowanych, szkół, data i godzina są ustalane indywidualnie. Koszt udziału w zajęciach to 9 zł. Nie zidentyfikowano barier w dostępie do zajęć.</p> <p>Prowadzący warsztaty to pracownicy Muzeum AK, co należy ocenić pozytywnie.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o warsztatach znajdują się na stronie Muzeum, w oddzielnej zakładce, a także na portalach dla dzieci oraz na portalach informacyjnych i z wydarzeniami w Krakowie – opis zajęć i zaproszenie w ramach Bonu Kultury.</p>	<p>Udział w konferencji brali historyk i pisarz - prof. Norman Davies, Tadeusz Żaba, zastępca Dyrektora Muzeum AK, Mariusz Wollny, Andrzej Pilipiuk, autorzy książek historycznych, a także nauczyciele - Zdzisław Bednarek i Grzegorz Szymanowski. Spotkanie prowadził G. Szymanowski, nauczyciel historii, który reprezentował Zespół Doradców Metodycznych UMK.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że o seminarium znalazły się informacje na stronie Muzeum, na fanpage na Facebooku, na stronie miasta, a także na portalach poświęconych historii.</p>	<p>nie stanowiły więc bariery w dostępie do wydarzenia. Udział w grze był bezpłatny.</p> <p>Zajęcia zorganizowali pracownicy Muzeum.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o grze miejskiej znalazły się na stronie Muzeum, na stronie miasta Krakowa, portalach informujących o wydarzeniach w Krakowie.</p>
<p>Ocena zajęcia edukacyjnego:</p>	<p>Warsztat należy ocenić pozytywnie, jego scenariusz jest ciekawy, powinien zmotywować dzieci do nauki poprzez zabawę i nietypowe zajęcia. Nie zidentyfikowano barier w dostępie do projektu.</p>	<p>Seminarium należy ocenić pozytywnie, zostało ono zorganizowane profesjonalnie, przede wszystkim ze względu na prelegentów.</p>	<p>Wydarzenie należy ocenić pozytywnie, gra miejska stanowiła ciekawą formę nauki i zainteresowania młodych osób historią.</p>
	<p>Ocena</p>	<p>Funkcj nowani e strony internet owej</p>	<p>Dostęp ność czasow a instytuc ji kultury</p> <p>Pomies zczenia, przestrz eń i wyposa żenie</p> <p>Struktu ra organiz acyjna instytuc ji kultury</p> <p>Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć</p> <p>Współp raca z innymi podmio tami</p> <p>Zakres i zróżnic owanie oferty edukac yjnej</p> <p>Dostęp ność finanso wa zajęć</p> <p>Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia</p>
<p>9. Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa "Nila"</p>			
<p>Uzasadnienie oceny:</p>	<p>Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić pozytywnie, jest podzielona na wiele kategorii, zamieszczane na niej informacje są na bieżąco aktualizowane. Treści przedstawione na stronie są klarowne i wyczerpujące. Badanie PAPI/CAWI wykazało, że ze strony internetowej o zajęciach dowiedziało się 35% respondentów, zatem strona jest przydatnym narzędziem. Dostępność czasową Muzeum należy ocenić pozytywnie, jest ono otwarte od wtorku do niedzieli w godzinach 11-18, a w poniedziałek jest zamknięte. Struktura organizacyjna instytucji jest podzielona, funkcjonują działy tematyczne jak i funkcjonalne, co może świadczyć o decentralizacji i swobodzie działania poszczególnych</p>		

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

jednostek. **Promocję** należy ocenić pozytywnie, informacje o Muzeum dostępne są na stronie, fanpage na Facebooku, na YouTube, koncie Twitter, Mixcloud, na innych portalach przede wszystkim poświęconych wydarzeniom w Krakowie, historii i miastu, a także w radiu i prasie. Opinie o muzeum są pozytywne, jak wskazują komentarze na Google. Analiza strony internetowej wykazała, że Muzeum **współpracuje** z innymi podmiotami, głównie z organizacjami państwowymi, nie znaleziono jednak wielu informacji o współpracy Muzeum. **Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej** jest wysokie, ze względu na specyfikę Muzeum, prowadzone są zajęcia głównie o tematyce historycznej. Oferta jest bardzo szeroka muzeum posiada wystawy czasowe jak i stałe. Ekspozycja stała jest poświęcona Polskiemu Państwu Podziemnemu i jego sile zbrojnej Armii Krajowej. Muzeum ma bardzo szeroką kolekcje zbiorów: militaria, odznaczenia, pamiątki. Warto jednak zauważyć, że zajęcia te przyjmują różne formy, są kierowane do wszystkich grup wiekowych, są sprofilowane dla różnych rodzajów odbiorców. **Dostępność finansowa** jest wysoka, bowiem 77% respondentów badania PAPI/CAWI (n=65) uczestniczyło w zajęciach bezpłatnych. Większość zajęć edukacyjnych, dodatkowych oprócz stałej wystawy jest bezpłatna. **Kwalifikacje kadry** prowadzącej zajęcia należy ocenić pozytywnie, są to pracownicy Muzeum, doktorzy i profesorowie, historycy i literaci. Wywiad IDI umożliwił ocenę **stanu infrastruktury**, która według respondenta jest nowoczesna, adekwatna i wystarczająca. Pozytywną ocenę instytucji potwierdza badanie PAPI/CAWI, bowiem 65% respondentów jest zadowolonych z uczestnictwa w zajęciach (odpowiedzi 6 i 7, gdzie 7 oznacza zadowolony). Badanie PAPI/CAWI (n=65) z uczestnikami zajęć wykazało, że poziom ich zadowolenia jest wysoki bowiem w skali od 1 (niezadowolony) do 7 (zadowolony) średnia ocena w poszczególnych kategoriach była w większości na poziomie 5. Dokładnie kształtuje się to w następujący sposób: ciekawość zajęć – 5,35, sposób prowadzenia 5,55, umiejętność wiedzy prowadzących zajęcia – 5,70, pomieszczenia i ich wyposażenie – 5,44, wielkość grupy zajęciowej – 5,03, przydatność zajęć w życiu – 4,75. Blisko 69% respondentów zakłada, że w przyszłości chętnie weźmie udział w podobnych zajęciach (odpowiedzi 6 i 7, gdzie 7 oznacza prawdopodobne).

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 52%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat spadł znacząco, w 2010 r. wynosił bowiem 74%, w 2015 r. natomiast zaledwie 36%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Wystawy stałe: 1;
- Wystawy zmienne: 21;
- Liczba zwiedzających: 411 525.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	10. Muzeum Historyczne Miasta Krakowa	
Data utworzenia:	1899 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Stare Miasto	
Adres strony internetowej:	http://www.mhk.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie muzeum, 2. Kultywowanie lokalnych tradycji, 3. Działania edukacyjne, 4. Prowadzenie wydawnictwa, 5. Prowadzenie sklepów muzealnych. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	+
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	+
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	+
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-
	Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	+

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Edukacja ekologiczna	-
Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	+
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	+
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	+
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	+
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-
Narciarstwo	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Biblioteka		+	
Międzynarodowa współpraca kulturalna		+	
Klub seniora		+	
<p>Nazwa działania edukacyjnego:</p> <p>Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:</p>	<p style="text-align: center;">Konkurs "Czy znasz Kraków"</p> <p>Projekt został wybrany do analizy ze względu na swój kompleksowy charakter i mobilizację młodzieży do nauki.</p> <p>Jest to najstarszy i najbardziej prestiżowy konkurs wiedzy o Krakowie. Został zapoczątkowany w 1961 r., jest adresowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Najważniejsze cele konkursu to: rozwijanie zainteresowań historią Polski ze szczególnym uwzględnieniem dziejów czynu niepodległościowego i problematyki regionalnej; promowanie wartości uniwersalnych; kształtowanie umiejętności związanych z samodzielną analizą, interpretacją wydarzeń i postaci historycznych; rozwijanie umiejętności tworzenia narracji historycznej – integrowania informacji; pozyskanych z różnych źródeł oraz przedstawiania argumentów uzasadniających własne stanowisko; rozwijanie umiejętności wskazywania powiązań pomiędzy przeszłością a czasami współczesnymi. Trzech najlepszych uczestników konkursu "Czy znasz Kraków" ma możliwość udziału w finale konkursu wiedzy o Uniwersytecie Jagiellońskim, w którym nagrodą dla każdego finalisty jest indeks Uniwersytetu Jagiellońskiego. Od listopada 2015 do maja 2016 odbywają się wykłady związane z tematem konkursu dostępne dla wszystkich (13 wykładów). Każdy zgłoszony uczestnik otrzyma na pierwszym wykładzie indeks, w którym będzie zbierał podpisy wykładowców po każdym wykładzie. Udział</p>	<p style="text-align: center;">Zagraj w Kraków!</p> <p>Projekt wybrano do analizy, ponieważ w nietypowy sposób zachęca młodzież do nauki o Krakowie, przedstawia nietypową wiedzę w ciekawy sposób, a także angażuje i mobilizuje uczestników w zajęcia.</p> <p>Cykl spotkań adresowany jest do ludzi młodych, którzy chcą poznawać historię Krakowa w sposób aktywny, mobilizujący do stawiania pytań i szukania na nie odpowiedzi. Formułą cyklu są gry i spacer-y interaktywne w przestrzeni miasta. Każde spotkanie poświęcone jest innemu, często mało znanemu zagadnieniu lub zabytkom i miejscom.</p> <p>W ramach projektu odbywają się spotkania: <i>Nadstaw ucha, miasto mówi i słucha</i> - interaktywny spacer połączony z nagrywaniem dźwięków miasta; <i>Rozdajemy indeksy MHK</i> - uczestnicy spaceru zostają krakowskimi żakami i odkrywają tajemnice wyższych uczelni; <i>Zabłocie wczoraj i dziś</i> - wyposażeni z archiwalne fotografie i dokumenty uczestnicy próbują odnaleźć w przestrzeni Zabłocia ślady dawnych fabryk, warsztatów, targowisk. Najciekawsze fotografie spośród wykonanych podczas spaceru zostaną zestawione z tymi z przeszłości. Prace fotograficzne zostaną nagrodzone i zaprezentowane w Muzeum; <i>Historia pisana na nowo</i> - uczestnicy spaceru starają się odnaleźć zapomniane miejsca, odkryć ich historię i stworzyć nowy przewodnik, gra, podczas której poznać można Kraków, którego już nie ma.</p>	<p style="text-align: center;">Salon pod Faetonem</p> <p>Projekt został wybrany do analizy ze względu na to, że jest kierowany do osób w każdej grupie wiekowej, do pasjonatów i osób, które znają się na historii i sztuce oraz chcą pogłębić swoją wiedzę, są one specjalistyczne i profesjonalne.</p> <p>Projekt składa się z cyklu wykładów, na których prezentowane są najcenniejsze i najciekawsze zbiory MHK, często przechowywane na co dzień w muzealnych magazynach. Spotkania prowadzone przez doświadczonych muzealników. Tegoroczne hasło spotkań to: <i>Kraków – kształt, czas i sens miasta</i>.</p> <p>Spotkania: <i>Zaginiony Kraków Józefa Brodowskiego</i> - spojrzenie poprzez grafikę, rysunek i obrazy na nieistniejące budowle Krakowa; <i>Zmiana w oku kamery</i> - przemiany architektury i urbanistyki Krakowa w drugiej połowie XIX w. - wyjątkowy zbiór fotograficzny; <i>Kazimierz: żydowski ślad</i> - wypadki dziejowe które spowodowały, że dawna substancja urbanistyczna służy dzisiaj innym celom i nabiera innych znaczeń; <i>Postindustrialne Podgórze: od kamieniołomu do muzeum</i> - powieść o dziejach podgórskiego przemysłu, jego wpływie na rozwój i kształt miasta oraz o wpływie terenów przemysłowych na oblicze Krakowa; <i>Nowa Huta: Rewolucja w mieście</i> - rewolucja, która minęła, architektura, która stała się zabytkiem urbanistyki; <i>Kraków stary i nowy: kontrasty i współbrzmienia</i> - Kraków jako pulsujące życiem miasto, a zarazem</p>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

	<p>w wykładach daje możliwość zdobycia dodatkowych punktów.</p> <p>Udział w projekcie jest bezpłatny, natomiast za udział w eliminacjach międzyszkolnych należy zakupić karnet w cenie 20 zł. Nie powinno to jednak stanowić bariery w dostępie uczestników do projektu.</p> <p>Nie znaleziono informacji o godzinach wykładów, odbywają się one w dniach powszechnych.</p> <p>Kadrę osób realizujących konkurs należy ocenić pozytywnie, są to pracownicy Muzeum oraz profesory i doktorzy z krakowskich uczelni wyższych oraz jednostek historycznych.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o konkursie znajdują się w oddzielnej zakładce na stronie Muzeum, na fanpage na Facebooku, a także na stronach internetowych krakowskich szkół średnich i partnerów projektu jak i portalach kierowanych do młodzieży.</p>	<p>Gry i spacerzy interaktywne w przestrzeni miasta odbywają się w soboty o godz. 12.00. Zajęcia są bezpłatne. Nie stwierdzono w związku z tym żadnych barier w dostępie do projektu.</p> <p>Zajęcia prowadzą pracownicy Muzeum, kustosze.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że o projekcie można przeczytać w oddzielnej zakładce na stronie Muzeum, na fanpage na Facebooku, a także na portalach poświęconych Krakowowi i wydarzeniom kulturalnym w mieście.</p>	<p>podręcznik dziejów architektury, gdzie współegzystują obok siebie budowle z różnych czasów, w różnych formach i stylach.</p> <p>Wykłady naukowe odbywają się raz w miesiącu w niedzielę o godz. 16.00 w Pałacu Krzysztofora. Udział w wykładach jest bezpłatny. Nie stwierdzono w związku z tym żadnych barier w dostępie do projektu.</p> <p>Kadra prowadząca zajęcia to doświadczeni muzealnicy - kustosze i opiekunowie kolekcji, należy więc ją ocenić pozytywnie.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że o projekcie można przeczytać w oddzielnej zakładce na stronie Muzeum, na fanpage na Facebooku, a także na portalach poświęconych Krakowowi i wydarzeniom kulturalnym w mieście.</p>							
Ocena zajęcia edukacyjnego:	Konkurs należy ocenić pozytywnie, jest on przygotowany profesjonalnie, daje duże możliwości nauki i rozwoju dla młodzieży, nie zidentyfikowano żadnych barier w dostępie do zajęć. Informacje o konkursie są rozpowszechnione w wysokim stopniu.	Projekt należy ocenić pozytywnie, jest on ciekawy, nie zidentyfikowano żadnych barier w dostępie do zajęć. Przedstawia ciekawe treści, wiadomości o nim są rozpowszechnione w wysokim stopniu.	Projekt należy ocenić pozytywnie, jest on profesjonalnie przygotowany, prowadzą go eksperci, nie zidentyfikowano żadnych barier w dostępie do zajęć. Przedstawia ciekawe treści, wiadomości o nim są rozpowszechnione w wysokim stopniu.							
	Ocena	Funkcjonalność strony internetowej	Dostępność czasu i instytucji kultury	Pomieszczenia, przestrzeń i wyposażenie	Struktura organizacyjna instytucji kultury	Promocja instytucji kultury oraz oferowanych zajęć	Współpraca z innymi podmiotami	Zakres i różnicowanie oferty edukacyjnej	Dostępność finansowa zajęć	Kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia
10. Muzeum Historyczne Miasta Krakowa										
Uzasadnienie	Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić pozytywnie, jest podzielona na wiele kategorii, jest czytelna, atrakcyjna wizualnie. Zamieszczane na niej informacje są na									

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

oceny:

bieżąco aktualizowane. Treści przedstawione na stronie są klarownie i wyczerpujące. Ze strony internetowej o zajęciach dowiedziało się 32% respondentów PAPI/CAWI (n=52). **Dostępność czasową** należy ocenić pozytywnie, Muzeum i jego placówki otwarte są przez cały tydzień, w poniedziałki krócej – do 14, natomiast od wtorku do niedzieli do ok. 16-18. **Struktura organizacyjna instytucji** jest podzielona, funkcjonują działy tematyczne jak i funkcjonalne, co może świadczyć o decentralizacji i swobodzie działania poszczególnych jednostek. **Promocję** należy ocenić pozytywnie, informacje o Muzeum dostępne są na stronie, fanpage na Facebooku, na innych portalach przede wszystkim poświęconych wydarzeniom w Krakowie, wydarzeniom dla dzieci, młodzieży, na stronach krakowskich szkół i na ogólnopolskich portalach informacyjnych, gdzie opisywane są poszczególne wystawy. Ponadto informacje o Muzeum pojawiają się w telewizji, radiu i prasie – mediach ogólnopolskich, jak i zagranicznych np. New York Times. Analiza strony internetowej wykazała, że Muzeum **współpracuje** z wieloma podmiotami, posiada szereg patronów, takich jak telewizja, radio, prasa, teatr, firmy prywatne. Wg respondenta IDI szczególnie cenne są kontakty z Muzeum Techniki w Warszawie, Fundacją Muzeum Motoryzacji oraz stowarzyszeniami zrzeszającymi pasjonatów w danej, wąskiej dziedzinie oraz organizacjami zawodowymi, np. NOT, Stowarzyszenie Inżynierów Komunikacji. **Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej** jest wysokie, ze względu na specyfikę Muzeum, prowadzone są zajęcia głównie o tematyce historycznej, kulturalnej, architektonicznej i urbanistycznej. Muzeum posiada szeroką ofertę warsztatową, organizuje także mnóstwo zajęć skierowanych do dzieci lub/i rodziców. Nadto muzeum aranżuje ciekawe wydarzenia (np. teatralne), stara się rozwijać swoją ofertę. Warto jednak zauważyć, że zajęcia te przyjmują różne formy, są kierowane do wszystkich grup wiekowych, są sprofilowane. **Dostępność finansowa** jest umiarkowana, bilet normalny do większości oddziałów to koszt ok. 10 zł, wejścia do Fabryki Schindlera (21 zł) i Podziemia rynku (19zł) to nieco wyższy koszt. Funkcjonują ulgi dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz dla grup zorganizowanych. Udział w większości zajęć edukacyjnych jest bezpłatny lub są to niewielkie kwoty (ok. 5zł). Wyższe opłaty dotyczą kursów na przewodników i dla przewodników (50-90 zł). Respondenci badania PAPI/CAWI potwierdzili tę opinię, bowiem 54% z nich uczestniczyło w zajęciach bezpłatnie, a 23% uważa że wysokość opłat za zajęcia jest adekwatna. **Kwalifikacje kadry** prowadzącej zajęcia należy ocenić pozytywnie, są to pracownicy oddziałów Muzeum, doktorzy i profesorowie uczelni wyższych w Krakowie, jak i członkowie tematycznych stowarzyszeń. Wywiad IDI umożliwił ocenę **wyposażenia instytucji** jako średnią. Placówka wymaga bowiem powiększenia powierzchni wystawienniczej. Ważny jest remont hali oraz stworzenie dodatkowej powierzchni w tzw. podtworzu. Inwestycja ta warunkuje dalszy rozwój instytucji, bowiem obecnie zwiedzający wędrują między budynkami, brak jest również biura obsługi zwiedzających. Blisko 70% respondentów oceniło swoje zadowolenie z uczestnictwa w zajęciach na 6 i 7, 17% zaś na 5 (skala 1 – niezadowolony, 7 – zadowolony). Badanie PAPI/CAWI (n=52) z uczestnikami zajęć wykazało, że poziom ich zadowolenia jest wysoki bowiem w skali od 1 (niezadowolony) do 7 (zadowolony) średnia ocena w poszczególnych kategoriach była w większości na poziomie 5/6. Dokładnie kształtuje się to w następujący sposób: ciekawość zajęć – 5,98, sposób prowadzenia 5,98, umiejętność wiedzy prowadzących zajęcia – 6,10, pomieszczenia i ich wyposażenie – 6,02, wielkość grupy zajęciowej – 5,61, przydatność zajęć w życiu – 5,33.

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 56%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat spadł, w 2010 r. wynosił bowiem 64%, w 2015 r. natomiast zaledwie 58%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Wystawy stałe: 11;
- Wystawy zmienne: 17;
- Liczba zwiedzających: 948 436.

Według respondenta IDI największe wydarzenie to Classic Moto Show z udziałem ok. 100 pojazdów, poza tym Noc Odkrywców, wystawy tematyczne.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	11. Muzeum Inżynierii Miejskiej	
Data utworzenia:	1998 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	http://www.mimk.com.pl	
Adres strony internetowej:	Czyżyny	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gromadzenie eksponatów związanych z rozwojem komunikacji miejskiej, elektrowni, gazownictwa, gospodarką komunalną oraz zabytkami historii techniki, 2. Powadzenie programu edukacyjnego "Przygody z wiedzą". 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	-
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-
	Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	+
	Edukacja ekologiczna	+
	Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	+

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	+
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	+
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	+
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-
Narciarstwo	-
Biblioteka	-
Międzynarodowa współpraca kulturalna	+

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa działania edukacyjnego:	Klub seniora		+
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	<p>MIM-KOWE PORANKI</p> <p>Projekt został wybrany, ponieważ jest to kompleksowy program spotkań dla dzieci, który w przyjemny sposób poprzez zabawę zapoznaje dzieci z elementami geografii, matematyki, fizyki, plastyki, wykonywane są podczas zajęć modele, zabawki i eksperymenty. Podczas warsztatów prowadzone są także gry towarzyskie i zadania plastyczne.</p> <p>MIM-kowe poranki to sobotnie warsztaty rodzinne. W roku 2014 były to „MIM-kowe poranki w podróży”. Projekt zakładał stworzenie przez dzieci specjalnego MIM-kowego paszportu i gromadzenia w nim pieczętek z podróży – każdego zajęć. Podczas każdego spotkania wykonywane były zabawki lub modele związane z danym państwem. Przez zabawę i gry towarzyskie dzieci dowiedziały się jak spędzają czas dzieci w różnych krajach. Program zakładał m.in. takie zajęcia jak: <i>Budujemy raketę z napędem odrzutowym; Poznajemy geometrię w praktyce, Tworzymy tangramy i grę dydaktyczną; Budujemy dom z Kraju Kwitnącej Wiśni i prosty sejsmograf; Budujemy i programujemy prosty układ automatyczny.</i> Zajęcia były przeznaczone dla dzieci w wieku 7- 13 lat.</p> <p>Zajęcia MIMK-owych Poranków odbywają się w jedną sobotę miesiąca w godzinach porannych 10.30 i 12.30 od października do czerwca. Nie zidentyfikowano ograniczeń jeśli chodzi o dostęp do zajęć.</p> <p>Opłata za jedno zajęcia to 15 zł od dziecka, cenę należy uznać za niewielką, nie powinna ona stanowić barier w dostępie do zajęć.</p> <p>Nie znaleziono informacji o kadrze prowadzącej</p>	<p>INŻYNIERIA CIAŁA LUDZKIEGO</p> <p>Cykl spotkań dla seniorów o zdrowiu składał się z 3 tematów - Inżynieria wzroku - sprawdzenie działanie soczewki identycznej z soczewką znajdującą się w ludzkim oku, ćwiczenia, które pozwolą zachować dobry wzrok, informacje o tym jak mózg odbiera impulsy wzrokowe i w jaki sposób je przetwarza; Inżynieria serca – informacje o tym jakie napięcie elektryczne jest potrzebne, aby serce mogło pracować, w jakim rytmie bije serce noworodka i człowieka dorosłego, doświadczenie - na czym polega działanie serca jako pompy ssąco – tłoczącej; Inżynieria słuchu – dyskusja na temat ludzkich uszu, alternatywne sposoby na odbieranie dźwięku przez mózg, słuchanie dźwięków i oglądanie fale elektromagnetycznych, o odpowiadającej im częstotliwości, informacje o procesach jakie zachodzą w mózgu podczas słuchania muzyki i podczas hałasu, które dźwięki są niebezpieczne dla naszych uszu oraz jak dbać o higienę słuchu.</p> <p>Informacje o datach i godzinach spotkań, a także opłatach i kadrze prowadzącej zajęcia nie są dostępne na stronie Muzeum, nie znaleziono na ten temat żadnych informacji. W biuletynie Małopolskiego Kongresu Uniwersytetów III Wieku i I Ogólnopolskich Senioraliów w Krakowie znaleziono informacje, że cykl zajęć rozpoczął się 14.06.2014r. i zajęcia trwały w godzinach 10-10:45 i 14-14:45. Niestety w związku z brakiem szerszych informacji niemożliwa jest ocena dostępu do zajęć i ewentualnych barier.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że o Projekcie jest niewiele informacji, są one dostępne jedynie w</p>	<p>"Dobry wieczór w muzeum"</p> <p>Zajęcia zostały wybrane do analizy ze względu na to, że są kierowane do nauczycieli i osób, które uczą, pracują z dziećmi. Zidentyfikowano niewielką liczbę zajęć tego typu.</p> <p>Program zakłada zwiedzanie muzeum i warsztaty, na których uczestnicy nauczą się jak prowadzić zajęcia dla dzieci, jak zainteresować ich trudną tematyką, przedstawione zostaną przykładowe przepisy na warsztaty z dziećmi, a także wykłady i dyskusje. W ramach projektu odbędą się także warsztaty skonstruowania prostego i kreatywnego quizu elektrycznego, który pomoże w utrwaleniu nowo poznanej wiedzy z dowolnej dziedziny nauki.</p> <p>Zajęcia kierowane są do nauczycieli i osób pracujących z dziećmi, odbywają się w godzinach popołudniowych o 16 i 17 raz w miesiącu w środy. Pierwsze zajęcia odbywają się 14.10.2015, a ostatnie 17.12.2015, jest to więc cykl 3 spotkań, z których każde obejmuje dwa zajęcia po 40 min. Zajęcia są bezpłatne. Nie zidentyfikowano barier w dostępie do zajęć, wszyscy zainteresowani bez problemu powinni móc uczestniczyć w projekcie.</p> <p>Nie znaleziono informacji o kadrze prowadzącej zajęcia.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o projekcie dostępne są wyłącznie na stronie Muzeum, posiadają tam oddzielną zakładkę i na fanpage na Facebooku. Można ocenić, że nie zostały one w wyraźny sposób wypromowane.</p>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

	<p>zajęcia.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że projekt posiada oddzielną zakładkę na stronie Muzeum, informacje o projekcie są zamieszczane także na fanpage na Facebooku. Informacje o zajęciach znajdują się na portalach poświęconych wydarzeniom w Krakowie i zajęciom dla dzieci. Na forach internetowych poświęconych zajęciom dla dzieci można znaleźć informację o Projekcie, a także pozytywne opinie o zajęciach.</p>	<p>oddzielnej zakładce na stronie Muzeum, nigdzie indziej nie znaleziono informacji o projekcie. Można ocenić, że nie został on prawidłowo wypromowany.</p>	
<p>Ocena zajęcia edukacyjnego:</p>	<p>Zajęcia należy ocenić pozytywnie, poprzez nietypową zabawę i oryginalne zajęcia uczą dzieci nauk ścisłych i przyrodniczych, dodatkowo pobudzają ich kreatywność i twórczość. Nie stwierdzono, żadnych ograniczeń w udziale w zajęciach.</p>	<p>Ideę projektu należy ocenić dobrze, ale brak wielu informacji organizacyjnych uniemożliwia rzetelną ocenę projektu. Promocję projektu należy ocenić negatywnie.</p>	<p>Projekt należy ocenić pozytywnie, nie zidentyfikowano barier w dostępie do zajęć. Jest on ciekawy i użyteczny, skierowany do grupy docelowej, do której skierowanych jest niewiele tego typu zajęć.</p>
	<p>Ocena</p>	<p>Funkcj nowani e strony internet owej</p>	<p>Dostęp ność czasow a instytuc ji kultury</p> <p>Pomies zczenia, przestrz eń i wyposa żenie</p> <p>Struktu ra organiz acyjna instytuc ji kultury</p> <p>Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć</p> <p>Współp raca z innymi podmio tami</p> <p>Zakres i zróżnic owanie oferty edukac yjnej</p> <p>Dostęp ność finanso wa zajęć</p> <p>Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia</p>
<p>11. Muzeum Inżynierii Miejskiej</p>			
<p>Uzasadnienie oceny:</p>	<p>Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić pozytywnie, strona jest atrakcyjna wizualnie, podzielona na wiele zakładek, odnośników, działa sprawnie. Zamieszczane na niej informacje są na bieżąco aktualizowane. Treści przedstawione na stronie są klarownie i wyczerpujące. Dostępność czasowa instytucji jest wysoka, Muzeum otwarte jest w miesiącach październik – maj w godzinach 10-16 i w miesiącach czerwiec wrzesień we wtorki, czwartki i niedziele do 18. Muzeum jest otwarte od wtorku do niedzieli. Struktura organizacyjna instytucji jest podzielona, funkcjonują działy tematyczne jak i funkcjonalne, jak np. księgowość czy kasy, oddzielnym oddziałem jest Oddział Muzeum - Ogród Doświadczeń im. Stanisława Lema, co może świadczyć o decentralizacji i swobodzie działania poszczególnych jednostek, a także o szerokiej ofercie instytucji. Promocję należy ocenić pozytywnie, informacje o Muzeum dostępne są na stronie, fanpage na Facebooku, na YouTube i Instagramie, na innych portalach przede wszystkim poświęconych wydarzeniom w Krakowie, wydarzeniom dla dzieci i na ogólnopolskich portalach informacyjnych, gdzie opisywane są poszczególne wystawy. Ponadto Muzeum bardzo dobrze opisane zostało na portalu dla turystów TripAdvisor, gdzie można przeczytać wiele pozytywnych opinii na temat Muzeum. Jednak jak wskazano w opisywanych przypadkach case study, poszczególne projekty nie zawsze są odpowiednio wypromowane. Analiza strony internetowej wykazała, że Muzeum współpracuje z wieloma podmiotami, takimi jak inne muzea w Polsce i Europie, Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. w Krakowie, Krakowskie Towarzystwo Ochrony Zabytków Techniki, Instytut Transportu Samochodowego, Naczelna Organizacja Techniczna.</p>		

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Federacja Stowarzyszeń Naukowo – Technicznych, Krakowski Klub Modelarzy Kolejowych, Telewizja Polska S.A., Urząd Dozoru Technicznego. **Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej** jest silne, prowadzone są zajęcia muzealne dla dzieci w różnym wieku, podzielone tematycznie ze względu na wiek uczestników, zajęcia dla nauczycieli, dorosłych, organizowane są spotkania z dziećmi i rodzicami, zajęcia dla seniorów. Wszystkie zajęcia dotyczą techniki i nauki, jednak są bardzo różnorodne, poruszają różne dziedziny nauki, jak np. fizykę, chemię, medycynę itp. **Dostępność finansowa** zajęć jest dobra, bilet normalny to koszt 10 zł, a ulgowy 7zł, we wtorki wejście na wystawę jest bezpłatne, droższe są warsztaty (80/90zł) i zwiedzanie z przewodnikiem (polskim 25zł, angielskim 50zł). Respondenci badania CAWI w 48% uczestniczyli w zajęciach nieodpłatnie, a pozostałe 40% uważa że opłata jest na adekwatnym poziomie. Funkcjonują różnego rodzaju ulgi, dla osób starszych, dla dzieci, dla grup zorganizowanych i członków organizacji partnerskich Muzeum. **Kwalifikacjach kadry** prowadzącej zajęcia należy ocenić średnio, bowiem respondenci badania PAPI/CAWI (n=52) ocenili sposób prowadzenia zajęć na 5,20, a umiejętności prowadzących na 5,24 (skala, gdzie 1 oznacza niezadowolony, a 7 zadowolony). **Stan infrastruktury** należy również ocenić średnio, bowiem respondenci badania PAPI/CAWI ocenili go na 5,28 (skala, gdzie 1 oznacza niezadowolony, a 7 zadowolony). Ocena zadowolenia z uczestnictwa w zajęciach jest średnia, bowiem jednoznacznie zadowolonych było 52% (odpowiedzi 6 i 7 w skali, gdzie 7 oznacza zadowolony). Badanie PAPI/CAWI (n=52) z uczestnikami zajęć wykazało, że poziom ich zadowolenia jest średni bowiem w skali od 1 (niezadowolony) do 7 (zadowolony) średnia ocena w poszczególnych kategoriach była w większości na poziomie 5. Dokładnie kształtuje się to w następujący sposób: ciekawość zajęć – 5,46, sposób prowadzenia 5,20, umiejętność wiedzy prowadzących zajęcia – 5,24, pomieszczenia i ich wyposażenie – 5,28, wielkość grupy zajęciowej – 5,24, przydatność zajęć w życiu – 4,70. Niepokojące jest, że tylko 49,3% respondentów badania PAPI/CAWI jednoznacznie zakłada, że chętnie wezmą udział w zajęciach ponownie.

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 56%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat spadł znacząco, w 2010 r. wynosił bowiem 78%, w 2015 r. natomiast zaledwie 50%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Wystawy stałe: 6;
- Wystawy zmienne: 14;
- Liczba zwiedzających: 190 333.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	12. Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie	
Data utworzenia:	01.02.2010	
Dzielnica miasta Krakowa:	Podgórze	
Adres strony internetowej:	https://www.mocak.pl	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentacja sztuki współczesnej ze szczególnym uwzględnieniem sztuki dwóch ostatnich dziesięcioleci, 2. Projekty edukacyjne, badawcze i wydawnicze opracowywane z myślą o zróżnicowanych grupach odbiorców, 3. W ramach muzeum działają: biblioteka, księgarnia, kawiarnia oraz pracownia konserwatorska sztuki współczesnej. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	-
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-
	Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	+
	Edukacja ekologiczna	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	+
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	-
Lekcje muzealne/tematyczne	+
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	+
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-
Narciarstwo	-
Biblioteka	+

Międzynarodowa współpraca kulturalna

+

Klub seniora

+

Nazwa działania edukacyjnego:

Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:

Drogi do wolności

Warsztaty zostały wytypowane do analizy, ponieważ pobudzają kreatywność, a także pozwoliły uczestnikom poprzez zajęcia artystyczne zmienić przestrzeń miasta, w którym żyją.

Warsztaty Drogi do wolności należały do cyklu edukacyjnego Her/My/His/story, organizowanego przez MOCĄK we współpracy z Konsulatem Stanów Zjednoczonych. Podczas pierwszej części warsztatów dzieci i młodzież zaprojektowała ubrania dla przygotowanych przez artystów lalek, a następnie wspólnie pomalowały każdą z zabawek. Po zajęciach plastycznych uczestnicy wysłuchali opowieści Iwony Wojnarowicz na temat historii polskiego i światowego street artu. Później uczestnicy wraz z Mikołajem Rejsem udali się na ul. Kącik, gdzie na ścianie dawnej fabryki Wawel czekał na nie niedokończony przez artystę mural. Najpierw uczestnicy przy pomocy farb, pędzli i sprayów ozdobili PAPI/CAWI erowe latawce, które stanowiły integralną część graffiti, następnie przybili je do ściany i tasemkami połączyli z murałem. Na koniec uczestnicy uzupełnili brakujące elementy graffiti. Przy pomocy przedmiotów codziennego użytku i farb pomalowali postacie przedstawione na muralu.

Było to jednorazowe warsztaty, ale zorganizowane w ramach większego projektu, odbyły się 21 sierpnia 2011 r. o godzinie 13:00 w ramach Lata w MOCĄK-u. W warsztatach wzięło udział siedemnastu uczestników. Udział w zajęciach był bezpłatny, nie zidentyfikowano barier w udziale w wydarzeniu.

reCYCLING, czyli wspólne malowanie rowerów na początek wakacji

Projekt został wybrany do analizy, ponieważ umożliwiał tworzenie z profesjonalnym artystą, a także pobudzał wyobraźnię, kreatywne myślenie jak i ośmielał uczestników do tworzenia.

Był to warsztat tworzenia komiksu, który był skierowany do licealistów i studentów. Składał się z dwóch części. Na początku uczestnicy poznali artystę - Mariusza Tarkawiana oraz pracowników MOCĄK-u, opowiedzieli o sobie i swoich zainteresowaniach oraz wykonali portrety innych uczestników. Artysta opowiedział uczestnikom o swojej twórczości, o początkach zainteresowania rysunkiem w dzieciństwie i współczesnej pracy. W drugiej części warsztatu przestrzeń galerii zmieniła się w pracownię komiksu. Na ścianach galerii uczestnicy wykonali własne prace oraz twórczo zmieniali komiks artysty, dorysowując, wypełniając, przekształcając zawartą w nim historię. Efektem warsztatu była publikacja, która została wydana w wydawnictwie Muzeum <https://mocak.pl/sklep/produkt/do-rysowania>. Praca ta ma zachęcać odbiorców do dalszego tworzenia, jak wskazują autorzy *Zachęcamy do przetwarzania prezentowanych prac: kolorowania, niszczenia, komentowania. Do rysowania!*

Warsztat odbył się 30 kwietnia 2012 r., nie znaleziono informacji o godzinie spotkania, ani o opłacie.

Warsztat prowadzili pracownicy MOCĄK-u i Mariusz Tarkawian, artysta prezentujący swoją pracę na wystawie *Komiks. Legendy miejskie* w MOCĄK-u.

Niewidzialni/niewidzialne

Projekt został wybrany do analizy z powodu nietypowej formy angażowania seniorów i osoby niepełnosprawne w sztukę za pomocą nowoczesnych technologii.

Jest to projekt społeczno-artystyczny realizowany w ramach 4. Grolsch ArtBoom Festival w Krakowie. Akcja stawiała pytanie o istnienie współczesnych, niewidzialnych fortyfikacji Krakowa. Głównymi bohaterami projektu są krakowianie, w szczególności seniorzy i osoby niepełnosprawne, którzy wzięli udział w warsztatach na temat wykorzystania technologii GPS w sztuce, a następnie przy jej użyciu zmapowali fragmenty miasta postrzegane przez nich jako twierdze. Wizualizacja współczesnych krakowskich twierdz została wydrukowana na pocztówkach, które uczestnicy mogli rozesać do dowolnie wybranych miejsc.

Projekt trwał w okresie od 15 do 29 czerwca 2012 r. Spotkania zazwyczaj odbywały się popołudniu w weekend. Udział w zajęciach był bezpłatny. Nie znaleziono żadnych barier w dostępie do projektu.

Zajęcia prowadził Krzysztof Mazur – artysta multimedialny, prekursor sztuki interaktywnej w Polsce. Należy więc ocenić, że kadra prowadząca zajęcia była profesjonalna.

Analiza netnograficzna wykazała, że jest dużo informacji o projekcie, został on opisany na stronie MOCĄK-u, na jego fanpage na Facebooku, powstała też oddzielna strona internetowa www.niewidzialni-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

<p>Ocena zajęcia edukacyjnego:</p>	<p>Kadra prowadząca warsztaty została oceniona bardzo dobrze, składała się z ekspertów, artystów - muralisty Mikołaja Rejsa, historyczki sztuki Iwony Wojnarowicz i pomysłodawczyni projektu Elżbiety Sali.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o wydarzeniu znalazły się na stronie Muzeum, na jego fanpage na Facebooku, a także na portalach informacyjnych, poświęconych wydarzeniom kulturalnym w Krakowie, sztuce współczesnej, a także na portalach artystów z Krakowa oraz w prasie.</p> <p>Warsztat należy ocenić pozytywnie, w oryginalny sposób uczył uczestników znaczenia kultury, wprowadził ich w zagadnienie street artu, a także pozwolił na kreatywne tworzenie i zmianę otoczenia, w którym żyją. Poprzez różnorodność zajęć był ciekawy i oryginalny dla uczestników. Ponadto, nie zidentyfikowano, żadnych barier w dostępie do zajęć, można się spodziewać, że warsztat został profesjonalnie przygotowany, ponieważ został przeprowadzony przez artystów, ekspertów dziedziny.</p>	<p>Należy więc ocenić, że kadra prowadząca zajęcia była profesjonalna i przygotowana.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że nie ma wielu informacji o warsztacie, natomiast publikacja z warsztatów jest rozpromowana i sprzedawana nie tylko w księgarni MOCAK, ale także w innych niezależnych.</p> <p>Warsztat należy ocenić pozytywnie, pobudzał kreatywność i zachęcał poprzez tworzenie na ścianach galerii do artystycznego otworzenia się uczestników. Ponadto, dzięki obecności artysty, uczestnicy mogli nauczyć się wielu technik, a także dowiedzieć jak wygląda życie artysty.</p>	<p>niewidzialne.pl, jak i filmik promujący na YouTube. Informacje o projekcie znalazły się na innych stronach internetowych, portalach dotyczących wydarzeń w Krakowie, czy portali Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej.</p> <p>Projekt należy ocenić pozytywnie, ponieważ w nietypowy sposób zachęcał mieszkańców Krakowa, w szczególności osoby niepełnosprawne i seniorów do włączenia się w oryginalne artystyczne zajęcia, a przy okazji uczył ich nowych technologii, jak i przybliżał przestrzeń, w której żyją.</p>	
<p>12. Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie</p>	<p>Ocena</p>	<p>Funkcj nowani e strony internet owej</p>	<p>Dostęp ność czasow a</p> <p>Pomies zczenia, przestrz eń i</p> <p>Struktu ra organiz acyjna</p> <p>Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć</p> <p>Współp raca z innymi podmio tami</p> <p>Zakres i zróżnic owanie oferty edukac yjnej</p> <p>Dostęp ność finanso wa zajęć</p> <p>Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia</p>	
<p>Uzasadnienie oceny:</p>	<p>Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić pozytywnie, strona jest atrakcyjna wizualnie, podzielona na wiele zakładki, donośników, działa sprawnie. Zamieszczane na niej informacje są na bieżąco aktualizowane. Treści przedstawione na stronie są klarownie i wyczerpujące. Dostępność czasowa instytucji jest wysoka, Muzeum otwarte jest od wtorku do niedzieli w godzinach 11-19, a biuro od poniedziałku do piątku w godzinach 8-16. Struktura organizacyjna instytucji jest podzielona, co może świadczyć o decentralizacji i swobodzie działania poszczególnych jednostek, co przy działalności kulturalnej ma duże znaczenie. Promocję należy ocenić pozytywnie, informacje o Muzeum dostępne są na stronie, fanpage</p>			

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

na Facebooku, na innych portalach przede wszystkim poświęconych kulturze, miastu Kraków i wydarzeniach w Krakowie. Ponadto na YouTube zamieszczone są filmiki promujące wydarzenia, MOCAK posiada patronów medialnych, w tym radio. Respondent badania IDI dodał, że elementem promocyjnym poza wymienionymi jest „marketing szeptany” i kształtowanie się mody na bywanie w MOCAK-u. Analiza strony internetowej wykazała, że MOCAK **współpracuje** z wieloma podmiotami, takimi jak instytucjami edukacyjnymi, kulturalnymi, pomocowymi, organizacjami pozarządowymi i projektami zaangażowanymi społecznie, a także firmami prywatnymi. Muzeum współpracuje z różnymi podmiotami przy okazji organizowanych wydarzeń, np. współdziałanie z Fundacją im. Wisławy Szymborskiej przy wystawie pokazującej jej działalność inną niż poetycka, współdziałanie z Krakowskim Biurem Festiwalowym przy różnych projektach. **Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej** jest silne, mimo tego, że wszystkie działania dotyczą edukacji kulturalnej, artystycznej to poruszają wiele innych tematów, jak np. ekologia, sport. Pobudzają uczestników do działania i angażują osoby z różnych grup społecznych. **Dostępność finansowa** zajęć jest dobra, nie znaleziono informacji o opłacie wszystkich wydarzeń, ale w przypadku, kiedy udawało się odnaleźć taką wiadomość okazywało się, że zajęcia są bezpłatne. Potwierdza to badanie PAPI/CAWI, w którym 69% respondentów uczestniczyło w zajęciach bezpłatnie. **Kwalifikacje kadry** prowadzącej zajęcia należy ocenić średnio, bowiem sposób prowadzenia zajęć respondenci badania PAPI/CAWI ocenili na 5, a wiedzę prowadzących na 5,45 (skala: 1 – niezadowolony, 7 – zadowolony). Wywiady IDI wykazały, że **stan infrastruktury** instytucji jest wysokiej jakości. Placówka została zaprojektowana i wyposażona „przyszłościowo”. Respondent jednak zapowiedział potrzebę poszerzenia zaplecza magazynowego, bowiem w tym kontekście trzeba planować z kilkudziesięcioletnim wyprzedzeniem. Respondent zauważył również, że skoro cały sprzęt został zakupiony w jednym czasie, może zaistnieć potrzeba jego wymiany również w podobnym okresie, co może stanowić wydatek rzędu 1-2 mln zł. Jednoznacznie zadowolonych z uczestnictwa w zajęciach było 39% respondentów badania PAPI/CAWI (n=49). Badanie PAPI/CAWI (n=49) z uczestnikami zajęć wykazało, że poziom ich zadowolenia jest wysoki bowiem w skali od 1 (niezadowolony) do 7 (zadowolony) średnia ocena w poszczególnych kategoriach była w większości na poziomie 4/5. Dokładnie kształtuje się to w następujący sposób: ciekawość zajęć – 5,06, sposób prowadzenia 5,00, umiejętność wiedzy prowadzących zajęcia – 5,45, pomieszczenia i ich wyposażenie – 5,69, wielkość grupy zajęciowej – 4,90, przydatność zajęć w życiu – 4,37. Badanie PAPI/CAWI pozwoliło stwierdzić, że tylko 39% respondentów jednoznacznie wyraża chęć ponownego udziału w zajęciach w przyszłości.

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 86%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat spadł, w 2010 r. wynosił bowiem aż 96%, w 2015 r. natomiast obniżył się do 82%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Wystawy stałe: 1;
- Wystawy zmienne: 28;
- Liczba zwiedzających: 105 365.

Zdaniem respondenta wywiadu IDI wzrost zainteresowania placówką będzie znaczący. Placówka jest coraz bardziej rozpoznawalna, doceniane są jej zbiory i organizowane wydarzenia. Dyrekcja ma różnorodne pomysły na kolejne działania. Jako przeszkody w rozwoju i dostępności Muzeum, Respondent wymienia brak parkingu dla gości, brak stanowiska miejskiej wypożyczalni rowerów czy pewne oddalenie od centrum. Wskazuje przy tym na duże możliwości wspólnej promocji z położonym tuż obok Muzeum Fabryka Schindlera.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	13. Muzeum PRL-u	
Data utworzenia:	2012 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Stare Miasto	
Adres strony internetowej:	http://www.mppl.pl/	
Zakres zadań ogólny:	Muzeum jest na etapie tworzenia koncepcji zasad funkcjonowania. Ogólną rolą muzeum jest dokumentowanie historii i praca naukowa, jak również edukowanie społeczeństwa. Muzeum ma uwzględniać wszystkie aspekty życia w epoce PRL: polityczne, społeczne, obyczajowe i kulturalne.	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	-
	Zajęcia z fotografii	+
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	-
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-
	Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	-
	Edukacja ekologiczna	-
	Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	+
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	+
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-
Narciarstwo	-
Biblioteka	+
Międzynarodowa współpraca kulturalna	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Klub seniora										
Nazwa działania edukacyjnego:	Nie dotyczy niniejszej instytucji									
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	Nie dotyczy niniejszej instytucji									
Ocena zajęcia edukacyjnego:	Nie dotyczy niniejszej instytucji									
	Ocena	Funkcj nowani e strony internet owej	Dostęp ność czasow a instytuc ji kultury	Pomies zczenia, przestrz eń i wyposa żenie	Struktu ra organiz acyjna instytuc ji kultury	Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć	Współp raca z innymi podmio tami	Zakres i zróznic owanie oferty edukac yjnej	Dostęp ność finanso wa zajęć	Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia
13. Muzeum PRL-u										
Uzasadnienie oceny:	<p>Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić jako średnie, strona nie jest atrakcyjna wizualnie, nie zawiera podstawowych informacji o instytucji, przedstawionych w klarowny sposób (np. brak opisu założeń funkcjonowania instytucji). Zamieszczane na niej informacje są aktualizowane. Strona zawiera odniesienie do Facebooka oraz Twittera, jednak ikonka Twittera dubluje się z tą przenoszącą do Facebooka, co ostatecznie świadczy o braku konta na drugim z wymienianych portali. Dostępność czasowa instytucji jest ograniczona, ponieważ wystawy są czynne w godz. 10.00-17.00, a biuro do godz. 16.00. Jedynie spotkania/wydarzenia organizowane są w godz. wieczornych. Na stronie internetowej brak jest klarownego kalendarium wydarzeń organizowanych przez Muzeum. Również promocję wydarzeń prowadzoną przez instytucję należy ocenić średnio. Jeżeli chodzi o strukturę, Muzeum nie jest samodzielne, jego zarządcą jest Muzeum Historyczne Miasta Krakowa. Instytucja posiada wyspecjalizowany zespół z podzielonymi kompetencjami, na edukację, marketing, księgowość, sekretariat, dział inwentaryzacyjny. Analiza netnograficzna wykazała, że powstanie Muzeum cieszyło się zainteresowaniem ze strony prasy (pisała o nim m. in. Gazeta Wyborcza, NaszeMiasto¹²¹, Wiadomości Onet¹²², Eska¹²³). Analiza komentarzy pod artykułami dotyczącymi wydarzeń realizowanych przez Muzeum wskazuje, że jego funkcjonowanie jest negatywnie odbierane przez mieszkańców miasta¹²⁴. Głównymi zarzutami ze strony internautów są słabe, mało widoczne efekty prac</p>									

¹²¹ <http://krakow.naszemiasto.pl/artykul/muzeum-prl-w-nowej-hucie-eksponaty-wywiezli-do-stolicy,1961665,art,t,id,tm.html>

¹²² <http://wiadomosci.onet.pl/krakow/marek-niedzwiecki-w-muzeum-prl-u-w-krakowie/fejjs>

¹²³ <http://krakow.eska.pl/poznaj-miasto/nowa-huta-muzeum-prl-u-otworzy-podziemia/1000>

¹²⁴ Komentarz ze strony <http://wiadomosci.onet.pl/krakow/marek-niedzwiecki-w-muzeum-prl-u-w-krakowie/fejjs>: „Byłem w tym muzeum,tak sła biutkiego muzeum ze świecą szukać, prowadzą go chyba panie świetliczanki i jacyś ludzie nie mający pojęcia. I ponoć już rok istnieje, ale cały czas w organizacji. Ciekaw jestem na co poszły dotacje, bo tam nawet sprzątaczkki mają problem ze

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

instytucji. Działania promocyjne Muzeum obejmowały również sprzedaż biletów poprzez portal Groupon, podczas akcji wykupionych zostało 250 kuponów¹²⁵. Pomimo działań podejmowanych przez instytucje jej formę promocji oceniono jako średnią, co potwierdza odbiór jej przez internautów. Dostęp do informacji o **współpracy** podejmowanej przez Muzeum jest ograniczony do danych o współdziałaniu z Muzeum Historycznym Miasta Krakowa. Zatem współpraca Muzeum oceniona została negatywnie. Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej ogranicza się do tematyki PRL. Zajęcia polegają głównie na spotkaniach, wykładach oraz lekcjach muzealnych, co nie w pełni wyczerpuje współczesne oczekiwania odbiorców. **Dostępność finansową** należy ocenić pozytywnie ze względu na niski koszt biletu wstępu (9 zł (normalne), 7 zł (ulgowe i grupowe), 6 (ulgowe grupowe), 4,5 (Krakowska Karta Rodzinna)) oraz lekcji muzealnej (często bezpłatne), oprowadzenie (100 zł). Nie można ocenić **kwalfikacji kadry**, ponieważ nie ma dostępu do tego typu danych. Metoda tajemniczego klienta pozwoliła na pozytywną ocenę stanu infrastruktury pozytywnie, bowiem sprzęt jest zadbane i w dobrym stanie. Zbiory są zachowane w dobrym stanie i konserwowane na bieżąco. Widać duży wkład muzeum w kolekcję.

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2013-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa jedynie w 29%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 3 lat spadł, w 2013 r. wynosił bowiem 37%, w 2015 r. natomiast 33%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Wystawy stałe: 1;
- Wystawy zmienne: 2;
- Liczba zwiedzających: 6 708.

---

sprzątaniem. Jak się wchodzi to mam wrażenie, że wszedłem na budowę lub do obiektu, który od 50 lat nie był sprzątny. A mała wystawka ze zdjęciami równie dobrze mogłaby wisieć w korytarzu a nie w dużej sali. Podłączenie projektora na sali to zwykła amatorszczyzna.”

¹²⁵ <https://www.groupon.pl/deals/muzeum-prl-u#>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	14. Muzeum Historii Fotografii im. Walerego Rzewuskiego w Krakowie	
Data utworzenia:	1972 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Krowodrza	
Adres strony internetowej:	http://www.mhf.krakow.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. dbanie o powierzone dobro kulturowe, 2. miejsce spotkań i wymiany poglądów, 3. gromadzenie, opracowanie, przechowywanie, konserwacja i udostępnianie dóbr kultury, 4. działalność naukowa, oświatowa, wystawiennicza i wydawnicza. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	+
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	-
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-
	Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	-
	Edukacja ekologiczna	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	-
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	-
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	+
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	-
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-
Narciarstwo	-
Biblioteka	+

Międzynarodowa współpraca kulturalna

+

-

Klub seniora

Nazwa działania edukacyjnego:

Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:

Edukacja artystyczna – warsztaty dla dzieci

Zajęcia zostały wytypowane, ponieważ działalność edukacyjna instytucji ogranicza się do dwóch rodzajów działalności warsztatów (dwa rodzaje) dla dzieci oraz lekcji muzealnej. Zatem do analizy case study wytypowane zostały wszystkie oferowane przez instytucję działania.

Na dwa miesiące (wrzesień-październik) przewidziane jest 6 tematów zajęć: Jak działa OKO?, Jak powstaje KOLOR?, Jak powstają ILUZJE?, Jak działa twoja WYOBRAŹNIA?, Jak zatrzymać OBRAZ?, Jak poruszyć OBRAZ?. Na zajęcia obowiązuje limitowana liczba miejsc, których może zabraknąć. Uczestnicy warsztatów poznają bliżej naturę światła, mogą sprawdzić swoje umiejętności w odgadywaniu kolorów. Uczestnicy warsztatu odkrywają mechanizmy popularnych złudzeń optycznych, a także tworzą swoje własne iluzje.

Uczestnictwo w zajęciach jest bezpłatne. Brak jest informacji o osobie prowadzącej zajęcia.

Analiza netnograficzna wykazała, że zajęcia samodzielnie nie funkcjonują w sieci, a jedynie poprzez stronę instytucji.

Edukacja artystyczna – warsztaty edukacyjne polowanie na obrazy

Zajęcia zostały wytypowane, ponieważ działalność edukacyjna instytucji ogranicza się do dwóch rodzajów działalności warsztatów (dwa rodzaje) dla dzieci oraz lekcji muzealnej. Zatem do analizy case study wytypowane zostały wszystkie oferowane przez instytucję działania.

Warsztaty stanowią ofertę całoroczną instytucji, skierowane są do osób w wieku 6-12 lat. Tematy zajęć to: Ustaw się – czyli o czym mówią portrety, Patrz własnymi oczami – czyli kompozycja nie zawsze jest na miejscu, Odkryj fotografię – czyli jak zostać wynalazcą, Tnij i klej - przygoda z fotomontażem, Jak działa zoetrop, czyli wprawiamy w ruch nieruchome obrazy. Są to zajęcia organizowane dla klas szkół podstawowych.

Częstotliwość zajęć będzie zależała od zainteresowania, brak jest informacji o prowadzących zajęcia.

Opłaty za udział w zajęciach edukacyjnych: lekcja muzealna 75 PLN + 3 PLN/os., warsztat 7 PLN

Analiza netnograficzna wykazała, że zajęcia samodzielnie nie funkcjonują w sieci, a jedynie poprzez stronę instytucji.

Lekcje muzealne/tematyczne – lekcje muzealne

Zajęcia zostały wytypowane, ponieważ działalność edukacyjna instytucji ogranicza się do dwóch rodzajów działalności warsztatów (dwa rodzaje) dla dzieci oraz lekcji muzealnej. Zatem do analizy case study wytypowane zostały wszystkie oferowane przez instytucję działania.

Muzeum Historii Fotografii im. Walerego Rzewuskiego w Krakowie oferuje zestaw lekcji muzealnych, które mogą być uzupełnieniem programu nauczania oraz zachętą dla nauczycieli i pedagogów do czynnego uczestnictwa w programie, który obejmuje tematykę związaną z historią i rozwojem techniki fotografii od czasów najdawniejszych po czasy współczesne. Lekcje są prowadzone przez pracowników merytorycznych muzeum, specjalistów z wybranych dziedzin fotografii. W czasie trwania lekcji oferowany jest kontakt z eksponatami muzealnymi, prezentację fachowej literatury oraz pokazy slajdów.

Koszt zajęć 75 PLN + 3 PLN/os

Zajęcia trwają od 60 do 90 min.

Analiza netnograficzna wykazała, że zajęcia samodzielnie nie funkcjonują w sieci, a jedynie poprzez stronę instytucji.

Ocena zajęcia edukacyjnego:

Należy pozytywnie ocenić zajęcia, są one skierowane do konkretnej grupy odbiorców, skupiają się na tematyce w jakiej specjalizuje się instytucja.

Należy pozytywnie ocenić zajęcia, są one skierowane do konkretnej grupy odbiorców, skupiają się na tematyce w jakiej specjalizuje się instytucja.

Należy pozytywnie ocenić zajęcia, są one skierowane do konkretnej grupy odbiorców, skupiają się na tematyce w jakiej specjalizuje się instytucja.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Ocena	Funkcj nowani e strony internet owej	Dostęp ność czasow a	Pomies zczenia, przestr zeń i wyposa żenie	Struktu ra organiz acyjna instytuc ji kultury	Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć	Współp raca z innymi podmio tami	Zakres i zróznic owanie oferty edukac yjnej	Dostęp ność finanso wa zajęć	Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia
14. Muzeum Historii Fotografii im. Walerego Rzewuskiego w Krakowie									
Uzasadnienie oceny:	<p>Strona internetowa oceniona została jako średnia. Przyczyną oceny jest brak zawartości w niektórych zakładkach. Strona jest atrakcyjna wizualnie i posiada odniesienie do mediów społecznościowych – Facebook, YouTube oraz Vimeo. Dostępność czasowa instytucji również jest średnia, galeria czynna jest od środy do piątku w godz. 11.00-18.00, natomiast w weekendy w godz. 10.00-15.00. Struktura organizacyjna instytucji jest bardzo dobrze opisana na stronie internetowej. W instytucji funkcjonują takie działy jak: dyrekcja i administracja, dział fotografii, specjalista ds. zabezpieczeń zbiorów, dział gromadzenia i inwentaryzacji zbiorów, dział techniki i technologii fotografii, dział upowszechniania, biblioteka i archiwum. Struktura oceniona została zatem pozytywnie. Promocja instytucji również zostanie oceniona pozytywnie, ze względu na aktywność instytucji w mediach społecznościowych oraz na portalach związanych z kulturą. Muzeum współpracuje z innymi podmiotami, m. in. przy projekcie Między piktorializmem a awangardą – wystawa Fortunaty Obrąpalskiej, gdzie instytucja współpracowała z Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego, Muzeum Historii Fotografii im. Walerego Rzewuskiego w Krakowie, Muzeum Sztuki w Klużu-Napoca, Instytutem Polskim w Bukareszcie oraz Ambasadzie RP w Bukareszcie. Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej należy ocenić pozytywnie w zakresie jakim funkcjonuje instytucja. Dostępność finansową zajęć również należy ocenić pozytywnie, ponieważ zajęcia indywidualne są bezpłatne, a opłata za lekcje muzealną/warsztaty na jednego uczestnika również jest nieznaczna. Blisko 94% respondentów badania PAPI/CAWI uczestniczyło w zajęciach bezpłatnie. Kwalifikacje prowadzących ocenione zostały na podstawie badania PAPI/CAWI (n=49), średnia ocena ich wiedzy według respondentów to 5,84, w skali gdzie 1 oznacza niezadowolająca, a 7 zadowolająca. Wywiad IDI pozwolił ocenić stan infrastruktury placówki. Mieści się ona bowiem w kamienicy w Śródmieściu, brakuje w niej sal do prowadzenia warsztatów i innych działań edukacyjnych, nie ma możliwości urządzania projekcji organizowania dużych wystaw i wydarzeń. Brakuje miejsca w magazynach oraz trudno eksponować dostępne zbiory, występują również bariery architektoniczne. Ogólnie uczestnicy zajęć są zadowoleni, bowiem 94% respondentów badania PAPI/CAWI ocenia swój poziom zadowolenia na 6 i 7, w skali gdzie 7 oznacza zadowolony. Badanie PAPI/CAWI (n=49) z uczestnikami zajęć wykazało, że poziom ich zadowolenia jest wysoki bowiem w skali od 1 (niezadowolony) do 7 (zadowolony) średnia ocena w poszczególnych kategoriach była w większości na poziomie ponad 6. Dokładnie kształtuje się to w następujący sposób: ciekawość zajęć – 6,47, sposób prowadzenia 6,41, umiejętność wiedzy prowadzących zajęcia – 5,84, pomieszczenia i ich wyposażenie – 6,37, wielkość grupy zajęciowej – 6,51, przydatność zajęć w życiu – 6,27. Blisko 77,2% respondentów badania PAPI/CAWI deklaruje, że chętnie weźmie udział w podobnych zajęciach w przyszłości.</p> <p>Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 87%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat nieco wzrósł, w 2010 r. wynosił bowiem 90%, w 2015 r. natomiast 92%.</p> <p>Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wystawy stałe: 1; • Wystawy zmienne: 10; • Liczba zwiedzających: 28 086. 								

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	15. Galeria Sztuki Współczesnej "Bunkier Sztuki"	
Data utworzenia:	1950 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Stare Miasto	
Adres strony internetowej:	http://bunkier.art.pl	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. prezentowanie sztuki współczesnej, 2. promocja artystów, 3. edukacja artystyczna – spotkania i dyskusje z udziałem krytyków, 4. działalność wydawnicza. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	+
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	+
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	-
Edukacja ekologiczna	+
Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	-
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	-
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	-
Lekcje muzealne/tematyczne	+
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	+
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

	Narciarstwo		-
	Biblioteka		-
	Międzynarodowa współpraca kulturalna		+
	Klub seniora		-
	Edukacja artystyczna – Mały klub bunkra sztuki	Edukacja artystyczna – Sztuka 24H	Edukacja artystyczna – Po kapitalizmie
Nazwa działania edukacyjnego:			
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	<p>Instytucja realizuje niewiele zajęć edukacyjnych, ponieważ nie jest to jej głównym zadaniem. Zatem do analizy case study wybrane zostały zajęcia obecnie oferowane przez Bunkier.</p> <p>Mały Klub Bunkra Sztuki (MKBS) to projekt artystyczno-edukacyjny z dziedziny sztuki współczesnej skierowany do dzieci i młodzieży, realizowany od 2007 roku. W jego ramach inicjowane są spotkania i wspólne twórcze działania najmłodszej publiczności Galerii (dzieci od 6 do 12 lat) z artystami z różnych dziedzin sztuki w formie warsztatów artystycznych. Ich celem jest nie tylko umożliwienie młodym ludziom swobody ekspresji i wypowiedzi artystycznej czy współpraca z artystami (od początku współtworzącymi to przedsięwzięcie), ale przede wszystkim oddanie głosu młodym uczestnikom kultury i włączenie tego głosu do dyskursu publicznego.</p> <p>Zajęcia integrują różne formy edukacji artystycznej, w tym również teatralną, literacką, Zajęcia skierowane są dla dzieci od 6 do 12 lat, jak również istnieje cykl spotkań „Poznajmy się!” z młodzieżą w wieku 13-18 lat. Zajęcia otrzymały łącznie 6 nagród lub wyróżnień.</p> <p>Brak jest informacji o tym gdzie i kiedy odbywają się zajęcia.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że Klub posiada stronę</p>	<p>Instytucja realizuje niewiele zajęć edukacyjnych, ponieważ nie jest to jej głównym zadaniem. Zatem do analizy case study wybrane zostały zajęcia obecnie oferowane przez Bunkier.</p> <p>Sztuka 24H jest to portal służący edukacji. Głównym celem portalu Sztuka24h jest stworzenie wirtualnej bazy zasobów dydaktycznych dotyczących sztuki współczesnej. Na stronie sztuka24h.edu.pl gromadzone są materiały stworzone w ramach działań związanych z projektami organizowanymi przez Bunkier Sztuki, a także informacje uzyskane od zaprzyjaźnionych instytucji (np. Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki), nauczycieli i edukatorów (np. 3D, czyli Dizajn Dla Dzieci). Publikowane materiały (zakładka: dla nauczycieli) są uporządkowane według słów-kluczy (np. tolerancja, malarstwo, tożsamość), co pozwala na swobodne wyszukiwanie danych i opracowywanie własnej lekcji/scenariusza/planu zajęć na dany temat.</p> <p>Na nauczycieli, animatorów kultury, edukatorów czekają przykładowe scenariusze lekcji, scenariusze oprowadzania po wystawach sztuki współczesnej, przewodniki po wystawach, adresowane zarówno do dorosłych, jak i do dzieci, ilustracje i reprodukcje dzieł sztuki współczesnej, dokumentacja fotograficzna i filmowa omawianych prezentacji, filmy edukacyjne. Do dyspozycji użytkowników jest także obrazkowy słownik</p>	<p>Instytucja realizuje niewiele zajęć edukacyjnych, ponieważ nie jest to jej głównym zadaniem. Zatem do analizy case study wybrane zostały zajęcia obecnie oferowane przez Bunkier.</p> <p>Celem projektu „po kapitalizmie” jest refleksja nad możliwością stworzenia systemu gospodarczego alternatywnego względem obecnie istniejącego. Początkowo (2012) składał się z czterech ściśle związanych z sobą modułów – miasto, teoria, sztuka i życie codzienne. Moduł teoretyczny obejmował kółko samokształceniowe, w ramach którego wygłaszano referaty na tematy związane z projektem oraz dyskutowano o książce „Rzecz-pospolita” (Michael Hardt, Antonio Negri) przy wsparciu znawców tej problematyki (m.in. Ewy Majewskiej i Jana Sowy). Z inicjatywy Uniwersytetu Jagiellońskiego kółko gościło ponadto debatę z udziałem Roberta Esposito i Tadeusza Sławka. W ramach projektu 7–8 grudnia 2012 roku odbyła się konferencja „po kapitalizmie. od egoizmu do wspólnoty”. Wygłoszono 31 referatów, gościnie wystąpił (poprzez Skype’a) dr Krzysztof Nawratek (część referatów z konferencji opublikowano w czasopiśmie „Praktyka Teoretyczna”: praktykateoretyczna.pl/numery/pt-392013). Ponadto odbyła się projekcja filmu Isabelle Fremieux, Johna Jordana i Kyprosa Kyprianou „Paths Through Utopia” oraz koncert Krakowskiego Chóru Rewolucyjnego.</p>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Ocena zajęć	<p>na Facebooku, która jest na bieżąco aktualizowana. O zajęciach można znaleźć artykuły w prasie, jak również można zakupić publikacje będące wynikiem prac podczas zajęć z dziećmi.</p>	<p>terminów związanych z kulturą współczesną, przygotowujący we współpracy ze studentami Wydziału Edukacji Artystycznej krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Portal pełni także rolę informatora dla rodziców i opiekunów, z którego mogą się oni dowiedzieć o inicjatywach organizowanych przez Bunkier Sztuki oraz zaprzyjaźnione instytucje. Portal to również zbiór materiałów związanych ze sztuką współczesną, będących inspiracją do samodzielnego konstruowania sytuacji twórczych aktywizujących całe rodziny. Dla dzieci zaprojektowana została interaktywna podstrona – świat gier, aplikacji, filmów i interaktywnych zadań dotyczących sztuki współczesnej. Gromadzone materiały udostępniane są na licencjach Creative Commons. Ma to pomagać i zrozumieć idee otwartości. Celem portalu jest pobudzanie kreatywności nauczycieli i edukatorów.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o portalu oraz zajęciach realizowanych w ramach projektu można znaleźć na stronach poświęconych kulturze np. http://www.platformakultury.pl/artykuly/98258-sztuka-24-h--spotkanie-dla-nauczycieli.html.</p>	<p>Konferencję zakończyło przygotowane przez Romana Dziadkiewicza i przyjaciół całonocne wydarzenie performatywne „orgia na koniec świata (jaki znamy)”. Projekt „po kapitalizmie” wpisną się w eksperymentalne działania Bunkra Sztuki tworzone w duchu nowego instytucjonalizmu w odpowiedzi na współczesną sytuację społeczno-ekonomiczną, m.in. projekt „Wymiary utopii” czy aktywistyczne wystawy Łukasza Surowca i Cecylii Malik. W 2013 roku Bunkier Sztuki wraz z Towarzystwem na Rzecz Ochrony Przyrody wydał książkę „Cecylia Malik. Rezerwat Miasto” na temat związków sztuki, aktywizmu i ekologii.</p> <p>Spotkania odbywają się we wtorki o godz. 19.00. Przy projekcie zawiązała się współpraca z partnerami, takimi jak: Doxotronica, Nowy Obywatel, Nowe Peryferie, Praktyka Teoretyczna, Instytut Sztuk Audiowizualnych UJ, Koło Naukowe Tekstów Kultury UJ / Katedra Antropologii i Badań Kulturowych UJ, Sekcja Marksowska Koła Naukowego Studentów Filozofii UJ.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że o projekcie wydana została publikacja http://www.praktykateoretyczna.pl/PT_nr9_2013_Po_kapitalizmie/01.Rostkowska.pdf oraz działa blog na którym zamieszczane są informacje o aktualnych wydarzeniach http://pokapitalizmie.blogspot.com. Projekt posiada stronę na Facebooku. Każdemu spotkaniu w ramach projektu poświęcone jest osobne wydarzenie na portalu Facebook. O projekcie pisano również na stronach: http://nowe-peryferie.pl/index.php/polecamy/po-kapitalizmie/, http://nowyobywatel.pl/2014/12/01/reaktywacja-po-kapitalizmie/, http://www.krytykapolityczna.pl/Krakow/Krakow7-8grudniaKonferencjanaukowa-pokapitalizmieodegoiz mudowspolnoty-/menuid-48.html.</p>
	Ze względu na brak informacji o zajęciach, ciężko je	Portal jest przykładem innowacyjnej formy edukacji	Należy ten rodzaj edukacji ocenić pozytywnie. Powyżej

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

<p>edukacyjnego:</p>	<p>ocenić. Ostatecznie należy jednak założyć, że zajęcia są atrakcyjne i pozytywnie oddziałują na dzieci, o czym świadczą liczne nagrody i wyróżnienia.</p>	<p>kulturalnej, skierowanej do dorosłych, dzieci oraz nauczycieli. Należy ten rodzaj edukacji ocenić pozytywnie. Powyżej przedstawiona forma edukacji nie zostanie przedstawiona w takiej samej formie, jak inne zajęcia edukacyjne realizowane przez inne instytucje objęte badaniem ze względu na swoją specyfikę.</p>	<p>przedstawiona forma edukacji nie zostanie przedstawiona w takiej samej formie, jak inne zajęcia edukacyjne realizowane przez inne instytucje objęte badaniem ze względu na swoją specyfikę.</p>							
<p>Ocena</p>		<p>Funkcj onowa nie strony interne towej</p>	<p>Dostęp ność czasow a instytu cji kultury</p>	<p>Pomies zczenia , przeestr zeń i wyposa żenie</p>	<p>Struktu ra organiz acyjna instytu cji kultury</p>	<p>Promo cja instytu cji kultury oraz oferow anych zajęć</p>	<p>Współ praca z innymi podmio tami</p>	<p>Zakres i zróznic owanie oferty edukac yjnej</p>	<p>Dostęp ność finanso wa zajęć</p>	<p>Kwalifi kacje kadry prowad zącej zajęcia</p>
<p>15. Galeria Sztuki Współczesnej "Bunkier Sztuki"</p>										
<p>Uzasadnienie oceny:</p>	<p>Funkcjonowanie strony internetowej instytucji należy ocenić średnio. Jest ona bowiem mało praktyczna, brak na niej podstawowych informacji dotyczących planowanych wydarzeń. Strona jest jednak pomimo ograniczeń w funkcjonalności bardzo atrakcyjna wizualnie. Posiada odniesienie do Facebooka i Twittera. Ocenę tę potwierdza badanie PAPI/CAWI, bowiem strona internetowa stanowiła źródło informacji zaledwie dla 6% respondentów. Dostępność instytucji jest wysoka, wydarzenia organizowane przez Bunkier są w godzinach wieczornych lub w weekendy, co umożliwia uczestnictwo wszystkim odbiorcom. Wystawy można oglądać w godz. 11.00-19.00.</p> <p>Strukturę organizacyjną należy ocenić pozytywnie, ponieważ tworzona jest przez sekretariat, portiernię, dyrektora, dział programowy, dział promocji, wydawnictw i fundraisingu, dział finansowo-księgowy oraz dział administracyjno-wykonawczy. Promocja prowadzona przez instytucje jest efektywna, podmiot jest obecny w mediach społecznościowych oraz prasie. Instytucja podejmuje również współpracę z innymi podmiotami oraz prasą kulturalną – Frangile – pismo kulturalne, Radio Kraków, Dzień Wolnej Sztuki. Zakres oferty edukacyjnej jest bardzo szeroki i zróżnicowany, czego przykładem jest portal sztuka24.edu.pl. Wysoka jest również dostępność finansowa zajęć, ponieważ część z nich udostępniana jest nieodpłatnie poprzez portal internetowy. Osoby zatrudnione w instytucji posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe, co przekłada się na jakość kadry prowadzącej zajęcia¹²⁶. Instytucja prowadzi również dodatkową działalność wydawniczą. Metoda tajemniczego klienta umożliwiła ocenę stanu infrastruktury placówki. Muzeum jest bardzo surowe i współczesne, doskonale współgra z wystawami, poruszanie się po nim przebiega w sposób intuicyjny. Pomieszczenia wyposażone są w profesjonalny sprzęt multimedialny ułatwiają korzystanie z wystaw. W pobliżu znajduje się również kawiarnia połączona z muzeum.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że instytucja działa aktywnie na Facebooku oraz Twitterze. Działalność artystyczna instytucji budzi wiele emocji, czego przykładem mogą być protesty Stowarzyszenia Kultury Chrześcijańskiej im. ks. Piotra Skargi z 2012 r. dotyczące wystawy „Irreligia”¹²⁷. Opinie użytkowników na Facebooku są pozytywne co do działalności instytucji, jednak nie wywiązała się dyskusja na jej temat wśród internautów.</p>									

¹²⁶ Przykładem może być wykształcenie dyrektorki instytucji: Magdalena Ziółkowska jest doktorem historii sztuki, kuratorką, absolwentką Instytutu Historii Sztuki UW, ukończyła podyplomowe studia kuratorskie w Amsterdamie.

¹²⁷ <http://www.gazetakrakowska.pl/artykul/583497,policjanci-przegonili-protest-tylko-pod-bunkier-sztuki,id,t.html>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Badanie PAPI/CAWI wykazało, że 100% respondentów jest zadowolonych z uczestnictwa w zajęciach. Badanie PAPI/CAWI (n=49) z uczestnikami zajęć wykazało, że poziom ich zadowolenia jest wysoki bowiem w skali od 1 (niezadowolony) do 7 (zadowolony) średnia ocena w poszczególnych kategoriach była w większości na poziomie 5/6. Dokładnie kształtuje się to w następujący sposób: ciekawość zajęć – 6,88, sposób prowadzenia 6,90, umiejętność wiedzy prowadzących zajęcia – 6,73, pomieszczenia i ich wyposażenie – 6,43, wielkość grupy zajęciowej – 6,12, przydatność zajęć w życiu – 5,20. Blisko 64% respondentów deklaruje, że będzie chciało ponownie uczestniczyć w zajęciach oferowanych przez instytucję.

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 67%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat nieco wzrósł, w 2010 r. wyniósł bowiem 66%, w 2015 r. natomiast 71%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Wystawy zmienne: 22;
- Liczba zwiedzających: 37 668.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	16. Teatr Ludowy	
Data utworzenia:	1955 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Stare Miasto	
Adres strony internetowej:	http://www.ludowy.pl/ http://nowa.ludowy.pl/	
Zakres zadań ogólny:	1. prowadzenie działalności teatralnej, 2. organizacja festiwali teatralnych, 3. działalność wychowawczo-terapeutyczna, 4. prowadzenie Fundacji Ukryte Skrzydła.	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	-
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	+
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	-
Edukacja ekologiczna	-
Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	-
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	+
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	-
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Narciarstwo		-	
Biblioteka		-	
Międzynarodowa współpraca kulturalna		+	
Klub seniora		-	
Nazwa działania edukacyjnego:	Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych – Warsztaty	Edukacja artystyczna – Studio improwizacji	Edukacja artystyczna –Studio terapii przez sztukę
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	<p>Zajęcia wytypowane zostały do analizy ponieważ są trzy rodzaje działalności edukacyjnej oferowanej przez instytucje i wszystkie zostaną zaprezentowane w niniejszej analizie.</p> <p>Warsztaty dotyczą takich zagadnień jak plastyka ciała, dykcja, emisja głosu, warsztaty muzyczne. Warsztaty na pograniczu teatru i psychologii adresowane są do: pedagogów, pracowników socjalnych, kadry menedżerskiej i pracowników firm, osób zainteresowanym samorozwojem.</p> <p>Tematy proponowanych zajęć to improwizacje z lekturami, ich tytuły to: Drogi i bezdroża wolności, Kombinacje przestrzenne, Przenikanie teatru, Szkolenie twórczego myślenia i rozwiązywania zadań.</p> <p>Forma i długość warsztatów zależą od zapotrzebowania odbiorców. Przewiduje się, że warsztaty są dwudniowe, trwają 10-12 godz., a ich koszt to ok. 150 zł.</p> <p>Brak jest informacji o osobie prowadzącej zajęcia.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacja o warsztatach dostępna jest w prasie kulturalnej np. http://www.mdkfort49.krakow.pl/zajecia-lista-tabela/zajecia-teatralne/. O zajęciach znajdują się informacje na stronach internetowych Teatru oraz na</p>	<p>Zajęcia wytypowane zostały do analizy ponieważ są trzy rodzaje działalności edukacyjnej oferowanej przez instytucje i wszystkie zostaną zaprezentowane w niniejszej analizie.</p> <p>Zajęcia prowadzone są raz w miesiącu na Scenie Nurt, w godzinach od 11.00 do 14.00</p> <p>Studio Improwizacji otwarte jest dla każdego. Grupa osób spotykających się ma charakter otwarty, ilość uczestników jest dowolna. Warsztaty mają luźną atmosferę. Są osoby, które pojawiają się stale i współtworzą klimat tych spotkań. Punktem wyjścia do odgrywania scen jest rzucony temat, lub pomysł, a niekiedy przyniesiona przez kogoś z uczestników próba literacka. Jeżeli grono jest liczne praca odbywa się w kilkusobowych zespołach. Niekiedy sceny rozrastają się, fabularne komplikują w wielowątkowe historie. Zebranych cieszy to, że mogą aktywnie wpływać na bieg akcji. Spotkania w kameralnym gronie mają nieco odmienny charakter. Prowadzone są bardziej dyrektywnie. Dotykają głębszych pokładów psychiki.</p> <p>Studio prowadzi dr Inka DOWLASZ- reżyser i psycholog naszego teatru, autorka scenariuszy "Toksyczni rodzice", "Bici Biją", "Tajemnica Bożego Narodzenia", "Odlot" "Sytuacja bez wyjścia" "Wakacje w Holandii".</p>	<p>Zajęcia wytypowane zostały do analizy ponieważ są trzy rodzaje działalności edukacyjnej oferowanej przez instytucje i wszystkie zostaną zaprezentowane w niniejszej analizie.</p> <p>Studio terapii skierowane jest do wszystkich grup społecznych. Tematy zajęć dotyczą: podstaw reżyserii teatralnej i improwizacji, budowania scen teatralnych, pracy z kostiumem i rekwizytem, podstaw wokalnemuzycznych z elementami interpretacji, pracy nad tekstem (wiersz, proza) podstaw prawidłowej wymowy scenicznej, ruchu, podstaw tańca i choreografii, choreoterapii, elementy psychologii z wykorzystaniem praktyk NLP</p> <p>Koordinatorem zajęć jest Barbara Ryś.</p> <p>Zajęcia odbywają się od października do czerwca w soboty od 10.00 - 18.00 oraz w niedziele od 9.00 - 16.00. Istnieje możliwość na czas trwania zajęć wynajęcia pokoi gościnnych dla kursantów. W dni w których odbywają się zajęcia w kawiarni przy teatrze można skorzystać z opcji posiłków również wegetariańskich. Kursanci mogą korzystać ze specjalnej zniżki na spektakle teatralne przez cały czas trwania kursu.</p> <p>Opłaty za całość kursu wynoszą: 1 480 zł dla studentów</p>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

	forum instytucji. Na forum zamieszczone zostały opinie uczestników, które są zdecydowanie pozytywne ¹²⁸ .	<p>Udział w zajęciach jest bezpłatny.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacja o warsztatach dostępna jest w prasie kulturalnej np. http://krakow.dlastudenta.pl/teatr/artkul/Studio_Improvizacji_teatr_psychologiczny,18252.html. O zajęciach znajdują się informacje na stronach internetowych Teatru oraz na forum instytucji¹²⁹.</p>	<p>lub 1 730 zł dla pozostałych uczestników. Osoby uczestniczące w kursie "Studium Terapii przez Sztukę" ponoszą opłaty za całość kursu lub w systemie ratalnym, z góry za dany okres.</p> <p>Kurs trwa 126 godzin.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że zajęcia cieszą się zainteresowaniem na forum instytucji¹³⁰, jak i stworzona została grupa dyskusyjna na portalu GoldenLine¹³¹. Studium posiada własną stronę na Facebooku¹³².</p>							
Ocena zajęcia edukacyjnego:	Zajęcia należy ocenić pozytywnie, ich jakość jest adekwatna do ceny, a uczestnicy są zadowoleni.	Należy ocenić pozytywnie zajęcia, które są bardzo ciekawe i integrują społeczność wokół działalności instytucji.	Powyżej przedstawiony przykład stanowi ciekawy rodzaj zajęć edukacyjnych będący kompleksowym studium teatralnym.							
	Ocena	Funkcjonowanie strony internetowej	Dostępność czasowa instytucji kultury	Pomieszczenia, przestrzeń i wyposażenie	Struktura organizacyjna instytucji kultury	Promocja instytucji kultury oraz oferowanych zajęć	Współpraca z innymi podmiotami	Zakres i różnicowanie oferty edukacyjnej	Dostępność finansowa zajęć	Kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia
16. Teatr Ludowy										
Uzasadnienie oceny:	<p>Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić nieszczególnie pozytywnie. Instytucja posiada dwie strony: http://www.ludowy.pl/, http://nowa.ludowy.pl/ co powoduje, że użytkownik jest zdezorientowany. Strona http://www.ludowy.pl/ jest niefunkcjonalna oraz nieestetyczna. Negatywną ocenę potwierdzają wyniki badania PAPI/CAWI, gdzie tylko 6% respondentów deklaruje, że dowiedziało się o ofercie zajęć ze strony internetowej. Dostępność czasowa instytucji jest wysoka, kasa teatru czynna jest w godz. 12.00-18.00 od poniedziałku do soboty oraz w niedzielę 2 godz. przed spektaklem. Strukturę organizacyjną instytucji należy ocenić pozytywnie, na stronie zaprezentowani są wszyscy dyrektorzy teatru oraz aktorzy. Teatr jest obecny na portalach Facebook, Twitter, Nasza Klasa. Strona www posiada odniesienie do portalu Blip, jednak odnośnik nie działa sprawnie. Informacja o teatrze jest dostępna w prasie związanej z kulturą. Teatr posiada szereg podmiotów z którymi współpracuje, są oni wymienieni w zakładce przyjaciele na stronie www instytucji. Zakres i różnicowanie zajęć należy ocenić pozytywnie, jak na specyficzny charakter instytucji, która jest teatrem. Część zajęć oferowana przez instytucję jest nieodpłatna, zatem jej dostępność</p>									

¹²⁸ <http://www.ludowy.pl/forumnew/viewtopic.php?t=19>, <http://www.ludowy.pl/forumnew/viewtopic.php?t=21>

¹²⁹ <http://www.ludowy.pl/forumnew/viewtopic.php?t=15>

¹³⁰ <http://www.ludowy.pl/forumnew/viewtopic.php?t=16>

¹³¹ http://www.goldenline.pl/grupy/Uczelnie_studia_studenci_absolwenci/studium-terapii-przez-sztuke/

¹³² <https://www.facebook.com/studiumterapii/>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

finansową należy ocenić pozytywnie. Potwierdza to badanie PAPI/CAWI (n=48) bowiem 60% respondentów uczestniczyło w zajęciach bezpłatnie. Kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia również są wysokie. Metoda tajemniczego klienta pozwoliła na ocenę **stanu infrastruktury** placówki. Sprzęt w instytucji jest nowoczesny. Działa poprawnie oraz jest dopasowywany do repertuaru Teatru. Teatr posiada kilka dużych przestronnych scen: duża scena, scena stolarnia, scena nurt, oraz scena pod ratuszem która znajduje się na rynku głównym. **Analiza netnograficzna** wykazała, że teatr cieszy się zainteresowaniem internautów i dyskusja o nim toczy się m. in. na forum GoldenLine¹³³. Dyskusja na forum jest rzeczowa, każda uwaga widzów zostaje uwzględniona i internauta otrzymuje na nią odpowiedź. Zarzuty ze strony internautów dotyczą kwestii organizacyjnych i technicznych. Badanie PAPI/CAWI wykazało, że 81% respondentów jest zadowolonych z uczestnictwa w zajęciach. Badanie PAPI/CAWI (n=48) z uczestnikami zajęć wykazało, że poziom ich zadowolenia jest wysoki bowiem w skali od 1 (niezadowolony) do 7 (zadowolony) średnia ocena w poszczególnych kategoriach była w większości na poziomie ponad 6. Dokładnie kształtuje się to w następujący sposób: ciekawość zajęć – 6,02, sposób prowadzenia 6,15, umiejętność wiedzy prowadzących zajęcia – 6,13, pomieszczenia i ich wyposażenie – 6,04, wielkość grupy zajęciowej – 6,06, przydatność zajęć w życiu – 5,94. Blisko 65% respondentów deklaruje, że będzie chciało ponownie uczestniczyć w zajęciach oferowanych przez instytucję.

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 63%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat pozostał bez zmian, zarówno w 2010 jak i w 2015 r. wynosił bowiem 65%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Liczba premier: 4;
- Liczba przedstawień: 531;
- Liczba widzów: 94 465.

---

¹³³ http://www.goldenline.pl/grupy/Miasta_regiony/pepek-swiata-nazywa-sie-krakow-zycie-kulturalne-i-nie-tylko-w-miescie-kraka/teatr-ludowy-scena-pod-ratuszem,155197/

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	17. Krakowski Teatr - Scena STU ¹³⁴	
Data utworzenia:	1966 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Zwierzyniec	
Adres strony internetowej:	http://www.scenastu.com.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. działalność teatralna, 2. organizacja benefisów. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	-
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	-
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-
	Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	-

¹³⁴ Organizatorem Teatru są Województwo Małopolskie oraz Gmina Miejska Kraków

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Edukacja ekologiczna	-
Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	-
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	-
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	-
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	-
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-
Narciarstwo	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Biblioteka											-
Międzynarodowa współpraca kulturalna											-
Klub seniora											-
Nazwa działania edukacyjnego:		Nie dotyczy niniejszej instytucji									
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:		Nie dotyczy niniejszej instytucji									
Ocena zajęcia edukacyjnego:		Nie dotyczy niniejszej instytucji									
Ocena		Funkcj nowani e strony internet owej	Dostęp ność czasow a instytuc ji kultury	Pomies zczenia, przestrz eń i wyposa żenie	Struktu ra organiz acyjna instytuc ji kultury	Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć	Współp raca z innymi podmio tami	Zakres i zróżnic owanie oferty edukac yjnej	Dostęp ność finanso wa zajęć	Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia	
17. Krakowski Teatr - Scena STU											
Uzasadnienie oceny:		<p>Instytucja nie prowadzi zajęć z edukacyjnych. Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić średnio, strona zawiera wszystkie niezbędne informacje oraz jest atrakcyjna wizualnie, jednak kategorie zakładek są nielogiczne i ciężko odnaleźć informację której się poszukuje. Zamieszczane na niej informacje są aktualizowane. Strona nie zawiera odniesień do portali społecznościowych, pomimo iż teatr działa na portalu Facebook. Dostępność czasowa instytucji jest wysoka, kasa w dni bez spektakli czynna jest od 9.00 do 17.00, w dni ze spektaklami w godz. 9.00-19.00. Nie można ocenić struktury organizacyjnej teatru ze względu na brak danych. Promocja instytucji jest na bardzo wysokim poziomie artystycznym. Spektaklom sztuk Wyspiańskiego poświęcona została atrakcyjna wizualnie strona: http://www.wedrowaniestu.pl/. Teatr posiada również kanał na YouTube. O spektaklach mających miejsce w teatrze pisze prasa nie tylko krakowska, ale również ogólnopolska (http://kultura.trojmiasto.pl/Wedrowka-sladami-Wyspianskiego-O-tryptyku-Wedrowanie-Sceny-STU-n88898.html). Instytucja współpracuje z wieloma podmiotami: Urzędem Miasta Krakowa, Tauron Polska Energia S.A., Instal Krkaów, Grupa Lotos S.A., Fabryka Mebli FORTE S.A., Wawel S.A., TVP, TVP Kraków, Dziennik Polski. Pozostałych kategorii dotyczących edukacji nie da się ocenić w przypadku Teatru STU. Metoda tajemniczego klienta pozwoliła na pozytywną ocenę stanu infrastruktury, uwzględniając również jakość nagłośnienia. Dostępność finansową instytucji należy ocenić pozytywnie, bowiem wszyscy z przebadanych w PAPI/CAWI respondenci, czyli 15 odpowiedziało że cena była adekwatna. Bardzo wysoko ocenione zostały również kwalifikacje i umiejętności prowadzących zajęcia na 6,8, gdzie 7 stanowi najwyższą możliwą ocenę.</p> <p>Badanie PAPI/CAWI (n=15) wykazało pozytywną ocenę oferty placówki, bowiem stopień atrakcyjności zajęć został oceniony na 7, sposób prowadzenia zajęć na 6,93, umiejętności i wiedza prowadzących zajęcia na 6,80, stopień wyposażenia na 6,93, wielkość grupy – 6,93, a przydatność w życiu 6,93. Oceny były przyznawane w skali od 1 do 7, gdzie 7 oznaczało</p>									

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

najwyższą ocenę. Badani respondenci deklarują również chęć ponownego uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez instytucję.

Analiza netnograficzna wykazała, że spektakle realizowane przez instytucje nie są obojętne odbiorcom, w komentarzach pod artykułami wyrażają oni swoje opinie. Nie da się poprzez te komentarze jednoznacznie ocenić działalności instytucji, ponieważ są one zróżnicowane i budzą mieszane uczucia wśród odbiorców¹³⁵ („Trzeba nie wiedzieć nic o teatrze, albo wiedzieć zbyt mało, żeby aktorom tej klasy (Kwiatkowski, Koszucki) wystawić takie opinie”).

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 44%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat został na podobnym poziomie i oscyluje wokół 40%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Liczba premier: 4;
- Liczba przedstawień: 200;
- Liczba widzów: 40 000.

---

¹³⁵ <http://kultura.trojmiasto.pl/Wedrowka-sladami-Wypianskiego-O-tryptyku-Wedrowanie-Sceny-STU-n88898.html>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	18. Teatr Groteska	
Data utworzenia:	1945 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Stare Miasto	
Adres strony internetowej:	http://www.groteska.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. usługi teatralne dla dzieci i dorosłych; 2. organizacja wydarzeń w przestrzeni miejskiej, 3. współpraca międzynarodowa m. in. przy projekcie „Parada Smoków – Europejskie Mity i Legendy”. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	+
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	+
	Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	+
	Edukacja ekologiczna	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	+
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	-
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	-
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	-
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-
Narciarstwo	-
Biblioteka	-

Międzynarodowa współpraca kulturalna												+
Klub seniora												-
Nazwa działania edukacyjnego:		Nie dotyczy niniejszej instytucji										
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:		Nie dotyczy niniejszej instytucji										
Ocena zajęcia edukacyjnego:		Nie dotyczy niniejszej instytucji										
	Ocena	Funkcj nowani e strony internet owej	Dostęp ność czasow a	Pomies zczenia, przestr zeń i wyposa żenie	Struktu ra organiz acyjna instytuc ji kultury	Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć	Współp raca z innymi podmio tami	Zakres i różnic owanie oferty edukac yjnej	Dostęp ność finanso wa zajęć	Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia		
18. Teatr Groteska												
Uzasadnienie oceny:	<p>Strona internetowa powinna zostać oceniona jako średnia, ponieważ nagromadzenie na niej informacji oraz sposób ich prezentacji sprawiają, że staje się ona nieczytelna. Posiada ona jednak ciekawą koncepcję artystyczną. Strona posiada odniesienia do Facebooka, Google+, Twittera, YouTube, Instagrama, TripAdvisora oraz BIPu, co należy ocenić pozytywnie. Dostępność czasowa instytucji jest wysoka, kasa biletowa czynna jest od 8.00 do 14.00 oraz od 16.00 do 19.00, również w soboty i niedziele przed spektaklem. Struktura organizacyjna teatru nie odbiega od innych teatrów, na stronie www przedstawiona jest informacja o dyrektorze i zespole. Pozytywnie ocenić należy, że każda osoba występująca nawet gościnie została zaprezentowana na stronie. Teatr promuje się w mediach społecznościowych, obecny jest na stronach dotyczących kultury oraz poświęconych festiwalom teatralnym. Pozytywnie należy ocenić współpracę podejmowaną przez teatr. Instytucja współpracuje z wieloma podmiotami prywatnymi oraz publicznymi¹³⁶. Zakres i różnicowanie oferty edukacyjnej jak na działalność teatru należy ocenić pozytywnie. Zajęcia edukacyjne skierowane są do dzieci oraz nauczycieli. Nauczyciele mają możliwość uczestnictwa w zajęciach uczących jak prowadzić edukację przez sztukę. Dzieci natomiast mogą uczestniczyć w zajęciach odbywających się po spektaklach – zajęcia baletowe, rysunki kredą. Zajęcia dla dzieci połączone są z opłatą za bilet wstępu. Kursy dla nauczycieli są odpłatne, np. kurs "Edukacja przez sztukę - jak wspierać dzieci w kształtowaniu postawy twórczej" kosztuje 50 zł, lub jest darmowy jeżeli posiada się kartę lojalnościową. Ogólnie dostępność finansową zajęć należy ocenić pozytywnie, ponieważ łączą one możliwość oglądania spektaklu ze zdobywaniem wiedzy. Odbywają się również warsztat darmowe dla nauczycieli. Zajęcia prowadzone są przez wykwalifikowaną kadrę, m. in. przez teatrologów, trenerów Polskiego Stowarzyszenia Pedagogów i Animatorów KLANZA, instruktorów Polskiego Ośrodka Międzynarodowego Stowarzyszenia Teatrów dla Dzieci i Młodzieży ASSITEJ, wykładowców</p>											

¹³⁶ <http://www.groteska.pl/galeria/wspolpraca>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Krakowskiej Akademii im. Frycza Modrzewskiego. Badanie IDI wykazało, że **wyposażenie instytucji** jest niewystarczające, zgłaszana jest potrzeba zmiany budynku. Budynek jest bowiem trudny, jeżeli chodzi o zaplecze oraz sceny, przestają one spełniać oczekiwania widzów.

Analiza netnograficzna instytucji wykazała, że odbiorcy działalności teatru mają mieszane uczucia. Na portalu TripAdvisor krążą głównie pozytywne opinie o instytucji. Jedynym zarzutem była niska jakość obsługi klienta¹³⁷. Recenzje znajdujące się w internecie dotyczące wystawianych sztuk również podkreślają zalety i wady teatru. Jednym z zarzutów był brak doprecyzowanej fabuły oraz niewykonywanie piosenek na żywo.

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 58%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat nieznacznie wzrósł, w 2010 r. wynosił bowiem 57%, w 2015 r. natomiast 58%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Liczba premier: 5;
- Liczba przedstawień: 510;
- Liczba widzów: 123 246.

---

¹³⁷ http://pl.tripadvisor.com/Attraction_Review-g274772-d3386660-Reviews-Teatr_Grotesque-Krakow_Lesser_Poland_Province_Southern_Poland.html

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	19. Teatr Bagatela im. T. Boya - Żeleńskiego	
Data utworzenia:	1946 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Stare Miasto	
Adres strony internetowej:	http://www.bagatela.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> kształtowanie, prezentacja i upowszechnianie humanistycznych wartości kultury narodowej i światowej, rozwijanie, kultywowanie oraz upowszechnianie tradycji narodowych i lokalnych oraz ochrona dziedzictwa kulturowego, tworzenie warunków dla edukacji kulturalnej i wychowania przez sztukę, a szczególnie udział w przygotowaniu dzieci i młodzieży do odbioru i tworzenia kultury, tworzenie warunków sprzyjających twórczości i rozwojowi talentów artystycznych, wymiana dorobku artystycznego i myśli twórczej z innymi teatrami w kraju i za granicą, współdziałanie z państwowymi i samorządowymi jednostkami organizacyjnymi oraz z organizacjami pozarządowymi, osobami prywatnymi z kraju i z zagranicy, rozwój sztuki zarządzania instytucją kultury i przygotowanie kadr kierowniczych. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	-
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	-
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Grupy baletowe	-
Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	-
Edukacja ekologiczna	-
Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	-
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	-
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	-
Lekcje muzealne/tematyczne	-
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	-
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-
Pływanie	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Tenis stołowy		-							
Narciarstwo		-							
Biblioteka		-							
Międzynarodowa współpraca kulturalna		-							
Klub seniora		-							
Nazwa działania edukacyjnego:	Nie dotyczy niniejszej instytucji								
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	Nie dotyczy niniejszej instytucji								
Ocena zajęcia edukacyjnego:	Nie dotyczy niniejszej instytucji								
Ocena	Funkcj nowani e strony internet owej	Dostęp ność czasow a instytuc ji kultury	Pomies zczenia, przestr zeń i wyposa żenie kultury	Struktu ra organiz acyjna instytuc ji kultury	Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć	Współp raca z innymi podmio tami	Zakres i zróznic owanie oferty edukac yjnej	Dostęp ność finanso wa zajęć	Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia
19. Teatr Bagatela im. T. Boya - Żeleńskiego									
Uzasadnienie oceny:	<p>Strona internetowa jest poprawna, przedstawione na niej informacje są wyczerpujące i klarownie zobrazowane. Posiada ona odniesienie do Facebooka, YouTube, Twittera, Instagrama, Google+.</p> <p>Dostępność czasowa instytucji jest wysoka, kasa jest czynna od godz. 9.00/10.00 do 19.15 oraz w niedziele na 3 godz. przed spektaklem.</p> <p>Struktura instytucji jest bardzo rozbudowana, składają się na nią: dyrekcja, sekretariat, Dział marketingu i Organizacji Widowni, Dział Kreacji i Pozyskiwania Funduszy i wiele innych. Teatr posiada wyspecjalizowane oddziały, które świadczą o kreatywnym podejściu do zarządzania instytucją. Instytucja obecna jest na portalach społecznościowych, znajdują się o niej artykuły w prasie (http://www.gazetakrakowska.pl/artukul/3783983,direktor-krakowskiej-bagateli-zdradza-tajemnice-jej-sukcesu.id.t.html) zatem należy ocenić pozytywnie działania promocyjne organizowane przez nią. Teatr współpracuje z wieloma sponsorami, zarówno ze środowiska mediów, jak i z przedsiębiorcami. Zajęcia edukacyjne nie będą podlegały ocenie ponieważ instytucja nie prowadzi działalności edukacyjnej. Wywiad IDI pozwolił na ocenę stanu infrastruktury. W tym zakresie występuje zapotrzebowanie na inwestycje w zakresie rozbudowy budynku oraz unowocześnienie bazy lokalowej. Druga inwestycja to remont garaży dawnej jednostki wojskowej, które są zapleczem magazynowym, warsztatowym. Pomimo tych potrzeb ocena jest pozytywna, ponieważ obecny sprzęt jest nowoczesny, działa poprawnie jest dostosowany do repertuaru teatru. Sale teatru są</p>								

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

również wynajmowane dla biznesu co świadczy o wysokiej jakości sprzęcie technicznym.

Analiza netnograficzna wykazała, że internauci toczą dyskusję o spektaklach wystawianych w teatrze pod artykułami promującymi wydarzenia. Opinie odbiorców są bardzo zróżnicowane, dlatego ciężko wyciągnąć z nich wnioski. Na portalu TripAdvisor instytucja została oceniona pozytywnie.

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 39%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat spadł, w 2010 r. wynosił bowiem 43%, w 2015 r. natomiast 39%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Liczba premier: 7;
- Liczba przedstawień: 644;
- Liczba widzów: 166 732.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	20. Teatr „Łazienka Nowa”	
Data utworzenia:	2005 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Bieńczyce	
Adres strony internetowej:	http://www.laznianowa.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. produkcja i eksploracja przedstawień teatralnych i plenerowych, realizacja projektów filmowych, radiowo-telewizyjnych, wydawniczych, fonograficznych i multimedialnych, 2. realizacja, inicjowanie i popieranie nowatorskich projektów artystycznych, ze szczególnym uwzględnieniem działań teatralnych, filmowych i projektów interdyscyplinarnych, 3. badanie i eksploracja wszelkich dziedzin życia społecznego i kulturowego w celu wykorzystania w artystycznej pracy oraz prowadzenie szerokiej dyskusji na temat duchowej kondycji człowieka XXI wieku, 4. tworzenie warunków sprzyjających twórczości i rozwojowi talentów artystycznych młodych twórców, 5. współpraca z instytucjami i organizacjami o celach zbieżnych ze statutowymi celami teatru, 6. prowadzenie działalności eksperymentalnej, laboratoryjnej i warsztatowej, 7. propagowanie nowoczesnych technologii w wypowiedzi artystycznej, 8. tworzenie społeczeństwa obywatelskiego ze szczególnym uwzględnieniem aktywizacji osób wykluczonych i wolontariatu, 9. prowadzenie działalności w zakresie dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, w tym także na rzecz rewitalizacji środowiska lokalnego. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	+
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Grupy tańca nowoczesnego	-
Grupy baletowe	-
Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	-
Edukacja ekologiczna	-
Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	-
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	-
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	-
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Pływanie		-							
Tenis stołowy		-							
Narciarstwo		-							
Biblioteka		-							
Międzynarodowa współpraca kulturalna		+							
Klub seniora		-							
Nazwa działania edukacyjnego:	<i>Nie dotyczy niniejszej instytucji</i>								
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	<i>Nie dotyczy niniejszej instytucji</i>								
Ocena zajęcia edukacyjnego:	<i>Nie dotyczy niniejszej instytucji</i>								
Ocena	Funkcjonalność strony internetowej	Dostępność czasowa	Pomieszczenia i przestrzeń	Struktura organizacyjna	Promocja instytucji kultury	Współpraca z innymi podmiotami	Zakres i różnicowanie oferty edukacyjnej	Dostępność finansowa zajęć	Kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia
20. Teatr „Łażnia Nowa”	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Uzasadnienie oceny:	<p>Strona internetowa instytucji jest atrakcyjna wizualnie, jednak jej funkcjonalność należy ocenić jako średnią, jest ona nieczytelna i skomplikowana. Posiada odwołania do portali społecznościowych: Facebook, Twitter, YouTube, Instagram. Teatr wydaje również newsletter oraz magazyn Lodołamacz. Pozytywnie należy ocenić dostępność czasową instytucji, kasy czynne są w godz. 12.00-19.00 oraz na 3 godz. przed spektaklem. Struktura organizacyjna instytucji jest bardzo zdecentralizowana, a każdej osobie tworzącej teatr poświęcony jest artykuł. Działania promocyjne prowadzone przez instytucję należy ocenić pozytywnie, teatr jest aktywny na portalach społecznościowych oraz można znaleźć o nim artykuły w prasie. Teatr podejmuje inny rodzaj współpracy, niż pozostałe instytucje skupiające się na zdobyciu sponsorów. Teatr „Łażnia Nowa” podejmuje współpracę z lokalną społecznością. Badanie IDI wykazało, że W realizacji swoich celów placówka współpracuje ze szkołami, innymi nowohuckimi placówkami kulturalno-oświatowymi (np. Com Com Zone, ART. Zona, Teatr Ludowy, Klub Kombinator). Teatr chętnie współpracuje z organizacjami pozarządowymi, niekiedy udostępniając im pomieszczenia za darmo, co – zdaniem respondenta – może</p>								

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

skłonić kiedyś urzędników do postawienia mu zarzutu (jako dyrektorowi), że nie postępuje gospodarnie, działa na niekorzyść placówki. Ofertę edukacyjną, jak na instytucję teatralną należy ocenić pozytywnie. Teatr realizuje dwa projekty edukacyjne – Uniwersytet Patrzenia oraz Łąźnio-aktywni Lokalna Szkoła Liderów. Uniwersytet patrzenia jest to cykl warsztatów socjoterapeutycznych i spotkań ze znanymi twórcami. Główny cel projektu stanowiło uwolnienie potencjału kreatywnego młodych ludzi, odkrycie ich wrażliwości oraz ugruntowanie przekonania, że każdy może być aktywnym uczestnikiem kultury. W projekcie wzięło udział kilkadziesiąt osób. Uczestnicy rekrutowani byli głównie z wychowanków Krakowskiego Stowarzyszenia Ocalić Szansę, a ze strony Teatru Łąźnia Nowa w zmagania z kreatywnością i artystyczną iluminacją zaangażowali się twórcy reprezentujący odmienne dziedziny sztuki. Łąźnio-aktywni Lokalna szkoła liderów to projekt mający na celu przygotowanie grupy lokalnych liderów i liderki do realizacji własnych przedsięwzięć artystycznych i społecznych na terenie Nowej Huty. Zajęcia są nieodpłatne. Zajęcia prowadzone są przez wykwalifikowanych trenerów, z wieloletnim doświadczeniem oraz profesjonalnych aktorów. Informacje od respondenta IDI pozwoliły na ocenę stanu **wyposażenia instytucji**. Obecnie budynek jest w trakcie remontu, po jego zakończeniu baza lokalowa będzie w odpowiednim stanie. Brak jest jednak części specjalistycznego wyposażenia scenicznego, samochodu oraz klimatyzacji w pomieszczeniach biurowych.

W badaniu PAPI/CAWI (n=51) 31,4% respondentów uważa, że opłata za zajęcia była adekwatna (zdecydowana większość 61% udzieliła odpowiedzi trudno powiedzieć). Niestety tylko 29% badanych było jednoznacznie zadowolonych z uczestnictwa w zajęciach (odpowiedzi 6 i 7, gdzie 7 to najwyższa możliwa ocena). Liczba osób, które chcą ponownie uczestniczyć w zajęciach jest na średnim poziomie, bowiem 71% (odpowiedzi 6 i 7, gdzie 7 oznacza najwyższe prawdopodobieństwo uczestnictwa). Średnie były również oceny w poszczególnych kategoriach, gdzie skala wynosiła od 1 do 7, gdzie 7 było najbardziej pozytywną oceną: ciekawość tematyki zajęć 4,84, sposób prowadzenia zajęć 4,88, umiejętności i wiedza 4,98, stan infrastruktury 4,88, wielkość grupy zajęciowej 4,88 oraz przydatność w życiu 4,94.

Analiza netnograficzna wykazała bardzo pozytywne opinie o instytucji. Odwiedzający wypowiadają się o teatrze m. in. w następujący sposób: „Absolutna Perełka!”, „Pokaż mi Teatr, w którym kupisz bilet za dziesiątkę? A zapomniałabym jeszcze o jednym - cena tym razem jest odwrotnie proporcjonalna do jakości.”, „Przykre jest też to, że spotkałam się z wieloma opiniami na temat tego teatru, według których jest to miejsce wystawiania szkolnych przedstawień. Żadne takie!. Jeżeli nie wierzycie, przyjdźcie i zobaczcie na własne oczy. Kwintesencję można poczuć na Festiwalu Boska Komedia”¹³⁸.

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 59%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat spadł, w 2010 r. wynosił bowiem 63%, w 2015 r. natomiast 57%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Liczba premier: 6;
- Liczba przedstawień: 252;
- Liczba widzów: 30 953.

Respondent IDI wskazuje, że flagowe wydarzenia w instytucji to Festiwal Boska Komedia oraz projekty adresowane do konkretnych grup odbiorców np. Romów, środowisk autystycznych, seniorów z udziałem wybitnych reżyserów i aktorów (np. Danuty Stenki, Krystyny Lupy). Teatr posiada również plany polegające na zakupie sceny objazdowej i namiotu, by móc wyjść z ofertą na nowohuckie osiedla i urządzać tam różne imprezy. Kolejne pomysły to stworzenie czytelnicy w budynku Teatru, która byłaby miejscem spotkań literackich, różnych dyskusji. Inny pomysł to projekt edukacyjny Międzynarodowego Centrum Utopii czy stworzenie think-thanku dotyczącego zagadnień kultury.

¹³⁸ <http://www.yelp.pl/biz/teatr-laznia-nowa-krakow>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	21. Teatr KTO	
Data utworzenia:	1977 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Krowodrza	
Adres strony internetowej:	http://teatrkto.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. realizacja spektakli na całym świecie, wielkich widowisk plenerowych, 2. uczestnictwo w międzynarodowych koprodukcjach i festiwalach, 3. organizacja warsztatów edukacyjnych. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	-
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	+
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-
	Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	-
	Edukacja ekologiczna	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	-
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	-
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	-
Lekcje muzealne/tematyczne	-
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	-
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-
Narciarstwo	-
Biblioteka	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Międzynarodowa współpraca kulturalna											+
Klub seniora											+
Nazwa działania edukacyjnego:	Nie dotyczy niniejszej instytucji										
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	Nie dotyczy niniejszej instytucji										
Ocena zajęcia edukacyjnego:	Nie dotyczy niniejszej instytucji										
Ocena	Funkcj nowani e strony internet owej	Dostęp ność czasow a instytuc ji kultury	Pomies zczenia, przestrz eń i wyposa żenie	Struktu ra organiz acyjna instytuc ji kultury	Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć	Współp raca z innymi podmio tami	Zakres i zróżnic owanie oferty edukac yjnej	Dostęp ność finanso wa zajęć	Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia		
21. Teatr KTO											
Uzasadnienie oceny:	<p>Strona internetowa instytucji jest klarowna, elegancka i prosta w obsłudze, zatem została oceniona pozytywnie. Na stronie znajduje się odniesienie do Facebooka i YouTube. Dostępność instytucji jest średnia, ponieważ kasa biletowa otwarta jest jedynie do godz. 16.00, co ogranicza możliwość zakupu osobom pracującym. Kasa jest też czynna na 2 godz. przed spektaklem. Nie ma dostępnych informacji o strukturze organizacyjnej instytucji, zatem pozostaje ona bez oceny. Promocję teatru należy ocenić pozytywnie, informacje o spektaklach są powszechnie dostępne w internecie, opisywane w prasie. Teatr na stronie internetowej zadeklarował współpracę z dwoma podmiotami, co na tle innych instytucji oceniono średnio. Oferta edukacyjna jak na instytucję teatralną jest zróżnicowana i bogata. W ostatnim czasie instytucja prowadziła 7 warsztatów: Wakacje 2014 - warsztaty aktorskie dla młodzieży i osób dorosłych, Dla dorosłych - Studenckie czwartki improwizacji 2013, O autorce i prowadzącej warsztaty, Grupa SCENA +50, Dla dorosłych - Grupa POMIĘDZY, Dla młodzieży - Grupa KTO TAM? vel WIELKI GAŚSIOR, Dla kobiet w ciąży 2013. Koszty zajęć należy ocenić jako średnie, niektóre z nich płatne były 120 zł za miesiąc, 350 zł za dwa miesiące. Warsztaty prowadzone są przez aktorkę, pedagoga, osobę posiadającą doświadczenie w prowadzeniu warsztatów. Stan infrastruktury placówki należy ocenić nieszczerze pozytywnie, bowiem nie jest ona wystarczająca dla działalności repertuarowej placówki. W planach jest budowa nowego budynku.</p> <p>Analiza netnograficzna nie wykazała rozwiniętej dyskusji na temat działalności instytucji.</p> <p>Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 55%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat wzrósł, w 2010 r. wyniósł bowiem zaledwie 53%, w 2015 r. natomiast aż 72%.</p> <p>Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:</p>										

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

- Liczba premier: 2;
- Liczba przedstawień: 230;
- Liczba widzów: 123 994.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	22. Balet Dworski "Cracovia Danza"	
Data utworzenia:	2006 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Stare Miasto	
Adres strony internetowej:	http://cracoviadanza.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. tworzenie i wystawianie widowisk – spektakli baletowych związanych z historią i tradycją Polski, a w szczególności Krakowa, 2. przybliżanie publiczności krajowej i zagranicznej polskiej sztuki tańca, sięgając do repertuaru baletowego z czasów Średniowiecza, Renesansu i Baroku, 3. rozwijanie współpracy i wymiany z cenionymi tancerzami i choreografami z Polski i z zagranicy, 4. współpraca i wymiana z innymi zespołami tanecznymi poprzez umożliwianie im prezentacji oraz organizowanie spotkań i warsztatów dla tancerzy, a także innych zainteresowanych osób, 5. upowszechnianie wiedzy o tańcu poprzez organizowanie seminariów, spotkań, dyskusji, jak również wystaw związanych ze sztuką tańca i dziejami kostiumu, 6. wydawanie publikacji związanych z tańcem o charakterze informacyjnym i edukacyjnym, 7. działalność edukacyjna: a) prowadzenie stałych zajęć, tworzenie specjalnych programów i choreografii dla zespołów dziecięcych i młodzieżowych; b) szkolenie instruktorów zespołów tanecznych dziecięcych i młodzieżowych; c) prowadzenie lekcji – audycji związanych z historią tańca i prezentacją kostiumów historycznych z różnych epok, 8. prowadzenie badań nad historią tańca i baletu, odtwarzanie repertuaru baletów i tańców polskich z różnych epok. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	+
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	+
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	+
	Taniec towarzyski	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Grupy tańca nowoczesnego	-
Grupy baletowe	+
Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	-
Edukacja ekologiczna	-
Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	+
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	-
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	-
Lekcje muzealne/tematyczne	+
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	-
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Pływanie		-							
Tenis stołowy		-							
Narciarstwo		-							
Biblioteka		-							
Międzynarodowa współpraca kulturalna		+							
Klub seniora		-							
Nazwa działania edukacyjnego:	Nie dotyczy niniejszej instytucji								
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	Nie dotyczy niniejszej instytucji								
Ocena zajęcia edukacyjnego:	Nie dotyczy niniejszej instytucji								
Ocena	Funkcj nowani e strony internet owej	Dostęp ność czasow a instytuc ji kultury	Pomies zczenia, przestr zeń i wyposa żenie kultury	Struktu ra organiz acyjna instytuc ji kultury	Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć	Współp raca z innymi podmio tami edukac yjnej	Zakres i zróźnic owanie oferty edukac yjnej	Dostęp ność finanso wa zajęć	Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia
22. Balet Dworski "Cracovia Danza"									
Uzasadnienie oceny:	<p>Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić jako średnio. Strona posiada odniesienie do YouTube, Facebook oraz Twitter. Ocena wynika ze średniej sprawności ładowania danych na stronie (najpierw ładuje się tło, dopiero później treść zakładki). Na stronie brak jest informacji o godzinach otwarcia instytucji. Nie ma danych o godz. działania kasy, w zakładce opisującej repertuar również brakuje danych co do godzin spektakli. Dostępność czasowa zostanie oceniona średnio, ze względu na brak własnej sceny zespołu, który korzysta ze współpracy z instytucjami kultury przy promocji. Wyposażenie instytucji należy ocenić średnio, bowiem według respondenta IDI siedziba zespołu mieści się w kamienicy należącej do miasta. Mieszczą się tu biura i niewielka sala do prób, zbyt mała do właściwych ćwiczeń. Duża sala do prób i własna scena są najważniejszymi potrzebami zespołu. Funkcjonowanie strony zostanie ocenione negatywnie, ze względu na brak strategicznych dla funkcjonowania instytucji danych. Struktura organizacyjna jest trudna do oceny, ponieważ na stronie www przytoczona jest informacja jedynie o dyrektorze i założycielce instytucji. Ze względu na unikatowe kompetencje i doświadczenie dyrektorki struktura</p>								

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

zostanie oceniona pozytywnie. **Promocję** instytucji należy ocenić pozytywnie, poza obecnością na portalach społecznościowych jest ona obecna w mediach¹³⁹, pisało o niej m. in. RMF Classic¹⁴⁰. Pozytywnie należy ocenić również zakres współpracy instytucji szerzej opisany na stronie: <http://cracoviadanza.pl/pl/podmenu-2>. Pozytywnie należy ocenić również **zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej**. Proponowane są następujące tematy zajęć: 1. Taniec dworski okresu Średniowiecza, 2. Taniec dworski okresu Renesansu w stylu włoskim i francuskim, 3. Techniki i podstawowe formy tańca barokowego, 4. Choreografia z repertuaru baletu dworskiego i tańca towarzyskiego z XVII i XVIII wieku, 5. Technika i repertuar tańców staropolskich i narodowych, 6. Podstawy techniki klasycznego tańca indyjskiego Bharata Natyam. Instytucja upowszechnia wiedzę o tańcu historycznym poprzez prelekcje. „Cracovia Danza” posiada również w swojej ofercie program edukacyjny pt. „Taniec przez wieki”, skierowany do dzieci i młodzieży. Informacje o opłatach dotyczą jedynie Szkoły Cracovia Danza, w której za pojedyncze zajęcia płaci się 35 zł, a za karnet 10 zajęć 300 zł, co należy ocenić jako średni poziom dostępności. Badanie IDI pozwoliło na ocenę **kwalifikacji kadry**, prowadzący zajęcia posiadają specjalistyczne wykształcenie, czego przykładem może być dyrektor, po historii sztuki, z doświadczeniem w zakresie choreografii, specjalizacja tańce dworskie.

Analiza netnograficzna wykazała, że instytucja budzi zainteresowanie wśród internautów. Jeden z internautów docenił nawiązanie współpracy instytucji z artystami z Indii podczas Festiwalu Tańców Dworskich: „Dla turystów jest to atrakcja, tubylcom trochę się opatrzył ten rodzimy repertuar i zaczyna się kojarzyć z kolejną chałturą w tym mieście. Może dobrze, że trochę będzie tym razem multikulti.”¹⁴¹

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 75%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat spadł, w 2010 r. wynosił bowiem 72%, w 2015 r. natomiast 69%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Liczba premier: 2;
- Liczba przedstawień: 421;
- Liczba widzów: 78 000.

Według respondenta badania IDI za flagowe wydarzenia dla instytucji należy uznać: Dzień Tańca z Cracovia Danza, Festiwal Tańców Dworskich, audycje muzyczne w filharmoniach, lekcje muzyczne dla szkół. Wśród planów instytucji jest organizacja wydarzenia promującego polską kulturę np. „Harnasi” Karola Szymanowskiego.

¹³⁹ <http://www.krakow.pl/3401,obj,3562,patronaty.html>

¹⁴⁰ <http://www.rmfflamic.pl/polecamy/Obraz,6/XVI-Festiwal-Tancow-Dworskich-Cracovia-Danza,27203.html>

¹⁴¹ <http://wiadomosci.onet.pl/krakow/krakow-indyjsko-polski-spektakl-atrakcja-festiwalu-cracovia-danza/y3dk67>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	23. Krakowski Teatr VARIETE	
Data utworzenia:	2014 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Grzegórzki	
Adres strony internetowej:	http://teatrvariete.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. prezentacja różnorodnych wydarzeń kulturalnych o szerokim spektrum rodzajowym: przedstawienia teatralne (w szczególności typu variété i wodewil), projekcje filmowe/screeningi, festiwale, koncerty, panele dyskusyjne, konferencje oraz spotkania z artystami, 2. planowane studium aktorskie oraz kursy i szkolenia w zakresie piosenki i ruchu scenicznego. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	-
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	¹⁴² -
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-

¹⁴² W planach jest prowadzenie studium aktorskiego oraz kursów i szkoleń w zakresie piosenki i ruchu scenicznego. To działanie na rzecz młodych, zdolnych ludzi, chcących spełniać w przyszłości swoje marzenia na Dużej Scenie.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	-
Edukacja ekologiczna	-
Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	-
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	-
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	-
Lekcje muzealne/tematyczne	-
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	-
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Narciarstwo		-							
Biblioteka		-							
Międzynarodowa współpraca kulturalna		-							
Klub seniora		-							
Nazwa działania edukacyjnego:	Nie dotyczy niniejszej instytucji								
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	Nie dotyczy niniejszej instytucji								
Ocena zajęcia edukacyjnego:	Nie dotyczy niniejszej instytucji								
Ocena	Funkcj nowani e strony internet owej	Dostęp ność czasow a instytuc ji kultury	Pomies zczenia, przestrz eń i wyposa żenie	Struktu ra organiz acyjna instytuc ji kultury	Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć	Współp raca z innymi podmio tami	Zakres i zróżnic owanie oferty edukac yjnej	Dostęp ność finanso wa zajęć	Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia
23. Krakowski Teatr VARIETE									
Uzasadnienie oceny:	<p>Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić bardzo pozytywnie, jest ona bowiem bardzo atrakcyjna wizualnie, zawiera wszystkie niezbędne informacje (łącznie z odniesieniem do Facebooka). Dostępność czasowa instytucji jest wysoka, od poniedziałku do wtorku kasa jest czynna w godz. 12.00-19.00. Natomiast w weekend w godz. 14.00-20.00. Strukturę organizacyjną instytucji należy ocenić pozytywnie, bowiem teatr zatrudnia specjalistów, którym poświęcona jest osobna zakładka na stronie www. Promocję teatru również ocenia się pozytywnie, teatr działa bowiem na Facebooku, działalność instytucji poruszana jest również przez prasę. Działalność teatru w zakresie współpracy ogranicza się do pozyskiwania partnerów, obecnie mają ich 4. Stan infrastruktury placówki należy ocenić pozytywnie, bowiem wyposażenie jest dopasowane do charakterystyki instytucji, jest nowoczesne i dobrze</p>								

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

pasuje do teatru. Instytucja jest zadbana i gwarantuje komfort widzowi. Teatr aktualnie nie prowadzi zajęć edukacyjnych, zatem kategorie temu poświęcone nie zostaną wypełnione.

Analiza netnograficzna wykazała, że teatr budzi wiele emocji wśród internautów, jednak są one skupione przede wszystkim na kosztach inwestycyjnych poniesionych przez UM Krakowa. Jeżeli chodzi o repertuar oferowany przez instytucję niektórzy uważają, że powiela ona ofertę już istniejących instytucji, jednak nie jest to zdanie podzielane przez wszystkich – „porównywanie repertuarowe z Bagatelą nie ma sensu - to ma być o ile wiem, bardziej muzyczne i tańczone”¹⁴³.

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2014-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 77%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 2 lat spadł prawie o połowę, w 2014 r. wynosił bowiem 100%, w 2015 r. natomiast 55%. Wysokie wsparcie spowodowane było w roku 2014 tym, że instytucja dopiero rozpoczynała działalność.

---

¹⁴³ http://krakow.wyborcza.pl/krakow/1,44425,15499557,Kłopotliwa_inwestycja_Krakowa__Teatr_Variete_w_dawnym.html

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	24. Krowoderska Biblioteka Publiczna	
Data utworzenia:	1980 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Krowodrza	
Adres strony internetowej:	http://www.kbp.krakow.pl	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gromadzenie i opracowywanie zbiorów, 2. Udostępnianie zbiorów bibliotecznych, 3. Działalność informacyjno-bibliograficzna, 4. Działalność kulturalno-oświatowa. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	-
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-
	Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	+
	Edukacja ekologiczna	+

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	+
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	+
Zajęcia komputerowe	+
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	+
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-
Narciarstwo	-
Biblioteka	+

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Międzynarodowa współpraca kulturalna

Nazwa działania edukacyjnego:	Klub seniora		
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	<p>Trening pamięci dla seniorów</p> <p>Działanie zostało wybrane do analizy, ponieważ w praktyczny sposób niesie pomoc seniorom, ma charakter rehabilitacyjny i w realny sposób może pomóc starszym osobom w ich codziennym życiu.</p> <p>Biblioteka wraz ze Stowarzyszeniem Krok Dalej zorganizowały dla seniorów trening pamięci. Podczas warsztatów uczestnicy poznają sposób działania pamięci, mogą poprawić ogólną sprawność umysłową oraz koncentrację. Pracują nad zapamiętywaniem twarzy, imion i nazwisk, dróg, numerów, nazw, treści audycji czy programów medialnych. Ponadto po spotkaniach seniorzy dostają zestawy ćwiczeń do samodzielnej realizacji. Na koniec kursu każdy uczestnik otrzyma certyfikat i indywidualnie dobrane ćwiczenia do dalszego trenowania pamięci.</p> <p>Warsztaty odbywają się w każdy czwartek od października do grudnia 2015 r. w godzinach 9:15 - 10:45 - I grupa i w godzinach 16:15 - 17:47 - II grupa w Czytelni Naukowej Krowoderskiej Biblioteki Publicznej. Należy uznać, że godziny są dostosowane do możliwości uczestnictwa w nich seniorów, mają oni ponadto do wyboru godzinę zajęć.</p> <p>Nie znaleziono informacji o osobach, które prowadzą warsztaty, są to natomiast prawdopodobnie osoby ze Stowarzyszenia Krok Dalej.</p> <p>Udział w kursie jest nieodpłatny, zbierane natomiast będą na koniec warsztatów dobrowolne datki na pomoc dzieciom z biednych rodzin. Należy więc ocenić, że dostęp finansowy również nie stanowi</p>	<p>Noc grozy w bibliotece</p> <p>Projekt został poddany analizie, ponieważ stanowi ciekawą alternatywę spędzania wolnego czasu, a także aktywizacji lokalnej społeczności.</p> <p>Było to jednorazowe wydarzenie zorganizowane z okazji ogólnopolskiej akcji Noc Bibliotek. Odbyło się w sobotę 30/31.05.2015 o godz. 18. W ramach wydarzenia odbyła się "Paryska ścieżka - slajdowisko z Paryża" – wystawa fotografii Bożeny Medon, o godz. 22 "Wieczór planszówek" – konwent gier planszowych, a od godz. 23 "Noc Grozy". Osoby uczestniczące w wydarzeniu miały ucharakteryzować się na ulubioną postać z powieści grozy, wziąć ze sobą śpiwory, karimaty i latarki. Nie odnaleziono informacji o tym co dokładnie działo się podczas „Nocy Grozy”.</p> <p>Spotkanie prowadziła Monika Dębowska, zajęcia były bezpłatne, obowiązywało wcześniejsze zapisanie się na wydarzenie. Nie zidentyfikowano barier w dostępie do zajęć.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o wydarzeniu znalazły się na stronie Biblioteki, na fanpage na Facebooku oraz na innych portalach dotyczących wydarzeń kulturalnych w Krakowie, jak np. http://krakow.zaprasza.eu.</p>	<p>Warsztaty perkusyjne z Grupą TAMTAMITUTU</p> <p>Zajęcia zostały wybrane do analizy, ponieważ pobudzają w znaczący sposób kreatywność i wyobraźnię dzieci, a także pobudzają ich talent muzyczny.</p> <p>Z okazji dnia dziecka zorganizowano w Bibliotece jednorazowe warsztaty perkusyjne, które poprowadzili członkowie grupy TAMTAMITUTU. Na warsztatach dzieci uczyły się zasad gry na perkusji, grały na nietypowych instrumentach.</p> <p>Warsztaty odbyły się 01.06.2015 r. o godzinie 17:00, wstęp na wydarzenie był bezpłatny, obowiązywało wcześniejsze zapisanie się na wydarzenie. Nie zidentyfikowano barier w dostępie do zajęć.</p> <p>Zajęcia przeprowadzili muzycy - Marcin Urzędowski, Wojciech Sochaczewski z grupy TAMTAMITUTU, co należy ocenić pozytywnie, ponieważ prowadzili je specjaliści.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o wydarzeniu znalazły się na stronie Biblioteki i na fanpage na Facebooku. Wiadomości o wydarzeniu powinny być szerzej udostępniane, powinny się znaleźć również na innych portalach, głównie na stronach poświęconych wydarzeniom dla dzieci.</p>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

<p>Ocena zajęcia edukacyjnego:</p>	<p>bariery dla uczestników.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o warsztatach znajdują się na stronie Biblioteki, na fanpage na Facebooku, a także na innych portalach poświęconych seniorom, jak np. cafesenior.pl.</p> <p>Warsztaty należy ocenić pozytywnie, przyczyniają się one do poprawy życia osób starszych i pomagają im w codziennym życiu, nie zidentyfikowano barier w korzystaniu z zajęć, informacja o projekcie jest szeroko dostępna.</p>	<p>Wydarzenie należy ocenić pozytywnie, jak wskazują zdjęcia zamieszczone na fanpage na Facebooku w spotkaniu wzięło udział wiele osób, na tę okazję przygotowano dekoracje i zmieniono charakter biblioteki.</p>	<p>Wydarzenie należy ocenić pozytywnie, jak wskazują zdjęcia zamieszczone na fanpage na Facebooku w warsztatach wzięło udział wiele osób. Jednorazowe spotkanie nie odniosło pełnego efektu edukacyjnego, natomiast cykl takich warsztatów mógłby rozbudzić w dzieciach pasję do muzyki.</p>
	<p>Ocena</p>	<p>Funkcj nowani e strony internet owej</p>	<p>Dostęp ność czasow a instytuc ji kultury</p> <p>Pomies zczenia, przestr zeń i wyposa żenie</p> <p>Struktu ra organiz acyjna instytuc ji kultury</p> <p>Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć</p> <p>Współp raca z innymi podmio tami</p> <p>Zakres i zróżnic owanie oferty edukac yjnej</p> <p>Dostęp ność finanso wa zajęć</p> <p>Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia</p>
<p>24. Krowoderska Biblioteka Publiczna</p>			
<p>Uzasadnienie oceny:</p>	<p>Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić dobrze, jest podzielona na kategorie, chociaż aktualności są ograniczone, odnoszą się tylko do niedawnej przeszłości, opisy wydarzeń sprowadzają się przede wszystkim do plakatów bez szerszej informacji, strona jest przejrzysta i atrakcyjna wizualnie. Pozytywnym aspektem jest to, że informacje są na bieżąco aktualizowane. Dostępność czasowa – filie biblioteki są otwarte w różnych godzinach, w poniedziałek, środę i piątek biblioteki są czynne dłużej do 18/19, we wtorek i czwartek krócej do 15/16, w niedziele wszystkie są zamknięte, natomiast w sobotę część działa do 16, a część jest nieczynna. Struktura organizacyjna instytucji jest rozbudowana ze względu na to, że jest to zespół oddzielnych bibliotek, które działają w stosunkowo niezależny sposób. W sposób umiarkowany ocenione zostały działania promocyjne, informacje są dostępne na stronie internetowej, prowadzony jest fanpage na Facebooku. Informacje o Bibliotece i wydarzeniach można znaleźć na portalach poświęconych wydarzeniom w Krakowie, seniorom, dzieciom itp. jednak o niektórych wydarzeniach, jak wykazano w analizie działań edukacyjnych, nie można znaleźć wielu informacji, powinno się rozszerzyć działania promocyjne. Zidentyfikowano, że Biblioteka współpracuje z innymi organizacjami – kulturalnymi, szkołami itp. Instytucja współpracuje z Wydziałem Kultury i Dziedzictwa, ze szkołami na każdym poziomie edukacji, przedszkolami, Uniwersytetem Krakowskim oraz innymi uczelniami, bibliotekami.</p> <p>Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej jest szerokie, w bibliotekach prowadzonych jest wiele działań, organizowane są zajęcia plastyczne, wernisaże wystaw malarstwa i fotografii, spotkania literackie, lekcje biblioteczne, turniej gier planszowych, zajęcia dla seniorów i wiele innych. Dostępność finansową należy ocenić bardzo dobrze, ze znalezionych informacji wynika, że zajęcia są bezpłatne. Potwierdza to badanie PAPI/CAWI (n=98), bowiem 60% respondentów uważa, że opłata jest adekwatna. Kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia są dobre, zajęcia prowadzą osoby kompetentne, specjaliści, eksperci w danej dziedzinie, część zajęć prowadzona jest także przez osoby pracujące w bibliotekach. Stan infrastruktury instytucji należy ocenić średnio, ponieważ respondent IDI wskazał, że poszukują nowych rozwiązań lokalowych, ponieważ obecnie nie są w stanie zapewnić dogodnych</p>		

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

warunków dla wszystkich użytkowników. Częściowo wymienione zostały komputery, jednak pozostały sprzęt jest nadal przestarzały i wymaga wymiany. Obecnie lokal jest remontowany, jednak potrzebna jest również wymiana oświetlenia. Badanie PAPI/CAWI wykazało, że 81% respondentów jest zadowolonych z uczestnictwa w zajęciach. Badanie PAPI/CAWI (n=98) z uczestnikami zajęć wykazało, że poziom ich zadowolenia jest wysoki bowiem w skali od 1 (niezadowolony) do 7 (zadowolony) średnia ocena w poszczególnych kategoriach była w większości na poziomie ponad 6. Dokładnie kształtuje się to w następujący sposób: ciekawość zajęć – 6,60, sposób prowadzenia 5,90, umiejętność wiedzy prowadzących zajęcia – 5,89, pomieszczenia i ich wyposażenie – 5,89, wielkość grupy zajęciowej – 6,02, przydatność zajęć w życiu – 5,95. Większość respondentów badania PAPI/CAWI (93%) deklaruje, że chętnie wzięłoby udział w kolejnych zajęciach oferowanych przez instytucję.

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 95%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat wzrósł o jeden punkt procentowy, w 2010 r. wynosił bowiem 96%, w 2015 r. natomiast 97%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Liczba woluminów: 230 392;
- Liczba wypożyczeń: 505 950;
- Liczba czytelników: 40 534.

Badanie IDI wykazało, że biblioteki stają się miejscem, gdzie ludzie mają ochotę spędzać czas. W ramach dalszych planów instytucja przewiduje poszerzenie księgozbiorów oraz organizację imprez zachęcających do korzystania z bibliotek. Wymianę lokali na większe, docelowo przynajmniej 200 m², aby można było pomieścić regały z księgozbiorem, lokale powinny być wietrzne, powinny być dobrze doświetlone. Powstał program przenoszenia bibliotek do lokali gminnych, niestety brak wolnych lokalizacji. Wchodzą nowe technologie, powstaje wspólna multimedialna wyszukiwarka dla wszystkich krakowskich bibliotek i opracowana zostanie baza czytelników krakowskich, podjęta zostanie współpraca z UM, aby stworzyć kartę mieszkańca, na wszystkie ośrodki kulturalne. Dodatkowo konieczne jest dokupienie nowych czytników, będzie to połączenie karty miejskiej, czytelnika, podróżnika itp. Zmieniają się również przepisy biblioteczne, konieczne będzie przygotowanie bazy do konwersji, aby czytelnicy mogli wyszukiwać w wyszukiwarkach dowolnie książki wpisując hasło.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	25. Nowohucka Biblioteka Publiczna	
Data utworzenia:	1995 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Bieńczyce	
Adres strony internetowej:	http://witryna.biblioteka.krakow.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zadania biblioteki, 2. Centrum Wiedzy o Regionie, 3. Oddział Książki Mówionej, 4. Oferta kulturalna i edukacyjna skierowana do dzieci, młodzieży i dorosłych, 5. Usługi: ksero, wydruki komputerowe, bezpłatny dostęp do Internetu. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	+
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-
	Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	+

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Edukacja ekologiczna	+
Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	+
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych /Edukacja dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	+
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	+
Zajęcia komputerowe	+
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	+
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-
Narciarstwo	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Biblioteka												+
Międzynarodowa współpraca kulturalna												-
Klub seniora												+
Nazwa działania edukacyjnego:	Nie dotyczy tej instytucji											
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	Nie dotyczy tej instytucji											
Ocena zajęcia edukacyjnego:	Nie dotyczy tej instytucji											
	Ocena	Funkcj nowani e strony internet owej	Dostęp ność czasow a instytuc ji kultury	Pomies zczenia, przestrz eń i wyposa żenie	Struktu ra organiz acyjna instytuc ji kultury	Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć	Współp raca z innymi podmio tami	Zakres i zróźnic owanie oferty edukac yjnej	Dostęp ność finanso wa zajęć	Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia		
25. Nowohucka Biblioteka Publiczna												
Uzasadnienie oceny:	<p>Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić umiarkowanie, jest podzielona na kategorie, niestety nie wszystkie zakładki działają, m.in. aktualności. Strona jest przejrzysta i atrakcyjna wizualnie. Dostępność czasowa – filie są otwarte w różnych godzinach, w poniedziałek, środę i piątek biblioteki są czynne od 9 lub 12 do 19, a we wtorek i czwartek krócej, część otwarta jest do 15, a część do 19, natomiast otwierane są różnie, część od 8 a część dopiero od 12. W niedziele są zamknięte, natomiast w sobotę większość filii działa w godzinach 9-14, a część jest zamkniętych. Generalnie dostępność czasową placówek należy ocenić pozytywnie. Struktura organizacyjna instytucji jest rozbudowana ze względu na to, że jest to zespół oddzielnych bibliotek, które działają w stosunkowo niezależny sposób. W sposób umiarkowany ocenione zostały działania promocyjne, informacje są dostępne na stronie internetowej, prowadzony jest fanpage na Facebooku. Informacje o Bibliotece i wydarzeniach można znaleźć na portalach poświęconych wydarzeniom w Krakowie, dzieciom itp., ale nie są one rozpowszechnione w wysokim stopniu. Biblioteka współpracuje z wieloma innymi organizacjami, posiada licznych partnerów i włącza się w inne przedsięwzięcia, dlatego jej współpracę należy ocenić pozytywnie. Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej jest szerokie, w bibliotekach prowadzonych jest wiele działań, organizowane są zajęcia plastyczne, spotkania literackie, z aktorami, zamieszczane są wystawy, nieodpłatne kursy komputerowe dla seniorów, zabawy i lekcje dla dzieci, wycieczki do muzeów itp. Dostępność finansową należy ocenić bardzo dobrze, ze znalezionych informacji wynika, że zajęcia są bezpłatne. Kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia należy ocenić pozytywnie, zajęcia są prowadzone przez autorów książek, aktorów, artystów, osoby pracujące w bibliotekach. Wywiad IDI pozwolił uzyskać odpowiedź na zagadnienia związane z wyposażeniem w infrastrukturę. Respondent wskazuje, że pomimo licznych remontów przeprowadzanych od 2009 r. problemem jest starzejący się sprzęt. Do wymiany jest połowa komputerów, regały, a w jednym z lokali brak jest światłowodów. Metoda tajemniczego klienta pozwoliła wskazać, że sprzęt nie jest najwyższej klasy.</p>											

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 95%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat wzrósł o jeden punkt procentowy, w 2010 r. wynosił bowiem 96%, w 2015 r. natomiast 97%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Liczba woluminów: 388 773;
- Liczba wypożyczeń: 665 664;
- Liczba czytelników: 32 180.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	26. Podgórska Biblioteka Publiczna	
Data utworzenia:	1975 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Dębniki	
Adres strony internetowej:	http://www.biblioteka.podgorska.krakow.pl	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie biblioteki, 2. Rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych i informacyjnych, 3. Upowszechnianie kultury i czytelnictwa poprzez udostępnianie książek, czasopism, audioksiążek oraz innych materiałów bibliotecznych na różnych nośnikach z uwzględnieniem powszechnego i bezpłatnego dostępu do Internetu mieszkańcom Miasta Krakowa, 4. Edukacja i przygotowanie małych dzieci do wczesnych kontaktów z książką, biblioteką i Internetem, 5. Pomoc w rozwijaniu umiejętności samokształcenia uczniów i studentów oraz otaczanie opieką użytkowników niepełnosprawnych i tych, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	+
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	+
Edukacja ekologiczna	+
Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	+
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	+
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	+
Zajęcia komputerowe	+
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	+
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	+
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	+
Pływanie	-
Tenis stołowy	-

Narciarstwo		-	
Biblioteka		+	
Międzynarodowa współpraca kulturalna		-	
Klub seniora		+	
<p>Nazwa działania edukacyjnego:</p> <p>Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:</p>	<p>„Mamo, Tato, Babciu, Dziadku, czytajmy razem!”</p> <p>Projekt został wybrany do analizy, ponieważ jest bardzo kompleksowy, wychodzi poza ramy biblioteki, angażuje wiele osób z różnych grup wiekowych, a także osoby niepełnosprawne.</p> <p>Projekt składa się z dwóch głównych komponentów. Celem pierwszego jest zachęcenie rodziców i dziadków do czytania dzieciom od najmłodszych lat. W szkołach rodzenia, uniwersytetach trzeciego wieku, szpitalach dla dzieci, w ośrodkach szkolno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej organizowane są specjalne spotkania z rodzicami i dziadkami na temat konieczności czytania dzieciom i korzyści z tego płynących. Drugi komponent to cykl przedsięwzięć skierowanych do najmłodszych. Formuła przedsięwzięć dla dzieci opiera się na cyklicznych spotkaniach integracyjnych, w których biorą udział dzieci zdrowe i niepełnosprawne. W ramach spotkań prowadzone są zajęcia inspirujące do sięgania po książkę, wypełnione zabawami, mającymi za zadanie urozmaicić i uatrakcyjnić pobyt dzieci w bibliotece. Dzieci biorą udział w bibliotecznym przedstawieniu teatralnym i porankach muzycznych. Spotkaniom towarzyszą turnieje wiedzy, konkursy plastyczne i wystawy. W ramach projektu „Mamo, Tato, Babciu, Dziadku czytajmy razem!” Podgórska Biblioteka Publiczna w Krakowie</p>	<p>Wtorkowe spotkania dla seniorów</p> <p>Projekt został wybrany do analizy, ponieważ jest oryginalny sposób pobudza seniorów do działania, warsztaty w ramach programu obejmują różne dziedziny, przez co zmuszają uczestników do kreatywności i aktywnego włączenia się w zajęcia.</p> <p>Jest to autorski program warsztatów biblioterapeutycznych, adresowany do osób starszych, będących często w trudnej sytuacji życiowej. Zajęcia pobudzają aktywność fizyczną i intelektualną seniorów, pozwalają również zdobywać wiedzę, poszerzają ich zainteresowania i zdolności manualne.</p> <p>Zajęcia odbywają się we wtorki - w każdy drugi wtorek miesiąca o godz.11:00 odbywają się warsztaty z rękodzieła <i>Origami i nie tylko...</i>, w każdy trzeci wtorek, o tej samej godzinie, odbywają się prelekcje <i>Znaszli ten kraj i świat jego mieszkańców - słowem i obrazem</i>, w każdy czwarty wtorek miesiąca o godz. 11.00 odbywa się cykl <i>Książką czas zatrzymany. Rozmowy przy herbacie</i>.</p> <p>Godziny i termin wydają się nie stanowić barier dla osób starszych. Tak samo jak opłaty za zajęcia, ponieważ wstęp na spotkania jest bezpłatny. Spotkania prowadzi pracownicy biblioteki.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o</p>	<p>Teatr w bibliotece</p> <p>Projekt został wybrany do analizy, ponieważ jest to działanie skierowane do każdej grupy wiekowej, odbywa się regularnie, a także ma za zadanie edukację kulturalną.</p> <p>Projekt zakłada cykliczne prezentacje nagrań DVD ze spektakli Narodowego Starego Teatru im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.</p> <p>Pokazy odbywają się przez cały rok, dwa razy w miesiącu w godzinach porannych w soboty (z przerwą wakacyjną). Wstęp na pokazy jest bezpłatny. Można więc ocenić, że dostęp do zajęć nie jest ograniczony i wszyscy zainteresowani bez żadnych barier mogą w nich uczestniczyć.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o projekcie znalazły się na stronie Biblioteki, w oddzielnej zakładce, a także na jego fanpage na Facebooku, na stronach internetowych poświęconych wydarzeniom kulturalnym w Krakowie, jak i na stronach kierowanych do seniorów.</p>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

	<p>zrealizowała szereg imprez czytelniczych, między innymi: konkursy plastyczne: "Zaczarowany świat książki i biblioteki", „Zaczarowany świat muzyki”, „Małopolska kartka bożonarodzeniowa”, „Bajkowa kukiełka”; konkurs wiedzy o książce i bibliotece, poranki muzyczne „Filharmonia w bibliotece” w wykonaniu dzieci niewidomych i niedowidzących ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Krakowie, spektakle teatralne dla dzieci pt. „Co mogą smoki, a czego nie, zaraz dowiesz się!” oraz „Co mogę Ci dać, Święty Mikołaju?”.</p> <p>Projekt był bezpłatny, nie znaleziono informacji o terminach spotkań. Warsztaty i spotkania realizowane były przez pracowników Biblioteki.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o projekcie znalazły się na stronie Biblioteki, w oddzielnej zakładce, a także na stronach internetowych szkół, które wzięły udział w projekcie. Nie znaleziono wielu informacji na ten temat w Internecie.</p>	<p>projekcie dostępne są tylko na stronie Biblioteki, nie znaleziono żadnych innych informacji na ten temat w Internecie.</p>								
<p>Ocena zajęcia edukacyjnego:</p>	<p>Projekt należy ocenić pozytywnie, był on kompleksowy, zakładał włączenie się wielu osób i zaangażowanie ich we współpracę, a także uświadomienie jak ważne jest czytanie dzieciom. Natomiast należało go bardziej rozpromować.</p>	<p>Projekt należy ocenić pozytywnie, Biblioteka prowadzi różnorodne zajęcia dla seniorów, które pobudzają ich kreatywność, są to zajęcia umysłowe jak i manualne. Natomiast projekt powinien zostać bardziej rozpromowany, organizatorzy powinni się postarać, aby informacje o projekcie znalazły się np. na różnych portalach z wydarzeniami dla seniorów.</p>	<p>Projekt należy ocenić pozytywnie, jest to ciekawa inicjatywa, która zrzesza różne osoby, można by natomiast rozbudować pokazy spektakli o dyskusję czy spotkania z ludźmi teatru, co w większym stopniu angażowałoby uczestników w życie kulturalne.</p>							
	<p>Ocena</p>	<p>Funkcj nowani e strony internet owej</p>	<p>Dostęp ność czasow a instytuc ji kultury</p>	<p>Pomies zczenia, przestr zeń i wyposa żenie</p>	<p>Struktu ra organiz acyjna instytuc ji kultury</p>	<p>Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć</p>	<p>Współp raca z innymi podmio tami</p>	<p>Zakres i zróżnic owanie oferty edukac yjnej</p>	<p>Dostęp ność finanso wa zajęć</p>	<p>Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia</p>

26. Podgórska Biblioteka Publiczna

Uzasadnienie
oceny:

Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić dobrze, jest podzielona na kategorie, chociaż aktualności są ograniczone, odnoszą się tylko do bieżącego czasu, trudno odnajduje się wydarzenia, które już miały miejsce, strona natomiast jest przejrzysta i atrakcyjna wizualnie. Pozytywnym aspektem jest to, że informacje są na bieżąco aktualizowane. **Dostępność czasowa** – filie są otwarte w różnych godzinach, w poniedziałek, środę i piątek biblioteki są czynne dłużej, przeważnie do 18/19, a we wtorek i czwartek krócej do 15, w niedziele są zamknięte, natomiast w sobotę działają czytelnice do 14, a biblioteki są zamknięte, co może ograniczać ich dostępność, ponieważ wtedy wiele osób ma wolny czas. **Struktura organizacyjna instytucji** jest rozbudowana ze względu na to, że jest to zespół oddzielnych bibliotek, które działają w stosunkowo niezależny sposób. W sposób umiarkowany ocenione zostały **działania promocyjne**, informacje są dostępne na stronie internetowej, prowadzony jest fanpage na Facebooku. Informacje o Bibliotece i wydarzeniach można znaleźć na portalach poświęconych wydarzeniom w Krakowie, seniorom, dzieciom itp. Jednak o niektórych wydarzeniach, jak wykazano w analizie działań edukacyjnych, nie można znaleźć wielu informacji. Instytucja posiada portal biblioteczny związany z systemem sowa, który mają trzy biblioteki. Biblioteka **współpracuje** z innymi organizacjami – kulturalnymi, szkołami itp. **Zakres i różnicowanie oferty edukacyjnej** jest szerokie, w bibliotekach prowadzonych jest wiele działań, organizowane są zajęcia plastyczne, wykłady zdrowotne, spotkania literackie, lekcje biblioteczne, turniej szachowy, zajęcia językowe, kursy komputerowe dla seniorów i wiele innych. **Dostępność finansową** należy ocenić bardzo dobrze, ze znalezionych informacji wynika, że zajęcia są bezpłatne. Potwierdza to opinia respondentów badania PAPI/CAWI, 41% respondentów uważa, że opłata za zajęcia jest adekwatna, a 29% uczestniczyło w zajęciach bezpłatnych. **Kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia** respondenci badania PAPI/CAWI (n=100) ocenili pozytywnie, bowiem sposób prowadzenia ocenili na 5,90, a wiedzę prowadzących na 5,89 w skali od 1 do 7, gdzie 7 oznacza zadawalający. Wywiad IDI pozwolił ocenić **stan infrastruktury** instytucji. Respondent twierdzi bowiem, że biblioteka nie spełnia standardów biblioteki. Instytucja posiada również problem z regałami na książki. Brak jest sprzętu dla osób niepełnosprawnych. Badanie PAPI/CAWI wykazało, że 81% respondentów jednoznacznie pozytywnie ocenia zajęcia oferowane w instytucji. Badanie PAPI/CAWI (n=100) z uczestnikami zajęć wykazało, że poziom ich zadowolenia jest wysoki bowiem w skali od 1 (niezadowolony) do 7 (zadowolony) średnia ocena w poszczególnych kategoriach była w większości na poziomie ok. 6. Dokładnie kształtuje się to w następujący sposób: ciekawość zajęć – 6,06, sposób prowadzenia 5,90, umiejętność wiedzy prowadzących zajęcia – 5,89, pomieszczenia i ich wyposażenie – 5,98, wielkość grupy zajęciowej – 6,02, przydatność zajęć w życiu – 5,95. Blisko 93% badanych w PAPI/CAWI deklaruje chęć ponownego udziału w zajęciach organizowanych przez instytucję.

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 96%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat pozostały bez zmian, zarówno w 2010 jak i w 2015 r. wynosił bowiem 97%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Liczba woluminów: 371 079;
- Liczba wypożyczeń: 650 392;
- Liczba czytelników: 47 348.

Badanie IDI wykazało, że w dalszych planach instytucja ma rozwój działalności około bibliotecznej, spotkań informacyjnych.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	27. Śródmiejska Biblioteka Publiczna	
Data utworzenia:	1 stycznia 1994 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Grzegórzki	
Adres strony internetowej:	http://www.sbpkrakow.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie biblioteki, 2. Popularyzacja czytelnictwa, 3. Edukacja i przygotowanie małych dzieci do wczesnych kontaktów z książką, biblioteką i Internetem, 4. Pomoc w rozwijaniu umiejętności samokształcenia uczniów i studentów. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	+
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-
	Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	+
	Edukacja ekologiczna	+

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	+
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	+
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	+
Zajęcia komputerowe	+
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	+
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-
Narciarstwo	-
Biblioteka	+

Międzynarodowa współpraca kulturalna

-

+

Klub seniora

Nazwa działania edukacyjnego:

Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:

Baśniowa noc dla dzieci

Projekt został wybrany do analizy, ponieważ jest to oryginalne przedsięwzięcie, które ma za zadanie rozbudzić w dzieciach kreatywność i przybliżyć tajniki teatru.

Warsztaty teatralne „Chcecie bajki? Oto bajka!” były jednorazowym wydarzeniem, odbyły się w dniu 3 października 2015 r. o godz. 19.00 w Filii nr 19 Śródmiejskiej Biblioteki Publicznej w Krakowie. Warsztaty zostały zorganizowane w ramach piątej edycji Nocy Poezji w Krakowie, a dofinansowała je Gmina Miejska Kraków. Wzięło w nich udział 18 uczestników. Byli to uczniowie klasy czwartej Szkoły Podstawowej nr 7 STO im. ks. prof. Józefa Tischnera w Krakowie wraz z wychowawcą. Na warsztatach prowadzący spotkanie opowiadał uczestnikom o kulisach pracy aktora, wyjaśniał pojęcia związane z teatrem, dzieci wzięły udział w aktorskich zadaniach poprzez ruchowo-głosową rozgrzewkę, polegającą na naśladowaniu gestów, mimiki i wymowy aktora, aktor pokazał dzieciom rekwizyty, stroje teatralne i różnego rodzaju lalki, dzieci wcieliły się w bajkowe postacie. Po zakończeniu warsztatów teatralnych rozpoczęła się noc w bibliotece, podczas której dzieci wzięły udział w „Baśniowym turnieju”, przebrane za postacie z bajek uczestniczyły w konkursie na najbardziej kreatywny kostium, a następnie otrzymały do rozwiązania bajkową krzyżówkę. Po tym odbyło się specjalnie przygotowane przez bibliotekarzy widowisko zatytułowane: „Odpowiedz mi wierszem, kochanie”, oparte na utworach polskich poetów, które stanowiło dla dzieci wyciszenie przed

Piszemy + warsztaty pisarskie przeznaczone dla osób powyżej 60. roku życia

Działanie zostało wybrane do analizy, ponieważ odnosi się do grupy osób powyżej 60 roku życia, projektów takich jest niewiele.

Filia nr 19 Śródmiejskiej Biblioteki Publicznej i Stowarzyszenie „Koncentrat” organizują coroczne warsztaty pisarskie przeznaczone dla osób powyżej 60. roku życia. Zorganizowano 3 edycje warsztatów, jest to ogólnopolskie działanie, do którego przyłączyła się Biblioteka.

Na warsztatach można poznać i przećwiczyć różne techniki pisarskie, popracować nad stylem i formą krótkich tekstów, które powstaną na zajęciach oraz skonsultować swoje pomysły z osobami, które zajmują się na co dzień pisaniem. Zajęcia trwają 5 godzin dydaktycznych (godzina dydaktyczna = 45 minut), ostatnia godzina przeznaczona jest na indywidualne konsultacje z trenerami. Grupa warsztatowa liczy ok. 15–20 osób w wieku 60+. Uczestnicy warsztatów dostają w prezencie książkowe poradniki pisarskie, materiały szkoleniowe i dyplomy, zostają również zaproszeni do udziału w konkursie literackim. Ich prace oceni profesjonalne jury, każdy otrzyma krótką recenzję swojego tekstu, a do zwycięzców trafią duże zestawy książek.

Spotkania odbywają się raz do roku, są bezpłatne. W tym roku odbywają się 5 listopada w godz. 11.00-14.15. Ich dostępność można więc ocenić dobrze.

Jak wskazują organizatorzy, każde zajęcia prowadzi zespół dwóch doświadczonych trenerów twórczego

Baśniowa noc dla dzieci EkoPaka

Projekt został wybrany do analizy, ponieważ przez zabawę uczy najmłodszych o ekologii i wprowadza w tematykę, która nie jest prosta dla dzieci.

Jest to program edukacji ekologicznej realizowany przez biblioteki z myślą o dzieciach w wieku wczesnoszkolnym. Do biblioteki będą kolejno docierać pakiety edukacyjno-zabawowe poświęcone poszczególnym surowcom. Projekt ma przybliżyć młodym ekologom takie informacje jak: skąd się bierze dany surowiec, co się z niego produkuje, co powstaje w wyniku jego recyklingu itp. Projekt ma za zadanie pokazać zamknięty obieg surowców, aby dzieci rozumiały, że to, co zostaje z produktów – opakowania, zużyte elementy – to nie śmieci, ale materiał, z którego można stworzyć coś nowego.

W ramach projektu co kwartał do biblioteki ma docierać nowa EkoPaka, w której znajdują się materiały edukacyjno-zabawkowe, na podstawie których w bibliotece odbędą się zajęcia. Dokładny program zajęć jest nieznan, tak samo jak osoby, które poprowadzą zajęcia. Warsztaty są bezpłatne.

Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o projekcie są szeroko dostępne, notatki o warsztatach są zamieszczane na wielu stronach internetowych, ponieważ jest to ogólnopolskie działanie. Projekt posiada własną stronę internetową, fanpage na Facebooku, informacje są udostępniane przez biblioteki, które przystąpiły do projekt.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

	<p>zapadnięciem w sen w nietypowym miejscu.</p> <p>Warsztaty odbyły się jednorazowo, w godzinach popołudniowych, były bezpłatne, więc należy ocenić, że dostęp do nich był otwarty, chociaż udział w nich wzięły dzieci tylko z jednej klasy, powinno się tego typu warsztaty prowadzić w szerszy sposób, zapraszając na nie dzieci z różnych szkół.</p> <p>Warsztaty poprowadził Bartosz Watemborski – aktor Teatru „Grotteska”, co należy ocenić pozytywnie, ponieważ jest to osoba doświadczona, która swoją wiedzą wniosła wiele do spotkania.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o warsztacie były dostępne na stronie internetowej Biblioteki, nie znaleziono informacji na innych stronach internetowych.</p>	<p>pisania.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o warsztacie są dostępne na wielu stronach internetowych, informacja jest szeroko dostępna, ponieważ jest to ogólnopolskie działanie. Projekt posiada własną stronę internetową, posiada szereg partnerów medialnych – prasa, stowarzyszenia dla seniorów, biblioteki, kluby, fundacje, ośrodki kultury.</p>	
<p>Ocena zajęcia edukacyjnego:</p>	<p>Warsztat należy ocenić dobrze, jest bardzo ciekawym przedsięwzięciem, jednak powinien być dostępny dla szerszego grona dzieci i być organizowany częściej, jako cykl spotkań. Powinny być o nim także rozpowszechnione informacje w szerszym zakresie.</p>	<p>Projekt należy ocenić dobrze, Biblioteka włączyła się w projekt, który uaktywni seniorów i wzbudzi w nich nową pasję oraz zachęci do wzięcia udziału w konkursie, dalszej aktywizacji i rozwijaniu swoich umiejętności.</p>	<p>Projekt należy ocenić dobrze, chociaż nieznanne są jeszcze wszystkie informacje, ponieważ warsztaty jeszcze się nie rozpoczęły. Na tym etapie wydaje się, że najważniejsze jest zapewnienie odpowiedniej kadry i promocji wśród grupy docelowej.</p>
	<p>Ocena</p>	<p>Funkcj nowani e strony internet owej</p>	<p>Dostęp ność czasow a instytuc ji kultury</p> <p>Pomies zczenia, przestrz eń i wyposa żenie</p> <p>Struktu ra organiz acyjna instytuc ji kultury</p> <p>Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć</p> <p>Współp raca z innymi podmio tami</p> <p>Zakres i zróżnic owanie oferty edukac yjnej</p> <p>Dostęp ność finanso wa zajęć</p> <p>Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia</p>
<p>27. Śródmiejska Biblioteka Publiczna</p>			
<p>Uzasadnienie oceny:</p>	<p>Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić dobrze, jest podzielona na kategorie, chociaż aktualności są ograniczone, odnoszą się tylko do bieżącego czasu, trudno odnaleźć wydarzenia, które już miały miejsce, strona jest przejrzysta, ale nie jest atrakcyjna wizualnie. Pozytywnym aspektem jest to, że informacje są na bieżąco aktualizowane. Dostępność czasowa – filie są otwarte w różnych godzinach, w poniedziałek, środę i piątek biblioteki są czynne dłużej do 19, we wtorek i czwartek krócej do 15:30, w weekend są zamknięte, co może ograniczać ich dostępność, ponieważ wtedy wiele osób ma wolny czas. Struktura organizacyjna instytucji jest bardzo rozbudowana ze względu na to, że jest to zespół oddzielnych bibliotek, funkcjonuje również wiele działów. Pozytywnie ocenione zostały działania promocyjne, informacje są dostępne na stronie internetowej, bardzo aktywne</p>		

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

prowadzony jest fanpage na Facebooku. Informacje o Bibliotece i wydarzeniach można znaleźć na portalach poświęconych książkom, Krakowie, na stronach instytucji z wydarzeniami kulturalnymi, w szczególności dla dzieci. Jak wskazano w analizowanych działaniach Biblioteki, współpracuje ona z wieloma podmiotami organizując w ten sposób ciekawe wydarzenia i warsztaty. **Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej** jest szerokie, w bibliotekach prowadzonych jest wiele działań, organizowane są zajęcia plastyczne, spotkania literackie, lekcje biblioteczne, konwenty gier planszowych i wiele innych. Wydarzenia te nie są natomiast prowadzone regularnie, są to zazwyczaj jednorazowe spotkania. **Dostępność finansową** należy ocenić bardzo dobrze, ze znalezionych informacji wynika, że zajęcia są bezpłatne. Potwierdza to badanie PAPI/CAWI, 48% respondentów uczestniczyło w zajęciach bezpłatnie. **Kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia** można ocenić dzięki wynikom badania PAPI/CAWI (n=52). Sposób prowadzenia zajęć został oceniony na 6,54, a wiedza prowadzących na 6,40 w skali od 1 do 7, gdzie 7 oznacza zadowalający. Badanie IDI pozwoliło na ocenę **stanu infrastruktury** instytucji. Stan lokali stanowi jedną z barier rozwoju placówki. Część lokali wymaga remontu (dopiero od niedawna jest wydzielony fundusz remontowy, niezależny od środków na płace, funkcjonowanie i zakupy). Główna siedziba placówki mieści się na piętrze, gdzie ciężko dotrzeć osobom niepełnosprawnym, wejście i wnętrze jest mało reprezentacyjne. Tam, gdzie właścicielem lokalu nie jest miasto, cały czas istnieje groźba podwyżki czynszu i konieczności wyprowadzki. Ważną kwestią jest dopasowanie siatki rozmieszczenia filii i godzin ich funkcjonowania do potrzeb i oczekiwań czytelników. Badanie PAPI/CAWI (n=52) wskazuje, że blisko 83% badanych jest zadowolonych z uczestnictwa w zajęciach. Chętnie w przyszłych zajęciach organizowanych przez instytucje uczestniczyliby 87% respondentów. Szczegółowo ceny w poszczególnych obszarach kształtowały się w następujący sposób (zastosowana skala miała od 1 do 7, gdzie 7 oznaczało możliwą najwyższą ocenę): interesujący temat zajęć 6,37, sposób prowadzenia zajęć 6,54, umiejętności i wiedza 6,40, stan infrastruktury 6,23, wielkość grupy 6,42 i przydatność w życiu 6,33.

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 93%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat wzrósł, w 2010 r. wynosił bowiem 94%, w 2015 r. natomiast 96%. Blisko 82% respondentów badania PAPI/CAWI jest jednoznacznie zadowolona z uczestnictwa w zajęciach. A 86% badanych chętnie w przyszłości wzięłoby udział w zajęciach organizowanych przez instytucję.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Liczba woluminów: 233 611;
- Liczba wypożyczeń: 212 248;
- Liczba czytelników: 30 770.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	28. Orkiestra Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa "Sinfonietta Cracovia"	
Data utworzenia:	1990 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Prądnik Biały	
Adres strony internetowej:	http://sinfonietta.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Orkiestra miejska, 2. Realizacja nagrań płytowych oraz muzyki filmowej. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	-
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	-
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	+
	Kursy nauki gry na instrumentach	+
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-
	Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	-
	Edukacja ekologiczna	-
	Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dla dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	-
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	-
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-
Narciarstwo	-
Biblioteka	-
Międzynarodowa współpraca kulturalna	+

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Klub seniora										
Nazwa działania edukacyjnego:	Nie dotyczy tej instytucji									
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	Nie dotyczy tej instytucji									
Ocena zajęcia edukacyjnego:	Nie dotyczy tej instytucji									
	Ocena	Funkcj nowani e strony internet owej	Dostęp ność czasow a instytuc ji kultury	Pomies zczenia, przestrz eń i wyposa żenie	Struktu ra organiz acyjna instytuc ji kultury	Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć	Współp raca z innymi podmio tami	Zakres i zróżnic owanie oferty edukac yjnej	Dostęp ność finanso wa zajęć	Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia
28. Orkiestra Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa "Sinfonietta Cracovia"										
Uzasadnienie oceny:	<p>Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić pozytywnie, strona jest atrakcyjna wizualnie, jest podzielona na wiele kategorii, podstron, odsyła do innych stron poświęconych zagadnieniu i działa sprawnie. Zamieszczane na niej informacje są na bieżąco aktualizowane. Dostępność czasowa nie została zidentyfikowana, nie znaleziono informacji na ten temat. Struktura organizacyjna instytucji nie została zidentyfikowana, nie znaleziono informacji na ten temat. Pozytywnie ocenione zostały działania promocyjne Orkiestry, informacje są dostępne na stronie internetowej, Facebooku, Twitterze, YouTube, a także ogólnopolskich znanych portalach informacyjnych, stronach poświęconych wydarzeniom kulturalnym w Krakowie, jak i w radiu. Recenzje koncertów i informacje o nich znajdują się także na blogach internetowych. W sieci można znaleźć wiele informacji o koncertach i organizowanych wydarzeniach, większość z nich posiada plakaty, a także zapowiedzi w postaci filmików na YouTube. Orkiestra współpracuje z innymi podmiotami, w szczególności innymi zespołami, także zagranicznymi. Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej jest wąskie, gdyż jest to orkiestra, która nie podejmuje innych działań. Prowadzi natomiast szkolenia z dyrygentury, a także odbywają się wydarzenia dla dzieci czy osób niepełnosprawnych, nie są to jednak stałe, regularne zajęcia, a pojedyncze spotkania. Dostępność finansowa jest zróżnicowana, na większość wydarzeń obowiązują opłaty, które wahają się w okolicy 30 zł za bilet normalny. Obowiązują różnego rodzaju ulgi, a na część wydarzeń wstęp jest bezpłatny. Dostępność finansową należy w związku z tym ocenić pozytywnie. Kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia należy ocenić bardzo dobrze, są to osoby doświadczone, profesjonalści, wszyscy musieli przejść egzaminy, aby dołączyć do Orkiestry. Metoda tajemniczego klienta pozwoliła na ocenę stanu infrastruktury – budynek jest ładny, prezentuje się elegancko, panuje w nim porządek, sprzęt jest najwyższej jakości.</p> <p>Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 75%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat wzrósł, w 2010 r. wynosił bowiem 76%, w 2015 r. natomiast 84%.</p> <p>Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba koncertów /przedstawień: 52; 									

- Liczba słuchaczy: 40 140.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	29. Capella Cracoviensis	
Data utworzenia:	1970 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Stare Miasto	
Adres strony internetowej:	http://capellacracoviensis.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zespół muzyczny wykonujący na historycznych instrumentach muzykę minionych epok, 2. Chór kameralny, 3. Awangardowy teatr połączony z wysokiej jakości muzyką, 4. Działalność społeczna. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	-
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	-
	Chóry/zespoły wokalne	+
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	+
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-
	Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	-
	Edukacja ekologiczna	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	-
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dla dorosłych	-
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	-
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	-
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-
Narciarstwo	-
Biblioteka	-

Międzynarodowa współpraca kulturalna

+

-

	Klub seniora		
<p>Nazwa działania edukacyjnego:</p> <p>Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:</p>	<p>Matinée - koncerty edukacyjne dla juniorów i seniorów</p> <p>Projekt został wybrany ze względu na to, że łączy dwie odległe grupy pokoleniowe – juniorów i seniorów, ma za zadanie poprzez kulturę łączyć pokolenia. Koncerty w ramach projektu mają stać się okazją do spotkania z muzyką i jej kontekstem kulturowym, jak i do spotkania z mistrzami.</p> <p>Projekt polega na zorganizowaniu cyklu koncertów wraz z przedstawieniem procesu ich powstawania, z konotacjami artystycznymi, skojarzeniami z innymi dziełami sztuki, ich rolą w życiu ludzi dawniejszych i dzisiejszych, a także z ciekawymi osobowościami, które będą prowadziły koncerty. Projekt polega na bezpośrednich spotkaniach z artystami pracującymi z CC w połączeniu z muzyką, ma za zadanie wprowadzenie młodzieży w świat kultury. Projekt adresowany jest do juniorów i do seniorów, przewidziane jest, że w koncertach będą brały udział całe szkoły.</p> <p>Koncerty w ramach projektu odbywają się o godzinie 11:00 co tydzień, trwają godzinę. Czas ten, jak wskazują organizatorzy, jest dopasowany do możliwości seniorów i juniorów, chociaż można poddać w wątpliwość czy np. dzieci, które uczęszczają do szkoły, a ich klasa nie bierze udziału w projekcie, mogą uczestniczyć w koncertach.</p> <p>Opłata za wstęp na koncert wynosi 5 zł, co należy ocenić jako niską kwotę, umożliwiającą udział w koncercie wszystkim zainteresowanym.</p> <p>Mocną stroną projektu stanowi różnorodność</p>	<p>Produkcja scenicznej opery Christopa Willibalda Glucka Orfeusz i Eurydyka</p> <p>Projekt został wybrany ze względu na swój awangardowy i niespotykany charakter, a także łączenie pokoleń poprzez kulturę.</p> <p>Projekt zakładał stworzenie spektaklu korzystającego z gimnastyki artystycznej i relaksacyjnej, która wyrażała kolejne etapy życia ludzkiego, mające swoją dynamikę i cele. Skromnymi dekoracjami spektaklu były takie rekwizyty jak: trumna, sprzęt gimnastyczny, piłki. Realizacja CC miała przypominać rzadziej wykonywaną, oryginalną, wiedeńską wersję arcydzieła Glucka.</p> <p>Do udziału w przedstawieniu zaproszeni zostali seniorzy oraz dzieci, członkowie Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego "Sokół". Spektakl był śmiałym wejściem w miejsce niekojarzone ze sztuką operową: do sali gimnastycznej. Zastąpiono w nim profesjonalnych tancerzy baletowych grupą seniorów oraz dziecięcą grupą gimnastyki artystycznej. Spektakl dopełniała orkiestra i chór.</p> <p>Nie znaleziono informacji jak często i w jakich godzinach odbywały się próby, ani czy uczestnicy uiszczali opłaty. Spektakl był wydarzeniem jednorazowym, nie są to zajęcia stałe.</p> <p>Spektakl umożliwił juniorom i seniorom współpracę z profesjonalnym zespołem CC i reżyserem Cezarym Tomaszewskim.</p> <p>Spektakl miał kampanię reklamującą premierę.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o</p>	<p>Theatrum musicum</p> <p>Projekt został wybrany ze względu na to, że jest to projekt systemowy, który ma za zadanie edukację kulturalną na szeroką skalę.</p> <p>Theatrum musicum to zapoczątkowane w 2013 r. przez Capella Cracoviensis rozwiązanie systemowe, a równocześnie forma bytu organizacyjnego, która ma za zadanie przez krakowskie instytucje muzyczne łączyć siły i wspólne tworzenie jednej z największych scen muzyki klasycznej w Europie. Formuła Theatrum musicum zapewnia partnerom artystyczną oraz finansową niezależność, natomiast publiczności ułatwia wygodny dostęp do wszystkich ważnych wydarzeń artystycznych, jakie Kraków oferuje miłośnikom muzyki klasycznej w okresie wakacji. Theatrum musicum to inwestycja w rozwój turystyki kulturalnej, czyli jeden z najważniejszych, nowych przemysłów XXI wieku.</p> <p>Projekt trwa w okresie wakacji, jest to ciekawe rozwiązanie, ponieważ znaczna liczba instytucji kulturalnych na ten czas jest zamknięta, w tym czasie więcej osób dysponuje czasem. Opłaty są różne, zależą od partnerów zrzeszonych w projekcie.</p> <p>Kadrę należy ocenić pozytywnie, tworzą je osoby doświadczone, współpracujące z krakowskimi organizacjami kulturalnymi.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o projekcie są zamieszczane na stronie internetowej CC, projekt posiada oddzielną zakładkę. Posiada także oddzielną stronę internetową</p>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

	<p>prelegentów, co gwarantuje najróżniejsze spostrzeżenia i sposoby patrzenia na muzykę, sztukę, literaturę oraz obyczaje. Prelegenci-animatory są specjalnie dobierani - od artystów pracujących z CC przez wyjątkowe postaci z Krakowa po wyspecjalizowanych pracowników muzealnych.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że informacje o projekcie są zamieszczane na stronie internetowej CC, projekt posiada oddzielną zakładkę. Ponadto, informacje o projekcie zamieszczane są na portalach internetowych związanych z wydarzeniami kulturalnymi Krakowa, z muzyką klasyczną, w gazetach. Nie znaleziono natomiast informacji o matinée na forach czy fanpage CC na Facebooku.</p>	<p>wydarzeniu zostały zamieszczone na stronie internetowej CC, posiada on oddzielną zakładkę. Ponadto, informacje o spektaklu były zamieszczane w Internecie i prasie, miał wiele różnorodnych recenzji¹⁴⁴, natomiast warto zauważyć, że wywołał emocje i refleksje u wielu osób. Dodatkowo prowadzono na YouTube reportaż z wydarzenia https://www.youtube.com/watch?v=G6xImyu0W1k</p>	<p>(http://theatrummusicum.pl/), fanpage na Facebooku, kanał na YouTube. Informacje o projekcie się zamieszczane na wielu portalach informacyjnych, w gazetach. Projekt jest dobrze rozreklamowany, jest o nim dostępnych wiele wiadomości.</p>							
<p>Ocena zajęcia edukacyjnego:</p>	<p>Projekt należy ocenić pozytywnie, ma ciekawą strukturę oraz misję. Koncerty są dostępne finansowo, a także czasowo dla większości osób z grupy docelowej. Ponadto, skupiają ciekawe osobowości i ekspertów, którzy realizują projekt.</p>	<p>Wydarzenie należy ocenić pozytywnie, jest ono bardzo ciekawe, z pewnością wywołało emocje i aktywnie zaangażowało w zajęcia kulturalne osoby biorące udział w spektaklu. Jest to nowatorskie podejście do włączenia juniorów i seniorów w kulturę.</p>	<p>Projekt należy ocenić pozytywnie, jest to rozwiązanie systemowe, które wymaga wiele pracy i wysiłku od organizatorów. Jest to wydarzenie uniwersalne, które zrzesza wiele instytucji i które jest kierowane do szerokiego grona odbiorców.</p>							
	<p>Ocena</p>	<p>Funkcjone strony internetowej</p>	<p>Dostępność czasowa instytucji kultury</p>	<p>Pomieszczenia i wyposażenie</p>	<p>Struktura organizacyjna instytucji kultury</p>	<p>Promocja instytucji kultury oraz oferowanych zajęć</p>	<p>Współpraca z innymi podmiotami</p>	<p>Zakres i różnicowanie oferty edukacyjnej</p>	<p>Dostępność finansowa zajęć</p>	<p>Kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia</p>
<p>29. Capella Cracoviensis</p>										
<p>Uzasadnienie oceny:</p>	<p>Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić umiarkowanie, jest ona prosta, ale informacje na stronie nie są czytelne, jest podzielona na wiele kategorii, podstron, ale nie wszystkie z nich działają. Zamieszczane na niej informacje są natomiast na bieżąco aktualizowane. Dostępność czasowa jest dobra, CC działa w godzinach 8:00-15:00, a także w trakcie spektakli. Struktura organizacyjna instytucji jest podzielona, są wyznaczone osoby oddzielnie do koordynacji chóru, orkiestry, organizacji widowni itp. świadczy to o</p>									

¹⁴⁴ M.in. <http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/129038,druk.html> <http://www.dwutygodnik.com/artikul/2959-euridice-w-hali-sokola.html> [Dostęp 29.10.2015]

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

decentralizacji i swobodzie działania, co przy działalności kulturalnej ma duże znaczenie. Pozytywnie ocenione zostały także **działania promocyjne** CC. Informacje o wydarzeniach są zamieszczane na stronach internetowych poświęconych muzyce klasycznej i wydarzeniom kulturalnym w Krakowie. Dużo informacji o projektach CC jest w prasie i radiu. CC **współpracuje** z innymi podmiotami, w szczególności innymi organizacjami kultury, także zagranicznymi. **Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej** jest wąskie, CC to instytucja skupiająca się na konkretnie zidentyfikowanych działaniach związanych z muzyką klasyczną. W związku z tym wszystkie prowadzone działania dotyczą tylko tego obszaru. **Dostępność finansową** jest bardzo zróżnicowana, na niektóre wydarzenia wstęp jest bezpłatny, na niektóre obowiązują opłaty, które wahają się mniej więcej od 20 do 70 zł. **Kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia** należy ocenić dobrze, do CC należą eksperci, osoby doświadczone, profesjonalści. Badanie IDI umożliwiło ocenę **stanu infrastruktury** instytucji. Respondent twierdzi bowiem, że przydałaby się inna lokalizacja, brak jest bowiem sali na próby, która dawałaby możliwość prowadzenia działalności edukacyjnej podczas prób, czy też prowadzenia przed premierowych występów. Blisko 78% respondentów badania PAPI/CAWI (n=45) uznało, że cena za zajęcia jest adekwatna. Respondenci wyrażają znaczne zadowolenie, ponieważ 100% badanych oceniło swoje zadowolenie na 6 i 7, gdzie 7 to najwyższa możliwa ocena. Ponad 95% badanych deklaruje ponowną chęć uczestnictwa w zajęciach edukacyjnych organizowanych przez instytucję.

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 72%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat spadł, w 2010 r. wynosił bowiem 78%, w 2015 r. natomiast 73%.

Dane statystyczne dotyczące aktywności instytucji w 2014 r. kształtowały się w następujący sposób:

- Liczba koncertów /przedstawień: 88;
- Liczba słuchaczy: 25 261.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	30. Krakowskie Biuro Festiwalowe	
Data utworzenia:	1997 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Dębniki	
Adres strony internetowej:	http://www.biurofestiwalowe.pl/	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja i promocja wydarzeń kulturalnych o zasięgu lokalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym 2. Koordynacja programu 6 zmysłów, od 2008 roku gromadzący najważniejsze wydarzenia kulturalne miasta 3. Zarządzanie siecią punktów informacji miejskiej, 4. Prowadzenie miejskich portali (kulturalnego i turystycznego), 5. Projekty wydawnicze, 6. Zintegrowana polityka promocyjna. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	+
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-
	Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	+

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Edukacja ekologiczna	+
Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	+
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	-
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	+
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	+
Turystyka młodzieży	-
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-
Narciarstwo	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Biblioteka		-
Międzynarodowa współpraca kulturalna		+
Klub seniora		+
Nazwa działania edukacyjnego:	Nie dotyczy tej instytucji	
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	Nie dotyczy tej instytucji	
Ocena zajęcia edukacyjnego:	Nie dotyczy tej instytucji	
	Ocena	Funkcj nowani e strony internet owej
		Dostęp ność czasow a instytuc ji kultury
		Pomies zczenia, przestrz eń i wyposa żenie
		Struktu ra organiz acyjna instytuc ji kultury
		Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć
		Współp raca z innymi podmio tami
		Zakres i zróżnic owanie oferty edukac yjnej
		Dostęp ność finanso wa zajęć
		Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia
30. Krakowskie Biuro Festiwalowe		
Uzasadnienie oceny:	<p>Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić pozytywnie, strona jest atrakcyjna wizualnie, jest podzielona na wiele kategorii, podstron, odsyła do innych stron poświęconych zagadnieniu i działa sprawnie. Zamieszczane na niej informacje są na bieżąco aktualizowane. Dostępność czasowa Biura jest dobra, Biuro działa w godzinach 8:30-16:30. Struktura organizacyjna instytucji jest wyraźnie podzielona, w strukturach Krakowskiego Biura Festiwalowego funkcjonuje sieć punktów informacji miejskiej InfoKraków, redakcja miesięcznika kulturalno-turystycznego „Karnet”, Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego CORT oraz Pawilon Wyspiańskiego, Biuro jest natomiast podzielone na 19 działów, świadczy to o decentralizacji i swobodzie działania poszczególnych jednostek, co przy działalności kulturalnej ma duże znaczenie. Rozbudowany system organizacji świadczy ponadto o szeroko zakrojonej działalności Biura, w której do jego obsługi potrzebna jest rozbudowana struktura. Pozytywnie ocenione zostały także działania promocyjne Biura, jego jednym z głównych celów jest promocja wydarzeń kulturalnych, które odbywają się w Krakowie, działa w Internecie – fanpage na Facebooku, YouTube, Instagram, Flickr. Funkcjonują także oddzielne strony wydarzeń kulturalnych i projektów Biura. Biuro posiada szereg partnerów, sponsorów oraz patronów medialnych, informacje o KBF znajdują się w prasie i radiu. Niektóre opinie w Internecie nie są jednak pochlebne¹⁴⁵, zarzuca się, że Biuro nie działa efektywnie, co może wpływać na negatywny pijar instytucji. Biuro współpracuje z wieloma organizacjami i jednostkami związanymi z kulturą. Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej jest szerokie, samo Biuro nie prowadzi regularnych warsztatów, szkoleń, zespołów</p>	

¹⁴⁵ <https://bombelwilk.wordpress.com/2010/12/20/o-krakowskim-biurze-festiwalowym-slow-kilka/> [Dostęp 29.10.2015]

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

tanecznych, wokalnych czy sportowych, są to raczej poszczególne działania związane z danym wydarzeniem, festiwalem itp. Działania KBF są szeroko zakrojone, skupiają się głównie na współpracy z dziećmi i młodzieżą, ale nie tylko, Biuro prowadzi także działania dla seniorów. Trudno ocenić **dostępność finansową**, nie znaleziono żadnych informacji o odpłatności zajęć, jako że KBF jest często współorganizatorem dużych imprez masowych nie ma zawsze wpływu na cenę wejściówek, są natomiast informacje, że starają się o ulgi np. dla seniorów. **Kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia** należy ocenić dobrze, nawiązana jest stała współpraca z krakowskimi uczelniami, w szczególności z Uniwersytetem Jagiellońskim oraz Uniwersytetem Ekonomicznym, młodzież akademicka może korzystać z doświadczenia i umiejętności pracowników Biura, a także poznać specyfikę pracy przy tworzeniu kulturalnej oferty miasta i organizacji wydarzeń o randze międzynarodowej. W ostatnim czasie Biuro gościło Sky Sum – menedżerkę kultury z Hong Kongu odbywającą staż w ramach programu Fellowships for Arts Management Experience (FAME) organizowanego przez Hong Kong Arts Administrators Association. **Stan infrastruktury** instytucji jest trudny do oceny, bowiem instytucja działa w wielu różnych miejscach, w różnych formach. Ogólnie należy jednak stwierdzić, że wyposażenie stoisk i budynków jest na bardzo wysokim poziomie.

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 68%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat spadł, w 2010 r. wynosił bowiem 70%, w 2015 r. natomiast 68%.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	31. Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie ¹⁴⁶	
Data utworzenia:	22 grudnia 2008 r.	
Dzielnica miasta Krakowa:	Łagiewniki-Borek Fałęcki	
Adres strony internetowej:	http://www.idmjp2.pl	
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja koncertów, imprez masowych, produkcji i projekcji filmowych, 2. Prowadzenie programów dla dzieci i młodzieży: warsztaty edukacyjne, lekcje tematyczne, olimpiady, gry miejskie i konkursy, 3. Aranżacja wystaw plenerowych, eksponowanych w przestrzeni miejskiej Krakowa, 4. Prowadzenie samodzielnej działalności wydawniczej, biblioteki, a także portali społeczno-informacyjnych. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	-
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	+
	Chóry/zespoły wokalne	-
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	-
	Kursy nauki gry na instrumentach	-
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	-
	Taniec towarzyski	-
	Grupy tańca nowoczesnego	-
	Grupy baletowe	-

¹⁴⁶ Organizatorem Muzeum są Województwo Małopolskie oraz Gmina Miejska Kraków

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	+
Edukacja ekologiczna	-
Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	+
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych/Edukacja dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	-
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	+
Zajęcia komputerowe	-
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	+
Turystyka młodzieży	+
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	-
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	-
Gry zespołowe	-
Pływanie	-
Tenis stołowy	-

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Narciarstwo		-																		
Biblioteka		+																		
Międzynarodowa współpraca kulturalna		-																		
Klub seniora		-																		
Nazwa działania edukacyjnego:	Nie dotyczy tej instytucji																			
Opis zajęcia edukacyjnego oraz uzasadnienie jego wyboru:	Nie dotyczy tej instytucji																			
Ocena zajęcia edukacyjnego:	Nie dotyczy tej instytucji																			
Ocena	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Funkcj nowani e strony internet owej</th> <th>Dostęp ność czasow a</th> <th>Pomies zczenia, przestr zeń i wyposa żenie kultury</th> <th>Struktu ra organiz acyjna instytuc ji kultury</th> <th>Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć</th> <th>Współp raca z innymi podmio tami</th> <th>Zakres i zróżnic owanie oferty edukac yjnej</th> <th>Dostęp ność finanso wa zajęć</th> <th>Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Funkcj nowani e strony internet owej	Dostęp ność czasow a	Pomies zczenia, przestr zeń i wyposa żenie kultury	Struktu ra organiz acyjna instytuc ji kultury	Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć	Współp raca z innymi podmio tami	Zakres i zróżnic owanie oferty edukac yjnej	Dostęp ność finanso wa zajęć	Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia										
Funkcj nowani e strony internet owej	Dostęp ność czasow a	Pomies zczenia, przestr zeń i wyposa żenie kultury	Struktu ra organiz acyjna instytuc ji kultury	Promoc ja instytuc ji kultury oraz oferow anych zajęć	Współp raca z innymi podmio tami	Zakres i zróżnic owanie oferty edukac yjnej	Dostęp ność finanso wa zajęć	Kwalifik acje kadry prowad zącej zajęcia												
31. Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie																				
Uzasadnienie oceny:	<p>Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić pozytywnie, jest ona atrakcyjna wizualnie, podzielona na wiele kategorii, podstron, odsyła do innych stron poświęconych zagadnieniom i działa sprawnie. Zamieszczane na niej informacje są na bieżąco aktualizowane. Dostępność czasowa - na stronie nie zamieszczono informacji w jakich godzinach działa Instytut, nie ma też informacji o godzinach organizowanych zajęć. Struktura organizacyjna instytucji - nie ma informacji, że Instytut jest podzielony na działy, co może świadczyć o centralizacji i małej swobodzie działania poszczególnych członków. Pozytywnie ocenione zostały działania promocyjne Instytut, obecny jest w Internecie oraz mediach społecznościowych, posiada swój fanpage na Facebooku, a także prowadzi wiele stron internetowych, portali o tematyce związanej z działalnością Instytutu. Analiza strony internetowej wykazała, że Instytut współpracuje z wieloma podmiotami, na stałe posiada 28 partnerów, a przy poszczególnych wydarzeniach współpracuje dodatkowo z innymi organizacjami. Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej jest szerokie, Instytut prowadzi wiele konkursów, szkoleń, zajęć dla dzieci oraz ich rodziców, organizuje ponadto szereg wystaw, koncertów, projekcji filmów, debat i wykładów. Ciekawym działaniem jest edukacja dzieci i młodzieży w zakresie wolontariatu i włączania się w to działanie. Instytut prowadzi także bibliotekę, w której organizowane są lekcje biblioteczne, jak i własne wydawnictwo. Dostępność finansową należy ocenić pozytywnie, praktycznie wszystkie zajęcia są bezpłatne. Jeżeli chodzi o kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia to nie ma o niej w większości przypadków żadnej informacji. Metoda tajemniczego klienta pozwoliła na ocenę stanu infrastruktury instytucji. Budynek jest bardzo nowoczesny, sprzęt techniczny jest nowy. Na każdych zajęciach edukacyjnych, koncertach, prelekcjach czy wystawach sprzęt</p>																			

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

dostosowany jest do potrzeb prowadzących i uczestników.

Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 była ona dofinansowana z UM Krakowa w 41%. Procentowy udział dotacji w stosunku do przychodów w ciągu ostatnich 5 lat spadł, w 2010 r. wynosił bowiem 45%, w 2015 r. natomiast 41%.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa instytucji kultury:	I. Centrum Młodzieży im. Dr H. Jordana w Krakowie (Centrum Edukacyjne) ¹⁴⁷	
Data utworzenia:	1951	
Dzielnica Krakowa:	miasta	Stare Miasto
Adres internetowej:	strony	http://www.cmjordan.krakow.pl/
Zakres zadań ogólny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wychowanie pozaszkolne, wsparcie szkół oraz rodziców w zagospodarowywaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży - rozwijaniu zainteresowań, pielęgnowaniu pasji, poszukiwaniu talentów, 2. Prowadzenie zajęć muzycznych, wokalnych, tanecznych, plastycznych, teatralnych, filmowych, naukowych, z zakresu edukacji obywatelskiej, 3. Organizacja imprez, festiwali oraz konkursów, 4. Współpraca z międzynarodowymi partnerami - instytucjami i organizacjami - wymiany młodzieży, warsztaty artystyczne, edukacyjne i sportowe, koncerty, festiwale, konferencje, szkolenia oraz projekty z udziałem osób niepełnosprawnych i defaworyzowanych. 	
	Kategoria zajęć	Występowanie kategorii zajęć w instytucji kultury
	Edukacja artystyczna	+
	Zajęcia z fotografii	+
	Galeria	+
	Edukacja teatralna/grupy teatralne	+
	Chóry/zespoły wokalne	+
	Orkiestry/zespoły instrumentalne	+
	Kursy nauki gry na instrumentach	+
	Zespoły folklorystyczne/taniec historyczny	+
	Taniec towarzyski	+

¹⁴⁷ Nazwa „instytucja kultury” jest zastrzeżona dla tych form organizacyjnych działalności kulturalnej, które działają na podstawie Ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej z dnia 25 października 1991 r., a ich założycielem jest w szczególności samorząd terytorialny (samorządowe instytucje kultury). Centrum Edukacji nie stanowi instytucji kultury w rozumieniu tej definicji pomimo że realizuje również zadania kulturalne. Nie jest zatem przyznawania takiej placówce dotacji jako dla instytucji kultury.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Grupy tańca nowoczesnego	+
Grupy baletowe	+
Zajęcia z rękodzieła/modelarstwa	+
Edukacja ekologiczna	-
Edukacja dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat	+
Kursy zawodowe/przygotowujące do matury dla młodzieży i dorosłych	+
Kursy języka angielskiego	+
Kursy języka niemieckiego	-
Kursy języka francuskiego	-
Kursy języka włoskiego i hiszpańskiego	-
Organizacja konkursów/zawodów/turniejów	+
Lekcje muzealne/tematyczne	+
Zajęcia komputerowe	+
Zajęcia z dziennikarstwa i literatury	+
Turystyka młodzieży	+
Klub szachowy	-
Zajęcia fizyczne (gimnastyka, rytmika itd.)	+
Towarzystwa naukowe dla młodzieży (matematyka, historia itd.)	+
Gry zespołowe	+

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

		Pływanie			+
		Tenis stołowy			+
		Narciarstwo			+
		Biblioteka			-
		Międzynarodowa współpraca kulturalna			+
		Klub seniora			+
Nazwa działania edukacyjnego:		Zespół Pieśni i Tańca „Małe Słowianki”	Film animowany - Warsztaty animacji poklatkowej	Pracownia rękodzieła	
Opis edukacyjnego uzasadnienie wyboru:	zajęcia oraz jego	<p>Zespół Pieśni i Tańca „Małe Słowianki” został wybrany do analizy jako przykład szansy dla dzieci i młodzieży do spełniania artystycznych aspiracji. Jest to zespół o dalekiej tradycji, do którego należy ponad 300 członków w wieku 6 – 19 lat, uczniów 143 krakowskich szkół. Powstał w 1975 r., przez ponad 39 lat istnienia śpiewało i tańczyło w nim ok. 3700 wychowanków. Zespół odbył ponad 2500 koncertów na scenach krajowych i zagranicznych. Posiada ogromne osiągnięcia – jak m.in. Złota Odznaka „Za pracę społeczną dla Miasta Krakowa” – 1977, Medal Senatu RP – 2010, medale wielu europejskich miast, jak i zajęcia pierwszych miejsc i osiągnięcie wyróżnień na 23 festiwalach.</p> <p>W ramach zespołu prowadzone są zajęcia wokalnotaneczne, taneczne, rytmiczne i muzyczne – kapela. Praca artystyczna odbywa się w 23 grupach wokalnotanecznych na 5 poziomach wiekowych: poziom 5 – szkoła ponadgimnazjalna 15 – 19 lat, poziom 4 – gimnazjum 13 – 15 lat, poziom 3 – szkoła podstawowa (dzieci starsze) 11 – 12 lat, poziom 2 – szkoła podstawowa (dzieci średnie) 9 – 11 la, poziom 1 – szkoła podstawowa (dzieci młodsze) 6 – 8 lat. Z punktu</p>	<p>Zajęcia z produkcji filmu animowanego zostały wytypowane do analizy, ponieważ są to nietypowe warsztaty, rzadko spotykane, a także placówka posiada specjalistyczny sprzęt do tworzenia filmów animowanych - box animacyjny. W oparciu o ten sprzęt prowadzone są zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży w zakresie tworzenia, rejestracji, obróbki, montażu, udźwiękowania oraz prezentacji form animowanych.</p> <p>W zajęciach uczestniczą dzieci i młodzież od 7-25 lat pracując w małych (do 6 osób) grupach, co należy ocenić pozytywnie. W trakcie zajęć uczestnicy poznają zasady zapisywania pomysłu na swój własny film, tworzą scenariusz i scenopis. Tworzą poszczególne elementy animacji (postaci, scenografię). Dzieci wykorzystują różnorodne techniki plastyczne i materiały. Uczestnicy tworzą klatki filmowe przy pomocy kamery bądź aparatu cyfrowego. Przenoszą efekty własnej pracy do komputera, a następnie uczą się prostej obróbki klatek (dodawanie czołówki i zakończenia filmu, wprowadzanie elementów typograficznych). Program zajęć obejmuje naukę montażu animacji (dodawanie i ucinanie klatek,</p>	<p>Zajęcia zostały wytypowane, ponieważ zawierają szeroką ofertę i są skierowane do osób w różnych grupach wiekowych, można się na nich nauczyć wielu technik rękodzieła, rozwijają kreatywność, wyobraźnię przestrzenną, sprawność manualną oraz kształcą poczucie estetyki i dobrego smaku.</p> <p>Na zajęciach rękodzieła, używane są techniki: decoupage (technika serwetkowa) – zdobienie różnorodnych przedmiotów, tworzenie biżuterii z wykorzystaniem różnorodnych materiałów, wykonanie elementów ozdobnych, malowanie na szkle, tkaninie, drewnie, ceramice, szycie ręczne z tkaniny, filcu z wykorzystaniem guzików, koralików itp. drobnych przedmiotów użytkowych, tworzenie elementów ozdobnych z masy fimo, tworzenie ozdób świątecznych, poznanie tradycji świątecznych. W pracowni stosowane są ponadto techniki: rysunku, grafiki (linoryt, monotypia, druk wypukły), malarstwa, rzeźby, tkanina artystyczna.</p> <p>W zajęciach biorą udział dzieci i młodzież w przedziale wiekowym od 7-21 lat pracujące w grupach (od 7- 10 lat, od 11- 14 lat i od 15-21 lat)</p>	

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

<p>Ocena zajęcia edukacyjnego:</p>	<p>widzenia uczestników, jest to dobre rozwiązanie, ponieważ zajęcia są dopasowane do możliwości uczestników.</p> <p>Zajęcia dla młodszych dzieci odbywają się 2 razy w tygodniu, a dla starszych trzy razy. Odbywają się one w godzinach popołudniowych w dniach od poniedziałku do piątku, dostępność zajęć należy więc ocenić pozytywnie.</p> <p>Zajęcia są prowadzone przez choreografów, instruktorów tańca, chórmistrzów, osoby doświadczone.</p> <p>Do zespołu nie są przyjmowani wszyscy, trzeba złożyć podanie i przejść casting. Gwarantuje to jakość zespołu.</p> <p>Nie ma informacji o opłatach za uczestniczenie w zajęciach.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że zespół posiada własną odrębną stronę internetową http://maleslowianki.pl/, a także fanpage na Facebooku https://www.facebook.com/MaleSlowianki/.</p> <p>Informacje o zespole znajdują się na różnych stronach internetowych Krakowa, m.in. http://krakow.pl/, www.krakow.zaprasza.net, www.zespoilyludowe.pl itp. Na YouTube znajduje się wiele filmików z występów zespołu.</p> <p>Zajęcia należy ocenić pozytywnie, rozwijają one w uczestnikach umiejętności tańca, a także uczą pracy zespołowej. Nie zidentyfikowano żadnych barier w ramach projektu.</p>	<p>zapętlania itd.) Ostatnim etapem pracy nad filmem jest udźwiękowanie animacji lub stworzenie, wybranie ścieżki dźwiękowej.</p> <p>Warsztaty odbywają się w dwóch grupach - w poniedziałki od godz. 17.00 do 20.00 i w czwartki od godz. 17.45 do 20.00. Dostępność zajęć należy ocenić pozytywnie, są to godziny popołudniowe, po zajęciach lekcyjnych.</p> <p>Nie są podane na stronie informacje o opłacie ani o osobach prowadzących zajęcia. Natomiast jest kontakt mailowy i telefoniczny do koordynatora zajęć.</p> <p>Analiza netnograficzna wykazała, że o zajęciach jest informacja na fanpage na Facebooku, informację o zajęciach znajdują się serwisach, które opisują wydarzenia w Krakowie, a filmy z warsztatów można znaleźć na YouTube – np. https://www.youtube.com/watch?v=wkdWgascWUY</p> <p>Projekt należy ocenić pozytywnie, rozwija kreatywność oraz twórczość uczestników, zajęcia uczą technik produkcji filmów animowanych, które nie są popularnymi i szeroko dostępne. Nie zidentyfikowano żadnych barier w ramach projektu.</p>	<p>Pracownia przygotowuje młodzież do egzaminów praktycznych do szkół gimnazjalnych i ponad gimnazjalnych oraz na wyższe uczelnie o profilu plastycznym.</p> <p>Nie są podane na stronie informacje o opłacie ani o osobach prowadzących zajęcia natomiast jest kontakt mailowy i telefoniczny do koordynatora zajęć.</p> <p>Zajęcia posiadają własny fanpage na Facebooku https://www.facebook.com/PracowniaRekodzielaCM, gdzie prezentowane są efekty pracy uczestników oraz informacje o spotkaniach.</p> <p>Zajęcia należy ocenić pozytywnie, są różnorodne i uczą wielu technik rękodzieła, rozwijają kreatywność oraz zdolności manualne. Nie zidentyfikowano żadnych barier w ramach projektu.</p>
------------------------------------	---	---	--

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Ocena	Funkcjonowanie strony internetowej	Dostępność czasowa instytucji kultury	Pomieszczenia, przestrzeń i wyposażenie	Struktura organizacyjna instytucji kultury	Promocja instytucji kultury oraz oferowanych zajęć	Współpraca z innymi podmiotami	Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej	Dostępność finansowa zajęć	Kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia
I. Centrum Młodzieży im. Dr H. Jordana w Krakowie (Centrum Edukacyjne)									
Uzasadnienie oceny:	<p>Funkcjonowanie strony internetowej należy ocenić pozytywnie, strona jest atrakcyjna wizualnie, jest podzielona na wiele kategorii, podstron, odsyła do innych stron poświęconych zagadnieniu i działa sprawnie. Zamieszczane na niej informacje są na bieżąco aktualizowane. Dostępność czasowa na stronie nie zamieszczono informacji w jakich godzinach działa Centrum. Zajęcia są natomiast prowadzone głównie w godzinach popołudniowych, natomiast zajęcia dla małych dzieci także w ciągu dnia. Struktura organizacyjna instytucji jest podzielona, na dział edukacji kulturalnej, artystycznej, informacji i współpracy międzynarodowej oraz sportu i rekreacji, co może świadczyć o decentralizacji i większej swobodzie działania poszczególnych członków, co przy działalności kulturalnej ma duże znaczenie. Rozbudowany system organizacji świadczy również o szeroko zakrojonej działalności instytucji, w której do jej obsługi potrzebna jest rozbudowana struktura. Centrum posiada dwa oddziały, a część zajęć odbywa się dodatkowo w siedzibach partnerów Centrum. Pozytywnie ocenione zostały działania promocyjne Centrum obecne jest w Internecie oraz mediach społecznościowych. O wydarzeniach mających miejsce w Centrum zamieszczane są artykuły w prasie, co również stanowi element promocyjny. Analiza strony internetowej wykazała, że Centrum współpracuje z wieloma podmiotami, posiada 9 mecenasów, dodatkowo patronów medialnych danych wydarzeń. Warto podkreślić, że posiada także partnerów z innych krajów. Zakres i zróżnicowanie oferty edukacyjnej jest szerokie, tematyka zajęć jest różnorodna, od zajęć edukacyjnych, przygotowujących do egzaminów, poprzez zajęcia plastyczne, muzyczne, sportowe, zajęcia stricte dla najmłodszych. Centrum prowadzi ponadto grupy teatralne, tańca, śpiewu, klub fotograficzny. Jeżeli chodzi o kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia to badanie PAPI/CAWI wykazało, że są one zadowolające – sposób prowadzenia zajęć oceniony na 6,58, a wiedza prowadzących na 6,56 w skali gdzie 7 oznacza zadowolający. IDI umożliwił ocenę stanu infrastruktury placówki. Została ona oceniona średnio, ze względu na różne potrzeby związane z zakupem sprzętu komputerowego oraz adaptacji strychu na salę widowiskową. Dostępność finansowa zajęć została oceniona przez respondentów badania PAPI/CAWI, 96% respondentów uważa, że wysokość opłat jest adekwatna do jakości. Wszyscy badani w PAPI/CAWI są zadowoleni z uczestnictwa w zajęciach (odpowiedzi 6 i 7 na skali, gdzie 7 oznacza zadowolony). Badanie PAPI/CAWI (n=55) z uczestnikami zajęć wykazało, że poziom ich zadowolenia jest wysoki bowiem w skali od 1 (niezadowolony) do 7 (zadowolony) średnia ocena w poszczególnych kategoriach była w większości na poziomie ponad 6. Dokładnie kształtuje się to w następujący sposób: ciekawość zajęć – 6,56, sposób prowadzenia 6,58, umiejętność wiedzy prowadzących zajęcia – 6,56, pomieszczenia i ich wyposażenie – 6,31, wielkość grupy zajęciowej – 6,35, przydatność zajęć w życiu – 6,35. Wszyscy badani w PAPI/CAWI deklarują, że chętnie wezmą udział w zajęciach w przyszłości (odpowiedzi 6 i 7, gdzie 7 oznacza największe prawdopodobieństwo).</p> <p>Jeżeli chodzi o finansowanie instytucji, w latach 2010-2015 średnia roczna wysokość dotacji z UM wynosiła 4 979 643,00 zł.</p>								

Załącznik 2: Karty inwentaryzacyjne wydarzeń kulturalnych

Poniżej przedstawiono karty inwentaryzacyjne 12 wydarzeń kulturalnych objętych badaniem w ramach obszaru „Oferta wydarzeń kulturalnych w Krakowie”. W celu uzupełnienia kart wykorzystano wyniki analizy netnograficznej, analizy danych zastanych i wyniki badania PAPI/CAWI. Informacja o skali i publiczności dotyczy tylko tych wydarzeń, w tym tylko tych wydarzeń składowych festiwalu, które zostały objęte ankietowaniem. Opisy wyróżnionych kategorii uczestników kultury znajdują się w rozdziale I. Markowe produkty krakowskiej kultury.

Nazwa wydarzenia:	<i>Międzynarodowe Triennale Grafiki</i>
Miejsce:	Wiele lokalizacji w Krakowie. Program towarzyszący – również w innych miastach w Polsce i za granicą.
Data wydarzenia	19 IX -25 X 2015
Miejsce ankietowania:	Galeria Sztuki Współczesnej Bunkier Sztuki (Wystawa Główna), Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha – Galeria Europa – Daleki Wschód
Data ankietowania:	21-23 X 2015
Dziedzina kultury:	sztuki plastyczne
Forma organizacyjna:	wystawa
Cykliczność:	wydarzenie cykliczne, triennale
Skala:	wydarzenia niszowe
Publiczność	Duży udział kobiet (72% ankietowanych) i mieszkańców Krakowa (83%). Duży udział osób często (co najmniej raz w miesiącu) odwiedzających podobne wystawy (24%). Najczęstsze źródło informacji o wydarzeniu: znajomi lub rodzina (aż 56%), strona internetowa (27%). Najczęstsze motywacje: spędzenie czasu ze znajomymi (52%), zainteresowania (42%). W porównaniu z innymi uczestnikami znaczny odsetek uczestniczy w publicznych spotkaniach dyskusyjnych (35%). Nie należą do zdecydowanych zwolenników finansowania kultury z budżetu miasta. Kategorie uczestników kultury: miłośnicy sztuk plastycznych, aktywni w życiu społeczno-kulturalnym, mogą należeć do kategorii „poszukiwaczy nowości i selekcjonerów”, „kreatywnych”, „nowych mieszczan z ambicjami”, „aspirujących na etacie”, „gron towarzyskich”.
Odbiór wydarzenia:	Postrzegane jako wydarzenie rangi krajowej. Rola miasta w organizacji wydarzenia postrzegana jako ważna przez 54% badanych. Wydarzenie nie wzbudziło dyskusji w Internecie.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa wydarzenia:	<i>Noc Poezji</i>
Miejsce:	Ponad 20 lokalizacji w Krakowie
Data wydarzenia	2-3 X 2015 (oficjalna data: noc z 3 na 4 października)
Miejsce ankietowania:	Śródmiejska Biblioteka Publiczna Filia nr 19, ul. Dobrego Pasterza 100, Kraków; Wydział Polonistyki UJ, ul. Gołębia 16 sala 42, Kraków; Księgarnia Muzyczna Kurant, Rynek Główny 36, Kraków; Księgarnia Korporacji Ha!art w Galerii Sztuki Współczesnej "Bunkier Sztuki", Plac Szczepański 3a, Kraków; Scena Teatru Zależnego, ul. Kanonicza 1, Kraków; Teatr Nowy, ul. Gazowa 21, Kraków
Data ankietowania:	2-3 X 2015
Dziedzina kultury:	literatura, teatr
Forma organizacyjna:	festiwal
Cykliczność:	wydarzenie cykliczne, coroczne
Skala:	wydarzenia niszowe
Publiczność:	Do ankietowania w ramach Nocy Poezji zostały wybrane stosunkowo nieduże, niszowe wydarzenia, co ma znaczenie dla składu publiczności. Liczebna dominacja kobiet (76% ankietowanych), osób z wykształceniem wyższym (71%), mieszkańców Krakowa (86%). Najczęstsze źródło informacji o wydarzeniu: znajomi lub rodzina (35%), osoby zaangażowane w realizację (23%). Najczęstsze motywacje: przypadek (33%), spędzenie czasu ze znajomymi (29%), zainteresowania (25%). W porównaniu z innymi uczestnikami nieco mniejszy odsetek uczestniczy w wydarzeniach teatralnych i muzycznych/tanecznych. Pod względem zadowolenia z oferty kulturalnej Krakowa i poglądów na finansowanie kultury zbliżeni do ogółu badanych uczestników wydarzeń. Kategorie uczestników kultury: prawdopodobnie skład mieszany. Wysoki odsetek wskazań na przypadek jako powód wzięcia udziału w wydarzeniu wskazywałby na udział „zbłąkanych”. Prawdopodobny udział „aspirujących na etacie”, „getta obeznych” i „kreatywnych” (dość wysoki odsetek znających osoby zaangażowane w realizację).
Odbiór wydarzenia:	<p>Wysokie zadowolenie badanych z udziału w wydarzeniu. Wydarzenia postrzegane jako lokalne pod względem rangi, ale uniwersalne pod względem treści (choć mniejszość dostrzegła jego krakowską specyfikę). Rola miasta w organizacji wydarzenia postrzegana jako ważna przez 55% badanych.</p> <p>W Internecie odzew i kontrowersje wzbudził wystawiony w ramach Nocy Poezji na Rynku Głównym spektakl „Neomonachomachia” autorstwa Bronisława Maja. Uwikłanie polityczne odbioru spektaklu sprzyjało skrajnym, emocjonalnym opiniom. Mogło to wpływać na oceny poziomu artystycznego widowiska, które były bardzo rozbieżne – jednoznacznie negatywne lub jednoznacznie pozytywne. Powstał obraz spektaklu jako widowiska kontrowersyjnego, otoczonego aurą skandalu (z konserwatywnego punktu widzenia) czy też artystycznej prowokacji – co wpisywałoby go w długą tradycję budzących podobne dyskusje wydarzeń w Krakowie, sięgającą co najmniej czasów „Zielonego Balonika”. Tego rodzaju rozgłos przyczynił się do dużej rozpoznawalności „Neomonachomachii”, choć trudno się oprzeć wrażeniu, że rozbudzone dyskusje, czerpiące energię z fundamentalnych różnic politycznych i mentalnych, częściowo przesłoniły faktyczną wartość artystyczną spektaklu.</p>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa wydarzenia:	<i>Festiwal Conrada</i>
Miejsce:	Wiele lokalizacji w Krakowie
Data wydarzenia	19-25 X 2015
Miejsce ankietowania:	Pawilon Wyspiańskiego, Pałac pod Baranami
Data ankietowania:	19, 22, 23 X 2015
Dziedzina kultury:	literatura
Forma organizacyjna:	festiwal
Cykliczność:	wydarzenie cykliczne, coroczne
Skala:	wydarzenia masowe/niszowe
Publiczność	<p>Typowa dla wydarzeń kulturalnych przewaga kobiet (69% ankietowanych). Wyjątkowo duży udział osób młodych (65% poniżej 35 lat, w tym 32% poniżej 25 lat), z czym wiąże się stosunkowo mały odsetek osób z wyższym wykształceniem. Znaczny udział osób spoza Krakowa (34%). Najczęstsze źródło informacji o wydarzeniu: znajomi lub rodzina (74%), osoby zaangażowane w realizację (29%). Najczęstsze motywacje: spędzenie czasu ze znajomymi (54%), zainteresowania (41%), konkretni artyści (29%). Niewątpliwie wydarzenie jest dobrze znane wśród miłośników literatury i odgrywa rolę w ich życiu społecznym. W porównaniu z innymi uczestnikami obecni na Festiwalu Conrada nieco częściej korzystali z oferty kina, a rzadziej brali udział w wydarzeniach teatralnych i muzycznych/tanecznych oraz zdecydowanie rzadziej odwiedzali wystawy sztuki. Stosunkowo rzadko popierają zwiększenie wydatków na kulturę (32%) i w porównaniu z innymi bardziej preferują finansowanie festiwali i spektakularnych wydarzeń. Kategorie uczestników kultury: duży udział osób młodych, osób o popularnych gustach i postrzegających wydarzenie jako sposób na spędzenie czasu ze znajomymi sugeruje obecność „gron towarzyskich”. W statystykach widać też fanów konkretnego twórcy („przylepieni”).</p>
Odbiór wydarzenia:	<p>Wysokie zadowolenie badanych z udziału w wydarzeniu. Postrzegane jako wydarzenie rangi krajowej, a jednocześnie dość specyficznie krakowskie. Rola miasta w organizacji wydarzenia postrzegana jako ważna przez relatywnie dużo, bo dwie trzecie badanych.</p> <p>Wśród miłośników literatury festiwal postrzegany jako wydarzenie dużej rangi i wyczekiwane. Paru z nich prowadzących bloga jeszcze przed jego rozpoczęciem umieszczało wpisy związane z twórcami, którzy mieli na nim być obecni, a następnie relacjonowała każdy z dni festiwalu. W Internecie przeważa pozytywny obraz wydarzenia jako takiego, na którym warto być, a w przypadku nieobecności jest czego żałować.</p>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa wydarzenia:	Czasowa wystawa „Ottomania. Osmański Orient w sztuce renesansu”
Miejsce:	Muzeum Narodowe w Krakowie, Gmach Główny
Data wydarzenia	26 VI -27 IX 2015
Miejsce ankietowania:	Muzeum Narodowe w Krakowie, Gmach Główny
Data ankietowania:	27 IX 2015
Dziedzina kultury:	muzealnictwo historyczne
Forma organizacyjna:	wystawa
Cykliczność:	wydarzenie jednorazowe
Skala:	wydarzenie masowe
Publiczność	<p>Typowy dla wydarzeń kulturalnych duży udział kobiet (71% ankietowanych). Przewaga osób z wykształceniem wyższym 56%), mieszkańców Krakowa (86%). Stosunkowo dużo osób ze starszych kohort wiekowych – niemal połowa ankietowanych miała ponad 44 lata. Częstotliwość uczestnictwa w kulturze podobna do ogółu badanej próby. Najczęstsze źródło informacji o wydarzeniu: znajomi lub rodzina (46%), plakaty, billboardy itp. (43%). Najczęstsze motywacje: zainteresowania (39%), spędzenie czasu ze znajomymi (23%). Aż 23% ankietowanych powiedziało, że do odwiedzenia wystawy skłonił ich serial telewizyjny „Wspaniałe stulecie” (zapewne takie względy motywować mogły także część osób, które nie wspomniały o serialu ankieterowi, ponieważ nie widniał on w przedstawionej palecie odpowiedzi, ale wskazały „zainteresowania”, a zatem podawany odsetek jest zaniżony). Bardzo niski odsetek badanych uczestniczył w innych wydarzeniach kulturalnych niż filmowe w ciągu ostatniego roku. Zwiedzający wystawę byli wyjątkowo zadowoleni z oferty kulturalnej Krakowa (z której korzystali w stosunkowo małym stopniu, mamy tu zatem do prawdopodobnie do czynienia z niskim poziomem wymagań). Zdecydowana większość z nich (dwie trzecie) popierała zwiększenie wydatków na kulturę w Krakowie. Szczególnie skłonni do akceptowania finansowania festiwali i spektakularnych imprez oraz niszowych imprez kultury wysokiej (ale pod względem akceptacji finansowania inicjatyw mieszkańców w dziedzinie kultury nie odbiegali od ogółu badanych uczestników). Kategorie uczestników kultury: wyraźny udział osób w małym stopniu korzystających z oferty kulturalnej i mających wobec niej niewielkie oczekiwania, od czasu do czasu udających się tylko do kina lub na wystawę, na przykład przyciągniętych interesującym ich tematem. Osoby mało aktywne w obszarze kultury, ale jednocześnie mające do niej pozytywny stosunek. Mogą być to „mieszczanie z wyrzutami sumienia”.</p>
Odbiór wydarzenia:	<p>Wydarzenie oceniane pozytywnie, tak jak inne. Postrzegane jako wydarzenie rangi krajowej.</p> <p>W Internecie pojawiły się pojedyncze opinie pozytywne i negatywne. W jednej z pozytywnych opinii podkreślono wartość poznawczą wystawy, jeśli chodzi o kwestię historycznego wpływu kultury tureckiej na kulturę polską. Opinie negatywne były mało konkretne.</p>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa wydarzenia:	<i>Festiwal Sacrum Profanum</i>
Miejsce:	Centrum Kongresowe ICE Kraków
Data wydarzenia	13-19 IX 2015
Miejsce ankietowania:	Nie przeprowadzono osobistych wywiadów ankietowych
Data ankietowania:	Nie przeprowadzono osobistych wywiadów ankietowych
Dziedzina kultury:	muzyka
Forma organizacyjna:	festiwal
Cykliczność:	wydarzenie cykliczne, coroczne
Skala:	Nie przeprowadzono osobistych wywiadów ankietowych
Publiczność:	Nie przeprowadzono osobistych wywiadów ankietowych
Odbiór wydarzenia:	Większość komentarzy internetowych była pozytywna wobec festiwalu, podkreślając jego rangę i dostrzegając w nim możliwość kontaktu z piękną muzyką. Mniej liczne były komentarze negatywne, w których najczęściej krytykowano dobór wykonawców.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa wydarzenia:	<i>Unsound Festival</i>
Miejsce:	Wiele lokalizacji w Krakowie i okolicach
Data wydarzenia	11-18 X 2015
Miejsce ankietowania:	Pałac Krzysztofora
Data ankietowania:	13-15 X 2015
Dziedzina kultury:	muzyka, film, sztuki wizualne
Forma organizacyjna:	festiwal
Cykliczność:	wydarzenie cykliczne, coroczne
Skala:	wydarzenia niszowe (panele i spotkania dyskusyjne)
Publiczność	Przy interpretacji wyników należy mieć na względzie, że ankietowaniu podlegała publiczność organizowanych w ramach festiwalu spotkań dyskusyjnych, co ma znaczenie dla składu publiczności. Typowa dla badanych wydarzeń kulturalnych przewaga liczebna kobiet (67% ankietowanych). Bardzo specyficzny skład publiczności pod innymi względami: większość badanych stanowiły osoby w wieku 25-34 lat, osoby z wykształceniem wyższym, ponadto duży udział osób spoza Krakowa (42%). Najczęstsze źródło informacji o wydarzeniu: znajomi lub rodzina (50%), strona internetowa (47%). Najczęstsze motywacje: zainteresowania (67%), przypadek (41%), spędzenie czasu ze znajomymi (30%). Większość badanych uczestniczyła w ciągu ostatniego roku w paradach, pochodach lub publicznych inscenizacjach. Wysoki poziom zadowolenia z oferty kulturalnej Krakowa. Większość badanych była za zwiększeniem wydatków na kulturę w Krakowie, a pozostali przeważnie uchylili się od odpowiedzi. Wysoki poziom akceptacji dla finansowania przez miasto kultury, zwłaszcza niszowych przedsięwzięć. Kategorie uczestników kultury: młodzi i aktywni, mogą należeć do kategorii „kreatywni”, „poszukiwacze nowości i selekcjonerzy”, „nowi mieszkańcy z ambicjami”, „przylepieni”, „grono towarzyskie”.
Odbiór wydarzenia:	Poziom zadowolenia z udziału w wydarzeniu podobnie wysoki jak przy pozostałych. Festiwal powszechnie postrzegany jako wydarzenie rangi światowej, ale jednocześnie połowa badanych stwierdziła, że mogłby się on odbywać tylko w Krakowie. Rola miasta w organizacji wydarzenia postrzegana wysoko oceniana – dwie trzecie respondentów określiło ją jako ważną. W przypadku edycji 2015 komentarze w Internecie odegrały niespodziewanie dużą rolę, ponieważ po oskarżeniu jednego z artystów na blogu o satanizm przedstawiciele Kościoła odwołali planowane koncerty w Kościołach. Dyskusje w Internecie skupiły się wokół tej historii, abstrahując od samego festiwalu.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa wydarzenia:	<i>Koncert dla Piotra S.</i>
Miejsce:	Opera Krakowska
Data wydarzenia	12 IX 2015
Miejsce ankietowania:	Nie przeprowadzono osobistych wywiadów ankietowych
Data ankietowania:	Nie przeprowadzono osobistych wywiadów ankietowych
Dziedzina kultury:	muzyka
Forma organizacyjna:	widowisko
Cykliczność:	wydarzenie cykliczne, coroczne
Skala:	Nie przeprowadzono osobistych wywiadów ankietowych
Publiczność:	Nie przeprowadzono osobistych wywiadów ankietowych
Odbiór wydarzenia:	Wydarzenie nie wzbudziło komentarzy w Internecie.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa wydarzenia:	<i>Musical „Metro”</i>
Miejsce:	Tauron Arena Kraków
Data wydarzenia	17 X 2015
Miejsce ankietowania:	Tauron Arena Kraków
Data ankietowania:	17 X 2015
Dziedzina kultury:	teatr
Forma organizacyjna:	widowisko
Cykliczność:	wydarzenie jednorazowe
Skala:	Wydarzenie masowe
Publiczność	<p>Typowa dla badanych wydarzeń kulturalnych przewaga kobiet (71% ankietowanych) i mieszkańców Krakowa (81%). Skład pod względem częstotliwości udziału w tego typu wydarzeniach oraz wieku podobny do ogółu badanych uczestników wydarzeń, z nieco mniejszym udziałem osób starszych. Najczęstsze źródło informacji o wydarzeniu: znajomi lub rodzina (53%), strona internetowa (41%). Najczęstsze motywacje: zainteresowania (52%), spędzenie czasu ze znajomymi (38%), konkretni artyści (29%). Bardzo niewielka część widzów brała w ciągu poprzedniego roku udział w wydarzeniach literackich i wystawach. Niższy niż w przypadku innych wydarzeń poziom zadowolenia z oferty kulturalnej Krakowa (choć nadal ze zdecydowaną przewagą ocen pozytywnych). Większość popiera zwiększenie wydatków miasta na kulturę. Stosunkowo małe jest jednak poparcie zarówno dla finansowania spektakularnych wydarzeń, jak i inicjatyw mieszkańców, a zwłaszcza przedsięwzięć niszowych. Kategorie uczestników kultury: prawdopodobny udział „parakulturalnych”, „nowych mieszczan z ambicjami”, „mieszczan post-etosowych”.</p>
Odbiór wydarzenia:	<p>Niższy niż w przypadku pozostałych wydarzeń poziom zadowolenia z udziału (choć nadal zdecydowana większość ocen pozytywnych). Spektakl postrzegany jako wydarzenie o randze krajowej i uniwersalne (przeważa opinia, że mógłby się odbyć w dowolnym mieście). Miastu przypisywana niewielka rola w organizacji wydarzenia.</p> <p>Komentarze w Internecie były nieliczne, pozytywne wobec musicalu, ale negatywnie oceniające jakość dźwięku i akustykę obiektu.</p>

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa wydarzenia:	<i>Reminiscencje Teatralne</i>
Miejsce:	Wiele lokalizacji w Krakowie
Data wydarzenia	12-17 X 2015
Miejsce ankietowania:	PWST, Teatr BARAKAH
Data ankietowania:	15, 17 X 2015
Dziedzina kultury:	teatr
Forma organizacyjna:	festiwal
Cykliczność:	wydarzenie cykliczne, coroczne
Skala:	wydarzenia niszowe
Publiczność	Liczebna dominacja kobiet (72% ankietowanych) i mieszkańców Krakowa (77%). Duży udział osób starszych oraz osób rzadko uczestniczących w podobnych wydarzeniach. Najczęstsze źródło informacji o wydarzeniu: broszury, ulotki (48%), strona internetowa (47%), media społecznościowe (45%), plakaty, billboardy (40%). Najczęstsze motywacje: spędzenie czasu ze znajomymi (50%), przypadek (45%), konkretni artyści (45%), zainteresowania (42%), związek z pracą lub nauką (40%). W porównaniu z innymi uczestnikami większy odsetek bierze udział w wydarzeniach literackich, muzycznych/tanecznych, paradach, pochodach lub inscenizacjach, publicznych spotkaniach dyskusyjnych, natomiast mniejszy w wydarzeniach filmowych i wystawach. Pod względem zadowolenia z oferty kulturalnej Krakowa i poglądów na finansowanie kultury zbliżeni do ogółu badanych uczestników wydarzeń, z tą różnicą, że mocniej popierają finansowanie wydarzeń niszowych. Kategorie uczestników kultury: liczne odpowiedzi „związek z pracą lub nauką” sugerują obecność „getta obeznanych”, „kreatywnych” lub „dojrzałych odbiorców akademickich”. Z kolei odpowiedzi „przypadek” wskazują na „zabłąkanych”. Prawdopodobna również obecność „poszukiwaczy nowości i selekcjonerów”, być może „mieszczan post-etosowych” (co sugeruje struktura wieku).
Odbiór wydarzenia:	Wysokie zadowolenie badanych z udziału, jednak nie wyższe niż w przypadku innych wydarzeń. Festiwal postrzegany jako wydarzenie rangi krajowej lub (znacznie rzadziej) lokalnej, które mogłoby się odbyć tylko w Krakowie. Rola miasta w organizacji wydarzenia postrzegana jako ważna tylko przez połowę badanych. Wydarzenie nie wzbudziło wielu komentarzy w Internecie.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa wydarzenia:	Musical „Skrzypek na dachu”
Miejsce:	Centrum Kongresowe ICE Kraków
Data wydarzenia	8 X 2015
Miejsce ankietowania:	Centrum Kongresowe ICE Kraków
Data ankietowania:	8 X 2015
Dziedzina kultury:	teatr
Forma organizacyjna:	widowisko
Cykliczność:	wydarzenie jednorazowe
Skala:	wydarzenie masowe
Publiczność	Proporcje płci stosunkowo wyrównane, ale z przewagą kobiet (61% ankietowanych). Prawie połowa badanych w wieku powyżej 44 lat. Najczęstsze źródło informacji o wydarzeniu: znajomi, rodzina (40%), strona internetowa (33%), media społecznościowe (23%). Najczęstsze motywacje: zainteresowania (54%), spędzenie czasu ze znajomymi (39%). W porównaniu z innymi uczestnikami mniejszy odsetek bierze udział w wydarzeniach literackich, paradach, pochodach lub inscenizacjach, publicznych spotkaniach dyskusyjnych i wystawach. Duże poparcie dla zwiększenia wydatków miasta na kulturę, zwłaszcza dla finansowania festiwalu i spektakularnych wydarzeń. Kategorie uczestników kultury: prawdopodobnie skład mieszany z udziałem „mieszczan post-etosowych” i „nowych mieszczan z ambicjami”, być może również „parakulturalnych”.
Odbiór wydarzenia:	Wysokie zadowolenie badanych z udziału, jednak nie wyższe niż w przypadku innych wydarzeń. Festiwal postrzegany jako wydarzenie rangi krajowej lub (nieco rzadziej) lokalnej. Rola miasta w organizacji wydarzenia postrzegana jako ważna tylko przez połowę badanych. Wydarzenie nie wzbudziło wielu komentarzy w Internecie.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa wydarzenia:	<i>Seanse filmowe w Kinie Pod Baranami (przeгляд filmów krótkometrażowych oraz pokaz przedpremierowy filmu „Spectre”)</i>
Miejsce:	Kino Pod Baranami
Data wydarzenia	3 i 5 XI 2015
Miejsce ankietowania:	Kino Pod Baranami
Data ankietowania:	3 i 5 XI 2015
Dziedzina kultury:	film
Forma organizacyjna:	widowisko
Cykliczność:	wydarzenia jednorazowe
Skala:	wydarzenie masowe
Publiczność	Typowa dla wydarzeń kulturalnych przewaga kobiet (68% ankietowanych). Trzy czwarte badanych stanowiły osoby w wieku od 25 do 44 lat. Niewielki udział osób spoza Krakowa (12%). Najczęstsze źródło informacji o wydarzeniu: znajomi, rodzina (54%), media społecznościowe (37%). Najczęstsze motywacje: spędzenie czasu ze znajomymi (56%), związek z pracą lub nauką (30%), konkretni artyści (28%). W porównaniu z innymi uczestnikami mniejszy odsetek bierze udział w muzycznych i tanecznych. Wysoki poziom zaspokojenia potrzeb przez ofertę kulturalną Krakowa. W porównaniu z innymi wydarzeniami stosunkowo duży udział osób optujących za zmniejszeniem wydatków miasta na kulturę, nie przekraczający jednak 23%. Silne poparcie dla finansowania przez miasto różnorodnych przedsięwzięć w dziedzinie kultury, w tym również tych powstałych z inicjatywy mieszkańców lub niszowych środowisk artystycznych. Kategorie uczestników kultury: prawdopodobnie skład mieszany. Intryguje wysoki odsetek odpowiedzi mówiących o związku seansów z pracą lub nauką, co sugeruje obecność „kreatywnych”, „getta obeznanych” lub „dojrzałych odbiorców akademickich” (wyjaśniałoby to szczególne poparcie dla finansowania kultury wysokiej i niekomercyjnej).
Odbiór wydarzenia:	Wysokie zadowolenie badanych z udziału, typowe dla ogółu badanych wydarzeń. Seanse postrzegane jako wydarzenie rangi krajowej. Rola miasta w organizacji wydarzenia postrzegana jako ważna przez 60% badanych. Wydarzenie nie wzbudziło wielu komentarzy w Internecie.

Raport końcowy badania sektora kultury
„Krakowska kultura – stan obecny i perspektywy rozwoju”

Nazwa wydarzenia:	Koncert zespołu Foo Fighters
Miejsce:	Tauron Arena Kraków
Data wydarzenia	9 XI 2015
Miejsce ankietowania:	Tauron Arena Kraków
Data ankietowania:	9 XI 2015
Dziedzina kultury:	muzyka
Forma organizacyjna:	widowisko
Cykliczność:	wydarzenie jednorazowe
Skala:	wydarzenie masowe
Publiczność	Bardzo specyficzny skład publiczności: większość stanowią mężczyźni, osoby młode, bardzo często studenci. Duży udział osób spoza Krakowa (31%). Najczęstsze źródło informacji o wydarzeniu: znajomi, rodzina (47%), strona internetowa (43%), plakaty, billboardy itp. (38%), media społecznościowe (35%), telewizja/radio (33%). Najczęstsze motywacje: konkretni artyści (63%), spędzenie czasu ze znajomymi (32%), zainteresowania (32%). W porównaniu z innymi uczestnikami niski udział we wszystkich rodzajach wydarzeń kulturalnych. Stosunkowo niskie oceny oferty kulturalnej Krakowa. Stosunkowo duży udział osób nie mających zdania w sprawie poziomu wydatków miasta na kulturę (30%). Niemniej silne poparcie dla finansowania przez miasto inicjatyw mieszkańców w dziedzinie kultury i niszowych wydarzeń kulturalnych. Kategorie uczestników kultury: dane wskazują na duży udział osób młodych, mało intensywnie i w bardzo wybiórczy sposób korzystających z oferty kulturalnej, które pojawiły się na koncercie, aby zobaczyć jednego z ulubionych wykonawców. Sugeruje to obecność „przylepionych” i „studentów jako masy”.
Odbiór wydarzenia:	<p>Wysokie zadowolenie badanych z udziału, typowe dla ogółu badanych wydarzeń. Festiwal postrzegany jako wydarzenie rangi światowej. Rola miasta w organizacji postrzegana jako niewielka.</p> <p>Ze względu na popularność zespołu w Internecie pojawiło się bardzo wiele komentarzy do wydarzenia i dyskusji, w których ścierały się przeciwne opinie co do jakości muzyki, akustyki i organizacji koncertu. Często chwalono zaangażowanie zespołu i umiejętność porwania publiczności. Z drugiej strony pojawiały się głosy, że koncert nie był niczym specjalnym. Bardzo rozbieżne opinie wygłaszano o nagłośnieniu i akustyce obiektu. Pojawiała się również krytyka poszczególnych aspektów organizacji (na przykład liczby szatni i toalet), które jednak budziły głosy broniące organizatorów. Aspektem, który budził duże utyskiwania i oszpe wymiany zdań już długo przed koncertem były ceny biletów, a także innych usług (np., parkingu). Generalnie wydarzenie było postrzegane jako koncert światowej gwiazdy. Duże znaczenie emocjonalne muzyki dla młodego pokolenia sprawiało, że dyskusje na temat wydarzenia były żywe i angażowały wielu uczestników.</p>

Agrotec Polska Sp. z o.o.

**ul. Dzika 19/23 lok. 55
00-172 Warszawa**

tel.: + 48 22 403-80-26

fax: + 48 22 403-80-25

e-mail: agrotec@agrotec.pl